

منتدي اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

دايرة المعارف حيوانات (جدد اول) يستانداران

The Encyclopedia of Animals (Vol.1) **Mammals**

على فاطميان

مترجمان: على فاطميان، هادى محمدزاده ويراستاران: مزدك انوشه، على فاطميان، هادي محمدزاده

مدیر هنری: علی فاطمیان حروف نگاری، صفحه آرایی و طرح جلد: کارگاه گرافیک نشر قاف

ليتوگرافي، چاپ وصحافي: السازمان چاپ و انتشارات

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

چاپ اول: بهار ۱۳۸۴ شمارگان: ۳۰۰۰نسخه

ک تمامی حقوق چاپ و نشر این اثر در انحصار سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

> شابک(ج ۱) ۲-۸۱-۹۶۴ ع۹۶۹ ISBN(Vol-1) 964-422-681-X شابک(دوره) ۲-۹۶۴-۲۲۲-۹۶۴ ۱-۱-۱۹۶۱ (Set) ۱۲۳-۹۶۴

چایخانه، انتشارات و یخش:

كيلومتر ٢ جادة مخصوص كرج-نبش سهراه شيشه مينا - تهران ١٥٣١١ ١٧٩ ١٣ تلفن: (چهار خط)۲۰۰۲ نمایر: ۲۵۱۴۴۲۵ نمایر: انتشارات: ۴۵۲۵۴۹۵ پخش: ۴۵۲۹۶۰۱ نمابرپخش: ۴۵۲۹۶۰۰

فروشگاه شمارهٔ یک:

خيابان امام خميني _ نبش خيابان شهيد ميردامادي (استَخر) _ تهران ١٣١٤ ١٣ ١٣٧٩ ١١ ـ تلفن: ٢٠ ٢٥ ٧٠٠ ٧٩

فروشگاه شمارهٔ دو:

نشر زلال - خيابان انقلاب - خيابان ١٤ آذر - تهران ٢٥٨١۴ ١٧٩ ١٢- تلفن: ٧٨ ٩٤١ ٩٧ عجر

فروشگاه شمارهٔ سه:

نشر كارنامه-خيابان شهيد باهنر(نياوران)-روبروي كامرانيه شمالي-شهر كتاب-تلفن: ٢٢٨٥٩۶٩

نشاني سايت اينترنتي:

WWW.PPOIR.COM

		سگهای آبی	9,5
		سنجابها	٩٧
		شترها	1.1
		فيلها	1.4
		كانگوروها	۱۰۵
فهرست		كيسهداران	۱٠٨
مهرست		گاومیشها	117
پیش <i>گ</i> فتار	۶	گربهها	118
		گو <u>زن</u> ها	177
پستانداران	٨	لمورها و لوریسها	178
اسبها	١.	موشهای حشرهخوار	14.
اسبهای آبی و کرگدنها	١٢	موشهای کور و خارپشتها	١٣۵
انتلوپها	۱۴	موشهای معمولی و صحرایی	۱۳۸
بزها و گوسفندها	۲۵	میمونها (۱)	۱۵٠
پاسمها و اپاسمها	79	ميمونها (٢)	188
پستانداران اولیه	٣١	والها و پستانداران دریایی	188
پستانداران تخم گذار	٣۵		
جوجه تيغىها	35	نمایه	177
جوندگان و شبهجوندگان	۳۸		
خرسها و راکونها	45		
خرگوشها	۵٠		and a
خفاشها	۵۴		
خوکها	88		
خوکهای آبی و شیرهای دریایی	۶۹		
دلفینها و گرازهای دریایی	44		
راسوها، گندراسوها و سمورهای آبی	٧X	William Agent	A.
زبادها	٨۴		
زرافهها	٩.		
الماحة الماحة	91		

پیشگفتار

آفتابپرست گردنپردهای Flap-necked Chameleon Chamaeleo dilepis

موجوداتی همچون ماهی مکنده، کوسه، گربهٔ وحشی، قورباغه، سار افریقایی، تمساح، عقاب و شامپانزه، همگی دارای ویژگی خاصی هستند؛ به سخن دیگر؛ خصوصیت مشترکی آنها را به هم پیوند داده و در زمرهٔ یک گروه طبیعی قرار داده است. همهٔ مهرهداران دارای ستون مهرهاند یا به گفتهای، دارای مجموعهای عمودی از عناصر استخوانی در امتداد سیستم اصلی اعصاب یا نخاع هستند. اگرچه تمام مهرهداران، ستون مهرهای متشکل از واحدهای استخوانی جدا از هم ندارند، اما انواع عالی تر، این

ویژگی را دارند. حیوانات دستهٔ اخیر، استخوانماهیها، دوزیستان، خزندگان، پرندگان و پستانداران را در بر میگیرد. ماهیهای غضروفی نیز (مانند: کوسهها، پرتوماهیها و سفرهماهیها) ستون مهرهای دارند که بیشتر به غضروف میماند تا مهره. حتی ماهیهای مکندهٔ اولیه، تنها شکلی اولیه از ساختار مهرهها، شبیه به ستون فقرات را دارا هستند.

هنگامی که این گروه از حیوانات با بی مهرهگان ـ از قبیل، مرجانها، پهن کرمها، کرمها، نرمتنان، سختپوستان، عنکبوتها و حشرات ـ مقایسه می شوند، تردیدی نمی ماند که مهره دار بودن ساختار بدن، امکانی بالقوه را برای جانوران پیچیده و پیشرفته فراهم می آورد. تا آن جا که می دانیم، جانوران ظریف ترین و پیچیده ترین دستگاههای شناخته شده در عالم هستی اند و در این صورت، عالی ترین اعضای مهره داران نیز پیچیده ترین و هوشمند ترین این موجودات خواهند بود.

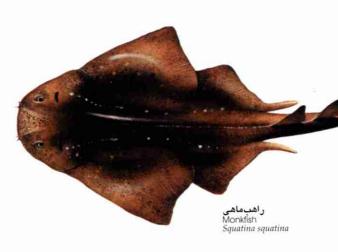
گروه مهرهداران شامل ۴۵ هزار گونهٔ جانوری است که از این میان باید گزینشی انجام گیرد تا تنوع آنها را به بهترین وجه نشان دهد. بدیهی است به دلیل کثرت این گونهها، دست یافتن به یک جامعیت در این سطح مقدور نیست. از این رو، برای ردهبندی حیوانات، سطحی بالاتر مد نظر قرار گرفته است تا حیواناتی با ویژگیهای مشترک در یک گروه دستهبندی

شوند. دستهبندی حیوانات به گروههای متفاوت و بیان کردن نام علمی آنها، غالباً سردرگمی و نگرانی در پی دارد. اما این روشها تماماً در جهت دستهبندی حیوانات به گروههایی آشناست تا ارتباط آنها با هم آشکار شود. نام لاتین یا

یونانی الاصل، به دلیل تغییرناپذیری (به غیر از اندک موارد استئنا) بی نهایت سودمند است؛ در حالی که نام علمی یک حیوان در تمام دنیا ثابت می ماند، نام عادی آن گاه افزون بر ده عنوان مختلف بر خود می گیرد. یک گونهٔ جانوری، گروهی از حیوانات است که با موفقیت می توانند _ دست کم بالقوه _ با یکدیگر زاد و ولد کنند. این دسته بندی، طبیعی و مبتنی بر صفات و فعالیتهای ذاتی

حیوانات است. اسم هر گونهٔ جانوری، از دو بخش تشکیل می شود که بخش دوم مختص آن گونه است. مثلاً ببر (یا Panthera tigris (Tiger نامیده می شود؛ Panthera متشکل از ۵ گونهٔ مختلف متعلق به گربههای بزرگ است ـ در حالی که tigris اسم خاص این حیوان است و فقط به ببر اشاره دارد. اسامی جنس و اسامی خاص همواره به قلم ایتالیک نوشته می شوند.

اسامی گونهها فقط دو پلهٔ اول نردبان ردهبندی حیوانات است. پلههای بسیاری را باید پیمود تا به الگوهای مشابهت نائل شد. سطوح مختلف ردهبندی

جانوران به ترتیب عبارتاند از: جنس، گونه، تیره (یا خانواده)، راسته، رده و شاخه؛ سرانجام همهٔ حیوانات در قلمروی جانوری (یا The Kingdom Animalia) قرار می گیرند.

با نگاهی دوباره به ببر در می ابیم که این حیوان متعلق به خانواده (یا تیره) گربهها (Cats) یا Felidae) است که همگی دارای ویژگیهای فیزیکی و رفتاری مشترکاند. این خانواده با دیگر خانوادههای حیوانات وابسته، مانند سگها، راسوها و خرسها در راستهٔ گوشتخواران همگروه است و با دیگر راستههای مشابه در ردهٔ پستانداران (Mammalia) در یک گروه قرار می گیرد. ردهبندی حیوانات، موضوعی بسیار پیچیده است و گریزی از بحث و مشاجره در آن نیست؛ از این رو،

دستهبندی حیوانات در این مجموعه غالباً بر اساس راستهٔ حیوانات یا گروههایی مبتنی بر گونههای جانوری با ویژگیهای مشترک صورت گرفته،

موارد اختلاف بسیاری در دستهبندی گونهها و تیرهها می توان یافت.

یرندگان (جلد دو) و خزندگان، دوزیستان و ماهی ها (جلد سه) است. کوتاه سخن آن که مجموعهٔ حاضر کوششی چهار ساله در زمینههای مختلفی اعم از ترجمه، گردآوری، تدوین مطالب، چندین بار ویرایش و مقابله، تعیین اسامی گونههای جانوری، دستهبندی الفبایی، حروفچینی، تهیه و اصلاح تصاویر، طراحی صفحات و دست آخر صفحه بندی بسیار طولانی مدت است. با این همه، اثر حاضر ابدأ مدعی یک کار حرفهای و آموزشی نیست، بلکه تنها تلاشی برای معرفی شاخهای از علوم طبیعی است که جایگاهی برجسته و بنیادین دارد و بهویژه مى تواند زمينه ساز علاقهٔ جوانان به اين بخش از علوم شود كه تا حدى با كملطفى و بیمهری روبهرو بوده است. از همهٔ فرهیختگان، صاحبنظران و علاقهمندان تقاضا میشود که این مجموعه را مرهون توجهات ارزشمند و گرانقدر خود قرار دهند و نقایص و کاستی های آن را با انتقادات و پیشنهادهای خود یادآور شوند.

على فاطميان

نرفته است. همچنین، برخی منابع پراکنده که تنها به برخی گونههای محلی

و منطقهای ایران اشاره دارند و از اسامی محلی استفاده کردهاند، عملا بدون استفادهاند و در برگردان اسامی، ناگزیر به فرهنگهای دو زبانه بسنده شده است

دایرةالمعارف حیوانات در برگیرندهٔ نزدیک به ۲۰۰۰ مدخل یا گونهٔ جانوری با

تصاویری زیبا و گویاست که به دلیل رنگی بودن و بالا بودن هزینهٔ چاپ، مطالب

آن تا حد زیادی فشرده شده است (از قلم ریز استفاده شده است)، چنان که اگر

قرار بود متن کتاب (بدون تصاویر)، با روش معمول و به سیاق کتابهای عادی

صفحهبندی میشد، تعداد صفحات آن افزون بر ۱۰۰۰ صفحهٔ رحلی میشد که

درج تصاویر نیز به نوبهٔ خود این حجم زیاد را افزون تر میساخت. در هر صورت

این مجموعه متشکل از ۵ گروه جانوری در ۳ جلد، شامل پستانداران (جلد یک)،

(البته تا حد ممكن از منابع پيش گفته نيز استفاده شده است).

چنان که ترتیب گروهها و گونهها مطابق با الفبای فارسی آمده است. در چینش مطالب کتاب و تصاویر آن، سه نوع دستهبندی مد نظر بوده است: نوع اول دستیابی سریع و اجمالی، متکی بر تصویر هر جانور همراه با نام فارسی، انگلیسی و لاتین آن؛ نوع دوم توضیح تفصیلی در ذیل نام هر حیوان؛ و نوع سوم که برای مزید اطلاع خوانندگان علاقهمند آمده است، در برگیرندهٔ نام حیوان و اطلاعاتی دربارهٔ تیره، راسته و مشخصات دیگری از جمله زیستگاه، محل زندگی و اندازهٔ حیوان به زبان انگلیسی است.

در برگردان مطالب کتاب حتی الامکان کوشش رفته است اسامی به فارسی ترجمه شوند و در غیر این صورت، آوانگاری آنها به فارسی نوشته شود. در هر صورت نام انگلیسی و لاتین نیز آورده شده است. متأسفانه منابع جانورشناسی به زبان فارسی انگشتشمار است و همین اندک منابع نیز غالباً روزاُمد نیستند، افزون بر این که دقت چندانی هم در برگردان اسامی و نامهای علمی، به کار

پستانداران

والها، دلفینها و شیرهای دریایی، اعضای مهمی از جانوران دریایی و متعلق به گروه بزرگی از حیوانات موسوم به پستانداران هستند؛ همین گونهاند سمورها و سگهای آبی که در زیستگاههای خود

در آبهای شیرین به سر میبرند. تنوع عظیمی از انواع مختلف پستانداران زیر زمین، روی زمین، بالای درختان و دیگر نقاط زندگی می کنند.

پستانداران شبپرواز حتی عرصهٔ آسمانها را نیز در برگرفتهاند. در تمام این گونهها، پستانداران تنوع خیره کنندهای از روشهای تغذیه از خود نشان میدهند: برخی تنها گیاه میخورند و شماری، از بیمهرگان کوچک تغذیه میکنند. برخی، دیگر مهرهداران همچون پستانداران را کشته، میخورند، در حالی که برخی تقریباً همه چیز میخورند. برای فهم بیش تر، ابتدا لازم است بدانیم که یک پستاندار چیست، ساختار بدنی آن چگونه است، اندامهای آن چگونه عمل می کند و چگونه رفتار می کند.

هنگامی که میگوییم پستانداران موجوداتی خون گرماند، به این معنا نیست که دمای بدن همواره از دمای محیط گرمتر است؛ در واقع در مناطق گرمسیر حتی عکس این امر صادق است. حیوانات خون گرم، دستگاهی برای تنظیم دمای داخل بدنشان دارند که به گونهای فیزیولژیک دما را ثابت نگه می دارد. این ثابت نگه داشته شدن دما برای عملکرد بدن در شرایط اقلیمی گوناگون، مطلوب است. این فرایند مستلزم میزان بالایی از سوخت و ساز در بدن آنهاست و بسیاری از خصوصیات پستانداران به حفظ آن بستگی دارد.

غذا برای تبدیل شدن به انرژی، باید با اکسیژن درآمیزد یا اکسید شود. بر خلاف حیوانات خونسرد که دمای بدنشان بسته به دمای محیط است، پستانداران برای گرم کردن خود، باید حرارت زیادی تولید کنند و از این رو، نیاز به اکسیژن فراوانی دارند. پستانداران بر خلاف دیگر گروههای جانوری، مجهز به شش هایی قوی هستند و برای تنفس، از عضلهای موسوم به دیافراگم برخوردارند که حجم زیادی از هوا را بهدرون بدن می مکد و دی اکسید کربن زاید را خارج می کند.

دستگاه گردش خون پستانداران نیز کارایی بالایی دارد. گلبولهای قرمز پستانداران در مقایسه با دیگر حیوانات ـ به استثنای پرندگان ـ می تواند اکسیژن بیش تری را جابهجا کند. قلب پستانداران دستگاه پیچیدهای است که مانع از درآمیختن خونهای اکسیژندار با خونهای بدون اکسیژن می شود؛ از این رو دستگاه گردش خونشان دو سویه است.

واژهٔ پستاندار مفهوم مهمی را بیان میکند و از همین روی، حیوانات این رده، از دیگر حیوانات متمایز میشوند. کلمهٔ پستاندار mammal از کلمهٔ لاتین ادمی به ستاندار ماده، غدد ویژهای دارد که از آنها شیر میتراود. به استثنای برخی گونههای پستانداران اولیه، همهٔ پستانداران، زندهزا (viviparous) هستند؛ یعنی نوزاد خود را زنده بهدنیا میآورند. آنگاه نوزادان تا زمانی که به رشد کافی برسند و خود غذا به دست آورند از شیر مادر تغذیه میکنند.

از دیگر مشخصههای پستانداران، مغز آنهاست که از تکامل بالایی برخوردار است؛ بهویژه بخش مخ پیشین (cerebrum) که کنترل کنندهٔ حافظه و یادگیری است. مغز پستانداران این توانایی را دارد که نوزادان، تجربهٔ بزرگترها را فرا گیرند. از آنجا که نوزاد برای تغذیه به مادر وابسته است، زمانی هم صرف یادگیری این کار میشود. همین ویژگی بهنوبهٔ خود، پدیدآورندهٔ مرتبهای از سازگاری رفتاری

پستانداران برای حفظ انرژی گرمایی از چند ویژگی برخوردارند. بسیاری از آنها دارای مو هستند که با نگهداشتن هوا کار عایق بندی را انجام می دهد. اما پستانداران آبزی، مانند دلفینها و والها، در عوض لایهٔ ضخیمی از چربی در اطراف بدن دارند. مو همچنین، در بدن پستانداران نقشی دفاعی و لامسهای ایفا می کند. موی خارپشتها به تیغ تبدیل می شود و موی گورکنها گاهی به دندانههای استخوانی یا فلس تبدیل می شود.

بیش تر پستانداران برای حفاظت در برابر گرمای زیاد، نفس نفس میزنند و این کار را عمدتاً با خارج کردن گرمای زیاد از طریق ششها انجام میدهند. برخی از پستانداران گرما را با تعرق دفع میکنند.

سیستم استخوان بندی پستانداران بیش از دویست استخوان دارد که نسبت به سیستم استخوان بندی دیگر مهرهداران، تکامل یافتهتر است. مثلاً، آروارهٔ زیرین پستانداران مستقیماً به جمجمه متصل است، حال آن که آروارهٔ زیرین دیگر مهرهداران از طریق استخوان جداگانهای به جمجمه متصل است. از دیگر خصوصیات قابل توجه استخوان بندی جمجمه، وجود فضای گستردهٔ خیشومی است که با استخوانهای چینخورده و در هم پیچیده، مجال گستردهای را برای تشخیص انواع بوها فراهم آورده است. تقریباً تمام پستانداران دارای هفت مهره (Vertebra) در گردنشان هستند.

استخوان بندی پستانداران، از لحاظ کارکرد، به استخوان بندی محوری (Axial) و استخوان بندی پیوستی (Appendicular) تقسیم می شود. استخوان بندی محوری شامل محفظهٔ مغز، ستون فقرات و دنده هاست و کار آن در مرحلهٔ اول، محافظت از دستگاه اعصاب مرکزی است. استخوان بندی پیوستی، شامل اندامها و چندین کمربند (girdles) است. شکل رشد استخوانی پستانداران از دیگر عوامل متمایز کنندهٔ آنهاست. استخوانهای بلند پستانداران هم از دو سو رشد می کند. در مهرهداران فروتر، رشد استخوانی تنها از وسط استخوان صورت می گیرد.

همهٔ پستانداران از طریق آمیزش جنسی، تولید مثل می کنند و تخمک ماده بهروش داخلی، بارور می شود. پس از باروری نوبت به رشد جنین است که بر این اساس پستانداران به سه دسته تقسیم می شوند.

پستانداران تخمگذار اولیه که جزء زیرردهٔ پروتوتریا (Prototheria) هستند، نشان از تبار خزندگان خود دارند. پلاتی پوس و اکیدنا (یا مورچهخوار تیغدار) تنها گونههایی هستند که باقی ماندهاند. مانند خزندگان تخم میگذارند و بر خلاف پستانداران، زندهزا نیستند. نوزاد پس از آن که سر از تخم درآورد، از روزنههای سطح سینهٔ مادر که اثری از پستان در آن نیست، شیر می مکد.

در زیرردهٔ تریا (Theria) ،پستانداران کیسهدار، نوزادان زنده اما نارس خود را درون کیسه حمل می کنند. این جاست که نوزادان باید

جنین از ماده ای که به دور تخم شکل می گیرد، تغذیه می کنند. از آنجا که جنین نمی تواند مدت زیادی دوام بیاورد، نوزاد کیسه داران پس از دورهٔ کوتاه بارداری که حدوداً ۶ هفته است، متولد می شود. پس از تولد، نزدیک به ۶ ماه درون کیسه می ماند و از شیر مادر تغذیه می کند. برخی از کیسه داران عبارتاند از: کانگورو، والابی، وام بت والا، شیطان تاسمانی، ایاسم و جز این ها.

جنین برخی از کیسهداران و جنین تمام پستانداران عالی تر، که زیرردهٔ یوتریا (Eutheria) هستند، از بدن مادر و با اندامی که آن را به دیوارهٔ رحم متصل می کند. شاید بزرگ ترین وجه امتیاز پستانداران حقیقی بر انواع اولیهٔ آن، همین نوع مراقبت از نوزادان است. جنین در حالی که به یک صافی ویژه مرتبط است، در شکم مادر مراحل رشد را پشت سر می گذارد. از طریق همین صافی است که خون مادر و غذا به جنین می رسد. برخی از نوزادان جنینی، از چنان رشد و تکاملی برخوردارند که تقریباً به محض تولد می توانند شروع به دویدن کنند. بچه گوزن، گوساله، کره اسب و بچهٔ خرگوش صحرایی نمونه هایی از این دستاند. پستانداران جنینی، از موش حشره خوار کوچک گرفته تا وال غول پیکر حوزهٔ وسیعی از جانوران را تشکیل می دهند. هم اکنون نزدیک به ۴۰۰۰ گونهٔ مختلف از پستانداران شامل حدوداً ۲۰ راسته و ۱۲۰ تیره (خانواده) بر زمین زندگی می کنند.

انجر Onage Eauus hemionus

است

آنجر

Order: Perissodactyla: Odd-taed

Family: Equidae: Horses Size: body: about 2 m (6 1/2 ft), tall: 42.5 cm (16 3/4 in)
Range: Iran, Afghanistan, Russia Habitat: steppe, garges, river

اسب پرزوالسکی

Order: Perissodactyla: Odd-toed

Ungulates
Family: Equidae: Horses
Size: body: 1.8 - 2 m (6 - 6 1/2 ft), tail: 90 cm (35 1/2 in)
Range: Mongolia, W. China Habitat: plains, semidesert

الاغ افريقايي

Order: Perissodactyla: Odd-toed

Ungulates
Family: Equidae: Horses
Size: body: about 2 m (6 1/2 ft).
tail: 42.5 cm (16 3/4 in)
Range: N.E. Africa
Habitat: open grassy plains,
rugged rocky country, semidesert,

mountains

آنجر _ به أن الاغ وحشى أسيايي نيز گفته ميشود. جمعيت اين جانور به دلیل سکونت انسان، چرای حیوانات اهلی و شکار در قلمرویش، رو به نقصان گذارده است. در تابستانها در علفزارهای مرتفع میچرد و زمستانها را به دنبال آب و مرتع، به مناطق کمارتفاع می کوچد. از انواع علفها تغذیه می کند و دسترسی به أب برای بقایش بسیار ضروری است. حیوانی گروهزی است و در دستههای حداکثر دوازده تایی، شامل مادهها و نوزادان به سر میبرد. در رأس هر یک از این دستهها، جانور نر قرار دارد. زمستانها ممکن است دستهها در گلههای بزرگتری گرد هم آمده، کوچی دستهجمعی انجام دهند. جانور ماده پس از دورهای تقریباً ۱ ساله یک کره بهدنيا مي آورد.

اسب پرزوالسکی ـ اسب پرزوالسکی در واقع جد اسبهای امروزی است. مشخصهٔ بارز او، یال ایستاده و نداشتن کاکل است. با اسبهایی از نژاد اهلی و چند گونه از نژاد اصیل که همچنان باقی ماندهاند، جفتگیری می کند. جمعیت این جانور به دلیل شکار بی رویه، سرمای زمستان و رقابت با نژاد اهلی بر سر آب و مرتع رو به کاهش گذاشته و ممکن است به زودی منقرض شود. وقتی شمارشان بیش تر بود، در گلههای بسیار بزرگ به حرکت در می آمدند اما اکنون در گلههای کمجمعیتی که هر کدام را یک نر سرپرستی می کند زندگی می کنند. کرّهها در اواخر بهار یا اوايل تابستان بهدنيا مي أيند.

الاغ افريقايي ـ الاغ افريقايي جد الاغهاي اهلي به شمار ميرود. امروزه در چرخهٔ حیات وحش بسیار کمیاب است و گمان می رود بسیاری از آنها که اکنون وجود دارند، دورگههایی با نژاد اهلی هستند. این جانور به دلیل شکار بیرویه و رقابت با دامهای اهلی متحمل ضرر و زیان فراوانی

شده است. از چهار زیرگونه، یکی منقرض و دو تای دیگر رو به انقراض گذاشتهاند. الاغ افریقایی سری بزرگ، گوشهایی باریک و موهایی کوتاه و نرم دارد که از قهوهای مایل به زرد تا خاکستری آبی رنگ، متغیر است. بهخوبی بالا میرود و در حرکت بر روی تختهسنگها و نواحی سنگلاخی ماهرانه حرکت می کند و همزمان به چرای علفها و گیاهان مشغول می شود. گاه ممکن است شاخ و برگها را بخورد و به دفعات نیاز به خوردن أب ييدا كند. حوالي غروب، شبهنگام و صبحگاه، اوج فعاليت اوست و بیش تر گرمای روز را تا جایی که امکان داشته باشد، در سایه به استراحت می پردازد. مادهها با کرههای خود در دستههای آزاد یا در دستههای مختلط که شامل کرّههای نر و ماده است، به سر میبرند. الاغهای بزرگتر یا به تنهایی یا در دستهٔ نرها زندگی می کنند. الاغها حواس خوبی دارند و با لگذ زدن و گاز گرفتن از خود دفاع می کنند. این حیوان پس از دورهٔ ۳۳۰ الی ۳۶۵ روزه، یک کرّه بهدنیا می آورد. او چندین روز، دیگران را از نوزاد تازه بهدنیا آمدهاش دور نگه می دارد تا فرزند مادر را به درستی تشخیص دهد،

کیانگ ـ بزرگ ترین الاغ وحشی است که همچنان به تعداد زیاد یافت میشود اما جمعیتش امروزه رو به کاهش است. در تمام طول سال در مناطق مرتفع به سر میبرد و به هیچ وجه کوچ نمی کند، فقط در پاییز قشای ضخیمی از چربی به وزن ۴۰ کیلوگرم سراسر بدن او را در بر می گیرد، به گونهای که در زمستان مانندی عایقی از او در برابر سرما محافظت می کند. به مدد لبهای زمخت و لثههای سفت و سخت، قادر است از علفهای خشنی که در زیستگاهش وجود دارد، تغذیه کند و در صورت نبود آب از برف استفاده کند. کیانگ بهصورت گلهای زندگی می کند؛ گلههایی که نوع خاصی از سرپرستی بر آنها حکمفرماست. این جانور اغلب حالت تهاجمی دارد و در فصل تولید مثل، نرها بر سر مادهها یه نزاع میپردازند. این حیوان پس از دورهای تقریباً ۱ ساله، یک کره بهدنیا می آورد.

كورخر كروى - گورخر گروى بزرگترين عضو خانوادهٔ خود است. سری بزرگ، گوشهایی پهن، با گوشههای گرد و گردنی نسبتاً کوتاه و قدرتمند دارد. یال صاف و مستقیمی از بالای سر تا پشت گردنش امتداد یافته است. پوست بدنش سفید است و خطهای سیاهی بر آن به چشم میخورد. این خطها از خطهای گورخر معمولی، باریکتر و زیادتر است. گورخر گروی در روز به چرا مشغول است و ظهرهنگام اگر سایهای بیابد، زیر آن به استراحت میپردازد. روزها علاقهٔ زیادی به نوشیدن آب دارد. نرهای بالغ هر یک به تنهایی در قلمروی خود زندگی میکنند، در حالی که ترهایی که قلمرویی از خود ندارند، در گله به سر میبرند. مادهها و نوزادان در گلههای جداگانهٔ ده دوازده تایی یا بیش تر به سر میبرند. در فصول خشک، دستهٔ مادهها و نرها می کوچند؛ اما نرهای دارای قلمرو، تا خشک سالی شدیدی در کار نباشد، در محل خود می مانند. این حیوان پس از دورهای که گمان میرود قریب به ۱ سال به طول بینجامد، کرهای بهدنیا می آورد. کرّه قادر است چند روز پس از تولد، مادرش را بشناسد. مدت ۶ ماه از پستان مادر شیر میخورد و تا ۲ سالگی نزد مادر میماند.

گورخر معمولی ـ اختلاف زیادی در نقوش این گورخرها وجود دارد؛ چه بین تک تکشان، چه بین انواع زیرگونههایشان. به سمت جنوب قلمروی این جانوران که پیش برویم،خطوط قسمتهای عقبی بدن، به تدریج روشن تر می شود. کناره های بدن گرد و پاها باریک است و پشت

و در حدود ۱ سالگی مستقل میشود.

Family: Equidoe: Horses Size: body: 2.6 m (8 1/2 ft), toil: 70 - 75 cm (27 1/2 - 29 1/2 in) Range: E. Africa: Kenya Fib. Range: E. Africa: Kenya, Ethiopia Habitat: savanna, semideser گورخر معمولی Order: Perissodactyla: Odd-toed Ungulates Family: Equidae: Horses Size: body: 1.9 - 2.4 m (6 1/4 - 7 3/4 ft), tail: 43 - 57 cm (17 - 22 Range: E. and S. Africa Habitat: grassy plains, lightly

Order: Perissodactyla: Odd-foed

Order: Perissodactyla: Odd-toed

Family: Equidoe: Horses body: 2.2 m (7 1/4 ft), tail: 49 cm (19 1/4 in)

49 cm (19 1/4 in)
Range: Tibet
Habitat: high plateaus

گورخر گروی

کیانگ

اسب آبی Hippopptamus Hippopotamus amphibius

اسپهای آبی و کرگدنها

اسب آبی

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Hippopotomidae:

Size: body: Mole: 3.2 - 4.2 m (10 1/2 - 13.3/4 ft), Female: 2.8 - 3.7 m (9.1/4 - 12 ft), tail: 35 - 50 cm (13 3/4 - 19.3/4 in)

Range: Africa, south of the Habitat: rivers or lakes in

اسب آبی کوتوله

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Hippopotamidae: Hippopotamuses **Size:** body: 1.7 - 1.9 m (5 1/2 - 6 1/4 ft), tail: 15 - 21 cm (6 - 8 1/4 in)

Range: Guinea to Nigeria Habitat: rain forest, swamps and thickets near water

كركدن يوزديهن

Order: Perissodactyla: Odd-toed

Family: Rhinocerotidae:

Rhinoceroses **Size:** body: 3.6 - 5 m (11 3/4 - 16 1/2 ft), tail: 90 cm - 1 m (35 1/2 in

Range: Africa: N.W. Uganda and adjacent regions; Zimbabwe to N. South Africa

Habitat: savanna

اسب آبی ـاسب آبی از بزرگترین حیوانات افریقاست که تنهای سترگ، سری عظیمالجثه و ردیفی از دندانهای شکوهمند دارد. دندانهای نیش، عاج یا دندان دراز این حیوان را شکل میدهد. دارای پاهایی کوتاه و ضخیم است و هر پایش چهار انگشت پردهدار دارد. وقتی در آب است، در حالى كه بيش تر بدنش غوطهور است، داخل أب دراز كشيده، اغلب فقط چشمها، گوشها و مجاری بینیاش از سطح آب بیرون میزند. بهخوبی شنا می کند و شیرجه می زند و می تواند در امتداد کف رودخانه یا دریاچه راه برود. ساعات متوالی روز را به استراحت درون آب یا کنار ساحل می گذراند. شب هنگام از آب بیرون آمده، در خشکی به چرا میپردازد، علفهای کوتاه را میچیند و گیاهان و میوههای افتاده را میخورد. اسب آبی نقش بهسزایی در بومشناسی آبهای محصور در خشکی دارد، زیرا با کوتاه نگه داشتن سطح گیاهان کنار آب و نیز با دفع هزاران کیلو مدفوع بارورکننده به درون آب، به رشد پلانکتونها و بیمهرگان کمک میکند و بدین ترتیب اکوسیستم محیط را شکل میدهد. اسبهای آبی موجوداتی گروهزیاند و در گروههای ۱۵ تایی یا بیش تر که سرپرستی آن را یک اسب آبی پیر به عهده دارد، به سر میبرند. نرها تهاجمیاند و برای تصاحب نزدیکترین جا کنار رودخانه، یا برای به عهده گرفتن سرپرستی گروه، با یکدیگر به نزاع میپردازند. این حیوان برای تهدید یا ترغیب رقیب به مبارزه،

دهان غول آسایش را به حالت خمیازهباز کرده، نعرهای سر میدهد. همهٔ بزرگسالان، در دفاع از نوزادانشان خشمناک و توفندهاند. کار جفتگیری

درون آب و در سراسر سال صورت می گیرد، اما عموماً چنان زمان بندی می شود که زمان تولد با بارش باران و رشد و رویش علفهای تازه و

فراوان، همزمان باشد. تک نوزاد اسبهای آبی بر خشکی یا داخل آبهای کم عمق، پس از دورهای ۲۳۳ تا ۲۴۰ روزه پا به عرصه وجود میگذارد و حدود ۱ سال از شیر مادر تغذیه می کند. مادهها غالباً هر ۱۸ ماه تا ۲ سال

یک بار، نوزادی بهدنیا می آورند.

بالایی چهارگوشی دارد. رنگش غالباً خاکستری است، اما گاه رنگ گل و لجنی را که در آن غوطه میخورد نیز به خود می گیرد و بنابراین می تواند در هر طیفی از رنگ خاکستری یا قهوهای مایل به قرمز دیده شود. به رغم جثهاش، جانوری آرام است و بیش از آن که تهاجمی باشد از دردسر دوری می گزیند. هر کرگدن پیر دارای قلمرویی منحصر به فرد است؛ قلمرویی که البته گاهی جوان ترها نیز با او سهیماند. اما جانور ماده موجودی گروهزی است و عموماً مادهٔ دیگری یا فرزندش یا دیگر کرگدنها او را همراهی می کنند. این جانوران تنها از علفها تغذیه می کنند و وقت و بیوقت در طول شبانهروز چریده و به استراحت میپردازند. این حیوان پس از دورهٔ ۱۶ ماهه، صاحب یک نوزاد می شود. نوزاد کرگدن دست کم یک سال از شیر مادر تغذیه، ۲ یا ۳ سال نزد مادر میماند و تنها زمانی که نوزاد بعدی بهدنیا بیاید، او را ترک می کند.

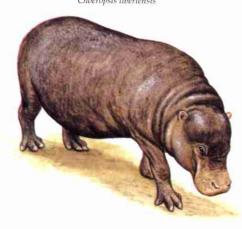
شکارهای بیرویهای که با نابودی مناطق وسیعی از زیستگاه جنگلیاش

کرگدن یو زدیهن - کرگدن پوزه پهن، پس از فیل، بزرگ ترین جانور خشکی است. برجستگی قابل توجهی روی گردنش دارد و دارای سر درازی است که آن را پایین نگه میدارد. پوزهاش پهن است و لب

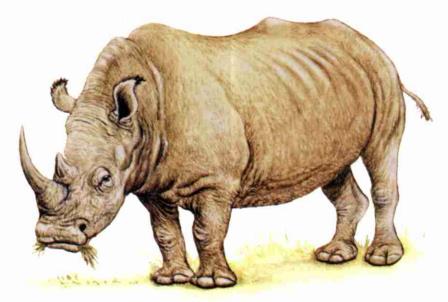
همراه بوده، متحمل خسارات زیادی شده است.

خود را کاملاً پنهان می کند یا درون آب می رود. پس از دورهٔ ۱۸۰ تا ۲۱۰ روزه، صاحب یک نوزاد میشود و نوزاد نزدیک به ۳ سال نزد مادر میماند. اکنون این حیوان در قلمروی خود بسیار کمیاب شده، به گونهای که در برخی از مناطق به کلی نسلش منقرض شده است. همچنین، این جاندار بهخاطر

اسب آبی کو تو له Pygmy Hippopptamus Choeropsis liberiensis

اسبهای آبی و کرگدنها

کرگدن پوزەپهن Square-lipped Rhinoceros Ceratotherium simum

كركدن سوماترابي

Order: Perissodactyla: Odd-toed Ungulates
Family: Rhinocerosidae:
Rhinoceroses
Size: body: 2.5 - 2.8 m (8 1/4 - 9 1/4 ft), tail: about 60 cm (23 1/2 in)
Theiland Range: Burma, Thailand

Malaysia, Sumatra, Borneo, possibly Habitat: dense forest, nea

كرگدن سياد

Order: Perissodactyla: Odd-toed Ungulates Family: Rhinocerotidae: Rhinoceroses Size: body: 3 - 3.6 m (9 3/4 - 1) 3/4 ft),tail: 60 - 70 cm (23 1/2 - 27 Range: Africa: 5. Chad and Sudar Habitat: bush country, grassland woodland

کرگدن هندی

Order: Perissodactyla: Odd-toed Ungulates
Family: Rhinocerotidae:
Rhinoceroses Size: body: 4.2 m (13 3/4 ft), tail:
75 cm (29 1/2 in)
Range: Nepal, N.E. India
Habitat: grassland in swampy

پوزهپهن کمتر اجتماعی است (به جز کرگدن مادر که با نوزادش زندگی می کند)، در تنهایی به سر میبرد. کر گدنهای بالغ در قلمروهایی زندگی می کنند که حدودشان در هم فرو رفته و مرز آنها با پشتههای مدفوع علامت گذاری شده است. نرها و مادهها هنگام جفت گیری تنها مدت چند روز کنار یکدیگر میمانند. این حیوان پس از حدود ۱۵ ماه صاحب یک نوزاد می شود و این نوزاد یک سال از شیر مادر تغذیه می کند و ۲ یا ۳ سال، تا به دنیا آمدن نوزاد بعدی، نزد مادر میماند.

کرگدن هندی ـ این جانور که بزرگترین گونهٔ آسیایی است، پوستی خاکستری تیره و ضخیم دارد که با برجستگیهای ریزی پوشیده شده است. پوست در قسمتهای مفاصل، چینهای عمیقی برداشته و به حیوان ظاهری زرهپوش مانند میدهد. نر و ماده هر دو تک شاخی روی سر دارند، اما شاخ مادهها کوچکتر است. کرگدن هندی که غالباً جانوری یکه و تنهاست، صبحها و اوایل شب از علفها، گیاهان هرز و سرشاخهها تغذیه می کند و باقی روز را به استراحت می پردازد. این حیوان پس از دورهٔ ۱۶ ماهه صاحب یک نوزاد می شود. نوزاد کر گدن پس از تولد خیلی زود به جنب و جوش درآمده، تا ۲ سال از شیر مادر تغذیه می کند.

کرگدن سبو ماترایی - کرگدن سوماترایی کوچکترین عضو این خانواده و دارای ۲ شاخ است. شاخ مادهها از نرها کوچکتر است. موهای زبری سراسر پوست ضخیم این کرگدن را در بر گرفته و حاشیهٔ گوشها را تزیین کرده است. این جانور غالباً یکه و تنهاست؛ هرچند گاهی ممکن است یک جفت نر و ماده نیز با هم زندگی کنند. اکثراً صبحهای زود و هنگام غروب از برگها، سرشاخهها، میوهٔ درختان و جوانهٔ نیهای بامبو تغذیه می کند و گاه ممکن است درختان کوچک را فرو آورد تا شاخ و برگ آنها را بخورد. این جانور نیز مثل دیگر کرگدنها، از حس شنوایی و بویایی خوبی برخوردار است، اما بینایی ضعیفی دارد. پس از دورهٔ ۷ الی ۸ ماهه، صاحب یک نوزاد می شود.

کرگدن سیاه ـ این حیوان در واقع خاکستری رنگ است، اما بسته به گل و لجنی که در آن غلت میزند رنگش تغییر میکند. برجستگیای روی گردنش وجود ندارد، اما سر بزرگش را افقی نگه میدارد. روی سرش دو شاخ و گاه شاخ سوم کوچکی نیز وجود دارد. لب بالاییاش رو به جلو و متحرک است و به حیوان کمک میکند تا برگ درختان، سرشاخهها و جوانههای درختان کوچک و بوتهها را بخورد. کرگدن سیاه که از نوع

انتلويها

صاحب یک نوزاد می شود.

آداكس

Order: Artiodactyla: Even-toed

Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1.3 m (4 1/4 ft), tall:
25 - 35 cm (9 3/4 - 13 3/4 in)
Range: Africa: E. Mauritania, W. chy distribution in Algeria

اريبى

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 92 cm - 1.1 m (3 - 3 1/2 ft), tail: 6 - 10.5 cm (2 1/4 - 4 1/4 in)

Range: Africa: Sierra Leone to Ethiopia, Tanzania, Zambia, South

Habitat: wide, grassy plains with low bush, near water

اسپرینگباک

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.2 - 1.4 m (4 - 4 1.2 ft), tail: 19 - 27 cm (7 1/2 - 10 Range: Africa: Arigola, South Africa, Botswana (Kalahari Desert) Habitat: treeless grassland (veld)

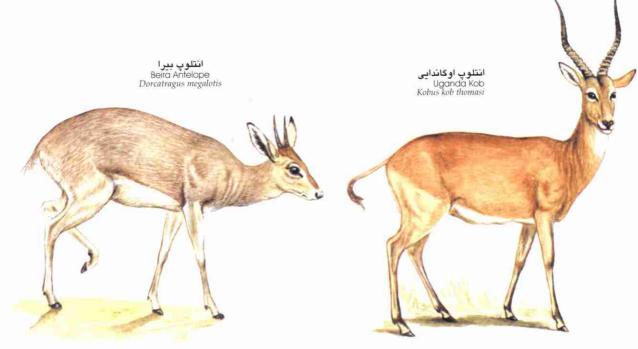
آداکس ـ این حیوان با سر و شانههای بزرگ و پاهای باریکش، ظاهری دست و پا چلفتی دارد. رنگ، از این حیوان تا آن حیوان با هم فرق دارد، اما رنگ موهای پیشانیاش همواره قهوهای تیره است. نرها و مادهها هر دو شاخی باریک و پیچیده دارند. با سمهای بزرگ و پهن که مناسب پیادهروی روی شنهای نرم است، نمونهٔ بارز حیوانی بیابانی به شمار میرود. جانوری است که هیچگاه آب نمینوشد و رطوبت مورد نیاز خود را از غذای آبدار تأمین می کند. رفتار و عادات بیابانی این حیوان به بارانهای پراکنده بستگی دارد و این جانور ظاهراً توانایی خاصی در یافتن نقاطی از صحرا دارد که ناگهان پس از بارش باران در آن گیاه میروید. غالباً در گلههای ۲۰ تا ۲۰۰ تایی به سر میبرد و پس از ۸ ماه و نیم

اربیبی - حیوانی کوچک و زیبا که گردنی کشیده دارد و پاهای عقبیاش از پاهای جلویی بلندتر است. پوشش ابریشمین این حیوان، ظاهری براق و موجوار به او بخشیده و دم نوکسیاهش هنگام دویدن جانور بیش تر به چشم می زند. در انتهای هر یک از گوشهای بزرگ و بیضی شکلش، لکهای پوست بی مو وجود دارد که مانند نقطهٔ سیاهی به نظر می رسد. جانور ماده شاخ ندارد و از حیوان نر بزرگ تر است. این حیوانات بهصورت جفتی یا در گلههای کوچک حداکثر ۵ تایی در یک قلمرو زندگی می کنند و حیوان نر با مالیدن ترشحات غدهٔ خود به شاخههای کوچک و ساقهٔ علفها، نشانه گذاری می کند. در قلمروی خود، منظم می دود، استراحت می کند و عمل دفع انجام می دهد. اوایل و اواخر روز و شبهای مهتابی فعال است و از علفها، گیاهان و برگها تغذیه میکند. در روز هنگام احساس خطر، به آرامی در علفهای بلند یا کنار بوته یا صخرهای دراز می کشد. این حیوان پس از ۶ ماه و نیم تا ۷ ماه، یک نوزاد بهدنیا می اورد.

اسپرینگباک ـ این حیوان جالب توجه، رنگی روشن و کیسهٔ غدهدار بسیار عجیبی در پوست خود دارد که از میانهٔ پشت تا بیخ دم امتداد یافته است. وقت هیجان یا احساس خطر، کیسه گشوده شده و تاجی از موهای بلند، سفت و سفیدرنگ را آشکار می کند. نرها و مادهها شبیه به هم و هر دو دارای شاخهایی دندانه شکل و قوی هستند. دلیل نام گذاری این حیوان تواناییاش در پرشهای ۳ و نیم متری است، به گونهای که می تواند این حرکت را چه هنگام احساس خطر، چه برای تفریح تا ده دوازده مرتبهٔ متوالى، انجام دهد. وقت پرش پشتش خميده، پاها استوار و تاجش نمايان است. این حیوان از برگ بوتهها و درختچهها و نیز علف تغذیه می کند و از خوردن آب بینیاز است. زمانی از رشد جمعیت زیادی برخوردار بود، اما وقت خشکسالی، گلههایی افزون بر یک میلیون، مهاجرتی طولانی به جستوجوی چراگاه تازه انجام داد و در مسیر گذرشان، مراتع و زمینهای کشاورزی را ویران کردند که در نتیجه شمار زیادی از آنها کشته شدند، اما دوباره این حیوان به منطقهٔ محل سکونتش عودت داده شد و دوباره در حال رشد و نمو است. در فصل زاد و ولد، حیوان نر قلمرو و گروه مادههای خاص خود شامل ۱۰ تا ۳۰ ماده را تشکیل می دهد که البته بر اَمیختگی گلهها از دو جنس قاعدهای کلی حاکم است. این حیوان پس از گذشت نزدیک به ۶

انتلوپ او گاندایی دانتلوپی زیبا، قوی بنیه با جنهای متوسط است. نرها و مادهها شبیه به هم هستند، تنها با این فرق که نرها شاخی دارند بهشکل چنگ (آلت موسیقی) که وقتی از پهلو مشاهده شود، انحنای آن شبیه حرف S به نظر می رسد. در گلههای تکجنسی ۲۰ تا ۴۰ تایی و گاه ۱۰۰ تایی زندگی میکند. عموماً صبحها و هنگام غروب به چرا مشغول می شود، اما در روز به درون آب می رود و از گیاهان آبی نیز تغذیه می کند. عموماً شیرها، پلنگها، کفتارهای خالخالی و سگهای شکاری، این حیوان را صید می کنند. جانوری منزوی است و در صورت احساس خطر اغلب تخت روی زمین دراز کشیده، پنهان میشود. در فصل زاد و ولد، هر نری که آمادهٔ جفتگیری است، دارای قلمرویی به وسعت ۹ تا ۱۵ متر است و از أن در برابر دیگر نرها محافظت می کند. مادهها آزادانه در این مناطق به حرکت درآمده، با چندین حیوان نر جفتگیری میکنند. پس از ۸ و نیم تا

۹ ماه، یک نوزاد بهدنیا می آورد و از آنجا که بلافاصله بار دیگر جفتگیری می کند، در یک سال احتمال ۲ بار زایمان نیز وجود دارد.

انتلوب بيرا - اين انتاوب كمياب اغلب با كليپاسپرينگر اشتباه می شود، اما سر این حیوان اندکی بزرگتر، گوشهایش بسیار بزرگتر و درازتر و پاهایش باریکتر است. بهویژه پاهای این حیوان درازتر و در نتیجه، کفلش بلندتر از شانهها است. تاج ندارد و تنها حیوان نر دارای شاخ است. با جفت خود یا در گروههای کوچک خانوادگی بر تپههای سنگلاخی نزدیک دشتهای پوشیده از علف زندگی میکند. حیوان ماده از حیوان نر بزرگتر است. سمهای مخصوص این حیوان دارای پانرمهٔ ارتجاعی است که از زیر بهخوبی روی سنگها قرار میگیرد. این حیوان صبحهای زود و اواخر روز از برگبوتهها به خصوص میموزا، علفها و گیاهان یکساله تغذیه می کند و آب نمی نوشد، از عادات و رفتار و مسائل زیست شناختی این حیوان آگاهی اندکی در دست است، زیرا نه تنها کمیاب است، بلکه رنگ آمیزی اش نیز چنان با زمینهٔ پیرامونش در می آمیزد که تشخیص آن مگر هنگام حرکت ناممکن است. این حیوان در هر نوبت زایمان یک نوزاد بهدنيا مي آورد.

انتلوپ چهارشاخه _این انتلوپ کوچک تنها حیوان در نوع خود ست. جانور نر با داشتن دو جفت شاخ کوتاه، حلقهنشده و مخروطی شکل، بین تیرهٔ گاوان بینظیر است. دو شاخ عقبی ۸ تا ۱۰ سانتیمتر و دو شاخ جلویی ۲/۵ تا ۴ سانتی متر طول دارند. شاخهای جلویی ممکن است صرفاً پوستی سیاه و بی مو باشند. جانوری گروهزی نیست و عموماً به صورت دوتا دو تا مشاهده میشوند یا بهصورت مادر و نوزاد. از علفها و گیاهان تغذیه می کنند و اغلب آب می نوشند و با کم ترین احساس خطر با حرکتی فرز و ویژه می دوند و خود را پنهان می کنند. این حیوان در فصل باران جفت گیری می کند و غالباً پس از حدود ۶ ماه، ۱ تا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

انتلوپ اوگاندایی

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Bovidae: Bovida
Size: body: 1.2 - 1.8 m (4 - 6 ff),
tail: 18 - 40 cm (7 - 15 3/4 in)
Range: Africa: Uganda to south of
Lake Victoria

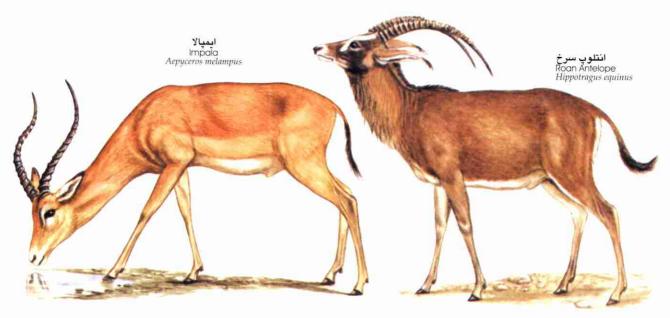
Habitat: open grassy plains permanent water

انتلوپ بیرا

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidge: Bovids body: 80 - 90 cm (31 1/2 44 1/2 in), tail: 6 - 7.5 cm (2 1/4 - 3 in)

انتلوپ چهارشاخه

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidge: Bovids Range: Peninsular India (not Sr Habitat: open fores

توانایی شگفتانگیز این حیوان در جهیدن مانند اسپرینگ باک هاست، به گونهای که تا ۳ متر در هوا می جهد، این حیوان احتمالاً تا آخر عمر با جفت خود زندگی می کند. هر زایمان او یک نوزاد به دنبال دارد.

انتلوب سرخ ـ از انتلوب سرخ تقریباً ٤ نژاد وجود دارد كه رنگ آنها از خاکستری تا قهوهای مایل به سرخ متغیر است. این حیوان انتلوپی بزرگ است که در افریقا پس از گاو کوهی و کودو رتبهٔ بعدی را در بزرگی دارد. همان گونه که از نام آن پیداست، صورت کشیده و یال سفت و خوش نگارش، شباهت اندکی به اسب قزل دارد. شاخهای حیوان نر به سمت عقب برگشته، کوتاه و در عین حال قوی است. شاخ مادهها سبکتر از نرهاست. این حیوان عموماً در گلههای حداکثر ۲۰ تایی شامل مادهها و نوزادان شان زندگی می کند که نر سردسته در رأس آن هاست. این گلهها عموماً حول و حوش اریکسها، ایمپالاها، وایدی بیستها، گاومیشها، گورخرها و شترمرغها می پلکند. نرهای جوان غالباً گلهٔ مجردها را شکل میدهند. این حیوان عمدتاً توسط شیر، پلنگ، سگهای شکاری و کفتارها شکار می شود. دست کم ۹۰ درصد غذای این حیوان را علف تشکیل می دهد و بهندرت از برگها و میوهها تغذیه می کند. از این رو اغلب به نوشیدن آب نیاز دارد. حیوانی تهاجمی است و نرها روی زانوهای خود با حرکت شدید و رو به عقب شاخهایشان، به نزاع برمیخیزند. در فصل زاد و ولد، حیوان نر، مادهای را از گله جدا می کند و برای مدتی با هم زندگی می کنند. جانور ماده پس از ۸/۵ تا ۹ ماه صاحب یک نوزاد می شود. جانور ماده در ۲/۵ تا ۳ سالگی به بلوغ جنسی میرسد.

ایمپالا ــ انتاوپی زیباست با جثهای متوسط و پوششی براق، از موهای سیاه و پشمالوی بالای پاشنهٔ پاها، نوارهای تیرهرنگ عمودی زمینهٔ سفیدرنگ پشت ران و دم و در حیوان نر با شاخهای بلند و زیبا و چنگمانند، شناخته می شود. همچنین، جهشهای خیره کنندهاش به طول ۱۰ و ارتفاع ۳ متر که ظاهراً از روی تفریح و نیز برای گریز از شکارگران انجام می دهد، بی مانند است. حیوانی بسیار اجتماعی است و در فصول خشک، دستههایی از این حیوان به هم پیوسته و گلههایی

انتلوپ رویال ـ این جانور ظریف، کوچک و زیبا، کوچکترین انتلوپ افریقا به شمار می ود که تنها ۳ تا ۴/۵ کیلوگرم وزن دارد، یعنی به اندازهٔ یک خرگوش. بیراه نیست که از سوی قبیله نشینان، سلطان خرگوشهای صحرایی و توسط اروپاییان انتلوپ سلطنتی نام گرفته است. یشت مدور و دمی کوتاه دارد که آن را تنگ کفل خود نگه می دارد. جانور نر دارای شاخهای کوچک و تیزی است که حیوان ماده فاقد آن است و رنگ جوان ترها نیز تیره تر از بزرگسالان است. این حیوان با جفت خود یا به تنهایی و در قلمروی کوچکی زندگی میکند، قلمرویی که عموماً آن را با یشتهٔ کود نشانه گذاری می کند. حیوانی ترسو و مرموز است و عمدتاً شبها به فعالیت مشغول است؛ در این زمان تعداد زیادی از این حیوانات به صورت دستهجمعی از برگها، غنجهها، جوانهها، قارچ، میوههای فروافتاده، علف و خزه تغذیه می کنند. گاهی جرأت به خرج می دهد و به مزارع و کشتزارهای کاکائو و بادام زمینی میرود. اگرچه شمار زیادی از پستانداران، پرندگان و حتى مارهاى بزرگ آن را صيد مىكنند، اما جثه كوچك اين حيوان اغلب کمک می کند تا روی زمین و بی آن که دیده شود، از خطر بگریزد. آسیبپذیری این حیوان به یک طریق دیگر نیز جبران شده است و آن،

انتلوب رويال

Order: Artiodactyla: Even-toed Unguistes Family: Bovidae: Bovids Size: body: 35 - 41 cm (133/4 - 16 in), tall: 5 - 6 cm (2 - 2 1/4 in) Range: Africa: Sierra Leone, Libera, Vory Coast, Ghana Habitat: forest, forest clearings

انتلوپ سرخ

Order: Aniodoctyla: Even-foed Ungulates Family: Bovidae: Bovids Size: body: 2:4 - 2.6 m (8 - 8 1/2 ft), tall: 60 - 70 cm (23 1/2 - 27 1/2 in)

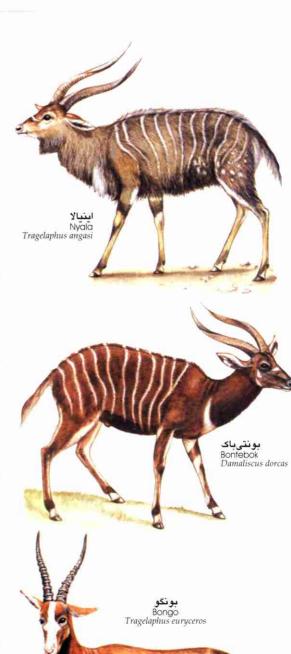
Range: Africa, south of the Sahara Habitat: open woodland, dry bush, savanna, near water

ابميالا

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.2 - 1.6 m (4 - 5 1/4 ft), tail: 30 - 45 cm (11 3/4 - 17 3/4 in)

Range: Africa; Kenya, Uganda, south to N. South Africa Habitat: light mopani woodland,

۲۰۰ تایی یا بیش تر را شکل می دهند. شب و روز فعال است و به مقدار زیادی علف، برگ، گل و میوه می خورد. در فصل زاد و ولد، جانور نر قلمرو و گروه مادههای خاص خود را شامل ۱۵ تا ۲۰ حیوان شکل می دهد و از آنها به شدت محافظت می کند. نرهای نابالغ دسته های جداگانه ای ترتیب می دهند. پس از دوره ای ۶/۵ تا ۷ ماهه، یک نوزاد به دنیا می آورد. زایمان در اواسط روز صورت می گیرد؛ زمانی که بسیاری از شکار گران خواب آلود هستند. نوزاد تازه به دنیا آمده تا زمان قوی شدن پنهان می ماند و سپس به دیگر اعضای گله می پیوندد.

اینیالا – این حیوان در انبوه ترین مخفیگاه های جنگلی زندگی می کند و تنها هنگام غروب و سپیده دم از آن بیرون می رود. نرها بزرگ و لاغراندام هستند و گوشهای درشت و پوششی ژولیده دارند. رنگ ماده ها و جوان ترها قهوه ای مایل به سرخ است و برخلاف نرها، موهای بلند و حاشیه مانند زیر تنه، شاخ و نشان سفید رنگی روی صورت ندارند. ماده ها بسیار کوچک تر از نرها هستند. این حیوان یا به تنهایی یا در گلههایی متشکل از ۸ تا ۱۶ ماده و چند نوزاد یا در گروههایی شامل چند نر زندگی می کند. در اواخر فصل خشک، گلههایی حداکثر ۵۰ تایی از این حیوانات شکل می گیرد. این حیوان از برگها، جوانهها، پوست و میوهٔ درختان تغذیه می کند. گاهی روی پاهای خود می ایستد تا به برگهای بالاتر دست یابد. همچنین، از علفهای نورس و کوچک نیز تغذیه می کند. پس از دورهای ۸/۵ ماهه یک نوزاد به دنیا می آورد و یک هفته پس از زایمان دوباره جفتگیری می کند.

بونتیباک - این حیوان با نقوش خیره کنندهاش زمانی رو به انقراض می رفت، اما امروزه کاملاً تحت حمایت قرار گرفته و خطر از او رفع شده است. شمار این حیوان در شکارگاههای حفاظتشده به چندین هزار می رسد. گونهٔ دیگری از این حیوان موسوم به بلسباک که آن نیز در معرض انقراض قرار داشت، از زمان حفاظت شدن در چندین منطقه، رو به ازدیاد است. نرها و مادهها شبیه به هم هستند، اما رنگ مادهها و جوان ترها دوشن تر است. این حیوان صبح و اوایل شب به چرا مشغول می شود. هنگامی که تهدیدی شود، در یک ردیف، در خلاف جهت باد و بهسرعت حرکت می کند. بسیار چابک است و می تواند از پرچینها بالا رود و از زیر و میان آنها گذر کند. این حیوان پس از دورهای ۷/۵ ماهه یک نوزاد و میان آنها گذر کند. این حیوان پر میانند و نرهای جوان بهدنیا می آورد. نوزادان تا حدود ۲ سالگی نزد مادر می مانند و نرهای جوان گلههای مجردها را شکل می دهند. این حیوان بیرون از فصل زاد و ولد در گلههای آمیختهٔ ۲۰ تا ۵۰۰۰ تایی زندگی می کند.

بونگو بونگوی نر، بزرگ ترین انتلویی است که در جنگل زندگی می کند و گاه وزنش به ۲۲۷ کیلوگرم هم میرسد. رنگ حیوان نر بلوطی است و به تدریج که پیر میشود، به تیرگی می گراید. نرها و مادهها هر دو دارای شاخی باریک و چنگمانند (آلت موسیقی) هستند و هنگام دویدن آن را در امتداد پشتشان که اندکی خمیدگی دارد، قرار میدهد تا مانع از گیر افتادنشان وسط شاخهها شود. حیوانی کمروست و در روز وسط پوششی آنبوه به استراحت می پردازد و هنگام سییده دم و غروب از برگها، جوانهها، پوست درختان، چوبهای پوسیده و میوه تغذیه می کند. همچنین، زمین را با شاخهایش برای یافتن ریشهها می کند. شبها به خود جرأت داده، برای خوردن علفبه مناطق باز و کشتزارها می رود. این حیوان با جفت خود یا در گروههای کوچک شامل ماده و نوزادان و یک نیز زندگی می کند. نرهای پیر منزوی اند. پس از دورهای ۹/۵ ماهه یک نوزاد به دنیا می آورد.

ابنيالا

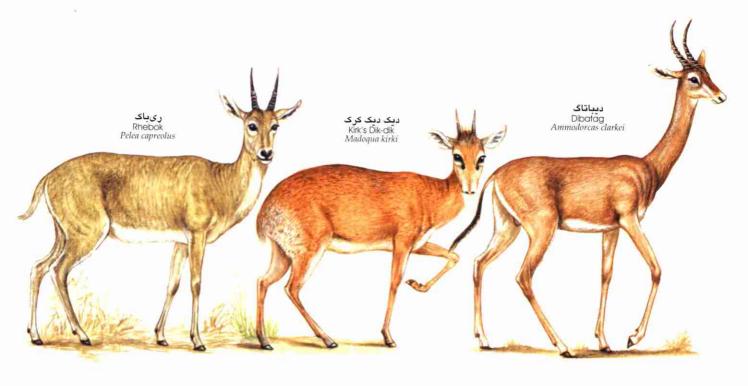
Order: Artiodactyla: Even-foed Ungulates
Family: Bovidae: Bovida
Size: body: 1.35 - 2 m (4 1/2 - 6
1/2 ft), tail: 40 - 55 - cm (15 3/4 21 1/2 in)
Range: Africa: Molawi to South
Africa: Natal
Habitat: dense lowland forest,

بونتىباك

Order: Artiodoctyla: Even-toed Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1.4 - 1.6 m (4 1/2 - 5 1/4 ft), tail: 30 - 45 cm (1 3/4 - 1 7 3/4 in)
Range: South Africa: W. Cape Province
Habitat: open grassland

ونكو

Order: Arliodactyla: Even-toed
Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1.7 - 2.5 m (5 1/2 - 8
1/4 ft), toil: 45 - 65 cm (17 3/4
25 1/2 in)
Range: Africa: Sierra Leone
to Sudan (not Nigera), Kenya,
Tanzania
Habitat: forest, bush, bamboo

دىياتاگ

Order: Artiodactyla: Even-toed

Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1.5 - 1.6 m (5 - 5 1/4 ft), tail: 30 - 36 cm (11 3/4 - 14 1/4 in) Range: Africa: Somalia, E

Habitat: sandy or grassy plains with scattered bushes

دیک دیک کرک

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidae: Bovids Size: body: 55 - 57 cm (21 1/2 - 22 1/2 in), tail: 4 - 6 cm (1 1/2 - 2 1/4 in)

Range: Africa: Somalia to Tanzania; S.W. Angola, Namibia **Habitat:** bush country with thick undergrowth and scattered trees

رىباك

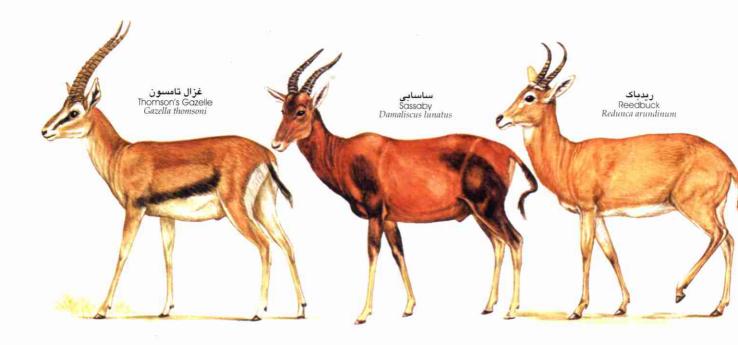
Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1 - 1.2 m (3 1/4 - 4 ft), tail: 10 - 20 cm (4 - 7 3/4 in)
Range: South Africo
Habitat: grossy hills and plateaus with low bush and scattered trees

دىياتاگ _ اين حيوان از لحاظ ظاهري شبيه گرنوک است، اما رنگ خاکستری این حیوان تیرهتر است و حیوان نر آن شاخهای کوتاهتر و کاملاً متفاوتی دارد. دم بلند و باریکش که نوک آن کاکل سیاه رنگی دارد، عموماً هنگام دویدن حیوان بالا نگه داشته می شود و نام این حیوان از واژههای سومالیایی دبو به معنای دم و تاگ به معنای راست گرفته شده است. این حیوان با جفت خود یا در گروههای خانوادگی شامل یک نر بالغ و ۳ تا ۵ ماده و نوزادان شان زندگی می کند. به صورت موسمی و هماهنگ با بارش بارانها، به هر سمتی که غذا به وفور یافت شود، به حرکت در میآید. صبحها و اوایل شب فعال است و از برگها و جوانههای بوتههایی مانند گرنوک که تا سر زانویش میرسد، تغذیه می کند. همچنین از گلها، انواع توت و علفهای نورس نیز میخورد. نیازی به نوشیدن آب ندارد. عموماً در فصلهای بارانی پس از دورهای ۶ یا ۷ ماهه یک نوزاد بهدنیا می آورد، اما امکان دارد ۲ بار در سال نیز باردار شود.

دیک دیک کرک ـ این انتلوپ کوچک و زیبا که در دو منطقهٔ کاملاً مجزا از هم یافت میشود، دارای ۷ نژاد است. رنگ پوشش نرم این حیوان از قهوهای روشن مایل به خاکستری در مناطق خشک تا رنگ بسیار تیره تر در مناطق مرطوب متغیر است. پوزهٔ این جانور اندکی کشیده است و پاهای جلو و عقب آن بلند و باریک است، به گونه ای که پاهای این حیوان همیشه خمیده است و قسمت پشت این حیوان به سمت عقب شیب دارد. نرها شاخی کوچک و تاجی از موهای بلند دارند. جانور ماده که اندکی بزرگ تر است شاخ ندارد. این حیوان به تنهایی یا با جفت خود و اغلب با ۲ نوزاد آخری زندگی می کند. نرها به کمک غدههای بویایی به شدت از مرزهای قلمرویی که محدودهٔ آن کاملاً مشخص شده است،

حفاظت می کنند. در قلم ویشان گذرگاههای از پیش ایجادشده و جاهایی برای استراحت و عمل دفع نیز وجود دارد. حیوانی کمرو و مرموز است و هنگام غروب و شبها از برگ، جوانه، غنچه و گل، بهویژه گلاقاقیا تغذیه می کند. همچنین، از میوههای فروافتاده نیز تغذیه می کند و به کمک شاخ و سمش ریشهها و سیبکها را در می آورد و از لیسههای نمکی استفادهٔ غذایی میکند. نیازی به نوشیدن آب ندارد. دشمنان این حیوان، پلنگ، گربهٔ صحرایی، سروال، گربهٔ وحشی، عقاب و انسان است. تا آخر عمر با جفت خود زندگی کرده و پس از دورهای ۶ ماهه یک نوزاد بهدنیا می آورد. سالی دو بار نیز زاد و ولد می کند.

رىباك ـ رىباك انتلوپى كوچك و زيبا با وزنى حداكثر ٢٢/٥ کیلوگرم است. بدن این جانور پوشیده از مویی نرم و انبوه است. حیوان نر شاخی به سمت بالا و تقریباً راست به طول ۱۵ تا ۲۷ سانتیمتر دارد. از علفها و برگ بوتهها تغذیه می کند و بسیار محتاط است. هنگام احساس مزاحمت، با جهشی که قسمت پشتی این حیوان را بالا میآورد، میدود. در گروههای خانوادگی شامل یک نر سردسته با ده دوازده ماده یا بیشتر و چند توزاد به سر می برد. نرهای نابالغ غالباً منزوی اند. حیوان نر به شدت پابند قلمرو است و قلمروی نسبتاً پهناور خود را با لیسیدن و ادرار نشانه گذاری می کند. حیوان نر به رغم جثهٔ کوچکش، بسیار ستیزهجوست و معروف است که به گوسفندان، بزها و ریدباک کوهی حمله کرده، حتی آنها را میکشد. حتی به شکارگران کوچک نیز حمله می کند. در قصل زاد و ولد، نرها جنگهایی شدید و ساختگی به نمایش میگذارند؛ بی آن که واقعاً آسیبی وارد آورند. به تعقیب یکدیگر نیز میپردازند. پس از دورهای ۹/۵ ماهه ۱ و گاه ۲ نوزاد بهدنیا می آورد.

ریدباک انتاویی است با جثهٔ متوسط که قامتش تا شانهها حدود ۱۸ سانتی متر است. جانوری باشکوه با حرکاتی برجسته، که بهشکلی ویژه دویده و با دم ضخیم و پشمالویش ضربههای آهسته وارد میآورد. جانور نر با نشان دادن گلوی سفیدش و در حالی که سرش به طرف بالاست، جست و خیز میکند، و با این کار هم قلمرویش را نشان میدهد، هم از نر حفاظت میکند. وقت دویدن اگر احساس خطر کند، صدای ضربهٔ نر و مادهٔ آن هر دو شبیه به هماند؛ با این تفاوت که حیوان ماده کوچکتر و بدون شاخ دندانهدار و منحنی شکل است. رنگ جوان ترها قهوهای مایل به خاکستری است. همان گونه که از نام این حیوان بیداست، همواره نزدیک آب یافت میشود، ولی نه داخل آن، این حیوان بیش تر وقت خود را در نیزارها و علفزارها دراز میکشد. از علفها و جوانهها تغذیه کرده، به محصولات کشاورزی می تازد. این حیوان به تنهایی یا با جفت خود مید رگروههای کوچک خانوادگی به سر می برد و پس از ۷ ماه و ۳ هفته یک نوزاد به دنیا می آورد.

ساسابی سنژاد برگزیدهٔ ساسابی در منطقه ای از افریقا از زامبیا گرفته تا شمال افریقای جنوبی یافت می شود. این حیوان احتمالاً با دی کوریگوم، موسوم به تیانگ یا تاپی که در جای دیگری یافت می شود، از یک جنس است. ساسابی ها و تاپی ها به اتفاق هم، فراوان ترین انتلوپ افریقا دانسته می شوند. از لحاظ شکل ظاهری شبیه به هارتی بیست واقعی است، اما نه بدن شان تا آن حد شیب دارد و نه سرشان به آن حد کشیده است. رنگ این حیوان و شاخ آن از نژادی به نژاد دیگر و در نرها و مادهها متفاوت است. رنگ است. رنگ مادهها معمولاً روشن تر از نرهاست. ساسابی اوایل و اواخر روز است. رنگ

به فعالیت مشغول شده، از علف و گیاهان یک ساله تغذیه می کند و آب نیز مینوشد؛ اما می تواند بی آب تا ۳۰ روز نیز زندگی کند. این حیوان مانند هارتی بیست گروهزی نیست و غالباً در گروههای ۸ تا ۱۰ تایی حرکت می کند. این گروهها در فصل خشک گاه گلههایی حداکثر ۲۰۰ تایی را شکل می دهند. نر بالغ به شدت به قلمرو پابند است و نقطهٔ مرکزی قلمروی خود را که بر آن پا می فشرد، با مدفوع و بویی که به واسطهٔ مالیدن صورت و گردن خود به بوته ها، ساقهٔ علفها و زمین انتقال می دهد، مشخص می کند. گیران نر از قلمروی خود در برابر رقیبان و شکارگران دفاع می کند. این حیوان پس از ۸/۷ تا ۸ ماه یک نوزاد به دنیا می آورد.

غزال تامسون منوار برجسته و تیرورنگ دوسوی این غزال زیبا و کوچک نسبت به قسمتهای تحتانی بدن، وضوح بیشتری دارد. جانور برزرگتر از ماده و دارای شاخ نیرومندتری است. ۱۵ نژاد از غزال تامسون و جود دارد که اختلاف اندکی در رنگ و اندازهٔ شاخ دارند. این حیوان صبحها و اوایل شب عمدتاً از علفهای کوتاه و مقدار اندکی شاخ و برگ تغذیه می کند. تنها زمان خشک بودن مراتع، به نوشیدن آب نیاز دارد. دشمنان اصلی این حیوان عبارتاند از یوزپلنگ، شیر، پلنگ، کفتار و سگهای شکاری. این حیوان در گروههای سستبنیانی شامل ۱ نر پیر با ۵ تا ۶۵ ماده و نوزادان شان یا گلههایی از نرهای جوان با ۵ تا ۲۰۵۰ حیوان یا گروههایی از مادههای آبستن و ما کنند. وقتی وضع مراتع خوب باشد، نرهای بالغ ممکن است قلمرویی برای خود دست و پا کنند مرات غدد خود، نشانه گذاری کنند. مادهها با شاخ و ترشحات غدد خود، نشانه گذاری کنند. مادهها پس از دورهای ۶ ماهه در هر و توشعی از سال، ۱ یا ۲ نوزاد بهدنیا می آورند.

يدباك

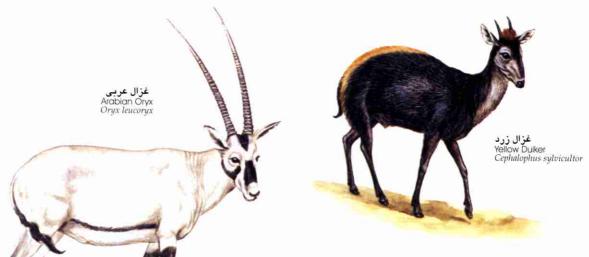
Order: Artiodactyla: Even-foed Ungulates
Family: Bowdoe: Bovids
Size: body: 1.2 - 1.4 m (4 - 4 1/2 ft), tail: 18 - 30 cm (7 - 1 1 3/4 in)
Range: Africa: Zairer. Tanzania, south to South Africa Habitat: open plains, hilly country with light cover, near water

ساسنابى

Order: Artiodactyla; Even-toed
Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1,5 - 2 m (5 - 6 1/2
ft), tail: 40 - 60 cm (15 3/4 - 23
1/2 in)
Range: Africa, south of the
Sahara, east to Ethiopia, Somalia
Habitat: open plains, flood
plains, grassland with scattered bush

غزال تامسون

Order: Artiodactyla: Even-toed Unglates Family: Bovidae: Bovida Size: body: 80 cm - 1,1 m (31 1/2 in - 3 1/2 ft), tail: 19 - 27 cm (7 1/2 - 10 1/2 in) Range: Africa: Sudan, Kenya, N. Tanzania Habitat: open plains with short

غزال زرد

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.15 - 1.45 m [3 3/4 - 4 3/4 ft), tail: 11 - 20.5 cm (4 1/4 - 8 in) Range: Africa: Senegal to Kenya, Zambia, N., Angola Habitat: moist highland forest

غزال ساحلى

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 70 cm - 1 m (27
1/2 in - 3 1/4 ft), tail: 8 - 15 cm (3 - 6 in)
Range: Africa: Sierra Leone to E. Zaire and N. Angolo
Habitat: hick forest and jungle

غزال عربى

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1,6 m (5 1/4 ft), tail: 45 cm (17 3/4 in) Range: S.E. Saudi Arabia: Rub' al Khali area Habitat: desert

غزال زرد - نوعی دیگر از غزالهای جنگلی است و بزرگترین گونه از زیرتیرهٔ خود دانسته می شود. این حیوان به لحاظ تاج خوش ترکیب موهای روی پیشانی و لکهٔ نارنجی مایل به زردرنگی از موهای زبر و راستی که به بشکل گوهمانندی روی پشت او روییده، بیمانند است. نرها و مادهها هر دو شاخ بلند، باریک و نوکتیزی دارند. نوزادان رنگ تیرهٔ خود را در حدود ۸ ماهگی از دست می دهند. این حیوان با جفت خود یا به تنهایی زندگی می کند و دائما در مخفیگاههای جنگلی انبوه به سر می برد. شبها فعال است و از برگها، علفها، گیاهان، انواع توت، موریانهها، مارها، تخم و لاشه تغذیه می کند. آدمها آن را برای گوشتش شکار می کنند و دشمنان زیادی همچون پلنگ و شغال، مارییتون و پرندگان بزرگ شکاری دارد.

غزال ساحلی ــ زیرتیرهٔ سفالوفینه شامل دو گروه است: غزال های جنگلی که غزال ساحلی نیز یکی از آنهاست و غزالهای بوتهزار. غزال ساحلی نمونهٔ بارز تیرهٔ خود است. پاهایش نسبتا باریک، پشتش اندکی خمیده و پوشش آن نرم و براق است. نرها و مادهها هر دو دارای شاخهایی متمایل به عقباند و موهای روی پیشانیشان گاه پشت تاج پنهان میماند. حیوانی ترسو است و وقتی مورد مزاحمت قرار گیرد، بهسرعت به سمت بوتههای انبوه می گریزد. نام اصلی این حیوان عمدتاً شبها به فعالیت مشغول میشود و از علفها، برگها و میوهها تغذیه می کند. حتی با دست و پا از بوتهها و کندهها بالا می رود تا به آنها برسد. به تنهایی یا با جفت خود زندگی کرده و پس از دورهای ۷ یا ۸ ماهه، صاحب یک نوزاد می شود. نوزادان در حدود ۳ ماهگی مستقل می شوند.

غزال عربی ـ این حیوان، کوچکترین و کمیابترین اوریکس و تنها گونهای است که در بیرون از افریقا یافت می شود. در شرایط بیابانی سخت زندگی میکند. از علفها و بوتهها تغذیه میکند و مسافتهای زیادی برای یافتن غذا میپیماید. با زیستگاه بی آب و علف خود بهخوبی خو گرفته است و می تواند بدون نوشیدن آب به زندگی ادامه دهد و رطوبت مورد نیاز را از غذایش به دست می آورد. همچنین، از سمها و شاخهایش برای خراشیدن سوراخی زیر یک بوته یا کنار یک تپهٔ شنی استفاده می کند و از تابش آفتاب، در آن پناه می گیرد. اگرچه اغلب گروهزی است، اما جانور نر در فصل زاد و ولد با هم گروههای خود به نزاع برخاسته، در صورتی که گیر بیفتد، حمله می کند. پس از دورهای ۸ ماهه یک نوزاد بهدنیا می آورد. از آنجا که شاخ باریک، چرم و گوشت این حیوان ارزشمند است بهصورت بی رویه شکار شده است و با خطر انقراض رو به روست. این حیوان تحت حمایت قانون قرار دارد، اما از آنجا که از ۱۹۷۲ تا به حال در محل زندگی وحوش به هیچ وجه دیده نشده است، ممکن است نسل آن منقرض شده باشد. با این حال امید می رود که با زاد و ولد نمونه های دربند، بار دیگر این حیوان به محیط طبیعی خود باز گردد،

شدت ضربات دستاندازها و برآمدگیهای منطقه محافظت میکند. جانور ماده اندکی سنگین تر از نر است و به استثنای نژاد او. او. شیلینگسی، .O. o schillingsi بدون شاخ است. گاهی در گروههای کوچک و اغلب با جفت خود در قلمرویی زندگی می کند که با ترشحات غدد این حیوان نشانه گذاری شده، در برابر مداخله گران محافظت می شود. صبحها و اوایل شب و نیز در شبهای مهتابی تغذیه می کند و برای رسیدن به برگها، گلها و میوهها که غذای اصلی او را تشکیل میدهد، روی پا میایستد. همچنین مواد آبدار، خزمها و برخی علفها را خورده و در صورت دسترسی آب نیز مینوشد. این حیوان احتمالاً تا آخر عمر با جفت خود میماند. پس از نزدیک به ۷ ماه یک نوزاد بهدنیا می آورد. ممکن است در یک سال صاحب ۲ نوزاد نیز بشود.

کودوی بزرگ - حیوانی است بزرگ و لاغراندام و یکی از زیباترین انتلوپها. حیوان نر، شاخهای بزرگ و پهنی دارد که بهصورت ۲ یا ۳ شاخ مارپیچ، به اطراف گسترده شده است. حیوان ماده گاه شاخهای کوچکی دارد. جانور نر هنگام دویدن شاخهایش را تخت روی پشتش قرار میدهد. در منطقهٔ وسیع محل سکونت این حیوان، رنگ و تعداد نوارهای پهلو، از حیوانی تا حیوان دیگر فرق دارد. حیوانی چرنده است و اوایل و اواخر روز از برگها، جوانهها و دانهها و در مناطق خشک از هندوانههای وحشی تغذیه می کند. همچنین شبانه به مزارع کشاورزی حملهور می شود و می تواند از حصارهای ۲ متری بپرد. شنوایی و بویایی خوبی دارد، اما ظاهراً بیناییاش ضعیف است. این حیوان اغلب در گلههای کوچک شامل ۶ تا ۱۲ ماده و نوزادان شان که گاه ۱ یا ۲ نر مسن تر نیز همراه شان است، زندگی می کند. به جز این، نرها منزوی اند یا گلههای مجردها را تشکیل می دهند. پس از دورهای حدوداً ۷ ماهه، یک نوزاد بهدنیا می آورد و نزدیک به ۶ ماه به آن شير مىدهد. Oreotragus oreotragus

غزال معمولي - اين غزال بوتهزار، اندكي با غزالهاي جنگلي فرق دارد؛ پشتش راست تر و پوشش بدنش پرپشت تر و خاکستری تر است. تاج سرش خوش ترکیب و حیوان نر شاخهای تیزی دارد و حیوان ماده بیشاخ است. حیوانی سازگار است و می تواند تقریباً در هر زیستگاهی، از خاردشتها گرفته تا علفزارهای باز به زندگی ادامه دهد و حتی به زمینهای زراعی نیز حملهور شود. حیوان نر قلمرویی برای خود درست می کند و بهشدت هر چه تمام از آن دفاع می کند. در این قلمرو، محلهای منظمی برای دویدن، عمل دفع و استراحت وجود دارد. شبها به چیدن برگها و شاخههای کوچک مشغول شده، برای دستیابی به آنها روی پاهایش بلند میشود. همچنین، از میوهها، انواع توت، موریانهها، مارها، تخمها و به ویژه جوجههای مرغ شاخدار تغذیه می کند. عموماً به تنهایی یا با جفت خود به سر می برد. ممکن است در فصل زاد و ولد گروههای کوچکی نیز تشکیل دهد که تعداد آنها به منطقهٔ محل سکونت و بارانهای محلی بستگی دارد. این حیوان پس از ۴ تا ۴/۵ ماه صاحب یک نوزاد می شود. معمولا در سال بیش از ۲ نوزاد

کلیپ اسپینگر - همواره در جاهایی یافت می شود که رخنمونهای سنگی با قطعاتی از علف زارها و کپههایی از بوتهها بهصورت پراکنده وجود داشته باشد. انتلوپی نسبتاً کوچک است؛ با پاهای قدرتمند و سمهایی که نوک آنها کند است. در منطقهای شبیه به شاموا زندگی می کند. از آنجا که از بین صخرهها میجهد، پوشش بلند، پرپشت و زبرش از او در برابر

Range: Africa: Lake Chad to Eritrea, Tanzania; Zambia to Angola and South Africa; introduced in N.

غزال معمولى

كليپ اسپينگر

کو دوی بزرگ

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 80 cm - 1.15 m (31
1/2 in - 3 3/4 ft), tail: 10 - 22 cm

(4 - 8 1/2 in Range: Africa, south of the Sahara

Habitat: all types except desert and rain forest, up to 4,600 m (15,000 ft)

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 75 cm - 1.15 m (29 1/2 in - 3 3/4 ft), tail: 7 - 23 cm (2

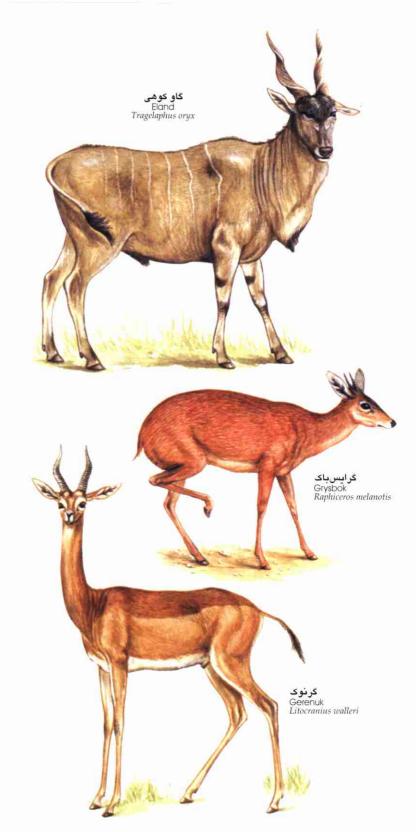
Range: Africa: N. Nigeria, east to Somalia, south to South Africa

Habitat: rocky outcrops, hillsides, mountains to 4,000 m (13,000 ft)

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Bovidee: Bovids
Size: body: 1.8 - 2.45 m (6 - 8
ft), tail: 35 - 55 cm (13 3/4 - 21

Habitat: thick acacia bush; rocky, hilly country; dry riverbeds, near

گلو کوهی به بزرگی یک گاو نر و بزرگترین انتلوب است. جانور نر وقتی کاملاً رشد کند، ۹۰۰ کیلوگرم وزن دارد. حیوان ماده کوچکتر است و ساختار بدنی کوچکتری دارد. همچنین، شاخهایش سبکتر است و دستهٔمو روی پیشانی ندارد. این حیوان در دستههای ۶ تا ۲۴ تایی زندگی می کند و بسته بهوفور آب و غذا، همیشه در حرکت است. هنگامخشکسالی در منطقهٔ وسیعی به جولان درمیآید و گلههای بزرگی تشکیل می دهند. نرهای پیر بسیار منزوی اند و نرهای جوان هم دستههای تکجنسی تشکیل می دهند. این حیوان صبحها و هنگام غروب و حتی در شبهای مهتابی از برگها، جوانهها، هندوانه، سببک، ریشههای پیازمانند، پیاز و گیاهان برگ خیج تغذیه می کند. بویایی و بینایی خوبی دارد و در صورت احساس خطر، خلاف جهت باد حرکت می کند. پس از ۱۸۵۵ تا ۹ ماه معمولاً یک نوزاد به دنیا می آورد. دورد که ماه از شیر مادر تغذیه می کند.

گرایسباک التلویی است خیل با پوششی زبر و دست و پایی نسبتاً کوتاه که در عین حال پاهای عقبیاش اندکی بلندتر است و به پشتش خمیدگی می دهد. نرها دارای شاخی کوتاه و نوک تیزند و معمولاً تیره تر از مادهها هستند. در غیر فصل زاد و ولد، حیوانی منزوی است. قلمرویی نسبتاً کوچک می سازد که با بو و مدفوع آن را نشانه گذاری می کند. صبح و اواخر روز از شاخ و برگ درختان و بوته ها تغذیه می کند. به خصوص عاشق برگهای درخت تاک است. در طول روز در سایه بوته یا صخرهای یا میان علقهای بلند به استراحت می پردازد. دشمنان اصلی اش پلنگ، گربههای صحرایی و عقابهای تاجدارند. هنگام تهدید شدن، تخت روی زمین دراز می کشد و اگر دشمن نزدیک باشد، با حرکات زیگزاگ فاصله می گیرد و برای رفتن به مخفی گاه و بنایدید شدن، به یکباره شیرجه می رود، عادات و رفتارهای زاد و ولد این حیوان چندان دانسته نیست، اما گمان می رود مثل استین باک پس از دروره ای می شود.

گرنوک ـ این غزال بزرگ و باوقار عمدتاً به خاطر گردن کشیده (گرنوک در سومالی به معنای گردنزرافه است) و پاهای درازش بیمانند است. سری کوچک و باریک، چشمانی درشت و لبهایی جنبان دارد و بر سر زانوهایش کپهای مو دارد. دم کوتاه و تقریباً بیمویش را تنگ به بدن میچسباند، مگر هنگام فرار که دمش به طرف بالا و بر پشت او خم می شود. حیوان نر شاخ دار بوده و بزرگ تر از ماده است. غالباً با جفت خود یا در گروههای خانوادگی شامل یک نر و ۲ تا ۵ ماده و نوزادان شان به سر میبرد. تقریباً به طور کامل از برگها و جوانهٔبوتهها و درختان خاردار تغذیه می کند و برای دسترسی به این مواد گیاهی، سر پا کنار تنهٔ درخت میایستد و در حالی که با یکی از پاهای جلوییاش شاخهها را به طرف پایین می کشد، گردنش را به سمت آنها دراز می کند. صبحها و اوایل شب به تغذیه مشغول شده، اواسط روز در سایه بی حرکت می ایستد. کاملا از نوشیدن آب بی نیاز است. دشمنان اصلی این حیوان یوزپلنگ، پلنگ، شیر، کفتار و سگهای شکاری هستند. غالباً در فصل باران پس از حدود ۶/۵ ماه، یک نوزاد بهدنیا می آورد،

لچوی - ۳ نژاد از این حیوان یافت می شود که رنگشان از بلوطی روشن گرفته تا قهوه ای مایل به خاکستری متغیر است. در همهٔ

تنها مجاری بینیاش در سطح آب نمایان میماند. افزون بر آدمها، دیگر موجوداتی که این حیوان را شکار می کنند، عبارتاند از: شیر، یوزپلنگ، کفتار و سگهای شکاری. حیوانی گروهزی است و در فصل زاد و ولد، گلههایی چند صدتایی تشکیل میدهد. نرها درست همین زمان با آن که پابند قلمرو نیستند، با هم به نزاع برمیخیزند. در باقی اوقات، نرهای جوان گلههای بزرگ تکجنسی تشکیل میدهند. این حیوان پس از ۷ یا ۸ ماه یک نوزاد بهدنیا می آورد و ۳ یا ۴ ماه با شیر او را تغذیه می کند. مارال سياه ـ تنها گونهٔ جنس خود است و يكي از معدود

انتلوپهایی است که رنگ نر و مادهٔ آن با هم فرق دارد. رنگ نری که سر دستهٔ گله است، تیره رنگ است و پشت و پهلوهایش تقریباً سیاه و دارای شاخی بلند و پیچ در پیچ است. رنگماده حنایی مایل به زرد و اصولا بدون شاخ است. نرهای پستتر، شاخ کوچکتری داشته و همرنگ مادهها هستند. تنها زمانی رنگشان تیره میشود و شاخشان بزرگتر که پس از مرگ نر سردسته،آنها عهدهدار سردستگی گله شوند. این حیوان عمدتاً از علف تغذیه می کند. در گرمای روز به استراحت میپردازد و صبح و اوایل شب فعال است. جانور ماده فوق العاده هشیار است و اولین هشدارهای خطر را میدهد. این حیوان هنگام احساس خطر با پرش و جهش پا به فرار گذاشته، چهارنعل می دود. معمولاً در گروههای ۱۵ تا ۵۰ تایی شامل یک نر سردسته با چندین ماده و نوزاد به سر میبرد و به تدریج که نرها بالغ میشوند، از گروه رانده شده، خود گروههای کوچکی تشکیل میدهند. حیوان نری که آمادهٔ زاد و ولد است، قلمرویی برای خود دست و پا می کند و از قلمرو و گروه مادههایش در برابر رقیبان دفاع می کند. پس از ۶ ماه، یک و گاهی ۲ نوزاد بهدنیا می آورد.

این نژادها، حیوان نر دارای شاخهایی باریک و چنگمانند به طول حداکثر ۹۱ سانتی متر است و این شاخها کمان دوگانهای را تشکیل میدهند. با سمهای بلند، نوکدار و پهنش برای یک زندگی آبی کاملا متناسب است و به همین خاطر نمی تواند روی خشکی به سرعت حرکت کند. تنها برای استراحت و بهدنیا آوردن نوزاد از آب خارج میشود و بیش تر وقتش را در آبهای حداکثر به عمق ۵۰ سانتی متر می گذراند و همان جا از علف ها و گیاهان آبی تغذیه می کند. به خوبی شنا می کند و در صورت احساس خطر، حتى به زير آب نيز مىرود، به گونهاى كه

گاو کوهی

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidge: Bovids Size: body: 2.1 - 3.5 m (6 3/4 -11 1/2 ft), tail: 50 - 90 cm (19 3/4 - 35 1/2 in)
Range: Africa: Ethiopia, E. Africa la and South Africa: mostly in game parks in Namibia, N. Cape Province, Natal, Mozambique Habitat: open plains, savanna mopani bush, montane forest to 4,500 m (14,750 ft), semidesen

گر ایس باک

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidee: Bovids Size: body: 60-75 cm (23 1/2 -29 1/2 in), including tail of 5 - 8 cm Range: Africa: Tanzania to ! Habitat: grassy plains, bush savanna at the foot of hills

گرنوک

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.4 - 1.6 m (4 1/2 - 5 1/4 ft), tail: 23 - 35 cm (9 - 13 3/4 in) Range: Africa: Somalia, Ethiopia to Kenya, Tanzania Habitat: dry thombush country,

لچوی

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidge: ize: body: 1.3 - 1.7 m (4 1/4 - 1/2 ft), tail: 30 - 45 cm (11 3/4 - 17 3/4 in) Range: Africa: Zaire, Zambia, Angola, Botswana, South Africa Habitat: flood plains, swamps, lakes

مارال سياه

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.2 m (4 ft), tail: 18 Range: India and Pakistan Habitat: open grassy plains

Blackbuck Antilope cervicapra

نبلگای

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 2 - 2.1 m (6 1/2 - 6 3/4 ft), tail: 46 - 54 cm (18 - 21

Range: Peninsular India Inot Sri

Habitat: forest, low jungle

واترباك معمولي

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.8 - 2.2 m (6 - 7 1/4 ft), tail: 22 - 45 cm (8 1/2 - 17 3/4 in)

Range: Africa, south of the Sahara mbezi, east to the Ethiopia Habitat: savanna, woodland, stony hills, near water

هارتىبيست

نىلگاي

Boselaphus tragocamelus

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1,7 - 2.4 m (5 1/2 - 8 ft), tail: 45 - 70 cm (17 3/4 - 27

Range: Africa, south of the Sahara Habitat: grassy plains

نیلگای ـ تنها عضو جنس خود است و بزرگ ترین انتلوب بومی هند به شمار می رود. پاهای جلویی این حیوان اندکی از پاهای عقبی اش بزرگ تر است و انتهایی کشیده و نوک تیز دارد. حیوان نر دارای شاخ و کپهای مو روی گلوست. نرها و مادهها هر دو دارای پوششی سفت و زبر هستند که رنگ آن در نرها قهوهای مایل به سرخ و در مادهها روشن تر است. مادهها و نوزادان شان در گله زندگی می کنند اما نرها غالباً منزوی اند یا در گروه های کوچکی به سر مىبرند. این جانور چرنده است، اما به میوه نیز علاقه دارد و می تواند خسارات قابل توجهی به محصولات نیشکر وارد آورد. مادهها معمولاً پس از حدود ۹ ماه، ۲ نوزاد به دنیا می آورند و بلافاصله پس از زایمان جفت گیری می کنند. نرها بر روی زانوها می ایستند و بر سر ماده ها با یکدیگر به نزاع برمیخیزند.

واترباک معمولی ـ رنگ نژادهای گوناگون این

جانور از قهوهای مایل به زرد یا سرخ تا خاکستری یا

سیاه مایل به خاکستری متغیر است. برخی از آنها

حلقه یا لکهٔ سفیدی بر کفل خود دارند. این جانور

ترشح می کند. به محض کندن پوست این حیوان گوشتش، به سرعت فاسد میشود و از همین روی کمتر شکار میشود. دشمنان اصلیاش، شیرها، پلنگها و سگهای شکاری هستند. همان گونه که از نامش پیداست، وقت بسیاری را نزدیک آب و به نوشیدن سپری می کند. هنگام احساس خطر، به نیزارها پناه میبرد. از علفهای نورس و کوچک تغذیه میکند. در گلههای کوچک حداکثر ۲۵ تایی که غالباً شامل چندین ماده و چند نوزاد و یک نر است، حرکت می کند. نرهای جوان برای خود گلههای مجردها را تشکیل میدهند. این حیوان پس از نزدیک به ۹ ماه صاحب یک نوزاد می شود. هارتی بیست - نژاد برگزیده، یعنی هارتی بیست بوبال، منقرض

دارای گوشهای بزرگ و موداری است که رنگ موهای داخل آن سفید و نوک آنها سیاه است. حیوان نر شاخی سنگین تر و پرپیچ و تابدار تر دارد

که به صورت هلالی به عقب برگشته است. قامت یک جانور بزرگ، ۱/۵ تا

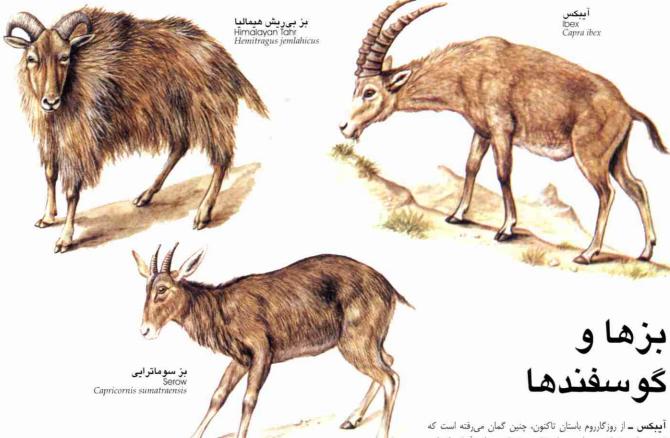
۱/۴متر تا شانههاست و وزنش به ۱۵۹ تا ۲۲۷ کیلوگرم میرسد. غددی

که در پوست این جانور وجود دارد، مایعی روغنی با بویی مشکمانند

شده است، اما ۱۲ زیرگونهٔ دیگر وجود دارد که ۲ تای دیگر آن در پی بیماری، شکار و تخریب زیستگاهشان، در معرض انقراض قرار دارند. هارتی بیست ها شکل و هیئتی عجیب دارند. پشت این حیوان از طرف شانه های بلند و سر کشیدهٔ این حیوان، اندکی به سمت پایین شیب برداشته است و روی شاخش بندی وجود دارد که پس این بند شاخ، حالت مار پیچ به خود می گیرد. نر و ماده هر دو شاخهایی دارند که هم در اندازه، هم در شکل با هم فرق دارند. رنگ این حیوان از شکلاتی سیر تا حنایی شنی رنگ متغیر است و رنگ مادهها روشن تر از نرهاست. این حیوان گروهزی در گلههای ۴ تا ۳۰ تایی شامل مادهها و نوزادان به همراه یک نر سردسته به سر میبرد. حیوان نر اغلب از جایگاهی مناسب بالای تپهٔ موریانه ها، مراقب گلهاش است. اگرچه این حیوان می تواند زمان زیادی بی آب سر کند، اما هر زمان که به آب دسترسی داشته باشد، می نوشد و از غوطه خوردن در آب لذت می برد. همچنین، از لیسه های نمکی با اشتیاق زیاد استفاده می کند. افزون بر این علاقهمند به علفهای نورسی است که پس از آتشسوزی میروید. اغلب با گورخرها، وایلدی بیستها و غزالها می چرد و مانند آنها، بهوفور توسط شیرها شکار میشود. پس از دورهٔ بارداری ۸ ماهه، یک نوزاد بهدنیا می آورد و این نوزاد حدود ۳ سال نزد مادر می ماند. پس از این مدت، نرهای جوان دستههای مربوط به خود را شکل می دهند.

Hartebeest Alcelaphus buselaphus

آییکس ـ از روزگارروم باستان تاکنون، چنین گمان می وفته است که قسمتهای مختلف بدن این حیوان خاصیت شفادهی دارد، آنقدر که این حیوان را تا مرز انقراض شکار کردهاند؛ اما امروزه از گلههایی محدود از کیهافت می شود. جالب توجهترین نکته مربوط به آییکس نر، شاخ یکسرهٔ رو به عقب این حیوان است. جانور ماده دارای شاخهای کوتاهتری است. پوست تن این جانور خاکستری مایل به قهوهای است و در نرهای پیر موهای بلند پشت گردن، یالی را شکل دادهاند. حیوان نر ریش کوتاهی هم زیر چانه دارد. آییکسها، در منطقهٔ بالای محدودهٔ درختان زندگی کرده و تنها در شرایط سخت هوای سرد، به نقاط انبوه جنگلی فرو می وند. در تابستانها به علفزارهای آلپ صعود می کنند و در آن جا به چرای علفها و گلها مشغول می شوند. در این هنگام مادهها با نوزادان و نابالغها به سر می برند و نرها برای خود گروههای مستقلی تشکیل می دهند. در این گروهها گاه و بی گاه مبارزههایی ظاهری در می گیرد که باعث شکل گرفتن رتبهبندی گاه و بی گاه می شود. نرها تنها در فصل زمستان که زمان آمادگی آنها برای جفتگیری است، به گلهٔ مادهها می پیوندند. مادهها پس از دورهای ۵ تا ۶ ماهه، جفتگیری است، به گلهٔ مادهها می پیوندند. مادهها پس از دورهای ۵ تا ۶ ماهه،

بز بی ریش هیمالیا - این بز با پشم پرپشت و پشمالویش که یالی را در اطراف شانههایش شکل داده است، خیلی شبیه بزهای دیگر است، اما تفاوتش با بزهای واقعی این است که دارای پوزهای لخت و بدون ریش است. شاخهایش خیلی بلند است و پیچش ندارد و غدههای معطری در پاهایش قرار دارد. این حیوان در خصوصیات دیگرش نیز مانند بزهاست. مثل آنها در کوهستانهای پر فراز و نشیب زندگی کرده و می تواند در کمال راحتی

به هر سو جست و خیز کند. جانوری گروهزی است و در گلههای ۳۰ تا ۴۰ تا یک زندگی می کند و تقریباً از هر گیاهی که در دسترسش باشد،میخورد. حیوانی محتاط است و همواره نگهبانی می دهد و گوش به زنگ هر خطری است که از پایین به او نزدیک می شود. اوج جفت گیری اش فصل زمستان است. پس از دورهٔ ۶ تا ۸ ماهه، ۱ یا ۲ نوزاد بهدنیا می آورد.

بر سوماترایی - با این که حیوان کندرویی است، اما پاهایی استوار و کوتاه و سمی محکم دارد. در شیب صخرهها و ستیغ کوههایی که از پوشش انبوه گیاهی برخوردارند، به سرمیبرد. در اوایل و اواخر روز به فعالیت میپردازد و از علف و برگ گیاهان تغذیه میکند. بقیهٔ ساعات روز رد رسیهٔ صخرههای جلو آمده از دل کوه استراحت میکند. پشمش رنگی ویژه دارد؛ موهای پشت و پهلوهایش در قسمتهای پایینی و نزدیک به پوست، روشن تر و نوکشان سیاهرنگ است و در کل ظاهری تیره به پشم او میدهد. بر پشت حیوان نوار کاملاً سیاهرنگی کشیده شده است و رنگ یال از سفید تا مشکی در حیوانات مختلف، متغیر است. نرها و مادهها با شاخ از خود دفاع میکنند؛ بهویژه در برابر سگهای شکارچیان چینی که عقیده دارند قسمتهای مختلف این حیوان خاصیت شفایخشی دارد. از رفتار و عادات زاد و ولد این حیوان آگاهی اندکی در دست است، اما معمولاً یک و عادات زاد و ولد این حیوان آگاهی اندکی در دست است، اما معمولاً یک و عادات زاد و ولد این حیوان آگاهی اندکی در دست است، اما معمولاً یک و گاهی ۲ بزغاله پس از دورهای حدود ۸ ماهه بهدنیا می آورد.

....

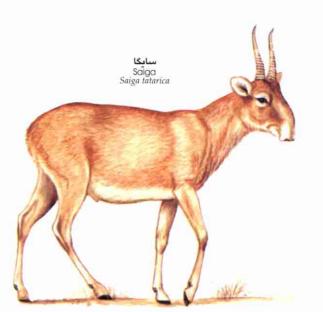
Order: Artiodactyla: Even-loed Ungulates Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.5 m (5 ft), tail: 12 - 15 cm (4 3/4 - 6 in) Range: Switzerland, Italy Habitat: Alps to 3,000 m (10,000

بز بىرىش ھىماليا

Order: Artiodactyla: Even-toed Uniquitates
Family: Bovidae: Bovida

بز سوماترایی

Order: Arliodactyla: Even-toed Ungaldates Family: Bovidace: Bovids Size: body: 1.4 - 1.5 m (4 1/2 - 5 ft), 8 - 21 cm (3 - 8 1/4 in) Range: N. India to central and S. China; S.E. Asia to Sumatra Habitat: bush and forest at 600 + 2.700 m (2.000 - 9.000 ft)

بز کوهی

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body; 1.3 - 1.6 m (4 1/4 - 5 1/4 ft), fail: 15 - 20 cm (6 - 7

Range: N. America: Rocky Mountains from Alaska to Montana, Idaho, Oregon; introduced in South Dakota

Habitat: rocky mountains above the tree line

تاكين

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.2 m (4 ft), tail: 10

Range: Asia: Burma; China: Szechwan and Shensi Provinces Habitat: dense thickets in mountain forest, 2,400 - 4,250 m (7,900 - 14,000 ft)

بز کوهی - این جانور باشکوه، در واقع بز نیست بلکه یک بزغزال است که تنها گونه در نوع خود به شمار می رود. وسط تخته سنگها
و صخرههای بالای محدودهٔ درختان یافت می شود و به خوبی با زیستگاه
سرد و خشنش سازگار است. از زیر، پشیم ضخیم و پرپشتی دارد
و پوشش پشمالو، بلند و سفیدی او را در برگرفته که بهویژه در ناخیهٔ
گردن و شانهها بسیار ضخیم و سفت است و برجستگیهای کوهانی
را شکل می دهد. سمهای این حیوان لبه سخت و تیزی دارد که پانرمهٔ
اسفنجی شکل و نرمی آن را در برگرفته است و به او کمک می کند
محکم و استوار روی صخرهها و یخها به حرکت درآید. نر و ماده، هر دو،
ریش و شاخ مخروطی شکل سیاه رنگی دارند. بزهای کوهی به آهستگی
حرکت می کنند اما به طور شگفت انگیزی با گامهایی استوار از ارتفاعات
سرگیجه آور و پرتگاههای دست نیافتنی صعود کرده، برای تغذیه دنبال

علف، جگن و گل سنگ می گردند. همچنین، شاخهها و جوانههای درختان را نیز می خورند و برای به دست آوردن تکههای نمک، مسافتهای زیادی را می پیمایند. در زمستانها به سوی مناطق پایین دست، مناطقی که عمق برف زیاد نیست، می رود و گاه حتی تا کنار ساحل پایین می آیند. در اوضاع جوی نامساعد زیر صخرههای برآمده یا درون غارها پناه می گیرند. بزهای کوهی احتمالاً تک بفت هستند. این حیوان در فصل بهار پس از دورهای حدود ۷ ماهه صاحب ۱ یا ۲ نوزاد می شود. بزغالهها بسیار جنب و جوش دارند و کهتر از نیم ساعت پس از تولد می توانند در اطراف خود و روی صخرهها جست و خیز کنند.

تاکین ـ این حیوان در بیشهزارهای انبوه بامبو و درختزار خرزهرهها بالای محدودهٔ درختان و در منطقهای که از سنگلاخی ترین نقاط دنیا به شمار می آید، زندگی می کند. ظاهری بدتر کیب دارد؛ با ساختار بدنی محکم، پاهایی ضخیم و سمهایی بزرگ با برآمدگیای در پشتآنها. پشم این خیوان از سفید مایل به زرد تا قهوهای مایل به سیاه متغیر است و بر پشتش نوار سیاه رنگی دارد. نرها و مادهها هر دو صاحب شاخ هستند. نرهای پیر عموماً تک و تنها هستند، اما در تابستانها به گلههای بزرگ می پیوندند. این گلهها شبها در علفهایی که در نزدیکی قلل کوهها قرار دارد، می چرند. این جانور زمستانها به سمت پایین و به سوی درهها حرکت می کند. در آن جا به گروههای کوچک تر تقسیم شده، به خوردن علف، بامبو و جوانههای بید مشغول می شود. حیوانی خجالتی است و بیش تر وقتش را در اختفا و در پوشش بیشهزارهای انبوه می گذراند. در این بیشهزارها معمولاً گذرگاههای برای رسیدن به مراتع چرا و زمینهای حاوی تکههای نمک وجود دارد. این برای رسیدن به مراتع چرا و زمینهای حاوی تکههای نمک وجود دارد. این جهانی آمده می تواند ۳ روز پس از تولد به فعالیت بپردازد.

سایگا ـ این حیوان از گونههای مهاجر است و بهخوبی با زیستگاه سرد و بادخیزش سازگاری دارد. پوششی از پشم پرپشت حنایی -دارچینی همراه با حاشیهای از موهای بلند، از چانه تا سینهاش امتداد دارد. پشم این

حیوان در زمستان یکسره به سفید شیری رنگ تبدیل می شود و بیش از پیش ضخیم و پشمالو میشود. باور بر این است که پوزهٔ کشیده و خرطومی شکل این حیوان که مجاری آن رو به پایین است، احتمالا برای گرم کردن و مرطوب کردن هوای تنفسی او سازگار شده است. مجاری بینی این حیوان پوشیده از مو و غدد مخاطی است و در هر سوراخ بینی کیسهای با ردیفی از غشاهای مخاطی وجود دارد. این کیسه در هیچ جانور دیگری، مگر وال، وجود ندارد. حیوان نر دارای شاخ است. این شاخ از نظر چینیها دارای ارزش دارویی است و همین مسئله باعث شکار بیرویهٔ آنها شده است. این حیوان از ۱۹۲۰ تاکنون حفاظت شده است و امروزه بیش از یک میلیون رأس از آن وجود دارد. سایگا از درختچههای کوتاهقد و علفها تغذیه می کند. در پاییز گلههای بزرگ گرد هم می آیند و به سوی جنوب، به مراتع گرمتر و پربارتر، حرکت می کنند. وقتی فصل بهار از راه می رسد، گروههایی از نرها در دستههای ۲ تا ۶ تایی شروع به بازگشت به سمت شمال می کنند و به دنبال شان، مادهها هم روان می شوند. اواخر بهار این حیوان پس از دورهای حدود ۵ ماهه، صاحب ۱ تا ۳ نوزاد می شود که تا پاییز از شیر مادر تغذیه میکنند.

شامو ا ـ شاموا در چابکی، جرأت و تاب و تحمل، بین دیگر جانوران کوهی بی مانند است. حیوانی است که در طبیعت وحشی و در محیطهایی گاه با وضعیت آب و هوایی خشن و نامساعد، رشد و نمو می کند و معروف است که می تواند حتی تا ۲ هفته بی غذا به زندگی ادامه دهد. در نوع خود تنها گونه است. ساختار بدنی لاغری دارد، با شاخهایی برآمده که تقریباً به حال عمودی بالا آمده و با زاویهٔ زیادی رو به عقب رفته و شکلی چنگکگونه یافته است. پاهایش قوی بنیه است و سمهایش پانرمهای ارتجاعی و اسفنجی زیر خود دارد که به او قدرت گیرندگی خوبی روی سطوح لغزنده و ناهموار می دهد. پشم این حیوان سفت و زبر است و پوششی ضخیم و پشمالو نیز زیر آن واقع است. شاموا تابستانها بر قلل کوه از گیاهان و گلها تغذیه می کند و زمستانها از شیب کوهها پایین میآید و از جوانههای درختان کاج، گلسنگها و خزهها بهرهٔ غذایی میبرد. حیوانی است محتاط و همواره در حال نگهبانی و گوش به زنگ ابستاده است. مادهها و نوزادان در گلههای ۱۵ تا ۳۰ تایی زندگی می کنند. نرهای پیر، مگر در فصل پاییز، در تنهایی بهسر میبرند. نزاع، امری عادی

بین نرهاست و نرهای پیر شاخ در شاخ جوان ترها برای اثبات برتری خود

مبارزه مي كنند. اين حيوان غالباً سالي ١ نوزاد به دنيا مي أورد، اما ممكن است صاحب ۲ یا ۳ نوزاد نیز بشود.

قوچ کو هی ـاین حیوان، گوسفند وحشی اروپایی نیز نامیده می شود. امروزه تنها در مناطقی از ساردینیا و کورس بهسر میبرد، اما همان جا نیز به گونهای نامناسب از او حمایت می شود. حیوان نر شاخ بلند و پیچخوردهای دارد که سر آن به سمت داخل خمیده است. شاخ حیوان ماده از نر گوتاهتر است. این حیوان لایهٔ تحتانی بسیار پشمالویی دارد که زمستانها، پشم بیرونی خشن و قهوهای مایل به سیاهرنگی آن را میپوشاند. روی بدن حیوان نر وصلهٔ سفیدرنگ و برجستهای نیز دیده می شود که تابستان ها از بین می رود. مادهها و نوزادان خاکستری یا قهوه ای تیره هستند و وصله ای روی پشمشان نیست. این حیوان صبحهای زود و اواخر روز به فعالیت مشغول می شود و حتی وقت نایابی غذا به جاهای دوردست نمی رود. علف، گل، جوانههای بوتهها و درختان و حتی گیاهان سمی، مانند بلادون مرگبار را میخورد. این حیوان تابستان ها گروههایی جدا شامل چند ماده و چند نوزاد یا گروههایی شامل چند نر را شکل میدهد. در فصل جفت گیری یک نر بالغ مادهای را از گله جدا کرده، با او جفت گیری می کند. اگر حریف او، حیوان نر پیری باشد، نزاع شدیدی در می گیرد، اما بهندرت تلفاتی روی میدهد. این حیوان پس از دورهٔ ۵ ماهه، ۱ نوزاد بهدنیا می آورد.

Order: Artiodactyla: Even-toed body: 1.2 - 1.7 m (4 - 5 1/2 ft), tail: 7.5 - 10 cm (3 - 4 in) Volga River to central Asia Habitat: treeless plains

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 90 cm - 1.3 m (35
1/2 in - 4 1/4 ft), tail: 3 - 4 cm (1

قوچ کوهی

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.2 m (4 ft), tail: 7 cm uced in Germany, Hungary, Austria and Czechoslovakia Habitat: rugged mountains

گورال محیوانی کوهستانی است، معمولاً در تپههای پوشیده از علف و رخنمونهای صخرهای نزدیک جنگل ها یافت می شود. پای این حیوان بلند و قوی بنیه است و پشم بلندش که روی پشم زیرین انبوه و کوتاهش آویخته است، ظاهری ژولیده به او می دهد. نرها و مادهها شبیه به یکدیگرند؛ هر دو شاخ دارند، اما یال نرها کوتاه و نیمه راست است. به جز نرهای پیر، که بیش تر سال را به تنهایی به سر می برند، بقیه در گروههای خانوادگی ۴ تا بیش به سر می برند. صبحهای زود و دم غروب از علفها تغذیه می کند و نیمروز را در لبه تخته سنگی به استراحت می پردازند. جانور ماده پس از دورهٔ حدوداً ۶ ماهه، صاحب ۱ و به ندرت ۲ نوزاد می شود.

گوسفند شمال افریقا - این حیوان، تنها گوسفند بومی افریقا و در نوع خود تنها گونه است. یال بلند، نرم و ضخیمی روی گردن، سینه و بخش بالایی پاهای جلویی این حیوان او را از دیگر گوسفندان وحشی متمایز می کند. همچون دیگر اعضای این گروه، نر و ماده هر دو شاخ دارند و شاخ ماده ها تقریباً هماندازهٔ نرهاست. گروههای کوچک خانوادگی متشکل از یک نر و ماده و نوزادان شان در اطراف به جست وجوی علفها، گیاهان یک ساله و شاخ و برگهای کوچک و درختچههای کوچک مشغول می شوند. آب مورد نیاز خود را نیز از همین گیاهان و از شبنمها تهیه می کنند. این حیوان در مواقع خطر که محلی برای پنهان شدن نداشته باشد، از پوشش خاکی رنگ خود برای اختفا استفاده می کند و کاملاً بی حرکت باقی می ماند. او را به خاطر گوشت، پوست، پشم و زردپی اش شکار می کنند. در باغ وحش، سالی ۱ یا ۲ گوشت، پوست، پشم و زردپی اش شکار می کنند. در باغ وحش، سالی ۱ یا ۲ گوشت، پوست، پشم و زردپی اش شکار می کنند. در باغ وحش، سالی ۱ یا ۲ پر به دنیا می آورد. همچنین به طور موفقیت آمیزی با بزهای اهلی و نوزادش

با شاموا أميزش كرده است.

گو سفند کو هی این حیوان تابستانها در مراتع مرتفع کوهستانی یافت می شود و دسته هایی از نرها یا مادهها و نوزادان از علف ها و پوشش گیاهی منطقه تغذیه می کنند. در زمستان گلهها با هم مخلوط شده، به مراتع پایین دست می کوچند. بین این حیوانات، حیوان نر مرتبه ای بلند داشته و شاخ ۱ متر و ۱۵ سانتی متری اش ظاهری بسیار باشکوه به او می بخشد، بلندی شاخ در سلسله مراتب حیوانات نر نقش بسزایی دارد. نرهای بلندم تبه با نرهایی که شاخ کوتاهی دارند و در مراتب پایین تر قرار می گیرند، مانند ماده رفتار می کنند. در فصل جفت گیری، نرهای بلندم تبه با شاخهای بسیار بزرگ به سوی یکدیگر حمله می برند و شاخ به شاخ می شوند. مبارزه ممکن است ساعتها به درازا کشد و گاهی حتی یکی از آنها جان خود را نیز از دست می دهد. مادهها شاخ کوتاه تری دارند. این حیوان پس از دروای در در مراقبت از آنها بسیار کوشاست.

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1,3 - 1.9 m (4 1/4 - 6 1/4 fi),tail: 25 cm (9 3/4 in) Range: N. Africa: Atlantic coast

to Red Sea, south to N. Mali and Sudan; introduced in S.W. USA. **Habitat:** dry, rocky, barren regions

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 1.2 - 1.8 m (4 - 6 ft), tail: 15 cm (6 in) Range: S.W. Canada, W. USA

Habitat: upland and mountainous

گوسفند کوهی

اپاسم آبی ـاین حیوان تنها اپاسمی است که می تواند با شرایط زندگی در آب سازگار شود. در حفرههای کنارهٔ رودخانهها زندگی می کند و هنگام غروب از لانه بیرون زده، به شنا و جستوجوی طعمههایی همچون سختپوستان و دیگر بیمهرگان میپردازد. طعمهاش را روی ساحل میخورد. دم دراز این حیوان باعث میشود که در آب بهتر حرکت کند، اما برای راندن خود به جلو، از پاهای پردهدار و پهنش کمک می گیرد. ماه دسامبر جفتگیری می کند و تقریباً ۲ هفته بعد، نزدیک به ۵ نوزاد بهدنیا میآورد. کیسهٔ این حیوان بهوسیلهٔ حلقهای عضلانی دربرابر آب نفوذناپذیر است و نوزادها حتی زمانی نیز که مادر در آب فرو میرود، کاملا خشک میمانند. اما دانسته نیست که نوزادها در این فضای بیمنفذ، اکسیژن کافی از كجا بهدست مى آورند.

ایاسم دمکوتاه ـ اگرچه این حیوان در مناطق جنگلی زندگی می کند، اما به زحمت از درخت بالا می رود و ترجیح می دهد بیش تر در سطح جنگل باقی بماند. در روز درون لانهای آشیان میکند که آن را با برگها در وسط كندهاي توخالي يا تنه درختي ساخته است. شبها براي يافتن غذا از لانه خارج می شود. غذایش عبارت است از دانهها، جوانهها، میوهها، حشرات و لاشه و نیز برخی جوندگان کوچک که با ضربهای کاری بر پشت گردن، آنها را از پای در می آورد. هر نوبت حداکثر ۱۴ نوزاد می زاید که در هر وقت از سال ممکن است بهدنیا آیند. از آنجا که مادر کیسهای ندارد، نوزادها باید به نوک پستانهای مادر و خزهای این سو و آن سوی آن بچسبند. هنگامی که نوزادان، بزرگ تر شوند، بر پشت مادر سوار می شوند.

اپاسم ویرجینیا - تنها اپاسمی است که در شمال مکزیک یافت می شود و بزرگ ترین عضو خانوادهٔ اپاسم هاست. وزن این حیوان نزدیک به ۵/۵ کیلوگرم است. از منظر زیستشناختی، جانوری موفق دانسته میشود، زیرا به زندگی مدرن خو کرده است و لابهلای قوطیهای دورانداختهشده و أشغالها، زبالهخواری می کند. چنان چه از سوی سگ، باب کت، عقاب یا مینک تهدید شود، خود را به مردن می زند و شکارچی نیز غالباً از او صرف نظر می کند. این حیوان در کانادا سالی یک بار زاد و ولد می کند، اما در جنوب منطقهٔ محل سکونتش ممکن است ۲ یا حتی ۳ بار در سال و هر بار ۸ تا ۱۸ نوزاد بهدنیا آورد. معمولاً حدود ۷ نوزاد داخل کیسه زنده میمانند. در جنوب ایالات متحده، این حیوان را بهخاطر پوست و گوشتش به دام

Trichosurus vulpecula

پاسیم دمشیانهای ـ این حیوان تنها کیسهدار بومیای است که از دستاندازی بشر بر زمینهای بکر، سود برده است؛ به زندگی در کنار آدمها خو کرده است و از پس مانده ها تغذیه می کند. در شرایط طبیعی، غذای او عبارت است از جوانه های نورس، گلها، برگها، میوه ها و نیز برخی حشرات و جوجهٔ پرندگان. سالی ۱ یا ۲ بار، زاد و ولد می کند و غالباً هر بار یک نوزاد میزاید. دورهٔ بارداریاش ۱۷ روز است و نوزاد پس از تولد حدود ۵ ماه درون کیسه میماند.

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Didelphidae: Opossums Size: body: 27 - 32.5 cm (10 1/2 12 3/4 in) tail: 36 - 40 cm (14 1/4 - 15 3/4 in) Range: Mexico, south throug

Habitat: freshwater lakes and

اپاسم دمکوتاه

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Didelphidae: Oposums Size: body: 11 - 14 cm (4 1/2 - 5 1/2 in) tail: 4.5 - 6.5 cm (1 3/4 - 2

Range: Suringme to N. Argenn... Habitat: forest

اياسم ويرجينيا

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Didelphidae: Opossums Size: body: 32.5 - 50 cm (12 3/4 - 19 3/4 in) fail: 25.5 - 53.5 cm

Range: S.E. Canada through USA to Central America: Nicaragua Habitat: forest, scrubland

پاسم دمشانهای

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Phalangeridae: Phalangers Size: body: 32 - 58 cm (12 1/2

Range: Australia, Tasmania ntroduced into New Zealand Habitat: forest, woodland

جنگلی مرتفع و هم در مناطق جنگلی کمارتفاع یافت میشود. عمدتاً از برگها و جوانههای بامبوی شیلایایی تغذیه میکند، اما حشرات و کرمهای خاکی را نیز میخورد. در نواحی خنک تر محل سکونتش، به خواب زمستانی فرومی رود؛ اما در مناطق معتدل تر، در همهٔ سال فعال است. در بهار زاد و ولد میکند و هر نوبت تا ۵ نوزاد بهدنیا میآورد. کیسهٔ واقعی ندارد و نوزادان بیاد به خز مادر بچسبند.

گلایدر کو تو له این حیوان بر درختان بانند جنگلی زندگی می کند و غشایی پروازی دارد که او را قادر می سازد از درختی به درخت دیگر بپرد. وقت پریدن، پردههای پوستی بین مچ پاهای جلوبی و عقبی از هم باز شده، دم پرمانندش، جهت حرکت را ثابت نگه می دارد. نوک انگشتانش پهن و شیاردار است و او را در چسبیدن به سطوح و فرود آمدن کمک می کند. این حیوان، از حشرات، صمغ، شهد و گردهٔ گیاهان تغذیه می کند. در ماه ژوئیه یا اوت ۲ تا ۴ نوزاد به دنیا می آورد.

موش ـ اپاسم ـ این حیوان در سطح جنگل زندگی می کند و در طول روز در کندههای توخالی یا در اتاقکهای زیرزمینی آشیان می کند. هنگام غروب، از لانه بیرون می زند و در زبالههای سطح زمین، به دنبال

بی مهرگان کوچک و انواع میوهها میگردد. ممکن است شمار این حیوان بیش از آنچه غالباً گمان میرود باشد؛ چرا که ناهمگونی محل زیست، مطالعه و گردآوری آن را بسیار دشوار ساخته است. از عادات و رفتارهای این حیوان در زمان زاد و ولد، اطلاعی در دست نیست.

موش - اپاسم امریکایی - این حیوان، بینی دراز و نوکتیز و پخشمانی درشت دارد که نشان می دهد جانوری شبزی است. در ظاهر بیش تر به موشهای حضرهخوار شبیه است تا موشهای معمولی. لانهای دائمی ندارد و لانهٔ یکروزه و موقتیاش را در شکاف درختان یا لانهٔ قدیمی پرندگان بنا میکند. بهچابکی از درختان بالا می ود و دمی دراز و قابل گرفتن دارد که در حکم اندام پنجم عمل میکند. سالی ۲ یا ۳ بار زاد و ولد میکند و در هر نوبت و پس از دورهای ۱۷ روزه، حداکثر تا ۱۰ نوزاد بهدنیا می آورد. از آن جا که مادر کیسهٔ واقعی ندارد، نوزادان باید به خز مادر بچسبند.

موش ـ ایاسم امریکایی

كلايدر كوتوله

موش _اياسم

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Burramyidae: Pygmy

Possums
Size: body: 6.5 - 8.5 cm (2 1/4
- 3 1/4 in) tail 6.5 - 8.5 cm (2 1/2
- 3 1/4 in).
Range: E. and S.E. Australia
Habitat: dry forest

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Caenolestidae: Rat

Opossums

Size: body: 9 - 13 cm (3 1/2 - 5in)
tail: 9 - 12 cm (3 1/2 - 4 3/4 in)

Range: Colombia, Venezuela

Habitat: montane forest

Order: Marsupialia; Marsupials Family: Didelphidae: Opossums Size: body: 16.5 - 18.5 cm (6 1/2 - 7 1/4 in) tail: 26 - 28 cm (10 1/4 - 11 in)

Range: Belize to N.W. South America: Trinidad, Tobago, Grenada

Habitat: forest, dense scrubland

آردوارک حیوانی منزوی، شبزی و حشرهخوار است. بینایی اش ضعیف است، اما حواس دیگرش بسیار عالی عمل می کنند. گوشهای بزرگی دارد که غالباً آنها را بالا نگه میدارد، اما میتواند بسته و تاشده نیز نگهشان دارد. مجاری بویایی ویژهای دارد که با آن بوی شکار را استشمام می کند. هنگام حقر زمین، موهایی انبوه، این مجاری را پوشیده نگه میدارد. این حیوان از پاهای جلویی اش برای خراب کردن لانهٔ مورچهها و موریانهها که غذای غالب او هستند، استفاده می کند و با زبان دراز و چسندهاش شکار را به داخل دهان میروبد. حیوان ماده پس از سپری کردن دورهای حدوداً ۸ ماهه، صاحب یک نوزاد می شود. نوزاد حداکثر تا ۴ ماه از شیر مادر تغذیه می کند،

تاماندو مورچهخواری درختزی است و نسبت به قوم و خویش غول پیکر خود، کوچکتر است. دمی دارد که بهمثابهٔ عضو پنجم، قادر به گرفتن است. بیمویی زیر دمش، توان گرفتن را بیشتر میکند. تاماندو بر زمین به آهستگی و تنبلی حرکت میکند. معمولا شبهنگام فعال است. لانهٔ مورچهها و موریاتههای درختی را میگشاید و از آنها تغذیه میکند. همچون دیگر مورچهخوارها، زبانی دراز دارد که میتواند بیرون بیاید و قشری از آب دهان چسبناک روی آن را گرفته است و میتواند شکار را

گرفتار سازد. اگر مورد تهاجم واقع شود، با پنجهٔ نیرومندش به دشمن ضربه میزند. حیوان ماده، تنها یک نوزاد را باردار میشود و مدت زمان بارداری اش دانسته نیست. مورچهخوار مادر، نوزادش را بر پشت حمل می کند اما ممکن است وقت خوردن، نوزادش را گوشهای روی شاخهٔ درختی بگذارد.

تنبل دوانگشتی ـ این جانور در حالی که با پنجههای چنگکمانندش بهصورت وارونه از درخت آویزان است، همان جا غذا میخورد، میخوابد، میزاید و حتی عمل دفع انجام میدهد. هر یک از پاهای جلوییاش دو انگشت دارد که با پوست به یکدیگر پیوستهاند و در سر هر یک از این انگشتان، پنجهٔ انحنادار بزرگی قرار دارد. اگرچه تمام حرکاتش بینهایت آهسته است، اما می تواند در صورت لزوم بهسرعت از خود دفاع کند و با پنجههایش، جراحتهای قابل توجهی وارد آورد. بر زمین، تنها می تواند خود را به این سو و آن سو بکشد، اما در آب، به آسانی شنا می کند. غالباً شبهنگام فعال است و سراسر روز به استراحت می پردازد و نیز از هرگونه حرکتی که توجه دشمنان را جلب کند، می پرهیزد. از برگ درختان، شاخههای کوچک و میوه تغذیه می کند. حیوان ماده پس از دورهای ۲۶۳ روزه، صاحب یک نوزاد می شود. مادر در حالی که از درخت آویزان است، نوزادش را به خود می چسباند.

آردوارک

Order: Tubulidentata: Aardvarks
Family: Orycteropodidae:
Aardvark
Size: body: 1 - 1.6 m (3 1/4 - 5
1/4 ft), tail: 44.5 - 60 cm (17 1/2
- 23 1/2 in)
Range: Africo, south of the Sahara
Habitat: all regions with termites,
from rain forest to dry savanna

تاماندو

Order: Edentata: Edentata: Edentata: Family: Myrmacophagidae:
Size: body: 54 - 58 cm (21 1/4 - 22 3/4 in), tail: 54.5 - 55.5 cm (21 1/2 - 21 3/4 in)
Range: S. Mexico to Bolivia and Brazil
Habitat: forest

تنبل دوانگشتی

Order: Edentata: Edentatas Family: Bradypodidae: Sloths Size: body, 60 - 64 cm (23 1/2 -25 1/4 in), tail: absent or vestigial Range: Venezuela, N. Brazil, Guyana, Suriname, French Guiana Habitat: forest

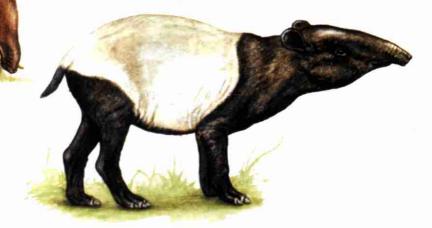
> **تنبل دوانگشتی** Iwo-toed sloth Choloepus didactylus

تنبل سه انگشتی

Order: Edentata: Edentates Family: Bradypodidae: Sloths Size: body: 50 - 60 cm (19 3/4 - 23 1/2 in), tail: 6.5 - 7 cm (2 1/2

Range: Honduras, south to Brazil, Paraguay and N. Argentina Habitat: forest

خوک خرطومدار برزیلی

Order: Perissodactyla: Odd-toed

Family: Tapiridae: Tapirs Size: body: 2 m (6 1/2 ft), tail: 5 - 8 - 3 in)

Range: South America: Colombia, Venezuela, south to Brazil and

Habitat: rain forest, near water

خوك خرطومدار مالايايي

Order: Perissodactyla: Odd-toed

Orgalistes
Family: Tapinidae: Tapirs
Size: body: 2.5 m (8 1/4 ff), toil: 5
- 10 cm (2 - 4 in)
Range: S.E. Asia: Burma to

Malaysia, Sumatra **Habitat:** humid, swampy forest

تنبل سهانگشتی ـ این جانور به زندگی در حالت وارونه خو کرده است و مدت زیادی از شاخه آویزان میماند. موهای این جانور در جهت خلاف پستانداران عادی رشد می کند و در حالت معمولی سر موها رو به پایین است. هر یک از موها شیاری دارد که خزههای بسیار ریزی در آن رشد کرده و سبزی کمرنگی به بدن جانور میبخشد و همین به اختفایش در میان شاخ و برگها کمک می کند. سرش کوتاه و یهن است و گردنش به گونه ای خارق العاده می چرخد. گردن این جانور، دو مهره بیش از دیگر پستانداران دارد و همین مسئله باعث انعطاف پذیری بسیاری در چرخش سر می شود. آهسته حرکت می کند و هر بار یک عضو را می جنباند. به خوبی شنا می کند، اما بر روی زمین، تنها می تواند تنهٔ دمر خود را به کمک اعضای چنگکمانندش به این سو و آن سو بکشاند. تنبلها بهندرت بر روی زمین می آیند، اما تنبل سهانگشتی، هفتهای یکبار بر روی زمین میآید تا درون حفرهای که با دمش حفر کرده است، عمل دفع را انجام دهد. برگها و جوانههای ریز، بهویژه برگها و جوانههای ریز درخت سسروپیا، غذای غالب این حیوان را تشکیل میدهد. بینایی و شنواییاش بسیار ضعیف است و برای یافتن غذا، به حس بویایی و لامسهٔ خود متکی است. حیوان ماده پس از دورهای ۱۲۰ تا ۱۸۰ روزه، صاحب یک نوزاد می شود. اغلب در حالی که از درخت آویزان است، نوزادش را بهدنیا می آورد. نوزاد نزدیک به یک ماه از شیر مادر تغذیه کرده، آنگاه از غذاهای

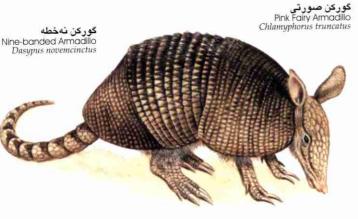
خوک خرطومدار برزیلی - تقریباً در اطراف جاهایی که آب هست یافت می شود. شناگر خوبی است و به خوبی در آب غوطه می خورد. به چابکی روی زمین حرکت می کند؛ حتی در مناطق ناهموار کوهستانی. رنگش قهوهای تیره است و یال کوتاه و ایستادهای دارد که از فرق سر و در راستای ستون مهرهها تا پشت گردن امتداد دارد. به کمک خرطومش

قى شده استفاده مى كند،

برگها، جوانهها، غنچهها، میوهها، علفها، گیاهان آبزی و شاخههای کوحکی ۱٫ که از درختان جدا می کند، میخورد. حیوان ماده پس از دورهای ۳۹۰ تا ۴۰۰ روزه، صاحب تکنوزادی خالخالی و رامراه میشود.

خوک خرطومدار مالایایی ـ این خوک خرطومدار با دیگر خوکهای خرطومدار، در رنگ آمیزی ظاهری، تفاوت دارد. رنگش ترکیبی از سیاه مایل به خاکستری و سفید است. تنهاش نیز از دیگر خوکهای خرطومدار امریکای جنوبی درازتر و تنومندتر است. جانوری خجالتی و منزوی است و تنها شبها فعال است. از گیاهان و برگهای آبزی، جوانهها و میوهٔ بوتههای کوتاهقد زمینی تغذیه می کند. بهخوبی شنا کرده، اگر احساس خطر کند، به سوی آب می گریزد. حیوان ماده پس از دورهای ۳۹۵ روزه، صاحب تکنوزادی می شود. بدن نوزاد این خوک با نوارها و لکههایی که او را از دید پنهان می کند، پوشیده شده است؛ این نوارها حدود ۶ تا ۸ ماهگی از بین میروند. این جانور بهدلیل از بین رفتن مناطق گستردهای از جنگلها و تغییرات پدید آمده بر اثر استقرار انسان در این مناطق، صدمات شدیدی دیده و هماکنون بسیار کمیاب است.

مورچه خوار دوانگشتی Two-toed Anteater Cyclopes didactylus

گورکن بزرگ برزری عضو خانوادهٔ گورکنهاست که وزنش گاه به ۶۰ کیلوگرم میرسد. بدنش با صفحاتی سفت، سخت و انعطاف پذیر پوشیده شده که بین این صفحات و سطح پوست، تنها چند لاخ مو وجود دارد. سرپنجههای پای جلوبی این حیوان بهمیزان قابل توجهی بلند است، بهگونهای که سرپنجهٔ سومین انگشتش، گاهی به ۲۰ سانتیمتر میرسد. حیوانی نیمهچابک است که می تواند در حالی که با دستهایش مشغول حفر یا ویران کردن لانهٔ موریانههاست، با پاها و دم، تعادلش را حفظ کند. از مورچه، موریانه و حشرات دیگر، همچنین از کرم، عنکبوت، مار و عقرب تغذیه می کنند. اگر مورد تهاجم قرار گیرد، می تواند خود را تا حدی به شکل حلقوی درآورد که در این حال، امکان فرار برایش بیش تر خواهد بود. از عادات و رفتارهای دورهٔ جفت گیری این حیوان آگاهی اندگی در دست است. حیوان ماده در هر نوبت بارداری، صاحب ۱ یا ۲ نوزاد می شود.

گورکن صورتی رنگ است. هنگام غروب از رهی صورتی رنگ است. هنگام غروب از سوراخ خود بیرون میآید و غالباً، از مورچهها و بعد از کرمها، حلزونها و مواد گیاهی تغذیه میکند. با پاهای جلوییاش زمین را حفر میکند و با دم قویاش جایگاه خود را مستحکم نگاه میدارد و نیز با آزاد نگاه داشتن پاها از آنها برای عقب دادن خاک استفاده میکند. در هر یک از پاها ۵ سرپنجه دارد. تجربه نشان داده است که در اسارت نگاه داشتن این گورکن کوچک، کار دشواری است. از عادات و رفتار زاد و ولد این جانور آگاهی زیادی در دست نیست.

گورکن نهخطه معمول ترین و رایج ترین گونهٔ گورکن هاست. دور بدنش ۸ تا ۱۱ خط دارد که معمولاً همراه با ۹ ردیف از صفحات سفت و سخت است. روزها را درون حفرهای میگذراند (ممکن است این حفره

چندین گورکن را در خود جای داده باشد) و شبها، در جستوجوی غذا، از لانه بیرون می رود. گاه با پنجههای قوی پاهای جلوییاش، زمین را می کند و گاهی با پوزهٔ دو کی شکلش، سوراخها و حفرهها را به دنبال غذا می کاود: غذاهایی مانند حشرات، عنکبوتها، خزندگان کوچک، دوزیستان و تخم حیوانات، حیوان ماده در هر نوبت، صاحب ۴ نوزاد می شود که نزدیک به ۲

ماه به آنها شير ميدهد.

مورچهخوار دوانگشتی حیوانی درختزی است که با چابکی از درختان بالا میرود. برای این کار از دمش که توانایی گرفتن دارد و از پاهای درازش که مفاصل ویژهای دارد استفاده می کند. شکل این مفاصل چنان است که پنجهها در زیر پایش قابلیت چرخش دارند؛ بدین ترتیب هنگام گرفتن شاخهها، پنجههایش کند نمیشوند. این مورچهخوار بهندرت به سطح زمین می آید و در روز، در حفرهٔ یک درخت یا روی شاخهای، استراحت می کند. شبها فعال است و به دنبال مورچهها و موریانهها می گردد. مانند دیگر اعضای خانوادهٔ این گروه، از پنجههای قوی پاهای جلوبی اش برای درهم شکستن لانهٔ مورچهها و موریانهها کمک می گیرد و با زبان درازش آنها را بیرون می کشد. این مورچهخوار گاهی خود مورد و با زبان درازش آنها را بیرون می کشد. این مورچهخوار گاهی خود مورد تهاجم پرندگان بزرگ شکاری قرار می گیرد. از رفتار این حیوان در زمان جفت گیری چندان دانسته نیست. جانور ماده یک نوزاد بهدنیا می آورد که والدین، هر دو، با حشرات او را تغذیه می کنند.

گورکن بزرگ

Order: Edentata: Edentatas Family: Dasypodidae: Armadillos Size: body: 75 cm - 1 m (29 1/2 in - 3 1/4 ft), tail: 50 cm (19 3/4 in) Range: Venezuela to N. Argentina Habitat: forest

گورکن صورتی

Order: Edentata: Edentatas Family: Dasyposidiae: Armadillos Size: body: 12.5 · 15 cm (5 · 6 in), toil: 2.5 cm (1 in) Range: Centrol W. Argentina Habitat: dry sondy plains

گورکن نهخطه

Order: Edentata: Edentata: Family: Dosypodidoe: Armadillos Size: body: 45 - 50 cm (17 3/4 - 19 3/4 in), tail: 25 - 40 cm (9 3/4 - 15 3/4 in) Range: S. USA, through Central and South America to Uruguay Habitat: and grassland, semideser

مورچهخوار دو انگشتی

Order: Edentato: Edentato: Family: Myrmecophagidae:
Anteaters
Size: body: 15 - 18 cm (6 - 7 in),
tail: 18 - 20 cm (7 - 7 3/4 in)
Range: S. Mexico, through
Central and South America to
Balvio and Brazil
Habitat: brest

کورکن بزرگ Gianti Armadillo Priodontes maximus

مورچهخوار فلسدار غولپیکر Giant Pangolin Manis gigantea

مورچهخوار فلسدار درختی Tree Pangolin Manis tricuspis

مورچەخوار غولپيكر

Order: Edentata: Edentates Family: Myrmecophagidae: Anteaters Size: body: 1 - 1.2 m (3 1/4 - 4 ft), tall: 65 - 90 cm (25 1/2 - 35

Range: Central America, South America to N. Argentina Habitat: forest, savanna

مورچهخوار فلسدار درختى

Order: Pholidata: Pangolins Family: Manidae: Pangolins Size: body: 35 - 45 cm (13 3/4 - 17 3/4 in), tail: 49 - 60 cm (19 1/4 - 23 1/2 in)

Range: Africa: Senegal to W. Kenya, south to Angola Habitat: rain forest

مورچەخوار فلسدارغولپيكر

Order: Pholidota: Pangolins Family: Manidae: Pangolins Size: body: 75 - 80 cm (29 1/2 - 31 1/2 in), tail: 50 - 65 cm (19 3/4 - 25 1/2 in)

Range: Africa: Senegal, east to Uganda, south to Angola Habitat: forest, savanna

مورچهخوار غولپیکر ـبزرگترین عضو خانوادهٔ مورچهخوارهاست؛ با پوزهای کشیده، دمی بلند و پشمالو و نوارهای سیاه واضحی در طول بدن. این مورچهخوار با پنجههای قوی پاهای جلوییاش، پشتهٔ مورچهها و موریانهها را درهم کوبیده، مقدار زیادی از حشرات و تخم و نوزادان شان را می بلعد. زبانش تا ۶۱ سانتی متر دراز می شود و با بزاقی چسبناک پوشیده شده است که حشرات به آن می چسبند. هنگام جستوجوی غذا، برای مراقبت از سرپنجههای تیز پاهای جلوییاش، روی بند انگشتان راه می رود. برخلاف دیگر مورچهخوارها از درخت بالا نمی رود؛ اما هرگاه بخواهد، می تواند وارد آب شود و بهراحتی شنا کند. این حیوان، به استثنای مادهها و نوزادها، تنها زندگی می کند. در مناطق دور از محل زندگی آدمها در ساعات روز فعالیت می کند، اما نزدیک محل سکونت آدمها، تنها شبها به فعالیت میپردازد. حیوان ماده پس از دورهای حدوداً ۱۹۰ روزه صاحب یک نوزاد میشود. نوزاد بر پشت مادر حمل شده، تا زمانی که نوزاد دیگری

مورچهخوار فلسدار درختی - این مورچهخوار بر پشت خود فلسهای برجستهای دارد. روی هر کدام از این فلسها سه لبهٔ مشخصی دیده می شود. در حیوانات پیرتر لبهٔ فلسها فرسوده شده است. این حیوان، بالاروندهای چابک است و دمی دارد که می تواند با آن شاخهها را بگیرد. زیر نوک دمش، وصلهای عاری از فلس است که به کمک آن می تواند عمل گرفتن را انجام دهد. در روز روی شاخه یا درون حفرهای که خود در زمین حفر کرده است به استراحت می پردازد و شبها برای تغذیه از

در شکم مادر شکل بگیرد، نزد مادر میماند.

مورچهها و موریانههای درختی که آنها را با حس بویایی تشخیص میدهد، از لانه بیرون می زند.
لانههای بالای درخت را با پنجههای نیرومند پاهای
جلوبیاش از هم می درد و حشرات را با حرکات ماهرانه
زبان، به درون دهان می روبد. مثل همنوعان دیگرش
به تونههای خاصی از مورچهها و موریانهها علاقه
بیش تری دارد و از انواع دیگر امتناع می کند. غذا در
معده عضلانی و سغت و سخت مورچهخوار، آسیاب
و خرد و خمیر می شود. حیوان ماده پس از دورهای ۴
قاسهایش سخت می شود و پس از ۲ هفته، با مادر به
فلس هایش سخت می شود و پس از ۲ هفته، با مادر به
جست وجی غذا می رود.

مورچەخوار فلسدارغولپيكر ـ

بزرگ ترین عضو خانوادهٔ خود به شمار می رود و جانوری زمینی و شب روست. حیوان ماده از نر کوچک تر است. سراسر روز را درون حفرهای به استراحت می پردازد و غالباً نیمههای شب و سپیده دم به جست وجوی غذا می پردازد که شامل انواع مورچهها و موریانههاست. به کمک پنجههای

پاهای جلوبی اش، می تواند لانههای روی زمین یا درون زمین را در هم بشکند. حرکاتش آهسته و حساب شده است. در حالی که تعادلش را با دم بلند خود حفظ می کند، می تواند روی پاها یا روی چهار دست و پا، راه برود و نیز می تواند شنا کند. اگر تهدیدی متوجهش شود، این توانایی را دارد که خود را به شکل توپ گردی درآورد؛ این ترفند، او را از دست بیش تر دشمنان در امان نگاه می دارد. حتی در صورت لزوم می تواند دم فلس دارش را که فلس های تیزی دارد، به حرکت درآورد و ادرار یا ترشحات غدد تحتانی را به این سو و آن سو بیاشد. پس از دوره ای حدوداً ترشحات غدد تحتانی را به این سو و آن سو بیاشد. پس از دوره ای حدوداً آمده، فلس های نرمی دارد که حدوداً پس از ۲ ماه سخت می شود. پس از یک ماه یا کمی بیش تر، روی بیخ دم مادر می نشیند و با او برای یافتن غذا به سقر می رود.

پستانداران تخمگذار

پلاتی پوس ـ پلاتی پوس جانوری نیمه اَبزی است و بسیاری از ویژگیهای فیزیکیاش با زندگی در آبهای شیرین سازگار است. پاهایی کوتاه اما نیرومند دارد. انگشتان پایش پردهدار است، ولی سرپنجههای بلندی دارد که برای حفاری بسیار سودمند است. در پاهای جلویی این جانور، پردهها جلوتر از سرپنجهها قرار گرفته، پاروهای جالبی را شکل دادهاند. این پردهها می توانند روی زمین تا شده، تا پنجهها برای حفاری آماده شوند. روی هر آرنج حیوان نر، زائدهای است که با غدد زهرآگین پای او مرتبط است. این زائدهها علیه مهاجمان و پلاتیپوسهای رقیب به کار میآیند، اما هیچگاه برای شکار استفاده نمیشوند. زهر آن برای انسان کشنده نیست، اما درد شدیدی در پی دارد. چشم و گوش پلاتیپوس، درون شیارهایی قرار دارد و هنگامی که حیوان زیر آب می رود، چین و چروکهای پوست، آنها را به هم می آورد و میبندد. بدین ترتیب هنگامی که جانور زیر آب مشغول شکار است، برای یافتن صید، متکی به حس لامسهٔ منقارچرمی خود است. مجاری بینی این حیوان در انتهای لبهٔ بالایی منقار قرار دارد؛ اما تنها زمانی که حیوان روی اب است، عمل می کند. پلاتی پوسهای جوان دارای دندان هستند؛ برخلاف حیوانات بالغ، دندانههایی سفت و برجسته در کنارههای منقار دارد و با آن غذا را خرد می کنند. این جانور غالباً در ته آب تغذیه می کند. چگونگی یافتن غذا به این صورت است که به درون آب شیرجه زده، یک دقیقه یا بیشتر آن جا میماند و با منقارش لجنهای کف را به دنبال سخت پوستان، حشرات أبزى و نوزاد حشرهها، وارسى مىكند. قورباغه و اقسام حيوانات كوچک و انواع گیاهان را نیز میخورد. این حیوان اشتهای زیادی دارد، به گونهای که هر شب نزدیک به یک کیلوگرم غذا میخورد. در مواقع خطر یا وقتی هوا سرد است، به سوراخهایی که در کنارهٔ رودخانه و بالاتر از سطح آب قرار دارد، پناه میبرد. اما در فصل زاد و ولد، حیوان ماده سوراخی به عمق ۱۲ متر یا بیش تر حفر کرده است و در لانهای پوشیده از علف و برگهای خشک ۲ تا ۳ تخم می گذارد. این تخمها که نرم و لاستیکی اند، دسته جمعی کنار هم سفت می شوند. جانور ماده مدخل ورودی حفره را با مواد گیاهی مرطوب، مسدود می کند و همین باعث جلوگیری از خشک شدن تخمها در دورهٔ ۷ تا ۱۴ روزهٔ رشد آنها می شود. هنگامی که نوزادان سر از تخم بیرون می آورند، ضعیف اند و طول شان ۱/۲۵ سانتی متر است و تا ۵ ماهگی از شیری که از شکاف جدارهٔ بطنی مادر خارج می شود، تغذیه می کنند،

مورچهخوار پوزددراز تیغدار ـ این مورچهخوار از نوع پوزه کوتاه آن چاق تر و شمار تیغهای آن در اطراف موهای زیرش کمتر و اندازهاش کوتاهتر است. پوزهاش دو سوم طول سرش است و کمی به سمت پایین کج است. هر پایش پنج انگشت دارد، اما در پاهای عقبی، تنها سه تا از آنها دارای سرپنجهاند. همچنین، نرها زاندهای روی پاهای عقبی دارند. این مورچهخوار عمدتاً شبها در سطح جنگل به شکار حشرات میپردازد. وصلهای موقتی روی شکم مادههای در حال زاد و ولد، ایجاد می شود که در آن تخمها فرایند رشد و نمو را سپری کرده، نوزادها در امنیت تغذیه و رشد می کنند. آگاهی اندکی از این حیوان نایاب در دست است، اما گمان می رود رفتاری مشابه مورچهخوار بینی کوتاه تیغدار داشته باشد. زمانی تصور می شد که این جنس، دارای ۳ گونه است، اما امروزه گمان می رود که فقط منحصر

به همین یک گونه است. جمعیت این مورچهخوارها بهخاطر پاکسازی جنگلها و شکار بیرویه در گینهٔ نو، رو به کاهش است و بیش از پیش ضرورت محافظت از آنها احساس می شود.

مورچهخوار يوزهكوتاه تيغدار ـ اين حيوان بدني فشرده و گرد دارد که تیغهایی با فاصلههای نزدیک به هم روی آن قرار گرفته است. در انتهای پوزهٔ بیموی این جانور، دهان کوچکی وجود دارد که تقریباً شبیه یک شکاف است. از وسط همین شکاف، زبان دراز ۱۵ تا ۱۸ سانتیمتریاش بیرون میآید. سطح زبان حاوی بزاق چسبناکی است و هر حشرهای که با آن تماس یابد به دام میافتد. مورچهخوارهای تیغدار دندان ندارند و غذا را بین دندانههای سختی که درون دهانشان وجود دارد، خرد می کنند. موریانه ها، مورچه ها و دیگر بیمهرگان کوچک غذای اصلی این مورچهخوار را تشکیل میدهند. این جانور، در هر یک از پاهایش، پنج انگشت دارد که هر کدام دارای سرپنجهای قوی است. افزون براین، نرها در پای خود زائدهای دارند که میتوانند از آن در نزاع بهره گیرند. این حیوان، حفر کنندهای بسیار چیرهدست است و در صورت احساس خطر بهسرعت خود را درون حفرهای که در زمین ایجاد کرده است پنهان می کند. این حیوان در حفرههای زیرزمینی زندگی نمی کند، بلکه در سوراخ کندهٔ درختان یا در میان ریشهها و صخرهها بهسرمی برد. توانایی این جانور برای تنظیم درجهٔ حرارت بدن، ضعیف است و در هوای سرد به خواب زمستانی فرو می رود. وصلهای موقتی در آغاز فصل جفت گیری، روی شکم جانور ماده ظاهر میشود. پس از گذاشتن تخمهایش که پوستهای چرمی دارند، آنها را به درون این وصلهٔ شیارمانند، منتقل می کند؛ تخمها در آنجا ۷ تا ۱۰ روز، دورهٔ رشد و نمو را سپری میکنند. تخمها به خلطی چسبنده آغشتهاند و بهخوبی در این شیار باقی میمانند. هنگامی که نوزادان سر از تخم بیرون میآورند، قدشان تنها ۱/۲۵ سانتیمتر است؛ بنابراین باید در شکم مادر باقی بمانند تا به رشد کافی برسند. مادر شیر فراوانی در غدههای شیردهاش

دارد؛ از این رو، نوزاد با مکیدن محلهای

بهخصوصی از پوست شکم مادر که شیر از آن میتراود، تغذیه میکند و حدوداً تا ۳ هفتگی که رودههایش هنوز به رشد كامل نرسيدهاند، توسط مادر

يلاتىپوس

Order: Monotremata: Monotremes Family: Ornithorhynchidae: Platypus Size: body: 46 cm (18 in) tail; 18 cm (7 in)
Range: E. Australia, Tasmania
Habitat: lakes, rivers

مورچەخوار پوزەدراز تيغدار

Order: Monotremata; Monotremes Family: Tachyglossidae: Spiny Size: body: 45 - 77 cm (17 3/4 - 30 1/4 in) tail: vestigial Range: New Guinea Habitat: forest

مورچهخوار پوزهکوتاه تیغدار

Order: Monofremata: Monotreme: Family: Tachyglossidae: Spin Antecters
Size: body: 30 - 38 cm (11 3/4 15 in) tail: vestigat
Range: Australia, Tasmania, S.E.
New Guinea
Habitat: grassland, fores

مورچهخوار پوزهکوتاه تیغدار Short-nosed Spiny Anteater Tachyglossus aculeatus

حمل نمی شود.

جوجهتيغى

Order: Rodentia: Rodents Family: Erithizontidae: New World

Size: body: 46 - 56 cm (18 - 22 in), tail: 18 - 23 cm (7 - 9 in)

Range: Canada; USA: Alaska, W. states, south to New Mexico, some

N.E. states

Habitat: forest

جوجهتيغي آمازون عليا

Order: Rodentia: Rodents Family: Erithizontidae: New World Size: body: 46 cm (18 in), tail: 10

cm (4 in) Range: Colombia Habitat: forest

جوجهتيغى اندونزيايي

Order: Rodentia: Rodents Family: Hystricidae: Old World Porcupines Size: body: 54 cm (21 1/4 in), tail: 10 cm (4 in) Range: Sumatra

Habitat: forest

نیز تیغهای بلندتری که سر آنها به خار کوچکی در قسمت انتهایی مجهز است. جانوری کندرو و تنبل است، اما بهسرعت از درخت بالا میرود و از جوانهها، سرشاخهها و پوست درختان تغذیه می کند. در تابستان از ریشه و ساقهٔ گلها و حتى از برخى غلات نيز استفادهٔ غذايي مي كند. به خواب

جوجه تیغی - جانوری است خپل با تیغهایی بر گردن و پشت و دم؛

زمستانی نمی رود و در آغاز فصل زمستان جفت گیری می کند. جانور نر غالباً پیش از جفت گیری، بر جانور ماده ادرار می پاشد؛ شاید به این دلیل که نرهای دیگر با او جفت گیری نکنند. پس از دورهای ۷ ماهه و در اواخر بهار، معمولاً یک نوزاد بهدنیا می اورد که هنگام تولد رشد خوبی دارد؛ دارای چشمانی باز و خز و تیغهای نرمی است که یک ساعت پس از تولد سخت می شوند. نوزادان چند ساعت پس از تولد، می توانند از درخت بالا روند و از

غذاهای جامد تغذیه کنند.

جوجهتيغي آمازون عليا ـ اين جوجهتيغي داراي دمي كوتاه و پشمالوست که با آن قدرت گرفتن اشیا را ندارد. پشت و پهلوهای این حیوان پوشیده از تیغ است. هر چه به قسمت کفل، نزدیک تر می شود بر ضخامت و استحكام آنها افزوده مي شود. جانوري درختزي است و غالباً در مناطق

کوهستانی که ارتفاعی بیش از ۸۰۰ متر دارند، ساکن است. از عادات و رفتارهای زاد و ولد این جوجه تیغیها، آگاهی اندکی در دست است.

جوجهتیغی اندونزیایی - بدن این جوجهتیغی دارای تیغهای همواری است که بینشان موهای کوتاهی گسترش یافته است. تیغهای قسمتهای پشت و پهلوهای حیوان بلندتر است و به سمت دم کوتاهتر میشوند. تیغهای زیر بدن از دیگر قسمتها انعطاف پذیرتر هستند. تیغهای خاص دم این جانور، در انتهای خود پهن تر می شوند. قسمت های پهن شده، توخالیاند و بدین ترتیب، در صورت احساس خطر از سوی دشمن، به تکان درمی آیند و صدای جعجعه از خود تولید می کنند.

جوجهتیغی تاجدار _این جوجهتیغی، جوندهٔ تنومندی است با تیغهای تیزی که بلندیشان در پشت حیوان تا ۳۰ سانتیمتر هم میرسد. تیغهای توخالی ویژهای که در قسمت دم قرار دارند، با به تکان درآمدن در مواقع خطر، صدای جغجغه تولید می کنند. اگر جوجه تیغی با وجود این هشدار، همچنان احساس خطر کند، به سمت عقب حمله کرده، تیغهای تیز کمانی خود را به سوی دشمن پرتاب می کند. تیغها بهسادگی از جوجه تیغی

جوجهتیغی درختی Tree Porcupine

Coendou prehensilis

جوجهتيغي تاجدار

Order: Rodentia: Rodents Family: Hystricidae: Old World Porcupines Size: body: 71 - 84 cm (28 - 33 in), tail: up to 2.5 cm (1 in)
Range: Africa: Senegal to Cape Habitat: forest, savanna

جوجهتيغي درختي

Order: Rodentia: Rodents Family: Erithizontidae: New World

Size: body: 30 - 61 cm (11 3/4 - 24 in), tail: 33 - 45 cm (13 - 17 3/4)

Range: Bolivia, Brazil, Venezuela Habitat: forest

جوجهتيغى دمجارويي آسيايي

Order: Rodentia: Rodents Family: Hystricidae: Old World Porcupines **Size:** body: 40 - 55 cm (15 3/4 - 21 1/2 in), tail: 15 - 25 cm (6 - 9 3/4 in) Range: S.E. Asia: Assa Habitat: forest, often near water

جوجهتيغى دمدراز

Order: Rodentia: Rodents Family: Hystricidae: Old World Porcupines **Size:** body: 28 - 47 cm (11 - 18 1/2 in), tail: 17 - 23 cm (6 3/4 Range: S.E. Asia: Malaya, Habitat: forest شبروست و به آهستگی اما با اطمینان از درختان بالا میرود و از برگها، ساقهها و برخی از میوهها تغذیه می کند. به نظر میرسد مادهها فقط سالی یک نوزاد بهدنیا میآورند.

جوجهتیغی دمجارویی آسیایی ـ جانوری باریکاندام و شبیه موش است؛ دمی دراز و به شکل جارو دارد که نوک آن را دستهای از موهای زبر پوشانده است. تیغهای این حیوان، مسطح و غالباً کوتاه و شیاردار است. در روز درون یک حفره یا بین صخرهها و حتی در پشتهٔ موریانهها، به استراحت می پردازد و شبهنگام برای تهیهٔ غذا بیرون می رود. غالباً از گیاهان، ریشه و پوست درختان و نیز از حشرات تغذیه می کند. حیوان چابکی است و بهخوبی از درخت بالا می رود. قسمتی از پایش پردهدار است و می تواند شنا کند. در گروههایی ۸ تایی با هم در یک جا زندگی می کنند و با هم به دنبال غذا می روند. سه گونهٔ دیگر از جوجه تیغی های دمجارویی یافت می شود که ویژگیها و عادات مشابهی دارند.

جوجهتیغی دمدراز - تیغهای این جوجهتیغی هموار و انعطاف پذیر است، اما از دیگر گونهها کوتاهتر و کمتر رشدیافته است. دم بلندش شكننده است؛ حالتي كه بيش تر حيوانات بالغ دچار أن ميشوند. بالاروندهٔ خوبی است و پنجههایی پهن با انگشتان و سرپنجههایی قوی برای گرفتن شاخهها دارد. جدا میشوند؛ اما درواقع چنان که روزگاری تصور میشد شلیک نمیشوند. جانوری است کندرو که بهندرت از درختان بالا میرود. سوراخی در زمین می کند و سراسر روز را در آن به استراحت می پردازد و شب برای خوردن غذا، از آن بیرون می آید. گمان می رود سالی دو بار و هر بار ۲ تا ۴ نوزاد، بهدنیا میآورد. نوزادان با تیغهایی نرم متولد میشوند و تا هنگامی که تيغها سفت نشدهاند در لانه باقى مىمانند. اين زمان حدوداً ٢ هفته به درازا می کشد.

جوجهتیغی درختی ـ بدن این جوجهتیغی را تیغهایی کوتاه و ضخیم پوشانده است. عمده ترین عامل سازگاری او برای زندگی روی درختان، دم اوست که قادر به گرفتن شاخهها، هنگام خوردن غذاست. دمش تیغ ندارد و بخش بالایی آن نیز لخت و بدون پوشش است. روی آن وصلهای از جنس پوست سختشده وجود دارد که قدرت گرفتن را دوچندان می کند. پاهایش نیز کاملا برای بالا رفتن از درختان مناسب است. در هر یک از انگشتانش سرپنجههایی کمانی دیده میشود. این جانور عمدتاً

آگوتی برزیلی

Order: Rodentia: Rodents Family: Dasyproctidae: Pacas and

Size: body: 41 - 62 cm (16 - 24 1/2 in), fail: 1 - 3 cm (1/2 - 1 1/4

Range: Venezuela, E. Brazil; Lesser Antilles
Habitat: forest, savanna

باكا

۴ نوزاد بهدنیا می آورد.

Order: Rodentia: Rodents Family: Dasyproctidae: Pacas and Size: body: 60 - 79 cm (23 1/2 -31 in), tail: 2.5 cm (1 in)
Range: S. Mexico to Suriname, south to Paraguay Habitat: forest, near water

ياكارانا

Order: Rodentia: Rodents Family: Dinomyidae: Pacarana Size: body: 73 - 79 cm (28 3/4 -31 in), tail: 20 cm (7 3/4 in) Range: Colombia to Bolivia Habitat: forest

یابکای شمالی

Order: Lagomorpha: Lagomorphs Family: Ocholonidae: Pikas Size: body: 20 - 25 cm (7 3/4 - 9

Range: Siberia, N.E. China, Japan: Hokkaido; western N. America: Alaska to New Mexico **Habitat:** rocky mountain slopes,

توكو توكو

Order: Rodentia: Rodents Family: Ctenomyidae: Tuco-tucos Size: body: 17 - 25 cm (6 3/4 - 9 3/4 in), tail: 6 - 11 cm (2 1/4 - 4 1/4 in)

Range: E. Argentino Habitat: grossland

آگوتی برزیلی - جانوری گروهزی است و در روز به فعالیت میپردازد. دوندهای تواناست و میتواند از یک نقطهٔ ثابت تا ارتفاع ۲ متری بپرد. زیر درخت، کنار رودخانه، یا زیر تختهسنگی، سوراخی میکند و از این سوراخها، تونلهای مناسبی تا مزارع میسازد. چنین تصور می شود که سالی دو بار جفت گیری می کند و در هر نوبت زایمان، ۲ تا

پاکا ـ این حیوان شبروست و غالباً تنها زندگی میکند. روزها را در سوراخی که کنار ساحل رودخانه، میان درختان یا زیر صخرهها، ساخته است، می گذراند و تنها پس از تاریکی هوا، برای یافتن غذا از آن بیرون می رود. به میل خود وارد آب می شود و غالباً از دست دشمنان نیز با شنا کردن فرار می کند. گمان می رود سالی دو نوبت باردار شود و هر بار ۱ و بهندرت ۲ نوزاد بهدنیا بیاورد.

پاکارانا _ حیوانی است کند و خونسرد با پاهایی کوتاه و اندامی قوی بنیه و پنجه هایی قدر تمند. از مواد گیاهی مثل برگ وساقه و میوه ها تغذیه می کند. هنگام خوردن غذا روی کفل خود نشسته، غذا را وارسی می کند و آنگاه شروع به خوردن می کند. دندان های کناری اش در معرض ساییدگی قرار دارد و پیوسته رشد می کنند. به احتمال زیاد جانوری شبروست. از عادات و رفتارهای دورهٔ جفتگیری این حیوان آگاهی اندکی در دست است، اما به نظر می رسد که در هر نوبت زایمان، ۲ نوزاد به دنیا می آورد.

پایکای شیمالی ـ جانوری کوچک است با پاهایی کوتاه که نمی تواند مثل خرگوشهای تیزپا بدود، اما حرکتش همراه با پرشهای کوتاه است. در گروههای خانوادگی، در آشیانهای که میان صخرهها یا بین ریشهٔ درختان، ساخته شده است، زندگی می کند. علف و ساقهٔ باریک گیاهان، غذای عمدهٔ

او را تشکیل می دهد. مثل دیگر پایکاها، در اواخر تابستان، غذای اضافی را بهشکل تودههای کوچک کاه، برای استفاده در زمستان، روی هم انبار می کند. اگر در زمستان دچار کمبود غذا شود، به سمت انبار ذخیرهاش تونل می زند. بسته به منطقه ای که در آن زندگی می کند احتمال دارد تا سه بار در سال باردار شود. در شمال امریکا، دو نوبت در سال زایمان می کند. در هر نوبت ۲ تا ۵ نوزاد، پس از دورهای ۳۰ تا ۳۱ روزه، بهدنیا می آورد.

توكو توكو ـ اين جانور بسيار شبيه به گوفر كيسهدار امريكاي شمالی است و زندگی مشابهی را در مجتمع حفرههای زیرزمینی می گذراند. دندانهای جلوییاش نسبت به جثهاش بسیار بزرگ است که هنگام حفاری برای نرم کردن خاک از آنها کمک می گیرد و به یاری پاهای عقبیاش، از تونل بیرون می ود. تقریباً همهٔ عمر خود را زیر زمین می گذراند و از

جوندگان و شبهجوندگان

ریشهها، تکمهها و ساقهها تغذیه می کند. در زمستان و بهار جفت گیری کرده، پس از دورهای حدود ۱۵ هفتهای، سالی یک بار، صاحب ۲ تا ۵ نوزاد کاملاً رشدیافته می شود.

جربيل بزرگ – زيستگاه اين جانور بسيار گسترده است؛ از مناطق سردسير و كوهستانی آسيای مركزی گرفته تا صحرای گوبی با درجهٔ حرارت بالای آن در تابستانها. حیوانی سازگار است که خود را با شرایط آب و هوایی محیطی که در آن زندگی می کند، وفق می دهد. زمستانها میزان فعالیتش به عمق برف بستگی دارد. برخی تیرههای این جانور بهندرت به سطح زمین میآیند. جمعیت زیادشان می تواند خسارت بسیاری به محصولات کشاورزی و کانالهای آبیاری وارد کند. حتی در برخی مناطق روسیه، نوعی آفت به شمار می آید. حیوانی گیاهخوار است و در حفره خود، حدود ۶۰ کیلوگرم مواد گیاهی یا بیش تر به عنوان آذوقهٔ زمستانی ذخیره می کند. شمار زیادی از این حیوان، فصل زمستان توسط جغدها، قاقمهای درشت، مینکها و روباهها شکار می شوند؛ با این همه سرعت زاد و ولدشان می کند.

جربیل بزرگ شنمال افریقا ـ حدود ۲۵ گونه جربیل وجود دارد که زیستگاههایشان از کشور مغرب تا پاکستان امتداد دارد. این گونهها،

ساکن خشک ترین صحراها هستند و به بقای خود در نامساعد ترین وضعیت آب و هوایی ادامه می دهند و حتی بر تعداد خود نیز می افزایند. جربیل بزرگ افریقایی، در گروههایی ۲۲ تایی یا بیش تر، در حفرههای ساده و نااستواری که درون شنها حفر شده است، زندگی می کند، روزها را در اختفا به سر می برد و غروب دنبال حشرات، دانه ها و میوههایی که با باد حمل می شوند، از لانه بیرون می رود. به نوشیدن آب هیچ احتیاجی ندارد، زیرا از آب موجود در دانه ها استفاده می کند. در تمام سال زاد و ولد می کند و در هر نوبت زایمان که ۲۰ تا ۲۱ روز به درازا می کشد، ۷ نوزاد به دنیا می آورد.

جربیل دمههن - به این دلیل که ذخیرهٔ چربی زیادی در دم ضخیمش دارد نامش را جربیل دم پهن گذاشتهاند. در ایام وفور غذا دمش بزرگ میشود؛ حتی آنقدر بزرگ که دیگر قادر به حمل آن نیست. در هنگام نایاب بودن غذا، از این چربیها استفاده می کند و دمش دوباره به حالت اولیهٔ خود باز می گردد. روزها را در سوراخهای زیرزمینی به سر برده و شبها در پی دانه و هر چیزی که در آن اندکی مواد گیاهی یافت شود، می گردد: استخوان گوشش بزرگ و شنواییاش بسیار دقیق است و همین به او کمک می کند تا حشرات زیرزمینی را ردیابی کند. هر نوبت بارداریاش می آورد. نوزادان در حدود ۵ نوزاد در هر وقت سال بهدنیا می آورد. نوزادان در حدود ۵ هفتگی مستقل می شوند.

جربيل بزرگ

Order: Rodentia: Rodents
Family: Gerbillinae: Gerbils
Size: body: 16 - 20 cm (6 1/4
7 3/4 in), tail: 13 - 16 cm (5 - 6
1/4 in)

Range: Iran, east to Mongolia and China Habitat: arid scrubland

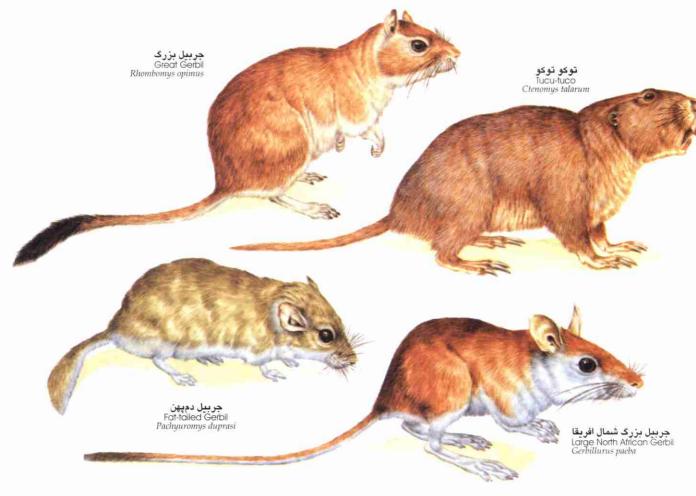
جربيل بزرگ شمال افريقا

Order: Rodentia: Rodents
Family: Gerbillines: Gerbillines: Gerbillines
Size: body: 8 - 9 cm (3 1/4 - 3
1/2 in), tail: 6.5 - 7 cm (2 1/2 - 2
Range: S. Africa: S.W. Angola to
Cape Province
Habitat: desert

جربيل دمپهن

Order: Rodentia: Rodents
Family: Gerbillince: Gerbils
Size: body: 10,5 - 14 cm (4 1/4
- 5 1/4 in), toil: 4,5 - 6 cm (1 3/4
- 2 1/4 in)
Range: Africa: Algerian Sahara to
S.W. Egypt

Habitat: sandy des

جربیل دمکوتاه بزرگ

Order: Rodentia: Rodents Family: Gerbillinge: Gerbils Size: body: 9 - 12.5 cm (3 1/2 - 5 in), tail: 6.5 - 7 cm (2 1/2 - 2 3/4 in)

Range: Africa: N. Morocco Habitat: upland, arid semidesert

جربيل كوتولة افريقاى جنوبى

Order: Rodentia: Rodents
Family: Gerbillinae: Gerbils
Size: body: 10 - 14 cm (4 - 5
1/2 in); tail: 11 - 12 cm (4 1/4 - 4

Range: Africa: Morocco to

Habitat: sandy desert

جربيل هندى

Order: Rodentia: Rodents Family: Gerbillinae: Gerbils Size: body: 15 - 19 cm (6 - 7 1/2 in), tail: 20 - 25 cm (7 3/4 - 9 3/4 in)

Range: W. India, Sri Lanka Habitat: plains, savanna, arid

چينچيلا

Order: Rodentia: Rodents Family: Chinchillidae: Viscachas nchillas Size: body: 22.5 - 38 cm (8 3/4-15 in), tail: 7.5 - 15 cm (3 - 6 in) Range: Bolivia, Chile

Order: Rodentia: Rodents Family: Abrocomidae: Chinchilla-

جربیل دمکوتاه بزرگ - این جربیل، بین گونههای مختلف جربیلهای افریقایی، موقعیت و جایگاه ویژهای دارد. در کوهپایه و منطقهٔ میانی جبال اطلس افریقا و در زمینهای پوشیده از صخره و تختهسنگ زندگی می کند. مثل همهٔ جربیل ها حیوانی فعال است و شبها برای به دست آوردن غذا بیرون می رود و این جا و آن جا، بین پوشش های گیاهی، دنبال دانهها، جوانهها و حشرات می گردد. هر شب ممکن است مسافت زیادی را برای یافتن غذا بپیماید. در هر نوبت زایمان حدود ۶ نوزاد، در حفرههای زیرزمینی متولد میشوند.

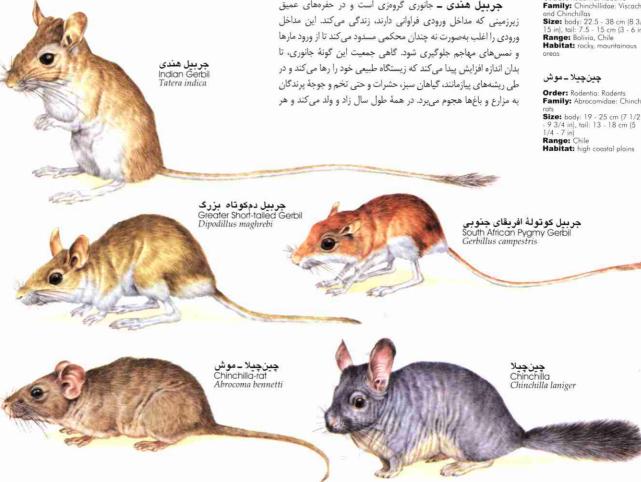
جربيل كوتولة افريقاى جنوبى ـ بين ۴ گونه از جربيلهاى کوتوله که در جنوب شرقی افریقا یافت میشوند، رشد جمعیت این جربیل از همهٔ گونهها بیش تر است. لانهاش را که سوراخی ساده است، درون شنها یا خاکهای ماسهای بنا می کند و غالباً مدخل ورودیاش را بالاتر میسازد تا کار تهویه بهتر انجام گیرد. از هر گیاه و حیوانی که در دسترس باشد تغذیه می کند. وقتی دشتهای بیابانی به بار مینشینند، پستوهای زیرزمینی را از دانه و میوه انباشته می کند. معمولا دو بار زاد و ولد می کند، اما هنگام فراوانی مواد غذایی، این دفعات ممکن است به ۴ بار در سال نیز برسد. نوزادان گاهی تا یک ماه توسط مادر تغذیه میشوند.

جربیل هندی ـ جانوری گروهزی است و در حفرههای عمیق

نوبت تا ۸ نوزاد بهدنیا می آورد. گمان می رود که به صورت بالقوه، طاعون گاوی را در بدن خود ذخیره کرده باشد.

چین چیلا _موجودی است جذاب با گوش هایی دراز، چشمانی درشت و دمی پشمالو. در دستههایی صدتایی یا بیشتر، در حفرههای زیرزمینی یا شکاف صخرهها زندگی کرده و از هر گیاهی که در دسترس باشد، تغذیه می کند. هنگام خوردن مینشیند و غذا را بین پنجهٔ خود نگاه می دارد. مادهها از نرها بزرگتر و در برابر یکدیگر حالت تهاجمی دارند. این جانور در زمستان زاد و ولد می کند و هر نوبت، معمولاً ۱ تا ۶ نوزاد به دنیا می آورد. دورهٔ بارداریاش ۱۱۱ روز است و نوزادان ۶ تا ۸ هفته، از شیر مادر تغذیه می کنند. پوست فوق العاده نرم و پر پشت این حیوان باعث نایابی آن در باغوحشها شده است. این حیوان را بهخاطر پوست گران بهایش، در سراسر دنیا پرورش

چینچیلا _ موش _ ساکن قلل کوهها و مناطق سردسیر است. از زندگی این حیوان چندان دانسته نیست. از مواد گیاهی تغذیه می کند و دندانهای کناریاش در طول زندگی رشد می کند. غالباً بر سطح زمین زندگی میکند، اما میتواند به دنبال غذا، از درختان نیز بالا برود. ظاهراً بهشکل گروهی، وسط حفرهها و شکاف صخرهها زندگی می کند.

جوندگان و شبهجوندگان

دگو حونده ای است قوی بنیه با پاهایی کوناه و سری بزرگ نسبت به بدن. در روز فعال است و از گیاهان، ریشههای پیاز مانند و تکمهها تغذیه می کند. گمان می رود که در همهٔ سال زاد و ولد کند و سالی چندین نوبت و هر نوبت ۲ نوزاد، به دنیا بیاورد.

کاپی بارا - بیش تر وقت خود را در آب می گذراند. انگشتان پاهایش پردهدار و شناگر بسیار ماهری است. هنگام شنا، فقط چشمها، گوشها و مجاری بینی اش بر سطح آب نمایان است. از مواد گیاهی، از جمله گیاهان آبزی، تغذیه می کند و دندانهای کناری اش در طول زندگی رشد می کند تا اثر فرسودگی و ساییدگی جویدن، جبران شود. در گروههای خانوادگی زندگی کرده و در سبیدهدم و غروب فعال است. ممکن است در مناطقی که نظم معمول شان مورد تعدی قرار گرفته است، شبرو باشد. نرها و مادهها شبیه به هماند، اما غده بویایی روی بینی نرها، بزرگتر از مادههاست. در بهار زاد و ولد می کند و پس از دورهای ۱۵ تا ۱۸ هفتهای، ۲ نوزاد بهدنیا می آورد، نوزادان هنگام تولد بهخوبی رشد یافتهاند.

کیوی کوهی Rock Cavý Kerodon rupestris

کیوی این حیوان پرتحرک، عموماً شبها در گروههای خانوادگی کوچک حداکثر ۱۰ تایی به سر برده و ممکن است در مناطقی که شرایط مناسبی داشته باشد، در اجتماعات بزرگتری نیز به سر برد. اگرچه پنجههای تیزش برای حفاری بسیار مناسب است، اما اغلب از سوراخهایی که گونههای دیگر حفر می کنند، استفاده کرده، یا در شکاف صخرهها لانه می کند. سپیده دم یا هنگام غروب به تغذیه می پردازد که غذایش غالباً شامل طول سال زاد و ولد می کند. اما در مناطق آرام، در همهٔ نوبت زایمان ۱۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان هنگام تولد به خوبی رشد یا یا تا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان هنگام تولد به خوبی رشد یا تعتمال زیاد حد که روزگی مستقلاً به زندگی ادامه دهند. این گونهٔ جانوری، به احتمال زیاد جد خوکچهٔ هندی اهلی است که امروزه مانند حیوان خانگی در بسیاری از آزمایشگاههای علمی نگهداری می شود.

کیوی کوهی – از منظر ساختار بدنی، شبیه به کیوی است، اما پوزهای درازتر و ضخیمتر و پاهایی بلندتر دارد. لانهاش زیر صخرهها یا میان سنگهاست و پس از ظهر یا اوایل شب در پی غذا از لانه بیرون میرود. برای یافتن غذا از درختان نیز بالا میرود. احتمالاً حیوان ماده سالی دوبار زاد و ولد می کند و هر بار ۱ یا ۲ نوزاد بهدنیا می آورد.

گوفر کیسهدار شمالی – غالباً در مناطقی زندگی می کند که زمستانهای سختی دارد، اما به خواب زمستانی نمی رود. در انبارهای زیرزمینی ریشههای گیاهان و ریشههای پیازمانند را روی هم انباشته می کند و زمستان را با ذخیره غذایی پشت سر می گذارد. در اوایل بهار جفت گیری می کند و پس از دورهٔ بارداری ۱۸ روزه، افزون بر ۱۰ نوزاد می زاید. مادهها ممکن است بلافاصله جفت گیری دوباره کنند و تنها چند روز پس از این که نوزادان قبلی از شیر گرفته شدند، بار دیگر باردار شوند.

دکو

Order: Rodentia: Rodents
Family: Octodentide: Octodent
Rodents
Size: 12.5 - 19.5 cm (5 - 7 1/2
in), tail: 10 - 16 cm (4 - 6 1/4 in)
Range: W. Peru, Chile
Habitat: mountains, coastal

كاپىبارا

Order: Rodentia: Rodents Family: Hydrochoeridae: Caybbro Size: body: 1 - 1,3 m (3 1/4 - 4 1/4 ft), tali: vestigial Range: Panama to E. Argentina Habitat: forest, near water

کیوی

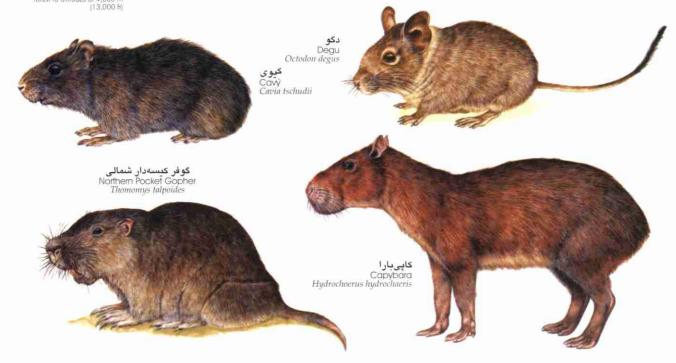
Order: Rodentia: Rodents Family: Caviidae: Guinea Pigs. Size: body: 20 - 40 cm (7 3/4 -15 3/4 in), tail: no visible tail Range: Peri to N. Argentina Habitat: grassland, rocky regions

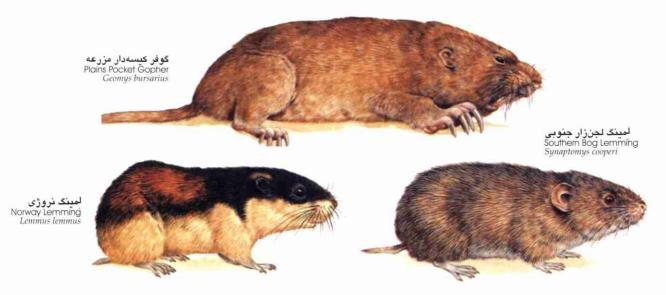
کیوی کوهی

Order: Rodentia: Rodents Family: Caviidae: Guinea Pigs Size: body: 20 - 40 cm (7 3/4 -15 3/4 in), tail: no visible tail Range: N.E. Brazii Habitat: arid rocky areas

گوفر كيسهدار شمالي

Order: Rodentia: Rodents
Family: Geomyidae: Pocket
Gophers
Size: body: 25 - 30 cm (9 3/4
11 3/4 in), tall: 6 - 9.5 cm (2 1/4
- 3 3/4 in)
Range: S.W. Canada to USA:
Colorado
Habitat: grassland and agen
forest to altitudes of 4,000 m

گوفر کیسهدار مزرعه

Order: Rodentia: Rodents Family: Geomyidae: Pocket Gophers

Gophers
Size: body: 18 - 24 cm (7 - 9 1/2 in), tall: 10 - 12.5 cm (4 - 5 in)
Range: Central USA: Canadian border to Mexico
Habitat: sandy soil in sparsely

لمينك لجنزار جنوبي

Order: Rodentia: Rodents Family: Microtinoe: Voles and Lemmings Size: body: 8.5 - 11 cm (3 1/4 - 4 1/4 in), tail: 2 cm (3/4 in) Range: NE. USA; SE. Canada Habitat: bogs, meadows

لمینگ نروژی

Order: Rodentia: Rodents Family: Microtinae: Voles and Lemmings Size: body: 13 - 15 cm (5 - 6 in), tail: 2 cm (3/4 in) Range: Scandinavia Habitat: tundra, grassland

مارا

Order: Rodentia: Rodents Family: Cavildae: Guinea Pigs Size: body: 69 - 75 cm (27: 1/4 -29: 1/2 in), tail: 4.5 cm (1: 3/4 in) Range: Argentina Habitat: open arid land.

گوفر کیسهدار مزرعه به این دلیل که این جانور با دو کیسهٔ عمیق و خزنشان لپهایش، می تواند تکمهها و جوانهها را برای انتقال به لانه ذخیره کند، این نام را به خود گرفته است. تنها زندگی می کند و نرها فقط فصل جفت گیری برای جستوجوی جفت، از سوراخ خود بیرون می روند و پس از جفت گیری دوباره به لانه باز می گردند. پس از دورهای ۱۸ تا ۱۹ روزه، حیوان ماده صاحب ۲ تا ۳ نوزاد می شود. نوزادان پس از ۱۰ روز از شیر گرفته می شوند، اما همچنان تا ۲ ماه در لانه نزد مادر مانده، در ۳ ماهگی به بلوغ جنسی می رسند. اگرچه مزرعهداران، این حیوان را آفت می ادر ترین ترتیب، در دراز مدت به می سازد، باعث رسیدن هوا به خاک می شود و بدین ترتیب، در دراز مدت به می سوری مراتع فزونی می گیرد.

لمینگ لجن زار جنوبی - حیوانی گروهزی است که در اجتماعات ۳۰ تأیی یا بیش تر زندگی می کند. سوراخش را درست زیر سطح زمین حفر می کند. همچنین، شبکهای از راهها و معابر در سطح زمین ایجاد کرده، علفهای دور و بر مدخل ورودی را همواره کوتاه می کند که پشتههای کوچک علفهای بریدهشده، دلیل بر این کار اوست. شب و روز فعال است. آرواره و دندانهای تیزی دارد و از مواد گیاهیک به مقدار زیاد تغذیه می کند. در بهار و تابستان زاد و ولد می کند و مادهها سالی ۲ یا ۳ بار و هر بار ۲ تا ۴ نوزاد، بهدنیا می آورند.

لمینگ نروژی - این حیوان خوش نقش، شب و روز فعال است و تنها در وقفههای کوتاهی، به استراحت می پردازد. علف، درختچه و خزه، غذای غالب او را تشکیل می دهد. در زمستان به جست وجوی غذا، تونل هایی زیر برف، در نزدیکی سطح زمین حفر می کند. آغاز زمان زاد و و لد این حیوان، در بهار و زیر برفهاست و ممکن است در تابستان، تا ۸ بار و هر بار تا ۶ نوزاد به دنیا بیاورد. لمینگها به رشد انفجاری شگفتانگیز جمعیتشان که کم و بیش هر سه یا چهار سال یک بار روی می دهد، معروف هستند. هنوز دلیل آن دانسته نیست، اما بهار گرم و مطبوعی که پس از دو یا سه سال کم جمعیتی فرامی رسد، غالباً به انفجار جمعیت در آن سال یا سال بعد می انجامد. همین که جمعیتشان سرریز شود، ناگزیرند به سال یا سال بعد می انجامد. همین که جمعیتشان سرریز شود، ناگزیرند به مناطق مجاور پناه ببرند. رفته رفته شمار بیش تری از آنها از مناطق خود

رانده شده، از کوهها پایین میروند و در درهها سرازیر میشوند. بسیاری از آنها طعمهٔ مهاجمان میشوند و بسیاری جانشان را در گذر از رودخانهها و دریاچهها از دست میدهند. این جانور بهعمد خودش را از بین نمیبرد.

مارا - پاهایی بلند و باریک دارد که مثل پاهای خرگوشهای صحرایی مناسب دویدن و جست و خیز کردن در سرعتهای بالا (حدود ۴۰ کیلومتر در ساعت) است. در واقع جای خرگوش صحرایی را در برخی مناطق گرفته است. هر یک از پاهای عقبیاش سه انگشت دارد، و پنجهاش شبیه به سم است. هر یک از پاهای جلوییاش نیز چهار انگشت دارد که به سرپنجههای تیزی مجهز است. این حیوان در روشنایی روز فعال است و از هر گیاهی که در دسترس باشد، تغذیه میکند. لانهاش را یا خود حفر میکند یا از حفرهٔ دیگر جانوران بهره میگیرد. در هر نوبت زاد و ولد ۲ تا ۵ نوزاد بهدنیا میآورد که در آشیانهای واقع در یک حفره،

ماسكوت ما این جوندهٔ بزرگ، شناگری بسیار ماهر است و بیشتر اوقات خود را در آب می گذراند. پاهایی پردهدار و دمی بلند و بیمو دارد که از آن بهجای سكان استفاده می كند. از گیاهان آبزی و زمینی و گاهی از صدفهای دو كفهای، قورباغهها و ماهیها نیز تغذیه می كند. غالباً سوراخی كنار رودخانه حفر می كند و آنگاه كه شرایط اجازه دهد، از آشغالهای گیاهی، كاشانهای در آبهای كمعمق می سازد و درون آن، سكوی خشكی مخصوص خواب، بالاتر از سطح آب بنا می كند. این كاشانه گاه گروههای ۱۰ تایی این حیوان را در خود جای می دهد. در آغاز فصل زاد و ولد، از غده كشالهٔ ران این حیوان مادهای بیرون می تراود كه باعث می شود نرها و مادهها به یكدیگر جذب شوند. در مناطق شمالی زمان زاد و ولدش اواخر بهار تا اواسط تابستان و در جنوب زیستگاهش، هنگام آن زمستان است. سالی ۲ یا ۳ برا زاد و ولد می كند و در هر نوبت كه طول آن ۲۹ تا ۳۰ روز است، ۳ یا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش صحرایی فریه - پیشبینی پذیر نبودن ذخیرهٔ غذایی صحرا، به طریقی برای این حیوان حل شده است. در هنگام فراوانی غذا، لایهٔ ضخیمی از چربی دور بدنش شکل می گیرد و بدین ترتیب، در مواقع کمیاب بودن غذا، با این ذخیره زندگی می کند. روز و شب فعال است و جست و خیز کنان دانهها و مواد گیاهی را گرد آورده، به سوراخ خود می آورد. در اوایل بهار، لانهای برای تولد نوزادان فراهم می آورد و آن را با بریدههای گیاهان، مجهز و آماده می کند. اولین نوبت زاد و ولد در ماه مه صورت می گیرد و در هر نوبت ۳ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد. فصل زاد و ولد این حیوان تا اواخر تابستان ادامه می یابد.

موش کور - ول جنوبی - این جانور نسبت به دیگر ولها و لمینگها، اصرار بیش تری به حفر سوراخهای زیرزمینی دارد و خصوصیات بدنش بیشتر با این کار سازگار است. برای دور ماندن هرچه بیش تر از صدمات ناشی از خاک، چشیهها و گوشهایی کوچک دارد و پوزهاش کوقته و پاهایش کوتاه و قوی است. به احتمال زیاد هنگام حفاری از دندان های پیشینش، از دندان ولهای مشابه قوی تر است و پنجههایش هم، اگرچه به اندازهٔ کافی قوی است، اما به نیرومندی پنجهٔ دیگر جوندگان حفار نیست. این جانور از ریشهها و بخشهای انتهایی گیاهان که زیر زمین است، استفادهٔ غذایی میکند. مثل موش کور، تونلهای زیرزمینی کرمحمقی را برای جستوجوی غذا و تونلهای عمیق تری را به عنوان لانه حفر میکند. در هر وقتی از سال زاد و ولد میکند در هر نوبت ۳ یا ۴ نوزاد بهدنیا میآورد.

نو تر یا ساین جانور نیمه آبزی، با دم موشیاش مثل سگ آبی شناگر و غواص قابلی است. پاهایش پردهدار است و خز پرپشتی دارد. از گیاهان آبی و احتمالاً نرمتنان تغذیه می کند. سوراخش را کنار رودخانه حفر می کند و راههایی را در قلمرویش می گشاید که برای گیاهان و غلات، بسیار مضر است. با فرار از مزارعی که برای خزش در آنها پرورش می یافت، اجتماعاتی را در سراسر دنیا شکل داده که گاهی در برخی مناطق به خاطر ضرر و زیانی که به بار می آورد، جزء آفات به شمار می رود. در طول سال ۲ یا ۳ بار زاد و ولد می کند و هر بار حداکثر تا ۱۰ نوزاد بعدنیا می آورد، طول دورهٔ بارداری ش ۱۳۲ روز است، نوزادان تنها به فاصلهٔ چند ساعت پس از تولد، می توانند شنا کنند.

ماسكرت

Order: Rodentia: Rodents
Family: Microfinae: Voles and
Lemmings
Size: body: 25 - 36 cm (9 3/4
- 14 1/4 in), tail: 20 - 28 cm (7
3/4 - 11 in)
Range: Canado, USA; introduced
in Europe
Habitat: marshes, freshwater
banks

موش صحرایی فربه

Order: Rodentia: Rodents
Family: Gerbillinge: Gerbils
Size: body: 14 - 18.5 cm (5
1/2 - 7 1/4 in), tail: 12 - 15 cm (4
3/4 - 6 in)
Range: Algeria, east to Saudi

Habitat: sandy desert موش کور ــول جنوبی

Order: Rodentia: Rodents
Family: Microfinae: Voles and
Lemmings
Size: body: 10 - 15 cm (4 · 6 in),
tail: 0.5 - 2 cm (1/4 · 3/4 in)
Range: Central Asia
Habitat: grassy plains

نوتريا

Order: Rodentia: Rodents
Family: Capromyidae: Hufias
and Nutria
Size: body: 43 - 63 cm (17 - 24
3/4 in), tail: 25 - 42 cm (9 3/4 + 16
1/2 in)
Range: Bolivia and S. Brazil to
Chile and Argentina; introduced in
N. America, Europe and Asia
Habitat: near marches, lakes,

يستانداران

ول آبزی اروپا

Order: Rodentia: Rodents Family: Microtinae: Voles and

Lernmings Size: body: 14 - 19 cm (5 1/2 - 7 1/2 in), tail: 4 - 10 cm (1 1/2 - 4 in) Range: Europe, east to E. Siberia Habitat: freshwater banks.

ول برنجاسبخوار

Order: Rodentia: Rodents Family: Microtinae: Voles and

Lemmings
Size: body: 9.5 - 11 cm (3 3/4 - 4 1/4 in), tail: 1.5 - 3 cm (1/2 - 1 1/4 in)

Range: W. USA Habitat: and plains

ول چمنزار

Order: Rodentia: Rodents Family: Microtinge: Voles and

Size: body: 9 - 12.5 cm (3 1/2 - 5 in), tail: 3.5 - 6.5 cm (1 1/4 - 2

Range: Canada, N. USA Habitat: grassland, woodland often near water

ول ساحلي

Order: Rodentia: Rodents Family: Microtinge: Voles and

Size: body: 8 - 11 cm (3 1/4 - 4 1/4 in), tail: 3 - 6.5 cm (1 1/4 - 2

Range: Europe (not extreme north or south), east to USSR Habitat: woodland

ويسكاچاي مزرعه

Order: Rodentia: Rodents Family: Chinchillidae: Viscachas ond Chinchillas Size: body: 47 - 66 cm [18] 1/2 - 26 in), tail: 15 - 20 cm (6 - 7 3/4 in) Range: Argentina

Habitat: grassland

هابراكس درختى

Order: Hyracoidea: Hyraxes Family: Procaviidae: Hyraxes Size: body: 40 - 60 cm (15 3/4) 23 1/2 in), tail: absent Range: Africa: Kenya to South Africa: Cape Province
Habitat: forest

ول آبزی اروپا - گرچه در آب جانوری متبحر است، اما از دیگر ماسکرتها و سگهای آبی که ویژگیهای خاص خود را دارند، چابکی کمتری دارد. سوراخ خود را کنار رودخانه یا نهر یا هنگام دوری از آب، بر سطح زمین میسازد. غالباً از علف و دیگر مواد گیاهی، تغذیه میکند. در تابستان چندین بار زاد و ولد می کند و در هر نوبت ۴ تا ۶ نوزاد به دنیا مي آورد.

ول برنجاسبخوار - این جانور رنگپریده، همان گونه که از اسمش بیداست، در مناطقی از دشتهای لمیزرع که در آن برنجاسب به فراوانی یافت می شود، زندگی می کند. سوراخهای کم عمقی در نزدیکی سطح زمین حفر می کند و در همهٔ شبانه روز فعال است. از برنجاسب و دیگر گیاهان سبز تعذیه می کند و هر سال چندین بار میزاید که هر بار، ۴ تا ۶ نوزاد بهدنيا مي أورد.

ول چمنزار - این جانور با مناطق مختلف سازگاری بسیاری دارد و زیستگاهش طیف گستردهای را در بر می گیرد. جانوری گروهزی است، اما حیوان های بالغ قلمروی خاص خود را دارند. در علف ها معابری میسازد. و آنها را پیوسته کوتاه نگه میدارد. از مواد گیاهی شامل علفها، دانهها، ریشهها و پوست درختان تغذیه می کند. زیر معابری که ایجاد کرده است. لانهای از علف روی زمین یا در حفرهای کمعمق برای خود میسازد. جانوری پر زاد و ولد است که در سال دست کم ۳ بار و حداکثر ۱۳ یا ۱۳ بار میزاید و در هر بار حداکثر تا ۱۰ نوزاد بهدنیا می آورد. جانور ماده از ۳ هفتگی شروع به زاد و ولد می کند.

ول ساحلی ـ خوراک این جانور، مواد گیاهی نرمتری نسبت به دیگر ولهاست. برای یافتن غذا از بوتهها بالا می رود و از جوانه، برگها و میوهها و نیز برخی حشرات تغذیه می کند. شب و روز فعال است و زمان استراحتی نیز برای خود در نظر می گیرد. او نیز مثل دیگر ولها، معابر خوش ظاهری میان علفها ایجاد می کند و تونلهای کم عمقی می سازد. لاتهاش را غالباً زير كندهٔ درختان يا وسط ريشهها احداث مي كند. تابستانها چندین بار زاد و ولد کرده، هر بار ۳ تا ۵ نوزاد بعدنیا می آورد.

ویسکاچای مزرعه - جانوری نیرومند با سری بزرگ و پوزهای کوفته است. نرها از مادهها بزرگ ترند. به صورت گروهی در مجموعهای از حفرهها که دارای شبکهای از تونلها و ورودیهای زیاد است، زندگی می کند. حفّار ماهری است و غالباً با دستش زمین را می کند و با پوزهاش

خاک را عقب میزند. مجاری بینیاش برای جلوگیری از ورود خاک، هنگام کار بسته میشود. مادهها سالی یک بار زاد و ولد میکنند، اما اگر آب و هوا مساعد باشد، دفعات زاد و ولدش به سالی ۲ بار نیز می رسد. معمولا پس از دورهای ۵ ماهه، نوزاد بهدنیا می آورد.

هایراکس درختی در بالا رفتن از درختان، بسیار ماهر است. در سوراخ درختان یا شکاف صخرهها زندگی میکند و روزها را به استراحت میپردازد. پس از ظهر یا اوایل شب از لانه بیرون میآید و بین درختان به خوردن مشغول می شود؛ یا روی زمین از علفها، برگها، سرخسها، میوهها و دیگر مواد گیاهی تغذیه می کند. گاهی حشرات، مارمولک ها و تخمیرندگان را نیز میخورد. اغلب با جفت خود به سر میبرد و جانوری بسیار شلوغ است؛ چنان که انواع و اقسام جیغ، زوزه و خرخر از خود در میآورد. پس از دورهای ۸ ماهه، ۱ یا ۲ نوزاد، حاصل زاد و ولد اوست.

هايراكس دنداندرشت كوهي ـ اين جانور بين رخنمونهاي صخرهای زندگی کرده و بالاروندهٔ چابکی است. اغلب اوقات، روی زمین از علفها، برگ درختان، گیاهان کوچک و انواع توت تغذیه میکند، اما میتواند به آسانی از درخت هم بالا برود و میوههایی مانند انجیر بخورد. در زمستان هم از پوست درختان تغذیه می کند. بیش تر اوقات روز را در برابر آفتاب یا در سایه

ول آبزی اروپا

European Water Vole Arvicola terrestris

ول چمنزار Meadow Vole Microtus pennsylvanicus

هایر اکس دندان در شت کوهی Large-toothed Rock Hyrax

هايراكس دندانكوتاه كوهى Small-toothed Rock Hyrax Heterohyrax brucei

هو تبای اینگر اهام Capromys ingrahami

دراز می کشد تا دمای بدنش را حفظ کند و شبها بهصورت چندتایی تنگ هم می چسبند تا کاهش دمای بدن را به حداقل برسانند. جانوری گرومزی است و در اجتماعاتی ۵۰ تایی یا بیش تر به سر میبرد. نرها هنگام جفتگیری تهاجمی هستند و می کوشند بر تری شان را به رخ رقیبان و نرهای جوان بکشند. جانور ماده پس از دورهای ۷ تا ۸ ماهه، صاحب حداکثر ۶ و حداقل ۲ یا ۳ نوزاد می شود.

هايراكس دندان كوتاه كوهى داين جانور بر خلاف نامش، بين صخرهها و درختان و بسته به زیستگاهش در شکافها و سوراخها زندگی می کند. جانوری گروهزی است و در اجتماعاتی حداکثر ۳۰ تایی شامل چندین نر پیر و شمار زیادی مادههای باردار و نوزادان، به سر میبرد. در روز به تغذیه مشغول است و عمدهٔ غذای او را برگ درختان تشکیل می دهد، اما گیاهان کوچک و علفها را نیز میخورد. پس از دورهای۵ تا ۸ ماهه، صاحب ۱ یا ۲ و بهندرت ۳ نوزاد می شود.

همستر خطدار داین جانور کوچک و در عین حال نیرومند، شب و سپیدهدم و هنگام غروب فعال است. آگاهی اندکی از زندگی این حیوان در دست است، اما به نظر میرسد عادات و رفتاری شبیه دیگر همسترها داشته باشد. کیسههای لپش را از دانهها و مواد گیاهی پر می کند و به لانه می اورد. از قوم و خویش طلایی خود گروه زی تر است و گاهی در اجتماعات

بسیار بزرگ زندگی میکند. با دمای محیط زیستگاهش چنان سازگاری یافته است که نمی تواند در دمای ملایم به خوبی زاد و ولد کند. هر نوبت از زاد و ولدش ۲ تا ۶ نوزاد در پی دارد و نوزادان در ۲۱ روزگی از شیر گرفته مىشوند. مادهها بلافاصله پس از زايمان جفت گيرى مى كنند و بدين ترتيب، مى توانند هر سه هفته يک بار، نوزادى بهدنيا بياورند.

همستر خطدار Striped Hamster Phodopus sungorus

همستر طلایی ـ این جانور در درجهٔ اول شبرو است، اما ممکن است اوقاتی از روز را نیز به فعالیت بپردازد. حیوانات بالغ در شبکههای حفرهای که خود ایجاد کردهاند، به سر میبرند، جانوری همهچیزخوار است و از گیاهان، دانهها، میوهها و حتی جانوران کوچک نیز تغذیه می کند. کیسه های لپی بزرگی دارد، به گونه ای که هنگام پر شدن، دو برابر عرض سر و شانه می شود. جانوری بسیار تهاجمی و منزوی است. در هر نوبت زایمان غالباً ۶ یا ۷ نوزاد در پی دارد و ممکن است در سال چندین نوبت زاد و ولد صورت گیرد. نوع اهلی این جانور، حیوان خانگی

همستر معمولی ـ این جانور در شبکهای از سوراخها که شامل چندین اتاق مجزا برای خواب و ذخیرهٔ غذا است، زندگی می کند. از دانهها، حبوبات، ریشهها، سیبزمینی، گیاهان سبز و نوزاد حشرات تغذیه می کند و در اواخر تابستان برای ذخیرهٔ زمستانیاش، به جمعآوری غذا میپردازد. علاقهٔ زیادی به غلات دارد، به گونهای که ممکن است تا ۱۰ کیلوگرم از آن را ذخیره کند. از میانهٔ پاییز تا اواخر بهار، به خواب زمستانی فرو میرود و به دفعات از خواب بیدار شده، از ذخیرهٔ غذاییاش استفاده می کند. معمولاً در تابستان، دو بار زاد و ولد می کند و هر بار ۶ تا ۱۲ نوزاد به دنیا می آورد. مادهها این کار را وقتی تنها ۲ ماه از عمرشان سپری شده است، آغاز مي کنند.

هو تیای اینگراهام -این حیوان عمدتاً از میوهها و برگ درختان تغذیه می کند و به طور اتفاقی بی مهرگان کوچک و مارمولک ها را نیز میخورد. از درخت بهخوبی بالا می رود و آنجا در پی غذا می گردد. روزها به فعالیت میپردازد و شبها را در حفره یا شکاف صخرهای، به خواب میرود. اگر دمای هوا بالاتر از ۱۵ درجه سانتی گراد باشد، گمان میرود که در هر وقت از سال زاد و ولد کند. در هر نوبت ۲ تا ۹ نوزاد بهدنیا میآورد. از آنجا که هوتیاها نتوانستهاند حریف نمسها و سگهایی که انسان به جزایر وست اندیس آورده است، شوند، ممکن است بسیاری از گونههای أنمنقرض شود،

هایراکس دنداندرشت کوهی

Golden Hamster Mesocricetus auratus

Order: Hyrocoidea: Hyroxes Family: Procoviidae: Hyroxes Size: body: 43 - 47 cm (17 - 18 1/2 in), tail: absent Range: Arabian Peninsula; Africa: Senegal to Somalia and N. Tanzania, S. Malawi, S. Angola to South Africa: Cape Province Habitat: rocky hillsides, rock piles

هایراکس دندانکوتاه کوهی

Order: Hyracoidea: Hyraxes Family: Procavidae: Hyraxes
Size: body: 40 - 57 cm | 15 3/4 22 1/2 in), tail: absent Range: Africa: Egypt to South Africa: Transvaal; Botswana and Angola Habitat: open country, plains to

mountains, forest, savanno

همستر خطدار

Order: Rodentia: Rodents Family: Cricetinae: Hamsters Size: body: 5 - 10 cm (2 - 4 in), tail: absent Range: Russia, N. China Habitat: and plains, sand dunes

همستر طلايى

Order: Rodentia: Rodents Order: Rodemici Rodemici Family: Cincelinae: Hamsters Size: body: 17 - 18 cm (6 3/4 - 7 in), tail: 1.25 cm (1/2 in) Range: Middle East Habitat: steppe

همستر معمولى

Order: Rodentia: Rodents Family: Cricetinae: Hamsters Size: body: 22 - 30 cm (8 1/2 -11 3/4 in), tail: 3 - 6 cm (1 1/4 - 2 Range: W. Europe, USSR Habitat: grassland, cultivated

هوتیای اینگراهام

Order: Rodentia: Rodents Family: Capromyidae: Hutias and Nutric Size: body: 30 - 50 cm (11 3/4 - 19 3/4 in), tail: 15 - 30 cm (6 11 3/4 in Range: Bahamas Habitat: forest

خرسها و راکونها

اولينكوى دمپشمالو

Order: Carnivora: Carnivores Family: Procyonidae: Raccoons Size: body: 35 - 47.5 cm (13.3/4 - 18.3/4 in), tail; 40 - 48 cm (15.3/4 - 18.3/4 in)

Range: Central America, south to Venezuela, Colombia and Ecuador Habitat: forest

پاندای غولپیکر

Order: Carnivora: Carnivores Family: Alluropodidae: Pandas Size: body: 1.2 - 1.5 m (4 - 5 ff), fail: 12.5 cm (5 in) Range: Mountains of central

China Habitat: bamboo forest

پاندای کوچک

Order: Carnivora: Carnivores Family: Ailuropadidae: Pandas Size: body: 51 - 63.5 cm (20 - 25 in), tail: 28 - 48.5 cm (11 - 19 in) Range: Nepal to W. Burma, S.W.

> **پاندای غولپیکر** Glant Panda

Ailuropoda melanoleuca

Habitat: bomboo forest

اولینگوی دمپشمالو ـ در بالا رفتن از درختان مهارت دارد. بهندرت به سطح زمین می آید و بیش تر وقتش را روی درختان می گذراند. از درختی به درخت دیگر می پرد، در طول شاخهها جست و خیز می کند و برای حفظ تعادل از دمش کمک می گیرد. غالباً حیوانی است شبرو و اگرچه به تنهایی یا با جفتش زندگی می کند، اما با اولینگوهای دیگر و کینکاجوها به صورت گروهی، دنبال غذا می رود. غذای عمدهاش میوه است، اما از حشرات، پستانداران کوچک و پرندگان نیز تغذیه می کند. زاد و ولدش را در سراسر سال انجام می دهد و معمولاً هر بار، پس از دورهای ۷۳ یا ۷۴ روزه، یک نوزاد به دنیا می آورد. حیوان ماده کمی پس از تولد نوزاد، حیوان نر را می کند.

پاندای غول پیکر باندای غول پیکر، از محبوب ترین و خبرساز ترین پستانداران است. حیوانی است کمیاب و گریز پا که از چگونگی زندگی آن آگاهی زیادی در دست نیست. تنهای بزرگ و قوی، سری بزرگ و پاهایی تنومند و قطور دارد. پشم این حیوان سیاه و سفید است: با تمرنگ قهومای متمایل به سیاه. پنجهٔ جلویی پاندا، شکل ویژهای دارد، به گونهای که بسیار خوب می تواند ساقههای بامبو (غذای اصلی اش) را در چنگ بگیرد.

استخوان مج پاندا طویل است و برای او حکم انگشت ششم را

دارد و انگشتهای اول و دوم آن میتوانند باز و بسته و خم شوند. پاندا برای دریافت مواد مغذی، مقدار زیادی بامبو در طول روز میخورد و بدین ترتیب، ۵۰ تا ۲۵ درصد از وقت روزانهاش را مشغول خوردن است. گمان میرود افزون بر این، از گیاهان دیگر و گاه از حیوانات کوچک نیز تغذیه می کند. به استثنای زمان زاد و ولد یا دورهٔ نگهداری از نوزادان، در انزوا دورهٔ نگهداری از نوزادان، در انزوا به سر میبرد. این جانور غالبا زمینزی است، اما گاهی برای پناه گرفتن یا لانه کردن، بالای پناه گرفتن یا لانه کردن، بالای درخت میرود. حیوان نر برای یافتن جفت، قلمروی خود در تیش از پیش از

را از میدان به در می کند و با زوزه کشیدن و نالیدن، مراتب محبت خود را به حیوان ماده نشان می دهد. حیوان ماده با وزنی نزدیک به ۱۱۵ کیلوگرم، صاحب یک تک نوزاد نابینا و ناتوان به وزن ۱۴۰ گرم می شود. با این همه، نوزاد با سرعت زیادی رشد می کند و پس از ۸ هفته، وزنش به بیش از ۲۰ برابر زمان تولد می رسد.

اولینگوی دمیشمالو Bushy-falled Olingo

پاندای کوچک - پاندای کوچک، با پشم قرمز زنگاری و دم بلند و پشمالویش بیش تر به راکون شبیه است تا به قوم و خویش بزرگتر خود، یعنی پاندای غول پیکر. در اصل حیوانی شبروست و بیش تر وقتها روز را در حالی که روی شاخهای به دور خود حلقه زده و دمش را بالای سر بده یا سرش را روی سینه قرار داده است، به استراحت میپردازد. بر زمین از جوانههای بامبو، علفها، ریشهها، انواع میوه و از جمله میوه بلوط تغذیه می کند و گاه موش، پرندگان و تخم آنها را نیز میخود. حیوان آرامی است، مگر این که تحریک شود. هنگام عصبانیت، روی دو پایش بلند شده، صدای هیس هیس از خود در میآورد. یا بهصورت گروهی یا با جفت خود صاحب ۱ تا ۴ نوزاد (معمولاً ۱ یا ۲ نوزاد) میشود. به نظر می رسد دورههای باروری بلند مدت، در بر گیرندهٔ زمان به تأخیر افتادهٔ لقاح باشد؛ زمانی که در باروری بلند مدت، در بر گیرندهٔ زمان به تأخیر افتادهٔ لقاح باشد؛ زمانی که در زمانی شروع به فعالیت می کند که تولد نوزاد در بهترین موقع انجام گیرد. و تنها نوزادان تا ۱ سالگی نزد مادر می مانند.

خرسها و راکونها

خرس بزرگ قهودای ـ بسیاری از زیرگونهها از جمله خرس کودیاک و گریزلی، با نام علمی U. arctos شناخته می شوند. دست کم دو گونه گریزلی وجود دارد که کمیاب یا در معرض خطرند. این نژادها رنگهای متفاوتی دارند، از حنایی روشن مایل به زرد گرفته، تا قهوهای سیر یا مشکی، همگی، خرسهای بزرگ و بسیار قدرتمندی اند و جزو بزرگ ترین گوشتخواران دانسته می شوند. به تنهایی یا در گروههای خانوادگی زندگی می کنند. شب و روز فعال اند، اما در مناطقی که شکار می شوند، تنها شبها به فعالیت می پردازند. برنامهٔ غذایی شان بسته به منطقهٔ زندگی شان متفاوت است و مواد گیاهی، مانند میوه، بادام، ریشه و جلبک دریایی، حشرات، ماهیها، مهرهداران کوچک و مردار را شامل میشود. خرسهای قهوهای آلاسکا، مقدار زیادی از ماهیهای آزاد مهاجر را میخورند. بسیاری از آنها، کندتر از آن هستند که پستانداران سمدار و وحشی را به چنگ آورند، اما گزارشهای رسیده حاکی است که بعضی گاومیش را نیز شکار میکنند. بسیاری از این خرسها نیز سنگین تر از آن هستند که از درخت بالا بروند. در اواخر تابستان و در پاییز، در تدارک خواب زمستانی(دورهٔ بیحالی و خمودی و نه خواب زمستانی واقعی) هستند و بهخاطر مصرف مقدار زیادی میوه و انواع توت، فربه میشوند. مادهخرسها هر ۲ یا ۳ سال و پس از دورهای ۶ تا ۸ ماهه، ۱ تا ۴ توله بهدنیا می آورند. تولههای تازه متولدشده، نابینا و بسیار کوچکاند و وزنشان غالباً حدود ۳۰۰ تا ۷۰۰ گرم است. تولهها تا ۱ سال و گاهی بیش تر نزد مادر میمانند.

خرس سیاه براق گرفته تا قهوهای سیر و سرخ یا گاهی نزدیک به سفید. همواره وصلهٔ سفید رنگ کوچکی روی سینهاش مشاهده میشود. سابقا در بیش تر مناطق ایالات متحده یافت میشد، اما امروزه در مناطق غیر مسکونی و بکرتر، همچنین در پارکهای ملی ـ که در آنها روز به روز شمار این حیوان زیاد میشود ـ زندگی میکند. خرس سیاه غالباً شبها شمار این حیوان زیاد میشود ـ زندگی میکند. خرس سیاه غالباً شبها فعال است، اما گاه، روز نیز مشاهده میشود. شبها دنبال غذاهایی از جمله میوه، انواع توت، بادام، ریشهها و عسل، مسافتهای زیادی را جستوجو میکند. همچنین از لاشه و آشغال، حشرات، جوندگان و دیگر پستانداران کوچک و نیز از ماهیهایی که کنار رودخانه افتادهاند، تغذیه میکند. حس بویایی شقوی است، اما شنوایی و بینایی متوسطی دارد. فصل پاییز، در بویایی شقوی است، اما شنوایی و بینایی متوسطی دارد. فصل پاییز، در از بخت گیری از هم جدا میشوند. این خرسها به استثنای مادها و تولهها، زاد مره، چهان میکشایند.

خرس آف<mark>تابی</mark> ora: Carnivores

Order: Carnivora: Carnivores Family: Ursidae: Bears Size: body: 1.1 - 1.4 m (3 1/2 - 4 1/2 ft), tail: absent Range: 5.E. Asia, Sumatra, Borneo Habitat: mountain and lowland

خرس بزرگ قهو دای

Order: Carnivora: Carnivora: Family: Ursidae: Bear Family: Ursidae: Bear Size: body: 1,5 - 2,5 m (5 - 81 1/4 ft), tall: absent Range: Europe: Scandinavia to Balkans, scattered populations in France, Italy, Spain; Russia, Asia, north of Himdlayes; Alaska, W.Canada, Mountainous areas of W. U.S. Habitat: forest, fundar

خرس سیاه

Order: Carnivora: Carnivora: Family: Ursidae: Bears Size: bolg: 1.5 - 1.8 m (5 - 6 h). stall: 12 cm (4 3/4 h). stall: 12 cm (4

خرس سیاد آسیایی

Order: Carnivora: Carnivores Family: Ursidae: Bears Size: body: 1.3 - 1.6 m (4 1/4 - 5 1/4 ft), fall: 7 - 10 cm (2 3/4 - 4 in) Range: Afghanistan to China, Sibena, Japon, Korea, Taiwan, Hainan, S.E. Asia Habitat: forest and brush up to 3,600 m (11,800 ft)

خرس عينكي

Order: Carnivora: Carnivares Familly: Unidae: Bears Size: body: 1.5 - 1.8 m (5 - 6 ft), tall: 7 cm (2 3/4 in) Range: South America: Venezuela, Colombia, Ecuador, Peru, W. Bolivia Habitat: forest, savanna, mountainous areas up to 3,000 m (10,000 ft)

خرس سیاد آسیایی – رنگ این حیوان غالباً مشکی است و لکههای سفیدرنگی بر پوزه و سینه دارد. با این همه ممکن است برخی از این خرسها، سرخ یا قهوهای سیر باشند. این جانور اکثراً از مواد گیاهی تغذیه می کند و ممکن است برای تهیه غذا به مزارع حملهور شود و برای به دست آوردن انواع میوه، بهویژه میوههای مغزدار، از درخت بالا رود. همچنین از نوزاد حشرات و مورچهها تغذیه می کند. همچنین، می تواند مهاجمی غارتگر باشد و حتی به گاوها، گوسفندان و بزها نیز حملهور شود. حیوان ماده در هر نوبت زاد و ولد، دو نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان هنگام تولد نابینا و بسیار کوچک هستند و تا وقت کامل شدن رشدشان، نزد مادر می مانند.

خرس عینکی – تنها خرس امریکای جنوبی است. این گونهٔ جانوری رنگی غالباً مشکی یا قهوهای سیر دارد و لکههای سفید رنگی دور چشجها و گاه در ناحیهٔ گردنش مشاهده می شود. عمدتاً در جنگل زندگی می کند، اما در فضای باز نیز یافت می شود. اغلب از مواد گیاهی همچون برگ، میوه و ریشه تغذیه می کند و به گمان برخی، گوزن و ویکانا (شبیه به شتر بی کوهان امریکای جنوبی) را نیز شکار می کند. در بالا رفتن از درخت مهارت دارد و در لانهٔ بزرگی که از تکههای چوب برای خود روی درخت ساخته است، می خوابد. به تنهایی یا در جمع خانوادگی به سر می برد. این حیوان پس از دورهای ۸ تا ۸/۵ ماهه، صاحب ۱ تا ۳ توله می شود.

خرس قطبی – خرسی است غول پیکر با پوششی شیری رنگ. چابکی اش شگفت انگیز است و در مسافت های کوتاه، می تواند از یک گوزن کاریبو پیشی بگیرد. در قلمرویی بزرگ تر از دیگر خرس ها، پرسه می زند و البته شناگر ماهری نیز هست. خوکهای آبی، ماهی، پرندگان دریایی، خرگوش های قطبی، کاریبو و گاو عنبر، غذای اصلی او را تشکیل می دهند، اما در تابستان انواع توت و برگ گیاهان ناحیهٔ تندرا را نیز می خورد. معمولاً در غیر زمان زاد و ولد، حیوانی منزوی است و در اواسط تابستان جفت گیری می کند. پس از دورهای ۹ ماهه، صاحب ا تا ۴ توله می شود. توله ها تا حدود ۱ سالگی نزد مادر می مانند که بدین ترتیب، ماده خرس، یک سال در میان زاد و ولد می کند.

راکون - پستانداری شناخته شده و سازگار است که بهخوبی می تواند خود را با حال و هوای دنیای امروز وفق دهد. حتی امروزه گاهی در شهرها و در جستوجوی پس ماندهٔ مواد غذایی دیده می شود. چاق و خیل اما چابک است. خزی ضخیم و خاکستری و دمی پشمالو با حلقههای مشکی دارد. مانند راهزن ها، نقاب ویژهای بر چشم دارد. دستانش انگشتانی دراز و حساس دارند که غذاها را به کمک آنها و با چیرددستی بسیاری می گیرد. غالباً شبها فعال است. در بالا رفتن مهارت زیادی دارد و می تواند در صورت لزوم شنا کند. برنامهٔ غذایی بسیار متنوعی دارد؛ از انواع جانوران در یایی مانند قورباغه و ماهی و همچنین جانوران ساکن در خشکی همچون

خرسها و راکونها

جوندگان و پرندگان و نیز از تخم لاکپشت، میوههای مغزدار، بذر، میوه و ذرت تغذیه می کند. در فصل بهار، پس از دورهای حدود ۶۵ روزه، ۳ تا ۶۵ نوزاد بهدنیا می اورد. چشم نوزاد راکونها تقریباً سه هفته پس از تولد باز می شود. در۲ ماهگی رفته رفته با مادر به سفر می رود و تا آخر پاییز نزد او می مانند.

کو اتی حیوانی عضلانی و پاکوتاه است؛ با دمی دراز و حلقهدار و پوزهای نوکتیز و متحرک. در گروههایی حداکثر ۴۰ تایی زندگی میکند. در این گروهها شب و روز به شکار مشغول است و هنگام گرم بودن هوا، به استراحت میپردازد. کواتی با پوزهٔ جنبانش سوراخها و شکافهای موجود در زمین، صخرهها و درختها را دنبال حشرات، عنکبوتها و دیگر بیمهرگان کوچک زمینی که غذای اصلی او را تشکیل میدهند، می گردد. میوهها و جانوران بزرگتری مانند مارمولکها را نیز میخورد. پس از جفتگیری، گروه از هم میپاشد و مادهها میروند تا زاد و ولد کنند. حدوداً پس از گروه از هم میپاشد و مادهها میروند تا زاد و ولد کنند. حدوداً پس از می میآورد. همین که نوزادان به ۲ ماهگی رسیدند، مادهها و نوزادانشان با میآورد. همین که نوزادان به ۲ ماهگی رسیدند، مادهها و نوزادانشان با دیگر کواتیهای ۱ ساله اعم از نر و ماده، گروهی تشکیل میدهند. نرهایی

کینکاجو Kinkajou

Potos flavus

که سنشان از ۲ سال بیش تر است، اجازه دارند تنها مدت چند هفته، هنگام جفت گیری همراه گروه بمانند و تازه در همین مدت نیز، فرمان بردار مادهها هستند.

کینکاجو این جانور درختزی در بالا رفتن از درختان فرز و چالاک است و برای این کار از دمش که قادر به گرفتن شاخههاست، بهجای انگشت چهارم استفاده می کند و از این رو پاهای جلوییاش برای گرفتن غذا آزاد میماند. در طول روز اغلب در سوراخ درختی به استراحت پرداخته و شبهنگام دنبال غذا بیرون میآید و لابهلای درختان به جستوجو می بردازد. عمدتا از میوهها و حشرات و گاه از مهردداران کوچک تغذیه می کند و زبان درازش برای بیرون کشیدن گوشتهٔ نرم میوهها از قبیل انبه، آووکادو و گووا و برای بیسیدن شهد و خوردن حشرات و حتی بیرون کشیدن عسل از لانهٔ زنبورها، بسیار مناسب است. این جانور شبروه اغلب از همان درختانی که در طول روز مورد استفادهٔ میمونها قرار می گیرد، تغذیه می کند. این حیوان پس از دورهای ۱۲۸ تا ۱۸۸ روزه، در سوراخ درختی، ۱ و بهندرت ۲ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزاد کینکاجو اولین غذای جامد خود را در هفته هفتم زندگی میخورد و در ۴ ماهگی به استقلال می رسد. تنها پس از هفته هفتم زندگی میخورد و در ۴ ماهگی به استقلال می رسد. تنها پس از هفته هفتم زندگی میخورد و در ۴ ماهگی به استقلال می رسد. تنها پس از همته هفته ها کمی بیش تر می تواند از دمش آویزان شود.

خرس قطبى

Order: Carnivora: Carnivores
Familty: Ursidae: Bears
Size: body: 2.2 - 2.5 m (7.1/4 - 8
1/4 ft), tail: 7.5 - 12.5 cm (3 - 5 in)
Range: Arctic Ocean to southern
limits of ice floes
Habitat: coasts, ice floes

راكون

Order: Camivora: Camivores Family: Procyonidae: Raccoons Size: body: 41 - 60 cm (16 - 23 1/2 in), tail: 20 - 40 cm (7 3/4 - 15 3/4 in) Range: S. Canada, USA, south to Panama Habitat: wooded areas, often near water, swamps

كواتي

Order: Camivora: Camivores Family: Procyonidae: Raccoons Size: body: 43 - 67 - m (17 - 26 1/4 in), tail: 43 - 68 cm (17 - 26 3/4 in) Range: South America (not Patagonia) Habitat: woodland, lowland forest

كينكاجو

Order: Carnivora: Carnivores
Family: Procyonidae: Roccoonis
Size: body: 41 - 57 cm [16 - 22
1/2 in), tail: 40 - 56 cm [15 3/4
Range: E. Mexico, through
Central and South America to Brazil
Habitats forest

خركوش آتشفشبان

Order: Lagamarpha: Lagamarphs Family: Leporidae: Rabbits and

Size: body: 28.5 - 31 cm (11 1/4 - 12 1/4 in), tail: vestigial Range: Mexico: S.E. of Mexico

Habitat: slopes of volcanoes

خرگوش بوتەزار

Order: Lagomorpha: Lagomorphs Family: Leparidae: Rabbits and

Size: body: 27 - 33 cm (10 1/2 - 13 in), tail: 2 - 4 cm (3/4 - 1 1/2 in)

Range: W. coast of N. America:
British Columbia to Baja California Habitat: chaparral, thick brush

خركوش ياشنهبرفي

Order: Lagomorpha: Lagomorphs Family: Lepondae: Rabbits and

Hares
Size: body: 36 - 52 cm (14 1/4 - 20 1/2 in), tail: 2.5 - 5.5 cm (1 - 2 1.4 in)
Range: Alaska, Canada, N. USA
Habitat: forest, swamps, thickets

خرگوش آتشىفشىان ـ اين خرگوش غيرمتعارف امروزه بهخاطر پراکندگی محدودهٔ آن، کمیاب است و به شدت از آن حفاظت می شود. گوشهایی کوتاه با نوکی منحنیشکل دارد و در راههای فراری که برای خود در چمنزارها میسازد با پاهای کوتاهش به جای جهیدن، یورتمه می رود. اغلب شبهنگام و غروب فعال است و از علفها و ریشههای نورس تغذیه می کند. به صورت گروهی زندگی کرده و حفرههایی را به عنوان آشیانه میسازد. جمعیت این گونه خرگوشها در حیات وحش، شاید حتی کمتر از ۱۳۰۰ عدد باشد، اما گروهی از آنها در باغ وحشی در جرسی، واقع در جزایر چنل نگهداری میشوند.

خرگوش بوتهزار ـ این خرگوش کوچک دمی کوتاه و گوشهایی منحنی شکل دارد. خرگوشهایی که در مناطق گرم جنوبی زندگی میکنند، گوشهایی درازتر از آنهایی دارند که در مناطق سردتر و سواحل نمناک شمالی به سر میبرند. شاید به این دلیل که صوت، در هوای سرد و مرطوب، به همان خوبی هوای گرم و خشک سیر نمی کند، این خرگوش برای دریافت اصوات با کیفیت بهتر، نیاز به گوشهای بزرگتری دارد. این جانور خجالتی و گریزپا، بیش تر اوقات، زیر پاجوشهای انبوه پنهان میشود و تنها برای خوردن غذا و آن هم برای مدتی کوتاه، از مخفیگاه پا

بیرون می گذارد. از انواع مختلف گیاهان سبز تغذیه می کند و تقریباً هرچه به دستش بیاید، میخورد. در گذرگاههایی که بهخوبی وسط علفها پدید آورده است، رفت و آمد می کند، اما برای خود سوراخی حفر نمی کند. پس از ۲۷ روز دورهٔ بارداریاش، در هر نوبت زاد و ولد ۳ تا ۵ نوزاد درون زمین در حفرهای کم عمق به دنیا می آورد. این لانه با علف و خز پوشانیده شده است. نوزادان، نابینا متولد میشوند و پوششی از خز بر خود دارند.

خر گوش پاشىئەبر فى _اين حيوان به خرگوش متغير نيز معروف است؛ در تابستان رنگ خزش قهوهای سیر است و در زمستان به استثنای لکهای سیاه در انتهای گوشهایش، سراسر بدنش به سفیدی می گراید. بی تردید این خز او را استتار می کند. در واقع رنگ آن زرد براق است و فقط زوایای مشخص گوشهایش، سفید خالص است. غالباً در شب و صبح زود فعال است و تابستانها از گیاهان و علفهای آبدار و زمستانها از شاخههای باریک درختان، ریشهها و جوانهها تغذیه می کند. جمعیت این خرگوش هر ۱۰ سال یک بار با افت و خیز شدیدی روبهروست که به میزان غذا و تعامل دشمنان بستگی دارد. زاد و ولد در ماه مارس آغاز میشود و حیوان ماده، ۲ یا ۳ مرتبه باردار می شود و هر بار ۱ تا ۷ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان هنگام تولد، خزی پریشت و چشمانی گشوده دارند.

خرگوش جهنده

خرگوش دمسیاه

Order: Rodentia: Rodents Family: Pedetidoe: Springhore Size: body: 35 - 43 cm (13 3/4 - 17 in), toil: 37 - 47 cm (14 1/2

گشاده بهدنیا می آیند.

خرگوش جهنده ـ هنگامی که این حیوان احساس خطر کند یا در حال پیمودن مسافتهای طولانی باشد، مثل کانگورو، بالا و پایین میجهد، اما هنگام غذا خوردن، روی چهار دست و پا حرکت میکند. اساساً حیوانی شبروست و روزها را در سوراخش سپری میکند. از ریشههای معمولی و پیازی شکل، غلات و برخی اوقات هم از حشرات، تغذیه می کند. در لانهاش، سوراخها به هم راه دارند که در برخی از آنها خرگوشها به صورت مجرد و در برخی بهصورت گروهی زندگی می کنند. احتمالاً فقط سالی یک بار زاد و ولد می کند و ۱ تا ۲ نوزاد به دنیا می آورد.

18 1/2 in Range: Kenya to South Africa Habitat: dry open country

Order: Lagomorpha: Lagomorphs Family: Leporidae: Rabbits and Size: body: 46.5 - 63 cm (18 1/4 - 24 3/4 in), tail: 5 - 11.5 cm (2 Range: USA: Oregon, east to South Dakota and Missouri, south to N. Mexico; introduced in some eastern states of USA

Habitat: prairie, cultivated land, arid scrub

خرگوش سوماترایی

Order: Lagomorpha: Lagomorphs Family: Leporidae: Rabbits and Hares Size: body: 36 - 40 cm (14 1/4 -5 3/4 in), tail: 1.5 cm (1/2 in) Range: S.W. Sumatra Habitat: forested mountain 15 3/4 ir slopes at 600 - 1,400 m (2,000

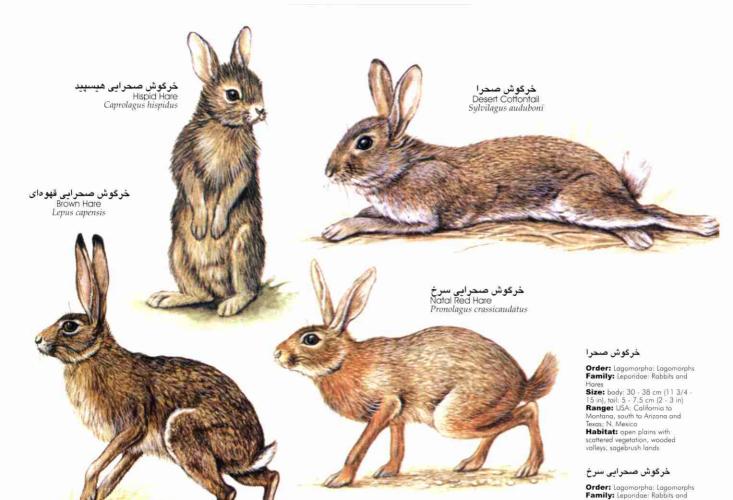
خرگوش سعوماترایی ـ تنها گونهای است که بهوضوح پوشش راهراه دارد. بخشهای بالایی بدنش خاکستری براق است و نوارهای قهوهای رنگی تا وسط پشتش کشیده شده و خطی از بینی تا دمش امتداد یافته است. دم کوچک و کفلش، به قرمز میزند، در حالی که اندامهایش، قهوهای مایل به خاکستری است. این خرگوش نامعمول، امروزه بسیار نایاب است و حتی در مناطقی که روزگاری بسیار یافت میشد، در پی پاکسازی وسیع مناطق جنگلی زیستگاهش برای زراعت، جمعیتش رو به کاهش گذاشته است. غالباً حیوانی شبروست و بیش تر اوقات روز را در حفرهای به سر میبرد، و گمان میرود از لانهای پیشساخته استفاده می کند تا این که بخواهد خود اقدام به حفر لانه كند. اين خرگوش، از برگها و ساقهٔ گياهان و بوتههای بستر جنگل تغذیه می کند.

را میخورد، که گمان میرود در مرتبهٔ دوم گوارش، در معدهٔ حیوان، مادهٔ

مغذی مضاعفی به دست آید. دورهٔ بارداری اش به طور متوسط، ۴۳ روز است

و نوزادان در فرورفتگی کمعمقی در زمین، با پوششی کامل و چشمانی

خرگوش صحرا - این خرگوش با گوشهای درازتر و خز خاکستری رنگش، از خرگوش بوتهزار که محدودهٔ مرزی ناحیهٔ جنوب محل زندگیشان با هم تلاقی دارد، قابل تشخیص است. اغلب ساعات روز را از لانه بیرون می زند اما نزدیکی های غروب و شب هنگام، نیز حیوان بسیار فعالی است. از علف، برگ، میوه و انواع گیاهان، از جمله محصولات کشاورزی، تغذیه می کند. گاهی خسارات زیادی به باغها و محصولات کشاورزی وارد می کند. هیچگاه از مخفیگاهش دور نمی شود و در صورت احساس خطر به درون آن میجهد. وقتی دمش را لحظهای بالا میبرد، قسمت سفید زیرین آن نمایان می شود. از یک حفره یا فرورفتگی کم عمقی در زمین، بهجای لانه استفاده می کند. بسته به محیط، در بهار یا در سراسر سال زاد و ولد می کند و پس از دورهای ۲۶ تا ۳۰ روزه، ۱ تا ۵ نوزاد نابینا و ضعیف بهدنیا می آورد.

خرگوش صحرایی سرخ ـاین خرگوش به تنهایی در قلمرویی کوچک زندگی کرده و اغلب شب وغروب، به دنبال غذا میرود. از علف، برگ و گیاهان سبز، تغذیه می کند. در طول روز در یک فرورفتگی کمعمق یا در پناه علفها و صخرهها استراحت می کند و در صورت بروز خطر، در شکاف صخره یا سوراخی فرو میرود. مثل دیگر خرگوشهای صحرایی گوشهای تیزی دارد و بینایی و بویاییاش نیز خوب است. حیوان ماده پس از حدود یک ماه، ۱ یا ۲ نوزاد با پوشش کامل خز بهدنیا می آورد.

خرگوش صحرایی قهوهای ـ حیوانی تیزپا است که اندام عقبی اش بلند است و غالباً هنگام غروب و شب به فعالیت میپردازد. سراسر روز را در فرورفتگی کمعمقی در زمینی محصور با گیاه پنهان می شود. از برگ، ریشههای معمولی و پیازی شکل، انواع توت و میوه، قارچ، پوست درختان و شاخههای نازک، تغذیه میکند. عمدتا حیوانی منزوی است. حیوان ماده ممکن است در سال، چندین نوبت زاد و ولد کند و در هر نوبت، ۱ تا ۶ نوزاد بهدنیا بیاورد. نوزادان در آشیانهای کمعمق، با چشمان باز، پر تحرک و با پوشش کامل، بهدنیا میآیند. حدود ۳ هفته از شیر مادر تغذیه کرده، تقریباً یک ماه بعد، مادر را ترک می کنند.

خرگوش صحرایی هیسیید داین خرگوش به خرگوش موزبر یا خرگوش آسام نیز موسوم است. خز این حیوان، به گونهای نامعمول زبر و به اصطلاح سیخسیخ است. گوشهای کوچک و پهن و پاهای نیرومندی دارد. سوراخی را به عنوان آشیانه، حفر می کند و به تنهایی یا با جفت خود زندگی میکند. جوانههای علف، ریشه و پوست درختان غذای اصلیاش را تشكيل مىدھند.

Size: body: 42 - 50 cm (16 1/2 - 19 3/4 in), tail: 6 - 14 cm (2 1/4 - 5 1/2 in) Range: Africa: Namibia, South ica, Botswana, Zimbabwe

Habitat: stony country with scattered vegetation, forest edge

خرگوش صحرایی قهو دای

Order: Lagamorpha: Lagamorphs Family: Leporidae: Rabbits and

Size: body: 44 - 76 cm (17 3/4 - 30 in), tail: 7 - 11 cm (2 3/4 - 4 Range: N., E. and S. Africa,

Europe (not Iceland or N. Scandinavia), across temperate Asia to China; introduced in N. and S. America, Australia and New

Habitat: open country, formland,

خرگوش صحرایی هیسپید

Order: Lagomorpha; Lagomorphs Family: Leporidae: Rabbits and

Size: body: about 47 cm (18 1/2 in), tail: 2.5 cm (1 in) Range: Nepal to N.E. India:

Habitat: forest, grassy bamboo

خرگوش کو تو له - تنها همین گونه از این خرگوش وجود دارد. در این خرگوش کوچک، خزی پرپشت و نرم و پاهای عقبی کوتاهی دارد. در سوراخی که خود حفر کرده، زندگی می کند و غالباً جرأت فاصله گرفتن از آشیانهاش را ندارد. بیش تر اوقات روز را در حفرهاش استراحت می کند و هنگام غروب بیرون می آید و از برنجاسب و هر مادهٔ گیاهی در دسترس، تغذیه می کند. دشمن اصلی اش، کایوتی و جغد است و در صورت احساس خطر، به حفرهاش که معمولاً ۲ یا ۳ ورودی دارد، پناه می برد. زاد و ولد این حیوان بین ماه مه و اوت انجام می گیرد و ۵ تا ۸ نوزاد می زاید.

خرگوش مرداب - این خرگوش قویبنیه، سری بزرگ دارد و سناکری ماهر است. بیدرنگ خودش را به آب میزند و در آن فرو میرود. غالباً به این دلیل شنا میکند که از دست تعقیب کنندگانش بگریزد یا به تکههای کوچکی از خشکی برای یافتن منابع و مناطق جدید غذایی دست یابد. با پنجههای بزرگ و پهنش بهآسانی روی زمینهای نمناک و گلی درکت میکند. عمدتا حیوانی شبروست و پس از بارندگی فراوان، هر زمان از روز، از آشیانهاش که پشت یک کنده یا در سوراخی زمینی قرار دارد، بیرون می آید و از علف و گیاهان زمینی و آبی تغذیه میکند. همچنین، ممکن است در زمینهای مزروعی که نزدیک مرداب قرار دارند، دنبال غذا بگردد. اگرچه حیوانی رام است، اما نرهای رقیب، با هم رو در رو شده، بهشدت به هم حملهور می شوند که گاهی جراحات شدیدی به یکدیگر وارد می آورند. پس از دورهای می شوند که گاهی جراحات شدیدی به یکدیگر وارد می آورند. پس از دورهای می آورد. نوزادان هنگام تولد، خزدار هستند و پس از گذشت چند روز از تولد، می آورد. نوزادان هنگام تولد، خزدار هستند و پس از گذشت چند روز از تولد، چیمانشان رامی گشایند. گمان می رود این خرگوش، سالی دو بار زاد و ولد

خرگوش معمولی – این خرگوش، جد خرگوشهای اهلی است و به بسیاری از مناطق بیرون از محل زندگیاش برده شده است. شمار آن چنان زیاد شده که در برخی از این مناطق، به حیوانی موذی تبدیل شده

> خرگوش مرداب Swamp Rabbit Sylvilagus aquaticus

است. نسبت به خرگوش صحرایی کوچکتر است و پاها و گوشهای کوتاهتری دارد. پوشش بخشهای بالایی بدنش قهوهای و بخشهای زیرین، سفید براق است. پاهایش مجهز به پنجههایی بزرگ و راست است. حیوانی گروهزی است و در سوراخهایی که نزدیک به هم حفر کرده، زندگی می کند و ممکن است در مجموعه های چند صد تایی با هم به سر برند. بیش تر هنگام غروب و در شب فعال است و در مناطقی که مزاحمتی برایش وجود نداشته باشد، ممكن است در روز نيز بيرون بيايد. علف و گياهان برگدار، غذای عمدهاش را تشکیل میدهد، اما انواع سبزیها و غلات را نیز میخورد و به نهالها هم خساراتی وارد میسازد. در زمستان اگر منابع غذایی پرآب، در دسترس نباشد، از سیبک، شاخههای نازک و پوست درختان، تغذیه می کند. این خرگوش هنگام بروز خطر، پاهایش را بر زمین مي كوبد. ممكن است در منطقة اروپا، هر سال، چندين نوبت زاد و ولد كند. در هر نوبت بارداری و پس از دورهای ۲۸ تا ۳۳ روزه، ۳ تا ۹ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان بی مو، نابینا و ناتوان، در آشیانهای که به گونهای مخصوص ساخته شده و با گیاهان و خزی که مادر از شکم خود کنده، پوشیده شده است، متولد شده و تا حدود ۳ هفته از آشیانه بیرون نمی آیند. خرگوش ماده به فاصلهٔ ۱۲ ساعت از زایمان، دوباره آمادهٔ جفت گیری می شود، اما همهٔ بارداریها به ثمر نمینشیند و بسیاری از جنینها دوباره جذب میشوند؛ اما گمان میرود نزدیک به ۴۰ درصد از زایمانها، به تولد نوزاد میانجامد. هر خرگوش ماده سالانه، بهطور متوسط ۱۱ نوزاد بهدنیا می آورد.

خرگوش كوتوله

Order: Lagomorpha: Lagomorphs
Family: Leporidae: Rabbits and
Hores
Size: body: 23 - 29 cm (9 - 11 1/2
in), tail: 2 - 3 cm (3/4 - 1 1/4 in)
Range: N.W. U.SA: Oregon,
Idaho, Montana, Utah, Nevado, N.
California
Habitat: arid areas with

خرگوش مرداب

Order: Lagomorpha: Lagomorphs Family: Leporidae: Rabbits and Hares Size: body: 45 - 55 cm (17 3/4 -21 1/2 in), tail: 6 cm (2 1/4 in) Range: south-central USA: Georgia to Texas Habitat: marshland, swamps, wet woodland

خرگوش معمولی

Order: Lagomorpha: Lagomorphs
Family: Leporidae: Rabbits and
Hares
Size: body: 35 - 45 cm (1 3 3/4
- 17 3/4 in), tail: 4 - 7 cm (1 1 1/2
Range: Europe (except far north
and east), N.W. Africa; introduced in
many countries
Habitat: grassland, cultivated
land, woodland, grassy coastal clifts

پییسترل معمولی ـ شاید یکی از معمول ترین خفاشهای اروپا باشد. در گروههای هزارتایی یا بیش تر در اتاق های زیر شیروانی، منارههای کلیساها، بناهای روستاییان یا مانند آنها به سر میبرد. این خفاش زمستانها به غار مناسب و خشکی می کوچد و در گروههای صدهزارتایی یا بیش تر به خواب زمستانی فرو می رود. از حشرات و طعمه های کوچک در حین پرواز تغذیه می کند و بزرگ ترها را به گوشهای برده، سپس سر فرصت میخورد. در اواسط بهار زاد و ولد می کند و مواردی از دوقلوزایی او نیز به ثبت رسیده است. این جانور عملاً در میانههای ماه ژوئن و پیش از خواب زمستانی جفت گیری می کند. اسپرم نر در تن حیوان ماده، مدت ۷ یا ۸ ماه تا زمان باروری باقی میماند و سپس دورهٔ بارداری آغاز شود.

خفاش الوان ـ دستههای کوچکی از این جانور، غالباً در غیر محتمل ترين جاها، مانند لانهٔ معلق سهرهها و مرغان أفتاب، يا زير لبهٔ بام كلبة افريقاييها أشيان ميكند. بيترديد، رنگروشن اين خفاشها به منزلهٔ نوعی استتار برایشان به شمار میرود تا زمان آشیان کردن در جاهای قابل دسترس محفوظ بمانند. از عادات و رفتارهای زاد و ولد آنها چیزی دانسته نیست.

خفاش بالزود ـ این خفاش رنگهای گوناگونی دارد، اما رنگ گوشها و بالهایش همواره قرمز مایل به زرد است. روی درختان و بوتهها استراحت می کند و تنها ارتعاش گوشهای درازش،حضور او را اعلام مي كند. غالباً روزها به يرواز در مي آيد، اما ظاهراً عمل تغذيه را فقط شبها انجام می دهد. به نظر می رسد که بر خلاف دیگر خون آشامها، تنها حشره میخورد. روش این خفاش در صید، بیشتر شبیه به روش پرندگان حشرهخوار است. در انتظار میماند تا حشرهای از نزدیکش رد شود، آنگاه از استراحتگاه به پایین شیرجه می ود و حشره را می رباید. این جانور در سراسر سال زاد و ولد می کند و نرها در فصل بارداری استراحتگاه جمعی را ترک نمی کنند.

خفاش بالمكشمي پيتر - اين جانور حشرهخوار كوچك، پيشاني بلندی شبیه به خفاش خاکستری دارد، اما علت آن نامعلوم است. می تواند به کمک صفحات مکندهاش، از سطوح صیقلی و حتی شیشه بالا برود. فشار مکشی یکی از صفحات کافی است تا وزن خفاش را بهطور کامل تحمل كند. مكش بهوسيلة عضلات مخصوصي در بازوها اعمال ميشود. عادت استراحت کردن این جانور خاص خود اوست؛ به این گونه که روی برگهای جوان و منحنی شکل گیاهانی از جمله موز، این کار را انجام میدهد. این برگها پیش از آن که باز شوند، شکل استوانههای درازی هستند و چندین خفاش در حالی که با نیروی مکشی به سطح صیقلی برگها لنگر انداختهاند، بر آنها استراحت میکنند. رفته رفته که برگها از هم باز میشوند، این جانور هم ناگزیر باید در پی یافتن برگ جدیدی برای

خود باشد. زاد و ولد در همهٔ سال انجام می گیرد، و ظاهراً نرها و مادهها تا

خفاش بالزرد Yellow-winged Bat Lavia frons

خفاش بالزرد

خفاش الوان

يييسترل معمولي

Order: Chiroptera: Bats

Family: Vespertilionidae: Evening

Size: body: 3 - 4.5 cm (1 1/4 - 1 3/4 in), wingspan: 19 - 25 cm (7 1/2 - 9 3/4 in), tail: 2.5 - 3 cm (1 - 1 1/4 in) Range: Europe, east to Kashmir Habitat: open land

Order: Chiroptera: Bats Family: Vespertilionidae: Evening

Size: body: 3 - 5.5 cm (1 1/4 - 2 1/4 in), wingspan: 18 - 30 cm (7 - 11 3/4 in), tail: 3 - 5.5 cm (1 1/4

Range: Africa: S. Kenya, Namibia

Habitat: and woodland

Order: Chiroptera: Bats Family: Megadermatidae: False Vampire Bats Vampire Bats

Size: body: 6.5 - 8 cm (2 1/2 - 3 in), wingspan: 24 - 30 cm (9 1/2 - 11 3/4 in), tail: absent

Range: Africa: Senegal to Kenya

Habitat: swamps, lakes in forest and open country

خفاش بالمكشى پيتر

Order: Chiroptera: Bats Family: Thyropteridae: Disk-

winged Bats

Size: body: 3 - 5 cm (1 1/4 in - 2 in), wingspan: 18 - 25 cm (7 - 9 3/4 in), tail: 2.5 - 3 cm (1 - 1 1.4 in)

Range: Belize, south to Ecuador

Habitat: forest

پیش از بهدنیا آمدن نوزدان از هم جدا نمیشوند. در هر بار زایمان معمولاً یک نوزاد بهدنیا میآورد و مادر، نوزاد را تا هنگامی که وزنش بیش از نصف وزن خود نشده است، همچنان با خود به این سو و آن سو میبرد. توان پرواز کردن مادر با این بار اضافی کاهش میباید؛ اما بعدها نوزاد خفاش در استراحتگاه گذاشته شده، مادر، خود به شکار میرود.

خفاش پامکنده - این خفاش تا حدودی شبیه به خفاش بال مکشی دنیای جدید است؛ چرا که در شست هر یک از پاها و روی هر یک از باها و روی هر یک از باها و مفحات این خفاش کاملاً آرنجها، صفحات مکشی بزرگی دارد. البته صفحات این خفاش کاملاً بی حرکت است، اما صفحات خفاش بال مکشی بهوسیلهٔ ساقههای متحرکی به بدن متصل است و به نظر کارآیی کمتری دارد. این خفاش درون برگهای منحنی شکل یا ساقهٔ توخالی گیاهان لانه می کند و گاهی تنهٔ نرم یک درخت نیز برایش حکم استراحتگاهی موقت را دارد. از عادات زاد و ولد و یک درخت نیز برایش حکم استراحتگاهی نوست و ظاهراً شمار آن هم بسیار کم است. چه بسا از بین بردن مناطق گستردهای از زیستگاه جنگلی این جانور، خطری جدی برای بقای آن باشد.

خفاش پوز داستوانهای میودخوار این خفاش یک جفت نوار خیشومی، مانند استوانههای دستگاههواکش زیردریایی، در دو سوی سر دارد. کار دقیق آنها به درستی دانسته نیست، اما شاید خفاش را در ردگیری محل میودهای رسیده یاری کند. گوا، انجیر و حتی گوشتهٔ نارگیلهای

نارس، در شمار غذای این خفاش هستند. تکههای میوه را با دندان از هم پاره پاره می کند و آن گاه آنها را جویده، روی شکم و سینه مالش می دهد و تنها عصارهشان را می خورد و بقیه را دور می ریزد. این خفاش از انواع دیگر خفاشهای میوهخوار، کمتر اجتماعی است و غالباً در تنهایی به سر می برد. به تنهٔ درختان می چسید و تا حدودی با بالهای لکهدارش استتار می شود. در ماههای سیتامبر و اکتبر، زاد و ولد می کند و در هر نوبت بارداری یک نوزاد به دنیا می آورد.

خفاش پوز مبرگی بزرگ مالایا – این خفاش گرووزی، در گروههای چندصدتایی درون غارها یا ساختمانهای قدیمی زندگی می کند و غروب عازم شکار می شود. در اطراف گلها به جستوجوی غذا می پردازد و حشرات را صید می کند. گاه انجیرها را از هم می درد و نوزاد حشراتی را که احتمالاً درون آن جای دارد، به چنگ آورده، همزمان گوشتهٔ انجیر و تخمهای آن را می خورد. این خفاش معمولاً در نوامبر یا دسامبر یک نوزاد بهدنیا می آورد.

خفاش پوز دبرگی بیدم _ صفحهٔ پوزهٔ این خفاش نسبت به دیگر اعضای این خانواده پیچیدگی کومتری دارد. گوشهایش نیز از آن چه در این خانواده معمول است، کوتاهتر و گردتر است. در روز، گروههای کوچک ده، دوازده تایی یا بیشتر، درون سوراخ درختان یا منازل انسان آشیان میکنند. اواخر ماه فوریه نوزادش را بهدنیا میآورد که در جاوه مشاهده شده است.

خفاش يامكنده

Order: Chiroptera: Bats Family: Myzopodidae: Suckerfooted Bats Size: body: 5 - 6 cm (2 - 2 1/4 in), wingspan: 22 - 28 cm (8 1/2 - 11 in), tail: 4.5 - 5 cm (1 3/4 - 2 in) Range: Madagsscar Habitat: forest

خفاش پوزداستوانهای میودخوار

Order: Chiroptera: Bats
Family: Pteropodidae: Old World
Fruit Bats
Size: body 7 - 12 cm (3 - 4 3/4
in), wingspan: 20 - 28 cm (8 - 11
in), toil: 1.5 - 2.5 cm (1/2 - 1 in)
Range: Sulawes to Timor, New
Guinea, N. Australia, Solomon
Islands
Habitat: forest

خفاش پوزەبركى بزرك مالايا

Order: Chiroptera: Bats
Family: Hipposideridae: Old
World Leaf-nosed Bats
Size: body: 7 - 10 cm (2 3/4 - 4
in), wingspan: 22.5 - 25 cm (9 - 10
in), tail: 2.5 - 3 cm (1 + 1 1/4 in)
Range: Thailand, east to Malaysia
Habitat: forest, often near human
habitation

خفاش پوزەبرگى بىدم

خفاش پوز دبرگی سرنیز دای

Order: Chiroptera: Bats Family: Hipposideridae: Old World Leaf-nosed Bats Size: body: 5 - 6 cm (2 - 2 1/4 in), wingspan: 21 - 22 cm (8 1/4 - 8 3/4 in), tait: 2 - 2.5 cm (3/4 - 1 in) Range: N. Africa, east to India Habitat: and scrub

خفاش پوزدبرگی سرنیزدای ـ این خفاش نیستر خیشومی سه شعبه ای دارد. صدها عدد از آنها در تونلها و شکافهای زیرزمینی منزل می کنند. در اوایل غروب بیرون می آیند، در ارتفاع پایین نخلها پرواز می کنند و در شیار برگهای آن که سایه دار و مرطوب است، دنبال حشرات می گردند. سوسک و بید نیز از غذاهای مطلوب این جانور به شمار می آیند.

خفاش پوز دراز برزیلی - از خصوصیات ویژهٔ این خفاش، پوزهای دراز و دستههای موی خاکستری روی بازوی اوست. به آهستگی

مینی آویزان می شود؛ و در چنین موقعیتی حالت رنگ آمیزی بدنش به وصلههای پرواز گل سنگ شبیه است. خفاش ها به فاصلههای قابل توجهی از یکدیگر قرار می گیرند، شاید به این دلیل که اثر استتار بیش تر شود. از آوریل تا ژوئیه آیند. نوزادی بهدنیا می آورد که در ۲ ماهگی از پدر و مادر بینیاز می شود. مادر استراحتگاهی درون کنده یا حفرهای میان ستون صخرهها انتخاب می کند فاش، و از نوزاد جدا می شود.

تنگی خفاش پوزه کرازی این خفاش در حالت کاملاً رشدیافته و بالخ، ۲ است، گفت در گرم بیش تر وزن ندارد. پوزه گراز مانندش برای جمع آوری حشرات کوچک ی در و دیگر بیمهرگان متناسب است و با آن می تواند آنها را از سطح برگها کماه Australian False Vampire Bat Macroderma gigas

خفاش پوزەنىزەاى Spear-nosed Bat Phyllostomus hastatus

شکاف صخرهها به سر میبرد، اما اغلب به صخرهها و سازههای بتونی

خفاش چادرساز ـ این خفاش روزها هوشیار و فعال است و برای ساخت سرپناهی سایهافکن راه حلی ساده به کار میبرد؛ بدین گونه که برگهای نخل را که به شکل بادبزن است بهصورت نیمدایره و حدوداً به اندازهٔ یک سوم طول شان به سمت داخل میجود و وقتی انتهای برگ نخل فرو افتاد، سرپناهی چادر مانند شکل می گیرد. خفاش گاهی از این سرپناه بیرون می اید و دنبال میوههای رسیده می گردد. گروههای ۲۰ تا ای این حیوان در یک چادر به سر میبرند. مادههای باردار چادرهای زایمان مجزایی برای خود می سازند و نوزادان در ماه فوریه و آوریل به دنیا می آیند. نوزادان تا زمان پرواز در این چادرها می مانند. در فصل زاد و ولد، نرها به تنهایی یا در گروههای کوچک به سر میبرند و هنگامی که نوزادان از شیر گرفته شوند، به سوی مادهها باز می گردند.

خفاش خاکستری شرقی ـ بر خلاف دیگر خفاشها، شستش سرینجهای ندارد؛ از همین رو، زمانی که میخواهد بر دیوارهٔ غار یا تونل سرینجهای ندارد؛ از همین رو، زمانی که میخواهد بر دیوارهٔ غار یا تونل

خفاش خاکستری شرقی ـ بر خلاف دیگر خفاشها، شستش سرپنجهای ندارد؛ از همین رو، زمانی که میخواهد بر دیوارهٔ غار یا تونل محل استراحت خود فرود آید، باید در هوا وارونه شود تا بتواند با پایش سطح دیواره را بگیرد. از دیگر ویژگیهای عجیب این خفاش و گونههای دیگر داشتن پیشانی بلند است که پوزه و پیشانی، تقریباً زاویهای نود درجه با هم میسازند. عادات و رفتارهای زیستشناختی هیچ کدام از این گونهها دانسته نیست؛ چرا که جانورشناسان کمی زندگی آنها را مطالعه کردهاند. چیزی که قطعی است، این که از حشرات تغذیه می کنند، اما چگونگی رقابت آنها با دیگر گونههای حشرهخوار زیستگاهشان همچنان در ابهام قرار دارد.

خفاش خون آشنام - خفاش خون آشاه نیز مانند بیش تر خفاشها، شبها به شکار می پردازد. چند قدم جلوتر از شکار روی زمین فرود آمده و چهار دست و پا به سوی آن می رود. با چهار دندان نیش بسیار تیزش، چاک کوچکی بر قسمتهای لخت بدن جانور وارد می آورد. کنارههای زبان دراز و متورم خفاش به سمت پایین خم شده و حالت استوانهای دارد و از همین طریق آب دهان به بیرون فرستاده می شود تا از لخته شدن خون جلوگیری شده و به داخل مکیده شود. نیم ساعت تغذیهٔ شبانه برای خفاش خون آشام، کفایت می کند. گر چه قربانی تنها مقدار کمی خون از دست می دهد، اما بدین وسیله، انواع بیماریها از جمله هاری به بدنش منتقل می شود.

خفاش خون آشام دروغین استرالیایی ـ این خفاش برای رنگ پریدهاش، بین مردم به خفاش شبح معروف شده است. یکی از گوشتخوارترین خفاشهاست و تنها از موشها، پرندگان، انواع مارمولکهای خانگی و همچنین دیگر خفاشان تغذیه می کند. روش حمله این خفاش بدین ترتیب است که خود را به یکباره بر صید از همه جا بی خبر می اندازد و او را بین بالهای نیرومند خود گرفتار می سازد و سپس پشت گردن شکار را به صورت مرگباری گاز می گیرد. این خفاش قادر است جسد یک جونده را از روی زمین بلند کند و آن را به استراحتگاهش در غار یا درختی ببرد. این گونهٔ جانوری نیز مانند دیگر خفاشهای خون آشام، گوشهای درازی دارد که به غشایی به اندازهٔ نصف طولش متصل است. نوها، در سپتامبر یا اکتبر، درست در آستانهٔ تولد نوزادان، استراحتگاه جمعی سفر شکار می وند. نرها در ماه آوریل به استراحتگاهها باز می گردند. این گونهٔ زیبای خفاش، امروزه کهیاب شده است و فعالیتهای حمایتی برای تضمین بقای آن، کاملاً ضروری به نظر می رسد.

خفاش پوزددراز برزیلی Brazilian Long-nosed Bat Rhynchonycteris naso

خفاش خونآشیام Vampire Bat Desmodus rotundus

برباید. هنگام غروب آفتاب، از غار استراحتگاه بیرون آمده، بالای بامبوها به پرواز در می آید و در انبوه شاخ و برگ درختان ساج، که بدن کوچکش بهراحتی از میان آنها عبور می کند، به دنبال غذا می گردد. از عادات و رفتارهای زاد و ولد این خفاش چیزی دانسته نیست.

خفاش پور منیزهای -از بزرگترین خفاشهای امریکاست و رژیم غذاییاش را از حشرهخواری به گوشتخواری تغییر داده است. از موش، پرندگان و خفاشهای کوچک و گاه از حشرات و میوها تغذیه می کند. گروههای انبوهی از این خفاشها در غارها و ساختمانهای متروک به سر می برند و هنگام غروب، دستهجمعی عازم مناطق شکار خود می شوند. نوزادان در ماه مه و ژوئن، در استراحتگاههای گروهی زاده می شوند.

خفاش پوز ددراز برزیلی

Order: Chiroptero: Bats Family: Emballonuridae: Sheath-tailed Bats Size: boty, 3.5 - 4.5 cm (1 1/4 - 1 3/4 in), wingspan: 12 - 16 cm (4 3/4 - 6 1/4 in), tail: 1 - 2 cm (1/2 in) Range: 5: Mexico to central Brazil Habitat: Forest, scruty: near water

خفاش پوز مگرازی

Order: Chiroptera: Bats
Family: Craseonycteridae: Hogsosed Bats
Size: body: 3 - 3.5 cm (1 - 1) / 4
in), wingspan: 11 - 12.5 cm (4 1 / 4
- 5 in), tall: absent
Range: Thailand
Habitat: limistone cayes

خفاش پوز دنیز دای

Order: Chiroptera: Bats
Family: Phyllostomatidae:
American Leaf-nosed Bats
Size: body: 10 - 13 cm (4 - 5 1/4
in), wingspan: 44 - 47 cm (17 1/4 18 1/2 in), tail: 2.5 cm (1 in)
Range: Belize to Peru, Bolivia and
Brazil; Trinidad
Habitat: forest, broken country

خفاش چادرساز

Order: Chiroptera: Bats Family: Phyllostomatidae: American Ledr-nosed Bats Size: body: 5.5 - 7.5 cm (2 1/4 - 3 in), wingspan; 20 - 24 cm (7 3/4 - 9 1/2 in), tail: absent Range: S. Mexico to Peru and Brazil; Trinidad Habitat: forest, plantations

خفاش خاکستری شرقی

Order: Chiroptera: Bats Family: Furipteridae: Smoky Bats Size: body: 4 - 6 cm (1 1/2 - 2 1/4 in), wingspan: 22 - 30 cm (8 1/2 - 11 3/4 in), tail: 4 - 6 cm (1 1/2 Cm). Range: Costa Rica, northem South America: E. Peru, Guianas, Brazil; Trinidad Habitat: forest

خفاش خون آشام

Order: Chiroptera: Bats
Family: Desmodontidae: Vampire
Bats
Size: body: 7.5 - 9 cm (3 - 3 1/2
in), wingspan: 16 - 18 cm (6 1/4 - 7
in), tuli: absent
Range: N. Mexico to central
Chile, Argentina and Urayavy
Habitat: forest

خفاش خون آشام دروغین استرالیایی Order: Chiroptera: Bats

Family: Megadermatidae: False Vampire Bats
Size: body: 11.5 - 14 cm (4 1/2 - 5 1/2 in), wingspan: 46 - 60 cm (18 - 23 1/2 in), tal: absent Range: N. and W. tropical Australia

Habitat: forest with rock coves

خفاش خون آشام دروغین بزرگ

Order: Chiroptera: Bats Family: Megadermatidae: False Vampire Bots
Size: body: 6.5 - 8.5 cm (2 1/2 - 3 1/4 in), vingspan: 23 - 30 cm (9 - 1.1 3/4 in), tail: obsent
Range: India to Burma, S. China,

Habitat: forest, open land

خفاش دمغلافي

Order: Chiroptera: Bats Family: Emballonuridae: Sheath-

tailed Bats
Size: body: 4 - 6 cm (1 1/2 - 2 1/4 in), wingspan: 16 - 18 cm (6 1/4 - 7 in), tail: 1 cm (1/2 in)
Range: Thailand to Malaysia,

Java, Sumatra, Borneo and Sulawes Habitat: rain forest

خفاش دمكوتاه سبا

Order: Chiroptera: Bats Family: Phyllostomatidae: American Leaf-nosed Bats **Size:** body: 5 - 6.5 cm (2 - 2 1/2 in), wingspan: 21 - 25 cm (8 1/4 - 9 3/4 in), tail: 0.5 - 1.5 cm (1/4 Range: S. Mexico to S. Brazil

Habitat: forest, plantation

خفاش دمكوتاه نيوزيلندى

Order: Chiroptera: Bats Family: Mystocinidae: N. Zeoland Short-tailed Bats Size: body: 5 - 6 cm (2 - 2 1/4 in), wingspan: 22 - 28 cm (8 1/2 - 11 in), tail: 1.5 - 2 cm (1/2 - 3/4 in). Ranger: New Zeoland. Range: New Zealand Habitat: forest

خفاش دمموشی بزرگ

Order: Chiroptera: Bats Pamily: Rhinopera: Bats Family: Rhinopomatidae: Mause-tailed Bats Size: body: 6 - 8 cm (2 1/4 - 3 in), wingspan: 17 - 25 cm (6 3/4 - 10 in), tall: 6 - 8 cm (2 1/4 - 3 in) Range: Middle and Near East

Habitat: treeless and land

خفاش خونآشام دروغین بزرگ ـ این خفاش، خفاشهای دیگر، جوندگان، قورباغهها و حتى انواع ماهيها را شكار ميكند و برنامهٔ غذايياش را با حشرات، عنكبوتها و ديگر بيمهرگان تكميل ميكند. گروههای ۳ تا ۵۰ تایی این جانور در یک جا زندگی می کنند و غالباً، تنها ساكنان غارهاي محل سكونت خود هستند. از قرار معلوم خوی شکارگریشان، دیگر خفاشها را از همسایگی با آنها باز میدارد. این خفاش در ماه نوامبر، جفت گیری می کند و پس از دورهای ۲۰ هفتهای یک نوزاد بهدنیا می آورد. کمی پیش از آن که مادهها نوزاد خود را بهدنیا بیاورند، نرها استراحتگاه را ترک میکنند و ۳ یا ۴ ماه دیگر بازمیگردند و زندگی در استراحتگاه را از سر میگیرند.

خفاش دمغلافی ـ این خفاش معمولا در جنگل و در گروههای ده تایی یا بیش تر در چاک صخرهها یا غارها منزل می کند. هنگام غروب، برای تهیهٔ غذا، با یکدیگر از غار بیرون میروند و سپیدهدم با هم باز می گردند. ظاهراً در بالاترين سطوح درختان غذا ميخورد و گذشته از برنامهٔ معمول، یعنی خوردن حشرات، از میوهها و حتی گلها نیز تغذیه می کند. از چگونگی زاد و ولد این خفاش آگاهی اندکی در دست است، اما به احتمال زیاد در سراسر سال زاد و ولد می کند و در هر نوبت یک نوزاد به دنیا می آورد.

خفاش دمکوتاه سبا این خفاش تقریباً و منحصراً از میوههای رسیدهای مانند موز، انجیر، گواوا و موز سبز تغذیه می کند و محل این میوهها را به کمک بویشان ردیابی می کند. فصل مشخصی برای زاد و ولد ندارد و تکنوزادان خود را در هر وقتی از سال بهدنیا می آورد.

خفاش دمکو تاه نبو زیلندی این خفاش دارای دمی کوتاه است و سبیل ضخیمی در حاشیهٔ دهان کوچکش دارد. هر یک از تارهای موی سبیلش نوکی قاشق شکل دارد. شستش نه تنها سرپنجهای قدر تمند دارد، بلکه ناخن دوم کوچکی نیز در انتهای خود دارد و پایش نیز به سرپنجههای بسیار تیزی مجهز است. چهار دست و یا حرکت میکند و چابک است و حتی بر

سطوح شیبدار نیز بهسرعت می دود. غشای بالها به گونهای در هم پیچیده می شود که پاهای جلویی می توانند به عنوان اندام راه رفتن به کار حیوان آیند. ظاهراً سوسکها و دیگر حشرات زمینی، عمده غذای این خفاش را تشکیل می دهند. خفاش دم کوتاه، بر خلاف دیگر خفاش های نیوزیلندی، به خواب زمستانی نمی رود و در گروههای کوچکی در سوراخ درختان منزل می کند. تکنوزاد این خفاش در ماه اکتبر چشم به دنیا میآید،

خفاش دمكوتاه سبا

Seba's Short-tailed Bat Carollia perspicillata

خفاش دمموشمی بزرگ - دستههای هزارتایی این خفاش، ساختمانهای مخروبهٔ بزرگ، غالباً شامل قصرها و معابد را اشغال کردهاند. این خفاش تنها از حشرات تغذیه می کند و در مناطقی که فصل سرما بهطور موقت از ذخیرهٔ غذایی می کاهد، ممکن است به خواب خلسه مانندی فرو رود. اما پیش از آن، لایهٔ ضخیمی از چربی که گاه هموزن خود خفاش است، به او افزوده می شود. با این تدبیر، هفته ها بی آب و غذا به زندگی ادامه میدهد. همچنان که خفاش به خواب زمستانی میرود، چربی ذخیرهشده مصرف میشود و هنگام پایان فصل سرما چیزی از آن نمیماند. این خفاش در اوایل بهار جفت گیری می کند و پس از دورهای ۴ ماهه، یک نوزاد بهدنیا می آورد. نوزاد خفاش پس از ۸ هفته از شیر گرفته می شود، اما تا سال دوم زندگی، به بلوغ جنسی نمیرسد،

خفاش راتن - این خفاش در گروههای کوچک و گاهی به تنهایی زندگی می کند. اگر چه نمونههای اندکی از آن تاکنون گردآوری شده است، اما از قراین پیداست که کمیاب نیست. این حیوان در ماه دسامبر صاحب یک نوزاد می شود.

خفاش زباندراز پالاس ـ می توان به تعبیری این خفاش را در گروه پستانداران، معادل مرغ مگسخوار در گروه پرندگان به شمار آورد؛ زیرا در برابر گلها بال بال می زند و خود را در هوا معلق نگه داشته، به کمک زبان درازش، گرده و شهد را از عمق گلها گردآوری می کند. موهای ریز سطح زبانش کمک میکنند تا گردهها محکم به آن بچسبد. خفاشهای ماده در تابستان، پس از آن که نوزاد خود را بهدنیا آوردند، گروه مادههای باردار را ترک کرده، به استراحتگاه اصلی خود باز می گردند. گاهی دوقلو نیز بهدنیا می آورد، اما معمولاً حیوانی تک نوزاد است.

خفاش زباندراز ميو دخوار از كوچكترين خفاش هاى ميوهخوار است و چون به تنهایی زندگی می کند، کمتر نظر شکار گران را به خود جلب می کند. روزها در برگهای به هم پیچیدهٔ موز یا کنف به استراحت می پردازد، هنگام غروب بیرون میآید و از گرده و شهد گلها تغذیه میکند. میوه نیز

خفاش سبيلوى پارنل افزون بر موهاى حاشية دهان، لب پايينى این خفاش دارای زائدهٔ صفحهمانند و برجستگی گوشتی کوچکی است که از لب بالایی به سمت پایین بیرون زده است. چنین ساختاری به او در جمع آوری حشرات یاری می ساند. جانوری گروهزی است و در گروههای بزرگی درون غارها منزل می کند. به صورت افقی دراز می کشد و مثل همهٔ خفاش ها آویزان نمی شود. نوزادش را معمولا در ماه مه که غذا فراوان یافت می شود، به دنیا می آورد. بیش تر ماده خفاش ها در سال فقط صاحب یک نوزاد می شوند.

۱۲ تا ۱۵ هفته به طول می انجامد، یک نوزاد به دنیا می آورد.

خفاش سييدخط كوچك ـ از لحاظ لكه ها و نشان هاى روى بدن، یکی از جالب توجه ترین خفاش هاست. ۲ خط سفید و موجدار از پشت گردن تا كيلش امتداد يافته است. اين خطوط، شكل كلى بدن خفاش را تحت الشعاع قرار می دهد و تا حدودی به استتار او نیز کمک می کند. حیوان نر در قسمت غشای بال و درست بالای خمیدگی بازوها، یک جفت غدهٔ آشکار و کیسهمانند دارد. منزل کردن این خفاشها زیر پلهای بتونی و در دیوارهٔ ساختمانها در مکزیک مشاهده شده است. ظاهراً هر یک از خفاشها به استراحتگاه خود وفادارند و هر روز صبح دقیقاً به همان نقطهٔ شب قبل باز می گردد. مادمها در فصل باران که منابع غذایی مثل سوسک و بید دارای بیش ترین فراوانی است، بچهدار میشوند. نوزادان پیش از ۲ ماهگی از شیر گرفته میشوند.

خفاش زباندراز ميوهخوار

Order: Chiroptera: Bots Family: Pteropodidae: Old World Fruit Bats **Size:** body: 6 - 7 cm (2 1/4 - 2 3/4 in), wingspan: 14 - 17 cm (5 1/2 - 6 3/4 in), tail: vestigial Range: Burma, east to Malaysia Habitat: forest, plantations

خفاش سبیلوی پارنل

Order: Chiroptera: Bats Family: Mormoopidae: Mustached Bats Size: body: 4 - 7.5 cm (1 1/2 - 3 In), wingspan: 20 - 33 cm (8 - 13 in), tail: 1.5 - 3 cm (1/2 - 1 1/4 in)

Range: N. Mexico to Brazil; West Indies
Habitat: lowland tropical forest

خفاش سييدخط كوچك

Order: Chiraptera: Bats Family: Emballonuridae: Sheathtailed Bats **Size:** body: 4 - 5 cm (1 1/2 - 2 in), wingspan: 18 - 22 cm (7 - 8 3/4 in), fail: 1 cm (1/2 in) Range: Mexico to Bolivia and Brazi

Habitat: lowland forest

خفاش سرچکشی _ این خفاش نام خود را از آماس نابهنجار ناحیهٔ خیشومی که عملکرد آن همچنان ناشناخته مانده، گرفته است. یکی از پرهیاهوترین خفاشهاست. نرها بر درختان خاصی گرد هم میآیند و ساعتها با هم أواز میخوانند. این خفاش در دستههای کوچک به استراحت می پردازد. از شیرهٔ انبه و سورساپ تغذیه می کند و ممکن است به گوشتخواری نیز تمایل داشته باشد. این حیوان پس از دورهای ۵/۵ ماهه صاحب یک نوزاد میشود.

خفاش سرنیزهای ایرانی ـ این خفاش و ۲ گونهٔ دیگر از هم جنسانش، به لحاظ ساختار فوقانی صفحهٔ بالای پوزهشان از دیگر اعضای این تیره متمایز میشوند. در شکافها و تونلهای زیرزمینی منزل می کنند و پیش از شب بیرون می آیند و بهسرعت و در ارتفاع کم از سطح زمین پرواز می کنند تا به مناطق شکار خود برسند و آنجا بالای شاخ و برگها، حشرات کوچک را صید می کنند. این خفاش گاهی بین ماههای مه و دسامبر زاد و ولد می کند که در واقع زمان تولد، با بارش باران مقارن می شود. در هر نوبت از بارداری یک نوزاد بهدنیا می آورد و این نوزاد زمان به شکار رفتن مادر، در استراحتگاه تنها میماند.

خفاش شیائه زرد - خفاش شانه زرد از میوه های رسیده تغذیه می کند و به تنهایی یا در گروههای کوچک، در ساختمانهای قدیمی، سوراخ درختان یا در تاج نخلها منزل می کند. در شمال منطقهٔ محل سکونت در همهٔ سال زاد و ولد می کند، اما در جنوب، نوزادان بین ماههای مه و ژوئیه بهدنیا می آیند. این حیوان معمولاً در هر نوبت یک نوزاد بهدنیا می آورد.

خفاش شهدنوش کوبایی ـ پرُههای بینی این خفاش کوچک است یا اصلاً فاقد آنهاست. حیوانی گروهزی است و شمار زیادی از آن در غار و چاک صخرهها منزل می کند. با زبان دراز و باریکش شهد و گردهٔ بسیاری از انواع گلها را میمکد و همچنین از میوهها نیز تغذیه می کند. در سراسر سال زاد و ولد می کند و نوزادان تا زمانی که توانایی پرواز بیابند، در استراحتگاه باقیمیمائند.

خفاش شهدنوش كويينزلند

Queensland Blassom Bat Syconycteris australis

خفاش شهدنوش كويينزلند - كوچكترين خفاش ميوهخوار است و در جنگلهای او کالیپتوس و اقاقیا زندگی می کند. به نظر می رسد که منحصراً با فرو کردن زبان فرچهمانندش در عمق شکوفههای ساقهدراز از گرده و شهد گونههای مختلف درختی تغذیه می کند. این حیوان تابستان نوزادی بسیار ریز بهدنیا می آورد.

خفاش شانەزرد

Order: Chiroptera: Bats Family: Phyllostomatidae: American Leaf-nosed Bats Size: body: 6 - 7 cm | 2 1/4 - 2 3/4 in), wingspan: 24 - 27 cm (9 1/2 -10 1/2 in), tail: absent Range: N. Mexico to Paraguay and Argentina; Jamaica Habitat: lowland forest

Habitat: arid land, semidesert

خفاش شهدنوش كوبايي

Order: Chiroptera: Bots Family: Phyllostomotidae: American Leaf-nosed Bats

Size: body: 7.5 - 8 cm (3 - 3 1/4
in), wingspan: 21 - 23 cm (8 1/4 - 9
in), tail: 1 - 1.5 cm (1/2 in) Range: Cuba Habitat: primary forest, cultivated

خفاش شهدنوش كويينزلند

Order: Chiroptera: Bats Family: Pteropodidae: Old World Fruit Bats
Size: body: 5 - 6 cm (2 - 2 1/2 in),
wingspan: 12 - 15 cm (4 3/4 - 6
in), tall: vestigial
Range: S. New Guinea, south to

Australia to New South Wales Habitat: wet and dry forest

وسیلهٔ شگفتآوری هنوز در ابهام است.

خفاش صورتگلی ـ این خفاش را تنها از چند نمونهٔ

انگشتشماری که اوایل سدهٔ بیستم جمعآوری کردهاند، میشناسند. به

دلیل شباهت صفحهٔ پوزهاش به گل، این نام را به خود گرفته است. این

ساختار کنگرهدار دارای چندین لایه است که هر یک مانند پیچ و تابهای

گلبرگهای یک گل، روی هم قرار گرفتهاند. دلیل نیاز این خفاش به چنین

خفاش فرانكوئت ـ بهخفاش سردوشىدار نيز معروف است:

چرا که روی هر یک از شانههایش تکهخز سفیدرنگ و برجستهای مانند

سردوشی، وجود دارد. این خفاش میوهخوار به جای خرد کردن میوه و

استفاده از شیرهٔ درون آن، محتویات آن را میمکد. میوه را با لبهایش

بهصورت حلقوی در می آورد، دندانش را به گوشتهٔ آن می رساند و در حالی

خفاش صورتچاک مصری ـ این خفاش از انواع جانوران بیمهرهای که وسط درختان یا حتی روی زمین به چنگش میافتد، تغذیه مى كند. ظاهراً عقرب غذاى محبوب اوست. اين خفاش معمولا در ماه ژانويه یا فوریه یک نوزاد بهدنیا می آورد که البته به گمان برخی، کمی بعد در همان سال، صاحب نوزاد دیگری نیز میشود.

خفاش صورتشبحی پیتر - یک جفت جسم پردهایمانند در چانه و برجستگیهای کوچکی در آروارهٔ پایینی که خوکها هم از آن برخوردارند، او را از دیگر گونهها متمایز می کند. این خفاش در غارها، تونلها و چاک صخرهها آشیان می کند. تا حدودی دیرتر از دیگر خفاشها و پس از تاریکی هوا به شکار حشرات می رود. در ارتفاع بسیار کمی از سطح زمین پرواز می کند و اغلب نزدیک آبگیرها و باتلاقها به تغذیه مشغول می شود.

خفاش صورتچاک مصری

Order: Chiroptera: Bats Family: Nycteridae: Slit-faced Bats Size: body: 4.5 - 7.5 cm (1 3/4 - 3 in), wingspan: 16 - 28 cm (6 1/4 11 in), tail: 4 - 7.5 cm (1 1/2 - 3 in) Range: Middle East, Africa, south of the Sahara; Madagascar Habitat: dry plains, forest

خفاش صورتشبحي ييتر

Order: Chiroptera: Bats Family: Mormoopidae Mustached Bats Size: body: 6 - 6.5 cm (2 - 2 1/2 in), wingspan: 25 - 28 cm (10 - 11 in), tail: 2.5 cm (1 in Range: Arizona to northern South Habitat: forest, scrub, near water

خفاش صورتكلي

Order: Chiroptera: Bats Family: Hipposideridae: Old World Leaf-nosed Bats Size: body: 4.5 - 5 cm (1 3/4 - 2 in), wingspan; 14 - 16.5 cm (5 1/2 ı), wingspan; 1.4 - 16.5 cm (5 1/2 - 6 1/2 in), tail: 0.5 - 1.5 cm (1/4 Range: Solomon Island Habitat: forest, mixed agricultura

خفاش فرانكوئت

Order: Chiroptera: Bats

Order: Uniropiero. Co. Family: Vespertilionidae: Evening Bats Size: body: 5 - 7.5 cm (2 - 3 in), 1/2 in), tail: 4.5 - 5.5 cm (1 3/4 - 2 Range: N. America: Alaska to Central America: Alaska to Central America: West Indies Habitat: varied, often close to human habitation

خفاش قرمز

خفاش فرانکوئت Franquet's Fruit Bat Eptesicus fuscus

Order: Chiroptera: Bats Family: Vespertilionidae: Evening Bats Size: body: 6 - 8 cm (2 1/4 - 3 1/4 in), wingspan: 36 - 42 cm (14 1/4 - 16 1/2 in), tail: 4.5 - 5 cm (1 3/4 - 2 in) Range: N. America, West Indies Galapagos Islands

Habitat: forested land with open

يستانداران

Range: S.W. USA to Peru, Brazil;

Trinidad, Tobago and Grenada Habitat: dry scrub to tropical

خفاش گوشدراز معمولی

Order: Chiroptero: Bots Family: Vespertilionidae: Evening

Bats

Size: body: 4 - 5 cm (1 1/2 - 2 in),
wingspan: 23 - 28 cm (9 - 11 in),
tall: 3 - 4.5 cm (1 1/4 - 1 3/4 in)

Range: N. Europe, east to N.E.

Habitat: sheltered, lightly wooded

خفاش گو شقیفی مکزیکی

Order: Chiroptera: Bots Family: Notalidae: Funnel-eared

Bots Size: body: 3 - 5.5 cm (1.1/4 - 2 1/4 in), wingspan: 18 - 24 cm (7 - 9 1/2 in), tail: 5 - 6 cm (2 - 2.1/4 in) Range: N. Mexico to Brozil; Lesser

Habitat: tropical lowlands

خفاش ماستیف بزرگ

Order: Chiroptera: Bats Family: Pteropodidae: Old World

Size: body: 13.5 - 18 cm (5 -7 in), wingspan: 23 - 25 cm (9 - 10 in),

Range: Africa: Nigeria to Angola, east to Zimbabwe and Tanzania Habitat: forest, open country

با شیرجههای ناگهانی، به چنگ میآورد. در ماه ژوئن صاحب یک نوزاد میشود و مادهها آشیانهایی موسوم به شیرخوارگاه شکل میدهند. نوزاد این خفاش حدوداً در ۱ سالگی به بلوغ میرسد.

خفاش گوشقیفی مکزیکی Mexican Funnel-eared Bat Natalus stramineus

خفاش گوش قدفی مکزیکی در غارها و معادن زندگی می کند و گاه در دستههای بسیار بزرگ و غالباً در گروههای ده، دوازده تایی به سر میبرد. هنگام غروب از استراحتگاه بیرون میآید و به دنبال حشراتی می گردد که آهسته پرواز می کنند. روش این حیوان در شکار کردن مثل پرندهٔ بیدخوار با بال زدن پیوسته است. در همهٔ سال زاد و ولد می کند و نرها و مادهها درست پیش از بهدنیا آمدن نوزادان از یکدیگر جدا میشوند.

خفاش ماستیف بزرگ - پس از تاریکی هوا از استراحتگاه خود بيرون مي آيد و هر جا كه بتواند حشرات كوچك و غالباً مورچهها، زنبورها و مگسهای شبهزنبور را شکار می کند. در فصل جفت گیری، غدههای موجود در گلوی نرها، بینهایت آماس می کند و مادهٔ مترشحه و بودار این غدهها احتمالاً باعث جذب خفاشهای ماده میشود. نوزادانش را در اواخر زمستان بهدنیا می آورد. دوقلوزایی در این حیوان نامعمول نیست. خفاش کوش بزرگ برزیلی در دسته های کوچک و آشیانه های متنوع زیادی به سر میبرد. با فرا رسیدن غروب، از استراحتگاه بیرون میزند و در ارتفاع پایین درختان میوه به پرواز در می آید و حشرات بزرگ و کندی مانند سوسک طلایی پردار را در هوا و سوسکهای حمام را روی زمین تعقیب می کند. گویا افزون بر این جانوران، گوشتهٔ میوههایی همچون گواوا و موز نیز در زمرهٔ برنامهٔ غذایی اوست. نوزادان در ماههای آوریل و ژوئن بهدنیا می آیند و در هر نوبت غالباً بیش از یک نوزاد به دنیا نمی آید.

خفاش قهو دای بزرگ - این خفاش

به استثنای بید، تقریباً همه جور حشرهای میخورد. همچنین، می تواند سوسک آبی را نیز شکار کند. سرعتی معادل ۲۵ کیلومتر در

ساعت برایش ثبت شده است. برای خواب زمستانی وارد منازل میشود،

اما جمعیت بسیار زیادی از آنها به غارهایی در ایالت میسوری و دیگر

ایالتهای جنوبی ایالات متحده، میکوچند. نوزادان در ماههای اُوریل تا

ژوئیه بهدنیا می آیند. در منطقهٔ غرب کوههای راکی، بهدنیا آمدن تک نوزاد

معمول است، اما در شرق دوقلوزایی این حیوان بیش تر رواج دارد.

خفاش گوشدراز معمولی ـ ویژگی برجستهٔ این خفاش، گوشهای درازی است که به بلندی سهچهارم طول بدن اوست. در تابستان، در ساختمانها و درختان منزل می کند و شکارش در درجهٔ اول بیدهای پردار شبپر است. همچنین، از انواع پشهها و ریزیشهها نیز تغذیه می کند و آنها را اغلب در ضمن پروازهای کمارتفاع بین گیاهان،

شغال شده باشد، منزل می کند. در اواخر زمستان جفت گیری می کند و پس از دورهای ۷۷ تا ۸۴ روزه یک نوزاد بهدنیا می آورد. بلافاصله پس از زایمان می تواند بار دیگر باردار شود.

خفاش مقبره -خفاش مقبره، شیفتهٔ منزل کردن در بناهای ساخت انسان است و گاه در مقابر نیز دیده شده است. این خفاش در نقاشیهای مربوط به ۲۰۰۰ سال پیش که در چین کشف شده، به تصویر درآمده است و این آثار تقریباً از کهن ترین آثار هنری اند که دربارهٔ خفاش ها به دست آمده است. جانوری تمیز با موهای کوتاه و براق است و هنگام غروب تا ارتفاع ۱۰۰ متری در پی حشرات به پرواز درمیآید. هرچه هوا تاریک تر شود، او هم از ارتفاع خود می کاهد. در هنگام شکار جیغهای بلندی می کشد که برای انسان به آسانی قابل شنیدن است.

خفاش میوهخوار بزرگ - طول بال این خفاش از دیگر خفاشها بلندتر است. حیوانی بسیار اجتماعی است و روزها در دستههای چندهزارتایی در درختان بزرگ به استراحت میپردازد. گروههایی از این خفاش، هنگام غروب به پرواز درمی آید و این سو و آن سو دنبال غذا پراکنده میشوند. این حیوان برای به دست آوردن شیرهٔ میوه، آن را بین دندانهای گرازمانندش له و خرد می کند و دانهها و گوشتهٔ آن را بیرون می اندازد. اگر گوشتهٔ میوه مانند موز نرم باشد، آن را میبلعد. فصل خاصی زاد و ولد نمی کند و ممکن است در منطقهٔ وسیع محل سکونتش در هر زمانی زاد و ولد کند. پس از دورهای حدوداً ۶ ماهه یک نوزاد بهدنیا می اورد و تا ۸ هفته نوزاد را با خود به این سو و آن سو حمل می کند.

خفاش ماهی کیر - با بالهایی استوار و قدرتمند در ارتفاع دو سه سانتی متری آب، به پرواز درمی آید. سپس اندکی داخل آب فرو می رود و ماهی کوچکی را با پنجههای دراز و تیزش از آب میگیرد و به دهان می اندازد. این خفاش چه روی آب، چه در هوا از پایش برای گرفتن حشرات استفاده می کند. در پارهای از مناطق، بخش عمدهای از برنامهٔ غذایی او را حشرات تشکیل میدهند. چگونگی ردیابی صید توسط این حیوان، دانسته نیست، اما چون ضمن شکار، انبوهی از صداهای مافوق صوت از خود در می آورد، به گمان برخی، کوچکترین ارتعاش ایجاد شده از سوی یک ماهی را می تواند در سطح آب تشخیص دهد. در ماه نوامبر یا دسامبر، جفتگیری می کند و پس از دورهای حدوداً ۱۶ هفتهای یک نوزاد بهدنیا می آورد.

پایین دریا به پرواز در می آید و ماهی های کوچک و سخت پوستان را به

کمک پنجههایش از سطح آب می گیرد. هنوز دانسته نیست که چگونه

صیدش را ردگیری می کند، اما شاید با استفاده از سیستم رادارش، می تواند

بی نظمیهای ناشی از حرکت ماهی بر سطح آب را تشخیص دهد. خفاش

ماده در ماه مه یا ژوئن یک نوزاد بهدنیا می آورد و آن را تا زمانی که نیمی از

مراحل رشد خود را طی کند، به این سو و آن سو میبرد. پس از این که نوزاد

مراحل رشد را پشت سر گذاشت، او را همراه دیگر نوزادان در استراحتگاهی

تنها گذاشته، خود به شکار می رود.

خفاش مصری ـ از رایجترین گونههای پستانداران در خاورمیانه است و در گروههای هزارتایی زندگی میکند. تقریباً در هر درز و شکافی با اندازههای مختلف، حتی اگر پیش از آن توسط پرنده یا حیوان دیگری

خفاش مصبرى

Range: Mexico, south to Argentino, Antilles, Trinidos

Habitat: forest, mangrove swamps

Order: Chiroptera: Bats Family: Molossidae: Free-tailed Size: body: 5.5 - 7 cm (2 1/4 - 2 3/4 in), wingspan: 17 - 19 cm (6 3/4 - 7 1/2 in), fail: 3 - 5 cm (1 Range: N. Africa, Middle East Habitat: and scrub land

خفاش مقبره

Order: Chiroptera: Bats Family: Emballonuridae: Sheati Size: body: 7 - 9 cm (2 3/4 1/2 in), wingspan: 25 - 33 cm (9 3/4 - 13 in), tail: 2 - 3.5 cm (3/4 Range: Madagascar, east to S Habitat: coconut groves, scrub, ruined tombs and palaces

خفاش میو دخوار بزرگ

Order: Chiroptera: Bats Family: Pteropodidae: Old World Fruit Bats **Size:** body: 35 - 40 cm (13 3/4 in -15 3/4 in), wingspan: 1.5 m (5 ft), Range: 5. and S.E. Asia Habitat: forest, scrub

خفاش ميو دخوار جاماييكا

Order: Chiroptera: Bats Family: Phyllostomatidae: American Leaf-nosed Bats Size: body: 7.5 - 9 cm (3 - 3 1/2 in), wingspan: 23 - 26 cm (9 - 10 1/4 in), toll: obsent Range: N. Mexico to Brazil and N. Artentino; West Indies

Argentina; West Indies Habitat: scrub, forest

خفاش نعلاسبی بزرگ

Order: Chiroptera: Bats Family: Rhinolophidae: Horseshoe

Size: body: 11 - 12.5 cm (4 1/2 - 5 in), wingspan: 33 - 35 cm (13 - 14 in), tail: 2.5 - 4 cm (1 - 1 1/2 in)

Range: Europe, Asia, N. Africa

Habitat: forest, open and cultivated land

خفاش نعل اسبى فيليبيني

Order: Chiroptera: Bats Family: Rhinolophidae: Horseshae

Size: body: 7 - 9 cm (2 3/4 - 3 1/2 in), wingspan: 23 - 26 cm (9 - 10 1/4 in), tail: 1.5 - 2.5 cm (1/2

Range: Philippines Habitat: primory forest, broken

خفاش نعلاسبی کوچک

Order: Chiroptera: Bats **Family:** Rhinolophidae: Horseshoe Bats

Size: body: 7 - 10 cm (2 3/4 - 4 in), wingspan: 22.5 - 25 cm (9 - 10 in), tall: 1.5 - 2.5 cm (1/2 - 1 in) Range: Europe, Asia, N. Africa Habitat: open country with caves

خفاش هارپی

Order: Chiroptera: Bats Family: Pteropodidae: Old World Fruit Bats Size: body: 14 - 15 cm (5 1/2 - 6

Size: body: 14 - 15 cm (5 1/2 - 6 in), wingspan: 23 - 25 cm (9 - 10 in), tall: absent Range: Philippines, Sulawesi

Range: Philippines, Sulowesi Habitat: forest, up to 1,700 m (5,600 ft)

خفاش نعلاسبی بزرگ Greater Horseshoe Bat Rhinolophus ferrumequinum

خفاش میوهخوار جاماییکا - این جانور در آمادهسازی محصولات کشاورزی نقش عمدهای ایفا می کند به این صورت که از میوهها تغذیه می کند و میوه در مدت ۵۱ دقیقه از رودهاش عبور می کند: در این مدت فرصت انجام هیچ واکنشی به باکتریها داده نمی شود که میوه را در روده از بین ببرند به همین خاطر این حیوان دانهٔ میوهها را (هنگام دفع) به خوبی منتشر می کند. فصل زاد و ولد از فوریه تا ژوئیه ادامه دارد و مادهها صاحب یک و گاهی ۲ نوزاد می شوند.

خفاش نعل اسببی بزرگ ـ این حیوان تا اندازهای کند و نامنظم پرواز می کند و در گرفتن حشرات در آسمان، مهارت زیادی ندارد. غالباً روی زمین شکار می کند و با دقت زیادی روی سوسکها شیرجه می رود. از اکتبر تا ماه مه به خواب زمستانی می رود و اغلب عمق غارها، شکافها و گودال ها را به عنوان استراحتگاه خود انتخاب می کند. هزاران خفاش به اتفاق هم به خواب زمستانی فرو می روند و مسافتهای زیادی را برای رسیدن به این استراحتگاه می پیمایند. این حیوان در ماه آوریل صاحب یک نوزاد می شود و آن را تا ۳ ماهگی با خود به این سو و آن سو می برد.

خفاش نعل اسبی فیلیپینی - خفاش نعل اسبی فیلیپینی برای خود جای دنج و مخصوصی دارد. از حشرات بزرگ کندپرواز و سوسکهای زمینی زرهدار تغذیه می کند، به این صورت که دندانهای تیزش را بین

بالها و پوشش بالها فرو کرده، آنها را از هم جدا میکند و حشرات را میبلعد. خواب زمستانی در آب و هوای فیلیپین ضرورت ندارد و خفاشها سراسر سال فعال میمانند. در همهٔ سال نیز زاد و ولد میکند. نوزادان که نرهایشان از مادهها کوچک ترند، در دومین سال زندگی بالغ میشوند.

خفاش نعلاسیی کو چک ـ این خفاش شبیه به دیگر خفاشهای بزرگ در پرواز کردن نامنظم است، اما جای بیش تری برای مانور دارد و شکار بیش تری در هوا انجام می دهد. تابستانها روی درختان، کندههای سوراخدار و خانه ها منزل می کند و از خود صداهای تند و بی وقفه در می آورد. در زمستان برای خواب زمستانی به غارهای بدون یخ پناه می برد؛ غارهایی که لزوماً هم بی یخ نیستند.

خفاش هارپی - دندانهای نیش خفاش میوهخوار هارپی، ظاهراً مانند تیغههای قیچی عمل می کند و به نظر میرسد از آنها برای بریدن انجیرها و دیگر میوههای درختی استفاده می کند.

خفاش هار تنوزد - ظاهر و چگونگی زندگی این خفاش، بسیار شبیه به خون آشام دروغین بزرگ است، اما صفحهٔ بینی آن پهن تر است و به قلب شباهت دارد. مانند دیگر اعضای خانواده، از حشرات و مهرمداران تغذیه می کند. پیش از سپری شدن گرمای روز، از استراحتگاه خود بیرون می رود

Nyctalus noctula

خون آشام دروغین لینوس - پیش تر چنین تصور می شد که این خفاش، خون آشام است، اما امروزه مشخص شده است که جوندگان، پرندگان و دیگر خفاشها را می کشد و میخورد. بهطور شگفت آوری در حرکت روی چهار دست و پا، چالاک است. آهسته به موشها نزدیک می شود؛ آنگاه با جهشی دقیق خود را بر روی صید انداخته، گردنش را می شکند یا جمجمه اش را خرد می کند. در ماه ژوئن زاد و ولد می کند و مادهها بسیار مراقب و نگران نوزادان خود هستند. به تدریج که دورهٔ شیرخوارگی نوزادان به پایان میرسد، مرتباً آنها را میلیسند و تکههای جویدهشدهٔ گوشت موش را به نوزادان میدهند.

خفاشهای کوچکتر حمله می کند و با بالهای نیرومند خود به شکار ضربه

مىزند و أن را از وضعيت پايدار خود خارج مىسازد.

سگخفاش ـ در عمق غارها و مقابر منزل می کند و ظاهراً برای تعیین موقعیت خود در این اماکن از خاصیت برگشت امواج صوتی بهره میبرد. تنها خفاش میوهخواری است که از این پدیدهٔ حائز اهمیت، به اندازهٔ خفاشهای حشرهخوار، استفاده می کند. این خفاش از عصارهٔ میوهها و شهد گلها تغذیه می کند و سهم سودمندی در گردهافشانی دارد. فصل زاد و ولدش از ماه دسامبر تا ماه مارس به درازا می کشد و مادهها پس از دورهای ۱۵ هفتهای صاحب یک نوزاد میشوند. نوزاد خفاش تا هنگام پرواز به مادر می چسبد و همه جا با او می رود و وقتی ۳ ماه از تولدش گذشت، شروع به خوردن ميوه مي كند.

شبح شمالی ـ این خفاش به دلیل رنگ سفید بدن و بالش، واقعاً به شبحی شبیه است. از آنجا که تقریباً تمام خفاشها رنگشان نیره است، سفیدی رنگ این خفاش جای شگفتی دارد. در شکار

حشرات، همچون دیگر خویشاوندان تیرهرنگش ماهر و زبردست است و این اختلاف رنگ نقطهضعفی برای او به شمار نمی آید. یکی دیگر از ویژگیهای شگفتآور این خفاش، وجود غدههای کیسهمانندی در غشای پوستی دم است، اما در بالش غدهای وجود ندارد. اغلب به تنهایی و گاه به صورت جفت جفت، در غارها و شکافها منزل کرده، ظاهراً در همهٔ سال زاد و ولد می کنند.

مایو تیس قهو دای کوچک ـ در امریکای شمالی گونهای معمول دانسته می شود. به خوبی با آبهای سرد و گرم سازگار است. از هر حشرهای که در محل زندگیاش فراوان یافت شود، تغذیه میکند. مادهها در تابستان خود را از دیگران جدا کرده به همراه دیگر مادهها به محلهای استراحت جداگانهای میروند. پس از دورهای ۵۰ تا ۶۰ روزه، در ماه مه یا ماه ژوئن، یک نوزاد بهدنیا می آورند و گاهی نیز صاحب نوزاد دوقلویی می شوند. نوزادان در ۱ سالگی به بلوغ میرسند. این خفاش در مناطق گرمتر، به خواب زمستانی فرو نمی رود، اما خفاش های ساکن شمال سالانه صدها کیلومتر راه را برای رسیدن به محلهای خواب زمستانی می پیمایند.

ناکتیول ـ از بزرگترین خفاشهای شب است و عمدتاً از سوسکهای طلایی پردار، جیرجیرکها و دوربیتلها تغذیه میکند. حتی کشتار موشهای خانگی هم از این حیوان دیده شده است. زمستانها روی درختان یا زیر شیروانی ها به خواب زمستانی می رود و معمولا به صورت گروههای کوچک یا در گروههای چندصدتایی به استراحت میپردازد. در ماه ژوئن زاد و ولد می کند و هر بار ۱ و گاهی ۲ تا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

American Leaf-nosed Bats Size: body: 12.5 - 13.5 cm (5 - 5 1/4 in), wingspon: 80 cm - 1 m (31 1/2 - 3 1/4 ft), tail; absent Habitat: forest, often near huma

سكخفاش

Order: Chiroptera: Bats Family: Pteropodidae: Old World Fruit Bats Size: body: 11 - 13 cm (4 1/4 - 5 in), wingspan: 30 - 45 cm (12 - 18 in), tail: 1.5 cm (1/2 in) Range: Africa, east In Habitat: forest; caves, tombs

شبح شمالي

Order: Chiroptera: Bats Family: Emballonuridae: Sheath-tailed Bats Size: body: 5 - 8 cm (2 - 3 1/4 in), wingspan: 18 - 30 cm (7 - 11 3/4 in), tail: 1.5 - 2.5 cm (1/2 - 1 in) Range: S. Mexico, Centra Habitat: forest, open land

مايوتيس قهو داى كوچك

Order: Chiroptera: Bats Family: Vespertilionidae: Evening Bats Size: body: 4 cm (1 1/2 in), wingspan: 14 - 18 cm (5 1/2 - 7 in), tail: 2.5 cm (1 in)

Range: N. America: from 62
degrees N. south to Mexico Habitat: forest, built-up great

ناكتيول

Family: Vespertilionidae: Evening Size: body: 7 - 8 cm (2 3/4 - 3 1/4 in), wingspan: 32 - 35.5 cm (12 1/2 - 14 in), tail: 3 - 5.5 cm (1 1/4 - 2 1/4 in) Range: Europe, east to Japan Habitat: forest, open land

Order: Chiroptera: Bats

خوكها

صاحب ۲ نوزاد می شود.

بابىروسا ـ اين حيوان داراى دندانهاى نيش غيرمعمولى است كه به

سمت بالا رشد كرده، از ميان يوزه گذشته و به سمت چشمها خم شده

است. فقط نرها دندانهای پایینی برآمده دارند؛ دندانهایی که ظاهراً

نشانگر خصوصیات جنسی آنها است. حیوانی گریزپاست و محلهای

نزدیک به آب را ترجیح میدهد. بهسرعت میدود و شناگر خوبی است.

حتی در دریا در دستههای کوچک حرکت میکند. نرها اغلب کار از ریشه

در آوردن و حفر زمین برای تهیهٔ غذا را انجام میدهند و مادهها و نوزادان

از پشت سر حرکت کرده، از موادی چون ریشهها، انواع توت، تکمهها

و برگها تغذیه میکنند. این حیوان پس از دورهای ۱۲۵ تا ۱۵۰ روزه

بابىروسا

Order: Artiodactyla: Even-toed

Unguiores Family: Suidoe: Pigs Size: body: 87 - 107 cm (34 1/4 -42 in), tail: 27 - 32 cm (10 1/2 -12 1/2 in)

Range: Sulawesi, Sula Islands Habitat: maist forest, lakeshores

يكارى يوز دسفيد

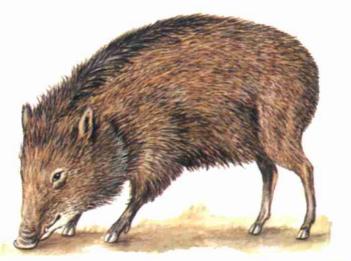
Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Tayassuidoe: Peccaries Size: body: 95 cm - 1 m (37 1/2 in - 3 1/4 t), tail: 2.5 - 5.5 cm (1

Range: Mexico, Central and South

پکاری طوقدار Collared Peccary Tayassu tajacu

America to Paraguay Habitat: Mexico, Central and

یکاری یوزهسفید - تنهای سنگین، باهایی باریک و پوزهای دراز و جنبان دارد. حیوانی گروهزی است و در گروههای ۵۰ تا ۱۰۰ تایی زندگی می کند. این گروهها شامل نرها و مادهها در هر سن و سالی می شود. در ساعات خنگ روز فعال است و حتی روی زمینهای ناهموار نیز دوندهای سریع و چالاک است. به کمک پوزهٔ حساسش، این سو و آن سو، کف جنگل را حفر می کند و به جست وجوی مواد گیاهی، مانند اتواع ریشه ها و جانوران کوچک، می پردازد. با آن که بینایی اش ضعیف و شنوایی اش در حد متوسط است، چنان حس بویایی تیزی دارد که میتواند محل ریشههای پیازمانند زیر زمین را تنها از راه بو تشخیص دهد. این حیوان پس از دورهای ۱۵۸

یکاری طوق دار - جانوری نیرومند و پر جنب و جوش است و می تواند به سرعت بدود و به خوبی شنا کند. در گروههای ۵ تا ۱۵ تایی به سر می برد. ظاهراً مادهٔ خوشبویی که در غدهٔ پشت حیوان ترشح می شود، افزون بر مشخص کردن قلمرو، در تحکیم پیوندهای اجتماعی گله نیز مؤثر است. این حیوان به کمک پوزهٔ حساسش زمین را در پی ریشهها،

گیاهان، علفها و میوهها می کاود. از نوزاد حشرات، گرمها و مهرهداران کوچک نیز تغذیه می کند. در تابستان، فقط صبحها و شبها غذا می خورد، اما در زمستان در سراسر روز فعال است و در طول قلمروی محل سکونتش، گذرگاههایی را که به دفعات بسیار زیادی از آن عبور شده است،

بر جای می گذارد. شنوایی، تیزترین حس این حیوان است. در هوای گرم

ممكن است چندين نر در يک گله با يک ماده جفت گيري كنند و بهندرت

نزاع و رقابت در می گیرد. این حیوان پس از دورهای ۱۴۲ تا ۱۴۹ روزه،

گله را ترک می کند و در نقطهای سرپوشیده، ۲ تا ۳ نوزاد به دنیا می آورد.

نوزادان بلافاصله پس از تولد به جنب و جوش در می آیند و مادر پس از

چند روز همراه آنها به گله باز می گردد.

روزه صاحب ۲ نوزاد می شود.

پکاری پوزدسفید White-lipped Peccary Tayassu pecari

خوک ریشدار Bearded Pia

خوک بوتهزار - این خوک به گراز رودخانهٔ سرخ نیز معروف است. پوزهای دراز و گوشهایی بلند و کاکلدار دارد. رنگ بدنش از سرخ تا قهوهای مایل به خاکستری متغیر است و دارای سبیل و یالی سفید است. حیوانی گروهزی است و در گروههای ۱۲ تایی یا بیش تر، به سرکردگی یک نر پیر، زندگی می کند. در منطقهٔ وسیعی به جستوجوی غذا می پردازد.

کاکو پکاری Chaco peccary Catagonus wagneri

تقریباً همه چیز میخورد، از مواد گیاهی مانند علف، ریشهها، میوه و دانهٔ غلات گرفته، تا پستانداران کوچک، پرندگان نابالغ و لاشه. غالباً در طول روز فعالیت می کند، اما در مناطقی که شکار می شود، شبروست. زاد و ولد در سراسر سال، به ویژه در اوقاتی که مواد غذایی فراوان یافت میشود، صورت میگیرد. این حیوان پس از دورهای ۱۳۰ تا ۱۳۰ روزه، در لانهای میان علفها، ۳ تا ۶ نوزاد بهدنیا می آورد.

خوک بوتهزار Bush Pig Potamochoerus porcus

خوک ریشدار - خوکی بزرگ با سری دراز و بدنی باریک است. موهای زیادی در چانه و برجستگی زیر و زگیلمانندی زیر هر یک از چشمها دارد. این زگیلها در خوکهای نر، آشکارتر از مادههاست. میوههای فروافتاده، ریشهها، جوانهها و نوزاد حشرات، غذای غالب این حیوان را تشکیل میدهد، اما به مزارع محصولات ریشهای نیز حملهور میشود. اغلب دنبال گیبونها (میمونهای درازدست) و میمونهای دم کوتاه می رود و میوههایی را که بر زمین می اندازند، جمع می کند. پس از دورهای حدود ۴ ماهه، لانهای از مواد گیاهی میسازد و ۲ تا ۳ نوزاد در آن بهدنیا می آورد. نوزادان تا حدود ۱ سالگی نزد مادر میمانند.

کاکو پکاری ـ زمانی تصور میشد نسل این حیوان از بین رفته است اما امروزه به نظر میرسد در مناطقی که مزاحم نداشته است، کم و بیش فراوان است. با این همه، این حیوان گونهای آسیبپذیر است و به دلیل گشتار بیرویه و از بین رفتن بخش زیادی از خاردشتهای محل زندگیاش بهدست دامدارها متحمل خسارات زیادی شده است. این جانور دمی دراز و پاهایی بلند دارد. در روز فعال است و از بینایی بیش تری، نسبت یه دیگر پکاریها برخوردار است. در دستههای کوچک حداکثر ۶ تایی که بینشان پیوندهای قوی اجتماعی برقرار است، به حرکت درمیآید و از کاکتی و دانههای بنشن به مقدار زیاد تغذیه میکند.

پکاری طوق دار

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Tayassuidae: Peccaries Size: body: 75 - 90 cm (29 1/2 - 35 1/2 in), tail: 1.5 - 3 cm (1/2 - 1 1/4 in)

Range: S.W. USA, Mexico, Central and South America to Patagania Habitat: semidesert, and woodland, forest

خوک بوتهزار

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Suidae: Pigs Size: body: 1 - 1.5 m (3 1/4 - 5 ft), tail: 30 - 45 cm (1 1 3/4 - 17

Range: Africa, south of the Sahara; Madagascar Habitat: forest, bush, swamps, thickets in savanna

خوک ریشدار

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Suidoe: Pigs Size: body: 1.6 - 1.8 m (5 1/4 - 6 ft), tall: 20 - 30 cm (7 3/4 - 1) Range: Molaysia, Sumatra

Habitat: rain forest, scrub mangrove swamps

کاکو پکاری

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates

Family: Tayassuidae: Peccarles Size: body: about 1 m (3 1/4 ft), tail: 87 cm (34 1/2 in)

Habitat: semigrid thom scrub

گراز جنگلی بزرگ

Order: Artiodactyla: Even-toed

Ungulates Family: Suidae: Pigs Size: body: 1.5 - 1.8 m (5 - 6 ft), tall: 25 - 35 cm (9 3/4 - 13 3/4 in) Range: Africa: Liberia, Cameroon,

Habitat: forest, thickets

كراز وحشى

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Suidae: Pigs Size: body: 1.1 - 1.3 m (3 1/2 - 4 1/2 ft), tail: 15 - 20 cm (6 - 7 3/4 in)

3/4 in)
Range: S. and central Europe,
N.W. Africa; through Asia to Siberia
south to Sri Lanka, Taiwan and S.E.
Asia; introduced in USA
Habitat: forest, woodland

وارتهاك

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Suidae: Pigs Size: body: 1.1 - 1.4 m (3 1/2 - 4 1/2 ft), tail: 35 - 50 cm (13 3/4 -19 3/4 in)

Range: Africa: Ghana to Somalia, south to South Africa: Natal Habitat: savanna, treeless open

گراز جنگلی بزرگ - بزرگترین خوک افریقاست. سری بزرگ و کشیده و تنهای سنگین دارد و پاهایش نسبت به اندازهٔ بدنش بلند است. پوزهای پهن دارد و زیر چشمها و در امتداد گونههایش، برجستگیهای غدهمانندی روی پوست خود دارد. نرها بزرگتر و سنگین تر از مادهها هستند. این خوک در گروههای خانوادگی حداکثر ۱۲ تایی زندگی میکند و جفتها تا آخر عمر با هم میمانند. در قلمرویی گسترده با محدودهای نامعلوم به حرکت درمی آید و از علفها، گیاهان، برگها، جوانهها، ریشهها، انواع توت و میوه تغذیه می کند. اغلب، شبها و صبحها فعال است و در گرمای روز به استراحت میپردازد. پس از دورهای ۲ تا ۴/۵ ماهه صاحب ۱ تا ۴ و گاه ۸ نوزاد می شود.

گراز وحشمی - نیای خوکهای اهلی دانسته می شود. تنهای سنگین با پوششی از موهای ضخیم و زبر و پاهایی لاغر و پوزهای بلند دارد. حیوان نر عاج برجستهای دارد که از دندانهای نیش شکل گرفته است. به تنهایی یا در گروههای کوچک حداکثر ۲۰ تایی، زندگی میکند. نرها جدا از مادهها، اما در نزدیکی آنها به سر میبرند. این حیوان شبها و صبحها فعال است و در منطقهٔ گستردهای زمین را برای یافتن ریشههای پیازمانند و سیبکها می کاود. همچنین، از میوههای مغزدار، انواع مختلف مواد گیاهی، نوزاد حشرات و گاهی از لاشه نیز تغذیه می کند. حیوانی چابک و سریع است و در صورت احساس خطر حالت تهاجمی به خود

> می گیرد. نرها از عاجهای قوی شان برای مقابله استفاده می کنند. فصل زاد و ولد به شرایط آب و هوایی بستگی دارد اما در اروپا، در فصل زمستان جفت گیری می کند و پس از دورهای حدود ۱۱۵ روزه، در فصل بهار یا اوایل تابستان، صاحب ۱۰ نوزاد خطدار می شود.

وارتهاگ ـ باهایی دراز و سری بزرگ دارد. پوزهاش پهن است با عاجهایی که از دندانهای نیش مشتق شدهاند. دو سوی سر بزرگش دو برآمدگی زگیلمانند وجود دارد. موهایش زبر و کمپشت است و یالی با موهای زبر تا میانهٔ تیرهٔ پشت امتداد یافته است و بر آروارهٔ پایینیاش سبیلی

مشاهده می شود. مادهها از نرها کوچک ترند و عاج کوتاه تری دارند. این حیوان غالباً گروهزی است و در گروههای خانوادگی در قلمرویی که گاهی پیش از یک خانواده در آن زندگیمی کند، به سر میبرد. ترجیح میدهد در قلمروی خود، برای نوشیدن و غلتیدن، آب داشته باشد و نیز لانهای مانند حفرهٔ آردوارک یا سوراخهایی وسط صخرهها، تا بتواند در گرمای روز و شبهنگام در آنها استراحت کند. گذشته از چریدن علفهای کوتاه، از میوهها نیز تغذیه می کند و در مراتع خشک، زمین را برای به دست آوردن سیبکها و ریشهها می کند. گاهی نیز پستانداران کوچک را شکار می کند و لاشه نیز میخورد. زمان زاد و ولدش با فصلهای بارندگی هماهنگی دارد. این حیوان پس از دورهای ۱۷۰ تا ۱۷۵ روزه، صاحب ۲ تا۴ نوزاد می شود. نوزادان تا ۴ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند، اما پس از یک هفته، لانهای را که در آن متولد شدهاند، ترک می کنند و به خوردن علف مشغول

خوکهای آبی و شیرهای دریایی

خوک آبی امریکای جنوبی این جانور معمولاً دارای زیرخز ضخیم و قهوهای مایل به قرمزی است و نوع نر آن یال زبری دارد. از بی مهرگان دریایی، انواع ماهیها، بهویژه ماهی مرکب و پنگوئنها تغذیه می کند و برجیح می دهد به سمت سواحل صخرهای برود. در فصل زاد و ولد، بسیار پایبند قلمروی خود است. نرها در ماهٔ نوامبر، قلمروی خود را تعیین می کنند و برای تصاحب محلهای بهتر، به رقابت بر می خیزند و با دقت موقعیتهای بهتر و قلمروهای بزرگ تری برخوردارند، این مجال را می یابند که از نماه می کنند. آنهایی که از کنا مادههای بیش تری جفتگیری کنند. پس از ۲ هفته، مادهها نیز به کنا مادههای بیش تری جفتگیری کنند. پس از ۲ هفته، مادهها نیز به ماده، ۲۱ روز با بچهاش می ماند و در این مدت با نری که در قلمرویش قرار دارد، جفتگیری می کند؛ سپس به سمت دریا می رود و غذایش را می خورد و با فاصلههای زمانی متعددی باز می گردد و نوزادانش را شیر می دهد. نرها به ندرت قلمروی خود را ترک می کنند؛ مگر آن که زمان جفتگیری پایان پذیرفته باشد.

خوک آبی بندرگاه ـ این حیوان سری نسبتاً بزرگ و تنه و بالههایی کوتاه دارد. رنگش معمولاً خاکستری و همراه با لکههای تیره است؛ اما این الگوی رنگ ثابت نیست و به میزان قابل توجهی دگرگونی می فیدیرد: به قونهای که ممکن است لکهها از خاکستری روشن، به قهوهای

سیر یا حتی سیاه بدل شوند. هیکل نرها از مادهها بزرگتر است. این حیوان معمولاً به جایی مهاجرت نمی کند. اغلب، خود را از صخرههای جزر و مدی ایمن، بالا می کشد و حتی بالای رودخانهها و داخل دریاچهها نیز سیر می کند. بیش تر وقتش را به شکار انواع ماهیها، بهویژه ماهیهای مر کب و نیز سخت پوستان می پردازد. می گویند می تواند حداکثر تا ۳۰ دقیقه زیر آب بماند، اما معمولاً، تنها ۴ یا ۵ دقیقه زیر آب می ماند. این حیوان در آب جفت گیری می کند. مادر از تک نوزاد خود به شدت حمایت می کند و بین ۲ تا ۶ هفته به او شیر می دهد. نوزاد این خوک آبی با بیش ترین تکامل به دنیا می آید و می تواند پس از تولد شنا کند. نوزاد ۲ یا ۳ روزه، حتی می تواند تا ۲ می دقیقه زیر آب بماند. از شیر که گرفته شد، به حال خود رها می شود، و مادر بار دیگر جفت گیری می کند.

خوک آبی پلنگی - این خوک آبی بدنی لاغر دارد و ساختمان بدنش کاملاً برای شنا با سرعت زیاد مناسب است. دهان بزرگش نیز برای گرفتن پنگوئنها و دیگر خوکهای آبی که غذای عمدهٔ او را تشکیل میدهند، مناسب است. پنگوئنها را زیر آب یا وقتی نزدیک یخها شنا میکنند، صید می کند و پیش از آن که صید را بخورد، با کمک دندانهایش، پوست آن را با مهارت زیادی از هم می درد. انواع ماهی، بهویژه ماهی مرکب و سخت پوستان را نیز صید می کند. ظاهراً فصل جفت گیری اش از ژانویه تا مارس ادامه دارد، اما در مورد آن آگاهی چندانی در دست تیست.

خوک آبی امریکای جنوبی

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Ordridde: Sea Lions Size: 1.4 - 1.8 m (4 1/2 - 6 fi) Range: South Pacific and Atlantic Oceans, from Brazil around to Peru Habitat: breeds on coasts and

خوک آبی امریکای جنوبی South American Fur Seal Arctocephalus australis

خوک آبی بندرگاه

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Phocidae: Seals Size: 1.4 - 1.8 m (4 1/2 - 6 ft) Range: N. Atlantic and N. Pacific Oceans Habitat: temperate and subarctic

خوک آبی پلنگی

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Phocidae: Sedis Size: 3 - 3.5 m (9 3/4 - 11 1/2 ft) Range: Antarctic Ocean Habitat: oack ice, coosts, islands

خوک آبی خاکستری

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Phocidae: Seals Size: 1.6 - 2.3 m (5 1/4 - 7 1/2 ft) Range: N. Atlantic Ocean Habitat: breeds on rocky coasts of Scandinavia and Britain; Iceland and Faeroe Islands; Labrador, Gult of St. Lawrence, Newfoundland

خوک آبی خرچنگخوار

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Phocidoe: Seals Size: 2 - 2.4 m (6 1/2 - 7 3/4 ft) Range: Antarctic Habitat: edge of pack ice

خوک آبی ریشدار

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Phocidoe: Seals Size: 2.1 - 2.4 m (6 3/4 - 7 3/4 H) Range: Arctic Ocean Habitat: shallow waters; breeds

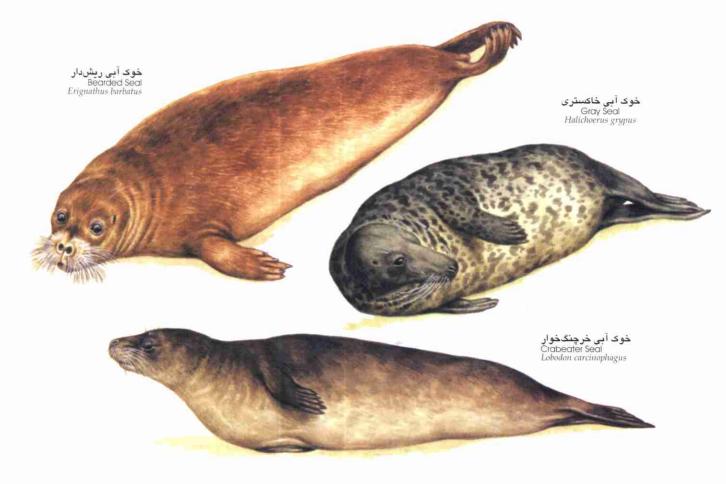
خوک آبی خاکستری - پس از فیل دریایی، بزرگترین خوک آبی است. وزن حیوان نر، گاهی تا ۳۰۰ کیلوگرم یعنی دو برابر حیوان ماده، نیز میرسد. افزون بر این، حیوان نر را می توان از کتفهای بسیار بزرگ و یوست ضخیم چند لایهٔ چیندار و پیشانی گرد و پوزهٔ پهن و کشیدهاش بازشناخت. ماده نیمرخی پهن تر و خوش تراش تر و پوزهای باریک تر دارد. این جانور گاهی از محل زاد و ولد خود مسافت های زیادی را به این سو و آن سو می رود، اما اغلب در آبهای ساحلی باقی می ماند و از انواع ماهیها، بهویژه ماهیمرکب و برخی سختپوستان و هشتپا تغذیه می کند. زمان زاد و ولد در مناطق مختلف محل زندگیاش متغیر است، اما مادهها زودتر از نرها به محلهای زاد و ولد می رسند و همان جا نوزادهایشان را بهدنیا می آورند. نرها، بهویژه نرهای پیرتر و باتجربه تر، بهترین جاها را روی ساحل نصیب خود می کنند، و نزاع چندانی هم روی نمی دهد. نرها ممکن است هر روز محل خود را تغییر دهند. پس از آن که حیوان ماده به نوزادش حدود ۳ هفته شیر داد، دوباره جفت گیری می کند و سپس آن منطقه را ترک میکند

خوک آبی خرچنگخوار - شاید فراوان ترین گونه در میان پنی پدیاها باشد. در زیستگاه دوردستش، به غیر از وال قاتل، دشمنان انگشتشماری دارد. می تواند با سرعت زیاد، روی یخها با جنباندن متناوب اندامهای جلویی و لگن حرکت کند. گاهی سرعتش به ۲۵ کیلومتر در

ساعت هم میرسد. غالباً از نوعی سخت پوست دریایی شبیه به میگو، موسوم به کریل، تغذیه می کند؛ بدین صورت که آن را با دندانهای نیزهمانندش از آب می گیرد. زاد و ولد و جفت گیری این حیوان احتمالا بین ماههای اکتبر تا اواخر دسامبر صورت می گیرد. نوزاد هنگام تولد تكامل بافته است و حدود ۵ هفته از شير مادر تغذيه مي كند.

خوک آبی ریش دار _ مشخصهٔ این حیوان، موهای زیاد و زبری است که بر پوزهٔ او دیده می شود و نامش را هم از همین جا گرفته است. ساختمان بدئی اش، تنومند و سنگین است و مادهها اندکی از ترها درازتر هستند. بیمهرگان موجود در آب، مانند: سخت پوستان، نرمتنان و ماهی ها، غذای اصلی او را تشکیل می دهند. در هر نوبت یک نوزاد بهدنیا می آورد که بلافاصله پس از تولد می تواند شنا کند. نوزاد ۱۲ تا ۱۸ روز از شیر مادر تغذیه می کند و معمولا در همین زمان، مادر دوباره جفت گیری می کند،

خوک آبی شیمالی - نسبت به دیگر اعضای تیرهٔ خود، بالههای پشتی بزرگ تری دارد. نرها و مادهها، هر دو، لکهٔ روشنی پشت گردن شان دارند. حیوان نر ممکن است تا ۴ برابر ماده وزن داشته باشد. معمولاً به تنهایی یا بهصورت جفت جفت، از انواع ماهی ها، به ویژه ماهی های مرکب، تغذیه می کند و در غیر فصل زاد و ولد، به ندرت به خشکی می آید. پیش

· خوکهای آبی و شیرهای دریایی

از آن که مادهها برای تولد نوزادانشان بیایند، نرها قلمرویی برای خود در سواحلی که قرار است زاد و ولد در آن انجام گیرد، دست و پا می کنند. حیوان ماده تا ۷ روز نزد تکنوزاد خود می ماند و در فاصله های زمانی مشخص، به سفرهای کوتاه دریایی رفته، آنجا تغذیه می کند و دوباره برای شیر دادن نزد نوزادش باز می گردد.

خوک آبی کلاهدار بیش تر وقتش را در دریاهای آزاد به سر میبرد و پیوسته به دنبال انواع ماهیها بهویژه ماهیهای مرکب، به عمق أب فرو می رود. پیوسته و به صورت منظم، به مناطقی از یخهای شناور، در تنگهٔ دانمارک و شرق گرین لند مهاجرت می کند. آنجا تمام حیوانات بالغ، بیرون از آب، دور هم جمع میشوند و پوست تازهای بر تنشان میروید. سیس، از آنجا میروند تا در بهار آینده، در نقاط مختلف، دوباره برای زاد و ولد، دور هم جمع شوند. نوزادان در ماه مارس، روی پارههای یخ، چشم به جهان می گشایند و از ۷ تا ۱۲ روز شیر می خورند. در همهٔ این مدت، حیوان نر می کوشد توجه ماده را به خود جلب کند و دائماً در آب و نزد او و نوزادش باقی می ماند و رقیبان احتمالی را دفع می کند. در صورت لزوم، برای خودنمایی یا نزاع، از آب بیرون می آید، و به کمک کیسهٔ خیشومی بزرگ و باد شوندهاش

آستانهٔ زاییدن هستند، گروههای ویژهای را تشکیل میدهند و نوزادان خود را اواخر فوریه تا اوایل مارس به دنیا می آورند. نوزادان ۲ تا ۴ هفته از شیر مادر تغذیه می کنند و با این شیر که سرشار از چربی و مواد مغذی است. بهسرعت. رشد می کنند. مادران سپس نوزادان را تنها می گذارند تا چند هفتهای پیش از مهاجرت به شمال و مناطق غذایی تابستانی، مشغول تغذیه شوند. نرها برای جلب مادهها، با دندان و بالهها با رقیبان نزاع می کنند و احتمالاً ۲ تا ۳ هفته پس از بهدنیا آمدن نوزادان، با مادهها جفت گیری می کنند.

خوک آسی مدیترانه _ پیش تر جزایر بسیار کوچک و پرتگاههای مخصوص بالا رفتن و استراحت این حیوان دور از دسترس بود، اما امروزه بهراحتی در دسترس قایقهای موتوری و غواصان قرار دارد و از این روست که شمار این جانور رو به کاهش گذشته است. این حیوان اغلب در تورهای صیادی گرفتار میشود. از هر گونه مزاحمتی بهسرعت ناراحت میشود، بهویژه، مادههای باردار که از هرچه نزدیکشان بیاید، می ترسند و هر آن ممكن است نوزادشان را سقط كنند زاد و ولد از ماهمه تا ماه نوامبر صورت مى پذيرد و اوج أن در ماه سپتامبر و اكتبر است. نوزادان حدوداً ۶ هفته از شير مادر تغذيه مي كنند،

خوک آبی گرینلند

Order: Pinnipedia: Pinnipeda Family: Phocidoe: Seals Size: 1.6 - 1.9 m (5 1/4 - 6 1/4 ft) Range: N. Atlantic and Arctic Oceans: N. Russia to Scandinavia and Greenland; Labrador Habitat: subarctic and arctic

خوک آبی مدیترانه

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Phocidae: Seals 3 - 2.7 m (7 1/2 - 8 3/4 H) Range: W. Atlantic Ocean Canary Islands to Mediterraneon Sea; Turkish coast of Black Sea Habitat: breeds on rocky islets and cliffs

خوک آبی ودل

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Phocidae: Seals Size: up to 2.9 m (9 1/2 ft) Range: Anforctic Habitat: edge of pack ice

شير دريايي استراليا

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Otanidae: Sea Lions Size: up to 2.4m (7 3/4ft) Range: Off Southern and Southwest Australia Habitat: coasts and islands

شير دريايي شمالي

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Otanidae: Sea Lions Size: 2.4 - 2.8 m (7.3/4 - 9.1/4 ft) Range: N. Pacific Ocean Habitat: breeds on Pribilof and Aleutian Islands, Kuril Islands, Islands in Sea of Okhotsk, coast of N. America to San Miguel Island

شير دريايي كاليفرنيايي

Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Otoriidae: Sea Lions Size: 1.7 - 2.2 m (5 1/2 - 7 1/4 fr) Range: Pacific coasts: Brifish Columbia to Mexico; Galapagos Islands

Habitat: breeds on coasts and islands in south of range

خوک آبی ودل ـ از بزرگترین خوکهای آبی است. سرش نسبت به اندازهٔ بدنش، کوچک است، اما پوزهای کوتاه و چهرهای گیرا دارد. قد حیوان ماده از حیوان نر، بلندتر است. نسبت به دیگر خوکهای آبی، بیشتر در عمق آب فرو می رود و مدت بیشتری زیر آب دوام می آورد. بیش ترین عمقی که از زیر آب رفتن این حیوان ثبت شده، ۶۰۰ متر است و طولانی ترین زمان ثبت شده نیز ۷۳ دقیقه است. رفتن تا عمق ۳۰۰ تا ۴۰۰ متری برایش کاری پیش پا افتاده است و ماهیهای کاد قطب جنوب که در چنین عمقهایی فراوان اند، یکی از غذاهای اصلی او را تشکیل میدهند. وقتی در آب فرو میرود، ضربان قلبش به یک چهارم حالت عادی کاهش می یابد. این حیوان، مگر در قصول زاد و ولد، معمولا منزوی است، اما جوان ترها ممكن است گروههایی را تشكیل دهند. در فصول زاد و ولد، ظاهراً نرها در آب برای خود قلمروهایی را تشکیل میدهند و مادهها مى توانند آزادانه به این قلمروها وارد شوند. جانور ماده در هر نوبت زایمان که در خشکی صورت میگیرد، صاحب یک نوزاد میشود و ۱۲ روز پیش او میماند. مادر تا حدود ۶ هفته که پس از آن نوزاد از شیر گرفته میشود، نیمی از وقتش را در آب میگذراند. تنها پس از گذشت ۷ هفته، نوزاد میتواند به عمق ۹۰ متری آب فرو رود. همین که نوزادان از شیر گرفته شدند، مادهها بار دیگر جفت گیری می کنند.

شعر دریایی استرالیا حیوانی غیر مهاجر است و از ساحل محل تولدش چندان فاصله نمی گیرد. گاهی در طول سال به خشکی می آید. بر خشکی به آسانی حرکت می کند و گاه تا چندین کیلومتر پیشمی رود. حیوانی گروهزی است و غالباً در گروههایی کوچک به سر می برد. انواع ماهی، به ویژه ماهی های مرکب و پنگوئنها، غذای اصلی او را تشکیل می دهند. نرها برای خود قلمروهایی با مرزهایی معین تشکیل می دهند، به شدت از آنها دفاع می کنند و معمولاً از خروج مادهها نیز جلوگیری

روز پیش او می ماند و در این مدت جفت گیری می کند. پس از آن به دریا می رود و هر دو روز یک بار، به ساحل بازگشته، نوزاد را شیر می دهد.

شیر دریایی شیمالی ـ بزرگترین عضو خانوادهٔ شیرهای دریایی است. محدودهٔ قلمروی این حیوان با شیر دریایی کالیفرنیایی ممکن است اشتباه شود، اما این حیوان را از اندازه و رنگ روشنترش میتوان بازشناخت. از انواع ماهی، بهویژه ماهیهای مرکب و هشتیا، تغذیه می کند. محتویات شکم این جانور نشان داده است که برای به دست آوردن غذا تا عمق ۱۸۰ متری یا بیش تر نیز پایین رفته است. نرها برای خود قلمروهایی با مرزهایی

مشخص ایجاد می کنند و می کوشند آن را حفظ کنند. در تمام مدت زاد و ولد آنجا میمانند، و در محدودهٔ خود با مادهها جفتگیری می کنند. در این مدت تا حدود ۲ ماه چیزی نمی خورند. اندکی پس از آن که حیوان ماده از راه می رسد، نوزادش را بهدنیا می آورد و مدت ۵ تا ۱۳ روز به صورت پیوسته، نزد نوزاد می ماند و پس از آن برای خوردن غذا، لحظاتی را به دریا می رود و نوادش را کنار نوزادان دیگر تنها می گذارد.

<mark>شير دريايي كاليفرنيايي</mark> California Sea Lion

Zalophus californianus

شير دريايي شمالي Northern Sea Lion Eumetopias jubata

🕆 خوکهای آبی و شیرهای دریایی

شیر دریایی کالیفرنیایی این حیوان بسیار خوب تربیت میشود و معمول ترین گونهٔ شیرهای دریایی است که در سیر کها و نمایشهای دریایی به کار گرفته میشود. وقتی پوست مادهها و نوزادان خیس نیست، رنگشان قهوهای کهرنگ است، اما رنگ نرهای بزرگتر تنها قهوهای است. نرها این شیر دریایی حیوانی گروهزی است و در غیر فصل زاد و ولد، از آب به خشکی میآید. از انواع ماهی، بهویژه ماهی مرکب و هشتها، تغذیه میکند. نرها در محدودهٔ ویژهٔ زاد و ولد دور هم جمع میشوند و تنها زمانی که مادهها از راه میرسند و در آستانهٔ زاییدن هستند،

قلمرویی برای خود دست و پا میکنند. قلمروهایشان مرزهای مشخصی نداشته و تا حدودی بی ثبات است. حیوان ماده وقت زایمان، یک نوزاد بهدنیا می آورد و پس از چند روز، دوباره جفت گیری میکند.

شدر ماهی - این حیوان از بزرگترین و سنگین ترین پنی پدیاهاست. حیوانی است عظیم الجثه با عاجهایی بزرگ که از قسمت دندانهای نیش بالایی، شکل گرفته و به سمت پایین امتداد یافته است. مادهها نیز عاج دارند، اما عاجشان کوتاهتر و باریک تر است. این حیوان از بی مهرگان کف اقیانوس، بهویژه از نرمتنان، تغذیه می کند، آن هم از پای عضلانی آنها. ظاهراً این بخش ها را با مکیدن یا کاری مشابه مکیدن می خورد.

از سخت پوستان، ستارههای دریایی، ماهیها و حتی پستانداران نیز تغذیه می کند. این جانور در همهٔ سال گروهزی است. فصل جفت گیری، با دیگر شیرماهیها، در محدودههایی سنتی، گرد هم می آیند و در آن جا، نرها برای تصاحب محلهای نزدیک به جفتهای احتمالی، با هم به رقابت و عرض اندام می پردازند. از آن جا که ۴ تا ۵ ماه صرف تأخیر در باروری می شود و ۱۱ ماه نیز صرف زمان بارداری؛ این حیوان یک سال در میان زاد و ولد می کند. در هر نوبرد که گاهی تا ۲ سال از شیر مادر تغذیه می کند.

فیل دریایی شیمالی - بزرگترین پنی پدیای نیم کرهٔ شمالی است. حیوان نر تا ۲۷۰۰ کیلوگرم وزن دارد، که بیشتر آن را لایهٔ بسیار ضخیمی از چربی تشکیل می دهد. ماده ها بهندرت وزنشان بیش از ۹۰۰ کیلوگرم می شود. این حیوان به خاطر جثه اش، هدف عمدهٔ تاجران خوکهای آبی است، به گونه ای که در پایان سدهٔ نوزدهم، شمار آن ها به میزان خطرناکی کاهش یافت. ظاهراً تنها یکی از جزایر به زاد و ولد ۱۰۰ خوک آبی یا کمی بیش تر

اختصاص داشت. با حفاظت زیاد از این حیوانات، شمارشان افزایش یافت

و بین سالهای ۱۹۵۷ تا ۱۹۷۶ جمعیتشان به ۴۷۰۰۰ عدد رسید؛ یعنی

چیزی حدود ۳ برابر گذشته که رشد چشمگیری را نشان میدهد. این

حيوان از انواع ماهيها، بهويژه ماهي مركب، تغذيه ميكند. تا عمق

زیادی در آب فرو می رود و زمانی طولانی زیر آب می ماند. نرهای بالغ

در اواخر ماه نوامبر از آب بیرون میآیند و برای تصاحب سلسله مراتب اجتماعی به نزاع میپردازند. نرهای بلندپایه، با تعداد مادهٔ بیشتری

جفت گیری می کنند. نرها به کمک کیسهٔ خیشومی بزرگی که شکل

خرطومی به پوزهٔ آنها می بخشد، صداهای هراس انگیز و تهدید کنندهای

شيرماهى

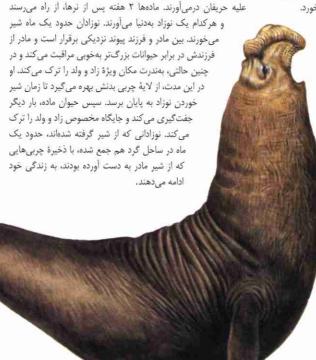
Order: Pinnipedia: Pinnipeds Family: Odobenidae: Walrus Size: Male: 2.7 - 3.5 m (8 3/4 -11 1/2 ft), Female: 2.2 - 2.9 m (7 1/4 - 9 1/2 ft) Range: Arctic Ocean; occasionally N. Aldnit Ocean Habitat: pack ice, rocky islands

فيل دريايي شمالي

Order: Pinnipedia: Pinnipeds
Family: Phocides: Seois
Size: Male: up to 6 m (19 3/4 ft),
Female: up 3 m (9 3/4 ft)
Range: Pocific coast of N.
America: Vancouver Island to
central Baja California
Habitat: breeds on offshore

فیل دریایی شمالی Northern Elephant Seal

Mirounga angustirostris

بوتو

Order: Cetacea: Whales Family: Platanistidae: River Dolphins

Size: 1.8 - 2.7 m (6 - 9 ft)
Range: Amazon basin
Habitat: rivers, streams

دلفين بالەسفيد

Order: Cetocea: Whales Family: Platanistidae: River

Size: 2 - 2.4 m (6 1/2 - 8 ft)
Range: Chino: Yangtze River;
formerly Lake Tungting
Habitat: muddy-bottomed rivers

دلفین پوز مباریک اقیانو ساطلس

Order: Cetacea: Whales Family: Delphinidae: Dolphins Size: 3 - 4.2 m (10 - 14 ft) Range: Worldwide, temperate and

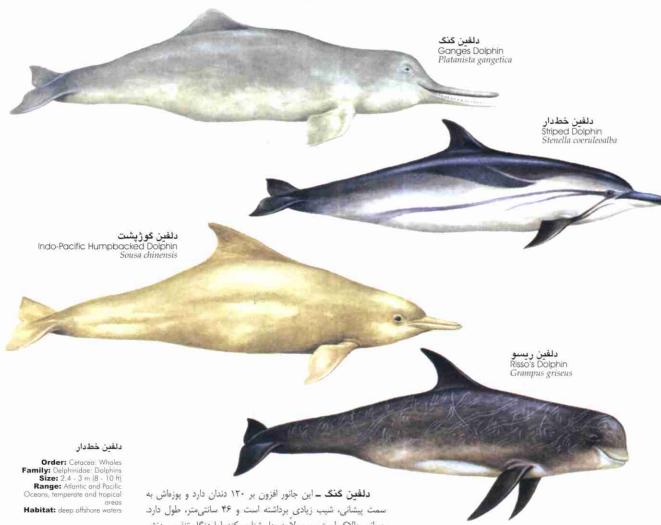
tropical oceans
Habitat: coastal waters

بوتو - این جانور دارای نوکی سخت است که موهای زبر و ریزی روی آن را پوشانده است. سر و گردنش انعطاف پذیر است و به هر سمتی حرکت می کند. بسیاری از بوتوها دارای ۱۰۰ دندان یا حتی بیش تر هم هستند. چشمان شان با وجود کوچکی، ظاهراً از دیگر دلفینهای رودخانه کارآمدتر است. این جانور شکار خود را با امواج صوتی ردیایی می کند و عمدتا از ماهیهای کوچک و برخی سخت پوستان تغذیه می کند. به صورت جفت جفت زندگی می کنند و ظاهراً بین ماههای ژوئیه و سپتامبر زاد و ولد می کنند.

دلفین بالهسفید ـ از سال ۱۹۷۵ تاکنون، قوانین کشور چین حامی این حیوان بوده است. با آن که میزان جمعیتشان دانسته نیست، ولی به نظر میرسد شمارشان اندک باشد. منقار این جانور باریک است و نوکش کمی به سمت بالا انحراف دارد و در مجموع ۱۹۳۰ تا ۱۴۰ دندان دارد. بیناییاش بسیار ضعیف است و میتوان گفت اصلاً نمی بیند. برای ولی گاهی با پوزهاش لجنها را به دنبال میگو می کاود. گروههای ۲ تا ۶ تایی دلفینها، با هم حرکت می کنند و گاهی برای خوردن غذا گروههای بر بزرگتری را تشکیل می دهند. وقتی باران تابستانی می بارد برای زاد و ولد، نهرهای طینان کرده را به سمت بالا می پیمایند، اما آگاهی بیش تری از رفتار زاد و ولد آنها در دست نیست.

باغ وحشها یا جاهای دیگر به اجرای برنامه مشغول است. هوش این جانور بالاست و متأسفانه همچنان در برخی مناطق به دست انسان شکار میشود. موجودی پرطاقت با بالهای عریض و بلند و پوزهای کوتاه و پهن است. أروارة پایینیاش از أروارهٔ بالایی برآمدهتر است و خط منحنی دهان که مشخصهٔ این دلفین است، ظاهری خندان به او بخشیده است. گاهی در گروههای تقریباً ۱۵ تایی و گاهی در دستههای بزرگتری گرد هم میآیند. بین اعضای این گروهها همکاری و ارتباط زیادی برقرار است. این حیوان غالباً از ماهی های بستر آب های ساحلی، تغذیه می کند، اما سخت پوستان و ماهیهای بزرگ سطح آب را نیز شکار می کند. این دلفین به کمک امواج صوتی، مهارت زیادی در تعیین محل صید دارد، بهگونهای که میتواند رشتهای از اصوات ضربهای با فرکانسهای مختلف (افزون بر ۱۰۰۰ ضربه در ثانیه) را تولید کند و هر شیء دوردستی را با بهترین دقت ردیابی کند. جفتهایی که در صدد زاد و ولد هستند، پیش از جفتگیری، حرکات موقرانهای انجام میدهند و یکدیگر را نوازش میکنند. زمان بارداری ۱۲ ماه به درازا می کشد و ماده دافین باردار را دو مادهٔ بالغ همراهی می کنند و نوزاد را که غالباً از سمت دم خارج میشود، برای اولین تنفس، به سطح آب میبرند. مادر یک سال به نوزاد شیر میدهد، از این رو بین دو زایمان باید دست کم دو سال فاصله وجود داشته باشد. شیر این دلفین نیز مانند تمام والها، با بیش از ۴۰ درصد چربی، بسیار مغذی است و پاسخ گوی نیاز فراوان نوزاد دلفینی است که بهسرعت مراحل رشد را سپری می کند.

دلفینها و گرازهای دریایی

دلفین خطدار ـ رنگ این دلفین متنوع است، اما همیشه نواری تیرورنگ در امتداد پهلو دارد و نواری منحنی هم از بالهٔ پشتی به سمت چشمهایش امتداد یافته است. در مجموع بین ۹۰ تا ۱۰۰ دندان دارد و از ماهی های کوچک، ماهی مرکب و میگو تغذیه می کند. در گروههای بزرگ چندصدتایی و حتی چندهزارتایی حرکت می کند؛ گروههایی که بر اساس سن از یکدیگر مجزا شدهاند. مادهها تقریباً هر سه سال یک بار جفت گیری می کنند. دورهٔ بارداری این حیوان ۱۲ ماه است و از نوزادان ۹ تا ۱۸ ماه مراقبت می شود.

دلفین ریسو - اثر زخیهای زیادی بر بدن این دلفینها وجود دارد. از آنجا که این آثار با اثر دندان این حیوان مطابقت دارد، ظاهراً توسط دلفینهای دیگر پدید آمده است، بالهٔ حیوان در قسمت جلوی بدن، پهن است، اما پهنی آن در پشت حیوان کاهش می یابد. این جانور پوزه ندارد، اما شیار بخصوصی از مرکز پیشانی، تا لبهایش امتداد یافته است. آروارهٔ بالاییاش دندان ندارد و در هر سوی آروارهٔ پایینی، تنها ۳ تا ۴ دندان وجود دارد. ظاهراً ماهی مرکب غذای اصلی او را تشکیل می دهد.

دلفین گنگ - این جانور افزون بر ۱۲۰ دندان دارد و پوزهاش به سمت پیشانی، شیب زیادی برداشته است و ۴۶ سانتیمتر، طول دارد. حیوانی چالاک است و معمولاً به پهلو شنا می کند، اما هنگام تنفس، بدنش را راست می کند و به وضع عادی بازمی گردد. می تواند حداکثر ۳ دقیقه زیر آب بماند، اما معمولاً این زمان بیشتر از ۴۵ ثانیه به درازا نمی کشد. این امواج صوتی در یافتن غذا بهره می گیرد. عمدتا از ماهی و میگو تغذیه می کند و عصرها و شبها به شکار می بردازد. دلفینها معمولاً بهصورت می خدا به شکار می بردازد. دلفینها معمولاً بهصورت دنبال غذا بروند. در فصل پاییز جفت گیری می کند و نوزادان پس از دورهٔ دنبال غذا بروند. در فصل پاییز جفت گیری می کند و نوزادان پس از دورهٔ بارداری حدوداً ۹ ماهه، در تابستان بعد، بهدنیا می آیند.

دلفین کو ژپشت - گونههای کم سن و سال این حیوان، بدنشان بهصورت عادی در برابر آب مقاوم است، اما دلفینهای بالغ، قوزی از بافتهای چربی بر پشت خود دارند. پوزهٔ این حیوان دراز است و در مجموع دندان دارد. در آبهای کمعمق از ماهیها، نرمتنان و سختپوستان تغذیه میکند و به هنگام جستوجوی غذا، از خاصیت بازگشت امواج صوتی بهره میگیرد. جانوری گروهزی است و در گروههایی حداکثر ۲۰ تایی، زندگی میکند.

دلغين ريسو

Order: Cetacea: Whales Family: Delphinidae: Dolphins Size: 3 - 4 m (10 - 13 ft) Range: Worldwide, temperate and tropical waters Habitat: deep water

دلفین گنگ

Order: Cetacea: Whales Family: Platanistidae: River Dolphins Size: 1.5 - 2.4 m (5 - 8 ft) Range: India: Ganges and Brahmaputra river systems Habitat: rivers, streams

دلفين گوژپشت

Order: Cetacea: Whales Family: Delphinidae: Dolphins Size: 2 - 3 m (6 1/2 - 10 fr) Range: Indian Ocean, S.W. Pacific Ocean, Yangtze River Habitat: coasts, estuaries,

دلفين معمولي

Order: Cetacea: Whales Family: Delphinidae: Dolphins Size: 2.1 - 2.6 m (7 - 8 1/2 ti) Range: Worldwide, temperate and

tropical oceans. **Habitat:** coastal and oceanic

waters

گراز دریایی بندرگاه

Order: Cetacea: Whales Family: Phocoenidae: Porpoises Size: 1.4 - 1.8 m (4 1/2 - 6 ft) Range: N. Atlantic, N. Pacific Oceans; Black and Mediterranean

Habitat: shallow water, estuaries

گراز دریایی بیباله

Order: Cetacea: Whales Family: Phacoenidae: Porpoises Size: 1.4-1.8 m (4 1/2 - 6 ft) Range: E, and S.E. Asia: Pakistan to Borneo and Korea; Yangtze River, E. China Sea

Habitat: coasts, estuaries, rivers

دلفین معمولی - این دلفین سدههاست که به قلم هنرمندان به تصویر کشیده میشود. حیوانی است خوش نقش و نگار با پوزهای دراز و بالههایی نوکتیز. این نقش و نگارها در راستهٔ والها، پیچیدگی زیادی دارد و متنوع است. نقش و نگارهای این دلفین در موقعیتهای مختلف جغرافیایی، با هم فرق دارند. در گروههایی ۲۰ تا ۲۰۰ تایی زندگی می کند و نظام زندگیاش سلسله مراتبی است. بعضی وقتها، گروه گروه به هم پیوسته، دستههای بزرگی را تشکیل می دهند. گزارشهای رسیده از رفتار این حیوان باهوش و گروهزی، حاکی است که گاهی هنگام نیاز به کمک همراهان مجروح خود می شتاید. حیوانی است پر تحرک که در آب بالا و پایین می جهد و اغلب جلوی کشتیها شنا می کند. اگرچه به طور معمول هر دقیقه چندین بار نفس می کشد، اما می تواند تا ۵ دقیقه در عمق ۲۸۰ متری آب باقی بماند. این دلفین از انواع ماهیها، بهویژه ماهی مرکب تغذیه می کند و برای صید کردن، از خاصیت بازگشت امواج صوتی بهره می برد. نوزادان، در فصل تابستان، پس از دورهای ۲۰ تا ۱۱ ماهه، بهدنیا

می ایند.

گراز دریایی بندرگاه ـ حیوانی گروهزی و پر هیاهوست و در

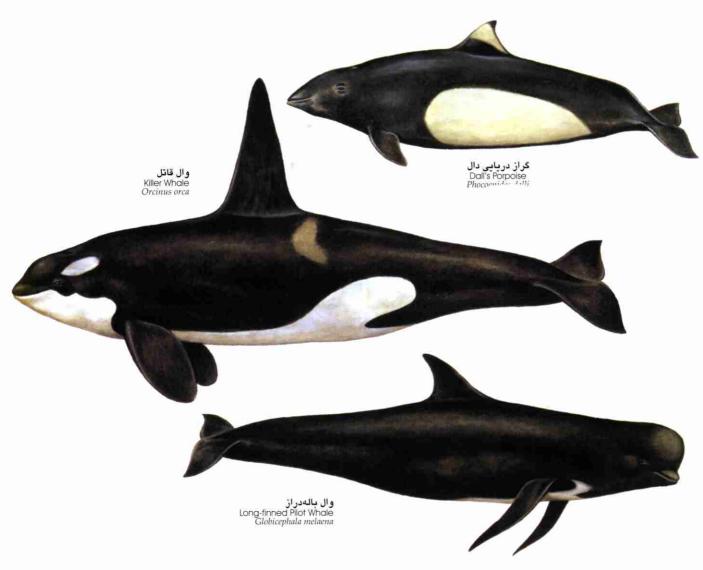
گروههایی حداکتر ۱۵ تایی زندگی می کند. اعضای گروه ارتباط زیادی با
هم دارند و هرگاه برای یکی از اعضا مشکلی پیش بیاید، دیگران به کمکش

می شتابند. از ماهی هایی مثل شاهماهی شمالی و ماکرل تغذیه می کند و در پی شکار تا ۶ دقیقه زیر آب باقی می ماند و محل شکار را با استفاده از امواج صوتی تشخیص می دهد. این حیوانات مراسم طولانی جلوه گری در برابر جفت را انجام می دهند و در حالی که شنا می کنند، به نوازش یکدیگر می پردازند. این حیوان در ماه ژوئیه و اوت جفت گیری می کند. دورهٔ بارداری ۱ تا ۱۱ ماه به طول می انجامد و نوزادان حدود ۸ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند. وقتی نوزاد در حال شیر خوردن است، مادر برای این که راحت تر نفس بکشد، در کف دریا به پهلو می خوابد.

گراز دریایی بیباله این حیوان با پیشانی برجسته و منحنی شکلش که کمی به پوزه شباهت دارد و نیز با نوار برجسته کوچک برآمدگیهای منحنی شکل پشتش، از دیگر گونههای همخانواده متمایز می شود. سریع و چابک است و در کمتر از یک دقیقه، به دنبال شکار در آب فرو می رود. عمدتاً از سخت پوستان، انواع ماهی ها، بهویژه ماهی مرکب تغذیه می کند و در ردیابی شکار، با استفاده از امواج صوتی، مهارت دارد. اگرچه غالباً بهصورت جفت جفت حرکت می کند، اما گاه گروههای حداکثر ۱۰ تایی آن نیز مشاهده شده است. از رفتار زمان زاد و ولد آنها، آگاهی اندکی در دست است، اما نوزادان با چسبیدن به برآمدگیهای پشت مادر، به این سو و آن سو می روند.

دلفینها و گرازهای دریایی

گراز دریایی دال از بسیاری از گونهها بزرگتر و سنگینتر است. در سرش کوچک و آروارهٔ پایینی اش کمی برآمدهتر از آروارهٔ بالایی است. در گروههای حداکثر ۱۵ تایی به سر میبرد که این گروهها خود نیز ممکن است با گردآمدن دیگر گروهها، تبدیل به دستههای ۱۰۰ تایی یا بیش تر شوند و تابستانها به شمال و زمستانها به جنوب مهاجرت کنند. این جانور از ماهی مرکب و ماهیهایی مانند هیک تغذیه می کند و احتمالاً از ردیابی صوتی برای شکار استفاده می کند. جفت گیری اش در طول سال است و نوزدان تا ۲ سال از شیر مادر تغذیه می کنند.

وال باله دراز سر این جانور غیر معمول و چهار گوش و بالههایش دراز و تا حدودی باریک است. صداهای مختلفی از خود درمی آورد که برخی برای ردیابی صوتی است. غذای اصلی اش را ماهی مرکب تشکیل می دهد، اما از دیگر ماهی ها مثل ماهی کاد و سپرماهی نیز تغذیه می کند. در گروههای ۶ تایی یا بیش تر، گرد هم جمع می شود و پیوندهای مستحکمی بینشان برقرار است. این گروهها ممکن است دستههای بزرگ تری را نیز

تشکیل دهند. دورهٔ بارداری، حدود ۱۶ ماه به درازا می کشد و مادر یک سال یا بیش تر به نوزادش غذا می دهد. محل زندگی این حیوان نامعمول است، چراکه در دو منطقهٔ کاملاً متفاوت به سر می برد.

وال قاتل بزرگ ترین عضو خانوادهٔ دلفین هاست؛ جانوری است نیرومند و در عین حال مقاوم در برابر فشار آب، با سری منحنی و زوایای مدور و بدون پوره، بالهٔ پشتی که مشخصهٔ بارز اوست، در نرهای بالغ تقریباً به ۲ متر می رسد. بالهٔ مادهها و جوان ترها منحنی شکل و کوچک تر است، ولی از بالهٔ بسیاری از والها بزرگ تر است. جانور بالغ، در مجموع ۴۰ تا ۵۰ دندان دارد. این جانور، مهاجمی حریص است و از انواعماهی ها، بهویژه ماهی مرکب، شیرهای دریایی، پرندگان و حتی والهای دیگر تغذیه می کند. صداهایی که در ردیابی صوتی به کار می گیرد، شبیه به دیگر دلفینها نیست و احتمالاً از آن برای یافتن غذا در آبههای تیره و کدر بهره می گیرد، خانوادمهای بزرگی از این والها با هم زندگی می کنند و در شکار با یکدیگر مشارکت دارند، این جانور عادات و رفتارهای منظمی برای مهاجرت ندارد، اما سفرهایی برای یافتن غذا انجام می دهد.

گراز دریایی دال

Order: Cetacea: Whales Family: Phocoenidae: Porpoises Size: 1.8 - 2.3 m (6 - 7 1/2 th) Range: Temperate N. Pacific Ocean Habitat: inshore and deeping oceanic waters

وال بالهدراز

Order: Cetacea: Whales Family: Delphinidae: Dolphins Size: 4.8 - 8.5 m (16 - 28 ft) Range: N. Atlantic Ocean; temperate southern oceans Habitat: coastal waters

وال قاتل

Order: Cetacea: Whales Family: Delphinidae: Dolphins Size: 7 - 9.7 m (23 - 32 ft) Range: Warldwide, porticularly cooler seas Habitat: coastal waters

پلکت اروپایی

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustellidae: Mustellids Size: body: 38 - 46 cm (15 - 18 in), 13 - 19 cm (5 - 7 1/2 in) Range: Europe Habitat: forest

تايرا

Order: Camivora: Camivores Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 60 - 68 cm (24 - 27 in), tail: 38 - 47 cm (15 - 18 1/2 in) Range: S. Mexico to Argentina;

Habitat: forest

راسوی کوچک

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 18 - 23 cm (7 - 9 in), tail: 5 - 7 cm (2 - 2 3/4 in) Range: Europe, N. Africa, Asia. N. America; introduced in New Zapland:

Habitat: farmland, woodland

ريتل

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 60 - 70 cm (23 1/2 - 27 1/2 in), tall: 20 - 30 cm (7 3/4

Range: Africa; Middle East to N. India Habitat: steppe, savanna

راسوها، گندراسوها و سمورهای آبی

پلکت اروپایی ـ جانوری منزوی و شبروست و جوندگان، پرندگان، خزندگان و حشرات را غالباً روی زمین شکار میکند و بهندرت از درختان بالا می رود. مثل دیگر راسوها، غدههای بویایی در قسمت تحتانی بدن دارد، اما ترشحات این غدد مخصوص دفاع است و بهعنوان وسیلهٔ دفاعی و نیز برای مشخص کردن قلمرو به کار گرفته می شود. ۱ یا ۲ بار در سال زاد و ولد می کند و هر بار ۵ تا ۸ نوزاد به دنیا می آورد. این حیوان احتمالاً نیای فرت اهلی است.

تاپرا - یکانه گونهٔ تاپرا، بهخوبی می دود، از درخت بال می رود و شنا می کند. از پستانداران کوچک، مانند سنجابها و جوندگان و نیز میوه و عسل تغذیه می کند. به صورت جفت جفت یا در گروههای کوچک خانوادگی حرکت می کند و شبها و صبحهای زود به فعالیت مشغول می شود. گمان می رود که سالانه یک نوبت زاد و ولد می کند و هر باز، ۲ تا ۴ نوزاد به دنیا می آورد.

راسوی کوچک ـ این جانور کوچکترین گوشتخوار به شمار میرود. مانند قاقم که در شمال منطقهٔ محل سکونتش زندگی می کند، او نیز در فصل زمستان تغییر رنگ می دهد. غالباً از موشها تغذیه می کند و بهخاطر کوچکی می تواند آنها را در داخل سوراخشان تعقیب کند. اغلب، شبها فعال است، اما در روز نیز شکار می کند. سالی ۱ یا ۲ بار زاد و ولد می کند و در لانهای زیرزمینی و در هر نوبت ۴ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد.

ریتل این جانور خپل، بهخاطر علاقهٔ زیادش به عسل، به گورکن عسل معروف شده است و در افریقا بین این جانور و پرندهای کوچک، موسوم به هانی گاید، بهخاطر ویژگی عسل خوری، مشارکت و پیوندی ایجاد شده است. هانی گاید صرفاً آواز سر داده، در جلو به پرواز درمی آید و ریتل را به لانهٔ زنبورهای وحشی هدایت می کند آن گاه ریتل با پنجههای قوی خود لانه را در هم می شکند و هر دو شریک، غنیمت به دست آمده زبرواها در امان می دارد: اما همین پوست به دلیل این که روی بدن بسیار زبورها در امان می دارد: اما همین پوست به دلیل این که روی بدن بسیار شل می ایستد، وسیلهٔ دفاعی مناسبی برای اوست به این ترتیب که اگر حیوانی به او حمله کند و پشت گردن او را چنگ بگیرد، می تواند بهراحتی در پوست خود بچرخد و حتی مهاجم را گاز بگیرد. افزون بر عسل و نوزاد در پوست خود بچرخد و حتی مهاجم را گاز بگیرد افزون بر عسل و نوزاد در پوست خود بچرخد و حتی مهاجم را گاز بگیرد افزون بر عسل و نوزاد در پوست خود برخی اوقات، در روز نیز فعال است، اما غالباً حیوانی شبروست. به گرچه برخی اوقات، در روز نیز فعال است، اما غالباً حیوانی شبروست. به زیزرمینی یا در لانهای وسط صخرهها بهدنیا می آورد. دورهٔ بارداری اش زیرزمینی یا در لانهای وسط صخرهها بهدنیا می آورد. دورهٔ بارداری اش ۶ تا ۷ ماه است.

زوريلا _ اين حيوان به پل كت خطدار نيز معروف است و مى تواند در صورت احساس خطر ترشح تهوع آورى از غدههاى تحتانى خود به اطراف بهاشد. غالباً حيوانى شبروست و از جوندگان، خزندگان، حشرات و تخم

راسوها، گندراسوها و سمورهای آبی

پرندگان تغذیه می کند. روزها در سوراخی که خود حفر کرده یا در سوراخ حیوانات دیگر، یا در شکاف صخرهها یا انبوه سنگها به استراحت می پردازد. در هر نوبت بارداری در یک حفره، ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

سمور آبی اروپا _ آسیایی _ اگرچه روی زمین به چابکی حرکت می کند، اما با زندگی در آب نیز سازگاری کامل دارد. مانند اعضای دیگر تیرهٔ راسوها، بدنش باریک است، اما دمش برای رانش در آب، ضخیم، گوشتی و عضلانی است. پاهای این جانور پردهدار است و هنگامی که در آب است، می تواند مجاری بینی و گوشها را ببندد. پشم این حیوان کوتاه و متراکم است و پوستش با قرار گرفتن در مجاورت لایهای از هوا خشک نگه داشته میشود. شناگری بسیار ماهر است و در آب با حرکات موجی و نیرومند بدن و دم و ضربات پاها، به این سو و آن سو حرکت میکند و از ماهیها، قورباغهها، مرغان آبی، ولها و دیگر موجودات آبی تغذیه می کند. حیوانی منزوی و گریزپاست و امروزه در بیش تر مناطق محل سکونتش كمياب شده است. در ساحل رودخانهها لانه كرده، غالباً شبها به فعاليت می پردازد. حتی حیوانات بالغ نیز بازی گوش اند و از سر خوردن در کنارههای لجنی رودخانه لذت میبرند. در فصل بهار ۲ تا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد (در منطقة جنوبي محل سكونتشان، سراسر سال زاد و ولد مي كند). ٨ گونه لوترا (نام علمی این حیوان) وجود دارد و همگی، کم و بیش، دارای ویژگیها و رفتارهای مشابهی هستند.

سمور آبی بدون سرپنجهٔ افریقایی به پاهای این حیوان پردههای اتصالی کوچکی دارد، اما به همان خوبی دیگر سمورهای آبی شنا می کند. همان گونه که از نامش پیداست، غیر از ناخن هایی کوچک در انگشتهای سوم و چهارم باهایش، سرپنجهٔ دیگری ندارد. پشم این حیوان از بیش تر سمورهای آبی کهپشت تر است و به همین خاطر بهصورت بی رویه شکار نشده است. خرچنگها غذای اصلی او را تشکیل می دهند. این جانور

مجهز به دندانهای بزرگ و نیرومندی برای در هم شکستن پوستههای سخت است. همچنین، از نرمتنان، ماهیها، خزندگان، قورباغهها، پرندگان و پستانداران کوچک نیز تغذیه میکند. مثل دیگر سمورهای آبی، برای خوردن به ساحل میآید و ترجیح میدهد با دستانش غذا بخورد تا از زمین. در حرکات دستانش مهارت بسیاری دارد. این حیوان سوراخ حفر نمیکند، بلکه در گروههای خانوادگی با جفت خود یا به تنهایی در شکاف و زیر صخرهها زندگی میکند. در هر نوبت بارداری ۲ تا ۵ نوزاد بهدنیا میآورد و نوزادان دست کم ۱ سال نزد والدین خود میمانند.

سعور آبی بزرگ - این حیوان در ظاهر شبیه گونهٔ لوترا است، اما از او بزرگ تر و دارای دمی پهن است که بر هر سوی آن کاکلی قرار دارد. معمولاً گروهی سفر می کند و در روز فعال است. از ماهیها، تخمیرندگان، پستانداران آبی و پرندگان تغذیه می کند و در سوراخی کنار یک رودخانه یا زیر ریشههای درختی لانه می کند. سالی یک بار و هر بار ۱ کا توزاد بهدنیا می آورد. امروزه در معرض خطر است و از سوی برخی کشورها حمایت شده است، اما اعمال قانون در بخش وسیع و پراکندهای از محل سکونت این جانور کاری بسیار مشکل است و شمار آن همچنان رو به کاهش است.

زوريلا

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidoe: Mustelids Size: body: 28.5 - 38.5 cm (1 1-15 in), tall: 20.5 - 30 cm (8 - 12 in) Range: Africa: Senegal and Nigeria to South Africa Habitat: savanna, open country

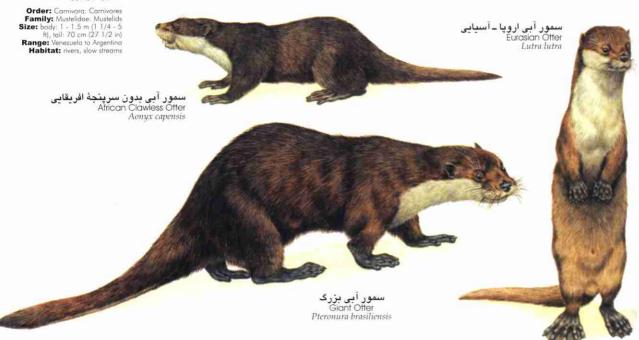
سمور آبی اروپا ۔ آسیایی

Order: Carnivora: Carnivora: Family: Mustelidae: Mustelidae Size: body: 55 - 80 cm (21 1/2 - 31 1/2 in), tail: 30 - 50 cm (12 Range: Europe, N. Africa, Asia Habitat: rivers, lakes, sheltered

سمور آبی بدون سرپنجهٔ افریقایی

Order: Carnivora: Carnivoras
Familiy: Mustelidae: Mustelids
Size: body: 95 cm - 1 m (37 in - 3
1/4 ft), tail: 55 cm (21 1/2 in)
Range: Africa: Senegal, Ethiopia,
South Africa
Habitat: slow streams and pools;
coastal waters, estuaries

سمور آبی بزرگ

سمور دریایی

Order: Carnivora: Carnivore Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 1 - 1.2 m (1 1/4 - 4 ft), tail: 25 - 37 cm (10 - 14 1/2 in) Range: Bering Sea; USA: Calitornia coast Habitat: rocky coasts

سيبل

Order: Carnivora: Carnivora Family: Mustelidae: Mustelida Size: body: 38 - 45 cm (15 - 18 in), tail: 12 - 19 cm (5 - 7 1/2 in) Range: Siberia; Japan: Hokkaido Habitat: fores

فرت ياسياه

Order: Carnivora: Carnivore: Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 38 - 45 cm (15 - 17 3/4 in), tail: 12.5 - 15 cm (5 - 6 in) Range: N. America: Alberta to

Habitat: proirie

سمور دریایی - این حیوان نسبت به دیگر سمورهای آبی، با زندگی آبی سازگاری بیش تری دارد، به گونهای که تقریباً سراسر زندگی خود را در دریا و در آبهایی با عمق کمتر از ۲۰ متر میگذراند. بدنش آبلغز است و دم و پاهایی کوتاه دارد. پاهای عقبی این جانور پردهدار و بالهمانند و پاهای جلوییاش کوچک است. بر خلاف بیشتر پستانداران آبی که لایهٔ عایقی از چربی به دور خود دارند، باید برای حفاظت در برابر سرمای آب، به لایهای از هوا که دور پوستش را احاطه کرده است، متکی باشد. زمان زیادی را صرف آراستن و تمیز کردن پشم پرپشت و براقش می کند زیرا اگر از آن بهخوبی مراقبت نشود، کیفیت عایق بندی آن کاهش پیدا می کند، این جانور از صدف، توتیای دریایی، ماسل (نوعی صدف دو کفهای)، آبالون (نوعی صدف) و دیگر نرمتنان تغذیه می کند و صید خود را از بستر دریا گرد می آورد و در حالی که در آب دراز کشیده است، آن را می خورد. بیش تر غذاهایی که میخورد، پوستهٔ سختی دارند و برای این که از عهدهٔ آنها برآید، راه حل جالبی به کار می گیرد؛ به این گونه که وقتی برای تهیهٔ غذا در آب فرو می رود، تکه سنگی را نیز از بستر دریا با خود می آورد و همان گونه که درون آب، به پشت دراز کشیده است، سنگ را روی سینهٔ خود قرار میدهد و صید را روی سنگ می کوبد تا پوسته شکسته شده، بدن نرم جانور درون آن نمایان شود. هنگام غروب خود را با شنا به بسترهای غول آسای کتانجک (نوعی گیاه دریایی) که در محدودهٔ محل سکونت او یافت می شود، میرساند و خود را داخل علفهای دریایی گیر میاندازد تا در طول شب که خواب است، آب او را نبرد. این حیوان هر ۲ سال ۱ بار یا بیش تر، زاد و ولد می کند و هر بار یس از دورهای ۸ تا ۹ ماهه، ۱ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان در وضعیت بسیار تکامل یافتهای بهدنیا می آیند، چنان که چشمان شان کاملا باز است و ردیف کاملی از دندانهای شیری دارند. مادر در حالی که به پشت شنا می کند، فرزند را روی سینه حمل و نگهداری می کند. زمانی این حیوان را به خاطر پوست زیبایش شکار می کردند و از این رو کمیاب شد، اما چند سالی است که تحت

> مور دریایی Enhydris lutris

سعيل ـ سيبل يكي از هفت گونهٔ دله است. مدتها براي پوست پرپشتش شکار میشد. اقداماتی به منظور حفظ این حیوان و جلوگیری از كاهش جمعيتش در روسيه به عمل أمده است و آن را بهخاطر پوستش پرورش میدهند. جانوری زمینی است و از جوندگان کوچک و دیگر یستانداران و نیز از ماهیها، حشرات، عسل، میوههای مغزدار و انواع توت تغذیه می کند. سالی یک بار و هر بار ۲ تا ۴ نوزاد، معمولاً در ماه آوریل بهدنيا مي أورد.

فرت باسماه اين جانور عمدتاً از موشهاي علفزار تغذيه مي كند، اما این موشها آفت به شمار میروند و شمار زیادی از آنها را مسموم می کنند. این مسمومیت غیر مستقیم، باعث نابودی طبیعی و کاهش شدید شمار فرتها شده است. این حیوان امروزه مورد حمایت قانون قرار دارد، اما همچنان بهطور جدی در معرض انقراض است و بقای آن به بقای موشهای علفزار، یا تواناییاش برای سازگاری با غذا و محیطهای دیگر وابسته است. بهطور کلی جانوری شبروست و هر سال در ماه ژوئن ۳ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد.

قاقم _شكارگرى بسيار ماهر است و با گاز گرفتن دقيق و قدرتمند پشت گردن صید، آن را می کشد. جوندگان و خرگوشها، غذای عمدهٔ او را تشکیل میدهند، اما پستانداران دیگری، شامل حیواناتی بزرگتر از خود را نیز میخورد. همچنین پرندگان، تخم پرندگان، ماهی و حشرات نیز در شمار غذاهای او هستند. در شمال محل زندگیاش و در ابتدای فصل زمستان، پوست تیرهٔ خود را از دست میدهد و بهجای آن پوست سفید خالصی روئیده و تنها نوک سیاه دمش باقی میماند. این پوست سفید زمستانی توجه تجار پوست را جلب کرده است. در ماه آوریل یا ماه مه، ۳ تا ۷ نوزاد بهدنیا می آورد. حیوان نر به مراقبت و تغذیهٔ نوزادان که در بدو تولد ناتوان هستند، می پردازد. نوزادان تا زمانی که به ۳ هفتگی نرسیدهاند، چشمشان باز نمی شود، اما پس از ۷ هفته، نرهای جوان حتی از مادرشان هم بزرگتر می شوند. جنس راسو، شامل ۱۵ گونه است: از جمله مینکها که امروزه به خاطر پوست پرپشتشان پرورش می یابند،

حمايت قانون قرار گرفته است.

راسوها، گندراسوها و سمورهای آبی

گریسون ـ حیوانی چالاک است، بهخوبی از درختان بالا میرود و مى تواند شنا كند. از قورباغهها و كرمها و نيز از موجودات زميني تغذيه می کند و از سوراخ متروک حیوانات دیگر، شکاف یک صخره یا وسط ریشههای یک درخت به عنوان لانه استفاده می کند. در ماه اکتبر ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد. از جنس گریسون، ۳ گونه وجود دارد که همگی در امریکای مرکزی و جنوبی زندگی میکنند. برای بومیها این حیوان به اندازهٔ فرتها

گندراسوی پوژهخوکی ـ حیوانی شبرو، کندرو و منزوی است و دارای زبرترین پوست در میان گندراسوهاست. نام این حیوان از یوزهٔ دراز و خوکیشکل او گرفته شده است. پوزهاش را در خاک فرو میبرد و حشرات و شفیرهٔ سوسکها را می کاود. مارها، پستانداران کوچک و میوهها نیز در شمار غذای او هستند. در اماکن صخرهای یا سوراخهای متروک

استراحت مى پردازد. از موشها، تخمها، حشرات، انواع توت و لاشه تغذیه می کند و در اوایل ماه مه، ۵ یا ۶ نوزاد، در لاتهای با ردیفی از مواد گیاهی، بهدنیا می آورد. گندراسوی کلاهدار، شباهت و نزدیکی زیادی با این گونه دارد. نقوش سیاه و سفید هر دو گندراسو در جانوران مختلف دارای تنوعی زیاد و نشانگر وضعیتی هشداردهنده است.

گندر اسوی لکهدار ـ خطوط و لکهای سفید گندراسوی لکهدار، بسیار گونه گون است. در این گونهٔ حیوانی هرگز دو حیوان را نمی توان یافت که نقوششان یکسان باشد. حیوانی شبرو و عمدتاً زمینزی است. غالباً زير زمين لانه مي كند، اما از درختان نيز بهخوبي بالا مي رود و گاه نیز روی درختان لانه می کند. جوندگان، پرندگان و تخمهای آنها، حشرات و میوهها، غذای اصلی او را تشکیل میدهد. نوزادانش را در جنوب زیستگاهش، در هر وقتی از سال بهدنیا می آورد، اما در مناطق شمالی تر، نوزادان در اوایل بهار بهدنیا می آیند و شمارشان ۴ یا ۵ تاست. دورهٔ بارداری این حیوان، نزدیک به ۴ ماه به درازا می کشد.

Size: body: 35 - 48 cm (13 3/4 -19 in), 17 - 31 cm (6 1/2 - 12 in) Range: 5. USA to Nicoragua Habitat: wooded and open land

گندراسوی خطدار

Order: Camivora: Carnivores Family: Mustelidoe: Mustelids Size: body: 28 - 38 cm (11 - 15 in), tail: 18 - 25 cm (7 - 10 in) Range: S. Canada to N. Mexico Range: S. Canada Io N. Menner Habitat: semiopen country, woods, grassland

گندراسوی لکهدار

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidae: Mustelida **Size:** body: 23 - 34.5 cm (9 - 13 1/2 in), tail: 11 - 22 cm (4 1/4 - 8 1/2 in) Range: W. USA to central Mexico Habitat: wasteland, brush and wooded areas

گوركن

Order: Carnivora: Carnivores. Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 42 - 56 cm (16 1/2 -22 in), tail: 10 - 15 cm (4 - 6 in) Range: S.W. Canada to central

Habitat: open grassland, arid land

گورکن اروپا ۔ آسیایی

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidae: Mustelids Size: bady: 56 - 81 cm (22 - 32 in), tail: 11 - 20 cm (4 - 7 3/4 in) Range: Europe to Japan and S. China

Habitat: forest, grassland

گورکن خوک

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 55 - 70 cm (21 1/2 - 27 1/2 in), tail: 12 - 17 cm (5 - 6 1/2 in)

Range: N. China, N.E. India,

Habitat: wooded regions in uplands and lowlands

گورکن ـ این گورکن تنها گونه از گورکنهای دنیای جدید است. بدنش تا حدودی پهن است، اما جز این مورد، به دیگر گورکنها شبیه است. حیوانی منزوی است و غالباً شبها فعال می شود، اما در روز نیز از لانه بیرون میرود. در حفر زمین مهارت زیادی دارد و دنبال جوندگان که غذای اصلیاش هستند. به چالاکی زمین را حفر میکند. گاهی نیز ذخیرهٔ غذایے اش را دفن می کند. خزندگان و پرندگان و تخمشان نیز در شمار مواد غذایی مصرفی این حیوان هستند. در اواخر تابستان جفت گیری می کند، اما دورهٔ بارداری اش که ۶ هفته به طول می انجامد، تا ماه فوریه شروع نمی شود. از این رو، نوزادانش را در بهار أتی بهدنیا می آورد. در هر نوبت بارداری ۱ تا ۵ و غالباً ۲ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان که در بستری از علفها در سوراخشان بهدنیا می آیند، با قشری از خز ابریشمین پوشیده شدهاند. چشمشان پس از ع هفته گشوده می شود و چندین ماه از شیر مادر تغذیه می کنند. این حیوان در شمال منطقهٔ محل سکونتش و در ارتفاعات بالا، بیش تر زمستان را در خواب به سر میبرد و با چربی ذخیره شدهٔ بدنش، به زندگی ادامه میدهد، اما کاملاً به خواب زمستانی نمی رود و هنگام ملایم بودن آب و هوا به فعاليت مي يردازد.

فعالیت میپردازد.

گورکن اروپا - آسنیایی - این حیوان گروهزی، در گروههای خانوادگی و در حفرههای زیرزمینی بزرگی با شبکهای از راهها و اتاقکها و ورودیهای متعدد، زندگی میکند. از این سیستم حفرهای، ممکن است نسلهای متوالی استفاده کنند و هر یک، اضافات یا تغییراتی در آن پدید آورند. موادی که برای پوشش بستر اتاقکهای خواب به کار میرود، شامل علف، یونجه و برگ درختان است که حیوان آنها را به این اتاقکها

حمل می کند و گاه صبحهای زود به بیرون می برد و در معرض هوا قرار می می کند و اطراف این حفرهها مناطقی برای بازی وجود دارد و محدودهٔ قلمروی هر گروه با آبریزگاههایی مشخص شده است. این گورکنها معمولاً شبرو هستند و حوالی غروب از حفرههای شان بیرون می آیند. موجوداتی بازی گوشاند و جوان ترها و بزرگسالان، با هیاهو و بهشکلی افراطی جستوخیز می کنند. چنین بازی هایی، پیوندهای اجتماعی آنها را تقویت می کند و در زندگی گروهی این جانوران نقشی حیاتی ایفا می کند. از کرمهای خاکی و نیز جانوران کوچک، ریشهها، انواع میوهها بهویژه میوههای مغزدار تغذیه می کنند. در تابستانها که فعالیتهای اجتماعی، به اوج خود می رسد، جفت گیری می کنند، اما باروری تخمکها زمانی صورت می گیرد که پایان آن یا تولد نوزادان در فصل بهار انجام شود. هر نوبت بارداری ۲ تا ۴ نوزاد در بردارد.

گورکن خوک ـ شکل و اندازهٔ این حیوان شبیه به گورکن اروپا- آسیایی است، اما او را از گلوی سفید و دمش که اکثراً سفیدرنگ است، می توان تشخیص داد. اسم این حیوان نشانگر پوزهٔ متحرک و خوکمانند اوست که برای جستوجوی مواد گیاهی و حیوانات، از آن استفاده می کند. حیوانی شبروست و روزها را در شکاف صخرهای یا سوراخی عمیق می گذراند. بیش تر عادتهای او شبیه گورکن اروپا ـ آسیایی است. او نیز مانند دیگر گورکنها، غدمهایی دارد که از آنها مایع بدبویی ترشح می شود. نقوش سفید و سیاه بدنش نیز هشنداری است تا کسی نزدیک او نشود. از رفتارهای زمان زاد و ولد این حیوان آگاهی چندانی در دست نیست، اما همین اندازه معلوم است که در ماه آوریل ۴ نوزاد بهدنیا می آورد.

راسوها، گندراسوها و سمورهای آبی

گورکن فرت چینی - این حیوان نقوش نقاب مانندی روی صورت دارد که او را از دیگر راسوهای شرقی متمایز می سازد. در سوراخها و شکافها زندگی می کند و هنگام غروب و شبهنگام فعال است. از درختان بهخوبی بالا می رود و از میوه، حشرات، حیوانات کوچک و کرمها تغذیه می کند. وقتی احساس خطر کند، وحشی می شود و غدد تحتانی او مایع متعفنی ترشح می کند. یا هر نوبت جفت گیری که در ماه مه یا ژوئن صورت می گیرد، حداکثر ۳ نوزاد بددنیا می آورد. از جنس گورکن فرت، ۲ گونهٔ دیگر نیز یافت می شود که هر دو در جنوب شرقی آسیا زندگی می کنند.

گورکن متعفن - ۲ گونهٔ دیگر از این گورکنها یافت می شود که غدد تحتانی شان بسیار فعال است و بنا به گفتهٔ برخی، مایع متعفن هولناکی همچون غدد گندراسوها از آنها ترشح می شود. این حیوان هنگام تهدید شدن یا احساس خطر، دمش را بالا می برد و مایعی را به فضای اطراف می باشد. این مایع نیز، مانند مشک، وقتی غلیظ است، بوی بدی دارد، اما هنگام رقیق شدن می تواند خوشبو باشد. پیش تر، از آن در ساخت عطر استفاده می شد. این موجود شبرو، در سوراخ زندگی می کند و از کرمها، حشرات و حیوانات کوچک تغذیه می کند. گونهٔ دوم، گورکن پالاوان، در فیلیین و جزایر کالامیان زندگی می کند.

مارس موجودی چابک با دمی پشمانوست که حرکات اگرویاتیک انجام میدهد. بیشتر وقتها روی درختان، سنجاب شکار میکند. روی زمین نیز به شکار میپردازد و از حیوانات کوچک، حشرات، انواع میوهها، بهویژه میوههای مغزدار تغذیه میکند. در سوراخ درختان لانه میکند و با یک بار زاد و ولد در سال، آنهم در ماه آوریل، ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا میآورد. نوزادان در بدو تولد کور و ناتواناند و چشمشان پس از ۶ هفته باز میشود و در ۳ ماهگی به وزن حیوانات بالغ میرسند.

ولورین - این حیوان که تنها یک گونه دارد، جانوری قویبنیه و در قیاس با اندازهاش بسیار نیرومند است و حتی می تواند حیواناتی بزرگتر از خود را بکشد. اگرچه عمدتاً گوشتخوار است، اما از انواع توتها نیز تغذیه میکند. حیوانی منزوی و غالباً زمینی است، اما می تواند از درختان بالا رود. هر جانور نر، قلمروی بزرگی با ۲ یا ۳ ماده در اختیار دارد و تابستانها جفت گیری میکند. جانور ماده معمولاً پس از یک باروری به تأخیر افتاده، در بهار سال بعد ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد. این نوع باروری پدیدهٔ شگفتانگیزی است که به حیوانات اجازه می دهد تا در زمانی مناسب نوزاد خود را به دنیا آورند. حتی اگر این فاصله بیش از دورهٔ بارداری واقعی آنها باشد. تخمک بارور شده در حالتی معلق درون رحم باقی می ماند و پس از طی دورهٔ ناکنش وری، فعال می شود. نوزادان حدود ۲ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند و تا ۲ سالگی نزد او می مانند. پس از گذشت نزدیک می مانند. پس از گذشت نزدیک

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 33 - 43 cm (13 - 17 in), tail: 15 - 23 cm (6 - 9 in) Range: N.E. Indio, S. China, Indo-China, Java, Borneo Habitat: grassland, open forest

گوركن متعفن

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidae: Mustelidae Size: body: 37.5 - 51 cm (15 - 20 in), tall: 5 - 7.5 cm (2 - 3 in) Range: Sumatra, Java, Borneo Habitat: dense forest

مار تن

Order: Carnivora: Carnivores Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 35.5 - 43 cm (14 - 17 in), tail: 18 - 23 cm (7 - 9 in) Range: Canada, N. USA Habitat: forest, woodland

ولورين

Order: Carnivora: Carnivoras Family: Mustelidae: Mustelids Size: body: 65 - 87 - cm (25 1/2 - 34 1/4 in); tali: 17 - 26 cm (6 1/2 - 10 in) Range: Scandinavia, Siberia, Aloska, Canada, W. USA Habitat: coniferous forest; tundra

است، حرکت میکند و بهخوبی از درختان و بوتهها بالا میرود. روزها در سوراخ متروک حیوانات دیگر، میان شکاف یک صخره یا روی شاخهٔ یک درخت میخوابد و هنگام غروب، کار صید را آغاز میکند. بینایی، شنوایی و بویاییاش خوب است و مخفیانه به شکار نزدیک میشود و پیش از پریدن بر آن، خود را تقریباً بهطور کامل روی زمین پهن می کند. بیش ترین صیدش را جوندگان، خزندگان و حشرات روی زمین تشکیل میدهد، اما برای استراحت یا گرفتن پرندگانی که روی درخت لانه دارند، از درختان نیز بالا می رود. مرغ و خروسهای اهلی را نیز شکار می کند. معمولا به تنهایی یا با جفت خود زندگی می کند. پس از دورهای ۶۸ تا ۷۷ روزه، در سوراخی در زمین، روی درخت یا در شکاف یک تختهسنگ، ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

نوزادانش که گور بهدنیا میآیند، پس از ۵ تا ۱۲ روز چشمشان گشوده

می شود. حداکثر ۳ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند و با رسیدن به ۹ ماهگی

زياد آبى كنگو داين حيوان كه بهندرت مشاهده شده است، ظاهراً نیمه آبزی است و عمدتاً از ماهی ها و موجودات آبی تغذیه می کند. بدنی لاغر، پاهایی کوتاه (پاهای عقبیاش درازتر از پاهای جلویی هستند) و دمی ضخیم و پشمالو دارد. پشم این حیوان قهوهای مایل به قرمز است، اما پشم

زباد افریقایی ـ حیوانی بزرگ و شبیه به سگ است. سری پهن،

گردنی قوی و پاهایی بلند دارد و پاهای عقبیاش از پاهای جلویی بلندترند.

یشم آن معمولا خاکستری رنگ است و در زیر چانه و گلو و پاهای

عقبی اش، تیره تر است. بر پشت و پهلوها، خطوط و وصله های تیره رنگی

دارد که اندازه و فاصلهٔ این نقوش در برخی از آنها تفاوت بسیاری با هم

دارد. روزها درون سوراخی، زیر پوشش گیاهان یا میان صخرهها استراحت

می کند و میخوابد. بهندرت از درختان بالا می رود، مگر آن که در حال

گریز از دشمن باشد. همچنین، بهخوبی شنا می کند. غذای او را پستاندارانی

كاملا مستقل مىشوند.

پشت گوشها، دم و پشتش تیرهتر است.

بینتورانگ ـ زبادی بزرگ است که خز بلند و زبری دارد. گوشهای

منگولهدارش نمایان است و دمی دارد با قابلیت گرفتن اجسام که هنگام

بالا رفتن، به عنوان اندام پنجم از أن استفاده مي كند. به استثناي كينكاجو، که جزء خانوادهٔ راکون هاست، این حیوان تنها گوشتخواری است که چنین

دمی دارد. در روز بالای درختان میخوابد و شبها بیرون آمده، به آهستگی

اما با مهارت میان شاخهها حرکت می کند و به دنبال میوه و دیگر مواد

گیاهی و نیز حشرات، مهرهداران کوچک و لاشه می گردد. حیوان ماده پس

از دورهای ۹۰ تا ۹۲ روزه، صاحب ۱ یا ۲ نوزاد میشود. پدر و مادر، هر دو،

جنت خالخالی - حیوانی لاغر و پاکوتاه، با لکههایی سیاه است

از نوزادان شان که کور و ناتوان بهدنیا می آیند، مراقبت می کنند.

Order: Carnivara: Carnivares Family: Viverridae: Carnivares
Size: body: 61 - 96.5 cm (24 - 38 in), tail: 56 - 89 cm (22 - 35 in)
Range: S.E. Asia, Palawan, Java, Borneo

جنت خالخالى

زباد آبی کنگو

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 45 - 50 cm (17 3/4 - 19 3/4 in), tail: 35 - 42 cm (13 3/4 16 1/2 in

Range: Africa: N.E. Zaire Habitat: rain forest near streams

زباد افريقايي

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 80 - 95 cm (31 1/2 - 37 1/2 in), tail: 40 - 53 cm (15 3/4

Range: Africa, south of the Sahara to South Africa: Transvaal Habitat: forest, savanna, plains,

بينتورانگ

Habitat: forest

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 50 - 60 cm (19 3/4 - 23 1/2 in), tail: 40 - 48 cm (15 3/4 - 18 3/4 in)

Range: S.W. Europe: S.W. France, Spain and Portugal; Africa, Middle

Habitat: semidesert, scrub

به اندازهٔ نوزاد غزالها، پرندگانی شامل ماکیان و تخمآنها، خزندگان، قورباغهها، وزغها و حشرات، تشكيل مىدهند و لاشه، ميوه و انواع توت را نیز میخورد. حیوان ماده پس از دورهای ۶۳ تا ۶۸ روزه، ۱ تا ۴ نوزاد و معمولاً ۲ نوزاد به دنیا می آورد. نوزادان اولین غذای جامد خود را در ۳ هفتگی میخورند و نیز تا ۳ ماه از شیر مادر تغذیه میکنند. این حیوان ممكن است ٣ بار در سال زاد و ولد كند.

زباد درختی افریقایی ـ این حیوان که شبها فعال است، در بالا رفتن از درختان مهارت دارد و بیشتر عمر خود را بالای درختان سپری می کند. برنامهٔ غذایی اش متنوع است و حشرات، مارمولکها، پستانداران کوچک، پرندگان، انواع بسیاری از میوهها (که گاه تنها غذایش است)، برگها، علفو لاشه را شامل میشود. حیوانی منزوی است و روزها بین درختان استراحت می کند. حیوان نر از ماده بزرگتر و سنگین تر است. هر دو، دارای پاهایی کوتاه و دمی بلند و ضخیماند. پوزهٔ جانور کوتاه است و با سبیلهای بلند، آراسته شده است. رنگ این حیوان معمولاً از قهوهای مایل به خاکستری، تا قهوهای سیر مایل به سرخ، متغیر است و روی هریک از شانهها، لکهٔ شیری رنگی دارد (نام دیگر این حیوان زباد درختی دولکهای است). پس از دورهای حدود ۶۴ روزه، صاحب ۲ یا ٣ نوزاد مي شود.

> ز<mark>باد افریقایی</mark> African Civet Vinerra cinetta

زباد درختی راهراه - این حیوان دارای بدنی لاغر و کشیده و پوزهای باریک و نوکتیز است. رنگ آن غالباً نخودی مایل به سفید تا نخودی مایل به نارنجی است و خطوط تیره رنگی روی سر و گردن، پشت شانه ها و بیخ دمش دیده می شود. حیوانی شبروست و بهخوبی از درختان بالا میرود و پاهایی قوی و متناسب با زندگی درختی دارد. برای یافتن غذا، روی درختان، کف جنگل و کنار نهرها را میجوید. کرمها و ملخها، غذای اصلی او را تشکیل میدهند، اما از مورچهها، عنکبوتها، سختیوستان، حلزونهای بحری و بری و قورباغهها نیز تغذیه میکند. از رفتار این حیوان هنگام زاد و ولد، آگاهی اندکی در دست است.

زباد درختی راهراه Banded Palm Civet

Hemigalus derbyanus

زباد درختی نقابدار ـ بدنی بی خط و لکه، به رنگ خاکستری یکدست یا قرمز مایل به قهوهای دارد، اما مشخصهٔ او نقوش نقابمانند روی صورتش است. حیوانی شبروست و روی درختان و زمین، به شکار جوندگان و دیگر حیوانات کوچک میپردازد و از حشرات، میوهها و ریشهٔ گیاهان نیز تغذیه می کند. ترشحات غدههای تحتانیاش، بسیار متعفن است و می تواند برای دفع مهاجمان تا مسافتهای زیادی فوران کند. در هر جفت گیری که در سوراخ یک درخت انجام میپذیرد، ۳ یا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد. رنگ نوزادان بیش از بزرگ ترها خاکستری است و در هنگام تولد، نقاب واضحی روی صورت خود ندارند.

زباد درختى افريقايي

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 44 - 60 cm (17 1/4 - 23 1/2 in), tail: 48 - 62 cm (18 3/4 - 24 1/2 in)

Range: Africa: Guinea, east to S.
Sudan, south to Mozambique Habitat: forest, savanna

زباد درختى راهراه

Order: Carnivora: Carnivores Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 41 - 51 cm (16 - 20 in), tail: 25 - 38 cm (9 3/4 - 15 in) Range: Malaysia, Sumatra, Borneo

Habitat: forest

زباد درختى نقابدار

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 50 - 76 cm (19 3/4 - 30 in), tail: 51 - 64 cm (20 - 25 Range: Himalayas to China Hainan, Taiwan, S.E. Asia, Sumatra,

Borned Habitat: forest, brush

سالانو

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 35 - 38 cm (13 3/4 - 15 in), tail: 18 - 20 cm (7

- 7 3/4 in)
Range: N.E. Madagascar
Habitat: rain forest

سمور زباد

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 57 - 67 cm (22 1/2 - 26 1/4 in), tail: 13 - 20 cm (5

Range: Indo-China, Malaysia, Borneo, Sumatra Habitat: swamps, near rivers

فاسا

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 60 - 75 cm (23 1/2 - 29 1/2 in), tail: 55 - 70 cm (21 1/2 - 27 1/2 in)

Range: Madagascar Habitat: forest

فالانوك

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 46 - 50 cm (18 - 19 3/4 in), tail: 22 - 24 cm (8 1/2 - 9 1/2 in)

Range: N. Madagascar Habitat: rain forest, swamps

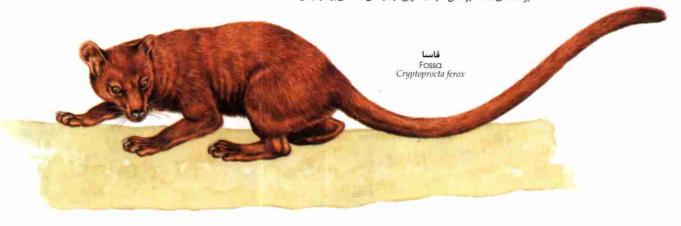
سالانو - حیوانی گروهزی است و تا آخر عمر با جفت خود می ماند. در گروههای خانوادگی و در قلمرویی که مرزهای آن با ترشحات غدههای تحتانی مشخص شده است، زندگی می کند. شبها در سوراخی که خود حفر کرده یا سوراخ حیوانات دیگر یا درون حفرهٔ درختی به استراحت می پردازد. در روز دنبال حشرات (غذای اصلی)، دوزیستان، خزندگان و گاه پستانداران کوچک و پرندگان می گردد. همچنین، محتویات تخمها را نیز می خورد. تخمها را با پاهایش گرفته، به سوی عقب، به سوی سنگ یا درختی پرتاب می کند. ۱ نوزاد بهدنیا می آورد، اما از دیگر رفتارهای زمان زاد و ولد این حیوان چیزی دانسته نیست.

سمور زباد - این حیوان بیشتر وقتش رادر آب به سر میبرد. مانند بسیاری از پستانداران آبی، زیرخزی کوتاه، پرپشت و ضد آب دارد که با لایهای از موهای محافظ بلندتر و زبر پوشانده شده است. مجاری بینی به سوی بالا باز میشوند و می توانند با پردههایی بسته شوند؛ گوشها نیز قابلیت بسته شوند؛ گوشها نیز قابلیت بسته شدن دارند. پاهای این حیوان انعطاف پذیر است، پردههای پهنی دارد. این پردهها که بخشی از پنجهٔ حیوان را در بر گرفتهاند، تا نوک پاها امتداد نیافتهاند. از این رو، حیوان می تواند بر روی زمین نیز، مانند آب بهخوبی حرکت کند. هنگام شنا، فقط نوک بینیاش در سطح آب قرار دارد و بنابراین تقریبا از نظر پنهان است و می تواند در کمین حیواناتی که برای نوشیدن آب می آیند، بنشیند. داخل آب هم قادر به شکار کردن است. ماهی ها، پستانداران کوچک، پرندگان و سخت پوستان همگی درشمار برنامهٔ غذایی این حیوان هستند و از میوهها نیز تغذیه می کند. دندان های نیش بلند و تیزی برای گرفتن صید و دندانهای آسیای پهنی برای خرد کردن پستههای سخت پوستان دارد. به خوبی از درختان بالا می رود و چنان که

به او حمله شود، به جای رفتن به داخل آب ممکن است به درختان پناه ببرد. معمولاً ۲ یا ۳ نوزاد، در حفرهای زمینی یا حفرهٔ درختی بهدنیا می آورد. نوزادان حدود ۶ ماهگی مستقل می شوند.

فاسا بزرگ ترین گوشتخوار ماداگاسکار است. همان اندازه که شبیه به زباد است، به گربه نیز شباهت دارد. سری گرد و گربهمانند و پوزهای درازتر دارد و بدنش باریک و کشیده و پاهای عقبی از جلویی بلندترند. غروب و شبها فعال است و در بالا رفتن از درختان مهارت بسیار زیادی دارد. بر زمین هم همان قدر چالاک است که بر درخت. به تنهایی زندگی می کند و پستاندارانی به اندازهٔ سمورها، و نیز پرندگان، مارمولکها، مارها و حشرات را شکار می کند. مرغ و خروسهای اهلی را نیز میخورد. پس از دورهای حدود ۳ ماهه، حیوان ماده ۲ یا ۳ نوزاد، درون حفرهای، سوراخ درختی یا در لانهای میان صخرهها بهدنیا می آورد و خود به تنهایی از آنها مراقبت می کند. نوزادان در ۴ ماهگی از شیر گرفته می شوند و تا ۲ سالگی کاملاً رشد می کنند و مستقل می شوند.

فالانوک _ این حیوان به نمس دندان کوچک نیز معروف است. بدنی دراز و باریک و پوزهای نوک تیز و پاهایی کوتاه دارد و ساختار بدنی ش، شبیه به نمس است. پاهای عقبی از جلویی بلندتر بوده و از این رو قسمت زیرین بدن از جلوی آن، در سطحی بالاتر قرار گرفته است. دم این حیوان ضخیم و پشمالوست و هنگام غروب و شبها فعال است. نمی تواند به خوبی از درختان بالا برود یا ببرد، اما با پرشهای کوتاه و آهسته، روی زمین حرکت می کند و به دنبال غذای عمدهاش، کرمهای خاکی، می گردد. از حشرات، حلزون آبی، قورباغه و گاهی از پستانداران و پرندگان کوچک

نیز تغذیه می کند. بی درنگ به آب می زند و به تعقیب صید می پردازد. هنگام فراوانی غذا، لایه ای از چربی، نزدیک بیخ دمش ذخیره می شود و در فصول خشک که کرمها کم یاباند، از آن استفاده می کنند. این حیوان با جفت خود تا آخر عمر زندگی کرده و هر جفت برای خود قلمرویی دارد و محدودهٔ آن را با ترشحات غدههایی که در سر و قسمت تحتانی بدنش قرار دارند، مشخص می کند. پس از دورهٔ بارداری که حدود ۱۲ ماه به طول می انجامد، حیوان ماده تک نوزادی به دنیا می آورد که کاملاً پوشیده از مواست و چشمانی باز دارد و تا ۹ هفته از شیر مادر استفاده می کند. این حیوان، به دلیل تخریب جنگلها، شکار بی رویه و رقابت با گونه ای از زباد حیوان، به دلیل تخریب جنگلها، شکار بی رویه و رقابت با گونه ای از زباد کاهش کناشته است.

کیوسی مانس - این حیوان، دم و پوزهای بسیار بلند و باریک دارد و بینیاش از لب پایینی بیرون زده است. مانند بسیاری از نمسها، گروهزی و بینیاش از لب پایینی بیرون زده است. مانند بسیاری از نمسها، گروهزی است و در گروههای خانوادگی حداکثر ۱۲ تایی زندگی میکند. در حالی که این سو و آن سو به دنبال غذاست، پیوسته مترصد صداهای تند و و حشرات میکاود و نیز از خرچنگها، قورباغهها، خزندگان، پستانداران کوچک و پرندگان و تخم آنها نیز تنذیه میکند. این حیوان برای آن که تخمها و طعمههایی با پوستهٔ سخت را بشکند، آنها را به سوی درخت یا سنگ پرتاب میکند. شبها، در حفرههای زیرزمینی میخوابد که آنها را اغلب در پشتهٔ قدیمی موریانهها حفر میکند. این حیوان بهندرت از درختان بالا میرود، مگر از ترس دشمن. حیوان ماده سالی چند بار زاد و ولد کرده و در هر نوبت ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا میآورد. دورهٔ بارداری ش حدود ۷۰ روز به طول می انجامد.

لینسانگ افریقایی – حیوانی شبروست و از درختان بهخوبی بالا می رود. در روز بیش تر وسط درختان است تا روی زمین. هنگام روز، در لانهای که از گیاهان سبز ساخته شده است، و میان درختان به استراحت می پردازد و شبهنگام برای شکار حشرات و پرندگان نابالغ بیرون می آید. همچنین از میوهها، میوههای مغزدار و مواد گیاهی تغذیه می کند. بدنی دراز و کشیده دارد و رنگش از زرد مایل به قهوهای تا خاکستری متغیر است. روی بدن لکههای تیره رنگی دارد و خطوط تیره رنگی نیز به دور دم بلندش حلقه زده است. از عادات و رفتارهای این حیوان هنگام زاد و ولد، آگاهی اندکی در دست است. ظاهراً سالی یکی دو بار، و هر بار ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

لینسانگ راهراه ـ جانوری لاغر و باریک اندام است و رنگش از خاکستری مایل به سفید تا خاکستری مایل به شهید تا خاکستری مایل به قهوهای متغیر است. ۴ یا ۵ خط تیره بر پشت، و نیز لکههای تیرهرنگی بر پهلوها و پاهایش دارد. حیوانی شبروست و بیش تر وقتخود را میان درختان میگذراند. روی درختان، ماهرانه به اطراف جست و خیز می کند، اما روی زمین نیز به همان چالاکی است. پرندگان، پستانداران کوچک، حشرات، مارمولکها و قورباغهها را صید می کند و تخم پرندگان را نیز میخورد. از عادات، رفتارها و زاد و ولد این حیوان آگاهی چندانی در دست نیست، اما برخی بر این باورند که سالی دو بار زاد و و لد می کند و هر بار ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان در لاندای در سوراخ درختان یا درون حفرهای بهدنیا می آورد.

كيوسىمانس

Order: Camivora: Camivores Family: Viverridae: Crebs Size: body: 30 - 40 cm (11 3/4 - 15 3/4 in), tail: 15 - 25 cm (6 Range: Africa; Sierra Leone to Cameroom Habitat: rain forest

لينسانك افريقايي

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 33 cm (13 in), tail: 38 cm (15 in) Range: Africa: Sierra Leone to Zaire Habitat: forest

لینسانگ راهراه

Habitat: forest

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 37.5 - 43 cm (14 3/4 - 17 in), toil: 30.5 - 35.5 cm (12 - 14 in) Range: Thoiland, Malaysia,

لينسانگ افريقايي

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 25 - 31 cm (9 3/4 -12 1/4 in), tail: 19 - 24 cm (7 1/2 - 9 1/2 in)

Range: Africa: Angola to South

Habitat: open country, savanna,

نمس دمپشمالو

Order: Carnivora: Carnivores Family: Vivernidae: Civets Size: body: 40 - 50 cm [15 3/4 - 19 3/4 in], tail: 20 - 30 cm [7 3/4 - 11 3/4 in]

Range: E. Africa: Kenya to e and Mozambique Habitat: coastal forest, savanna

نمس دمسفید

Order: Carnivora: Carnivores Family: Vivernidae: Civets Size: body: 47 - 69 cm (18 1/2 - 27 1/4 in), tail: 36 - 50 cm (14 1/4 19 3/4 in

Range: Africa, south of the Sahara Habitat: savanna, dense bush st edge, often near water

میرکت _این حیوان به سوری کیت نیز معروف است. مانند بسیاری از نمسها، بدنی دراز و پاهایی کوتاه دارد. خز این جانور عمدتاً از قهوهای مایل به خاکستری تا خاکستری روشن متغیر است و بدنش با خطوط تیرهرنگی پوشیده شده است. گوشها و بینیاش هم تیرهرنگ و سر و گلویش به رنگ روشن است. خز روی شکم نرم و نازک است و به تنظیم دمای بدن این حیوان کمک می کند. خود را در وضع نشسته یا درازکش روی زمین گرم قرار میدهد تا دمای بدن را افزایش دهد و برای کاهش آن نیز در حفرهای خنک و تاریک روی شکم دراز می کشد. حیوانی گروهزی است و در گروههای خانوادگی زندگی می کند. گاه چندین خانواده با هم در گروههای ۳۰ تایی یا بیش تر زندگی می کنند. محل تجمع این حیوانات، منطقهٔ مسکونی خاصی است که از لانههایی مانند حفرهها یا شکاف صخرهها و محلهای ویژهٔ غذا خوردن تشکیل شده است. هنگام کاهش ذخیرهٔ غذایی، لازم است سالی چندین بار به نقاط دیگر نقل مکان کند. این حیوان حفر کنندهٔ خوبی است و حفرههایی با چندین تونل و اتاقک می کند. در روز

فعال است و با جفت خود یا در گروههای کوچک دنبال غذا می گردد. عموماً برای زیر نظر گرفتن صید یا مراقبت از خود در برابر خطرات، روی پاهایش مینشیند. در مسافتهای کوتاه بهسرعت میدود، اما نمی تواند بهخوبی از درختان بالا برود یا بجهد. حشرات، عنکبوتها، عقربها، هزاریاها، پستانداران کوچک، مارمولکها، مارها، پرندگان و تخمشان، حلزونها، ریشهها، میوهها و دیگر مواد گیاهی در شمار مواد غذایی گونهگون این حیوان هستند. از حس شنوایی و بویایی خوبی برخوردار است و بیناییاش بسیار قوی است. همواره مراقب دشمنان اصلیاش، یعنی پرندگان شکاری، است و در صورت احساس خطر بیدرنگ به سوی حفره یا هر مخفیگاه دیگری شیرجه می رود. اغلب بین ماههای اکتبر و آوریل زاد و ولد می کند و پس از دورهای حدود ۷۷ روزه، ۲ تا ۵ نوزاد و غالباً ۲ تا ۳ نوزاد را در اتاقکی زیرزمینی، با ردیفی از علفها بهدنیا می آورد. نوزادان نابینا بهدنیا می آیند، اما چشم شان ۱۲ تا ۱۴ روز پس از تولد گشوده می شود و اولین غذای جامد خود را می توانند ۳ تا ۴ هفته پس از تولد بخورند.

نمس دمیشمالو ـحیوانی تنومند با پوزهای پهن و پاهایی استوار است و دمی پهن و بسیار پشمالو دارد. جانوری شبرو و گریزپاست و روزها درون یک حفره که اغلب متعلق به حیوانات دیگر است، یا سوراخی در تنهٔ یک درخت، استراحت می کند. شبها به شکار حشرات، از جمله موریانهها و نیز مارمولکها، مارها، جوندگان و دیگر موجودات کوچک میپردازد.

نمس دمسفید - جثهای بزرگ و پاهایی بلند دارد. دم پشمالوی این حیوان مشخصهٔ بارز اوست و قسمت بیخ دم، خاکستری رنگ و نوک أن غالباً به رنگ سفید و متمایل به سفید است. برخی از این حیوانات ممكن است دمى كاملاً سياه رنگ داشته باشند. اين حيوان به تنهايي يا با جفت خود زندگی می کند و معمولاً فقط شبها فعال است، اما در مناطق بسیار دورافتاده ممکن است اواخر روز نیز از لانه بیرون بیاید. در بالا رفتن از درختان ناتوان است، ولى مىتواند شنا كند. البته بهندرت شنا مىكند و بیش تر روی زمین به شکار می پردازد. حشرات، قورباغهها، خزندگان، جوندگان و پرندگان زمینی را صید می کند و از دندانهای نیش پرزورش برای خرد کردن حلزونها و خرچنگها بهره می گیرد. تخمیرندگان و میوه ها نیز در شمار غذاهای او هستند. این حیوان در هر نوبت بارداری ۲ یا ٣ نوزاد بهدنيا مي آورد.

نمس راهراه ـ این حیوان بدنی تنومند و پوزه و دمی نسبتاً کوتاه دارد. رنگ آن از قهوهای مایل به زیتونی تا خاکستری مایل به قرمز متغیر است و بر پشت خود از شانهها تا دم، لکههای روشن و تیرهای دارد که پشت سر هم قرار گرفتهاند. در روز فعال است (در آب و هوای گرم فقط صبحها و شبها) و برخی اوقات، شبهای مهتابی نیز بیرون می آید. در صورت لزوم از درختان بهخوبی بالا میرود و شناگر خوبی است. در کل، جانوری شجاع است و در جستوجوی غذا ماجراجوست. غالباً زمین را می کند و آن را می کاود و در آشغال برگها دنبال حشرات، عنکبوتها، عقربها، هزارپاها، قورباغههای کوچک، مارمولکها، مارها و پستانداران و پرندگان کوچک می گردد. همچنین، از میوهها، جوانهٔ گیاهان و تخم پرندگان نیز تغذیه میکند و پوستهٔ تخمها را با کوبیدن بر سنگها میشکند. در دستههای خانوادگی حداکثر ۳۰ تایی زندگی می کند و مگر در فصل زاد و ولد، هر چند روز یک بار، منطقهٔ محل سکونت خود را تغییر میدهد. این جانور در سوراخ درختان، شکاف صخرهها یا حفرههایی که خود حفر کرده یا از دیگر حیوانات گرفتهاست، لانه می کند. در صورتی که به او حمله شود، با شجاعت از خود دفاع می کند، زوزه می کشد، أب دهان می اندازد و پشت خود را منحنی می کند. پس از دورهای حدود ۸ ماهه، ۲ تا ۶ نوزاد در حفرهای بهدنیا می آورد. چشمنوزادان ۱۰ روز پس از تولد گشوده می شود، و ۳ هفته پس از تولد به خود جرأت میدهند و بیرون میروند.

نمس مرداب ـ این حیوان بزرگ با بدن قوی بنیه اش، شناگری ماهر است و احتمالاً از تمام نمسهای دیگر بیش تر در آب به سر می برد بر خلاف مهارتش در آب، پاهایش پرده دار نیست، بلکه سرپنجههای کوتاه و نیرومندی دارد. عمدتاً شبروست و کنارهٔ نهرها و مردابها شنا

می کند یا پرسه می زند و به دنبال غذاهایی مانند خرچنگها، حشرات آبزی، ماهیها، قورباغهها و مارها می گردد. معمولاً در جستوجوی غذا، از پنجههای جلوییاش برای لمس لجنها یا زیر صخرهها، استفاده می کند. برای درهم شکستن پوستهٔ سخت حیواناتی مانند خرچنگها، آنها را به سوی تختهسنگ یا درختی پرتاب می کند. نشانه گذاری این حیوان همراه با رفتاری پیچیده و رقص گونه است. روی دستهای خود می ایستد و در حالی که دمش بر پشتش آویزان است، زیر شاخهها را با ترشحات غدد تحتانی خود نشانه گذاری می کند. این حیوان به تنهایی یا با جفت خود یا در گروههای خانوادگی کوچک زندگی می کند و در حفره یا لانهای وسط پشته گراهان، ۱ تا ۳ نوزاد به دنیا می آورد.

نمس هندی ـ بسته به شرایط اقلیمی، این حیوان در گسترهٔ پهناوری یافت میشود و در اندازه و ظاهر تنوع زیادی دارد. گونههایی که در بیابان زندگی می کنند، از همه کوچک ترند و رنگشان روشن تر است. اما در کل، خز نرم و ابریشمین این حیوان، قهوهای مایل به زیتونی است و دم آن از طول سر و بدنش کوتاهتر است. شبها در حفرهای که خود کنده است، به استراحت میپردازد و روزها بهدنبال شکار میگردد. همان گذرگاههای همیشگی را میپیماید و پیوسته خود را در پوشش گیاهان پنهان میکند. تقریباً از هرچه گیرش بیاید، مانند موشهای صحرایی و معمولی، مارها، عقربها، هزارپاها، زنبورهای غیر عسل و دیگر حشرات تغذیه می کند. حیوان قابل توجهی است؛ میتواند حیوانات موذی، مثل موشهای صحرایی را از بین ببرد. در حقیقت این جانور سازگار را به مناطقی بیرون از منطقة طبیعی محل سکونتش بردهاند تا موشهای صحرایی و مارهایی را که بهغلات حمله می کنند، نابود سازد. مادهها ممکن است سالی دو بار و هر بار پس از دورهای حدود ۷ هفتهای ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا بیاورند. نوزادان تازه بهدنیا آمده نابینا و بیمو هستند و مادرشان آنها را درون دهان خود حمل می کند و به شدت مراقب آن هاست.

Order: Carnivora: Carnivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 30 - 45 cm (11 3/4 - 17 3/4 in), tai: 20 - 30 cm (7 3/4 - 11 3/4 in), Range: Africo, south of the Sahara Habitat: savanno, often near

نمس مرداب

Order: Camivora: Camivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 45 - 60 cm (17.3/4 - 23.1/2 in), tail: 30 - 40 cm (11.3/4 - 15.3/4 in) Range: Africa, south of the Sahara Habitat: marshland, tidal

نمس هندی

Order: Camivora: Camivores Family: Viverridae: Civets Size: body: 35 cm (13 3/4 in), toil: 25 cm (9 3/4 in) Range: Iraq to India; south to Malaysia; introduced in West India; Hawaii and Fiji Habitat: desert, open scrub, thin forest, dense forest

زرافهها

او کایی _این حیوان در جنگلهای

انبوه زندگی میکند. مدتها

توسط قبایل محلی پیگمیها

شکار میشد؛ اما با کشفی که

فرماندار وقت اوگاندا در سال

۱۹۰۱ صورت داد، به جهانیان

معرفی شد. او حدس میزد که

این حیوان بهخاطر خطهای روی

بدنش، با گورخرها قرابتی داشته باشد.

در واقع این حیوان، فوق العاده شبیه به اجداد اولیهٔ

زرافههاست که تنها از طریق فسیلهایشان شناخته

شده بودند. بدنی کوچک و فشرده دارد که به سمت

قسمت تحتانی شیب میخورد. خطوط مشخصی نیز بر

یاهایش دیده می شود. فقط نرها دارای شاخهایی کوتاه و

پوشیده با پوستی شبیه به شاخ زرافه هستند. زبان این جانور

چنان دراز است که برای تمیز کردن چشمها و مژهها می تواند

از آن استفاده کند. هر حیوان به تنهایی و در منطقهٔ مخصوص

به خود زندگی می کند. این حیوانات تنها در فصل زاد و ولد

یکدیگر را میبینند. از برگها و جوانههای درختانی که میتوانند با زبان درازشان به آن برسند و نیز از علفها، سرخسها، میوهها، قارچ و مانیوک تغذیه می کنند. جفت گیری غالباً بین ماههای مه و ژوئن

از شیر مادر تغذیه می کند و تا ۴ یا ۵ سالگی، به رشد کامل نمی رسد.

اوكايى

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Giraffidae: Giraffes Size: body: 1.2 - 2 m (4 - 6 1/2 ft), tail: 30 - 42 cm (11 3/4 - 16

Range: Zoire Habitat: rain forest

زرافه

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Giraffidae: Giraffes Size: body: 3 - 4 m (9 3/4 - 13 ft), tail: 90 cm - 1.1 m (35 1/2 in - 3 1/2 ft)

Range: Africa, south of the Sahara Habitat: sayanna

Giraffe Giraffa camelopardalis

زرافه - زرافه با پاهای دراز و گردن بسیار بلندش، در حالت راست ابستاده ۳/۳متر تا شانهها و تقریباً ۶ متر تا تاج سر، ارتفاع دارد. رنگ آمیزی تنهٔ این جانور بسیار بارز است و شامل زمینهٔ زرد روشن و لکههای نامنظم تیرهرنگی است که از حیوانی به حیوان دیگر و از منطقهای به منطقهٔ دیگر متغير است. ممكن است برخي از آنها تقريباً سفيد يا سياه باشند، يا حتى بی لکه. نر و ماده، هر دو، دارای شاخهایی با روکشی پوستی هستند. یک جفت شاخ روی پیشانی دارد و گاه یک جفت شاخ کوچکتر نیز، کمی عقب تر از آن، روی تاج سر مشاهده می شود. برخی یک شاخ، یا برآمدگی دیگری بین این دو دارند. همچنین در انتهای دم، دستهای موی آویخته نیز دارد. حیوانی گروهزی است و عموماً در دستههای حداکثر ۶ تایی و گاهی ۱۲ تایی به سر میبرد و گاهی با هم اجتماع کرده، در گلههای بزرگتر زندگی میکنند. دسته، از مادهها و چند نوزاد تشکیل میشود و یک نر در رأس آن است. نرها برای تصاحب مادهها نزاع می کنند و با سر و گردن به زورآزمایی می پردازند. دستهٔ زرافهها، در اطراف قلمروی خود حرکت مى كنند و و غالباً صبح هنگام و بعد از ظهر دنبال غذاهايي مانند جوانهها و میوهها بالای درختان خاردار و اقاقیا می گردند. همچنین، ممکن است علف، گیاهان و غلات را نیز بخورند. این حیوان وسط روز، در سایه استراحت می کند و شبها چندین ساعت دراز می کشد یا ایستاده به استراحت میپردازد. پس از دورهای ۴۰۰ تا ۴۶۸ روزه صاحب یک نوزاد، و بهندرت ۲ نوزاد، میشود. زایمان در اولین دقایق روز انجام می گیرد. نوزادان ۶ تا ۱۲ ماه شیر میخورند و دورهٔ رشدشان ۱۰ سال به درازا می کشد.

Okapia johnstoni

نوزادان از شیر گرفته شدند، با موریانههایی که والدین شان بلعیده و قی كردهاند، تغذيه مىكنند.

دل ـ این جانور سگی آسیایی است. حیوانی گروهزی که در گروههای خانوادگی یا در دستههای حداکثر ۳۰ تایی، متشکل از چندین خانواده زندگی می کند. بیش تر طول روز را به شکار می پردازد و با آن که دوندهٔ خوبی نیست، اما شکار را پیوسته و به گونهای بی رحمانه دنبال می کند تا سرانجام قربانی خسته شود. هنگام شکار حس بویایی و بیناییاش، اهمیت بسزایی دارند. از آنجا که این حیوان بهصورت گروهی شکار می کند، می تواند حیواناتی بزرگ تر از خود مانند گوزنها، گاوهای وحشی، گوسفندان و خوکها، گاومیشهای آبی و بانتگها (نوعی گاو وحشی) را شکار کند. حیوان ماده پس از دورهای حدود ۹ هفتهای، ۲ تا ۶ نوزاد در لانهای میان صخرهها یا در سوراخی کنار رودخانه بهدنیا می آورد. ممکن است چندین ماده کنار هم زاد و ولد کنند. این حیوان به خاطر سال ها آزار و اذیت، رفته رفته کمیاب شده است. و نیز از کاهش شدید حیواناتی که صید او هستند، متحمل خسارت زیادی شده، اما امروزه در برخی از نقاط محل زندگیاش، حمایت شده است.

دىنگو _اين حيوان از نوادگان سگهاي اهلي اي است كه ساكنان اولیه استرالیا چند هزار سال پیش پرورش داده بودند. در ساختار بدنی و رفتار، فرقی با سگهای اهلی ندارد، اما از زمان آمیزش این دو گونهٔ جانوری، زمان زیادی میگذرد و امروزه، تنها شمار اندکی از دینگوهای اصیل باقی ماندهاند. این حیوان در گروههای خانوادگی زندگی می کند، اما ممکن است برای صیدهای بزرگ، دستههای بزرگتری را تشکیل دهد. در وهلهٔ اول از کانگوروها تغذیه می کند، اما از زمانی که سفیدپوستان کشتن کانگوروها را آغاز کردند، این حیوان شروع به خوردن خرگوشها و گوسفندانی کرد که به استرالیا برده شده بودند. پس از دورهای حدود ۹ ماهه، ۴ یا ۵ نوزاد در یک حفره یا شکاف یک صخره بهدنیا می آورد. نوزادان تا ۲ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند و دست کم تا ۱ سال نزد پدر و مادرشان میمانند.

Order: Camivora: Carnivores Family: Hyaenidae: Hyenos Size: body: 65 - 80 cm (25 1/2 81 1/2 in), tail: 20 - 30 cm (7 3/4 11 3/4 in) Range: Africa: Sudan, south to South Africa, Angola **Habitat:** open dry plains, savanna

Order: Carnivora: Carnivores Family: Carnidae: Dogs, Foxes Size: body: 76 cm - 1 m (30 in - 3 1.4 ft), tail: 28 - 48 cm (11 - 18 Range: Central and E. Asia, south to Sumatro and Java

Habitat: forest, woodland; open
country in north of range

Order: Carnivora: Carnivores Family: Canidae: Dogs, Foxes Range: Australia Habitat: sandy desert to wet and dry sclerophyll fores

> آردولف ـ ساختار بدنی این حیوان شبیه به کفتار است، ولی جثهای کوچکتر و سبکتر دارد. پوزهاش نوکتیز است و پاهایش باریک و یالی راست روی گردن و پشت خود دارد. بدن این جانور از قهوهای مایل به زرد تا قهوهای مایل به سرخ متغیر است و روی بدن و پاهایش خطوط تیرهرنگی به چشم میخورد. به غیر از آردولفهایی که در گروههای خانوادگی همراه نوزادان زندگیمی کنند، این حیوان، به تنهایی و در قلمرویی که مرکزیت آن لانهای است، به سر میبرد. این لانه میتواند حفرهٔ متروک یک آردوارک دیگر یا سوراخی باشد که خود حفر کرده است. محدودهٔ این قلمرو با ترشحات غدهٔ تحتانی نشانه گذاری می شود. این جانور شبها فعال است و حس شنوایی بسیار تیزی دارد و میتواند حرکات موریانه ها را که غذای اصلی او هستند، ردیابی کند. موریانه ها را با زبان درازش بالا می کشد. این زبان، پوشیده از بزاق چسبناکی است که کار را برایش آسان تر می کند. همچنین، از دیگر حشرات، تخمپرندگان، پستانداران و خزندگان کوچک

و كفتارها

Cuon alpinus

روباه خرچنگخوار

Order: Carnivora: Carnivores Family: Canidae: Dogs, Foxes Size: body: 60 - 70 cm (23 1/2 /2 in), tail: 30 cm (11 3/4 in) Habitat: open woodland,

روباه فنك

Order: Carnivora: Carnivores Family: Canidae: Dags, Foxes Size: body: 37 - 41 cm (14 1/2 - 16 in), tail: 19 - 21 cm (7 1/2 - 8

Range: N. Africa: Morocco to Egypt, south to N. Niger, Sudan; east to Sinai Peninsula and Kuwait Habitat: desert, semidesert

روباه قرمز

Order: Camivora: Camivores Family: Canidae: Dags, Foxes Size: body: 46 - 86 cm (18 - 33 3/4 in), tail: 30.5 - 55.5 cm (12 -21 3/4 in)

Range: Canada, USA; Europe ina, introduced in Australia Habitat: woodland, open country, recently increasing in urban areas

روباه قطبى

Order: Carnivora: Carnivores Family: Canidae: Dogs, Foxes Size: body: 46 - 68 cm (18 - 26 3/4 in), tali: up to 35 cm (13 3/4 in) Range: Archic regions of Europe, N. America Habitat: tundra, open woodland

روباه خرچنگخوار - از آنجا که اولین گونهٔ این حیوان که بررسی شده، خرچنگی در دهان داشته، نام روباه خرچنگخوار به این حیوان داده شده است؛ گو این که خرچنگ، در حقیقت یکی از اقلام غذایی متنوعی است که این حیوان میخورد. این حیوان به زوروی معمولی نیز معروف است. عمدتاً شبرو و منزوی است و روزها در لانهای که اغلب حفرهٔ متروک جانور دیگری است، به سر میبرد. جوندگان کوچک، مانند موشها و موشهای صحرایی، مارمولکها، قورباغهها و خرچنگها را شکار می کند و از حشرات و میوهها نیز تغذیه می کند و زمین را برای یافتن تخم لاک پشتها، حفر می کند. مرغ و خروسهای خانگی نیز در شمار غذاهای این روباهاند. حیوان ماده در هر نوبت بارداری، ۲ تا ۶ نوزاد بهدنیا می آورد.

روباه فنک - کوچکترین روباه است و با گوشهای نسبتاً بزرگش شناخته می شود. در حفرهای که وسط شنها حفر می کند، لانه می کند و معمولاً شبها فعال است. از جوندگان کوچک، پرندگان، حشرات و مارمولکها تغذیه می کند. حیوانی گروهزی است و تا آخر عمر با یک جفت زندگی می کند. هر جفت یا هر خانواده، قلمروی خاص خود را دارد. پس از دورهای ۵۰ تا ۵۱ روزه، ۲ تا ۵ نوزاد در فصل بهار بهدنیا می آورد.

روباه قرمز ـاين روباه همه فن حريف و باهوش، خود را بهخوبي با شرایط آب و هوایی مختلف وفق داده است و حواس و توان تحمل بسیار زیادی دارد. گاهی در تمام ساعات فعال است، اما گاهی نیز فقط شبها به فعالیت میپردازد و روزها درون حفرهٔ متروک جانوری دیگر یا حفرهای که خود حفر کرده است، استراحت می کند. در غیر فصل تولیدمثل، به تنهایی زندگی می کند. صیادی ماهر است و عمدتاً جوندگان را شکار می کند، اما خرگوشها، خرگوشهای صحرایی، پرندگان، حشرات و بیمهرگان نیز شکار او میشوند. در فصل پاییز، میوهها و انواع توتها را نیز میخورد. این حیوان در مناطق شهری، برای خوردن آت آشغال به زبالهها رو می کند. پس از دورهای ۵۱ تا ۶۳ روزه ۴ نوزاد بهدنیا می آورد. حیوان نر تا زمانی که حيوان ماده بتواند نوزادان را تنها بگذارد يا با آنها دنبال غذا بگردد، غذا تهيه می کند و برای شان می آورد.

روباه قطبی - از معدود حیوانات اصیل قطبی است. پاهایش سراسر با خز پوشیده شده است و گوشهای کوچک مدوری دارد. از یرندگان زمینی، لمینگها و دیگر جوندگان و نیز از پس ماندهٔ غذای خرس قطبی و لاشههای حیوانات دریایی که به کنار ساحل افتادهاند، تغذیه می کند. معمولا از حفرههای کنار تپه یا پرتگاه به جای لانه استفاده می کند. این روباه به خواب زمستانی نمی رود و می تواند دماهای پایین تا حد ۵۰ درجه زیر صفر را تحمل کند. پس از دورهای ۵۱ تا ۵۷ روزه، ۴ تا ۱۱ نوزاد در ماه مه یا ژوئن بهدنیا می آورد. والدین، هر دو، از نوزادان نگەدارى مى كنند،

سک بوتهزار ـ جانوری خپل و شبیه به سگ ترییر است و دم و پاهایی کوتاه دارد. امروزه در منطقهٔ محل سکونتش کمیاب شده است و از نحوهٔ زندگیاش در چرخهٔ حیات وحش آگاهی اندکی در دست است. حیوانی شبروست و گویا گروهی به شکار می روند و عمدتاً جوندگانی، شامل پاکاها و آگوتی ها را شکار می کند. بهخوبی شنا می کند و بهتر از همهٔ

سگراکون Raccoon Dog Nyctereutes procyonoides

سگها و روباههای دیگر در آب به تعقیب شکار میپردازد. در روز در سوراخ و شکافی یا در حفرهٔ متروک یک آرمادیلو پناه می گیرد. محدودهٔ قلمروی خود را با ادرار و ترشحات غدد تحتانی نشانه گذاری می کند. ظاهراً در هر نوبت بارداری، ۴ یا ۵ نوزاد در یک حفره بهدنیا می آورد. والدین، هر دو، از نوزادان مراقبت می کنند.

سگراکون - ساختار بدنی این حیوان شبیه به روباه است. دم و پاهایی کوتاه تر دارد و در دو سوی صورتش، وصلهٔ تیرمرنگی، شبیه به نقاب سیاه رنگ راکون، دیده می شود. به تنهایی یا در گروههای خانوادگی ۵ یا ۶ تایی زندگی می کند و در وهلهٔ اول حیوانی شبروست. روزها در لانهای میان صخرهها یا بوتهها، در درختی توخالی یا در حفرهٔ متروک جانوری دیگر به سر می برد، اما گاهی خودش نیز سوراخی حفر می کند، اغلب نزدیک آب یافت می شود و شناگر بسیار خوبی است و قورباغهها و ماهی ها، غذای عمدهٔ او را تشکیل می دهند. همچنین از جوندگان، میوهٔ درخت بلوط، انواع میوهها و توتها و نیز از لاشه و پس ماندههایی که در پیرامون محل سکونت آدمها یافت می شود، تغذیه می کند. پس از دورهای حدود ۲ ماهه، ۶ تا ۸ نوزاد به دنیا می آورد. نوزادان کم و بیش در ۶ ماهگی مستقل می شوند.

است و لکههای روشنی روی آن دیده می شود که در مجموع، با همین مشخصات شناخته می شود. پاهایی دراز و پوزهای کوتاه و بسیار نیرومند دارد. در گروههای ۶ تا ۳۰ تایی و گاه ۹۰ تایی، زندگی میکند. در این گروهها، میزان همکاری و واکنش به یکدیگر بین تک تک اعضا بسیار بالاست. أنها بهوسیلهٔ حرکات و طرز موقعیت بدن و صداهای مختلف با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. حیوانی سرگردان است و در منطقهٔ پهناوری در پی غذا پرسه میزند. تنها زمانی که نوزادان کوچکاند و نمی توانند سفر کنند، این جانور بیش از چند روز در یک محل باقی میماند. بیش تر روز را در سایه استراحت می کند و خود را آماده میسازد. اغلب در اوایل صبح و غروب یا در شبهای مهتابی شکار می کند. پس از یک خوش و بش دستهجمعی بین اعضای گروه، یکایک رهسپار میشوند و دنبال شکار حیواناتی چون غزال، ایمپالا و گورخر می روند. همین که صید دیده شد، پیش از آغاز تعقیب نهایی، به آهستگی دنبال آن میروند و پیش از متمرکز شدن بر یکی از حیواناتی که قصد شکارش را دارند، ممکن است ابتدا یک یا چندتا از آنها را تعقیب کنند. وقتی به اندازهٔ لازم به شکار نزدیک شدند، شروع به گاز گرفتن از هر جا که امکانش باشد، میکنند. غالباً یاها و دم شکار را می گیرند و او را به زمین میزنند. امعاء و احشای شکار را درمی اورند و او را تکه تکه کرده، میخورند. اعضای گروه بی هیچگونه دعوا و تهاجمی، شکار را بین خود تقسیم میکنند و اجازه میدهند تا اول جوان ترها از آن بخورند. حتی غذا را برای آنهایی که دیر از راه رسیدهاند، قیمیکنند. برخی از اعضای گروه هم به لانه بازمی گردند و غذا را برای بزرگ ترهایی که مواظب نوزادان هستند، قی می کنند. با همکاری دقیق و با رعایت نوبت در تعقیبها و حملههای دستهجمعی، از عهدهٔ شکارهایی بسیار بزرگتر از خود با موفقیت برمی آیند؛ حتی از عهدهٔ شکار گوزن یال دار. این حیوان پس از دورهای ۶۹ تا ۷۲ روزه، ۲ تا ۱۶ و معمولا ۷ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان درون حفرهای که ممکن است سوراخ یک آردوارک یا وارتاگ باشد، بهدنیا می آیند. چندین ماده ممکن است در لانهای با هم سهیم باشند. نوزادان کور بهدنیا می آیند، اما حدوداً پس از ۲ هفته چشمشان باز می شود و می توانند به زودی از لانه بیرون بروند. حدود ۳ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند و کم و بیش ۲ هفته پس از تولد، توسط اعضای گروه از غذاهای قی شده، تغذیه

میشوند. همهٔ اعضای گروه به نوزادان علاقه نشان میدهند و به نوزادان

بیمادر غذا میدهند. نوزادان در ۶ ماهگی رفته رفته شکار و نیز همراهی و

سک شکارچی ـ رنگ بدن این خیوان قهوهای تیره، سیاه یا زرد

سگ بوتهزار

Order: Carnivora: Carnivores
Family: Canidos: Dogs, Fox es
Size: body: 57.5 - 75 cm (22
1/2 - 29 1/2 in), tail: 12.5 - 15 cm
[5 - 6 in]
Range: Central and South
America: Panama to Peru, Brazil
and Paraguoy
Habitat: forest, savanna

ىگر اكو ن

Order: Carnivora: Carnivores Family: Canidae: Dogs, Foxes Size: body: 50 - 55 cm (19 3/4 -21 1/2 in), 13 - 18 cm (5 - 7 in) Range: E. Siberio, N.E. China, Japan, N. Indo-China; introduced in E. and central Europe Habitat: forest and rocky banks near rivers and lokes

سگ شکارچی

Order: Camivora: Carnivoras Family: Canidae: Dogs, Foxes Size: body: 80 cm - 1.1 m (31 1/2 - 3 1/2 ft), tail: 30 - 40 cm (11 3/4 - 15 3/4 in) Range: Africa, south of the Sahara to South Africa: Transvaal; (not in

to South Africa: Transvaal; (not in rain forest areas of W. and central Africa)

Habitat: savanna, plains, semidesert, mountains up to 3,000 m (10,000 ft)

كايوت

Family: Canidae: Dogs, Foxes Size: body: 85 - 95 cm (33 1/2 - 37 1/2 in), tail: 30 - 38 cm (11 3/4 - 15 in)

Range: Aloska, Canada, USA (formerly absent from S.E. but nov spreading there); Mexico, central

Habitat: prairie, open woodland

كفتار خالخالي

Order: Carnivora: Carnivores Family: Hyaenidae: Hyenas Size: body: 1,2 - 1,8 m (4 - 6 ft), toil: 25 - 30 cm (9 3/4 - 11 3/4 in) Range: Africa, south of the Sahara Habitat: semidesert to moist

كفتار راهراه

Order: Carnivora: Carnivores Family: Hyaenidae: Hyenas Size: body: 1 - 1.2 m /3 1/4 - 4 ft), tail: 25 - 35 cm (9 3/4 - 13

Range: Africa: Senegal to : Middle East to India Habitat: dry savanna, bush country, semidesert, desert

کادو ت _ حیوانی بسیار سازگار است؛ بهگونهای که به بقای خود ادامه داده است و حتى با اين كه سالها برايش تله گذاشته و مسمومش كردهاند، توانسته است جمعیت خود را افزایش دهد. گمان می رود که تا اندازهای گوسفندان، گوسالهها و مرغ و خروسهای خانگی را نیز می کشد، اما غذای اصلی اش جوندگان و خرگوشها هستند که برای کشاورزان نیز سودمند است. مارها، حشرات، لاشه، انواع میوهها و توت و علف نیز میخورد و برای صید سخت پوستان، ماهی و قورباغه، داخل آب نیز می رود. این حیوان در اواخر زمستان جفتگیری می کند و پس از دورهای ۶۳ تا ۶۵ روزه، ۵ تا ۱۰ نوزاد بهدنیا می آورد. حیوان نر در ابتدا غذای مورد نیاز حیوان ماده و نوزادان را فراهم می آورد، اما پس از آن پدر و مادر هر دو به شکار می روند. نوزادان وقتی ۶ تا ۷ ماهه شوند، پدر و مادر را ترک میکنند و به دنبال قلمرویی برای خود می گردند. این حیوان در امریکای شمالی، همپایهٔ شغال، در آسیا و افريقاست.

کفتار خالخالی ـاین جانور بزرگترین کفتار است. سرش بزرگ و نیرومند، پاهایش باریک و پشتش شیبدار است. دمی پشمالو و یالی کوتاه دارد که گردن و شانههایش را در بر میگیرد. رنگ قهوهای سر و پاها، همواره از دیگر نقاط بدن روشن تر است و لکههای تیرهرنگی در تمام نقاط بدن پراکنده است. رنگ آمیزی و پراکندگی این نقوش در هر حیوانی متفاوت است. این حیوان، در مناطق باز ساکن است و وارد جنگل نمی شود. غالباً در دستههای ۱۰ تا ۳۰ تایی به سر میبرد و هر دسته قلمروی خاص خود را

می شود و در برابر ورود گروههای رقیب به دقت محافظت می شود. در

این دسته ها، ترها در رأس قرار دارند. این حیوان میان علف های بلند، بین

صخرهها یا در سوراخی که خود حفر کرده است، میخوابد و هنگام غروب

بيرون مى رود. غالباً شبها فعال است، اما در برخى مناطق ممكن است

روزها نیز شکار کند. افزون بر لاشه، از پستانداران بزرگی چون غزالها،

گورخرها و دامهای اهلی نیز تغذیه می کند. معمولاً با گاز گرفتن پای شکار،

آن را از یا در می آورد و در حالی که شکار هنوز زنده است، اعضای دسته او

را تکه تکه می کنند. این حیوان بهشدت پر سر و صداست و زمانی که برای

شکار آماده می شود، انواع جیغها و زوزهها را از خود در می آورد. همچنین،

موقع کشتار و جفت گیری، صداهای عجیب و غریبی، مانند قهقهه، سر

می دهد. این حیوان زمانی که در حال انجام حرکاتی برای جلب جفت است،

ترشحات متعفنی از غدد تحتانیاش خارج میشود. نرها در اطراف مادهها

میخرامند و آنها را روی زمین میغلتانند. دورهٔ بارداری ۹۹ تا ۱۳۰ روز

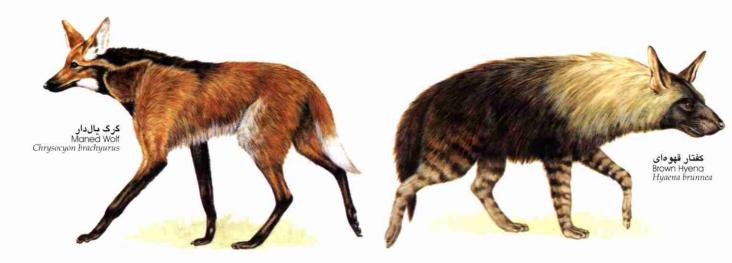
است و پس از آن ۱ یا ۲ نوزادش را در حالی که چشمشان باز است و چند

دندان شان هم از پیش درآمده، در حفرهای بهدنیا می آورد. نوزادان ۱ سال تا

۱۸ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند و پس از آن می توانند در سفرهای شکار

به دیگر اعضای دسته ملحق شوند.

كفتار قهو داى ـاين حيوان نمونه تكامل يافته تيره خود است. سرى بزرگ دارد با پشتی که به سمت عقب شیب بر داشته است. موهای بیش تر نقاط بدن این حیوان بلند و زبر است و حتی یال و موهایی به مراتب بلندتر روی گردن و شانههایش دیده می شود. رنگ این کفتار معمولا از قهوهای سیر تا سیاه مایل به قهوهای متغیر است و یال و پاهایش قهوهای روشن است. به جز هنگامی که در گروههای خانوادگی حضور مییابد، حیوانی منزوی است، اما گاهی به همراه دیگران به شکار دستهجمعی میرود یا به دور لاشهای بزرگ گرد هم می آیند. قلمروی زندگی اش بزرگ است و آن را با ترشحات متعفن غدد تحتانی و مدفوع نشانه گذاری می کند. روزها در حفرهٔ متروک جانوران دیگری، همچون آردوارک، یا وسط صخرهها یا بین علفهای بلند، میخوابد و شبها بیرون آمده، در پی لاشه یا صید جوندگان، خزندگان، پرندگان، مرغ و خروسهای اهلی، یا حیوانات بزرگ زخمی میرود. همچنین، نزدیک ساحل، از ماهیهای مرده، صدفها و اجساد رهاشدهٔ خوکهای آبی و والها نیز تغذیه میکند. پس از دورهای ۹۲ تا ۹۸ روزه، ۲ تا ۴ نوزاد درحفرهای بهدنیا می آورد. نوزادان حدود ۳ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند، اما تا ۱۸ ماه نزد پدر و مادر خود باقی می مانند و در این مدت حیوان نر برای شان غذا می آورد. این حیوان در برخی مناطق حمایت شده است، اما غالباً بهخاطر عادتش در حمله به دامهای اهلی، کشاورزان شمار زیادی از آنها را کشتهاند.

گرگ خاکستری – از نیاکان سگهای امروزی و حیوانی است نیرومند و عضلانی با دمی ضخیم و پشمالو. رنگ گرگها مختلف است: در قطب شمال سفید تا قهوهای مایل به زرد است و در نقاط جنوبی تر تقریباً سیاه. حیوانی باهوش و گروهزی است و در گروههای خانوادگی یا دستههایی زندگی می کند که برخی اوقات شامل بیش از یک خانوادهاند یا اعضای گروهها به همراه هم به شکار میروند و در تعقیب شکارهایی مانند گوزن، کاریبو و اسبهای وحشی با یکدیگر همکاری می کنند. این حیوان همچنین از حیوانات کوچکی مانند موشها، ماهیها و خرچنگها نیز تغذیه می کنند. سلسله مراتب اجتماعی در این گروهها از نظام خوبی برخوردار است می کند. سلسله مراتب اجتماعی در این گروهها از نظام خوبی برخوردار است گروه قرار دارد، جایگاه خود را با بالاتر گرفتن دمش نسبت به دیگران نشان می هدهد. گرگ خاکستری در سراسر عمر با جفت خود میماند پس از دورهای

نزدیک به ۶۳ روز، حیوان ماده صاحب ۳ یا ۸ نوزاد میشود. نوزادانش را نابینا و بیمو بهدنیا میآورد و نوزادان پس از ۳ هفته جرأت می کنند که برای اولین بار از لانه بیرون بروند. کل گله در نگهداری نوزادان مشارکت دارد.

گرگ یالدار ماین حیوان با پاها و پوزهٔ دراز و پر پشیم قرمز مایل به زرد و با موهای نسبتاً بلند و یالی شکل اطراف گردن و شانهها در ظاهر شبیه به روباه قرمز است. ممکن است سراسر دم یا تنها نوک آن سفید باشد. حیوانی محتاط و منزوی است و در مناطق دورافتاده زندگی می کند و شبها فعال است. با گامهای بلند، سریع می دود، اما از بیش تر سگها و روباهها، طاقت کم تری دارد و معمولاً دنبال شکار نمی دود. جوندگان بزرگ، مانند پاکاها و اگوتی ها، پرندگان، خزندگان و قورباغهها، همگی توسط این گرگ شکار می شوند. همچنین، از حشرات، حلزونها و برخی میوهها نین تغذیه می کند. پس از دورهای حدود ۲ ماهه، حداکثر ۵ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان در هنگام تولد پاها و پوزهای کوتاه دارند که رفته رفته و در سال اول زندگی، درازتر می شود.

كفتار قهوداي

Order: Carnivora: Carnivora: Family: Hycenidae: Hyenos Size: body: 1.1 - 1.2 m (3 1/2 - 4 ft), tail: 25 - 30 cm (9 3/4 - 1) Range: Africa: Angola to Mozambique, south to N. South Habitat: dry savanna, plains,

گرگ خاکستری

Order: Carnivora: Carnivores Family: Canidae: Dogs, Foxes Size: body; 1 - 1.4 m (3 1/4 - 4 1/2 ft), tall: 30 - 48 cm (11 3/4 -18 3/4 in) Range: E. Europe (isolated population in Spain and Italy), east to India, Russia: Canada, USA: some N. states and isolated W. population; Mexico Habitat: indian, steppe, poen

گرگ يال دار

سگ آبی اروپا ــ آسیایی Eurasian Beaver Castor fiber

سگھای ابی

سعگ آبی - از بزرگترین جوندگان است و وزنی افزون بر ۲۷ کیلوگرم

یا بیش تر دارد. بدنش برای زندگی در زیستگاههای آبی کاملاً تناسب دارد؛

چرا که خز پرپشت این حیوان در برابر آب، مقاوم و عایق است و گوشها و

مجاری بینیاش زیر آب، با بسته شدن با ماهیچهای مخصوص، این امکان

را برایش فراهم می آورد که ۱۵ دقیقه زیر آب بماند. گروه سگهای آبی

غالباً متشكل از يك جفت حيوان بالغ و نوزاداني است كه همان سال يا سالهای پیش متولد شدهاند. نوزادان ۲ ساله، از خانه رانده می شوند تا خود، سگ آبی

Order: Rodentia: Rodents Family: Castoridae: Beavers Size: body: 73 cm - 1.3 m (28 3/4 in - 4 1/4 ft), tail: 21 - 30 cm (8 1/4

Range: N. America: Alaska to Habitat: rivers, lakes, with

سگ آبی اروپا ۔ آسیایی

Order: Rodentia: Rodents Family: Castoridae: Beavers Size: body: 73 cm - 1.3 m (28 3/4 in - 4 1/4 ft), tail: 21 - 30 cm (8 1/4 - 11 3/4 in)

Range: Now only in parts of Scandinavia, Poland, France, S. Germany, Austria and Russia Habitat: rivers, lakes, with wooded banks

سگ آبی کوهستان

فراهم أورند.

Order: Rodentia: Rodents Family: Aplodontidae: Mountain

Size: body: 30 - 43 cm (11 3/4 - 17 in), toil: 2.5 cm (1 in)

Range: N.W. USA

Habitat: moist forest

سگ آبی اروپا ۔ آسیایی ۔ این حیوان بزرگترین جوندهٔ اروپایی است و افزون بر شباهت ظاهر، تمام رفتارهای سگ آبی امریکایی را داراست. برخی متخصصان آنها را از یک گونه میدانند. این حیوان نیز مثل همتای امریکایی خود، سدها و لانههای پیچیدهای میسازد، اما در شرایط مساعد، ممکن است فقط حفرهای ساده در بستر رودخانه احداث کند.

زمستان از پوست درختان و شاخههای کوچک، و تابستان از همهٔ گیاهان، تغذیه میکند. سگهای آبی حیواناتی تکهمسرند و گویا مادهها سراسر عمر را با یک جفت به سر می برند، اما نرها ممکن است با مادههایی غیر از جفت خود نیز جفتگیری کنند. این حیوان در فصل بهار حداکثر ۸ و غالباً ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد.

سگ آبی کو هستان ـ حیوانی منزوی است که بالغ آن، حفرهای برای خود، شامل لانهای زیرزمینی و چندین تونل، حفر می کند. اگرچه بهسختی و بهندرت از درختان بالا میرود، اما هرگونه مواد گیاهی شامل پوست درخت و شاخههای کوچک، را میخورد و برای زمستان خود، غذا ذخیره می کند. در بهار ۲ یا ۳ نوزادش را در لانهای که با ردیفی از گیاهان احاطه شده است، بهدنیا می آورد.

سگ آبی کوهستان Mountain Beaver Aplodontia rufa

سنجابها

سنجاب بزرگ افریقایی - این سنجاب را گاهی سنجاب نخل روغنی نیز می نامند. بیش تر از میوههای نخل روغنی نیز می نامند. بیش تر از میوههای نخل روغنی تغذیه می کند، اما دیده شده است در مناطقی که کلسیم کمیاب است، استخوان و عاج نیز می جود. جانور مرموزی است و حضورش را تنها از آوای غرش مانندش متوجه می شوند. این صدا را زمانی که مورد مزاحمت واقع شود، از خود در می آورد. از نحوه و چگونگی زاد و ولد این حیوان چیزی دانسته نیست، اما گویا در تمام سال زاد و ولد می کند.

سنجاب بزرگ سیاه ـ سنجابهای بزرگ ۴ گونهاند و همان گونه که از اسهشان روشن است، همگی چاق و چلهاند و گاهی تا ۳ کیلوگرم

وزن دارند. این حیوان، به رغم جنهاش، فوقالعاده چابک است و می تواند میان درختان، فواصلی را به طول ۶ متر یا بیش تر بپرد. هنگام پرش، دمش را از پشت سر سکان قرار می دهد. از انواع میودها، به ویژه میوههای مغزدار، پوست درختان و انواع بی مهرگان کوچک تغذیه می کند. به تنهایی یا با جفت خود در لانهای در سوراخ درختی به سر می برد. در فصل زاد و ولد، لانهای بزرگ می سازد و حیوان ماده پس از دورهای حدوداً ۴ هفته ای، ۱ و گاهی ۲ نوزاد به دنیا می آورد.

سنجاب پرندهٔ بیکرافت ـ این سنجاب بهندرت روی زمین میآید و با غشای پوستی گشوده شده، پس از پرشی حداکثر ۹۰ متری، از درختی به درخت دیگر میپرد. از انواع توتها، دانهها و میوهها و نیز از برخی مواد گیاهی تغذیه می کند. در واقع تمام غذایش را بر درختان می یابد. بیش تر شبها فعال است و معمولاً به تنهایی یا با جفت خود در سوراخ درختی لانه می کند. سالی دو بار و هر بار ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

سنجاب بزرگ افریقایی

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciunidoe: Squirrels Size: body: 22 - 33 cm (8 1/2 - 13 in), tgil: 25 - 38 cm (9 3/4 - 15 in) Range: W. Africa, east to Kenya; Angola Habitat: palm forest

سنجاب بزرگ سیاه

Order: Rodentia: Rodents Family: Scuridae: Squirels Size: body: 30 - 45 cm (11 3/4 - 17 3/4 in), 30 - 50 cm (11 3/4 - 19 3/4 in) Range: Burma to Indonesia Habitat: dense forest

سنجاب پرندهٔ بیکرافت

Order: Rodentia: Rodents
Family: Anomaluridae: Scalytailed Squirrels
Size: body: 30 - 40.5 cm (11 3/4 16 in), tail: 23 - 43 cm (9 - 17 in)
Range: W. and central Africa
Habitat: forest

سنجاب پرندۀ زنگر

Habitat: forest

Order: Rodentia: Rodents Family: Anomaluridae: Scaly-tailed Squirrels

Size: body: 6 - 10 cm (2 1/4 - 4 in), tail: 7.5 - 13 cm (3 - 5 in)

Range: Cameroon, Zaire

سنجاب پرندهٔ سرخ بزرگ

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciuridoe: Squirrels Size: body: 40 - 58 cm (15 3/4 - 22 3/4 in), tail: 43 - 63 cm (17

Range: Asia: Kashmir to S. China; Sri Lanka, Java, Borneo Habitat: dense forest

سنجاب يرندة شمالي

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciuride: Robens
Family: Sciuride: Sourirels
Size: body: 23.5 - 27 cm (9 1/4
- 10 1/2 in), tail: 11 - 18 cm (4
1/4 - 7 in)
Range: \$ Canado, W. USA
Habitat: forest

سنجاب پرووست

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciuridae: Squirrels Size: body: 20 - 28 cm (7 3/4 - 11 in), tail: 15 - 25 cm (6 - 9 3/4 in) Range: S.E. Asia Habitat: forest

سنجاب پرندهٔ سرخ بزرگ Red Giant Flying Squirrel Petaurista petaurista

سنجاب پرندهٔ زنگر اين سنجاب پرندهٔ کوچک، دمي عجيب با موهایی دراز دارد که از هر سو بیرون زده و ظاهری پرمانند به آن بخشیده است. مثل دیگر اعضای خانوادهاش، غالباً شبها به فعالیت می پردازد و از انواع توتها، دانهها و میوهها تغذیه می کند. حیوانی گروهزی است و بهصورت گروههایی حداکثر ۱۲ تایی در سوراخ درختان زندگی می کند.

سنجاب پرندهٔ سرخ بزرگ - غشای پوستی پهنی که مج پای جلویی این حیوان زیبا را به مج پای عقبیاش میرساند، اجازهٔ پروازی واقعی به او نمی دهد، اما می تواند تا ۴۵۰ متر در هوا بجهد. این جهش یا سریدن در آسمان، او را قادر میسازد تا از درختی به درخت دیگر نقل مکان كند؛ بي أن كه هر بار لازم باشد به زمين بيايد. روزها در سوراخ درختان به استراحت می پردازد و هنگام غروب از درخت پایین می آید و به دنبال انواع میوه بهویژه میوههای مغزدار، شاخههای باریک، برگهای نورس و غنچهٔ گلها می گردد. به تنهایی یا با جفت خود یا در گروههای خانوادگی زندگی می کند. از چگونگی زاد و ولد این حیوان آگاهی اندکی در دست است، اما ظاهراً سالی حداکثر ۳ بار زاد و ولد می کند و هر بار ۱ یا ۲ نوزاد به دنیا می آورد. از آن جا که دیده نشده است نوزادان بر پشت مادر حمل شوند، چنین تصور میشود که هنگام غذا خوردن مادر، نوزادان در پناهگاه امنی گذاشته میشوند. این سنجاب بهخاطر گوشتش، بهدست مردمان قبایل محلی شکار می شود.

> سنجاب يرنده شمالي ـ اين سنجاب با گستراندن پاهای جلویی و پاهای عقبیاش هنگام پرواز، در واقع غشای پروازی خود را می گشاید؛ این غشا از مچ پای عقبی تا مچ پای جلویی امتداد دارد و سنجاب می تواند به کمک

آن از درختی به درخت دیگر بجهد. در حین جهش، یا اصطلاحاً سریدن

در آسمان، ممکن است بهسرعتی افزون بر ۱۱۰ متر در دقیقه برسد. این

سنجاب معمولاً بالاي درختان، دنبال انواع ميوهها، بهويژه ميوههاي مغزدار،

پوست زندهٔ درختان، گلسنگ، فونجی (نوعی قارچ)، و توت می گردد. تنها

وقتی که در آسمان است، ممکن است سر و کلهٔ جغد یا پرندهٔ شکاری

دیگری پیدا شود. در پاییز، انبوهی از میوههای مغزدار و توتها را در درختان حفرهدار انبار می کند. اصولا سنجابهای پرنده خواب زمستانی ندارند. از

ماه آوریل به بعد، هر آن، ممکن است نوزادان در لانهای نرم و آسوده در

سوراخ درختی بهدنیا بیایند. هر بار ۲ تا ۶ نوزاد بهدنیا می آورد و نوزادان حدود

۱۰ هفته از شیر مادر تغذیه میکنند که این زمان برای جوندگان کوچک،

زمانی دراز دانسته می شود. به گمان برخی، پیش از پرواز، رسیدن به سطح

پیشرفتهای از تکامل برای این سنجاب لازم است.

سنجاب يرندة شمالي Northern Flying Squirrel Glaucomys sabrinus

سنجاب خاکستری ـ زیستگاه طبیعی این سنجاب، جنگلهای بلوط و گردو، در شرق امریکای شمالی است؛ جایی که جمعیت این حیوان، توسط جغدها، روبادها و باب كتها كنترل مى شود. از دانهها و ميودهاى مغزدار تغذیه می کند. درواقع، هر سنجاب بالغ، روزانه حدود ۸۰ گرم میوهٔ مغزدار پوستهدار میخورد. همچنین، از حشرات و تخم و جوجهٔ پرندگان نیز تغذیه می کند. گاهی، پوست درختان جوان را می کند و به شیرهٔ مغذی زیر آن دستمی یابد. سالی دو بار جفت گیری می کند و در اوایل بهار و تابستان در هر نوبت زاد و ولد، ٧ نوزاد بهدنیا می آورد که تنها ٣ یا ۴ تا از آنها جان سالم به در میبرند. نرها از راه یافتن به لانه محروم هستند و در پرورش نوزادان، مشارکتی ندارند. در گذشته سنجاب خاکستری را به جنوب انگلستان بردهاند که امروزه رفتهرفته سنجاب سرخ را که بومی آن جاست، به حاشیه رانده است.

سنجاب خطدار شرقى _اين سنجاب از معروفترين پستانداران کوچک امریکای شمالی است و نترسیدنش از آدمها و کنجکاوی طبیعی اش، باعث شده است که در اردوها و گردشگاهها، بارها دیده شود. این حیوان زیر کندهها و سنگهای بزرگ لانه می کند و صبحهای زود، دنبال میوهٔ درخت بلوط، هستهٔ گیلاس، میوههای مغزدار و انواع توت و دانه میگردد. گاهی شمار آنها چنان زیاد است که سبب وارد آمدن خسارت به محصولات کشاورزی میشوند. در فصل پاییز، غذا ذخیره میکند و بهصورت کامل

به خواب زمستانی فرو نمی رود؛ بلکه تنها قدری خموده می شود. در هر بهار، حداکثر تا ۸ نوزاد بهدنیا می آورد و با آن که نوزادان پس از ۵ هفته از شیر گرفته می شوند، اما چند ماه نزد مادر می مانند. عمر این حیوان حدود ۵ سال است.

سنجاب خطدار هندی ـ با خطهای متمایزش، تا حدودی شبیه چیپمانک (سنجاب خطدار) است. حیوانی بسیار فعال است و روزها دنبال غذاهایی مانند میوههای نخل، گلها و جوانهها می گردد. با خوردن غنچهها، به بوتههای پنبه خسارت وارد می آورد، اما هنگام تغذیه از شهد گلهای ابریشمین درخت بلوط، سبب گردهافشانی میشود و کار سودمندی برای این درخت انجام میدهد. نرها تهاجمی اند و برای تصاحب مادهها با یکدیگر به نزاع برمیخیزند، اما همین که جفتگیری انجام شد، دیگر علاقهای به مادهها یا نوزادان از خود نشان نمی دهند. این حیوان حدود ۳ بار در سال زاد و ولد می کند و هر بار ۳ نوزاد بهدنیا می آورد. مدت بارداری اش، ۴۰ تا ۴۵ روز است. مادههای جوان در ۶ تا ۹ ماهگی به بلوغ جنسی میرسند.

سنجاب خاكسترى

Funambulus palmarum

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciuridae: Squirrels

Size: body: 23 - 30 cm (9 - 11 3/4
in), tail: 21 - 23 cm (8 1/4 - 9 in)

Range: S.E. Conado, E. USA; ntroduced in Britain and South Africo

Habitat: hardwood fores

سنجاب خطدار شرقى

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciuridae: Squirrels Size: body: 13.5 - 19 cm (5 1/4 - 7 1/2 in), tail: 7.5 - 11.5 cm (3 Range: S.E. Conodo, E. USA

Habitat: fores

سنجاب خطدار هندي

Order: Rodentia: Rodents Order: Rodentia: Rodentia Familty: Sciuridoe: Squirrels Size: body: 11.5 - 18 cm (4 1/2 - 7 in), tail: 11.5 - 18 cm (4 1/2 - 7 in) Range: India, Sri Lanka Habitat: polm forest

سنجاب زميني افريقايي

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciuridae: Squirrels Size: body: 22 - 30 cm (8 1/2 - 11 3/4 in), tail: 18 - 27 cm (7 - 10

Range: Africa: Morocco to Kenya Habitat: forest, scrub, savanna

سنجاب زميني سيزدهخطه

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciuridae: Squirrels Size: body: 17 - 29 cm (6 3/4 - 11 1/2 in), tail: 6 - 14 cm (2 1/4

Range: S. central Canada, central

Habitat: prairie, postureland

سنجاب سرخ اروپایی

Order: Rodentia: Rodents Family: Sciuridae: Squirrels Size: body: 20 - 24 cm (7 3/4 - 9 1/2 in), tail: 15 - 20 cm (6 - 7

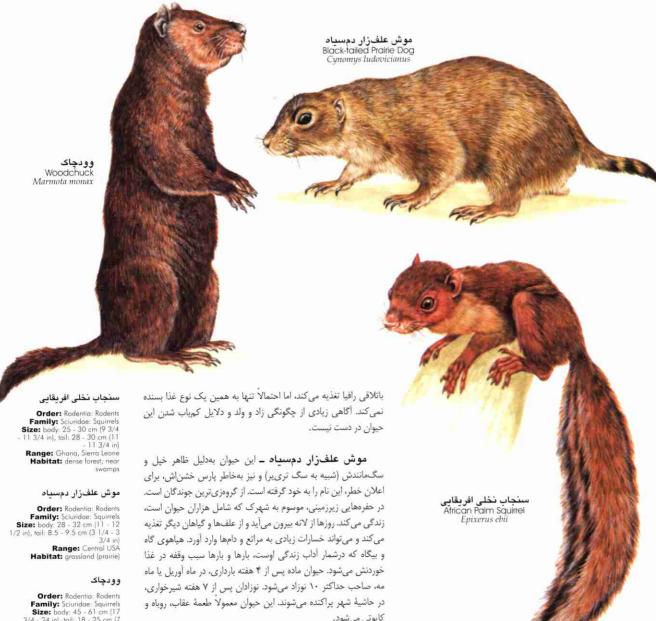
Range: Europe, east to China, Korea and Japan: Hokkaido Habitat: evergreen forest

سنجاب زمینی افریقایی - این حیوان به همتای امریکای شمالی خود بسیار شبیه است. خزی زبر و نرم دارد و عملا بدون زیرخز است. در شبکهای از حفرههای زیرزمینی گستردهای که با پنجههای قویاش حفر می کند، زندگی می کند. در برابر انسان بسیار خونسرد عمل می کند. غذایش را دانهها، انواع توت و جوانههای سبز تشکیل میدهند. حیوانی گروهزی است و با بوسهای مختصر و تکان دم، با هم گونه های خود، به اصطلاح، خوش و بش می کند. در ماه مارس یا آوریل جفت گیری می کند و پس از دورهای حدود ۴ هفتهای، ۳ یا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد. برخی گمان می کنند که در برخی مناطق، گاز گرفتنش همراه با زهر است و اساس این گمان اشتباه، وجود باکتری مخصوصی در بزاق دهان این حیوان است که سبب بروز عفونت خونی میشود.

سنجاب زمینی سیزدهخطه ـ جوندهٔ کوچک با نقوش برجستهاش، در طول روز فعال است و غالباً شمار زیادی از آنها رؤیت میشوند. دسته های گروهزی این سنجاب ها در مقایسه با موشهای علفزار، انسجام کمتری دارند. این حیوان نیز، همچون دیگر سنجابهای

را ورانداز می کند و مراقب شکارگرانی مانند شاهین، باب کت و روباه است؛در صورت احساس خطر به حفرههای زیرزمینی پناه میبرد. اگرچه برخی سنجابها، میان تودهای از تختهسنگها زندگی میکنند، بسیاری از آنها سوراخهایی حفر می کنند که در اندازه و پیچیدگی با یکدیگر متفاوتاند. سنجابهای بزرگ، گاه تونلهایی با اتاقهای جانبی حفر می کنند که ۶۰ متر یا بیش تر طول دارد، اما سنجابهای جوان تر و مجرد، حفرههای کوچک تر و کم عمق تری پدید می آورند. دانه، انواع میوه، به ویژه میوههای مغزدار، ریشهها و سیبکها، غذای اصلی این سنجاب را تشکیل می دهد و گاهی نیز حشرات، تخم پرندگان و موش میخورد. در زمستان به خواب زمستانی فرو می رود و لایه های چربی اش در طول زمستان از او محافظت می کند. دمای بدنش تا ۲ درجه بالای صفر پایین می آید و قلبش تنها ۵ بار در دقیقه می تپد که در مقایسه با ۲۰۰ تا ۵۰۰ ضربهٔ زمان فعالیتش، بسیار ناچیز است. پس از خوابزمستانی جفت گیری می کند و دورهٔ بارداریاش حدود ۴ هفته به طول میانجامد، در هر نوبت زاد و ولد که اوایل تابستان صورت می گیرد، حداکثر تا ۱۳ نوزاد نابینا و ناتوان بهدنیا می آورد. چشم نوزادان حدود ۴ هفته پس از تولد گشوده می شود و حدوداً در هفتهٔ ششم، از مادر مستقل میشوند.

سنجاب سرخ اروپایی ـ در اوایل سدهٔ بیستم، پیش از آمدن سنجاب خاکستری امریکایی به انگلستان، تنها گونهٔ سنجاب در اروپا، سنجاب سرخ بود. امروزه، جمعیت این حیوان در انگلستان رو به کاهش گذاشته است، اما سنجاب سرخ همچنان در اروپا و آسیا، فراوان یافت می شود. غذای اصلی این حیوان را مخروط کاجها تشکیل می دهد، اما در تابستان قارچ و میوه نیز میخورد. طول زمان زاد و ولدش به وضع آب و هوای محلی بستگی دارد. سالهایی که هوا مساعد است، حیوان ماده ممكن است دو بار و هر بار حدود ۳ نوزاد بهدنیا بیاورد. نوزادانش را در لانهای درختی که دو برابر اقامتگاه زمستانیاش است، بهدنیا می اورد،

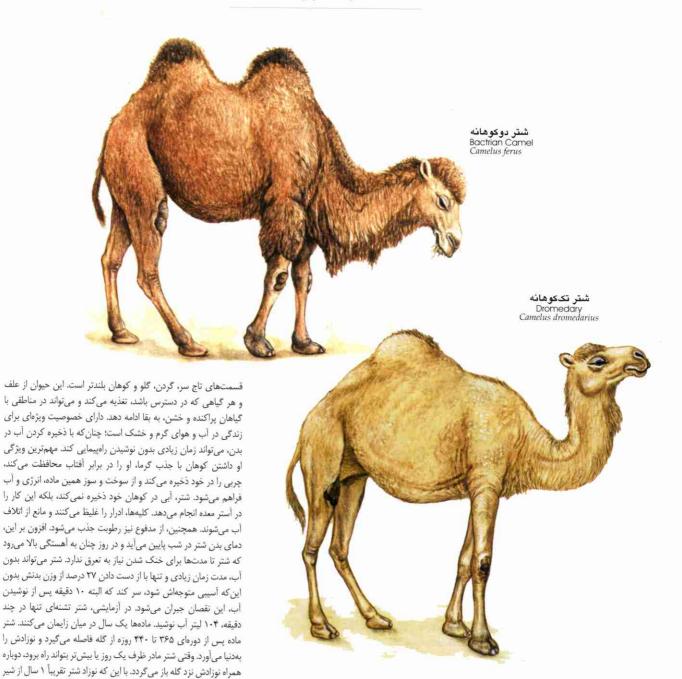

سنجاب نخلی افریقایی ـ از کمیاب ترین جوندگان است. پاکسازی جنگلها و خشک کردن باتلاقها، از غیرقابل تحمل ترین مزاحمتهایی است که برای این سنجاب ایجاد شده است و شاید جای جبران هم نداشته باشد. در برخی مناطق، نبود دسترسی به زیستگاه این جانور، تا اندازهای سبب حفاظت از او شده است و چهبسا این امکان فراهم شده باشد تا بررسی کاملی از وضعیت این حیوان به عمل آید؛ وضعیتی که در حال حاضر چندان امیدبخش نیست. به نظر میرسد عمدتاً از میوهٔ نخل

کایوتی میشود.

وودچاک ـاین حیوان، در برخی نقاط به موش خرمای کوهی معروف است. جوندهای است قوی بنیه و نسبتاً جنگنده که به صورت گروهی تغذیه می کند و همواره از نزدیک شدن دزدانهٔ شیر کوهی یا کایوتی هراسان است. از همین رو، در حالی که بقیه به دنبال غذا می گردند، یکی از اعضای گروه نگهبانی میدهد. غذای این حیوان را ریشههای خوراکی، سیبکها و دانهها تشکیل میدهند. در هر نوبت ۴ یا ۵ نوزاد در اواخر بهار بهدنیا می آورد که به سرعت مراحل رشد را سپری می کنند. با فرارسیدن پاییز، نوزادان بالغ میشود. و حیوان نر آنها را از لانه میراند. این حیوان تا ۱۵ سال عمر مي كند.

Family: Sciuridae: Squirrels Size: body: 45 - 61 cm (17 3/4 - 24 in), tail: 18 - 25 cm (7 - 9 3/4 in) Range: Alaska, Canada, south to E. USA Habitat: forest

شترها

شتر تککوهانه شتر تککوهانه .

Order: Artiodoctyla: Even-toed Ungulates

Orgulates
Family: Camelidae: Camels
Size: body: 2.2 - 3.4 m (7 1/4
11 lt), toil: 50 cm (19 3/4 in)
Range: N. Africa, Middle East;
introduced in Australia
Habitat: semiorid and arid
grassland. desert, plains

شتر تککوهانه - امروزه تنها گونهٔ اهلی این حیوان یافت می شود و گمان می رود از ۴۰۰۰ سال پیش از میلاد مسیح تاکنون، به همین ترتیب بوده است. احتمالاً پیش از آن، در شمال افریقا و عربستان زندگی می کرد. امروزه دو گونه عمده از این حیوان یافت می شود؛ یکی حیوانی تنومند و کند که در بارکشی به کار می رود و دیگری حیوانی سبک، زیبا و سریع که برای سواری استفاده می شود. هر دو، مویی کوتاه و زیر دارند که در

شنتر دو کو هانه ـ شتری اهلی است، اما شمار آن بیرون از منطقهٔ محل سکونتش به اندازهٔ شتر یک کوهانه نیست. تنها شمار اندکی از آنها بهصورت وحشی در صحرای گوبی زندگی می کنند و تازه شاید همین شمار نیز بخشی از دامهای اهلی باشند. به نظر می رسد نژاد مغولی این حیوان رو

مادر تغذیه می کند، از همان هنگام تولد به سمت گیاهان می رود و ذره دُره شروع به خوردن می کند که البته در ۲ ماهگی، به طور پیوسته می تواند از گیاهان تغذیه کند. مادر و فرزند، با صدا با هم در تماس هستند و موقعی که

نوزاد از مادر دور بیفتد، نالههای دردمندانهای سر میدهد.

به افزایش است. افزون بر داشتن دو کوهان، ویژگی عمدهٔ این حیوان موی بلند و آشفته ای است که در زمستان او را گرم نگاه می دارد و در تابستان می ریزد و بدن تقریباً لخت می شود. حیوانی رام و کند است و تلو تلو خوران گام بر می دارد که این گونه گام زدن دلیل توانایی اش در بلند کردن پاهای یک سمت از بدن در آن واحد است. کم و بیش از هر گیاهی از جمله علفها، مواد خوراکی درختان و بوته ها و گیاهان کوچک تغذیه می کند. پس از دوره ای ۳۲۰ تا ۴۴۰ روزه صاحب نوزادی می شود که می تواند پس از ۲۴ ساعت به فعالیت به بردازد. نوزاد شتر حدود ۱ سال از شیر مادر تغذیه می کند

گوناکو - این حیوان اندامی باریک و بلند دارد و قادر است روی زمینهای ناهموار به سرعت حرکت کند و به چابکی راههای کوهستانی را بالا برود. با گرما و سرما سازگار است و در مناطق باز به سر میبرد و از علف تغذیه می کند. نرها چندهمسریاند و ۴ تا ۱۰ ماده با نوزادان شان را در تصاحب خود دارند و از آنها در برابر رقبا و حیواناتی که قصد گرفتن یکی از مادهها را داشته باشند، دفاع می کنند و به نزاع بر می خیزند. نرهای جوان و نرهایی که ماده ی در تصاحب ندارند، تشکیل گله می دهند. ماده ها ۱ سال درمیان باردار می شوند و هر بار پس از دوره ای ۱۰ تا ۱۱ ماهه ۱ نوزاد بهدنیا می آورند. نوزاد شتر با می آورند. نوزاد شتر با می کند و می تواند با سرعت بدود. شتر با ما و آلپکا شکل اهلی شدهٔ این حیوان اند و برای باربری و پشم شان پرورش می یابند. این شتره اهم با یکدیگر، هم با گوناکوی وحشی آمیزش می کنند.

وکونیا ـ پوشش بدن این حیوان ضخیم و پشمی و رنگش قهوهای مایل به خرمایی است. موهای قسمت پهلوها از جاهای دیگر بلندتر است و همین باعث می شود که تحمل سرما، برف و یخهای منطقهٔ کوهستانی محل سکونت برایش آسان شود. حیوانی گروهزی است و در گروههایی حداکثر ۱۵ تایی با حیوان نری در رأس آن، یا کلا در گلههای تمام نر زندگی میکند. مادههایی که در تصاحب یک نر هستند، در قلمرویی که نر بالغ بهشدت از آن محافظت می کند، زندگی مى كنند. حيوان نر با اولين نشانة خطر، به مادهها علامت مى دهد و آنها فرار می کنند. دستهٔ نرها غالباً از حیوانات جوان تشکیل می شود و قلمروی خاصی ندارد، بلکه بی سر و سامان در اطراف سرگردان اند. از آن جا که بهترین چراگاه را نرهایی که قلمروی خانوادگی دارند، تصاحب می کنند، این جمع خانه به دوش، پیوسته بی اجازه به حریم این قلمروها وارد شده، بیرون رانده میشوند. نرهای رقیب رفتار ویژهای دارند؛ مثلاً هنگام نزاع، به یکدیگر آب دهان پرتاب می کنند. این حیوان، سریع و با وقار است و می تواند تا ۴۷ کیلومتر در ساعت، در مسافتهای زیاد و حتی در ارتفاعات بدود. از علفها و گیاهان کوچک تغذیه میکند. بینایی خوبی دارد، اما حس شنواییاش متوسط و حس بویاییاش ضعیف است. این حیوان پس از دورهای ۱۰ تا ۱۱ ماهه یک نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان بهمحض تولد، قادر به راه رفتن هستند و حدود ۱۰ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند. زمان زیادی این حیوان را برای پشم و گوشتش شکار می کردند، اما گویا در چند سال گذشته جمعیت آن رو به افزایش است.

شتر دو کو هانه

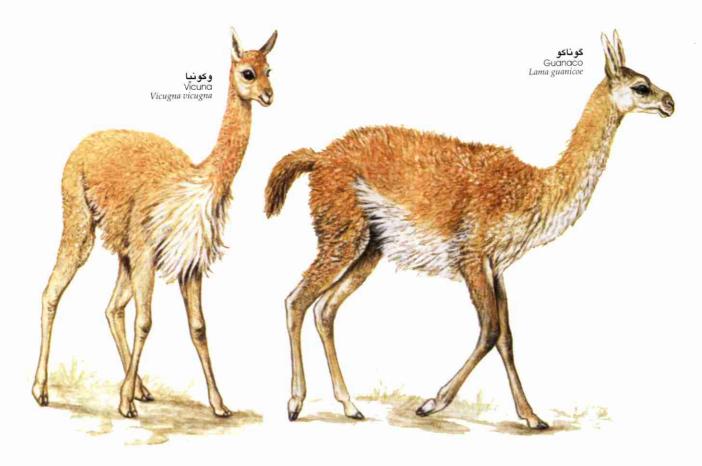
Order: Artiodoctyla: Even-toed Ungulates Family: Camelidae: Camels Size: body: about 3 m (9 3/4 ft), tall: about 53 cm (20 3/4 in) Range: central Asia: China, Mongolia Habitat: desert, steppe

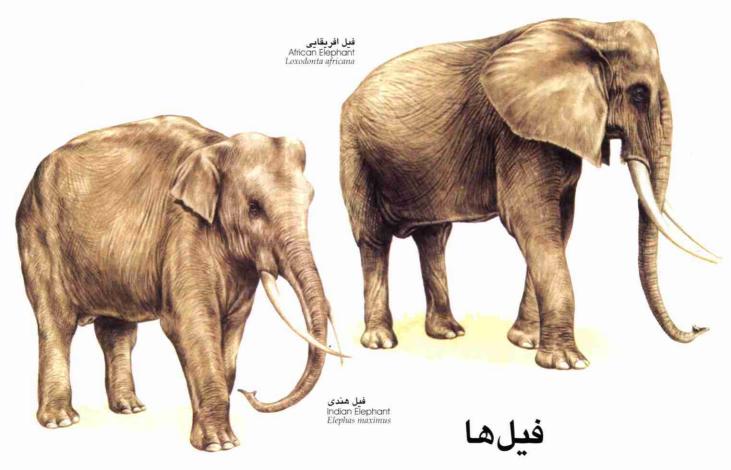
گوناکو

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Camelidae: Camels Size: body: 1.2 - 1.7 m (4 - 5 1/2 ft), tail: 25 cm (9 3/4 in) Range: South America: Peru to Patagonia Habitat: semidesert to about 5,000 m (16,500 ft)

وكونيا

Order: Artiodoctyla: Even-toed Ungulates Family: Camelidoe: Camels Size: body: 1, 4 - 1, 6 m (4 1/2 - 5 1/4 ft), tail: 15 cm (6 in) Range: South America: Peru to N. Chile Habitat: semiarid grassland at altitudes over 4,000 m (13,000 ft)

فىل افرىقابى

Order: Proboscidea: Elephants Family: Elephantidae: Elephants Size: body: 6 - 7.5 m (19 3/4 - 24 1/2 ft), tail: 1 - 1.3 m (3 1/4 - 4 1/4 in)

Range: Africa, south of the Sahara Habitat: forest, savanna

فيل هندي

Order: Proboscideo: Elephants Family: Elephantidae: Elephants Size: body: 5.5 - 6.5 m (18 - 2.1 1/4 ft), tail: 1.2 - 1.5 m (4 - 5 ft) Range: India, Sri Lanka, S.E. Asia, Sumatra

Habitat: forest, grassy plains

فيل افريقايي - اين فيل غوليبكر و باعظمت، شايد باشكوهترين پستاندار افریقا باشد. گوشها و عاج آن بزرگتر از گونهٔ آسیایی (هندی) است و در انتهای خرطومش، دو زائدهٔ انگشتمانند دیده میشود. مادهها کوچکتر از نرها هستند و عاج کوتاهتری دارند. این حیوان در گرمای نیمروز به استراحت می پردازد و یک یا دو نوبت استراحت شبانگاهی نیز دارد، اما در دیگر ساعات کم و بیش فعال است و با گامهای وزین و صبور خود این سو و آن سو به دنبال غذا می گردد. هر فیل، بسته به جثه اش، روزانه تا ۲۰۰ کیلوگرم مواد گیاهی مصرف می کند؛ به این شکل که این مواد را با خرطوم خود می گیرد و در دهان می گذارد. برگها، جوانهها، شاخههای کوچک، ریشهها و بسیاری از میوهها و گاهی محصولات کشاورزی برنامهٔ غذایی فیل را تشکیل میدهند. حیوانی اجتماعی است؛ بهویژه مادههای آن که معروف است در رنجش دیگران، از خود ناراحتی نشان میدهند. دستهٔ فیلها شامل چندین ماده و نوزادانشان در سنین مختلف است. نرهای جوان که به تدریج بالغ میشوند، دستههای جداگانهای را شکل میدهند. زمانی هم میرسد که جوان ترها جای پیرها را می گیرند و در این هنگام ممکن است اعضای گله، پیرها را طرد کنند. زاد و ولد در سراسر سال رخ میدهد و ماده فیل آمادهٔ جفتگیری گاهی با بیش از یک نر جفت گیری می کند. زمان بارداری حدود ۲۲ ماه است و در هر نوبت، معمولاً یک نوزاد بهدنیا می آورد. این حیوان نقطهٔ دورافتادهای را برای زایمان می یابد و ماده فیل های دیگر نیز او را کمک

می کنند. نوزاد فیل دست کم ۲ سال از شیر مادر تغذیه می کند و گاهی بیش از این نزد مادر می ماند. ممکن است هر ماده فیل، چندین نوزاد را در سنین مختلف تحت حمایت خود داشته باشد. ماده ها هر ۲ یا ۴ سال یک بار باردار می شوند.

فیل هندی - این حیوان گوشهایی کوچکتر و پشتی خمیدة تر از همتای افریقایی خود دارد و تنها یک زاندهٔ انگشتمانند در انتهای خرطومش به چشم میخورد. مادهها از نرها کوچکترند و عاجهایی تکامل نیافته دارند. عمده ترین واحد اجتماعی فیلها، گله است که ماده فیل پیری آن را رهبری می کند. این گله شامل چندین ماده، نوزادان شان و یک نر پیر است که معمولاً با هم قرابت و خویشاوندی دارند. ممکن است نرهای دیگر، به تنهایی ولی نزدیک گله زندگی کنند، با اعضای گله منا بخورند و یا جفتگیری کنند. اعضای گله در گرمای روز استراحت می کنند، اما هنگام استراحت، بیشتر وقتها را مشغول خوردن علف، برگ، جوانه، میوه و انواع مواد گیاهی اند و همهٔ این اقلام را با خرطوم بلند و حساسشان می ایند و به دهان می گذارند. این حیوان شنوایی و بویایی بسیار خوبی دارد، ولی بینایی اش ضعیف است. در فصل گرما، ترشح زیادی از مایع بودار غده ای کنار سرش، موجب می شود که این حیوان سر به راه و رام، دچار هیجان شود و رفتارش پیش بینی پذیر نباشد. دورهٔ بارداری حدود رام، دچار هیجان شود و رفتارش پیش بینی پذیر نباشد. دورهٔ بارداری حدود رام است و پس از آن، معمولاً یک نوزادبه دنیا می آورد.

كانگوروها

پاداملون سرخپا - این جانور سرخپا، یکی از سه گونهٔ پاداملون هاست که تمامشان قوی بنیهاند و در جنگل زندگی می کنند. نیم تنهشان نسبت به کانگوروهای باوقاری که در دشتهای باز زندگی می کنند، اندکی بزرگ تر است. حیواناتی سازگارند و می توانند در زیستگاههای متفاوتی به سر برند؛ به شرطی که پوشش گیاهی آنجا فراوان باشد. هنگام غروب به جستوجوی برگ، جوانه و میوه از لانه بیرون می زنند. گاهی به صورت گلهای نیز زندگی می کنند، اما بینشان گونههایی تکرو و منزوی نیز هست. با هر زایمان یک نوزاد بهدنیا می آورند؛ اما دوقلوزایی نیز در تحقیقات به ثبت رسیده است.

پو تورو - این جانور بر خلاف جنهٔ کوچک و ظاهر خرگوش مانندش، تمام ویژگیهای زاد و ولد و راه رفتن کانگوروهای بزرگتر را داراست. برخی اوقات روی چهار دست و یا راه می رود، اما غالباً روی پاهای قوی اش جست و خیز می کند و با هر جهش ۳۰ تا ۴۵ سانتی متر به جلو پرتاب می شود. حیوانی شبروست و هنگام غروب به جست وجوی گیاهان، ریشهها، قارچ و حشرات بیرون می آید. در سراسر سال زاد و ولد می کند و تک نوزادش، مدت کلاه هفته درون کیسه به سر می برد.

خرگوش و الابی عینکی در کل ۴ گونه از خرگوش والابیهای کوچک در علفزارهای منطقهٔ خشک و بیابانی استرالیا زندگی میکنند.

والابیها بین گیاهان خاردار و خشن استرالیا، لانههایی زمخت از علف میسازند. در صورت بروز مزاحمت، رفتاری شبیه خرگوشهای صحرایی از خود نشان میدهند و با جهش به چپ و راست (به شکل زیگزاگ) حرکت میکنند. این حیوانات به تنهایی زندگی کرده، اما هنگام جفتگیری دور یکدیگر جمع میشوند. این انزواگزینی برایشان لازم است: چرا که گذران زندگی در محیطی خشن بسیار مشکل است. تکنوزاد این حیوان ممکن است در هر وقتی از سال بهدنیا بیاید و پس از حدود یک سال به بلوغ جنسی می رسد.

کانگوروی درختی لومهولتز - تنها ۳ گونه از کانگورها روی درخت زندگی می کنند که ۲ گونهٔ آن در استرالیا و گونهٔ دیگر در گینهٔنو یافت می شود. ویژگیهای سازگاریشان با محیط، برخلاف دیگر پستانداران درختزی محدود است؛ پای عقب این حیوان، برای بالا رفتن از درختان تناسب ندارد. اما پای جلویی اش نسبت به دیگر کانگوروها از قدرت گیرایی بیس تری برخوردار است. این حیوان در بالای درخت، بسیار چالاک است بیس تری برخوردار است. این حیوان در بالای درخت، بسیار چالاک است قابل توجهی به او می بخشد. علف، برگ و میوه، غذای عمدهٔ این حیوان را تشکیل می دهد. این جانور پیوسته از درخت بالا و پایین می رود و روی زمین تشکیل می دهد. این جانور پیوسته از درخت بالا و پایین می رود و روی زمین می چرد. گروههای کوچکی از این حیوانات با هم روی یک درخت زندگی در می کنند و می خوابند. از چگونگی زاد و ولد این حیوان آگاهی إندکی در می کنند و می خوابند. از چگونگی زاد و ولد این حیوان آگاهی اندگی در موقع از سال باشد. کانگوروهای درختی کم یاب نیستند، اما زندگی مخفیانهٔ دست است. ظاهراً سالی یک نوزاد به دنیا میآورد که زمان آن هی تواند هر موقع از سال باشد. کانگوروهای درختی کم یاب نیستند، اما زندگی مخفیانهٔ آنها و قرار گرفتن زیستگاهشان در میان جنگلها، آنها را از دیدرس دور نگاه داشته است.

Order: Morsupialia: Morsupials
Family: Mocropodidae:
Kangaroso, Wallobias
Size: body: 53 - 62 cm (20 3/4
- 24 1/2 in) talt: 32 - 45 cm (12 1/2
- 17 3/4 in)
Range: Australia: E. Queensland,
E. New South Wales
Habitat: wel forest

يوتورو

Order: Marsupialia: Marsupials
Family: Macropoidiac
Kangaroas, Wallabies
Size: body: 30 - 40 cm (11 3/4
- 15 3.4 in) tail: 15 - 24 cm (6
- 7 1/2 in)
Range: E. Australia; Tasmania
Habitat: low, thick, damp scrub

خركوش والابى عينكي

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae: Size: body: 40 - 50 cm (15 3/4 - 19 3/4 in) tail 35 - 45 cm (13 3/4 Range: N. and central Australia Habitat: deser prossland

كانگوروى درختى لومهولتز

Order: Marsupialia: Marsupials
Family: Macropodidae:
Kangaroos, Wallabias
Size: body: 52 - 80 cm (20 1/2
- 31 1/2 in), tall: 42 - 93 cm (16 1/2
Range: Australia: N.E.
Queensland
Habitat: lorest

کانگوروی سرخ

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae: Kangaroos, Wallabies Size: body: 1 - 1.6 m (3 1/4 - 5 1/4 ft), tail: 90 cm - 1.1 m (35 1/2 in - 3 1/2 ft)

Range: central Australia Habitat: grassy arid plains

کو اکا

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae: Kangaroos, Wallabies Size: body: 47.5 - 60 cm (18.3/4 - 23.1/2 in), tail: 25 - 35 cm (9.3/4 - 13.3/4 in)

Range: S.W. Australia Habitat: dense vegetation

موش كانگورو

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae: Kangaroos, Wallabies Size: body: 23.5 - 33.5 cm (9 1/4 - 13 1/4 in) tail: 13 - 17 cm (5 6.3/4 in) Range: Australia: N.E.

Queensland
Habitat: rain forest

موش ـ کانگوروی سرخ

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae: Kangaraos, Wallables Size: body 38 - 52 cm (15 - 29 1/2 in) tail: 35 - 40 cm (13 3/4 - 15

Range: E. Australia: Queensland to N.E. Victoria Habitat: grassland, woodland

والابى جنگلى كينةنو

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae: Kangaroos, Wallabies Size: body: 49 - 80 cm (19 3/4 - 31 1/2 in), tail: 30 - 55 cm (11 3/4 - 21 1/2 in)

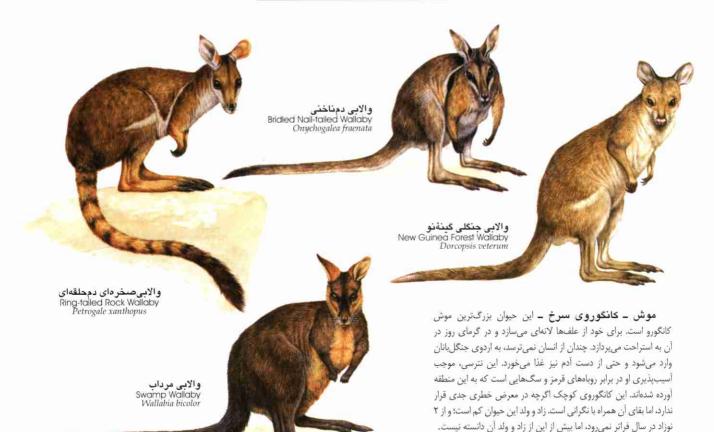
Range: New Guinea Habitat: lowland rain forest

كانگوروى سرخ ـاين كانگورو بزرگترين كيسهدار زنده به شمار می آید. وزن حیوان نر پیر حدود ۷۰ کیلوگرم است. نرها دارای پشم پرپشت و قرمز مایل به حنایی هستند، اما پشم مادهها خاکستری مایل به آبی است. غالباً از آنها با نام «جهندگان آبی» یاد می شود. کانگوروی سرخ در علفزارهای بایر مناطق بیابانی و در گلههای کوچک زندگی می کند. این گلهها شامل یک نر بالغ و چند ماده است. این حیوان در گرمای روز، کنار برآمدگی صخرهها یا زیر سایهٔ درختان به استراحت میپردازد و شبهنگام بیرون آمده، در پی خوردن و آشامیدن میرود. هر چند به اندازهٔ یک گوسفند غذا میخورد، اما غذا را با بازده بیشتری تبدیل به انرژی میکند. گفتنی است که بدن کانگورو ۵۲ درصد و بدن گوسفند ۲۷ درصد گوشت دارد. زاد و ولد در سراسر سال انجام می گیرد و دورهٔ بارداری ۳۰ تا ۴۰ روز ادامه می یابد. چند ساعت پیش از تولد، مادر پوزهاش را به کیسه می مالد و آن را تمیز می کند؛ به این ترتیب که دمش را از بین دو پایش رو به سمت جلو میبرد، روی زمین مینشیند و کیسه را با دو دست خود باز نگه میدارد و درون و بیرون آن را میلیسد و گاهی تا زمان تولد به این کار ادامه میدهد. نوزاد تازه بهدنیا آمده، تنها ۷۵ صدم گرم یا ۷۵۰ میلیگرم وزن دارد؛ یعنی یک سیهزارم وزن مادر. با این که تا این اندازه کوچک است، پنجههای دستش بهخوبی رشد می کند و از آن برای بالا کشیدن خود به سمت کیسه بهره می گیرد. بهمحض آن که، بهسلامت درون کیسه جای گرفت، نوک یکی از پستانها را به دهان میگیرد. نوک پستان، همگام با نوزاد رشد می کند و زمانی که نوزاد از شیر گرفته میشود، طول آن به ۱۰ سانتیمتر می رسد. کیفیت شیر مادر نیز به موازات رشد نوزاد تغییر می کند و در مراحل تکمیلی نوزاد، غنی تر و پرچرب تر می شود. نوزاد کانگورو حدود ۲۴۰ روز را درون کیسه سیری می کند و پس از آن تا ۱۲۰ روز همراه مادر باقی میماند. در این مدت نیز با وجود آن که شاید برادر یا خواهر کوچکتری داشته باشد، گاهی سر خود را برای مکیدن به درون کیسه میبرد. در شرایط سخت خشکسالی، بسیاری از نوزادان درون کیسه تلف میشوند؛ اما این ضایعه با ذخیرهٔ جنینهای داخل رحم مادر جبران میشود. این کانگورو تا همین اواخر بهمیزان گستردهای شکار میشد، اما امروزه بهشدت تحت مراقبت است.

كواكا _ اين حيوان زماني در جنوب غربي استراليا فراوان يافت می شد، اما شکار زیاد، شمار آن را به سرعت کاهش داد. امروزه تنها در چند درهٔ باتلاقی در دارلینگرنج، یافت میشود؛ البته در راتنست و جزایر بالد، که دور از ساحل اند، شمار زیادی از این حیوان را می توان یافت. این حیوان به خوبی جهت آب شیرین را تشخیص می دهد. در جزایر راتنست، برای یافتن آب، تا ۲/۵ کیلومتر راه می رود. در خشک سالی و زمانی که ذخيرهٔ مواد گياهي كم است، خوردن زبالهها و پسماندهها را شروع ميكند. همچنین، می تواند محصولی تفاله ای از ادرار را با پروتئینی که با بهره گیری از اوره دریافت می دارد، تکمیل کند. با این اوصاف شبیه پستانداران بیابانی است. حیوان ماده پس از دورهای ۱۷ روزه، نوزادی به اندازهٔ نوزاد قورباغه بهدنیا می آورد و روز بعد دوباره جفت گیری می کند. جنینی که از این جفت گیری دوباره حاصل می شود، به صورت آزاد در رحم باقی می ماند و هنگامی که نوزاد قبلی کیسه را ترک کند، مراحل رشد را آغاز می کند. این حیوان حدوداً در ۲ سالگی برای اولین بار زاد و ولد می کند. انتظار می رود جزیرهٔ راتنست که پایگاه مهمی برای تفریح مردم پرت بهشمار میرود، به گونهای توسعه یابد که به زیستگاه این والابی کوچک و باهوش آسیبی

موش کانگورو - این حیوان از دو منظر عضو بی همتای خانوادهٔ خود به شمار می آید؛ اول این که روی هریک از پاهای عقب، انگشت نخست یا شستی خوش ترکیب دارد؛ و دوم آن که تنها کانگورویی است که به طور مکرر دوقلو می زاید. در دیگر جنبه ها نیز غیر معمول است؛ مثلاً مانند خرگوش، اغلب روی چهار دست و پا، به این سو و آن سو حرکت می کند. هم نر، هم ماده، بوی تند و خوشی تولید می کنند که دلیل آن هنوز روشن نشده است. رژیم غذایی این حیوان، اقلام زیادی را شامل است؛ از مواد گیاهی و توتهای درختی گرفته تا سیبکهای ریشهای را می خورد و نیز از حشرات و کرمهای خاکی تغذیه می کند. از رفتارهای اجتماعی حرکت می کند. از رفتارهای اجتماعی حرکت می کند. از رفتارهای اجتماعی حرکت می کند. از زفورده تا ماه مه) به دنیا می آیند، اما این محدودهٔ زمانی گاهی تغییر می کند.

والابى جنگلى كينةنو ـ اين حيوان ظاهراً از بسيارى جهات، شبیه به پاداملون استرالیایی است. اما آگاهی بسیار ناچیزی از آن در دست است. یکی از تفاوتهای آن با گونهٔ استرالیایی، این است که نوک دمش با چند تیغ پهن و زبر مسلح است، اما کارکرد أن نامعلوم است. این حیوان تا حد امکان از علف تغذیه می کند، اما مواد گیاهی دیگری را نیز میخورد. در روز، سر و کلهاش بهندرت آفتابی میشود و ممکن است تا نزدیکیهای غروب در لانهٔ ساختهشده از برگ استراحت کند. عادات زاد و ولد آن دانسته نیست، مگر آن که در هر نوبت زایمان یک نوزاد بهدنيا مي آورد.

والابي دمناخني ـ سه گونه از والابيهاي دمناخني موجود، اسم خود را از فلسی شبیه به ناخن کوچک که بین موهای پرپشت و در انتهای دم دراز و باریکشان قرار دارد، گرفتهاند و کار کرد آن نامعلوم است. در میانهٔ سدهٔ نوزدهم میلادی، این حیوان در بسیاری از مناطق شرقی و جنوب شرقی استرالیا بهوفور یافت میشد. اما در سدهٔ بیستم، تا چندین دهه وجود آن به ثبت نرسیده بود؛ تا این که گروهی از این حیوانات، سرانجام در سال ۱۹۷۴ در مرکز کوئینزلند کشف شدند. رقابت با خرگوشها بر سر غذا، شکار این حیوان از سوی روباههای قرمز و صید آن بهدست انسان، از عوامل عمدهٔ کاهش جمعیت آن است. اقداماتی برای حفاظت از آن در دست اجراست و اگر قرار باشد نسلش در حیات وحش تداوم یابد، لازم است این اقدامات سالها استمرار یابد. محل تأمین غذا و مخفیگاهش، خاردشتهای انبوه است. عادات زاد و ولد این حیوان دانسته نیست جز آن که در هر نوبت زايمان، يک نوزاد بهدنيا مي آورد.

والابي صخرهای دمحلقهای ـ از پوست این حیوان سالها بهرهبرداری میشد و امروزه تنها در چند منطقهٔ دورافتاده یافت میشود. در واقع خوش نگار ترین والابی صخرهای است. این گونههای جانوری همگی در نامساعدترین مناطق دورافتاده زندگی می کنند. پاهای این والابی نیز مثل دیگر والابیهای صخرهای دارای پانرمههای پهن و نرم و پنجههای قوی است که کاملا برای بالا رفتن از صخرهها مناسب است. جانوری چابک است؛ دم درازش بیخ ضخیمی ندارد و مثل دم کانگوروهای واقعی برای تکیه استفاده نمی شود. والابی های صخرهای از هر مادهٔ گیاهی موجود تغذیه می کنند. زاد و ولد در سراسر سال انجام می گیرد، اما اگر خشکسالی مدت زیادی ادامه یابد، این حیوان هر نوزادی را که در کیسه داشته باشد، قربانی می کند.

والابى مرداب ـ این جانور در گلههای کوچک زندگی میکند و هنگام خطر عادت دارد که دراز بکشد و از همین رو، اغلب بهسختی دیده می شود. فقط زمانی که احساس خطر کند، از نهانگاه خود بیرون می آید و با نهایت سرعت به این سو و آن سو می گریزد. رژیم غذاییاش متغیر است و می تواند آن را از یک گونهٔ گیاهی به گونهٔ دیگر تغییر دهد. این انعطاف پذیری بدین معناست که می تواند آفت محصولات کشاورزی شود و به همین خاطر، اقداماتی برای مهار آن در این مناطق لازم بهنظر میرسد. این حیوان سراسر سال زاد و ولد می کند و حیوان ماده در هر نوبت، صاحب یک نوزاد میشود که آن را ۳۰۰ روز، در کیسه نگه میدارد. نوزاد پس از ترک کیسه تا ۶۰ روز به تغذیه ادامه می دهد.

والابى دمناخني

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae: Kangaroos, Wallabies Size: body: 45 - 67 cm (17 3/4 26 1/4 in), tail: 33 - 66 cm (13 Range: Australia: centra

Queensland Habitat: thick scrub

والابى مرداب

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae: Kangaroos, Wallabies Size: body: 45 - 90 cm (17 3/4 - 35 1/2 in), tail: 33 - 60 cm (13 Range: E. and S.E. Australia Habitat: dense thickets, rocky

والابىصخرهاى دمحلقهاى

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Macropodidae Kangaroos, Wallabies **Size:** body: 50 - 80 cm (19 3/4 - 31 1/2 in) toil: 40 - 70 cm (15 3/4 Range: Central and E. Austrolia Habitat: rocky outcrops, boulder

انتى كاينس قهو داى

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Dasyuridae: Mars, Carnivores, Insectivores Size: body: 9.5 - 11 cm (3 3/4 - 4 1/4 in) tail: 10 - 12 cm (4 - 4 3/4 in)

Range: E. seaboard of Australia Habitat: forest

بندىكوت قهوداي

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Peramelidae: Bandicoor Size: body: 30 - 35 cm (11 3/4 - 13 3/4 in) tail: 7.5 - 18 cm (3

Range: S. Austrolia, Queensland;

Habitat: scrub, forest

بندىكوت گان

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Peramelidae: Bandicoots Size: body: 25 - 40 cm (9 3/4 - 15 3/4 in) tail: 7.5 - 18 cm (3

Range: Australia: S. Victoria;

Habitat: woodland, heathland

ياسم شهدنوش

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Tarsipedidae: Honey

Size: body: 7 - 8.5 cm (2 3/4 - 3 1/4 in) tail: 9 - 10 cm (3 1/2 - 4 in) Range: S.W. Australia Habitat: heathland with bushes

بندی کو ت گان ـ این جانور نیز مثل بسیاری از بندی کوتها، بسیار تهاجمی و ستیزهگر است و تنها زندگی می کند. نرها قلمروهای گستردهای

اطراف شهرهای اصلی استرالیا فراوان یافت می شود. از درختان بهخوبی

بالا می رود و لابه لای درختان او کالیپتوس و اقاقیا، احتمالاً به جست وجوی حشرات میپردازد. جفت گیریاش روشی خشونت بار است که در ماه اوت

صورت می گیرد و حدود ۵ ساعت به دراز می کشد. پس از دورهای ۳۰ تا ۳۳

روزه، ۶ یا ۷ نوزاد به دنیا می آورد. نوزادان به سر پستان های مادر می چسبند

و به تدریج رشد می کنند؛ به حدی که دست و پاگیر حرکات مادر می شوند.

این جاست که نوزادان در لانهای زیرزمینی رها می شوند و اجازه می دهند

مادر به شکار رود. خود نوزادان نیز تقریباً یک سال پس از تولد، زاد و ولد

مى كنند. نرها بهدليل عدم تعادل هورمونى، مى توانند فقط يك بار پيش از

بندی کوت قهو دای ـ این حیوان در مناطقی با پوشش گیاهی

انبوه یافت میشود و تا زمانی که جایی برای پنهان شدن از دست عقابها

و روباهها داشته باشد، می تواند در مناطق کاملا خشک به زندگی ادامه

دهد. ظاهراً غذاهایی چون کرمهای خاکی و نوزاد سوسک را از طریق

بو ردگیری می کند و موقعی که با پوزهٔ درازش به دنبال غذا می گردد،

علائم مخروطی شکلی برجای میگذارد. نوزاد مورچه و قارچ زیرزمینی

و نیز انواع عقرب را میخورد. زاد و ولد او ارتباط تنگاتنگی با باران منطقه

دارد، اما برخی از این جانوران در سراسر سال زاد و ولد می کنند. پس از

دورهای ۱۱ روزه، حداکثر ۵ نوزاد بهدنیا میآورد و نوزادان تا ۲ ماه از شیر

مرگ جفتگیری کنند.

مادر تغذیه می کنند.

در اختیار دارند و تا زمانی که جفتگیری اقتضا کند، با مادهها همراهاند. این جانور غالباً، حیوانی شبروست و هنگام غروب از لانه بیرون آمده، به دنبال کرمهای خاکی و دیگر بیمهرگان کوچک می گردد. با پوزهٔ دراز خود، عمق خاک را می کاود و هنگامی که محل غذا را یافت، با اشتیاق شروع به کندن می کند. با این که حیوان ماده ۸ سر پستان دارد، اما بهندرت ۴ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد. دورهٔ بارداری اش ۱۱ روز است که کوتاهترین دورهٔ بارداری در میان پستانداران بهشمار می رود. نوزادان نیز ۸ هفته در كيسه مي مانند.

پاسم شهدنوش ـ این حیوان از گرده و شهد گلهای بزرگ بانکسیای بوتهای گلدار که در حاشیهٔ جنوبغربی استرالیا یافت میشود، تغذيه مي كند. غالباً هنگام غذا خوردن به صورت وارونه أويزان مي شود و برای این کار از دمش که توانایی گرفتن دارد، کمک می گیرد. زبانش با نوک زبر آن، شبیه به زبان مرغ مگسخوار یا خفاش شهدنوش است و تا ۲/۵ سانتیمتر جلوتر از نوک بینی بیرون میآید. دندانهایش خوب تکامل نیافتهاند، اما از برآمدگیهای خشنی که در سقف دهانش هست، برای جدا کردن و خراشیدن شهد و گردهای که به زبان نشسته است، استفاده می کند. گاهی هم حشرات کوچک را میخورد و بال آنها را دور می اندازد. در اواسط زمستان جفت گیری می کند و ماده ها پس از دورهای حدوداً ۴ هفتهای صاحب ۲ نوزاد میشوند. نوزادان تا حدود ۴ ماهگی در كيسه مىمانند.

پلانی کیل کو تو له - سراسر روز در حفرهای زیرزمینی پناه می گیرد و شب به جست وجوی غذا بیرون می رود. با این که از موش سفید کوچک تر است، اما از حشرات بزرگ مثل ملخها تغذیه می کند؛ بدین صورت که آنها را با گاز گرفتن سرشان می کشد. پرندگان کوچک نیز صید او می شوند. این حیوان ممکن است در یک شب، به اندازه وزن خود غذا بخورد. از زاد و ولد و نظام اجتماعی این حیوان آگاهی اندکی در دست است. ظاهراً منزوی است و در هر نوبت زایمان که بین ماه دسامبر و مارس صورت می گیرد، حداکثر ۱۲ نوزاد به دنیا می آورد.

خرگوش - بندی کوت - به تنهایی در حفرهای زیرزمینی که آن را با پنجههای نیرومندش می کند، زندگی می کند. این حفره، ۲ متر یا بیش تر ژرفا دارد که بدین ترتیب، جانور را از گرمای روز دور نگهمی دارد. پس از تاریک شدن هوا و پایین آمدن دما، به جستوجوی غذایی که موریانهها و نوزاد سوسک را شامل می شود، بیرون می آید و آنها را از بین ریشهٔ درختان اقاقیای استرالیایی بیرون می کشد. ممکن است برخی قارچهای روییده در کنار ریشهها را نیز بخورد، مثل بیش تر بندی کوتها، جلوه گری حیوان نر در برابر مادهها مختصر و تهاجمی است. ۳ نوزاد بین ماههای مارس و مه به دنیا می آورد و نوزادان، ۸ هفته را در کیسه سپری می کنند.

دانارت دمکلفت ـ این حیوان نیز مثل گوسفندان و برخی از گونههای دورماوس می تواند چربی را در دُم خود ذخیره کند. در فصلهای شرجی و مرطوب که حشرات و عنکبوتها فراوان یافت می شوند، این

حیوان چربی اضافی را در سلولهای مخصوصی در بیخ دم خود ذخیره میکند. این ذخایر در دورهٔ خشکسالی استفاده میشود و از ضخامت دم به بعتدریج کاسته میشود. اگر خشکسالی بیش از حد معمول طول بکشد، این حیوان می تواند به حال خمودی فرو برود که در این حالت، دمای بدنش پایین میآید و ذخیرهٔ غذایی اندک او بهدلیل نیاز که تر به انرژی، مدتی طولانی تر دوام میآورد. زمانی که این حیوان به حدود ۴ ماهگی برسد، زاد و ولد را آغاز می کند و تقریباً هر ۱۲ هفته یک بار نوزاد بهدنیا می آورد. نمایش جلوه گری این حیوان در برابر مادهها، همراه با خشونت است؛ به گونه ای که نرها در هوای گرم، بر سر تصاحب مادهها با هم به نزاعی جانانه برمی خیزند.

شیطان تاسمانی – این کیسهدار قویبنیه و نیرومند، به قاتل شریر و بی رحم گوسفندان شهره است؛ اما در واقع خورندهٔ لاشهٔ گوسفندان است تا قاتل گوسفندان زنده. سر بزرگ و پنجههای عظیمش با کفتار فرقی ندارد و به او توان درهم شکستن استخوانهای لاشه را می دهد. شیطان تاسمانی در لانهای درون تودهٔ صخرهها و زیر کندهٔ درختان به سر می برد و غالباً شبروست. گاهی در روز بیرون می آید و در آفتاب دراز می کشد. امروزه شمار این جانور نسبت به سدهٔ نوزدهم و پیش از آن که به دست کشاورزان زیاد شکار می شد، فراوان تر است. پیش از آن که نسل گرگ کشاورزان زیاد شکار می شد، فراوان تر است. پیش از آن که نسل گرگ که آن حیوان برجای می گذاشت، تغذیه می کرد. شاید شکار کردن برای او بهمتزلهٔ روشی جدید در زندگی باشد. این حیوان ۸ سال عمر می کند و در سال دوم زندگی، زاد و ولد می کند و حدوداً ۴ نوزاد در اوایل زمستان (ماه مه یا روئن) به دنیا می آورد. نوزادان به سرعت به کیسهٔ تکامل یافتهٔ مادر می خزند و در آن به مدت ۱۵ هفته می مانند. نوزادان حدوداً ۲۰ هفته از شیر مادر تغذیه می کند.

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Dasyuridae: Mars. Carnivores, Insectivores Size: body: 5 - 5.5 cm (2 - 2 1/4 in) in) Itali: 5.5 cm (2 1/4 in) Range: N. and N.E. Australia Habitat: arid bush and scrub

خرگوش ـ بندی کوت

Order: Marsupialia: Marsupials
Family: Thylocomyidae: Robbitbandicoots
Size: body: 20 - 55 cm (7 3/4 21 1/2 in) tail 11.5 - 27.5 cm (4 1/2 10 3/4 in)
Range: Central and N.W.
Australia
Habitat: woodland, and scrub

دانارت دمكلفت

Order: Morsupialia: Marsupials Family: Dasyuridae: Mars. Family: Dasyuridae: Mars. Carrivores, Insectivores Size: body: 8 - 9 cm (3 - 3 1/2 in) tail: 5.5 - 8.5 cm (2 1/4 - 3 1/4 in) Range: W. Australia, east to W. Queensland, W. New South Wales and W. Victoria Habitat: woodland, heath,

شيطان تاسماني

Order: Marsupialia: Marsupials
Family: Dosyuridae: Mars.
Camivores, Insectivores
Size: body: 52.5 - 80 cm (20
1/2 - 31 1/2 in) tail: 23 - 30 cm (9
11 3/4 in)
Range: Tasmania
Habitat: day forest

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Dasyuridae: Mars. Carnivares, Insectivares Size: body: 16.5 - 18 cm (6 1/2 - 7 in) tali: 13 - 14 cm (5 - 5 1/2 in) Range: Central Australia Habitat: desert, grassland

كوال

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Dasyuridae: Marsu Carnivores, Insectivores Size: body: 35 - 45 cm (13 3/4 - 17 3/4 in) tail: 21 - 30 cm (8 1/4 - 11 3/4 in) Range: E. Austrália

Habitat: forest

كو الا

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Phoscolarctidae: Koola Size: body: 60 - 85 cm (23 1/2 -33 1/2 in) tall: vestigial Range: E. Australia Habitat: dry forest

گلایدر بزرگ

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Petauridae: Ringials Size: body: 30 - 48 cm (11 3/4 - 18 3/4 in) tail: 45-55 cm (17 3/4 - 21 1/2 in) Range: E. Australia

Range: E. Australia Habitat: forest

گلايدر شكرى

Order: Marsupialia: Marsupialis Family: Petauridae: Ringialis Size: body: 11 - 15 cm (4 1/4 - 6 in) tail: 12 - 18 cm (4 3/4 - 7 in) Range: E. and N. Australia; New Guinea

Habitat: woodland

خواری - دیسهداری خوچک و سازگار با رندنی در بیابانهای استرالیاست. در حفرههای زیرزمینی بهتنهایی یا در گروههای کوچک زندگی میکند. شبها از لانه بیرون میآید و بین دستهٔ علقها به دنبال حشرات، مارمولکها و حتی پرندگان کوچک میگردد. در زمستان، بین ماههای مه تا اکتبر، جفتگیری میکند و پس از دوره ۳۲ روزهای، ۵ یا ۶ نوزاد بهدنیا میآورد.

کوال ـ این حیوان یکی از ۴ گونهٔ دزیوردیها (گوشتخواران کیسهدار و حشرهخواران) است. جانوری است شکارگر که جنهای بهاندازهٔ گربه دارد. روزگاری، بیرحمانه، بهدست صاحبان مرغ و خروسهای اهلی نابود می شد. اما امروزه روشن شده است که به همان اندازه که ضرر و زیان دارد، با کشتن جوندگان، خرگوشها و بی مهرگان موذی، در حفظ توازن بومشناسی سودمند است. این جانور در تودهٔ صخرهها یا سوراخ کندهها زندگی می کند و فقط شبها به دنبال غذا بیرون می رود. جفتگیری از ماه مه تا اوت ادامه می یابد و پس از دورهای تقریباً ۱۴ روزه حداکثر ۱۸ نوزاد پیش از آن که در ۴/۵ ماهگی از شیر گرفته شوند، آن را ترک می کنند. در دورهای که به مادر خود وابسته اند، از سر و کول او بالا می روند و هنگامی که مادر در حال خوردن غذاست، به خز او می چسبند. این حیوان از اندک که مادر در حال خوردن غذاست، به خز او می چسبند. این حیوان از اندک که مادر در حال خوردن غذاست، به خز او می چسبند. این حیوان از اندک که مادر در حال خوردن غذاست، به خز او می چسبند. این حیوان از اندک که مادر در حال خوردن غذاست، به خز او می چسبند. این حیوان از اندک که مادر در حال خوردن غذاست. به خز او می چسبند این حیوان از اندک که مادر در حال خوردن غذاست. به خز او می چسبند این حیوان از اندک که مادر در حال خوردن غذاست. به خز او می چسبند این حیوان از اندک که مادر در حال خوردن غذاست. به خز او می چسبند این حیوان از اندک که مادر در حوان نگهداری اوست. در ۴۸ ساعت اولیهٔ تولد، ۲۰ تا از نوزادها یا نگهداری می کند.

کوالا ـ این حیوان درختاری است و بهندرت به سطح زمین میآید و وقتی هم پایین میآید، تنها برای رفتن از درختی به درخت دیگر است. برنامهٔ غذاییاش محدود است: تنها از برگها و جوانهٔ اندک گونههایی از اوکالیپتوسها تغذیه میکند. حیوان بالغ کمی بیش از یک کیلوگرم برگ در روز میخورد. کوالاها بهتنهایی، یا در گروههای کوچکی متشکل از یک نر و تعدادی ماده زندگی میکنند. در تابستان جفت گیری میکنند و پس از

دورهای حدوداً یک ماهه، حیوان ماده صاحب نوزادی می شود. نوزاد کوالا که بسیار کوچک است، به کیسهای که از سمت عقب باز می شود، وارد شده، در آنجا به مدت ۵ تا ۶ ماه باقی می ماند. پس از سپری کردن دورهٔ زندگی در کیسه، بر پشت مادر حمل می شود. از شیر که گرفته شد، مادر او را از برگهای نیمه هضم شده تغذیه می کند. بسیاری از کوالاها گرفتار بیماری قارچی و عفونی هستند که در ناحیهٔ ریه، مفاصل و مغز باعث بروز زخم یا دمل چرکی می شود و می تواند به انسان نیز منتقل شود و ضایعات مرگباری در پی داشته باشد. برخی بر این باورند که منبع عفونت قارچی، می گذاری است که ظاهراً به هضم غذایشان کمک می کند و کوالاها پیوسته خان اس می خورند.

گلایدر بزرگ

Greater Glider Schoinobates volans

گلایدر بزرگ ببزرگترین کیسهدار پرندهٔ استرالیا به شمار می آید و حداکثر ۱/۵ کیلوگرم وزن دارد. در سوراخهایی بالای درختان زندگی کرده و تنها از برگها و جوانه ها تغذیه می کند. این حیوان می تواند ۱۰۰ متر یا بیش تر، از درختی به درخت دیگر بجهد. در هنگام جهش دم دراز و پشمالویش را تکان می دهد و خود را رو به جلو هدایت می کند. در میانهٔ زمستان، حیوان ماده صاحب نوزادی می شود و نوزاد ۴ ماه در کیسهٔ مادر می ماند.

گلایدر شکری - این حیوان عادت دارد از شیرهٔ شیرینی که از خراش پوست درختان اقاقیای استرالیایی یا درختان صمغ بیرون می زند، تغذیه کند و از همین رو، گلایدر شکری نام گرفته است. غالباً پوست چنین درختانی را از بین می برد و چند روز بعد برمی گردد و از آن چه بیرون تراویده،

می لیسد. حیوانی اجتماعی است و در گروههایی حداکثر ۲۰تایی در سوراخ درختان زندگی می کند. به کمک پوستهای پروازی که به دو سو باز می شود، مى تواند افزون بر ۵۵ متر به پرواز درآيد. بر محلى كه قصد فرود دارد، خود را به سمت بالا تکان می دهد و در حالی که سرش رو به بالاست، روی تنهٔ درختی فرود می آید. پس از دورهای ۲۱ روزه ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد و نوزادان ۳ تا ۴ ماه پس از تولد، کیسه را ترک می کنند.

موش کور کیسهدار ـ این حیوان با داشتن پنجههای بزرگ و بیل مانند اندام جلویی و نداشتن چشم و برخورداری از خزی ابریشمین که حرکت او را در میان شنها آسان میسازد، برای زندگی در زیر زمین و حفر سوراخها، کاملا تناسب دارد. بر خلاف موشهای کور واقعی، سوراخهای دائمی حفر نمی کند، زیرا درحین این که در شنهای نرم حرکت می کند، تونلهای پشت سرش بیدرنگ فرو میریزند. از کرمهای خاکی و دیگر بیمهرگان زیرزمینی، مثل نوزاد سوسک تغذیه میکند و پیدرپی به سطح زمین می آید، اما بر زمین ناتوان است. از عادات زاد و ولد چندان دانسته نیست، اما از آنجا که کیسهاش تنها دارای ۲ سر پستان است، ظاهراً در هر نوبت دو نوزاد بهدنیا می آورد.

مولگارا - كاملاً مناسب زندگي در نامساعدترين مناطق جهان است. این حیوان تا وقتی گرمای روز به پایان نرسیده است، از حفرهاش بیرون نمی آید و تازه آن وقت هم ترجیح می دهد در جاهایی آمد و شد کند که پیش تر در سایه قرار داشتهاند. برای حفظ هرچه بهتر آب بدن، کلیههای این حیوان به گونهای است که ادرار را بسیار غلیظ می کند. این حیوان هیچگاه آب نمی نوشد و همهٔ احتیاجات غذایی اش از حیوانی که شکار می کند، تأمین میشود. حشرات غذای عمدهٔ او را تشکیل میدهند، اما مارمولکها و حتی نوزادان مارها را نیز میخورد. این جانور بین ماههای ژوئن و سپتامبر، زاد و ولد می کند و در هر نوبت زایمان، ۶ تا ۷ نوزاد به دنیا می آورد. کیسهٔ این حیوان از پوست و از دو لایه بیش تر است.

آرام کردن حشراتی مناسب است که در حال وول خوردن هستند. گونهای نامیت مشاهده شده است که در اسارت روزی ۱۰ تا ۲۰ هزار موریانه میخورد. این جانور بین ماههای ژانویه و مه، یک بار زاد و ولد می کند که حاصل آن ۴ نوزاد است. این حیوان کیسه ندارد، از همین رو نوزادان باید به پستان مادر بچسبند و مادر نیز همان گونه که این سو و آن سو به دنبال غذا مي گردد، آنها را با خود حمل مي كند.

وامبت - از جانوران مشهور جنگلزی امتداد کنارهٔ ساحلی شرق استرالیاست و اغلب در نقاط مرتفع کوهستانهای برفی یافت میشود. گاهی طول لانههای حفرهای این حیوان، از دهانهٔ ورودی، افزون بر ۱۳ متر میشود و بیش از ۲ متر عمق دارد. دانسته نیست که آیا این حیوان در زیر زمین، گروهزی است یا نه، اما از تعداد حفرههایی که با هم پدید آمدهاند، استنباط میشود که این جانور باید گروهزی باشد. این جانور روی سطح زمین و برای عبور از جنگل، معمولا در گذرگاههایی که پیش تر استفاده شدهاند، حرکت می کند. مادهها در اواخر پاییز اغلب یک نوزاد بهدنیا می اورند. نوزاد در کیسهٔ مادر که دارای ۲ نوک پستان است، ۳ ماه می ماند.

همین که از کیسه پا به بیرون میگذارد، چندین ماه همراه مادر به دنبال غذا

> می گردد تا سرانجام خودش مستقل شود. سن بالای ۲۰ سال، برای

این حیوان معمول است.

Wombat Vombatus ursinus

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Notoryctidae: Marsupial Mole
Size: body: 8 - 18 cm (3.1/2 - 7
in) toil 1.25 - 2.5 cm (1/2 - 1 in)
Range: S.W. Australia
Habitat: desert

مولكارا

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Dosyundae: Mars. Carnivores, Insectivores Carnivores, Insectivores Size: body: 12.5 - 22 cm (5 - 8 1/2 in) tail: 7 - 13cm (2 3/4 - 5 in) Range: Central Australia Habitat: desert, spinifex bush

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Myrmecobiidae: Numbar Size: body: 17.5 - 27.5 cm (6 3/4 - 10 3/4 in) tail: 13 - 17 6 3/4 in Range: S.W. Australia Habitat: forest

واميت

Order: Marsupialia: Marsupials Family: Vombatidae: Wambats Size: body: 70 cm - 1.2 m (27 1/2 in - 4 ft) tail: vestigial Range: E. Australia, Tasmania Habitat: forest, scrub

گاومیشها

آنوا ـ این حیوان کوچکترین عضو خانوادهٔ گاومیشهاست؛

به گونه ای که قد یک نر بالغ تا شانه ها، تنها ۶۹ تا ۱۰۶ سانتی متر است، اما

تنهای خیل، گردنی کلفت و شاخهایی سنگین دارد که طول آنها حداکثر

۳۸ سانتیمتر است. اگرچه حیوانی محتاط است، اما هنگام گیرافتادن در

مخمصه حالت تهاجمی به خود می گیرد. جوان ترها دارای مویی ضخیم،

پشمالو به رنگ قهوهای مایل به زرد هستند که در بزرگسالان به قهوهای

تیره یا سیاهرنگ، همراه با لکههای سفید تبدیل میشود. حیوانات پیر

ممكن است تقريباً پوستى بى مو داشته باشند و چەبسا به همين دليل

باشد که این حیوان از استحمام و غلت زدن در گل و لای لذت میبرد.

صبحها به تنهایی و عمدتاً از گیاهان آبزی و جوانهٔ نیهای جوان تغذیه

می کند؛ أن گاه بقیهٔ روز را در سایه و عموماً با جفت خود دراز می کشد.

این حیوانات تنها هنگامی که مادهها در استانهٔ وضع حمل هستند،

آنوا

Order: Artiodactyla: Even-toed

Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1.6 - 1.7 m (5 1/4 - 5 1/2 ft), tail: 18 - 31 cm (7 - 12 1/4 in)

Subassi

Range: Sulawesi Habitat: lowland forest

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 2 m (6 1/2 H), tail: 85
cm (33 1/2 in)
Range: Bali, Burma to Java,

Habitat: forested, hilly country to 2,000 m (6,600 ft)

بامبو را میخورد. حیوانی گروهزی است و در گلههای ۱۰ تا ۳۰ تایی زندگی می کند، اما گاهی ممکن است بعضی از نرهای بزرگ به تنهایی زندگی کنند، در فصل خشک جفت گیری می کند و مادهها پس از دورهای ۹/۵ تا ۱۰ ماهه ۱ یا ۲ نوزاد بهدنیا می آورد. جمعیت کوچکی از دو زیرگونهٔ این

حیوان یکی در میانمار، تایلند و بخشهایی از هندوچین و دیگری در برونثی

زندگی می کند.

گائور ـ این جانور زمانی در مناطق تیهای و جنگلی محل سکونتش فراوان یافت می شد، اما امروزه تنها در گلههای پراکنده، در مناطق دورافتاده و در پارکها و مناطق حفاظتشده یافت میشود. این حیوان تحت حمایت قانون است، اما اعمال قانون در بارهٔ او، مگر در مناطق حفاظتشده مشکل است، و همچنان جمعیت آن با خطر رو به روست. حیوانی نیرومند و قوی بنیه با سری بزرگ و شاخی ضخیم است و روی شانه هایش برآمدگی عضلانی برجستهای دیده میشود که تا میانهٔ پشتش رو به پایین شیب

برداشته است. مادهها از نرها کوچکترند و شاخهای کوتاهتر و سبکتری دارند. رنگ این حیوان از قهوهای مایل به سرخ تا قهوهای تیره یا تقریباً می گیرند. این کار دفاع مؤثری در برابر حملهٔ دشمنان طبیعی آنها، یعنی گرگهاست، اما در برابر انسانهای مسلح مؤثر نیست. این جانور عمدتاً از علف تغذیه می کند اما از خزه، گلسنگ و برگ نیز می خورد و برای یافتن غذا برفها را نیز می کاود.

گاو کوهاندار در امریکای شمالی در علفزارها گاو کوهاندار در امریکای شمالی در علفزارها میزیست، اما قتل عامی که بهدست اولین ساکنان اروپایی انجام شد، آنها را در آغاز سده بیستم میلادی تقریباً به مرز انقراض کامل کشاند. از آن پس، با تلاشهایی که از سوی انجمن گاو کوهاندار امریکایی انجام گرفت، گلهها در مناطق حفاظتشده پیوسته رو به ازدیاد گذاشتهاند و امروزه در این مناطق در حالتی نیمه وحشی به سر میبرند. برآورد میشود که چیزی حدود ۲۰ هزار رأس از این حیوانات وجود داشته باشد. قد جانور نر ممکن است افزون بر ۲/۸متر باشدها باشد؛ شانههایی که قوز دارند و از خز

پشمالوی سیاه مایل به قهوهای و درهم و برهم پوشیدهاند. این خز همچنین در ناحیهٔ سر، گردن و دستها بهصورت انبوه میروید. مادهها شبیه به نرها بوده ولی کوچکتر هستند. رنگ جوان ترها بیش تر قهوهای مایل به سرخ است. نر و ماده شاخهای کوتاه و تیزی دارند. حیوانی چرنده دانسته می شود و در گلههایی که متشکل از گروه خانوادگی تا گلههای چندین هزار تایی است، زندگی می کند. شمار زیادی از این حیوانات گلههای چندین هزار تایی است، زندگی می کند. شمار زیادی از این حیوانات صبح و شب به تغذیه مشغول است و در روز استراحت می کند. در حال نشخوار، در گل و لای و خاک غلت می زند تا انگلها را از خود دور سازد. در فصل جفت گیری، نرها برای تصاحب مادهها نزاع می کنند. این حیوان به در از گله، پس از دورهای ۹ ماهه، صاحب یک نوزاد می شود. پس از یک در از گله، پس از دورهای ۹ ماهه، صاحب یک نوزاد می شود. پس از یک یا دو ساعت، مادر و نوزاد به گله ملحق می شوند. نوزاد نزدیک به ۱ سال از شیر مادر تغذیه می کند و تا ۳ سالگی که به بلوغ جنسی می رسد، نزد مادر می ماند.

سیاه متغیر است و بر نیمهٔ پایینی پاها، موهای سفیدی به چشم میخورد. در گرمای روز و در شب، در گلههای کوچک حداکثر ۱۲ تایی، به سایهٔ جنگل و خلوت آن پناه میبرد، اما صبحهای زود و اواخر روز به خود جرأت میدهد و به مناطق باز رفته، به چرا مشغول میشود. گاهی نیز از برگها و پوست درختان تغذیه میکند. در فصل جفتگیری که زمان آن در هر منطقهای فرق میکند، نرها در گرمای روز و وسط جنگل پرسه میزنند و دنبال مادهها میگردند. وقتی حیوان نر مادهای را بیابد، از او در برابر نرها محافظت میکند. مادهای که در آستانهٔ وضع حمل است، به آهستگی از گله محافظت میکند. مادهای امن و دورافتاده نوزادش را بهدنیا بیاورد، اما پس جدا میشود تا در نقطهای امن و دورافتاده نوزادش را بهدنیا بیاورد، اما پس از چند روز بار دیگر به گله باز میگردد.

گاو عنبر ـ در روزگار پيش از تاريخ، اين حيوان در اروپاي شمالی، سیبری و امریکای شمالی به سر میبرد، اما به شدت رو به انقراض رفت و تنها در شمال کانادا و گرین لند یاقی مانده است. امروزه با موفقیت به نروژ و آلاسكا آورده شده است. این حیوان تنها نوع گونهٔ خود است. بدن این جانور برای زندگی در شرایط سخت قطبی بسیار مناسب است. زیرپوستی پرپشت دارد که سرما و آب نمی تواند در آن نفوذ کند. پوست بیرونی موهای زبر و بلندی دارد که تقریباً به زمین میرسند و از او در برابر برف و باران محافظت می کند. سمهای پهن این جانور مانع از فرو رفتنش در برفهای نرم میشود. نرها و مادهها شاخهای بزرگ و سنگینی دارند که تقریباً از بیخ به هم میرسند و صفحهٔ پهنی را شکل میدهند. غددی که در صورت حیوان نر است، بوی عنبر شدیدی در فصل جفت گیری از خود ساطع می کند و اسم این جانور هم از این ویژگی برگرفته است. حیوانی گروهزی است و در گلههایی ۱۰۰ تایی زندگی می کند. در فصل جفت گیری، نرهای جوان از سوی نرهای پیر سردسته از گله رانده میشوند و خود گروههای مجردی تشکیل میدهند یا بهصورت انفرادی باقی میمانند. این حیوان پس از دورهای ۸ ماهه صاحب یک نوزاد میشود. وقتی تهدید شوند، دایرهای تشکیل میدهند، جوان ترها وسط میایستند و با شاخهای پایین آمده، رو به بیرون این دایره موضع

گاڻور

Order: Arliodaciyla: Even-toed Ungulates Family: Bovidae: Bovids Size: body: 2 - 2.5 m (6 1/2 - 8 1/4 ft), tail: 60 - 0 cm (23 1/2 - 31 1/2 in) Range: India, S.E. Asia Habitat: hill forest

گاو عنبر

Order: Artiodactyla: Even-foed Ungulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1.9 - 2.3 m (6 1/4 - 7 1/2 ft), tall: 9 - 10 cm (3 1/2 - 4 in)
Range: N. Canada, Greenland
Habitat: fundra

گاو کوهاندار

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulotes
Family: Bovidace Bovids
Size: body: 2.1 - 3.5 m (6.3/4 - 11.1/2 h), tail: 50 - 60 cm (19.3/4 Cm - 23.1/2 in)
Range: N. America
Habitat: prairie, open woodland

گاو کوهاندار اروپایی

Order: Artiodactyla: Even-toed

Family: Bovidae: Bovids Size: body: 2.1 - 3.5 m (6.3/4 -11.1/2 ft), tail: 50 - 60 cm (19.3/4 -23.1/2 in)

Range: Poland, Russia Habitat: open woodland, forest

گاومىش آبى

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates

Samily: Bovidae: Bovids **Size:** body: 2.5 - 3 m (8 1/4 - 9 3/4 ft), toil: 60 cm - 1 m (23 1/2 in - 3 1/4 ft)

Range: India, S.E. Asia; introduced in Europe, Africa, Philippines, Japan, Hawaii, Central and South America, Australia Habitat: dense growth, reed grass

گاو کوهاندار اروپایی - این جانور نیز مانند همتای امریکایی خود که پیش تر در سرتاسر اروپا یافت میشد، تنها بهصورت گلههای نیمهوحشی معدود در مناطق حفاظتشده باقی مانده است. سه تا از آنها در لهستان و یازده تا در شوروی سابق و بزرگ ترین آنها در جنگل بیالویتزا در مرز بین دو کشور به سر می برند. کاهش شمار این حیوان به سبب نابودی تقریباً کل جنگلهایی است که این حیوان در آن می زیست، زیرا این حیوان نشخوار کننده است و عمدتاً از برگها، سرخسها، شاخههای کوچک، پوست درختان و در فصل پاییز تقریباً فقط از میوه درخت بلوط تغذیه می کند. خیلی شبیه به گونهٔ امریکایی است، اما جثهای کوچک تر و پاهای بلندتری دارد. موهای کم پشت تر و کوتاه تری جلوی سر و بدن دارد و شاخهایش که در نرها به ۵۱ سانتی متر می رسد نیز سبک تر و دراز تر است. این حیوان پس از دورهای ۹ ماهه، صاحب یک نوزاد می شود.

گاو کوهاندار اروپایی

European Bisor Bison bonasus

گاو میش آبی ـ جانوری بزرگ، خپل و زمخت با سمهای بزرگ و از هم جداست. قدش تا شانهها ۱/۵ تا ۱/۸ متر است. صورتی دراز و باریک دارد و پهنای شاخهای پهن و صلیبیشکلش از تمام گاوان بیشتر است. قسمت انتهای بیرونی شاخها ۱/۲متر پهنا دارد. تنهٔ بزرگ این جانور بهطور یراکنده، از موهای دراز، زبر و سیاهرنگ پوشیده شده و دستهای موی زبر در وسط پیشانیاش قرار دارد. این حیوان اوایل و اواخر روز یا در شب از علفهای انبوه و گیاهانی که در نزدیکی و داخل دریاچهها و رودخانهها میروید، تغذیه می کند. در هنگامی که مشغول خوردن نیست، یا در آب غوطهور می شود، به گونه ای که تنها پوزهاش بیرون از آب دیده می شود، یا در گل و لای غلت می زند و وقتی گلها خشک شد و دلمه بست، حفاظی در برابر حشراتی میشود که او را به ستوه میآورد. حیوانی گروهزی است و در گلههایی در اندازههای متفاوت زندگی می کند. در فصل جفت گیری، نرها چندین ماده را از گلهٔ اصلی جدا می کنند و گلههای خصوصی خود را تشکیل میدهند. هر گاو ماده پس از دورهای ۱۰ ماهه، ۱ یا ۲ گوساله بهدنیا مي آورد. گوساله ها تقريباً ١ سال از شير مادر تغذيه مي كنند. عمر اين حيوان حدود ۱۸ سال است. حیوانی رام و مطبع است و نزدیک به ۳۰۰۰ سال پیش از میلاد مسیح در هندوستان و جنوب شرقی آسیا اهلی شده و بهجای حیوان بارکش استفاده شده است. شیر این حیوان کیفیت خوبی دارد و نیز چرم آن عالی است. جمعیت این حیوان در هندوستان و جنوب شرق آسیا قریب ۷۵ میلیون رأس برآورد میشود. این حیوان بهوفور به کشورهایی که از شرایط خوبی برخوردارند، برده شده است. برخی از آنها تبدیل به حیواناتی وحشی شدهاند و در استرالیا نمونههایی از آنها را می توان یافت، اما شمار حیواناتی که واقعاً وحشی باشند، بیش از ۲۰۰۰ رأس نیست.

گاومیش افریقایی – از این جانور دو زیرگونه یافت میشود؛ یکی گاومیش کوچکتر و سرخرنگی است که در جنگل زندگی می کند با پسوند نانوس anus او دیگری با پسوند کافر caffer. این حیوان در دشتهای بی درخت و مناطق باز زندگی می کند. قویبنیه است و سری بزرگ، پوزهای پهن و مرطوب و گوشهایی بزرگ و فروافتاده دارد. همچنین، شاخهایی سهمگین دارد که ته آنها ممکن است در راستای پیشانی به هم برسد. حیوانی تهاجمی و جنگجویی خوفناک است و شکار

گاومیش دمکلفت Yak Bos mutus

کردنش کاری بسیار خطرناک بهشمار می رود، زیرا ممکن است بی هیچگونه تحریکی دست به حمله بزند یا در صورت مجروح شدن، ممکن است در بوتههای انبوه پنهان شود و به شکارچی تعقیب کننده حمله کند. دشمن این حیوان به استثنای انسان، شیر و گاهی تمساح است و هر دو فقط در کشتن گوسالهها و گاوهای مریض موفق میشوند. این حیوان با زندگی در شرایط مختلف، از جنگل گرفته تا مناطق نیمه بیابانی و هر جا که مرتع کافی و آب فراوان باشد، سازگاری یافته است؛ زیرا این حیوان صبح و شب آب می نوشد و از دراز کشیدن در آب و غوطه زدن در گل و لای لذت میبرد. غالباً شبها تغذیه می کند و غذایش را علفها، بوتهها و برگها تشکیل می دهند. در روز در پوششی انبوه به استراحت میپردازد. اگرچه بینایی و شنوایی ضعیفی دارد، اما حس بویایی اش قوی است. حیوانی گروهزی است و در گلههایی شامل ده دوازده جانور یا حتی گلههایی چند صدتایی زندگی می کند. جلودار این گلهها یک مادهٔ پیر است، اما در رأس آن معمولاً یک نر بالغ نیز قرار دارد. نرهای پیر از گله رانده شده و به تنهایی در گروههای ۲ تا ۵ تایی زندگی می کنند. هر چند غالباً حیوانی بی هیاهوست، اما در فصل جفت گیری صدای مومو در آورده و خرخر می کند. این صداها در گسترهٔ منطقهٔ محل سکونت این حیوان با هم فرق دارد و ظاهراً تابع آب و هواست. پس از دورهای ۱۱ ماهه یک گوساله بهدنیا می آورد که بدنش با موهای بلند و قهوهای مایل به سیاه پوشیده شده است. بسیاری از این موها هنگام بالغ شدن از دست می روند. عمر این حیوان نزدیک به ۱۶ سال است.

گاو میش دمکلفت - این حیوانات عظیمالجثه در اصل در سراسر منطقهٔ محل سکونتشان یافت می شدند، اما به دلیل سدهها شکار و کشتار، به مناطق تندراهای کوهستانی و بیابانهای یخزده رانده شدهاند و امروزه دیگر نمی توانند در مناطق کهارتفاع و گرم زندگی کنند. حیوانی است سرسخت و استوار با پوششی از موهای بلند و قهوهای مایل به سیاه که به شکل ریشههای تزیینی هستند و تقریباً به زمین می رسند. این پوشش موهای بلند با سختیهای منطقهای و آب و هوایی، کاملاً سازگار است. ممکن است ارتفاع شانهٔ نرها به ۲ متر نیز برسد. مادهها کوچک ترند و فقط یک سوم نرها وزن دارند. هم نر، هم ماده، شاخهای بزرگ و خمیدهٔ رو به جلویی دارند و از آنها برای دفاع استفاده می کنند. هنگامی که تهدید شوند.

دستههای به هم فشردهای را تشکیل می دهند و با شاخهای رو به پایین، به سمت بیرون موضع می گیرند و در این حال گوسالهها هم برای حفاظت، دور هم حلقه می زنند. این حیوان صبحها و اوایل شب از هر گیاهی که بیابد، می خورد و بقیهٔ اوقات را به استراحت و نشخوار می پردازد. عموما در گروههای بزرگی به سر می برد که متشکل از چند ماده و چند نوزاد و یک نر است. نرهای مجرد در گروههای ۲ یا ۳ تایی به سر می برند. در فصل پاییز، پس از دورهای ۱۹/۵ تا ۱۰ ماهه یک گوساله بهدنیا می آورد. انواع وحشی این حیوان در معرض انقراض قرار دارند، اما اهلیها قرنهاست که در تبت به جای حیوان بارکش به کار می روند. از این حیوان شیر، گوشت، در تبت به جای حیوان بارکش به کار می روند. از این حیوان شیر، گوشت، مو و پشم برای لباس و چرم به دست می آید. حیوانات اهلی معمولاً نصف اندازهٔ حیوانات وحشی اند و اغلب شاخ ندارند. پوشش تن آنها سرختر است و لکههای قهوهای، سیاه و گاه سفیدی روی آن مشاهده می شود.

كاو يالدار آبى - ظاهر زمخت و حالت غمبارش ناشى از چهره سیاه و کپهٔ ریش اوست. طرز دویدن خاص و خرناس کشیدن و خرخر کردنهای دائمی، لقب دلقک را برای این حیوان به ارمغان آورده است. با این همه، گونهای کاملا جالب توجه به شمار می آید. حیوانی بسیار گروهزی است؛ به گونهای که در فصل خشک می توان گلههای چند ده هزار تایی آن را در شرق افریقا مشاهده کرد و درست همین زمان است که در جستوجوی آب و مرتع مهاجرت می کند و مسافتی افزون بر ۱۶۰۰ کیلومتر می پیماید. گلهٔ مادههای باردار متشکل از ۱۵۰ ماده و نوزاد است و ۱ تا ۳ نر همراه آنهاست. نرها بیرون گله به گشتزنی میپردازند و افراد گروه را کنار یکدیگر نگه میدارند و از مناطق اطراف، حتی هنگام مهاجرت، حفاظت مى كنند. اين حيوان تقريباً فقط از علف تغذيه مى كند و به تناوب، نياز به نوشیدن آب دارد. گاه و بیگاه در جمع گورخرها و شترمرغها مشاهده می شود و احتمالا محتاط بودن این حیوانات در برابر دشمنانی مشترک، از جمله شیر، چیتا، سگهای شکاری و کفتارها تا اندازهای پوشش حمایتی برای این حیوان فراهم می آورد. حیوان ماده در ظاهر شباهتی به نر دارد، اما از آن کوچکتر است. پس از دورهای۸/۵ ماهه یک گوسالهای بهدنیا می آورد که می تواند در مدت ۳ تا ۵ دقیقه پس از تولد روی پا بایستد.

كاوميش افريقايي

Order: Artiodoctyla: Even-toed Ungulates Family: Bovidoe: Bovids Size: body: 2.1 - 3 m (6 3/4 - 9 3/4 ft), tail: 75 cm - 1.1 m (29 1/2 in - 3 1/2 ft) Range: Africa, south of the Sahara Habitat: varied, always near water

گاومیش دمکلفت

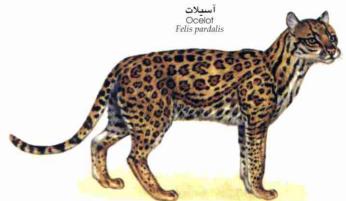
Order: Ariodactyla: Even-toed
Ungulates
Family: Bovidae: Bovida
Size: body: up to 3.25 m (10 1/2
ft)(male), tall: 50 - 80 cm (19 3/4
- 31 1/2 in)
Range: W. China, Tibetan
plateau, N. India, Kashmir
Habitat: desolate mountain
country to 6,100 m (20,000 ft)

گاو بالدار آبی

Order: Arliodactyla: Even-toed Ingulates
Family: Bovidae: Bovids
Size: body: 1.7 - 2.4 m (5 1/2 - 8 ft), tail: 60 cm - 1 m (23 1/2 in - 3 1/4 ft)
Range: Africa: S. Kenyo to N. South Africa
Habitat: open grassland, bush

گربهها

آسيلات

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidae: Cats Size: body: 95 cm - 1.3 m (37 1/2 in - 4 1/4 ft), tail: 27 - 40 cm (10 1/2 - 15 3/4 in) Range: USA: Arizona, Texas;

o. Central and South America to N. Argentina Habitat: humid forest, thick bush,

بابكت

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidoe: Cats
Size: body: 65 cm - 1 m (25 1/2 - 3 1/4 ff), tail: 11 - 19 cm (4 1/4 - 7 1/2 in)
Range: S. Canada, USA, Mexico Habitat: chaparral, brush,

کاری دشوار است.

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidae: Cars Size: body: 1.8 - 2.8 m (6 - 9 1/4 ft), tail: about 91 cm (35 3/4 in)

آسیلات ـ نقوش تیرهرنگ بدن این حیوان علامت بارز آن به شمار مى آيد، اما طرحها و اشكال آن چندان متنوع است كه نمى توان دو جانور را با نقوش بدن کاملا یکسان پیدا کرد. عموماً حیوانی شبروست و در روز، روی یک شاخه یا زیر پوشش گیاهان به استراحت میپردازد و شبها به شکار پستانداران کوچکی مانند، گوزنها و پکاریهای نابالغ، آگوتیها، پاکاها و دیگر جوندگان و نیز پرندگان و مارها میپردازد. حیوانی بسیار مرموز است و بهندرت خود را در مناطق باز در دیدرس قرار میدهد. نرها و مادهها بهصورت جفت جفت در یک قلمرو زندگی می کنند، اما با یکدیگر به شکار نمی روند. این حیوان شبها جفت گیری می کند و نرهایی که در برابر مادهها خودنمایی می کنند، جیغهای بلندی مانند صدای گربههای اهلی از خود در می آورند. پس از دورهای حدود ۷۰ روزه، ۲ توله و گاهی ۴ توله در لانهای امن در سوراخ درختی یا بین گیاهان انبوه بهدنیا می آورد. این حیوان زیبا

در پی تخریب زیستگاه جنگلیاش و نیز بهدلیل این که زمان زیادی برای

پوستش شکار میشد، نایاب شده است. امروزه تجارت پوست این حیوان

در بسیاری از کشورها غیرقانونی شده است، اما تا هنگامی که تقاضا برای

پوست این حیوان ادامه دارد و قیمتهای بازار سیاه بالاست، اعمال قوانین

معر - بزرگترین گونهٔ گربههای بزرگ است؛ با بدنی عضلانی و اندامی نیرومند. ظاهر نرها و مادهها به هم شبیه است، اما نرها سبیلهای بلندتر و برجستهتری دارند. رنگ این حیوان از نارنجی مایل به قرمز تا اخرایی متغیر است. خطوط تیره رنگ و عمودی بدنش نیز اقسام و اشکال زیادی دارد. ببرهای متعلق به زیرگونههای شمالی بزرگتر و از نظر رنگ روشن تر از زیرگونههای جنوبی اند. حیوانی کمرو و شبروست و به تنهایی زندگی می کند، اما حیوانی غیر اجتماعی نیست و بهندرت بینشان نزاع

ما حداد، اما معمولاً از مانند سياه گوش دمي كوتاه دارد، اما معمولاً از

سیاه گوش کوچکتر است و منگولههای گوشش برجستگی کمتری دارد. اندازهاش متغیر است. بزرگترینشان در شمال منطقهٔ محل سکونت و کوچکترین شان در مکزیک یافت می شوند. با انواع زیستگاهها سازگار است و جانوری زمین زی است، اما از درختان نیز بالا می رود؛ بهویژه وقتی تعقیب

شود. حیوانی منزوی است و بیش تر شبرو، اما ممکن است در زمستان

در روز نیز به شکار بپردازد. پستانداران کوچک، مانند خرگوش، موش،

موش صحرایی و سنجاب، غذای عمدهٔ او را تشکیل می دهند، اما پرندگان

زمینی همچون باقرقره را نیز شکار می کند. با گامهای آرام و آهسته به سمت

شکار می رود و وقتی کاملاً به شکار نزدیک شد، روی آن می جهد این حیوان

پس از دورهای حدود ۵۰ روزه، ۱ تا ۶ توله و معمولا ۳ توله بهدنیا می آورد.

تولهها اولین بار، در ۵ هفتگی از لانه بیرون می روند و در ۳ تا ۵ ماهگی، رفته

رفته مادر را در سفرهای شکار همراهی میکنند.

درمی گیرد. بهخوبی از درختان بالا میرود و با وقار روی زمین حرکت می کند و هنگام تعقیب شکار، می تواند با سرعت بدود. خوکهای وحشی، گوزن و دامهایی مانند گائور و گاومیش صید اصلی این حیوان را تشکیل می دهند. همچنین پستانداران دیگر، مانند خرس تنبل را نیز می کشد. حیوان نو و ماده تنها برای چند روز دورهٔ جفت گیری با هم معاشرت دارند. این حیوان پس از ۱۰۵ تا ۲۰۵ روز، معمولاً ۲ یا ۳ توله بهدنیا می آورد و تولهها ممکن است تا چندین سال نزد مادر بمانند. امروزه بیش تر گونههای این جانور کمیاب شدهاند. ممکن است نسل ببرهای بالی و جاوه، در نتیجهٔ کشتار بی رویه و قاعدهٔ اوایل سدهٔ بیستم و تخریب زیستگاههای جنگلی کشتار بی کلی از میان رفته باشند.

يلنگ - جانوري است كه پيش تر فراوان يافت مي شد، اما امروزه تنها در برخی مناطق به صورت پراکنده می زید و بسیاری از زیر گونههای آن یا به کلی از بین رفتهاند یا در معرض انقراض قرار دارند. حیوانی است قوی اما ظریف، با بدنی کشیده و پاهایی نسبتاً کوتاه. بیش تر پلنگها بمرنگ زرد مایل به قهوهای هستند و لکههای سیاه رنگی بدن شان را پوشانده است. اما برخی از آنها سراسرسیاه رنگاندکه به آنها پلنگ سیاه می گویند. این پلنگها مگر در رنگ، ویژگیهای یکسانی دارند. حیوانی منزوی است و غالباً شب یا روز به شکار می پردازد. اما در مناطقی که این حیوان را شکار می کنند، شبروست. بهخوبی شنا می کند و از درخت بالا می رود و اغلب زیر آفتاب و روی شاخهای دراز می کشد. حس بینایی و بویایی خوبی دارد و شنواییاش فوق العاده تیز است. پستاندارانی حتی به بزرگی غزالها و میمونهای نابالغ (بهویژه بابونها) پرندگان، مار، ماهی و مرغ و خروسهای اهلی را شکار می کند. ممکن است در حین خوردن، شکارهای بزرگ را بهخاطر ایمنی به بالای درخت بکشد. همچنین لاشه نیز میخورد. مادهها دورهٔ باروری منظمی دارند و نرها گاهی بر سر مادههای آمادهٔ فعالیت جنسی به نزاع بر میخیزند. پس از ۹۰ تا ۱۱۲ روز ۱ تا ۶ توله و معمولاً ۲ یا ۳ توله

درون شکاف صخرهای یا سوراخ درختی بهدنیا میآورد. تولهها ۳ ماه از شیر مادر تغذیه میکنند و در ۱۸ ماهگی تا ۲ سالگی مستقل میشوند. مادر به تنهایی شکار میکند، اما زمانی که شکاری صید کند، در مدتی که دنبال تولهها میرود، آن را از نظر پنهان میکند. تولههای بزرگتر ممکن است بتوانند موجودات کوچکی را شکار کنند.

پلنگبر فی باینگ برفی تابستانها را در چمن زارهای آلب بالای محدوده درختان، وسط برفها و یخرودها به سر میبرد؛ اما در زمستان به دنبال صیدهایی که کوچ کردهاند و به سوی جنگل و خاردشتها در ارتفاع دنبال صیدهایی که کوچ کردهاند و به سوی جنگل و خاردشتها در ارتفاع می تواند پرشهای بسیار بلندی روی تنگههای کوهستانی انجام دهد. این حیوان به کمین جانورانی مانند آیبکس، مارخور، گوسفند و بز وحشی، گراز و پرندگان زمینی، مانند قرقاول، کبک و مرغ برفی، می نشیند. در زمستان مرغ و خروس اهلی نیز شکار می کنند مادهها گاهی ممکن است همراه نوزادان هم زندگی کنند، اما این جانور اغلب به تنهایی سفر می کند و همواره در قلمروی بزرگش گشت می زند. عمدتاً صبحهای زود و اواخر روز به فعالیت می پردازد. حیوان ماده پس از دورهای ۹۸ تا ۱۳۰۰ روزه، ۲ یا ۳ توله و به ندرت می کاد در سفر شکار همراهی می کنند.

پلنگ خالخالی – حیوانی کهیاب و مرموز است. بدنی کشیده و تنومند با پاهایی نسبتاً کوتاه و دمی بلند دارد. بهخوبی از درختان بالا می رود و هنگام شکار از بالای درخت بر روی صید می پرد یا روی زمین در کمین آن می نشیند. پرندگان، خوکها، گوزنهای کوچک و دامها، غذای اصلی این حیوان را تشکیل می دهند. شکار خود را تنها با یک بار فرو بردن دندانهای بلند و استثناییاش از پا در می آورد. پس از دورهای ۹۲ تا ۹۲ روزه، ا تا ۵ توله بهدنیا می آورد.

يلنگ

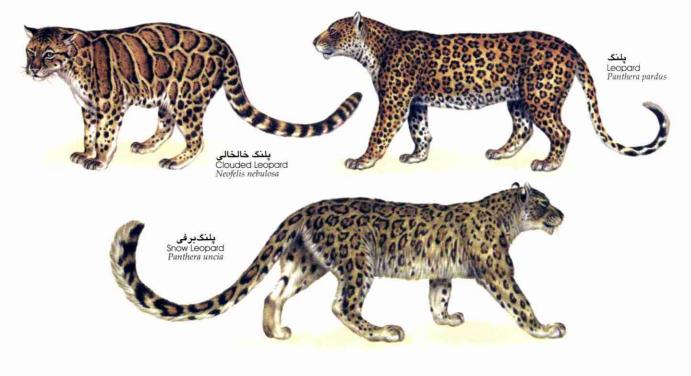
Order: Carnivora: Carnivora: Size: body: 13 - 1,9 m (4 1/4 - 6 1/4 ff), tall: 1.1 - 1.4 m (3 1/3 - 4 1/2 ff), tall: 1.1 - 1.4 m (3 1/3 - 4 1/2 ff)
Range: Asia: Siberia to Korea, Sri Lanka and Java; Middle East; Africa

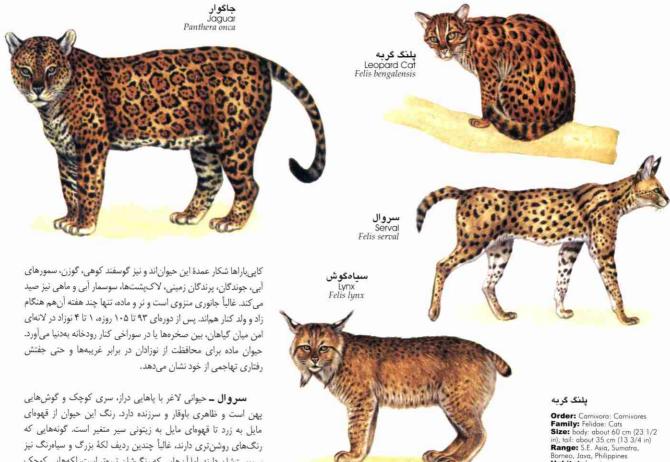
یلنگ برفی

Order: Carnivora: Carnivoras Family: Felidae: Cats Size: body: 1, 2 - 1, 5 m (4 - 5 ft), tail: about 90 cm (35 1/2 in) Range: Pakistan, Afghanistan, north to Russia; Himalayas, east to China

پلنگ خالخالی

Order: Carnivora: Carnivoras
Family: Felidoe: Cars
Size: body: 62 - 106 cm (24 1/2
-41 3/4 in), tall: 61 - 91 cm (24
-35 3/4 in)
Range: Nepal to S. China,
Taiwan, Sumatra, Borneo
Habitat: forest

پلنگ گربه ب جانوری است شبرو که بهندرت در انظار مشاهده می شود. در روز در سوراخ درختی به استراحت می پردازد. از درخت به چابکی بالا می رود و پرندگان کوچک و پستاندارانی در حد و اندازهٔ سنجابها و خرگوشهای صحرایی را صید می کند. گاهی ممکن است گوزن کوچکی را نیز شکار کند. رنگ این حیوان و نقوش روی بدنش متغیر است، اما قسمتهای بالایی بدن، عموماً خاکستری مایل به زرد یا قهوهای مایل به قرمز است. رنگ شکمش هم سفید است و تمام بدن با لکههای سیاه رنگ پوشیده شده است. این لکهها به صورت منظم پشت سر هم قرار دارند و گاه خطوط درهمی را تشکیل می دهند. از عادات زاد و ولد این حیوان آگاهی چندانی در دست نیست، اما به نظر می رسد ۳ یا ۴ توله، درون یک غار یا لانهای زیر صخرههای فرو افتاده به دنیا می آورد.

جاگوار بزرگترین عضو خانوادهٔ گربهها در امریکای جنوبی است. سینهای پهن و عضلانی و اندامی پرقدرت دارد. رنگ این حیوان از زرد روشن تا قهوهای مایل به قرمز متغیر است و بر بدنش لکههای سیاهی دیده میشود که علامت مشخصهٔ اوست. هر چند به وقار و چالاکی پلنگ نیست، اما غالباً از درختان بالا میرود و در کمین شکار دراز می کشد. شناگر ماهری نیز هست. این حیوان مانند شیر، نمی تواند با سرعت زیاد بدود و برای عملیات شکاری موفق، باید به اندازهٔ کافی به آن نزدیک شود. پکاریها و

سروال حیوانی لاغر با پاهایی دراز، سری کوچک و گوشهایی پهن است و ظاهری باوقار و سرزنده دارد. رنگ این حیوان از قهوهای مایل به زرد تا قهوهای مایل به زرد تا قهوهای مایل به زیتونی سیر متغیر است. گونههایی که رنگهای روشن تری دارند، غالباً چندین ردیف لکهٔ بزرگ و سیاه رنگ نیز اما به پهنو در اما آنهایی که رنگشان تیره تر است. لکههایی کوچک اما به پهنود بر تن شان دیده می شود. این حیوان اغلب در روز فعال است می کند، زندگی می کند. عموماً منزوی است، اما حیوان ماده ممکن است به قلمروی جانور می در شمار می کند، و شرات و خروسهای این حیوان آند. از پرندگان، مرغ و خروسهای اهلی، مارمولکها، حشرات و برخی میوهها نیز تغذیه می کند. بینایی و شنوایی بسیار خوبی دارد. ۱ تا ۴ توله و معمولاً ۲ یا ۳ توله در لانهای امن میان صخرهها یا گیاهان یا در حفرهای که پیش تر متعلق به پستاندار دیگری بوده است، به دنیا می آورد. در درداری این حیوان ۲ تا ۷ روز است.

سیاه کوش _ این حیوان با دم کوتاه و گوشها و گونههای منگولهای شکلش، کاملاً قابل تشخیص است. پوست این جانور در منطقهٔ وسیع محل سکونتش دارای رنگهای متنوعی است؛ بهویژه لکههای آن اشکال مختلفی دارد که ممکن است گاه کهرنگ یا برجسته باشد. هرچند از این جانور در اغلب کشورها بهصورت گستردهای حمایت می شود، اما شمار آن رو به کاهش است و برخی از نژادهای آن در معرض انقراض قرار دارند. سیاه گوش، حیوانی منزوی و شبروست و برای شکار روی زمین کمین می کند یا در مناطقی با پوشش گیاهی کم، به انتظار شکار دراز می کشد. خرگوش صحرایی، چوندگان، گوزنهای نابالغ و پرندگان زمینی، مانند باقرقره، غذای

جاگوار

Habitat: forest

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidae: Cats Size: body: 1.5 - 1.8 m (5 - 6 ft), tail: 70 - 91 cm (27 1/2 - 35

Range: S.W. USA, N. Mexico, Central and South America to N. Argentina Habitat: forest, savanna

سروال

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidoe: Cats Size: body: 65 - 90 cm (25 1/2 - 35 1/2 in), tail: 25 - 35 cm (9 3/4 - 13 3/4 in)

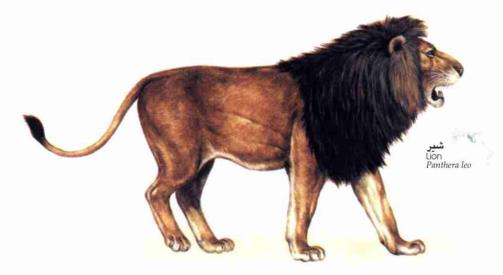
Range: Africa, south of the Sahara to South Africa: S. Transvaal Habitat: savanna, open plains, woodland

سياهگوش

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidae: Cats Size: body: 80 cm - 1.3 m (31 1/2 in - 4 1/4 ft), tail: 4 - 8 cm (1 1/2 - 3 in

Range: Europe: Scandinavia to Spain and Portugal, east through Asia to Siberia; Alaska, Canada,

Habitat: coniferous forest, scrub

اصلی او را تشکیل میدهند. غالباً در فصل بهار جفت گیری می کند. پس از دورهای ۶۳ روزه، ۲ یا ۳ توله در حفرهای میان صخرهها یا درون سوراخ درختی، بهدنیا می آورد. نوزادان تا پایان چلهٔ کوچک نزد مادر میمانند.

شمير - جانوري باشكوه و تنومند است؛ با سرى پهن، پاهايي ضخيم و قوی و دمی بلند که به انتهای آن کپهای مو متصل است و مهرهٔ پنجهای شکل اش را از نظر پنهان می دارد. حیوان نر از ماده بزرگ تر است و بر گردن و شانهها، یال انبوهی دارد. رنگ این جانور از زرد گندمگون تا قهوهای مایل به قرمز متغیر است. یال نیز ممکن است از زرد تا سیاه متغیر باشد. این جانور با هیبت، در عمل گاهی ۲۰ ساعت در روز استراحت می کند. غالباً روزها به شکار می پردازد، اما در مناطقی که خود نیز شکار شود، تنها شبها شكار مي كند. شيرها به صورت گروهي زندگي مي كنند. اجتماعات آنها مرکب از ۳ نر و حداکثر ۱۵ ماده است و نوزادان در قلمرویی که از ورود غریبه ها و به ویژه دیگر شیرهای نر بالغ محافظت می شود، به سر می برند. برخی از نرهای جوان ممکن است بیرون از این اجتماعات و بهصورت گروههای کوچک با یکدیگر زندگی کنند. این جانور از پستاندارانی از قبیل، غزالها و گورخرها تغذیه می کند و گاه ممکن است چندین شیر با مشارکت هم حیوانات بزرگتری مانند گاومیشها و زرافهها را نیز شکار کنند. جانوران کوچک، پرندگان و حتی تمساحها نیز چهبسا طعمهٔ شیرها شوند. غالباً شیرهای ماده به شکار می پردازند و معمولا به صورت گروهی مبادرت به این کار می کنند؛ بدین شکل که گاهی بعضی از آنها شکار را به سوی دیگر ماده شیرهایی که در کمین به انتظار نشستهاند، می کشانند. تا جای ممکن به شکار نزدیک میشوند، آنگاه تعقیبی کوتاه و سریع انجام میدهند و با پرشی بر شکار فرود میآیند و سپس با فرو بردن دندان در گردن یا گلو، او را از پا در می آورند. جفت گیری سراسر سال انجام می گیرد. پس از ۱۰۲ تا ۱۱۳ روز دورهٔ آبستنی، ۱ تا ۶ توله و اغلب ۲ یا ۳ توله بهدنیا می آورد. نوزادان تا ۶ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند؛ اما پس از ۳ ماه اول، بخش عمدهٔ غذای آنها از صیدی که بزرگترها شکار میکنند، تأمین می شود. هنگامی که گلهٔ شیرها به شکار می روند، توله ها نزد یکی دو تا از شیرهای بالغ تنها گذاشته میشوند و وقت به چنگ آمدن شکار،یکی از مادهها باز می گردد و آنها را با خود به آن جا میبرد. وقتی تولهها ۴ ماهشان تمام شد، بامادرشان همه جا میروند و حتی پشت سر گله، به شکار نیز

مبادرت می کنند. نوزادان تا به ۱۸ ماهگی نرسیدهاند، بالغ نمی شوند و درست زمان بلوغ شیرهای نر جوان، از گله رانده میشوند، اما مادههای جوان همچنان با خانواده میمانند.

شمير كوهي ـ اين حيوان در مناطق زيادي پراكنده شده است و

به پوما نیز معروف است. شمار آنها امروزه بهسرعت رو به کاهش است

و برخی از زیرگونههای آن، در خطر انقراض قرار دارند. اندازه و رنگش در

منطقهٔ محل سکونت متغیر است، اما رنگ غالب این جانور، زرد مایل به

قهوهای یا قهوهای مایل به خاکستری است. موجودی منزوی است و در

قلمروی خاصی به سر میبرد. ممکن است قلمروی یک نر با محدودهٔ

Order: Camiyora: Camiyore Family: Felidoe: Cats Size: body: 1.4 - 2 m (4 1/2 - 6 1/2 ft), tail: 67 cm - 1 m (26 1/4 in Range: Africa, south of the Sahara; N.W. India; formerly more widespread in Asia Habitat: open savanna

شير كوهى

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidae: Cats ize: body: 1 - 1.6 m (3 1/4 - 5 Size: body: 1 - 1.6 m (3 1/4 - 1/4 ft), tail: 60 - 85 cm (23 1/2 Range: S.W. Canada, W. USA Habitat: mountainsides, forest

گریهٔ پالاس - این حیوان بدنی تنومند و کوتاه و پاهایی نیرومند دارد. سرش پهن و گوشهایش به سمت پایین خم شده و دور از همدیگرند؛ بهگونهای که تنها اندکی از پوست تنش جلوتر به نظر می رسد. رنگ پوست این جانور از خاکستری روشن تا زرد نخودی یا قهوهای مایل به قرمز متغیر است. موهای بدنش در قیاس با دیگر گربههای وحشی بلندتر و پرپشت تر است. موجودی مرموز و منزوی است و در غارها و شکاف صخره یا سوراخی که پیش تر متعلق به پستانداران دیگری مانند مارموتها (نوعی موش خرما) بوده است، زندگی می کند و فقط شبها برای شکار بیرون می رود. غذای او را معمولاً پستانداران کوچک، مانند موش و خرگوش صحرایی و پرندگان، تشکیل می دهند. در فصل بهار جفت گیری می کند و در تابستان ۵ تا ۶ توله بهدنیا می آورد.

گریهٔ پامپاس - حیوانی کوچک اما قویبنیه است. سری کوچک و دمی ضخیم و پشمالو دارد و رنگ پوست تنش با پشم بلند آن از سفید مایل به زرد تا خاکستری مایل به نقرهای یا قهوهای متغیر است. در شمال منطقه محل سکونتش در جنگلها زندگی میکند و با این که جانوری زمین زی است، به درختان پناه می برد. در جنوب در علفزارهای وسیع می زید؛ جایی که می تواند میان علفهای بلند پامپاس خود را پنهان کند. شبوها به فعالیت مشغول می شود و پستانداران کوچکی مانند کیوی ها و

پرندگانی زمینی، همچون تیناموها را شکار می کند. پس از دورهای ۱۰ هفتهای، ۱ تا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

گریهٔ صحرایی - مشخصهٔ این حیوان پاهای دراز و باریک، سر پهن و کشیده و گوشهای کاکل دار اوست. جانوری مرموز و دارای قلمرو پهن و کشیده و گوشهای کاکل دار اوست. جانوری مرموز و دارای قلمرو گشت و در محدودهٔ قلمروی خود برای به چنگ آوردن صید در اطراف گشت میزند. بیش تر هنگام غروب و شبها فعال است، اما گاه در روز نیز از استراحتگاهش بیرون میرود. انواع زیادی از پستانداران، از موش گرفته تا ریدباک در برنامهٔ غذاییاش هستند. از پرندگان، خزندگان و گوسفند و بز و مرغ و خروس اهلی نیز تغذیه می کند. حیوان نر برای جلب توجه جفت خود، زوزهای شبیه گربهٔ اهلی سر می دهد. حیوان ماده پس از دورهای ۶۹ مخود، زوزهای درون شکاف صخره یا سوراخ درختی یا حفرهٔ متروک جانوری دیگر، ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان ۶ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند و در ۹ تا ۱۲ ماهگی مستقل می شوند.

گربة پالاس

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidae: Cats Size: body: 50 - 65 cm (19 3/4 - 25 1/2 in), tail: 21 - 31 cm (8 1/4 - 12 1/4 in)

Range: Central Asia: Iran to W. China Habitat: steppe, desert, rocky mountainsides

n vide v Tallaco de Propos vidas de Comidado

گربهٔ پامیاس

Order: Camivora: Camivores Family: Felidae: Cats Size: body: 60 - 70 cm (23 1/2 - 27 1/2 in), tail: 29 - 32 cm (11 1/2 - 12 1/2 in)

Range: South America: Ecuador, Peru, Brazil to S. Argentina Habitat: open grassland, forest

كربة صحرايى

Order: Carnivora: Carnivores Family: Felidae: Cats Size: body: 65 - 90 cm (25 1/2 - 25 1/2 in), tail: 20 - 30 cm (7 3/4 - 11 3/4 in) Range: Africa (except rain forest

Range: Africa (except rain forest belt); Middle East to N.W. India Habitat: Savanna, open plains, semidesert, sand desert

گریهٔ طلایی – گربهای تنومند است؛ با جثهای کوتاه، پاهایی نسبتاً استوار و کوتاه و گوشهایی کوچک و منحنی شکل. رنگ این حیوان تنوع زیادی دارد و در بخش بالایی تنه از قرمز مایل به قهوهای تا خاکستری متغیر است. برخی از گربههای طلایی، سراسر تنشان لکههای مشخصی دارد و برخی تنها بخش زیرین بدنشان دارای این لکههاست. در جنگلهای انبوه زندگی کرده و بیش تر عمر خود را روی درختان می گذراند. عمدتاً شبها فعالیت می کند و در روز روی درخت به استراحت می پردازد. موجودی منزوی و گریزپاست و از عادات در فتارهای آن آگاهی اندکی در دست است. از پستاندارانی حداکثر در اندازههای عزال کوچک و از پرندگانی حداکثر در اندازههای مرغ شاخدار تغذیه می کند.

گربه و حشی – از نیاکان گربههای اهلی به شمار میآید. در ظاهر شبیه به گربه اهلی است اما اندکی جثهاش بزرگتر است و دمی کوتاهتر و ضخیم تر دارد که حلقههای سیاه رنگی نیز روی آن مشاهده می شود. رنگ این حیوان با توجه به زیستگاهش متغیر است؛ به گونه ای که در گربههایی که در مناطق خشک و شنی زندگی می کنند، از آنهایی که در جنگل به سر می برند، روشن تر است، غالبا حیوانی منزوی و شب روست و در قلمرویی که محدوده آن به خوبی مشخص شده است، زندگی می کند. اگرچه به خوبی از درختان بالا می رود، اما روی زمین به آهستگی و پنهانی به صید نزدیک می شود و جوندگان کوچک و پرندگان زمینی را شکار می کند. نرهای رقیب برای جلب توجه مادهها، با کشیدن زوزه و چیغ با یکدیگر رقابت می کنند و سرانجام این حیوان ماده است که انتخاب را نجام می دهد. پس از دوره ای ۳۶ تا ۶۹ روزه ۲ یا ۳ نوزاد به دنیا می آورد. نوزادان در ۴ یا ۵ هفتگی برای اولین بار از لانهشان که درون غاری یا سوراخ درختی یا حفره یک روباه قرار دارد، بیرون می آیند و حدوداً در ۵ ماهگی مادر را ترک می کنند.

يوزيلنگ - تندروترين گربه است؛ به گونهاي كه مي توان حداكثر تا ۱۱۲ کیلومتر در ساعت بدود. شانههای این حیوان عضلانی و بلند و پاهایش دراز و باریک است و بدن کشیده و قابل انعطافش کاملاً برای دویدن با سرعتهای بالا مناسب است. دم درازش هنگامی که با سرعت زیاد می دود، تعادل او را حفظ می کند. این حیوان در قلمرویش که سرزمینی وسیع و باز است، به تنهایی یا با جفت خود یا بهصورت گروهی زندگی می کند. در روز فعال است و قوهٔ بیناییاش نقش تعیین کنندهای در شکار ایفا می کند. کمین می کند و پس از انتخاب شکار، به آهستگی به آن نزدیک میشود؛ سپس با جهشی کوتاه و سریع او را بهزمین میزند و با فروکردن دندانهایش در گلوی جانور، او را از پا در می آورد. عمدتاً خرگوش صحرایی، شغال، غزال و پرندگانی مانند مرغ شاخدار، دراج، هوبره و نوزاد شتر مرغ غذای او را تشکیل میدهد، اما ممکن است چندین یوزپلنگ بالغ با مشارکت یکدیگر به تعقیب جانور بزرگتری مانند گورخر نیز مبادرت کنند و او را از پا درآورند. نرهای رقیب بر سر جلب توجه مادهها، بدون این که هیچ کدامشان صدمه ببینند، با هم به نزاع برمیخیزند. این حیوان پس از دورهای ۹۱ تا ۹۵ روزه، ۲ تا ۴ توله به دنیا می آورد و خود به تنهایی آنها را بزرگ می کند. توله ها تا ۲ سال نزد مادر میمانند.

يوزيلنگ

Cheetah

گربهٔ طلایی

Order: Cornivora: Carnivores Familly: Felidac: Cats Size: body: 72 - 93 cm (28 1/4 -36 1/2 in), tail: 35 - 45 cm (13 3/4 -17 3/4 in) Range: Africa: Senegal to Zaire (not Nigeria), Kenya Habitat: forest; forest edge

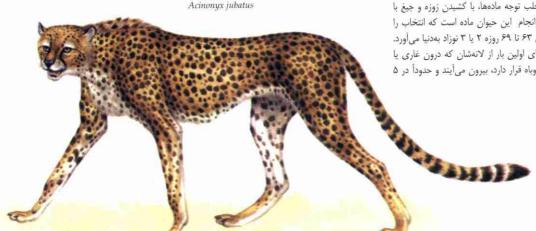
كربة وحشى

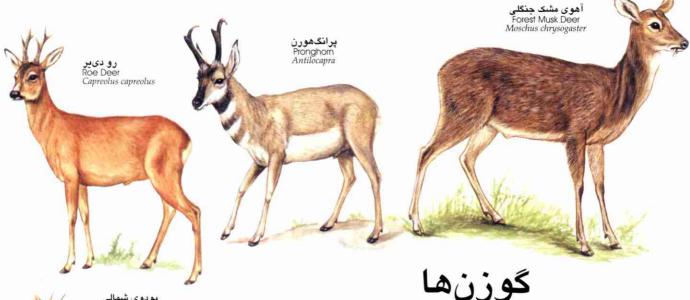
Order: Carnivora: Camivores
Family: Felidoe: Cats
Size: body: 50 - 65 cm (19 3/4
- 25 1/2 in), tail: 25 - 38 cm (9
3/4 - 15 in)
Range: Scotland, S. Europe; Africa
(not Sahara), Middle East to India
Habitat: forest, scrub, savanna,
open plains, semidesert

يوزيلنگ

Order: Carnivora: Carnivoras Family: Felidae: Cats Size: body: 1.1 - 1.4 m (3 1/2 - 4 1/2 ft), tail: 65 - 80 cm (25 1/2 -31 1/2 in)

Range: Africa, east to Asia: E. Iran, Turkmenistan, Afghanistan Habitat: open country: desert,

آهوي مشك جنگلي

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Moschidae: Musk Deer

Size: body: about 1 m (3 1/4 ft), tail: 4 - 5 cm (1 1/2 - 2 in)

Range: Himalayas to central

Habitat: forest, brushland at 2,600 - 3,600 m (8,500 - 11,800

پرانگ هورن

Order: Artiodactyla: Even-toed

Ungulates
Family: Antilocapridae: Pronghorn
Size: body: 1 - 1.5 m (3 1/4 - 5 ft), tail: 7.5 - 10 cm (3 - 4 in)
Range: Central Canada, W. USA,

Habitat: open praîrie, desert

يودوى شمالى

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Cervidae: Deer
Size: body: 65 cm (25 1/2 in), tail:
2.5 - 3.5 cm (1 - 1 1/4 in)
Range: South America: Colombia

Habitat: forest, swampy savanna at 2,000 - 4,000 m (6,600 - 13,000 ft)

رو دیير

Order: Artiodactyla: Even-toed Family: Cervidae: Deer Size: body: 95 cm - 1.3 m (37 1/2 in - 4 1/4 ft), tail: 2 - 4 cm (3/4

Range: Europe and Asia: Britain to S.E. Siberia, S. China Habitat: woodland

آهوی مشنک جنگلی ـ بدن این حیوان را موهای دراز، ضخیم و زبری پوشاندهاند و از او در برابر شرایط آب و هوایی غالباً بد زیستگاهش محافظت می کنند. نرها و مادهها کم و بیش شبیه به یکدیگرند، اما حیوان نر عاج بلندتری دارد که از دندانهای نیش فوقانی شکل گرفته است و غدهای در شکم خود دارد که در فصل زاد و ولد از آن مشک ترشح می شود، اما تنها نرهای بالغ در بدنشان این غده را دارند. غالباً حیوانی منزوی است و گاهی در گروههایی حداکثر ۳ تایی دور هم گرد میآیند. صبحها و اوایل شب مشغول فعالیت می شود و در تابستان از علفها، خزه و جوانهها و در زمستان از گل سنگ، شاخههای کوچک و جوانهها تغذیه می کند. در آغاز فصل زاد و ولد، نرها برای تعیین قلمرو به نزاع بر می خیزند و بدین ترتیب، به بیش ترین تعداد از مادهها دسترسی پیدا می کنند. با گردن زور آزمایی می کنند و می کوشند یکدیگر را بر زمین بزنند و حتی ممکن است با عاجهای خود زخمهایی بر بدن همدیگر وارد سازند. این حیوان پس از زایمان صاحب یک نوزاد میشود.

پرانگهورن ـ نرها و مادهها هر دو دارای شاخهایی محکم از جنس استخوان هستند، اما شاخ مادهها کوچک است و چندان به چشم نمی آید. این شاخها را موهای ویژهای احاطه کرده است. این حیوان، در افتادن هرسال شاخهایش، همتا ندارد. روی هریک از شاخها، شاخهای کوچک و رو به جلو قرار دارد که در واقع جزئی از این پوشش است. یکی از تندروترین پستانداران امریکای شمالی است و می تواند به سرعتی افزون بر ۶۵ کیلومتر در ساعت دست یابد. همچنین شناگر خوبی است. تابستان ها در گروههای کوچک و پراکندهای به حرکت در میآید، اما زمستانها در گلههای بزرگتری شامل ۱۰۰ گوزن اجتماع میکند. این حیوان در روز فعال است، اما غالباً صبحها و اوایل شب علوفه و علفهای هرزه را میخورد. موهای سفید روی کپلش هنگام احساس خطر بهنشانهٔ هشداری برای دیگر گوزنها راست میشود. برخی از نرها مجموعهای از مادهها را به دور خود گرد می آورند و در برابر رقیبانی که قصد دست یافتن به این موقعیت را دارند، به مبارزه بر میخیزند. این حیوان پس از دورهای ۲۳۰ تا ۲۴۰ روزه زایمان می کند. معمولا در اولین زایمان یک نوزاد بهدنیا می آورد،

اما در سالهای بعد ۲ یا ۳ نوزاد نیز می تواند بزاید. نوزاد این حیوان تنها ۴ روز پس از تولد می تواند در دویدن از انسان پیشی بگیرد. این جانور به دلیل شکار بی رویه، رقابت با دامهای اهلی در تهیهٔ غذا و نیز به خاطر نابودی زیستگاه طبیعی اش، امروزه کمیاب شده است.

پودوی شعمالی - کوچکترین گوزن بومی قارهٔ امریکاست. پاهایی کوتاه و ظریف و پشتی منحنی شکل و شاخی کوچک و ساده دارد. موی قهوهای مایل به مشکی این حیوان ضخیم و پرپشت است. موجودی کمروست و دور از انظار به سر میبرد. به دلیل مرتفع بودن زیستگاه این حیوان و دشوار بودن زیر نظر گرفتنش، آگاهی اندکی از عادات و رفتارهای او در دست است. به نظر می رسد در گروههایی کوچک یا به تنهایی به سر میبرد و از برگها، جوانهها و میوه تغذیه میکند. این حیوان معمولا بین ماههای نوامبر و ژانویه، یک نوزاد و گاهی دوقلویی بهدنیا می اورد.

رو دى در - كوچكترين گوزن بومى اروپاست. تقريباً دم ندارد كه این ویژگی او منحصر به فرد است. کیلش به رنگ روشن و بقیهٔ پوست بدنش در تابستانها قهوهای مایل به سرخ، و در زمستانها قهوهای مایل به خاکستری است. نوزادش نیز خالخالی است. شاخهای حیوان نر سه شاخه بیش تر ندارد. کمرو و باوقار است و در فصل زاد و ولد گوشه گیری

برمی گزیند، اما در زمستان ممکن است در گروههای کوچکی گرد هم آیند. شبها به فعالیت می پردازد و از بوتهها و درختان پهنبرگ تغذیه می کند. در فصل زاد و ولد با ساییدن شاخش به درختان اطراف، محدودهٔ قلمروی خود را مشخص می کند و این کار را آن قدر ادامه می دهد تا پوست درخت به کناری رود و درون آن نمایان شود. حیوان تنها یک جفت دارد و از او و قلمرویش در برابر رقیبان دفاع می کند. دورهٔ بارداری ۹ یا ۱۰ ماه به درازا می کشد که از اغلب گوزنها بیش تر است و شامل زمان تأخیر در باروری نیز می شود؛ چرا که وقتی تخمکها بارور شدند، حدود ۴/۵ ماه به صورت ناهشیار در رحم قرار می گیرد تا زمان باروری واقعی شروع شود. این روند جفت گیری و تولد را در مساعدترین زمان تضمین می کند. این حیوان در هر نوبت بارداری ۱ یا ۲ نوزاد بهدنیا می آورد و پیش از تولد، نوزاد سال پیش را از خود طرد می کند.

شوروتین آبی -این حیوان تقریباً بهاندازهٔ یک خرگوش صحرایی است. پشتی خمیده، سری کوچک و پاهایی کوتاه و باریک دارد و لکههای سفیدی با اشکالی متفاوت بر پشت و حداکثر ۳ نوار سفید رنگ در راستای پهلوهایش دیده می شود. در روز زیر گیاهی پر پشت یا در سوراخی کنار رودخانه استراحت می کند و شب برای یافتن غذا که شامل علف، برگ و میوه و نیز برخی انواع حشرات، خرچنگها، ماهی، کرم و پستانداران کوچک است، از لانه بیرون می رود. مگر در فصل زاد و ولد، موجودی منزوی است و هریک از آنها در قلمروی خود به سر می برند. این جانور همواره نزدیک به آب زندگی می کند و شناگر قابلی است. در صورت بروز خطر، معمولاً با به آب زندگی می کند و شناگر قابلی است. در صورت بروز خطر، معمولاً با بو ماده را پیدا می کند و بدون پرخاشگری جفت گیری می کنند. پس از حدود ۴ ماه دار شیر مادر تغذیه می کند، اما ۴ ماه صاحب یک نوزاد می شود و نوزاد ۸ ماه از شیر مادر تغذیه می کند، اما

شوروتین کوچک مالزی ـ جانوری کوچک و شبیه به گوزن است و بدنی نیرومند و پاهایی بسیار باریک دارد. شاخ ندارد، اما در حیوانات نر، دندان نیش آروارهٔ بالایی، بزرگ است و بهشکل دندان درازی خود را می نمایاند. جانوری شبروست و زیر گیاهان انبوه زندگی می کند و بین آنها گذرگاههای تونلمانندی پدید می آورد و در امتداد آن حرکت می کند. غالباً از علفها، برگها، میوههای فروافتاده وانواع توتها تغذیه می کند. مگر در فصل زاد و ولد، به تنهایی زندگی می کند. این حیوان پس از دورهای حدود ۵ ماهه صاحب یک نوزاد می شود.

کاریبو - زمانی کاریبو و رین دیر، از جمله رین دیر اهلی، به چندین گونه تقسیم می شدند، اما امروزه همهٔ نژادها به یک گونهٔ واحد متعلق اند.

این نژادها از تنوع رنگ زیادی، مانند مشکی، قهوهای، خاکستری و سفید برخوردارند. تنها گوزنی است که هم حیوان نر، هم ماده آن دارای شاخ هستند، اما شاخ مادهها از نرها کوچکتر است. شاخ این حیوان از این نظر که حتی پایین ترین شاخهٔ رو به جلوی آن نیز خود به شاخههایی دیگر منشعب می شود، بی نظیر است. مادهها اجتماعی هستند و در گلههایی به همراه نوزادان شان گرد هم می آیند، اما نرهای بزرگسال اغلب منزوی اند. برخی از گروهها صدها کیلومتر مسافت بین نواحی زاد و ولد را که در تندرا واقع شده است، تا زمینهای خوراک زمستانی در مناطق جنوبی تر می پیمایند. علف و دیگر گیاهان تندرا، غذای اصلی شن رد تابستان تشکیل می دهد، اما این حیوان در زمستان عمدتا از گل سنگها تغذیه می کند، بدین گونه که با خراشیدن سم بر زمین، گیاهان آن را نمایان می سازد. در فصل پاییز نرها برای تصاحب مادهها و تشکیل جمع مخصوص، بر سر حدود ۵ تا ۴۰ ماده برای تصاحب مادهها و تشکیل جمع مخصوص، بر سر حدود ۵ تا ۴۰ ماده به نزاع بر می خیزند. این حیوان پس از دورهای حدود ۲۵ تا ۴۰ ماده یک و گاهی ۲ نوزاد می شود. نوزاد کاریبو می تواند در چند ساعت پس از تولد همهای گله بدود.

شوروتین آبی

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Tragulidae: Chevrotains
Size: body: 75 - 85 cm (29 1/2 - 33 1/2 in), tail: 10 - 15 cm (4 - 6 in)
Range: Africa: Guinea to
Cameroon, Zaire, Gabon, Central African Republic
Habitat: forest, near water

شوروتين كوچك مالزى

Order: Artiodoctyla: Even-toed Ungulates Family: Tragulidae: Chevrotains Size: body: 40 - 47 cm (15 3/4 - 18 1/2 in), tail: 5 - 8 cm (2 Range: S.E. Asia, Indonesia Habitat: lowland forest, usually

كاريبو

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Cervidae: Deer
Size: body: 1.2 - 2.2 m (4 - 7 1/4 ff), tail: 10 - 21 cm (4 - 8 1/4 in)
Range: N. Europe and Asia:
Scandinavia to Siberia; Alaska,
Canada, Greenland

شوروتین آبی Water Chevrotain Hyemoschus aquaticus

یالی با موهای پرپشت در اطراف گردن و گلو و دمی درازتر نسبت به اغلب گوزنهاست. غالباً یکی از شاخهای کوچکی که از شاخهای اصلی منشعب شده است، در حالی که دیگری رو به جلو از شاخ اصلی منشعب شده است. اگرچه این حیوان عمدتاً از علف تغذیه می کند، اما به برنامهٔ غذایی خود، گیاهان آبی را نیز ضمیمه کرده است. بیش تر سال را در گله به سر می برد؛ گلههایی که در رأس هریک از آنها یک نر فرمانرواست. البته جانور نر ۲ ماه پیش از فصل باروری و ۲ ماه پس از آن به تنهایی زندگی می کند. در فصل باروری، جانور نر برای به دست آوردن یا حفظ تسلطش بر جمع مادهها، با دیگر نرها به نزاع می بردازد. این حیوان پس از دورای حدود ۲۵۰ روزه، صاحب ۱ یا ۲ نوزاد می شود.

گورن دمسفید _ از سازگارترین حیوانات دنیاست و از مناطق نزدیک به قطب شمال تا مناطق استوایی یافت می شود. سازگاری ش در عادات تغذیه ای بازتاب وسیعی یافته است؛ چرا که از انواع و اقسام علفها، علفهای هرز، بوتهها، شاخهها، قارچ، میوههای مغزدار و گل سنگ تغذیه می کند. موجودی لاغر و سرزنده است و دمی دراز دارد که قسمت تحتانی آن سفیدرنگ است و نوار سفیدی در پهنای بینی و وصلهای سفیدرنگ نیز روی گلویش دیده می شود. جانوری کمرو و گریزیاست و غالباً کلههای بزرگ تشکیل نمی دهد، اما در سرمای سخت زمستان، ممکن است در یک گورن آبی چینی این حیوان تنها گوزنی است که حیوان نر آن بدون شاخ است. دارای دندانی است بزرگ که از دندان نیش بالایی شکل گرفته است. این دندانها در نرها از مادهها بزرگترند. نر و ماده، هر دو غدههای بویایی در دو سمت کشالهٔ ران دارند و تنها گوزنهایی هستند که چنین غددی دارند. جانوری شبروست و عموماً به تنهایی یا با جفت خود به سر می برد و بهندرت در گله زندگی می کند. غذایش را نی، علفهای زمخت و دیگر گیاهان تشکیل می دهند. نرها در فصل باروری و پیش از زاد و ولد نزاعی شدید برای برتری جویی انجام می دهند. پس از حدود ۶ ماه، صاحب ۴ نوزاد می شود (بیش ترین تعدادی که یک گوزن در هر نوبت بارداری می تواند به دنیا بیاورد).

گورن پامپاس -این حیوان پاهایی باریک و دراز دارد و زمانی تنها بین علفهای بلند پامپاس میزیست، اما امروزه که بیشتر این زمینها به مزارع غلات تبدیل شده است، این حیوان ممکن است حتی در مناطق جنگلی نیز به سر برد. مانند بیشتر گوزنها، فقط مادههای آن شاخ دارند. شاخ اصلی این گوزن به سمت جلو هیچگونه انشعابی ندارد، اما به سمت عقب یک یا دوشاخ منشعب می شود. همچنین، پای نرها غددی دارد که دارای بویی قوی و سیرمانند است و تا یک کیلومتری قابل استشمام است. در زمستان به تنهایی یا با جفت خود به سر می برد، اما در بهار ممکن است گروههای بزرگتری را شکل دهد. در روز در اختفا به سر می برد و اوایل شب برای خوردن علف بیرون می آید. امروز در اختفا به سر می برد و اوایل به سبب شکار بی رویه و خارج از کنترل و از بین رفتن زیستگاه، بسیار به سبب شکار بی رویه و خارج از کنترل و از بین رفتن زیستگاه، بسیار تک نوزاد، نزد حیوان ماده می ماند و به حفاظت نوزاد در برابر مهاجمان به او کمک می کند.

گوزن پر دیوید – نسل این گوزن جالب توجه حدوداً در ۱۹۳۰ رو به انقراض رفت، اما در اوایل سدهٔ بیستم نمونههای معدودی که از این حیوان در چین باقی مانده بود، به انگلستان برده شد تا در منطقهای در بدفوردشایر زندگی کنند؛ چنان که این منطقه محل پرورش این گوزن شد. تعدادی از این گوزنها امروزه در باغوحشها و پارکهای سراسر جهان یافت می شوند و این حیوان دوباره به چین برده شده است. این جانور دارای

گوزن آبی چینی

Order: Artiodoctyla: Even-toed Ungulates Familty: Cervidae: Deer Size: body: 77.5 cm - 1 m (30 1/2 - 3 1/4 ft), tail: 6 - 7.5 cm (2 1/4 - 3 in)

Range: Chino, Korea; introduced in England Habitat: riverbanks with reedbeds and rushes, grassland, fields

گوزن یامیاس

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Cervidae: Deer Size: body: 1.1 - 1.3 m (3 1/2 - 4 1/4 ft); tail: 10 - 15 cm (4 - 6 in) Range: South America: Brazil, Paraguay, Uruguay, N. Argentina Habitat: grassland, open plains

گوزن پر ديويد

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Cervidae: Deer
Size: body: 1.5 m (5 ft), tail: 50
cm (19 3/4 in)
Range: Originally China; now in wildlife parks and reintroduced in China

Habitat: wildlife parks

گوزن دمسفید

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates

Ungulates

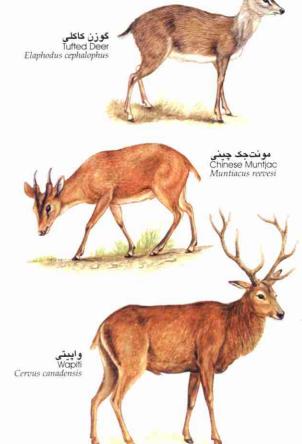
Family: Cervidae: Deer

Size: body: 1.5 - 2 m (5 - 6 1/2 ft), tail: up to 28 cm (11 in)

Range: S. Canada, USA, Central and South America to Peru and Remit

Habitat: forest, swamps, open brushland

گروه و در سریناهی دور از باد دور هم جمع شوند. هنوز چندهمسری ترها مشخص نیست، اما در فصل زاد و ولد، بر سر جفت نزاعی وحشیانه بین شان درمی گیرد. دورهٔ بارداری ۶/۵ تا ۷ ماه است و مادههای جوان عموماً یک نوزاد بهدنیا میآورند، هرچند مادههای بزرگتر ممکن است در هر نوبت صاحب ۲ یا ۳ نوزاد هم بشوند. نوزادان بلافاصله پس از تولد می توانند راه بروند و حدود ۴ ماه نیز از شیر مادر تغذیه می کنند.

گوزن کاکلی ـ مشخصهٔ گوزن نر، دستهای مو بر پیشانی و بیخ شاخهاست. این شاخها کوتاهاند و اغلب در پشت کاکل تقریباً ناییدا هستند. جانوری شبرو و عموماً منزوی است و از علف و دیگر مواد گیاهی تغذیه می کند. پس از دورهای حدوداً ۶ ماهه صاحب یک نوزاد می شود.

موس ـ بزرگترين گوزن است و از طريق جثه، پوزه پهن و أويزان و پوست پردهواری که موسوم به زنگوله است و از گلویش آویخته است، شناخته میشود. شاخهای سنگین حیوان نر پهن و پنجهای شکل است و شاخههای متعدد و کوچکی دارد. این جانور از دیگر گوزنها کمتر اجتماعی است و معمولا در بیرون از فصل زاد و ولد، به تنهایی زندگی می کند. در زمستان از گیاهان چوبی تغذیه می کند، اما در تابستان عمدتاً گیاهان أبي غذاي او را تشكيل مي دهند. براي به دست آوردن غذا به آب مي زند

و می تواند به خوبی شنا کند. نرها نعره کشان، مادهها را به سوی خود جذب می کنند و با رقیبان در گیر نزاعی سخت می شوند. پس از دورهای ۸ ماهه، صاحب یک نوزاد میشود که البته بهندرت دوقلو هم بهدنیا می آورد. نوزاد گوزن حدود ۶ ماه از شیر مادر تغذیه می کند و ۱ سال نزد او می ماند.

مونت جک چینی - شاخهای حیوان نر کوچک است و بهندرت بیش از ۱۵ سانتی متر رشد می کند. این حیوان دندان درازی نیز دارد که از دندان نیش بالایی شکل گرفته است. مادهها دندان کوتاهتری نسبت به نرها دارند. این حیوان قلمرویش را بهندرت ترک می کند و ترجیح میدهد زیر گیاهان در اختفا به سر برد. به تنهایی یا با جفت خود و در گله زندگی می کند. غالباً جانوری شبروست، اما در مناطق آرام و بی مزاحمت، صبحها نیز به فعالیت می پردازد. از علفها، برگهایی که در فاصلهٔ کمی از زمین میرویند و نیز از جوانهها تغذیه می کند. نرها برتری جویانه با هم به نزاع برمی خیزند و در این در گیری از دندانهای دراز خود بهجای شاخها استفاده می کند و از خود صداهایی شبیه به پارس سگ در می آورند. این حیوان پس از دورهای حدوداً ۶ ماهه، عموماً یک نوزاد بهدنیا می آورد.

واپیتی در امریکای شمالی موسوم به واپیتی و در انگلستان موسوم به گوزن سرخ است. رنگش در تابستان قهوهای مایل به سرخ است و در زمستان جای خود را به قهوهای مایل به خاکستری میدهد، بیش تر نرهای بزرگسال، شاخهایی دارند که دو شاخهٔ رو به جلو از آنها منشعب شده است؛ در حالی که جوان ترها از شاخشان تنها یک شاخهٔ رو به جلو انشعاب یافته است. در فصل پاییز و زمستان، موهای یال روی گردن حیوان نر بلندتر میشود. جانوری گروهزی است و در گله به سر میبرد و صبحها و اواخر بعد از ظهر یا شبها به فعالیت میپردازد. این حیوان از علف، خلنگ، برگ و جوانه تغذیه می کند. در پاییز، نرها بهصورت شاخ به شاخ، نزاعی شدید ترتیب داده و از این طریق قلمرو و جمع مادههای مخصوص به خود را تصاحب می کنند. نرها در فصل زاد و ولد از مادههای خود دفاع می کنند و در زمستان به گلههایی که تمامشان نر هستند، بازمی گردند. این

حیوان پس از دورهای حدوداً ۸ ماهه یک نوزاد و بهندرت ۲ نوزاد بهدنیا می اورد. نوزاد این گوزن چند دقیقه پس از

گوزن کاکلی

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Cervidae: Deer dy: about 1.6 m (5 1/4 ft), Size: body: about 1.6 m (5 1/4 ft), tail: 7 - 12 cm (2 3/4 - 4 3/4 in) Range: 5. China, N. Burmo Habitat: dense undergrowth

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates
Family: Cervidae: Deer
body: 2.5 - 3 m (8 1/4 - 9 Size: body: 2.5 - 3 m (8 1/ 3/4 ft), tail: 5 - 7.5 cm (2 -Range: N. Europe and o Siberia: Alaska Canada, N. USA; introduced in New Zealand Habitat: coniferous forest, ofter near lakes and rivers

مونتجك چينى

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Cervidae: Deer **Size:** body: 80 cm - 1 m (3) 1/2 - 3 1/4 ft), tail: 11 - 18 cm (4 1/2 - 7 in) Range: S.E. China, Taiwan; oduced in England and France Habitat: dense vegetation, hillsides; parkland in introduced

Order: Artiodactyla: Even-toed Ungulates Family: Cervidae: Deer Size: body: 1.6 - 2.5 m (5 1/4 8 1/4 ft), tail: 12 - 15 cm (4 3/4 Range: W. Europe, N.W. Africa to W. China, N.W. America; introduced in New Zealand Habitat: open deciduou

از پا در می آورد. در فصل جفتگیری متناوباً فریادی شبیه به گریهٔ نوزاد (نام انگلیسیاش هم از همین جا گرفته شده است) سر میدهد. پس از دورهای ۱۲۶ تا ۱۳۶ روزه، ۱ تا ۳ نوزاد در فاصلهٔ ماههای مه و اکتبر بعدنیا می آورد. أنكوانتيبو

آنگوان تیبو ـ بهخاطر براق بودن خز، به پاتوی طلایی نیز موسوم است. این جانور درختزی دستها و پاهای نیرومندی دارد که برای گرفتن شاخهها بسیار مناسب است. انگشت اول این حیوان صرفاً یک برجستگی است و انگشت دوم تا حد زیادی کوتاه است. در بالا رفتن از درختان ماهر، ولی کند عمل میکند. شبها به فعالیت مشغول میشود و عمدتاً از حشرات، بهویژه از کرمهای ابریشم و نیز از حلزونها، مارمولکها و میوه تغذیه میکند. مگر در فصل زاد و ولد، غالباً در تنهایی به سر میبرد. پس از دورهای ۱۳۲ تا ۱۳۶ روزه ۱ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزاد در ۴ ماهگی از شیر گرفته میشود و در ماه هفتم به رشد کامل می رسد.

آی آی بدن این حیوان برای زندگی بر روی درختان کاملاً مناسب است. گوشها، دندانها و دستهایی منحصر به فرد دارد و شبها برای یافتن غذا از لانه بیرون می آید، و عمدتاً از نوزاد حشرات، جوانهٔ گیاهان، میوه و تخم پرندگان تغذیه می کند. تمام انگشتانش دراز و باریکاند، اما انگشت سومش بلندتر است و با آن به تنهٔ درختان ضربه می زند و حشراتی را که در درخت زندگی می کنند، ردیابی می کند. با گوشهای بزرگ و حساسش به صدای حرکات گوش می دهد و پس از شناسایی محل حشرات با انگشت درازش داخل سوراخ را وارسی می کند تا صید محل حشرات با انگشت درازش داخل سوراخ را وارسی می کند تا صید را به چنگ آورد. گاهی سطح چوب را با دندانهای نیرومندش از هم می کند. هر دو سه سال، ۱ نوزاد بهدنیا می آورد و بیش از ۱ سال به او می کند. هر دو سه سال، ۱ نوزاد بهدنیا می آورد و بیش از ۱ سال به او شیر می دهد.

ایندری مه بزگ ترین لمور است و با دم خپلش به آسانی شناخته می شود. پوزهاش از سیفاکاها بلندتر است و صورتش سیاه و بی موست. در گروههای خانوادگی زندگی می کند و در روز در تمام سطوح جنگل به فعالیت مشغول می شود و دنبال برگها، جوانهها و میوه می گردد. در ماه ژانویه یا فوریه جفت گیری می کند و پس از دورهای ۴/۵ تا ۵/۵ ماهه صاحب ۱ نوزاد می شود.

بوشبیبی بزرگ - جانوری قوی بنیه با پوزهای نوکتیز و چشمانی درشت است. سستها و پاهایش برای گرفتن کاملاً مناسب است. انگشتانی بزرگ دارد و انگشت شستش مقابل دیگر انگشتانش قرار دارد. بیش تر عمرش را روی درختان سپری میکند و شبها روی همین درختان به فعالیت می پردازد و از حشرات، خزندگان، پرندگان و تخمشان و مواد گیاهی تغذیه می کند. برای به چنگ آوردن صید، سریع پرش می کند و صید را با یک گاز

أنكوانتيبو

Order: Primates: Primates Family: Lorisidae: Lorises Size: body: 25 - 40 cm (9 3/4 - 15 3/4 in), tail: about 1.25 cm (1/2 in)

Range: W. Africa: Nigeria, Cameroon, south to Congo River Habitat: dense rain forest

آيآي

Order: Primates: Primates Familly: Daubentoniidae: Aye-aye Size: body: 36 - 44 cm (14 1/4 - 17 3/4 in), tail: 50 - 60 cm (19 3/4 - 23 1/2 in)

Range: Formerly N.E. Madagascar, now only in nature

Habitat: rain forest

ايندرى

Order: Primates: Primates Family: Individue: Leaping Lemurs Size: body: 61 - 71 cm (24 - 28 in), tali: 3 - 6 cm (1 1/4 - 2 1/4 in) Range: N.E. Madagascar Habitat: forest up to 1,800

بوشبیبی بزرگ

Order: Primates: Primates Family: Lonsidae: Lorises Size: body: 27 - 47 cm (10 1/2 - 18 1/2 in), tail: 33 - 52 cm (13 - 20 1/2 in) Range: Africa: Somalia, Kenya,

south to South Africa: Natal

Habitat: forest, wooded savanna,
bushveld, plantations

بوشبی بی کوچک - این حیوان از همچنس خود، بوشبی بی بزرگ، فعال تر و سرزنده تر است. با چالاکی فراوان از درختان بالا میرود و به آسانی می جهد. مانند سایر اعضای خانوادهاش، در طول روز روی درختان میخوابد و شبها به دنبال غذا میرود. عنکبوتها، عقربها، حشرات، پرندگان نابالغ، مارمولکها، انواع میوه، دانهها و شهد گیاهان غذای او را تشکیل می دهد. در گروههای خانوادگی زندگی می کند. در این گروهها اعضا با هم به خواب می روند، اما هنگام بیداری پراکندهاند. عادات زاد و ولد در نقاط مختلف منطقه محل سکونت این حیوان اندکی با هم متفاوت است. در مناطقی که دو فصل بارانی دارند، سالی دو بار و معمولاً هر بار ۱ نوزاد بهدنیا می آورد. در جاهایی که تنها یک فصل بارانی دارد، سالی یک بار زایمان می کند و اغلب، ولی نه همواره، دوقلو هم بهدنیا می آورد. دورهٔ بارداری بین کامل می رسند.

پاتو جانوری خیل با خزی انبوه است. اندامی نیرومند دارد و دستها و پاهایش قدرت گرفتن دارند. شست این حیوان و انگشت بزرگش در مقابل هم قرار گرفتماند. پشت گردنش ۴ برجستگی سخت دارد که همان برآمدگیهای ستون فقرات بهشمار میرود و از پوست نازکش بیرون زده است. این حیوان در روز روی درختان میخوابد و شبها به شکار میپردازد. هر چند کند و با احتیاط حرکت میکند، اما میتواند با دستش بهسرعت حشرات را بگیرد. حلزون، میوه و برگها را نیز میخورد. هر سال پس دورهای ۶ تا ۶/۵ ماهه، ۱ نوزاد بهدنیا میآورد. اگرچه نوزادها در ۲ تا ۳ ماهگی از شیر گرفته میشوند، اما ممکن است تا ۱ سالگی یا بیش تر نزد مادرشان بمانند.

تارسیر غربی – این حیوان نیز مانند دو همخانوادهای دیگرش، با دم بلند و بی مو و چشمان بسیار بزرگ و گردش شناخته می شود. اندام پیشین این حیوان کوتاه و اندام پشتی اش دراز است که باعث می شود این جانور بتواند بیرد. دو اسم معمولی و علمی این حیوان از استخوان مچ پایش که شکل ویژهای دارد، گرفته شده است. حیوانی شبرو و عمدتاً می خوابد. هنگام غروب بیدار می شود و از حشرات که غذای اصلی اش به شمار می روند، تغذیه می کند. این حیوان با دستانش و با پرشهای سریع، می تواند حشرات را بگیرد. زاد و ولد سراسر سال انجام می گیرد و پس از درهای حدوداً ۶ ماهه صاحب ۱ نوزاد می شود. نوزادها با پوشش خزی مناسب و چشمانی باز به دنیا می آیند و تقریباً می توانند همان موقع از درخت مناسب و چشمانی باز به دنیا می آیند و تقریباً می توانند همان موقع از درخت

سیفاکای ورو - این حیوان بزرگ، اندامی دراز، صورتی بی مو و سیاه و چشمانی درشت دارد و گوشهایش تقریباً با موهای بدنش پوشیده شده است. رنگ هر حیوانی با دیگران متفاوت و از سفید مایل به زرد گرفته تا سیاه یا قهوهای مایل به قرمز متغیر است. دستههایی حداکثر ۱۰ تایی قلمرویی با محدودهای معین را اشغال می کنند و محدودهٔ این قلمرو با ادرار یا ترشحات غدهای که در گلوی حیوان نر است، علامتگذاری میشود. صبح و بعد از ظهر غذا میخورد و غذایش را برگ، جوانه و میوه تشکیل می میدد. اغلب اوقات روز را به استراحت و گرفتن حمام آفتاب سپری می کند. غالباً درختزی است، اما گاهی به سطح زمین نیز می آید. نوزادش را پس غالباً درختزی است، اما گاهی به سطح زمین نیز می آید. نوزادش را پس می کند. از دورهای حدوداً ۱۳۰۰ روزه از اواخر ماه ژوئن تا ماه اوت بهدنیا می آورد.

بوشبیبی کوچک Lesser Bush Baby Galago senegalensis

بوشبىبى كوچك

Order: Primates: Primates
Family: Lorisidae: Lorises
Size: body: 14 - 21 cm (5 1/2 - 8
1/4 in), tail: 20 - 30 cm (7 3/4 - 11
Range: Africa: south of the Sahara
to the Vaal River (not Guinea or
central African rain forest)
Habitat: savanna, bush,

ياتو

Order: Primates: Primates Family: Lorisidae: Lorises Size: body: 30 - 40 cm (11 3/4 -15 3/4 in), toil: 5 - 10 cm (2 - 4 in) Range: W. central and E. Africa Habitat: forest, forest edge

تارسير غربى

Order: Primates: Primates Family: Tarsiidae: Tarsiers Size: body: 8.5 - 16 cm (3. 1/4 - 6 1/4 in), tail: 13.5 - 27 cm (5.1/4 10. 1/2 in) Range: Sumatra, Borneo Habitatt: secondary forest, scrub

سيفاكاي ورو

Order: Primates: Primates Family: Individue: Leaping Lemurs Size: body: 45 cm (17 3/4 in) tail: 55 cm (21 1/2 in) Range: W. and S. Madagascar Habitat: dry and rain forest

لمور پشمالو Woolly Lemur Avahi laniger

لمور پرندهٔ فیلیپینی
Philippine Flying Lemur
Cynocephalus volans

مور پرندهٔ فیلیپینی - این
حیوان به کمک بوستهاش که از گردن تا مچ

حیوان به کمک پوستهاش که از گردن تا مج
دست و پا و تا نوک دم گسترده است، میتواند از بین درختان
تا فاصلهٔ ۱۳۵۵ متری به پرواز درآید. روی زمین تقریباً ناتوان است، اما
به چالاکی از درختان بالا میرود و از جوانه، غنجه، میوه وشکوفههای انواع
درختان جنگلی تغذیه میکند. دشمن اصلی ش عقاب فیلیبینی است که تقریباً
بهصورت انحصاری لمورهای پرنده را شکار میکند. در ماه فوریه جفتگیری
میکند و پس از دورهای ۲ ماهه، صاحب ۱ نوزاد یا یک دوقلو می شود. تا پیش

لمور پشمالو ح جانوری است شبرو که روزها را روی درختان میخواید و شبها به فعالیت مشغول شده، به دنبال میوه، برگ و جوانهها می گردد. به چالاکی از درختان بالا می رود و فقط گاهی به سطح زمین می آید و به حالت ایستاده حرکت می کند نوزادش را که تنها یکی است، معمولاً در اواخر ماه اوت یا سپتامبر و پس از دورهای حدوداً ۱۵۰ روزه بهدنیا می آورد و نزدیک ۶ ماه به او شیر می دهد.

لمور دمحلقهای ـ این حیوان دارای پوزهای نوکتیز، چشمانی درشت و گوشهایی مثلثیشکل است. خزش پر پشت و نرم است و دم پشمالویش که طرحهای حلقوی واضحی دارد، بیش از نیمی از طول بدنش را در بر گرفته است. نرها و مادهها غدد بویایی مخصوصی در قسمت اندام پیشین دارند. غدهٔ نرها از مادهها بزرگتر است و کنار هریک از آنها برآمدگی سفتی مشاهده می شود. نرها در قسمت بالای بازو، زیر چانه و کنار بیضه ها نیز غدد بویایی دارند، اما ماده ها تنها در قسمت دستگاه تناسلی دارای این غدد هستند. لمورها از ترشحات این غدد برای علامتگذاری محدودة قلمرويشان استفاده مي كنند، اما ممكن است زمان هيجان يا مورد مزاحمت واقع شدن هم از این غدهها بهره ببرند. دستههایی حداکثر ۲۰ تایی و گاه ۴۰ تایی یک قلمرو را اشغال می کنند. هستهٔ این گروهها متشکل از مادهها و نوزادهاست و نرها از دستهای به دستهٔ دیگر نقل مکان می کنند. مادهها بر تمام نرها سیطره دارند. این حیوان در سراسر روز فعال است و گاهی از درختان بالا می رود، اما مدتهای مدیدی چهار دست و پا با دمی راست، روی زمین بهسر میبرد. از میوهها، برگها، پوست درختان، علف و صمغی که از درختان به زور دندانهای نیش پایینیاش بیرون می کشد، تغذیه می کند. مادهها پس از دورهای حدوداً ۱۳۶ روزه، معمولا صاحب ۱

لمور پرندهٔ فیلیپینی

Order: Dermoptera: Flying Lemurs Family: Cynocephalidae: Flying

Size: body: 38 - 42 cm (15 - 16 1/2 in), tail: 22 - 27 cm (8 3/4 - 10 1/2 in)

Range: Philippines Habitat: forest

لمور يشمالو

Order: Primates: Primates Family: Individue: Leaping Lemurs Size: body: 30 - 45 cm (11 3/4 - 17 3/4 in), tall: 33 - 40 cm (13 - 15 3/4 in)

Range: E. and N.W. Madagascar Habitat: forest

لمور دمحلقهاى

Order: Primates: Primates Family: Lemuridae: Lemurs Size: body: 45 cm (17 3/4 in), tail: 55 cm (21 1/2 in) Range: S. Madagascar Habitat: dry, rocky country with

لمور طوقدار

Order: Primates: Primates Family: Lemundae: Lemuns Size: body: 60 cm (23 1/2 in); tail: 60 cm (23 1/2 in) Range: N.E. and E. Madagoscar Habitat: rain forest

نوزاد، و گاه ۲ یا ۳ نوزاد میشوند. نوزادها با موهایی پرپشت و چشمانی باز بهدنیا آمده و در ۶ ماهگی از مادر مستقل میشوند.

لمور طوق دار با طوق درازش قابل تشخیص است. با چابکی از درختان بالا می رود و اغلب هنگام غروب و اوایل شب فعال است. غذایش را میوه، برگ و پوست درخت تشکیل می دهد. این حیوان ماه نوامبر، در لانهای درون سوراخ یک درخت یا روی شاخهای چنگک شکل که آن را با خز خود آراسته است، ۱ تا ۳ نوزاد به دنیا می آورد. دورهٔ بارداری اش ۹۹ تا ۱۰۲ روز است.

لوريس استخوانی Slender Loris Loris tardigradus

لوریس تنبل - از هم جنس خود، یعنی لوریس استخوانی، خپل تر و دارای اندامی کوتاه تر است، اما برخی عاداتش با او مشتر ک است. روزها روی درختی میخوابد و بدنش را به شکل یک توپ به هم فشرده در میآورد. شبه ها روی درختان از حشرات، تخم پرندگان، پرندگان کوچک و جوانه ها و میوه تعذیه می کند و بهندرت روی زمین میآید. در بالا رفتن از درختان کند ولی ماهر و دست و پایش قوی است و می تواند با قدرت شاخهها را بگیرد. حتی می تواند با پایش آویزان شود. انگشت شست و انگشت بزرگش در مقابل دیگر انگشتان قرار دارند. زاد و ولد در سراسر سال انجام می گیرد و پس از دورهای ۱۹۳۳ روزه ۱ نوزاد و گاهی ۲ نوزاد بهدنیا می آورد. گمان می می ورد که این جانور در گروههای خانوادگی زندگی کند.

موش ملمور حنایی مغالباً شبروست. این جانور کوچک روی شاخههای باریک و وسط شاخ و برگهای انبوه بهسرعت و چابکی حرکت می کند و از دمش برای حفظ تعادل یاری گرفته، فاصلهٔ بین درختان را می جهد. برای یافتن سوسکها بین برگهای ریخته، روی زمین نیز میآید. حشرات و مهرداران کوچک غذای اصلیاش را تشکیل می دهند و به این برنامهٔ غذایی میوه و جوانهٔ درختان را نیز می افزاید. هر چند به تنهایی حرکت می کند و به دنبال غذا می رود، اما معمولاً در گروههای کوچک و لانههایی که در سوراخ درختان و از برگ ساخته شده است، می خواید.

لوريس استخواني

Order: Primates: Primates Family: Lorisidae: Lorises Size: body: 18 - 26 cm (7 - 10 1/4 in jh. tali: absent or vestigal Range: Sri Lanka, S. India Habitat: rain forest, open woodland, swamp forest

لوريس تنبل

Order: Primotes: Primotes Family: Lorisidae: Lorises Size: body: 26 - 38 cm (10 1/4 -15 in), tail: vestigiol Range: S. and S.E. Asia: E. India to Malaysia; Sumatra, Java, Borneo, Philippines Habitat: dense rain forest

موش ـلمور حنایی

Order: Primates: Primates
Family: Cheirogaleidae: Mouse-

Size: body: 12.5 - 15 cm (5 - 6 in), tail: 12.5 - 15 cm (5 - 6 in), Range: E. Madagascar Habitat: forest

لمور طوقدار Ruffed Lemur Varecia variegata

> لوريس استخواني ـ اين جانور بيش تر عمرش را روی درختان بهسر میبرد و با دست و پای لاغرش به آهستگی و به کندی از نقطهای به نقطهٔ دیگر حرکت می کند. دستش با قدرت اشیاء را می گیرد و از قدرت گیرش فوقائی برخوردار است. انگشت شست و دیگر انگشتان بزرگش رو به روی هم قرار دارند. حیوانی شبروست و روزها روی درختان میخوابد و بدنش را بهصورت حلقه در می آورد. حوالی شب به فعالیت مشغول می شود و به شکار حشرات، به ویژه ملخها، مارمولکها، پرندگان کوچک و تخم پرندگان میپردازد و نیز از جوانهها و برگها تغذیه می کند. با حرکات صبورانهٔ معمولش و بهصورت دزدکی به شکار نزدیک میشود و آن را بهسرعت با هر دو دست خود می گیرد. ظاهراً در هندوستان، ماه مه و دسامبر، سالی دو بار زاد و ولد می کند و هر بار معمولاً ۱ و گاهی ۲ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادها پس از تولد راه خود را به سوی پستان مادر پیدا می کنند و خود را به خز او می چسبانند.

تنرك برنجزار

Order: Insectivora: Insectivores Family: Tenrecidoe: Tenrecs Offer-shrews

Size: body: 8 - 13 cm (3 - 5 in),
tail: 3 - 5 cm (1 1/4 - 2 in)

Range: Madagascar

Habitat: marshy areas

تنرك بىدم

Order: Insectivora: Insectivores Family: Tenrecidae: Tenrecs, Size: body: 27 - 39 cm (10 1/2 - 15 1/4 in), tail: 10 - 16 cm (1/2 3/4 in) Range: Madagascar, Comoro Habitat: brushland, dry forest

learings, highland plateau

تنرک رگەدار

Order: Insectivora: Insectivores Family: Tenrecidae: Tenrecs, Size: body: 16 - 19 cm (6 1/4 - 7 1/2 in), tail: vestigial Range: Modagascar Habitat: scrub, forest edge

خارپشت تنرک بزرگ

Order: Insectivora: Insectivores Family: Tenrecidae: Tenrecs. Size: body: 15 - 19 cm (6 - 7 1/2 in), tail: 10 - 16 cm (1/2 - 3/4 in) Range: Madagascar Habitat: dry forest, highland

سولندان كوبايى

Order: Insectivora: Insectivores Family: Solenodontidue Size: body: 28 - 32 cm (11 - 12 1/2 in), tail: 17 - 25 cm (6 1/2 - 10 in) Range: Cuba Habitat: montane forest

تنرک برنجزار ـ از این رو این نام را به خود گرفته است که در کنارهٔ رودخانهها و در کنار مزارع برنج به سر میبرد و اوقات خود را بیش تر در زیر زمین می گذراند. اندام عقبی این حیوان برای کندن بسیار مناسب است. از بی مهرگان تغذیه می کند، اما دلایل و شواهدی وجود دارد که نشان میدهد این جانور از نرمتنان و سخت پوستان نیز تغذیه مى كند. اگرچه فقط شبها بر سطح زمين مشاهده مى شود، اما ممكن است در تمام ساعات در زیر زمین فعال باشد. از رفتار زمان زاد و ولد این حیوان چیزی دانسته نیست، اما تعداد این حیوان در مزارع زیر کشت برنج ماداگاسکار به حدی فراوان است که نوعی آفت برای این مزارع دانسته می شود.

تنرک بیدم _ این حیوان کمی شبیه به خارپشت است و پوستی تیغدار و کمپشت و پوشیده از موهای سفت دارد. در شب به فعالیت میپردازد و بین گیاهان پوسیده و آشغالبرگها به دنبال حشرات، کرم و ریشهها می گردد. میوه نیز بخشی از رژیم غذاییاش را تشکیل میدهد. این حیوان، فصول خشک را در عمق حفرهای به خواب می رود و پشت سرش را با خاک مسدود می کند. پیش از به خواب فرورفتن، ذخیرهٔ چربی دورهٔ ۶ ماههٔ خوابش را انباشته می کند. در اوایل ماه اکتبر بالافاصله پس از بیدار شدن از خواب، جفتگیری می کند و در ماه نوامبر، نوزادانش را بهدنیا می آورد که تعدادشان حداکثر به ۲۵ نوزاد می رسد. معمولاً ۱۶ تا از آنها زنده میمانند.

خاریشت تنرک بزرگ Giant Hedgehog Tenrec Setifer setosus

از یا در آمدهاند. در هر زایمان ۱ تا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

خارپشت تنرک بزرگ ـ این حیوان پوششی از خارهای کوتاه،

تیز و پرپشت دارد که پشت او را مانند ردایی دربر گرفته است. در صورتی که

مورد مزاحمت قرار گیرد، خود را بهشکل توپی به هم فشرده درآورده، جیغ

می کشد و صدای خرخر در می آورد. حیوان ماده در ماه ژانویه، حداکثر تا

۶ نوزاد بهدنیا می آورد. بچهٔ این جانور نیز مانند نوزاد خارپشتها، در هنگام

سولندان كوبايى -اين حيوان داراى رژيم غذايي متنوعي است.

شبها آشغالهای کف جنگل را به دنبال حشرات و دیگر بیمهرگان،

قارچها و ریشهها جستوجو می کند. از درختان بهخوبی بالا می رود و از

میوهها، انواع توت و جوانهها نیز تغذیه می کند. افزون بر این، به شکار کردن

نیز گرایش دارد. به کمک زهری که از غدد بزاقی آروارهٔ پایینی ترشح

می شود، می تواند مارمولکها، قورباغهها، پرندگان کوچک و حتی جوندگان

را نیز هلاک کند. ظاهراً این جانور در برابر زهر همنوع خود مصون نیست و

مواردی از جانوران قفسی گزارش شده است که پس از نزاعی با جفت خود،

تولد، خارهای نرمی دارد که پس از ۲ هفته رفته رفته سخت می شوند.

که در وسط پشت حیوان قرار دارد،

موش حشر مخوار بدوى - شايد ابتدايي ترين موش حشره خوار باشد. این جانور در مقایسه با انواع موشهای حشرهخوار عادی، دو دندان بیش تر در آروارهٔ پایینی دارد و بدین ترتیب، شبیه به پستانداران منقرض شدهٔ نخستین است. اما از این که بگذریم، شبیه به بیش تر موشهای حشرهخوار است. این حیوان ظاهراً نه حفره میسازد و نه از آن استفاده می کند، بلکه در روز تنها بهجای سرپناه دنبال سوراخ یا حفرهای آماده می گردد. از علفهای ریز ریزشده، لانهای درست می کند و برای خواباندن و نگهداری نوزادان از آن استفاده می کند. مادهها حداکثر ۶ بار در سال و هر بار ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا می آورند.

موش حشرهخوار بیابانی مریام - این جانور دارای گوشهایی برآمده و بزرگ است. مانند بیش تر پستانداران بیابانی، تنها شبها به فعالیت میپردازد. شب هنگام از شکاف بین تختهسنگها یا زیر صخرهها بیرون می آید و دنبال حشرات و کرمها می گردد. اگرچه در هر بیست و چهار ساعت، به اندازهٔ سهچهارم وزنش غذا میخورد، به نظر میرسد بر خلاف سایر موشهای حشرهخوار که همواره مشغول خوردن هستند، این حیوان تنها شبها به این کار اقدام میکند. از عادات و رفتارهای زاد و ولد این جانور چیزی دانسته نیست.

موش حشير مخوار - تنرک - همان گونه که از اسم اين حيوان مشخص است، از منظر بومشناختی، مکان زندگیاش شبیه به دیگر موشهای حشرهخوار نقاط مختلف دنیاست. پوشش پوست این حیوان کوتاه، اما پرپشت است و بر خلاف دیگر تیرهها که تیغ فراوان دارند، بدون تیغ است. هرچند از درختان بهخوبی بالا میرود و با دمش می تواند شاخهها را بگیرد، اما ظاهراً بیش تر، از تخم سوسک، کرمها و حشرات کوچکی که در سطح جنگل وجود دارند تغذیه می کند. این جانور نیز مانند موشهای

> موش حشر مخوار بدوي Mouse Shrew Muosorex varius

موش حشر دخوار درختی دمپری Feather-tailed Tree Shrew Ptilocercus lowi

موش حشر مخوار ـتنرک Shrew Tenrec Microgale longicaudata موش حشر مخوار درختی برونئی Bronean Smooth-tailed Tree Shrew Dendrogale melanura موش حشر مخوار بياباني مريام Merriam's Desert Shrew Megasorex gigas موش حشر مخوار بدوى

> حشرهخوار در همهٔ ساعات شب و روز فعال است، اما هر جانور برنامهٔ استراحت و فعالیت خاص خود را دنبال می کند. از رفتار این حیوان در زمان زاد و ولد آگاهی اندکی در دست است. ظاهراً در هر نوبت زایمان ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد و به خواب زمستانی نیز فرو نمی رود.

> موش حشرهخوار درختی برونئی ـ کوچکترین موش حشرهخوار درختی است و با دم نرمش که موهای کوتاهی دارد و ته آن تیز است، شناخته می شود. موی بدنش نیز کوتاه و پرپشت است. رنگ قسمتهای پشت، قهوهای تیره مایل به قرمز و رنگ قسمتهای زیرین، نخودی روشن مایل به نارنجی است. این حیوان نسبت به دیگر اعضای این تیره، بیش تر بر روی درختان بهسر می برد و غذایش را که شامل انواع حشرات است، بر شاخه های زیرین درختان می یابد. عادات و رفتارهای زمان زاد و ولد این حیوان دانسته نیست.

> موش حشرهخوار درختی دمپری ـ این موشحشرهخوار را بهسادگی از طریق دم غیرعادیاش می توان شناخت. دم این حیوان کلا بیموست و فقط در انتها و اطراف، کپهای مو دارد که ظاهری پرمانند به آن بخشیده است. از دیگر ویژگیهای بارز این گونهٔ جانوری، گوشهای بزرگ و پوستهدار اوست که دور از سر قرار میگیرند. در قیاس با دیگر موشهای حشرهخوار درختی، دستها و پاهای او نیز نسبت به بدنش بزرگتر است. گفته می شود شبروست. این حیوان بیش تر عمر خود را روی درختان سپری می کند؛ بهخوبی از آنها بالا می رود، از دم خود برای حفظ تعادل استفاده می کند و برای گرفتن از انگشتان گشودهٔ دست و پایش بهره می گیرد. حشرات، میوهها و برخی از انواع مارمولکها، غذای عمدهٔ او را تشکیل میدهند. این حیوان لانهاش را در سوراخ درختان یا شاخههایی که بهخوبی از زمین فاصله دارند، میسازد. عادات و رفتارهای زاد و ولد او دانسته نیست. غالباً با جفت خود زندگی می کند.

Order: Insectivora: Insectivoras Family: Soricidae: Shrews Size: body: 6 - 11 cm (2 1/4 - 4 1/4 in), tail: 3 - 5.5 cm (1 1/4 - 2 1/4 in)

Range: South Africa, north to the

Habitat: moist greas, forest, scrub, river banks

موش حشرهخوار بياباني مريام

Order: Insectivora: Insectivores Family: Soricidae: Shrews Size: body: 8 - 9 cm (3 - 3 1/2 in), tail: 4 - 5 cm (1 1/2 - 2 in) Range: W. coastal strip of Mexico Habitat: rocky or semidesert

موش حشر مخوار ـ تنرک

Order: Insectivora: Insectivores Family: Tenrecidae: Tenrecs; Otter-shrews Size: body: 5 - 15 cm (2-6 in), tail: 7.5 - 17 cm (3 - 6 1/2 in) Range: Madagascar Habitat: forest; sea level to

موش حشر دخوار درختي بروننى

Order: Scandentia: Tree Shrews Family: Tupaiidae: Tree Shrews Size: body: 11 - 15 cm (4 1/4 - 6 in), tail: 9 - 14 cm (3 1/2 - 5 1/2 in) Range: Borner Habitat: montane forest above 900 m (3,000 ft

موش حشرهخوار درختی دمپری

Order: Scandentia: Tree Shrews Family: Tuppildae: Tree Shrews Size: body: 12 - 14 cm (4 3/4 - 5 1/2 in), tail: 16 - 18 cm (6 1/4 - 7 inl Range: Malaysia, Sumatra, Borneo Habitat: min forest

موش حشر دخوار درختی فیلیپینی

Order: Scandentia: Tree Shrews Family: Tupaiidae: Tree Shrews Size: body: 17 - 20 cm (6 3/4 - 7 3/4in), tail: 11 - 17 cm (4 1/4 - 6 3/4in)

Range: Philippines: Mindanao Habitat: rain forest, montane forest

موش حشرهخوار درختي كوهي

Order: Scandentia: Tree Shrews Family: Tupolidae: Tree Shrews Size: body: 11 -15 cm (4 1/4 - 6 in), tall: 10 - 15 cm (4 - 6 in) Range: Borneo Habitat: montane forest

موش حشرهخوار درختی معمولی

Order: Scandentia: Tree Shrews Family: Tupaiidae: Tree Shrews Size: body: 14 - 23 cm (5 1/2 - 9 in), tail: 12 - 21 cm (4 3/4 - 8 3/4 in)

Range: S. and S.E. Asia: India to Vietnam and Malaysia, S. China,

Habitat: rain forest, woodland, bamboo scrub

موش حشره خوار درختی فیلیپینی مشخصهٔ این حیوان را می میتوان پوزهٔ بسیار دراز او و دمی دانست که با موهای یکدست پوشیده شده است. پوستش قهوهای است، اما قسمتهای زیرین آن، نارنجی یا زردرنگ است. در روز فعال است و از درختان بهخوبی بالا میرود و روی زمین هم بهسرعت می دود. رژیم غذاییاش متنوع و شامل حشرات، مارمولکها، پرندگان نابالغ، تخم پرندگان و انواع میوههاست. ظاهراً در محیطهای طبیعی سطح زمین یا در پرتگاه لانه می سازد. با توجه به عادات و رفتارهای زمان زاد و ولد او که در قفس مشاهده شده است، حیوان ماده پس از دورهای ۸۴ تا ۵۶ روزه، صاحب ۱ یا ۲ نوزاد می شود.

موش حشر مخوار درختی کوهی ـ این حیوان دمی بلند

و پشمالو و پوزهای باریک و نوکتیز دارد. هر چند بر درختان با چابکی

حرکت میکند، اما بیش تر اوقات روی زمین و در جست وجوی غذاست.

حشرات، انواع میوهها، دانهها و برگها، همگی در زمرهٔ برنامهٔ غذایی

این حیوان اند. روی کپل اش می نشیند و در حالی که غذا را در دو پنجهٔ جلویی اش نگه می دارد، به خوردن مشغول می شود. این حیوان ظاهراً

اندکی بیش از دیگر هم جنسان خود اجتماعی است و ممکن است در گروههای کوچک زندگی کند. زاد و ولد در هر وقتی از سال انجام می گیرد

موش حشرهخوار درختی هندی ـ این حیوان شبیه به سنجاب است و البته از بیشتر جهات، شبیه موشهای حشرهخوار درختی نوع توپیاست. با گوشهای دراز، پوزهٔ سنگین و نوار کهرنگ روی هریک از کتفهایش شناخته میشود. در روز فعال است و هم روی زمین، هم روی درختان، دنبال حشرات و به احتمال زیاد میوه میگردد. از عادات و رفتارهای زمان زاد و ولد این حیوان آگاهی اندکی در دست است. اما رفتار تولیدمتلیاش احتمالاً شبیه به رفتار زاد و ولدی موش حشرهخوار نوع توپیاست.

ظاهراً زاد و ولد این حیوان در هر وقتی از سال انجام می گیرد. لانهٔ زمختش

را در سوراخ درختی فروافتاده، یا میان ریشههای درختان میسازد. در مالزی

که به زاد و ولد این حیوان از نزدیک دقت شده است، مادهها پس از دورهای

۴۶ تا ۵۰ روزه، ۱ تا ۳ نوزاد بهدنیا می آورند. نوزادهای تازه متولد شده،

چشمان شان بسته و پوستشان لخت است و ۳۳ روز پس از تولد آماده

میشوند که لانه را ترک کنند.

موش حشر هخوار درختی کوهی Mountain Tree Shrew Tupaia montana

موشهاي حشرهخوار

موش حشر مخوار دمدراز سریلانکایی – این حیوان دمی دراز به رنگ روشن دارد. بیشتر وقتش را در آشغالهای سطح جنگل میگذراند؛ جایی که محیط مرطوب و خنکی دارد و برای رشد جمعیت بی مهرگانی که از آنها تغذیه میکند، مناسب است. گاهی هم مارمولکهای کوچک و پرندگان نابالغ طعمهٔ او میشوند. ظاهراً غدد بویایی قوی این حیوان، از او در برابر بسیاری از شکارچیان محفاظت میکند. فصل زاد و ولد از ماه مه تا نوامبر ادامه می یابد و حیوان ماده در این محدودهٔ زمانی تقریباً ۵ نوبت زاد و ولد میکند که هر بار نزدیک به ۶ نوزاد بهدنیا میآورد. پس از ۸ روز، نوزادان برای اولین بار لانه را ترک میکنند و هریک میآورد. پس از ۸ روز، نوزادان برای اولین بار لانه را ترک میکنند و هریک این قافله، به دنبال غذا می گردد. ظاهراً این عادت تنها به همین گونه از یوشهای حشرهخوار محدود است.

موش حشرهخوار دمکوتاه به رفتار این موش حشرهخوار که رشد جمعیت زیادی نیز دارد، از دو منظر غیر معمول است؛ یکی این که طاهراً تا حدی حیوانی اجتماعی است و در اسارت نشان داده است که در صدد همراهی با دیگر موشهای حشرهخوار است؛ دیگر این که به جستوجوی غذا، بیشتر وقتها از درختان بالا میرود. بیشتر موشهای حشرهخوار بهندرت چنین می کنند. این حیوان در بیشتر مناطق ایالات متحده، با تعذیه از حشرات بهم عمدایک و دیگر آفتهای مخرب جنگلی، در مهار جمعیت این گونه مخرات سهم عمدای دارد. این جانور در بیخ درخت یا کندهای، لانهای در زیر بیخ درخت یا کندهای، لانهای و ولد می کند و هر بار حداکثر ۹ نوزاد و ولد می کند و هر بار حداکثر ۹ نوزاد بهدنیا می آورد. زمان بارداری اش بین ۱۷ بود است.

موش حشرهخوار دندانسفید کوتوله – این حیوان کوچکترین پستاندار زمینی دانسته میشود و تنها نزدیک به ۲ گرم وزن دارد. این که چنین پستاندار کوچکی چگونه میتواند زنده بماند، به هیچوجه قابل تصور نیست: احتمالاً باید منابع غذایی دائم، و مطمئنی در اختیار داشته باشد. از این رو، این حیوان تنها به بخشهای گرمتر قارههای اروپا و آسیا محدود شده است. خزی پرپشت دارد که مانع از دفع بی مورد گرما از جسم کوچکش میشود. این جانور از عنکبوتها و حشراتی مانند ملخها و جیرجیرکها که تقریباً به بزرگی خودش هستند، تغذیه می کند. هیچ عادات و رفتارهای زمان زاد و ولد این حیوان دانسته نیست. این جانور رشد جمعیت زیادی دارد و چه بسا دلیل آن جثه کوچکش باشد که او را تا حدی از چنگال شکارگران، در امان نگاه داشته است؛ یکی از دلایل دیگر آن شاید این باشد که در زیستگاه این جانور، گونههای بزرگتر و تحریککننده تری برای جلب نظر شکارگران نیز زندگی

موش حشر مخوار درختي هندي

Order: Scandentia: Tree Shrews Family: Tupolidae: Tree Shrews Size: body: 16 - 18 cm (6 1/4 -7 in), tail: 16 - 19 cm (6 1/4 - 7 1/2 in) Range: Central and S. India Habitat: rain forest, thorny

موش حشر مخوار دمدراز

سريلانكايي

Order: Insectivora: Insectivoras Family: Soricidae: Shrews Size: body: 5 - 6.5 cm (2 - 2 1/2 in), fail: 4 - 4.5 cm (1 1/2 - 3 3/4

Range: Sri Lanka Habitat: damp and dry forest, savanna

موش حشر مخوار دمكوتاه

Order: Insectivora: Insectivores
Family: Soricidae: Shrews
Size: body: 7.5 - 10.5 cm (3 - 4
in), tail: 1.5 - 3 cm (1/2 - 1 1/4 in)
Range: E. USA
Habitat: almost all terrestrial
habitats

موش حشر *هخوار دندان سفید* کوتوله

Order: Insectivora: Insectivores Family: Soricidae: Shrews Size: body: 3.5 - 5 cm (1 1./4 - 2 in), tail: 2.5 - 3 cm (1 - 1 1/4 in) Range: S. Europe, S. Asia, Africa Habitat: semiarid grassland, scrub, rocky hillsides

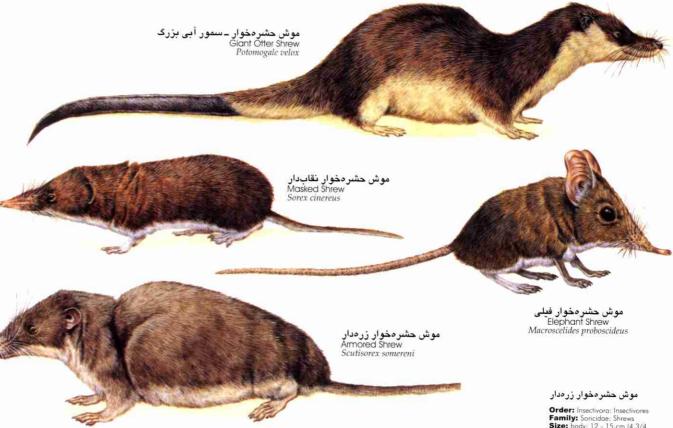

موش حشرهخوار درختی هندی Madras Tree Shrew Anathana ellioti

Family: Soricidae: Shrews Size: body: 12 - 15 cm (4 3/4 - 6 in), tail: 7 - 9.5 cm (2 3/4 - 3

Range: Africa: Uganda, near Habitat: forest

موش حشرهخوار ـ سمور آبی بزرگ

Order: Insectivora: Insectivores Family: Tenrecidae: Tenrecs,

Size: body: 29 - 35 cm (11 1/2 - 14 in), tail: 24 - 29 cm (9 1/2 - 11 1/2 in)

Range: W. and Central equatorial Habitat: streams: sea level to 1,800 m (6,000 ft)

موش حشر هخوار فيلى

Order: Insectivora: Insectivores Family: Macroscelididge: Elephant Shrews Size: body: 9.5 - 12.5 cm (3 3/4 5 1/2 in), tail: 9.5 - 14 cm (3 3/4 5 1/2 in)

Range: Africa: Namibia, South

Habitat: plains, rocky outcrops

موش حشرهخوار نقابدار

Order: Insectivora: Insectivores Family: Soricidoe: Shrews
Size: body: 4.5 - 9.5 (1 3/4 - 3 3/4 in), tail: 2.5 - 8 cm (1 - 3 in)
Range: Northern N. America to

Habitat: moist forest

موش حشر مخوار زر ددار - از ناشناخته ترین اعضای تیره موشهای حشرهخوار است. این حیوان دارای ستون مهرهای مستحکم و تقویت شدهای است که با شبکهای از چفت و بستهای استخوانی درهم قفل شدهاند. با این همه، چگونگی حرکت گردنش مثل دیگر موشهای حشرهخوار است، اما خوی شکارگریاش که همراه با حرکات نسبتاً موقر و بهظاهر منطقی است، با أنها فرق دارد. چند گزارش تحقیقی حاکی از آن است که جانور بالغ می تواند وزن یک انسان را بدون هیچ گونه مشکلی تحمل کند. ظاهراً از مواد گیاهی و بیمهرگان تغذیه می کند. برخی بر این باورند که این جانور در سراسر سال زاد و ولد می کند.

موش حشرهخوار _ سمور آبی بزرگ _ گرچه جغرافیای زیستگاه این حیوان از دیگر تنرکها جدا افتاده است، اما اعتقاد بر این است که ۳ گونهٔ موجود از سمورآبی موشهای حشرهخوار، زیرخانوادهٔ تنرکها هستند. این حیوان بزرگترین حشرهخوار دانسته می شود و با سر پهن و دم سنگینش، از لحاظ ظاهری شباهت بسیار زیادی به سمور آبی دارد. خز این حیوان پرپشت است و لایهای بیرونی و براق از موهای محافظ روی آن را پوشانده است. این جانور در حفرههایی که مداخل آن زیر سطح آب قرار دارد، زندگی می کند. شبهنگام بیرون می آید و به شکار خرچنگ، ماهی و قورباغه میپردازد و در آب به چالاکی اَنها را تعقیب می کند. تنها زندگی می کند، اما اندکی پیش از جفت گیری با جفت خود همراه می شود. در هر نوبت زاد و ولد که هر وقتی از سال انجام می گیرد، ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش حشر مخوار فیلی ـ این حیوان که رشد جمعیت زیادی دارد، شب و روز فعال است. برای خوردن موریانهها، گاهی آنها را تعقیب می کند و گاهی نیز حفرهای در پشتهٔ موریانهها حفر می کند. انواع دانه، میوه و توت نیز بخشی از برنامهٔ غذایی این جانور است و برای دستیابی به این مواد، با پاهای قویاش از شاخهای به شاخهٔ دیگر میجهد و از دمش برای حفظ تعادل کمک می گیرد. در بهار، ۱ یا ۲ نوزاد که خوب رشد یافتهاند، بهدنیا می آورد. نوزادان بهمحض تولد، تقریباً می توانند راه بروند و بجهند و گویا تنها چند روز از شیر مادر تغذیه می کنند.

موش حشر مخوار نقابدار - این حیوان گونهای شایع در امریکای شمالی دانسته میشود، اما در مناطق بایر جنوب، کمتر شایع است. این جانور در لایهٔ بیرونی سطح جنگل به سر میبرد و درون یا اطراف حفرههایی که خود یا دیگر حیوانات جنگلی ایجاد کردهاند، زندگی می کند. روز و شب فعال است؛ به گونهای که هر ۲۴ ساعت، ۷ بار فعالیت غذایی دارد. کرمهای خاکی و حلزونها را ترجیح میدهد، اما شمار زیادی از بی مهرگان را نیز می خورد. این جانور رفتاری مرموز دارد و اگر نر و مادهٔ این جانور به هم نزدیک شوند، تنها برای جفت گیری است. در اواخر بهار و تابستان چندین نوبت زاد و ولد می کند که هر بار، تا ۱۰ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان تقریباً بعد یک ماه از شیر گرفته می شوند، اما ممکن است تا یک ماه بعد نیز در کنار خانواده باشند. تنها زمانی که این حیوانات گروهزی هستند، همین زمان است.

خاریشت اروپای غربی Western European Hedgehog Erinaceus europaeus

خارپشت صحرایی Desert Hedgehog Paraechinus aethiopicus

موشهای کور و خارپشتها

خار پشت اروپای غربی - از معروف ترین و کوچک ترین پستانداران اروپاست. عادت دارد مثل خوک با پوزهاش اطراف را بکاود و پرچین ها را برای یافتن بی مهرگان زیر و رو کند. انواع و اقسام صداها و خرخرها را از خود در می آورد. بخش بالایی سر و پشتش، پوشیده از تیخهای کوتاه و یکدست است. در صورت احساس خطر، خود را گلوله می کند و نوار طولی عضلانی که در حاشیه پوشش خاردارش امتداد یافته است، در حکم ریسمانی برای در برگرفتن جانور در بین زره تیخدارش عمل می کند. سینه و شکم این حیوان پوشیده از موهای زیر و کشسان است. سالانه سینه و شکم این حیوان پوشیده از موهای زیر و کشسان است. سالانه یک یا دو بار و در هر نوبت، حدوداً ۵ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان پس از حدود ۵ هفته از شیر گرفته می شوند. در شمال محل سکونتش به خواب زمستانی می رود.

خاریشت صحرایی -اندکی شبیه به عموزادهٔ بزرگ اروپایی خود است، اما رنگش تنوع بیش تری دارد. تیغهایش عموماً نخودی - حنایی و رنگ نوکشان تیره است؛ اما نوک تیغها گاهی سیاه و سفید نیز هست. این حیوان حفرههایی کمعمق و ساده، حفر کرده و روزها را در آن سپری

می کند. شبها که هوا خنک است، بیرون می رود و به دنبال بی مهرگان و تخم پرندگانی که روی زمین لانه می کنند، می گردد. عقربها غذای مطلوبش هستند و پیش از آن که عقرب را بخورد، نیشش را بیرون می آورد. این جانور نیز مانند بیش تر پستانداران صحرایی، احتمالاً کلیههایی دارد که کاملاً برای این شرایط مناسباند؛ چنان که می تواند مدت زمان زیادی بدون آب زندگی کند. در ماه ژوئیه یا اوت، زاد و ولد می کند و حدود ۵ نوزاد به به دنیا می آورد.

درمن روسی - بزرگترین عضو تیرهٔ موشهای کور است. این حیوان زندگی زیرزمینی را رها کرده و به زندگی در آب رو آورده است: اما مانند ساکنان کنارهٔ رودخانهها، حفرههای کمومهقی ایجاد می کند. هنگام شنا، دم پهناش حکم سکان و نیرویی رانشی دارد. پاهای پردهدارش که مجهز به موهای حاشیهای است، پاروهای کارآمدی را برایش فراهم میآورد. این حیوان از انواع موجودات آبی، از ماهیها و دوزیستان گرفته تا حشرات، سختپوستان و نرمتنان، تغذیه می کند. امروزه از شمار آنها بسیار کاسته شده است، اما اقدامات محافظتی شدیدی در مورد او به عمل میآید. همچنین، برنامههایی در دست اقدام است تا بار دیگر به نقاط سابق منطقهٔ محل سکونتش که در حال حاضر از بین رفته است، برده شود.

موش کور اروپایی - حفرههای طویلی که این موش کور در آن ندگی میکند، بهسرعت ایجاد میشود. هر جانور میتواند روزانه تا ۲۰ متر حفر کند. این حیوان بیشتر، از کرمهای خاکی تغذیه میکند: اما شمار زیادی از بیمهرگان و مارها، مارمولکها، موشها و پرندگان کوچک را نیز میخورد. حیوان ماده در اوایل تابستان، حداکثر ۷ نوزاد، در لانهای که در زیر زمین با ردیفی از برگها ساخته شده است، بهدنیا میآورد. نوزادان در حدود ۳ هفته پس از تولد، از شیر گرفته میشوند. این حیوان هر سال ۲ بار زاد و ولد میکند.

خارپشت اروپای غربی

Order: Insectivora: Insectivores Family: Erinaceidae: Hedgehogs, Moonrats Size: body: 13.5 - 27 cm (5 1/2 - 10 1/2 in), tail: 1 - 5 cm (1/2 - 2 in) Range: Britain, east to Scandinavia and Romania; introduced in New Zealand Habitat: scrub, forest, cultivated

خارپشت صحرایی

Order: Insectivora: Insectivores Family: Erinoceidoe: Hedgehogs, Moonrots Size: body: 14 - 23 cm (5 1/2-9) inl, toil: 1 - 4 cm (1/2 - 1 1/2 in) Range: N. Africa, Middle East to Iraq Habitat: arid scrub, desert

دزمن روسی

Order: Insectivora: Insectivores
Family: Talpidae: Moles, Desmans
Size: body: 18 - 21.5 cm (7 - 8
1/2 in), tail: 17 - 21.5 cm (6 3/4 in)
Range: E. Europe to central W.

Asia

Habitat: pools and streams in
densely vegetated areas

موش کور اروپایی

Order: Insectivora: Insectivores
Family: Talpidae: Moles, Desmans
Size: body: 9 - 16.5 cm (3 1/2
- 6 1/2 in), tail: 3 - 4 cm (1 1/4 - 1
1/2 in)
Range: Europe, E. Asia
Habitat: posture, forest, scrub

مو<mark>ش کور دمپشمالو</mark> Hairy-failed Mole Parascalops breweri

موش كور طلايي Cape Golden Mole Chrysochloris asiatica

موش کور یوزدستاردای ـ این موشکور

بینیشان که بهصورت کامل رشد کرده است، بهدنیا می آیند.

موش کور پوزدستاردای

Order: Insectivora: Insectivores Family: Tolpidae: Moles, Desmans Size: body: 10 - 12.5 cm (4 - 5 in), tall: 5.5 - 8 cm (2 1/4 - 3

Range: S.E. Canada, N.E. USA Habitat: any area with damp soil

موش کور دمپشمالو

Order: Insectivora: Insectivores Family: Talpidae: Moles, Desmans Size: body: 11.5 - 14 cm (4 1/2 - 5 1/2 in), tail: 2 - 3.5 cm (3/4 - 1 1/2 in)

Range: S.E. Conodo, N.E. IJSA Habitat: well-drained soil in forest

موش کور ساحلی

Order: Insectivora: Insectivores Family: Talpidae: Moles, Desmans Size: body: 11 - 18.5 cm (4 1/4 - 7 1/4 in), tail: 2 - 5.5 cm (3/4 - 2

Range: N. America: British Columbia to Baja California Habitat: well-drained deciduous

موش کور طلایی

Order: Insectivora: Insectivores Family: Chrysochloridae: Golden

Moles
Size: body: 9 - 14 cm (3 1/2 - 5
1/2 in), tail: absent
Range: Zaire, E. Africa, Zimbabwe:
to western Cape Province
Habitat: workable soil up to
2,800 m (9,000 ft)

۲۲ بازوی انگشتمانند در اطراف مجرای بینی دارد که برای جستوجوی غذا در کف آبگیرها و نهرها از آنها استفاده می کند. هر چند این جانور، شبکهای از حفرههای زیرزمینی میسازد و از آنها استفاده می کند، اما بهندرت در آن جا غذا می خورد. شناگری بسیار ماهر است و غالباً از سخت پوستان آبزی، حشرات آبی، ماهیهای کوچک، و دیگر موجودات آبی تغذیه می کند. خز پرپشتی دارد که کاملاً ضد آب است. حیوان ماده در فصل بهار ۲ تا ۷ نوزاد بهدنیا می آورد و نوزادان با بازوهای اطراف مجرای

موش کور دمیشمالو ممان گونه که از اسمش پیداست، ویژگی بارز این حیوان، دم پشمالوی آن است. غیر از این مورد، دیگر عادات، رفتارها و ظاهرش، همانند دیگر موشهای کور است. این حیوان تونلهای درازی، در دو سطح متفاوت، حفر می کند؛ سطح بالایی که درست زیر سطح زمین است و در هوای گرم از آن استفاده می کند؛ و سطح زیرین که مکان دنجی برای زمستان است. این حیوان در اوایل ماه آوریل جفت گیری می کند و ۴ تا ۵ نوزاد در اواسط ماه مه بهدنیا می آورد. موش کور شرقی که آن نیز گونهای متعلق به امریکای شمالی است، شباهت زیادی به موش کور دمپشمالو دارد، اما دُمش تقريباً بدون مو و لخت است.

موش کور ساحلی داین حیوان و دیگر گونههای نزدیک وابسته به آن، یعنی موش کور پاپهن و موش کور تونسند، همگی دارای مجاری

بینیای هستند که رو به بالا باز میشوند. چشمهایشان از دیگر گونهها واضحتر است، اما این لزوماً به معنای آن نیست که بینایی شان بهتر است. آنها نیز مانند موشهای کور، در زیر زمین زندگی میکنند و بهندرت به خود جرأت می دهند به سطح زمین بیایند. موش کور ساحلی، از کرمهای خاکی و نوزاد حشراتی که در خاک یافت میشوند، تغذیه میکند و با از بین بردن نوزاد حشراتی که آفتاند، کار بسیار مفیدی انجام میدهد. این حیوان در اوایل بهار پس از دورهای ۴ هفتهای، بین ۲ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش کور طلایی ـ این حیوان در بسیاری از نقاط جنوب افریقا، همچون مهمان ناخواندهای، پیوسته به باغچهها و مزارع سرک می کشد. معمولاً از رد تونلهای برآمده و از هم گسیختهٔ اطراف بوتهها، مشخص می شود که این حیوان در آن جا حضور داشته است. ممکن است شبها روی سطح زمین به حرکت درآید و در هوای مرطوب، این سو و آن سو را برای یافتن سوسکها، کرمهای خاکی و تخم مگس، بکاود. مادهها سالی یک بار و آن هم در بهار، ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا می اورند. مادر اندکی پیش از زایمان، سرپناهی دایرهای شکل، با ردیفی از علف در اتاقی ویژه فراهم می آورد. نوزادان پیش از در آوردن دندان، حدود ۳ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند.

موشهای کور و خارپشتها

موش كور طلايي هاتنتات Hottentot Golden Mole Amblysomus hottentotus

موش کور طلایی بزرگ - چنان که از اسم این حیوان برمی آید، بزرگترین عضو تیرهٔ خود است و افزون بر ۱/۵ کیلوگرم وزن دارد. حیوانی است کمیاب که در آستانهٔ انقراض قرار گرفته است. اغلب بر سطح زمین، به دنبال سوسکها، مارمولکهای کوچک، حلزونها و کرمهای خاکی بزرگ، می گردد. اگر مورد مزاحمت قرار بگیرد، بلافاصله به سوی مدخل حفرهاش می شتاید، اما این که چگونه محل حفره را تشخیص می دهد، دانسته نیست. گمان می رود که در زمستان ۲ نوزاد به دنیا می آورد:

موش کور طلایی هاتنتات این حیوان با گونههای دیگر این تیره در یک مورد اختلاف دارد و آن این که در هریک از اندامهای جلوییاش، تنها دو سرینجه دارد. هنگامی که در باغهای میوه و مزارع جوان

به سر میبرد، ممکن است حفاریاش صدماتی جدی به ریشهها وارد آورد و درختان را از بین ببرد؛ اما این حیوان با خوردن حشرات، نوزادان سوسک و دیگر بیمهرگان موذی، غالباً بیش از آن که مضر باشد، حیوانی سودمند است. بین ماههای نوامبر تا فوریه که میزان بارندگی بالاست، جفتگیری میکند و در هر نوبت زاد و ولد، ۲ نوزاد بهدنیا میآورد.

مون رت - از بزرگترین حشرهخواران است. پوزهای دراز، ظاهری ژولیده و دمی تقریباً لخت و فلس دار دارد. با تولید بویی بد و متعفن از ناحیهٔ دو غدهٔ تحتانی، می تواند از خود دفاع کند و با این کار همهٔ شکار گران، مگر شکار گران سرسخت تر، پسرانده می شوند. این حیوان در شکاف بین ریشههای درختان یا درون سوراخ کندهها زندگی می کند. نزدیک غروب بیرون می آید و بعدنبال نرم تنان، حشرات و کرمها می گردد. برخی از انواع میوهها، ماهی ها و خرچنگها را نیز، می خورد. از عادات و رفتارهای این حیوان در زمان زاد و ولد آگاهی اندکی در دست است؛ اما ظاهراً در سراسر سال زاد و ولد می کند و در هر نوبت ۲ نوزاد بعدنیا می آورد.

مونرت میندانائو ـ این موجود عجیب منحصر به محدوده کوچکی از طبیعت است و هیچگاه فراگیر نشده است. امروزه بهخاطر عملیات الوارسازی و قطع درختان جنگل برای زراعت و کشاورزی، بیشتر زیستگاهش نابود شده و بقای او را با خطری جدی روبهرو کرده است. این جانور خزی دراز و نرم و دُمی پر موتر از مونرت دارد. از حشرات، کرمها و حتی لاشهای که در علفها و بیشه خزهها یافت شود، تغذیه میکند. از عادات و رفتارهایش در زمان زاد و ولد، چیزی دانسته نیست.

موش کور طلایی بزرگ

Order: Insectivora: Insectivores Family: Chrysochloridae: Golden Moles Size: body: 20 - 24 cm (8 - 9 1/2 in), tail: absent Range: South Africa: eastern Cape Province Habitat: forest

موش كور طلايي هاتنتات

Order: Insectivore: Insectivores Family: Chrysochloridae: Golden Moles Size: body: 8.5 - 1.3 cm (3 1/4 - 5 in), tail: absent Range: W. South Africa Habitat: sand or peet plains

مونرت

Order: Insectivora: Insectivoras
Family: Erinaceidae: Hedgehogs,
Moonrats
Size: body: 26 - 44 cm (10
- 17 1/4 in), tail: 20 - 21 cm (8
- 8 1/4 in)
Range: Cambodia, east to Burma
Habitat: forest, mangrove

مونرت ميندانائو

Order: Insectivora: Insectivores Family: Erinoceidae: Hedgehogs, Moonrats
Size: body: 13 - 15 cm (5 - 6 in), tail: 4 - 7 cm (1 1/2 - 2 3/4 in)
Range: Philippines: Mindanao
Habitat: upland forest and forest edge at 1,600 - 2,300 m (5,250

است و حیوان ماده در ماه ژوئن یا ژوئیه ۳ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد. این حیوان گاهی ممکن است در سال ۲ بار زاد و ولد کند.

دورموس صحرایی این جانور سوراخی می کند و بهجای لانه از أن استفاده مي كند. البته گمان مي رود كه اين أشيانه براي خواب زمستاني نیز به کار می رود. غالباً از حشرات و نیز مواد گیاهی تغذیه می کند و مواد گیاهی را برای زمستان در حفرهاش ذخیره می کند. با جهشهای کوتاه روی پاها، به این سو و آن سو می رود. در اواخر پاییز جفت گیری می کند و تا ٨ نوزاد بهدنيا مي آورد.

دورموس فربه ـ بزرگترين عضو خانوادهٔ خود است. دمي دراز و پشمالو دارد و پنجهاش دارآی پانرمهای زمخت است که بالارفتن را برایش آسان می کند. از میوههای مغزدار، دانهها، انواع میوه و توت تغذیه می کند و گاهی حشرات و پرندگان کوچک هم شکار او می شوند. در تابستان لانهای از الیاف گیاهی و خزه بالای درختان میسازد، اما لانهای که در آن به خواب زمستانی می رود، غالباً نزدیک زمین، در سوراخ حیوانی است شبرو، اما ممکن است روزها نیز در عمق جنگلهای انبوه به فعالیت بپردازد. در فصل تابستان تا ۳ نوبت زایمان می کند و هر بار بین ۲ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد.

دورموس تيغدار مالابار - اين حيوان روى درختان زندگي کرده و از انواع دانهها، غلات و میوهها تغذیه می کند. برای حفظ تعادل هنگام حرکت روی درختان از دم درازش که نوکی پریشت و پشمالو دارد، کمک می گیرد. لانهاش را از برگ درختان و خزه در سوراخ درختان یا میان صخرهها می سازد. این حیوان گاهی تبدیل به آفت کشاورزی می شود و این به خاطر نوع غذایی است که مصرف می کند. گفته می شود که این حیوان مقادیر زیادی غلات و فلفلهای رسیده را از بین میبرد. هر چند کمیاب نیست، اما آگاهی زیادی از رفتار و عادات این جوندهٔ مرموز در دست نیست. گونهٔ دیگر این حیوان، دورموس کوتولهٔ چینی است که در جنگلهای جنوب شرقی چین زندگی میکند.

دورموس ژاینی - جوندهای شبرو و درختزی است و بیشتر اوقات روز را در سوراخ یک درخت یا لانهای که روی شاخهها ساخته است، به سر میبرد. شبها از انواع میوهها، دانهها، حشرات و تخمپرندگان تغذیه می کند. در زمستان در سوراخ درختی یا حتی در آشیانهای که به دست آدمها ساختهشده باشد، مانند اتاق زیر شیروانی یا یک جعبه، به خواب زمستانی فرو می رود. جفت گیری این حیوان پس از خواب زمستانی

دورموس تيغدار مالابار

Order: Rodentia: Rodents Family: Platacanthomyinae: Spiny Size: body: 13 - 21 cm (5 - 8 1/4 in), tail: 7.5 - 10 cm (3 - 4 in)

Range: S. India Habitat: forest, rocks

دورموس ژاپنی

Order: Rodentia: Rodents Family: Gliridae: Dormice Size: body: 6.5 - 8 cm (2 1/2 - 3 1/4 in), tail: 4 - 5 cm (1 1/2 - 2 in) Range: Japan (except Hokkaido) Habitat: montane forest

دورموس صحرايى

Order: Rodentia: Rodents Family: Seleviniidae: Desert **Size:** body: 7 - 8.5 cm (2 3/4 - 3 1/4 in), tail: 7 - 9.5 cm (2 3/4 - 3 3/4 in)

Range: Russia: S.E. Kazakhstan Habitat: desert

دورموس فربه

Order: Rodentia: Rodents Family: Gliridae: Dormice Size: body: 15 - 18 cm (6 - 7 in); tail: 13 - 16 cm (5 1/4 - 6 1/4 in) Range: Europe, Asia Habitat: forest

موشهای معمولی و صحرایی

درخت یا در لانهٔ متروک خرگوشی، ساخته می شود. حیوان ماده در اوایل تابستان،۲ تا ۶ نوزاد بهدنیا می آورد.

گوزن موش - جانوری چالاک است و میان بوته هایی که گاهی کاملا نفوذناپذیر به نظر می رسند، به راحتی حرکت می کند و می جهد. با گیاهان خشک لانهای زیرزمینی میسازد و ممکن است سالی چندبار خانهاش را عوض کند. برنامهٔ غذایی متنوعی دارد و کم و بیش به میزان یکسان از مواد گیاهی و جانوران تغذیه می کند. ۷ هفته پس از تولد، می تواند زاد و ولد کند و پس از دورهای ۳ تا ۴ هفتهای، تا ۹ نوزاد بهدنیا می آورد.

گوندی ـ جانوری نسبتاً خجالتی است و تنها شبها از انواع مواد گیاهی تغذیه می کند. این مواد را معمولاً به شکاف امن صخرهای میبرد و میخورد. زمان بارداریاش حدود ۴۰ روز است و در هر نوبت زایمان، غالباً ۱ یا ۲ نوزاد به دنیا می أورد. نوزادان می توانند بالافاصله پس از تولد بدوند،

Hydromys chrysogaster

موش آبی استرالیایی Australian Water Rat

انجام دهد. ماهی های کوچک، قورباغه ها، سخت پوستان و پرندگان آبی را در تعقیب و گریز شکار می کند. اغلب این شکارها، برای مصارف بعدی، به انبار ذخیرهٔ غذایی حمل میشود. در جنوب منطقهٔ محل سکونت این جانور، زمان زاد و ولد اوایل بهار است و در هر نوبت زایمان، ۴ یا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد. در سرزمینهای شمالی، هر وقت از سال ممکن است زاد

موش بالارو - موش شبرو و مرموزی است که در عمیق ترین جای جنگلها، زندگی می کند. اگرچه لانهای را در حفرهای زیر ریشههای درختی میسازد، اما بیشتر اوقاتش را روی درختان میگذراند و از گل سنگها، بیمهرگان کوچک و مواد گیاهی، مانند گیاهان خانوادهٔ آناناس، تغذیه می کند. این جانور پاهایی قوی و پهن و سرپنجههایی دراز و تیز دارد. بالاروندهای چالاک است و وقتی از شاخهای به شاخهٔ دیگر میپرد، دم درازش بهمانند وزنهای تعادل او را حفظ می کند. در سراسر سال زاد و ولد کرده و در هر نوبت معمولاً ۲ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش بالاروى افريقايى _ شگفت آور ترين ويژگى اين جونده کوچک، دم اوست که حکم اندام پنجم را برای او دارد و با آن، هم می تواند اجسام را بگیرد و هم از ساقهٔ گیاهان بالا برود. منحصراً شبروست و همواره نسبت به جغدها، نمسها و دیگر شکارگران، مواظب و هشیار است. از انواع توتها، ميوهها و دانهها تغذيه مي كند و گاهي به دنبال مارمولكها و پرندگان کوچک و تخمشان می گردد. گاهی نیز موفق می شود از لانهٔ آویزان سهرهها بالا برود. برخی گزارشها حاکی است که این حیوان، لانهاش را در همین ننوهای امن بنا می کند؛ اما عموماً خود لانهای از باریکههای علف، در انتهای ساقهٔ گیاهان میسازد. در سراسر سال زاد و ولد می کند و در هر نوبت ۳ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد.

Order: Rodentia: Rodents Family: Hesperomyinae: New World Rats and Mice Size: body: 12 - 22 cm (4 3/4 - 8 1/2 in), tail: 8 - 18 cm (3 1/4 - 7 in) 1/2 in), tail Range: Canada to Mexico Habitat: forest, grassland, scrub

گو ندی

Order: Rodentia: Rodents Family: Ctenodactylidae: Gundis Size: body: 16 - 20 cm (6 1/4 - 7 3/4 m), tail: 1 - 2 cm (1/2 - 3/4 in) Range: Africa: Sohara Habitat: rocky outcrops

موش آبی استرالیایی

Order: Rodentia: Rodents Family: Hydromyinge: Island Water Rats Size: body: 20 - 35 cm (7 3/4 13 3/4 in), tail: 20 - 35 cm (7 3/4 - 13 3/4 in) Range: Tasmania, Australia, New Guinea; Aru, Kai and Bruni Islands Habitat: swamps, streams,

موش بالارو

Order: Rodentia: Rodents Family: Muringe: Old World Rats and Mice Size: body: 9 - 13 cm (3 1/2 - 5 1/4 in), tail: 8 - 12.5 cm (3 1/4 Range: Central Africa, south to the Cape of good Hope Habitat: grass, scrub

موش بالاروى افريقايي

Order: Rodentia: Rodents Family: Dendromuringe: African Climbing Mice Size: body: 6 - 10 cm (2 1/4 - 4), tail: 7 - 12 cm (2 3/4 - 4 3/4 in) Range: Cameroon to Ethiopia th to South Africa Habitat: swamps

موش بامبو

Order: Rodentia: Rodents Family: Hesperomylnae: New World Rats and Mice Size: body: 8 - 15 cm (3 1/4 - 6 in), tail: 18 - 25 cm (7 - 9 3/4 in)
Range: N. Brazil, Venezuela, Habitat: dense forest

موش برنجزار تيغدار

Order: Rodentia: Rodents Family: Hesperomyinge: New **Norld Rats and Mice** Size: body: 7 - 10 cm (2 3/4 - 4 in), tail: 7 - 10 cm (2 3/4 - 4 in)

Range: Colombia, east to Guyana Habitat: dense humid forest

موش برنجزار كاليفرنيا

Order: Rodentia: Rodents Family: Hesperomyinae: New World Rots and Mice Size: body: 22.5 - 33 cm (9 - 13 in), tail: 11 - 18 cm (4 1/4 - 7 in) Range: Mexico: tip of Bojo

Habitat: damp land in dense

موش بندی کوت بزرگ

Order: Rodentia: Rodents Family: Murinae: Old World Rats

Size: body: 16 - 36 cm (6 1/4 - 14 1/4 in), tail: 16 - 26 cm (6 1/4

موش بامبو این موش پاهایی کوتاه، تنهای بزرگ، و دمی کوچک و تقریباً بیمو دارد. دندان نیش این حیوان بزرگ و قوی است و برای حفاری از این دندان و نیز پنجههایش استفاده می کند. ریشههای بامبو غذای اصلی این حیوان را تشکیل میدهند که با حفاری زیر زمین نزدیک بوتههای بامبو، آنها را به دست می آورد. همچنین، با بیرون رفتن از حفره، از بامبوهای روی زمین و نیز دیگر گیاهان، دانهها و میوهها تغذیه می کند. باور بر این است که در هر نوبت زایمان، ۳ تا ۵ نوزاد بهدنیا می اورد و ممکن است سالی بیش از یک بار هم زاد و ولد کند.

موش برنجزار تيغدار - اين حيوان با پوشش ضخيم تيغدار پشت و نیز پوشش کمپشت پهلوهایش شناخته می شود. آگاهی اندکی از زندگی این جونده در دست است؛ چرا که در بستر نفوذناپذیرترین جنگلها زندگی می کند. چنین گمان می رود که سراسر سال زاد و ولد می کند و در هر نوبت زایمانش ۲ تا ۴ نوزاد در پی داشته باشد.

موش برنجزار کالیفرنیا ـ در مجموع ۱۰۰ گونه موش

صحرایی برنجزار یافت میشود که بسیار به موش برنجزار کالیفرنیا

شبیهاند و چگونگی زندگی کردن شان هیچ فرقی با هم ندارد. آن ها غالباً

از گیاهان سبز، مثل نی و جگن، تغذیه می کنند و ماهی ها و بیمهرگان

را نیز میخورند. این حیوان میتواند در مزارع برنج، به آفتی جدی تبدیل

شود و خسارات شدیدی به این گیاهان وارد آورد. لانهاش را از علفهای

موش جنگلی ـ یکی از فراوان ترین جوندگان اروپایی است. منحصراً شبروست و در اوایل شب از لانهاش که زیر ریشهٔ درختان قرار دارد، بیرون می آید و اغلب با جفت خود به دنبال دانه ها، حشرات و توت های فصل می گردد. معمولا بین ماههای آوریل و نوامبر جفت گیری می کند، اما اگر غذا فراوان یافت شود، در زمستان نیز این کار را ادامه میدهد.

موش بندی کوت بزرگ - این جونده در مناطق کشاورزی

آفتی جدی دانسته میشود، زیرا نه تنها غلات را از بین میبرد، بلکه

مقدار زیادی را هم برای پستوهای زیرزمینی خود به تاراج میبرد. در

سراسر سال زاد و ولد می کند و در هر نوبت زایمان، ۱۰ تا ۱۲ نوزاد

موش تيغدار پرنده مبدن اين حيوان كاملاً مناسب زندگي روي

درخت است. انگشتانی دراز و قوی و سرپنجههایی تیز و خمیده دارد و با

أنها مى تواند پوست نرم درختان را بكند. به این دلیل نام پرنده به خود

گرفته است که می تواند از شاخهای به شاخهٔ دیگر پرواز کند و در این حالت

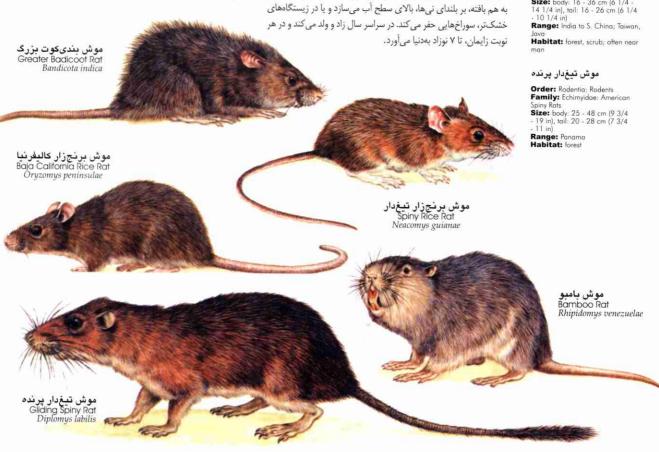
اندامش را برای بهره بردن از غشای پروازی خود بگستراند. لانهاش را در

سوراخ درختان، نزدیک به آب میسازد. در سراسر سال زاد و ولد می کند و

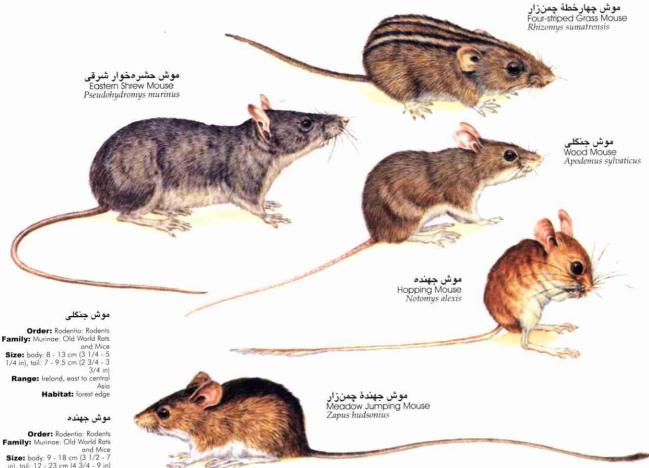
هر بار پس از حدود ۶۰ روز بارداری، ۲ نوزاد بهدنیا میآورد. نوزادان می توانند

به فاصلهٔ چند ساعت پس از تولد، میان شاخهها، چهار دست و پا به این

بهدنیا می آورد.

موشهای معمولی و صحرایی

موش جهنده ـ همتای موش کانگوروهای استرالیایی است که در شمال افریقا و امریکای شمالی زندگی میکند. این حیوان فقط شبها از حفرهٔ خنک و مرطوبش خارج می شود. از انواع گیاهان سبز، دانهها و ریشهها تغذیه می کند. در طول فصل زمستان زاد و ولد کرده، و در هر نوبت ۲ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش جهندهٔ چمنزار - این حیوان از انواع دانهها، میوه و حشرات تغذیه می کند. برای یافتن غذاهای مورد علاقهاش این سو و آن سو به جست و خیز می پردازد. در وهلهٔ اول حیوانی شبرو است، اما در مناطق جنگلی ممکن است روز و شب، در پوششهای گیاهی به فعالیت بپردازد. لانهاش را در تابستان از علف و برگ و روی زمین، یا داخل علفها و زیر کندهٔ درختان میسازد، لکن در زمستان، سوراخی حفر کرده یا لانهای کوچک درست روی سطح زمین، یا کنار رودخانه یا بر پشتهٔ خاکی ساخته و در آن به خواب زمستانی فرو میرود. غذا ذخیره نمی کند، اما پیش از خواب زمستانی، انباشت لایهای ضخیم از چربی او را زنده نگه میدارد. از ماه اکتبر تا آوریل، بهصورت گلولهای فشرده در اتاقکش دراز می کشد، در حالی که تعرق و ضربان قلبش برای حفظ انرژی کاهش زیادی یافته و دمای بدنش تنها اندکی بالاتر از صفر است. این حیوان سالی ۲ یا ۳ بار جفتگیری میکند. بیشتر این موشها اندکی پس

از برخاستن از خواب زمستانی، جفت گیری کرده و ۴ یا ۵ نوزاد پس از دورمای حدود ۱۸ روزه بهدنیا می آورند.

موش چهارخطهٔ چمنزار ـ این جوندهٔ کوچک در حفرهای منتهی به گیاهان انبوه زندگی کرده و به فراوانی یافت می شود. انواع گیاهان و جانوران، غذایش را تشکیل میدهند. در افریقای مرکزی، در تمام طول سال جفت گیری کرده و سالی حداکثر ۶ نوبت زاد و ولد می کند و هر بار، ۴ تا ۱۲ نوزاد بهدنیا می آورد. در جنوب، فصل جفت گیری این حیوان محدود به ماه سپتامبر تا ماه مه است که در این مدت ۴ بار زاد و ولد می کند.

موش حشرهخوار شرقی ـ این جانور یکی از چهار گونهٔ شناخته شدهای است که در عمق جنگل یافت شده است. با این حال، این گونهٔ جانوری احتمالاً تا حدی کمیاب است زیرا نقشهبرداری سازمان یافتهٔ اندکی در این منطقهٔ دوردست، انجام گرفته است. از گذشتهٔ این حیوان اطلاع اندکی در دست است، اما از آنجا که پاهای پردهدار ندارد، نسبت به گونههای همچنس، کمتر در آب به سر میبرد. دم دراز و نیرومند این جانور ممکن است در بالا رفتن به او کمک کند. این موش احتمالاً بیش تر اوقات خود را به جست وجوی غذا، لای بوته های جنگل های بارانی، سپری می کند.

Family: Murinae: Old World Rats Size: body: 9 - 18 cm (3 1/2 - 7 in), tail: 12 - 23 cm (4 3/4 - 9 in)

Range: Central Australia Habitat: dry grassland, spinifex

موش جهندهٔ چمنزار

Order: Rodentia: Rodents Family: Zapodidae: Jumping Mice Size: body: 7 - 8 cm (2 3/4 - 3 1/4 in), tail: 10 - 15 cm (4 - 6 in) Range: Canada, N.E. and N central USA Habitat: open meadows, woodland

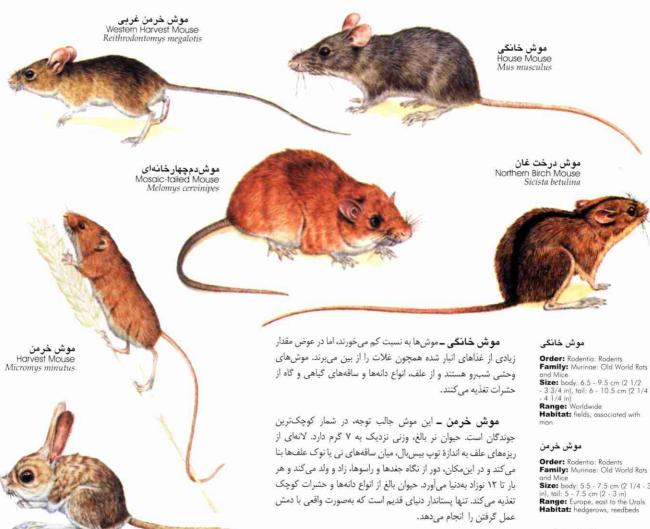
موش چهارخطهٔ چمنزار

Order: Rodentia: Rodents Family: Rhizomyinge: Mole-rats and Bamboo Rats Size: body: 35 - 48 cm (13 3/4 - 18 3/4 in), tail: 10 - 15 cm (4 - 6 in Range: Indo-China, Malaysia

Habitat: bamboo fores

موش حشر مخوار شرقى

Order: Rodentia: Rodents Family: Hydromyinae: Island Water Rats Size: body: 8.5 - 10 cm (3 1/4 - 4 in), tail: 9 - 9.5 cm (3 1/3 - 3 3/4 in) Range: N.E. New Guinea Habitat: montane forest

موش خرمن غربی - این حیوان مراتع انبوه را به زمینهای زراعی ترجیح می دهد. در تابستان، لانه هایی کروی شکل و متصل به ساقهٔ گیاهان میبافد که حداکثر ۱۷/۵ سانتیمتر قطرشان است. در هر نوبت بارداری که تقریباً ۲۳ روز طول می کشد، حدود ۴ نوزاد به دنیا می آورد.

موش درخت غان ـ این جونده با خط تیرهرنگی که در سراسر پشتش امتداد یافته و دم درازش که یک و نیم برابر طول بدنش است، به آسانی شناسایی می شود. حیوانی شبروست و روزها را در حفرهاش سپری می کند و شبها به جستوجوی حشرات و بیمهرگان کوچک، بيرون مىرود. از دانهها و ميوهها نيز تغذيه مىكند؛ بهويژه در دورهٔ ذخيرهٔ چربی که پیش از خواب زمستانی و از اکتبر تا آوریل به طول میانجامد. حیوان ماده، در ماه مه یا ژوئن، پس از دورهای ۴ یا ۵ هفتهای ۱ بار زاد و ولد مى كند و ٣ تا ٥ نوزاد بهدنيا مى آورد.

موش دمچهار خانهای ـ فلس دم بیش تر موشهای معمولی و صحرایی حلقوی شکل است، اما طرح دم این حیوان شبیه به موزاییک

and Mice Size: body: 5.5 - 7.5 cm (2 1/4 - 3 in), tail: 5 - 7.5 cm (2 - 3 in) Range: Europe, east to the Urals Habitat: hedgerows, reedbeds

موش خرمن غربي

Order: Rodentia: Rodents Family: Hesperomyinae: New World Rats and Mice Size: body: 5 - 14 cm (2 - 5 1/2 in), tail: 6 - 9 cm (2 1/4 - 3 1/2 in)

Range: USA: Oregon, south to Habitat: grassland

موش درخت غان

Order: Rodentia: Rodents Family: Zapodidae: Jumping Mice Size: body: 5 - 7 cm (2 - 2 3/4 in), tail: 8 - 10 cm (3 1/4 - 4 in) Range: N. and central Europe, Habitat: woodland

موش دمچهارخانهای

Order: Rodentia: Rodents Family: Murinae: Old World Rats **Size:** body: 9 - 17 cm (3 1/2 - 6 3/4 in), tail: 11 - 17 cm (4 1/4 - 6

Range: N.E. Australia Habitat: forest, usually near water

و چهارخانه است. این حیوان در فصل باران (نوامبر تا آوریل) جفت گیری می کند و در هر نوبت تا ۴ نوزاد بهدئیا می آورد. بالاروندهای فعال است و اغلب در درختان کادی در لانهای که از ریزهٔ علفها و برگها ساخته است، به استراحت میپردازد.

موش دو پا Great Jerboa

Allactaga major

موش دوپا ـ پاهاى اين حيوان و ٨ گونهٔ ديگر آلاكتاگاها دارای پنج انگشت است. این حیوان با سرپنجههای باریک و دراز پاهای جلوییاش، در شنها به جستوجو میپردازد و از دانهها و حشرات تغذیه می کند. موجودی شبروست و روزها را در حفرهای سپری می کند و در همان جا به خواب زمستانی می رود. این حیوان هر سال ۱ یا ۲ بار زاد و ولد مي کند.

موشهای معمولی و صحرایی

موش دوپای سهانگشتی ـ این حیوان از گیاهان، دانهها و حشرات تغذیه می کند. به آب کمی نیاز دارد و می تواند با آب موجود در غذا به زندگی ادامه دهد. در تابستان، روزها را در حفرهای کم عمق سپری می کند و اوایل شب بیرون می آید و با جهش روی پاهای نیرومندش، به سوی زمینهایی که میتواند غذایش را در آنها بیابد، میرود. در پاییز حفرهٔ عمیق تری می کند و از ماه نوامبر تا ماه مارس، به خواب زمستانی مىرود. بلافاصله پس از بيدارشدن از خواب زمستانى، جفت گيرى مى كند و می تواند در هر فصل ۲ بار زایمان کند و هر بار ۲ تا ۵ نوزاد به دنیا بياورد.

موش صحرایی آریزونا ـ این موش چنان فراوان است که گاهی آفت می شود. معمولاً غذایش را گیاهان و حشرات کوچک تشکیل میدهند، اما وقتی جمعیتش زیاد شود، افزون بر چنگاره و خرچنگ، جوجههای بابوایت (نوعی بلدرچین) را نیز میخورد. این حیوان پر زاد و ولد است و اولین بار زمانی که تنها ۱۰ هفته بیش تر از عمرش سپری نشده است، تا ۱۲ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش صحرایی آشیان ترکهای ـ این حیوان با ترکه و دیگر زوائد، لانههای بسیار بزرگی میسازد و بهصورت جفت جفت یا گروههای کوچک در آنها زندگی می کند. گیاهخوار است، اما گاهی از حشرات نیز تغذیه می کند. در فصل رطوبت جفت گیری می کند و هر بار ۴ تا ۶ نوزاد بهدنيا مي آورد.

موش صحرایی تاجدار - این حیوان بالاروندهٔ ماهری است و شبها حفرهٔ روزانهاش را ترک می کند و میان درختان به جمع آوری برگ، جوانهها و غنچهها میپردازد. در سراسر گردن، پشت و بخشی از دمش، یال برجستهای با موهای زبر دیده میشود که هنگام هیجان یا هراس حیوان راست می ایستند. تاج حیوان غده ای دارد که هنگام برأمدن، از آن بوی خفه کنندهای متصاعد می شود و برای دور کردن شکارگران به کار می آید. موهایی که در محل غده قرار دارند، ساختاری بینظیر و فتیلهمانند دارند که به انتشار بو کمک میکند. از دیگر ویژگیهای عجیب این جونده، جمجمهٔ تقویت شدهٔ اوست که اهمیت أن هنوز دانسته نيست.

موش دو پا

Order: Rodentia: Rodents Family: Dipodidae: Jerboos Size: body: 9 - 15 cm (3 1/2 - 6 in), tail: 16 - 22 cm (6 1/4 - 8 1/2

Range: Russia: Ukraine, east to Habitat: steppe, semideser

موش دو پای سهانگشتی

Order: Rodentia: Rodents Family: Dipodidae: Jerboas Size: body: 10 - 13 cm (4 - 5 1/4 in), tail: 15 - 19 cm (6 - 7 1/2 in) Range: Central Asia: Co Habitat: sand dunes, steppe,

موش صحرايي آريزونا

Order: Rodentin: Rodents Family: Hesperomyinge: New World Rats and Mice World Kats and Mice Size: body: 12.5 - 20 cm (5 - 7 3/4 in), tail: 7.5 - 12.5 cm (3 - 5 in) Range: USA: Arizona, south to Habitat: dry grassland

موش صحرايي آشيان تركهاي

Order: Rodentia: Rodents Family: Murinae: Old World Rats and Mice Size: body: 14 - 20 cm (5 1/2 - 7 3/4 in), tail: 13 - 18 cm (5 Range: South-central Australia ranklin Island, South Australia Habitat: arid grassland

موش صحرايي تاجدار

Order: Rodentia: Rodents Family: Lophiomyinge: Crested Size: body: 25.5 - 36 cm (10 - 14

1/4 in) Range: E. Africa

موش صحرایی دسی

Order: Rodentia: Rodents Family: Petromyidae: Dassie Rat Size: body: 14 - 20 cm (5 1/2 - 7 3/4 in), tail: 13 - 18 cm (5 1/4 - 7 in)

Range: Africa: Angola, Namibia Habitat: rocky, arid hills

موش صحرایی دمزمخت این موش نام خود را از فلسهای لایه لایه که قسمتهای زیرین دمش را پوشانده، گرفته است. از آنجا که این فلسها اغلب دچار ساییدگی میشوند، به نظر میرسد زمانی که موش با حلقه کردن دم خود در حال بالا رفتن از جایی است، این فلسها از سر خوردن دم در حین کار جلوگیری می کنند. این جانور کهرو و مرموز، بسیار کم بررسی شده است، اما ظاهراً بر شاخهٔ درختان، از گیاهان انگلی و حشرات تغذیه می کند.

موش صحرایی دمسفید این حیوان تنها عضو گروه خود است که در بیرون از ماداگاسکار یافت می شود. موجودی شبروست و روزها را در سوراخ زیرزمینی به سر می برد و هنگام غروب برای تغذیه از دانهها و دیگر مواد گیاهی بیرون می رود. گفته می شود که بوی تند این جونده، پستانداران شکار گری مثل سوری کیتها و نمسها را عقب می راند، اما طعمهٔ عقاب و جغد علفزار می شود. این حیوان ظاهراً در سراسر سال زاد و ولد می کند و در هر نوبت ۴ یا ۵ نوزاد به دنیا می آورد. ویژگی عجیب این حیوان این است که نوزادان به سختی به نوک پستان مادر می چسبند و به این سو و آن سو برده می شوند و تنها در ۳ هفتگی، از مادر جدا می شوند.

موش صحرایی زر مدار - تیغدارترین موش صحرایی است. این حیوان در امتداد پشت و پهلوهایش پوششی از موهای سوزنی و تیز دارد.

این جونده در حفرههای کمعمق و سادهٔ کنارهٔ نهرها زندگی کرده و شبها بهجستوجوی غذا بیرون میرود. در سراسر سال زاد و ولد می کند و هر بار ۱ تا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

حرایی زرهدار Armored Rat

Hoplomys gymnurus

موش صحرایی سیاه - گفته می شود که موش صحرایی سیاه، یا موش صحرایی سیاه، یا موش صحرایی کشتی، با انتقال بیماری هایی مانند طاعون گاوی، حصبه، هاری و تریشین زدگی، بیش تر از هر انسانی، سرنوشت بشر را در گذر تاریخ تغییر داده است. هر جا که انسان گام گذاشته است، همراه ناخواسته او موش صحرایی سیاه بوده است. توفیق این حیوان متکی به برنامة غذایی بسیار متنوع و سرعت زیاد جفتگیری اوست. در سراسر سال، به فاصلهٔ تقریباً هر ۶ هفته یک بار، زاد و ولد می کند و هر بار حداکثر

Habitat: grassland, arid plains موش صحرایی زرددار

Modagascan Rats Size: body: 14 - 18 cm (5 1/2 - 7 in), tail: 5 - 8 cm (2 - 3 in) Range: South Africa

موش صحرايى دمسفيد

Order: Rodentia: Rodents

Family: Nesomyinge:

Order: Rodentia: Rodents Family: Echimyidae: American Spiny Rats Size: body: 22 - 32 cm (8 3/4 - 12 1/2 in), tail: 15 - 25 cm (6 - 9 3/4 in) Range: Nicaragua, south to

Range: Nicaragua, south to Colombia and Ecuador Habitat: rain forest, grassy clearings

موش صحرایی سیاه

Order: Rodentia: Rodents Family: Murinae: Old World Rats and Mice Size: body: 20 - 26 cm (7 3/4 -

Size: body: 20 - 26 cm (7 3/4 - 10 1/4 in), tail: 20 - 24 cm (7 3/4 - 9 1/2 in)

Range: Worldwide (originally

native to Asia)

Habitat: associated with man

موشهای معمولی و صحرایی

خاص خود زندگی می کند. حفرههایی میسازد و گاهی نیز لانههایی از ترکه و علف، روی این حفرهها ایجاد میکند. حیوانی نگران و محتاط است که بیش تر وقتش را نزدیک به آشیانهاش به سر میبرد. برگ گیاهان و اسفناجیان غذای اصلی این جانور را تشکیل میدهند و معمولاً در روز مشغول خوردن است. هر ۳ یا ۴ سال، جمعیت این حیوان بهصورتی شگفتآور افزایش می یابد که در این هنگام به سمت محصولات کشاورزی هجوم میبرد و خسارات زیادی را بهبار می آورد. گمان می رود این حیوان سالی تقریباً ۴ بار جفت گیری می کند و هر بار ۲ تا ۴ نوزاد بهدنیا می اورد.

موش صحرایی کارو - حیوانی گروهزی است و در اجتماعات

موش صحرایی کیسهدار بزرگ ـ چنان که از نامش پیداست، جوندهای بزرگ است و وزنش افزون بر ۱ کیلوگرم می شود. در جنگلهای تاریک یا مناطقی با خاردشتهای متراکم زندگی میکند و شبها برای

محدودی از افریقای مرکزی یافت میشود، اما دیگر گونههایش تا شمال زیمبابوه نیز پیش رفتهاند. این جانور ظاهراً بیش تر عمر خود را زیرزمین در شبکهای از حفرههای پیچیده که خود میسازد، سپری میکند. بیش تر از ذخیرهٔ گیاهان زیرزمین، سیبکها و ریشههای پیازمانند تغذیه میکند، اما وجود برخی از دانهها در ذخیرهٔ غذاییاش نشان میدهد که زمانی را روی زمین دنبال غذا می گذراند. در گروههایی حداکثر ۲۰ تایی زندگی می کند. در سراسر سال زاد و ولد می کند و هر بار ۱ تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد که پس از تقریباً ۵ ماه و نیم به بلوغ میرسند.

موش صحرایی کین این موش معمولاً در حفره زندگی نمی کند و در صورت نیاز، ترجیح می دهد برای خوابیدن، سکویی از گیاهان خردشده بسازد. اما گاهی از حفرهٔ متروک أردوارک یا جوجهتیغی استفاده می کند یا به پشتهای از تختهسنگ، پناه میبرد. در افریقای جنوبی، از ماه آوریل تا ژوئن جفتگیری می کند و پس از دورهای ۲ ماهه صاحب ۲ تا ۴ نوزاد میشود. نوزادان، با چشمانی باز متولد میشوند و میتوانند بلافاصله پس از تولد بدوند.

موش صحرایی کارو

Order: Rodentia: Rodents
Family: Otomyinae: African
Swamp Rats
Size: body: 13.5 - 17 cm (5 1/4
- 6 3/4 in), tail: 7.5 - 12 cm (3 Range: South Africa: Cape Province Habitat: sandy plains

موش صحرایی کیسهدار بزرگ

Order: Rodentia: Rodents Family: Cricetomyinae: African Pouched Rats Size: body: 25 - 45 cm (9 3/4 - 17 3/4 in), tail: 36 - 46 cm (1-1/4 - 18 in Range: Sierra Leone to Malaw Habitat: dense fores

موش صحرایی کیسهدار دمدراز

Order: Rodentia: Rodents Family: Cricetomyinae: African Pouched Rats Size: body: 10 - 11 cm (4 - 4 1/4 in), tail: 9.5 - 10 cm (3 3/4 - 4 in) Range: S. Kenyo Habitat: fores

موش صحرایی کین

Order: Rodentia: Rodents Family: Thryonomyidae: Cane Rats Size: body: 35 - 61 cm (13 3/4 - 24 in), tail: 7 - 25 cm (2 3/4 - 9 Range: Africa, south of the Sahara Habitat: grassy plains, sugarcane plantations

موش صحرایی کیسهدار دمدراز Long-tailed Pouched Rat خوردن ریشهها، سیبکها، انواع میوه و دانه از حفرهاش بیرون می رود. برخی از غذاها را در محل یافتن میخورد، اما بیش تر آنها را در کیسهٔ جادارش، Beamys hinder به حفرهٔ خود حمل می کند. به تنهایی زندگی می کند و تنها در زمان کوتاه جفت گیری، بین دیگر همنوعان خود حضور می یابد. جفت گیری در سراسر سال انجام می گیرد و پس از دورهای حدود ۶ هفتهای، ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا موش صحرایی کین Cane Rat Thryonomys swinderianus موش صحرایی کارو Karroo Rat Parotomys brantsi

موش صحرایی گردن سفید

Order: Rodentia: Rodents Family: Hesperomyinge: New World Rats and Mice World Kats and Mice **Size:** body: 28 - 40 cm (11 - 15 3/4 in), tail: 7.5 - 18.5 cm (3 - 7

Range: USA: California to Texas, south to Mexico Habitat: scrub, lightly forested

موش صحرایی ماداگاسکار

Order: Rodentia: Rodents Order: Rodentia: Rodents
Family: Nesomyinae:
Madagascan Rats
Size: body: 19 - 23 cm (7 1/2 - 9 in), tail: 16 - 19 cm (6 1/4 - 7 1/2 in)

Range: Madagascar Habitat: forest

موش صحرايي ماهيخوار

Order: Rodentia: Rodents Family: Hesperomyinae: New World Rats and Mice Size: body: 14.5 - 21 cm (5 3/4 8 1/4 in), tail: 14.5 - 19 cm (5 3/4 7 1/2 in)

Range: Colombia, south to Peru Habitat: near rivers and lakes

موش صحرابي مرداب

Order: Rodentia: Rodents Family: Otomyinge: African vamp Rats

Size: body: 13 - 20 cm (5 - 7 3/4 in), tail: 5 - 17 cm (2 - 6 3/4 in)

Range: Zimbabwe to South Africa Habitat: damp grassland, swamps

موش صحرایی نروژی

Order: Rodentia: Rodents Family: Murinae: Old World Rats Size: body: 25 - 30 cm (9 3/4 11 3/4 in), tail: 25 - 32 cm (9 3/4 - 12 1/2 in)

Range: Worldwide (originally

native to E. Asia and Japan) **Habitat:** associated with mon

Nesomys rufus

موش صحرایی ماهی. Fish-eating Rat Ichthyomys stolzmanni

موش صحرایی گردنسفید ـ در گروههای ۱۰۰ تایی، لانهای بسیار بزرگ از هر مادهای که در دسترس باشد، مانند شاخههای کوچک و تکههای کاکتوس، میسازد. قطر این لانه ممکن است به ۲ متر هم برسد و محل آن نیز معمولاً پشتهای از صخرهها یا پای درختی است. درپی غذا، شتابان به لانه آمد و شد می کند و به دنبال جوانه ها، میوه ها و دیگر مواد گیاهی می گردد. در هر نوبت زاد و ولد، ۱ تا ۴ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش صحرایی ماداگاسکار ـ این موش صحرایی در ظاهر شبیه موشهای معمولی است. خزی بلند و نرم و شکمی به رنگ روشن دارد. پاهای این حیوان دراز و نیرومند است، با سه انگشت میانی بلند. بالاروندة ماهری است و از سرپنجههای تیزش برای گرفتن پوست نرم درختان استفاده می کند. گرچه از عادات و رفتارهای این حیوان آگاهی اندکی در دست است، اما احتمالاً از بیمهرگان کوچک، جوانهها و انواع میوه ها و دانه ها تغذیه می کند. چرخهٔ زاد و ولد این جانور دانسته

موش صحرایی ماهیخوار - ویژگی جوندگی این حیوان در حد اعلاست و ساختار بدنش برای خوردن ماهی و برخی دیگر از بیمهرگان آبزی کاملاً مناسب است. پایی نسبتاً پردهدار دارد و با قدرت شنا می کند. دندان نیش بالایی این حیوان، ساده و ساختاری میخمانند دارد و برای فرو بردن در ماهیها به کار می آید که پس از آن، طعمهاش را برای خوردن به ساحل می آورد. این جانور در حفره هایی که خود در

ساحل رودخانه می کند، زاد و ولد می کند و سالی تنها یک یا دو نوبت، جفت گیری می کند.

موش صحرایی مرداب ـ بدنی خپل و سری شبیه ولها و گوشهایی کوچک دارد. ویژگی بارز این حیوان شیار کوچکی در دو سوی دندانهای نیش است. شب و روز فعال است و از انواع دانهها، توتها، جوانهها و علفها تغذیه می کند. هر آن می تواند وارد آب شود و حتی برای فرار از خطر، به درون آب شیرجه رود. لانهاش معمولاً روی سطح زمین است و از مواد گیاهی ساخته شده است، اما در برخی مناطق، از حفرهٔ متروک دیگر حیوانات استفاده می کند. مادههای جوان پس از ۱۰ هفته، و نرها پس از۱۳ هفته، به بلوغ جنسی میرسند. هر چند بهندرت به غلات خسارت می زند، اما انگل این جانور باعث انتقال تب کنهای و احتمالاً طاعون گاوی می شود. این جانور منبع غذایی مهمی برای حیوانات بزرگ تر است.

موش صحرایی نروژی ـ این حیوان، أفتی جدی دانسته میشود؛ چراکه هر جا انسان زندگی کند، او نیز دیده میشود و میتواند انواع غذاها را بخورد. این جانور ناقل سالمونلا و بیماری تولارامیا، و بهندرت طاعون است. در سراسر سال زاد و ولد می کند و دورهٔ بارداری اش ۲۱ روز به درازا می کشد.

موشهای معمولی و صحرایی

موش طلایی این موش کوچک بیش تر عمرش را میان ساقههای نرم پیچک پلاخور و ازملک سپری می کند. آنجا لانهای به ظاهر مستحکم می یابد و ممکن است خود و خانوادهاش در آن جای گیرند. این موش همچنین سکوهای زمختی در دیگر نقاط ساخته، بر آن می نشیند و انواع دانهها و میوههای مغزدار را میخورد. از بهار تا اوایل پاییز جفتگیری می کند. دورهٔ بارداری اش حدود ۴ هفته است و در هر نوبت، ۲ یا ۳ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش علفزار افریقایی African Grass Rat Arvicanthis abyssinicus

موش علف زار افریقایی ـ حیوانی بسیار اجتماعی است و در گروههایی که گاهی شمار آنها به هزار میرسد، زندگی می کند. حفرههایی درون زمین می سازد و گاهی هم به ناچار در پشتهٔ صخرهها برای خود جا درست می کند. غذای اصلی اش احتمالاً دانههای علف است، اما از سیبزمینی شیرین و کاساو نیز تغذیه می کند. این حیوان در سراسر سال زاد ولد می کند.

موش فربه این حیوان با زندگی در موسمی ترین بخشهای افریقای جنوبی اخت شده است. در فصل باران و فراوانی دانهها، ریشهها و حشرات، پرخوری می کند و کاملاً چاق می شود و در فصول که آبی، وقتی رشد گیاهان متوقف می شود، با ذخیرهٔ چربی به زندگی ادامه می دهد. به تنهایی یا با جفت خود در حفرههای زیرزمینی زندگی می کند. در فصل رطوبت جفت گیری می کند و در هر نوبت ۴ تا ۶ نوزاد به دنیا می آورد.

موش کانگوروی رنگ پریده - این حیوان ناگزیر است بهدلیل بی آب و علف بودن زیستگاه خود و به دست آوردن منابع پراکندهٔ غذا، به مناطق دیگر سفر کند. پاهایی نیرومند برای جهیدن و پنجهای پهن و بزرگ با حاشیهای از موهای ضخیم دارد. در حین جست و خیز، دم درازش به سمت عقب روان می شود و با حفظ تعادل، ظاهر یک کانگوروی کوچک را به او می دهد. این حیوان عمر درازی دارد و نسبت به دیگر اعضای خانواده، کم تر جفت گیری می کند. در تابستان هایی که هوا بسیار گرم و خشک است، هرگز زاد و ولد نمی کند.

موش کانگوروی صحرایی - این حیوان حفرهٔ خود را در خاکهایی که بهخوبی زهکشی شده است و بهآسانی قابل کندن باشد، حفر میکند. حیوانی شب روست و مسافتهای زیادی را در جستوجوی غذا می پیماید. از آنجا که کلیهاش چهار برابر کارآمدتر از کلیهٔ انسان است، می تواند سراسر عمرش را بدون نوشیدن آب سپری کند. جفت گیری در همهٔ ماههای سال انجام می گیرد. در هر نوبت بارداری پس از دورهای حدود ۳۰ روز، حداکثر تا ۵ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش علفزار افريقايي

Range: S.E. USA Habitat: brushy and thicketed

Order: Rodentio: Rodents Family: Hesperomyinae: New World Rats and Mice Size: body: 8 - 9.5 cm (3 1/4 - 3 3/4 in), tail: 7 - 9.5 cm (2 3/4 - 3

موش طلابي

Order: Rodentia: Rodents
Family: Murinae: Old World Rats
and Mice
Size: body: 12 - 19 cm (4 3/4 - 7
1/2 in), tail: 9 - 16 cm (3 1/2 - 6
1/4 in)
Range: W. Africa to Somalia and
Zambia
Habitat: savanna, scrub, forest

موش فربه

Order: Rodentia: Rodents
Family: Dendromurinae: African
Climbing Mice
Size: body: 7 - 10 cm (2 3/4 - 4 in), tall: 4 - 4.5 cm (1 1/2 - 1 3/4 in)
Panna: Applie Zambin, south 16

Range: Angola, Zambia, south to South Africa Habitat: dry, open, sandy plains

موش کانگوروی رنگپریده

Order: Rodentia: Rodents Family: Heteromyidae: Pocket Mice Size: body: 6.5 - 8 cm (2 1/2 - 3 1/4 in), tail: 6.5 - 10 cm (2 1/2

Range: USA: W. central Nevada Habitat: windswept sand dunes

موش كانگوروى صحرايي

Order: Rodentia: Rodents Family: Heteromyidae: Pocket Mice

Mice Size: body: 30.5 - 38 cm (12 - 15 in), tail: 18 - 21.5 cm (7 - 8 1/2 in) Range: USA: Nevada, south to Mexico

Habitat: arid brush and grassland

موش کور صحرایی بزرگ

Order: Rodentia: Rodents Family: Rhizomyinae: Mole-rats nboo Rats ody: 18 - 25.5 cm (7 - 10 **Size:** body: 18 - 25.5 cm in), tail: 5 - 8 cm (2 - 3 in) Range: Africo: Ethiopia Habitat: montone grassland

موش کور صحرایی عربان

Order: Rodentia: Rodents Family: Bothyergidoe: Mole-rats Size: body: 8 - 9 cm (3 1/4 - 3 1/2 in), tail: 3.5 - 4 cm [1 1/2 in) Range: Somalia, Ethiopia, N.

Habitat: arid steppe, light sandy

موش کور صحرایی کوچک

Order: Rodentia: Rodents Family: Spalacinae: Blind Mole-

Size: body: 15 - 30.5 cm (6 - 12

in), tail: absent Range: S.E. Europe; Africa: Libya Habitat: grassland and cultivated

موش کور کیپدون

Order: Rodentia: Rodents Family: Bathyergidae: Mole-rats Size: body: 17.5 - 33 cm (6 3/4 - 13 in), tail: 4 - 7 cm (1 1/2 - 2

Range: South Africa to Cape of

Habitat: sand dunes, sandy plains

موش كيسهدار ابريشمى

موش کور صحرایی بزرگ - این جانور بدنی نیرومند دارد و شبیه به موش کور به نظر میرسد، اما چشمانش کوچک و کارآمد است. حفاری توانمند و مجهز به اندام و پنجههایی کوتاه و قوی است. وقتی پشتهای از خاک پشت سرش برآورد، چرخی میزند و خاک را با کنار سرش و یکی از پاهای جلوییاش به سطح زمین هل میدهد. شب و روز فعال است و از مواد گیاهی سطح و زیر زمین تغذیه می کند، هیچ اطلاعی از عادات و رفتارهای زمان زاد و ولد این گونهٔ رایج جانوری در

موش كور صحرايي عريان - كوچكترين عضو خانوادة خود و یکی از شگفتانگیزترین پستاندارانی است که تاکنون شناخته شده است. این حیوان در گروههای حدود ۱۰۰ تایی که ملکهای در رأس آنهاست. به سر میبرد و خود به تنهایی زاد و ولد میکند. این ملکه توسط چند موش غیر کارگر نر و ماده مراقبت میشود. این موشها چاق تر و تنبل تر از موشهای کارگر هستند. موشهای کارگر به حفاری سوراخها و گردآوری ریشهها و سیبکها برای مصرف کل گروه میپردازند. ظاهراً ملکه میتواند از بلوغ جنسی دیگر مادهها جلوگیری کند، اما چگونگی این کار دانسته نیست. ملکه در سراسر سال زاد ولد می کند و ممکن است در هر نوبت زاد و ولد، تا ۲۰ نوزاد بهدنیا بیاورد. اگر ملکه بمیرد یا نقل مکان کند، مادهٔ غیر کارگر دیگری جای او را میگیرد.

موش کور صحرایی کوچک ـ موشهای کور صحرایی در شبکهای از حفرههای پیچیده با اتاقها و تونلهای ارتباطی زندگی میکنند و برای حفر این حفره ها، بیش تر از دندان و سرشان کمک می گیرند تا از پاهایشان. در زیر زمین از ریشهها، سیبکها و ریشههای پیازمانند تغذیه

موش كور كيپدون -بزرگترين عضو خانوادهاش است و وزنش به ۱/۵ کیلوگرم می رسد. دندانهای نیش نسبتاً بزرگی به ضخامت ۲ میلی متر دارد که می تواند با آن ها گازهای هولناکی بگیرد. معمولا نزدیک به سطح زمین، شبکهای دراز از حفرهها احداث می کند که خطری جدی برای ریشهٔ محصولات کشاورزی دانسته می شود. در ماه نوامبر یا دسامبر، صاحب ٣ تا ۵ نوزاد تكامل يافته مي شود.

موش کیسهدار ابریشمی - خزی پرپشت و نرم دارد که آن را همواره پاکیزه نگه می دارد. اگر چه حیوانی شبروست، اما وقتی شن ها هنوز بسیار گرم هستند، از حفره بیرون می رود. کف پای این جانور با پانرمهای از خز نرم پوشانده شده است که آن را از سوختن محافظت می کند، همچنین، مثل پای خرگوش پا پهن عمل می کند و وزن بدن را یکسان پخش می کند. این حیوان ممکن است روی هر چهار پا یا فقط روی دو پای عقبیاش راه برود. از ماه آوریل تا ژوئن و از ماه اوت تا سپتامبر جفت گیری می کند و در هر نوبت زاد و ولد، معمولاً ۴ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادان در عمق شبکهٔ حفرهها بهدنیا می آیند و پس از گذشت حدود ۳ هفته از تولدشان، برای یافتن انواع دانه از حفره بیرون میروند.

موش كيسهدار تيغدار جنكلي ـ اين جوندة خجالتي و شبرو در حفرهای در سطح جنگل زندگی می کند. انواع دانه ها، غنچه ها، میوه ها، برگها و جوانهها را جمع آوری می کند و آنها را برای خوردن به حفرهاش میبرد. زاد و ولد در هر موقع از سال انجام می گیرد، اما بیش تر در بهار و اوایل بهار. این حیوان در هر نوبت زایمان حدود ۴ نوزاد به دنیا می آورد.

Silky Pocket Mouse Perognathus flavus

موش کیسهدار تیغدار مکزیکی ـ پوشش این جانور موهای شیاردار محکمی دارد که سپر محافظی در اطراف بدن وی تشکیل میدهند، چنان که برخی از مهاجمان به سبب آن دفع میشوند. گیاهان فراوان و پرآب را برای خوردن ترجیح میدهد، اما از دانهها و ریشههایی که در کیسههای لپیاش به حفره حمل می کند نیز تغذیه می کند. جفت گیری هر هنگام از سال صورت می گیرد و در هر نوبت معمولاً ۴ نوزاد می زاید.

موش ملخخوار شمالی Northern Grasshopper Mouse Onychomys leucogaster

موش مزرعه امریکای جنوبی South American Field Mouse Akodon arviculoides

موش کیسهدار تیغدار جنگلی Forest Spiny Pocket Mouse Heteromys anomalus

موش كيسهدار كاليفرنيا Californian Pocket Mouse Perognathus californicus

گیاهان سبز تغذیه می کند و بهندرت اتفاق می افتد که آب بنوشد، زیرا ساختار بدنش به گونهای است که می تواند بدون نوشیدن آب به زندگی ادامه دهد. فصل زاد و ولد، از ماه آوریل تا سپتامبر ادامه می یابد، اما فعالیت های این حیوان، در روزهای گرم تابستان دچار سیر نزولی می شود. در هر نوبت زایمان که نزدیک به ۲۵ روز به طول می انجامد، تا ۷ نوزاد بهدنیا می آورد.

موش مزرعه امریکای جنوبی این حیوان دارای بیش از ۶۰ گونه است. شب و روز فعال است، اما بیش تر فعالیتش روی زمین و شبها

انجام می پذیرد. از انواع مواد گیاهی تغذیه می کند. غالباً در هر سال ۲ نوبت

زاد و ولد می کند؛ ماه نوامبر و ماه مارس و در هر نوبت تا ۷ نوزاد بهدنیا

مى آورد. اتاقكهايي مخصوص زايمان، در گوشهٔ برخى حفرهها براي استفادهٔ

مادههای باردار و پرستار، تعبیه شده است.

موش کیسهدار کالیفرنیا ـ این جانور شبکهای از حفرههای

عمیق در خاکهای شنی زیستگاهش میسازد. مدخل ورودی این حفرهها،

معمولاً زیر درختچه یا بوتهای کوچک قرار می گیرد تا هم سایه داشته باشد.

هم از نظر شکارگران به دور باشد. بیش تر از دانهها تغذیه می کند و مقداری از آنها را با کیسههای لپیاش به حفره حمل می کند. همچنین، گاهی از

موش ملخخوار شمالی ـ این جانور غالباً گوشتخوار است و ملخ و عقرب شکار اصلی او را تشکیل میدهند، اما ممکن است از پس یکی از همنوعان خود نیز برآید و او را بخورد. در حفرهای لانه میکند: در حفرهای که خود میسازد یا بهصورت پیش ساخته و متروک پیدا میکند. در بهار و تابستان جفتگیری میکند و پس از دورهای ۳۳ روزه، ۲ تا ۶ نوزاد

نقبرن چینی - این جانور در حفرههای طویلی که با سرعتی شگفت آور میان ریشههای درختان و بوتهها می سازد، زندگی می کند. برای حفاری از سرپنجههای دراز و تیزش استفاده می کند و همچنان که در دل خاک پیش می رود، پشت سرش ردی معروف به "تپهٔ موشهای کور" به جا می گذارد. غلات، ریشهها و دیگر بخشهای گیاهان که زیر خاک قرار دارند، غذای اصلی این حیوان را تشکیل می دهند. این جانور فقط گاهی شبها به خود جرأت می دهد و به سطح زمین می آید که تازه در این

زمان نیز این خطر وجود دارد که به چنگال

جغدی بیفتد،

موش کیسهدار تیغدار جنگلی Order: Rodentia: Rodents

Family: Heteromyidae: Pocket Mice Size: body: 12.5 - 16 cm (5 - 6 1/4 in), tail: 13 - 20 cm (5 - 7 3/4 in) Range: Colombia, Venezuelo; Trinidad Habitat: tropical rain forest

موش كيسهدار تيغدار مكزيكي

Order: Rodentia: Rodents
Family: Heteromyidae: Pocket
Mice
Size: body: 19 - 30 cm (7 1/2 11 3/4 in), tail: 9.5 - 17 cm (3 3/4
Range: USA: S.W. tip of Texas;
Mexico
Habitat: arid woodland

موش كيسهدار كاليفرنيا

Order: Rodentia: Rodents
Family: Heteromyidae: Pocket
Mice
Size: body: 19 - 23 cm (7 1/2
- 9 1/4 in), tall: 10 - 14.5 cm (4
Range: USA: California; south to
Mexico: Baja California
Habitat: and sandy plains

موش مزرعه امریکای جنوبی

Order: Rodentia: Rodents
Family: Hesparomyinae: No.
World Rats and Mice
Size: body: 11.5 - 14.5 cm (4 1/2
- 5 3/4 in), tall: 4.5 - 6.5 cm (1 3/4
- 2 1/2 in)
Habitat: woodland, cultivated

موش ملخخوار شمالى

Order: Rodentia: Rodents
Family: Hesperomyinae: New
World Rais and Mice
Size: body: 9 - 13 cm (3 1/2 - 5
in), tall: 3 - 6 cm (1 1/4 - 2 1/4 in)
Range: S. Canada to N. Mexico
Habitat: semiond scrub and
desert

نقبزن چيني

Order: Rodentia: Rodents
Family: Myospolacinae: Eastern
Asiatic Mole-rats
Size: body: 15 - 27 cm (6 - 10 1/2
in), tail: 3 - 7 cm (1 1/4 - 2 3/4 in)
Range: China: Szechwan to
Hopeh Provinces
Habitat: grassland, steppe

نقبزن چینی Common Chinese Zokor Myospalax fontanieri

میمونها (۱)

بابون زیتونی - جانوری است بزرگ؛ با بدنی تنومند، پشتی خمیده، پوزهای بهشکل پوزهٔ سگ و دندانهایی پرقدرت. نرها یالی از موهای بلند دور گردن و شانهها دارند و از مادهها بزرگترند. دم این حیوان منگولهای در انتها دارد و بخش زیرین آن بی مو و دارای وصلههای پهنی است. این حیوان در دستههای ۲۰ تا ۵۰ تایی که نظام سلسله مراتب به شدت در آن رعایت میشود، زندگی می کند. اگرچه جانوری غالباً زمینی است، اما لکن شبها در نقطهٔ امنی روی درختان یا صخرهها میخوابد و صبح بهشکلی منظم و گروهی برای رفتن به محل غذا حرکت میکند. جوان ترها جلوی گروه و مادهها و کوچک ترها پشت سرشان حرکت می کنند. نرهای بزرگسال پس از آنها میآیند و نرهای جوان جلو و عقب دسته حرکت میکنند و هر خطری را گوشزد می کنند. این میمون همهچیزخوار است و از علفها، انواع دانهها، ریشهها، برگها، میوهها، پوست درختان، حشرات، بیمهرگان، جوجه و تخم پرندگان، مارمولکها و پستانداران نابالغی همچون غزالها و برهها تغذیه می کند. این حیوان پس از ۱۸۷ روز صاحب یک و بهندرت ۲ نوزاد می شود. نوزاد در ابتدا به شکم مادر می چسبد، اما پس از ۴ یا ۵ هفته رفته رفته بریشت مادر سوار می شود. اولین غذای خود را در ۵ یا ۶ ماهگی میخورد و در ۸ ماهگی از شیر گرفته شده، و مستقل میشود، اما حدوداً ۲ سال تحت مراقبت مادر قرار دارد.

بابون هامادرایاس - جانور نر تقریباً ۲ برابر جانور ماده است و یالی بزرگ در اطراف گردن و شانهها دارد. مادهها و نرهای جوان یال ندارند و مویشان قهوهای رنگ است. این حیوان نیز، مانند دیگر بابونها، پوزهای سگمانند و پشتی خمیده دارد. در دستههای خانوادگی شامل یک نر پیر و چندین ماده و نوزاد زندگی می کنند، شبها روی درختان یا میان صخرهها میخوابند و در روز دنبال غذا می گردند. تقریباً از تمام گیاهان و نیز از حشرات و پستانداران کوچک تغذیه می کنند. اوج فصل زاد و ولد از ماه مه تا ژوئیه است و مادهها پس از دورهای ۱۷۰ تا ۱۷۵ روزه، صاحب ۱ و بهندرت ۲ نوزاد می شوند.

بابون زيتونى

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys **Size:** body: up to 1 m (3 1/4 ft), tall: 45 - 75 cm (17 3/4 - 19

Range: Africa: Senegal, east to N. Zaire, Ethiopia, Kenya, Uganda,

Habitat: savanna

بابون هامادراياس

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys Size: body: 50 95 cm [19.3/4 1/2 in), tail: 40 - 60 cm (15 3/4 Range: Africa: Ethiopia, Somalia; S. Saudi Arabia

Habitat: dry rocky country,

تالاپوين

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys **Size:** body: 25 - 40 cm (9 3/4 -15 3/4 in), tail: 36 - 52 cm (14 1/4 20 1/2 in Range: Africa: Gabon to W. Habitat: rain forest, mangrove swamps, always near water

تامارين اميراتور

Order: Primates: Primates Family: Callitrichidae: Marmosets **Size:** body: 18 - 21 cm (7 - 8 1/4 in), tail: 25 - 32 cm (9 3/4 - 12 Range: W. Brozil, E. Peru, N.

Habitat: lowland forest

میشود و بهخوبی شنا می کند و در آب فرو می رود. برگها، دانهها، میوهها، گیاهان آبی، حشرات، تخمها و جانوران کوچک، همگی در شمار برنامهٔ غذایی این حیوان هستند و همچنین، از محصولات مزارع نیز تغذیه می کند. تولد نوزادان بیش تر بین ماه نوامبر و ماه مارس رخ میدهد. حدوداً پس از ۶/۵ ماه، نوزادانی مودار و با چشمانی باز به دنیا می آورد. نوزادها به سرعت مراحل رشد را سپری می کنند و اولین غذای جامد خود را پس از ۳ هفته میخورند. غالباً پس از ۳ ماه مستقل میشوند، اما تا ۴ یا ۵ ماهگی به شیر خوردن ادامه میدهند.

تالاپوين

تالايوين ـ از كوچكترين ميمونهاي

افریقاست. گوشهایی برآمده، بدنی لاغر و سری گرد دارد

که در قیاس با بدنش بزرگ تر مینماید. پاهایش از دستها

بلندتر و طول دمش از سر و بدنش درازتر است. این حیوان

در دستههای خانوادگی ۱۲ تا ۲۰ تایی یا بیشتر زندگی

می کند و هر دسته قلمروی خاص خود را دارد، اما ممکن

است برخی دسته ها گروه های بزرگ تری را تشکیل دهند.

این میمون بین بوتهها میخوابد و در روز، به ویژه صبح

زود و اواخر بعد از ظهر فعال می شود. به خوبی از درختان

بالا میرود و دوندهٔ خوبی است. بی درنگ وارد آب

Miopithecus talapoin

تامارین امپراتور ـ از سبیلهای سفید و آویختهاش به سادگی شناخته میشود. در این جنس ۱۱ گونه حیوان دیگر نیز یافت میشود. جانوری فعال و چابک است و فرز و سریع وسط بوتهها و درختان دنبال غذا می گردد. غذایش را میوهها، گیاهان کوچک، حشرات، عنکبوتها، بیمهرگان

کوچک و تخم پرندگان تشکیل میدهند. در گروههای کوچک زندگی می کند و انواع و اقسام صداها و جیغها را از خود درمیآورد. پس از دورهای حدوداً ۵ ماهه، صاحب ۲ نوزاد می شود. حیوان نر در امر تولد نوزادها کمک می کند و نوزاد تازه بهدنیا آمده را تر و تمیز می کند. مانند بسیاری دیگر از مارموزتها، حیوان نر، زمان تغذیهٔ نوزاد نیز به جفت خود کمک می کند.

تامارین سیاه و سرخ ـ این حیوان شاخص جنس خود است: با بدنی کوچک و دستانی کوتاه و پهن و مجهز به پنجه که تنها خاص او نیست. موهای اطراف دهانش سفید رنگ است، اما پوست زیر سبیلها مثل اندامهای زادآوری دارای رنگدانه است. در گروههای خانوادگی شامل یک نر و یک ماده و یک یا دو نوزاد در قلمرویی مشخص زندگی می کند و شاخههای محدودهٔ قلمروی خود را با ترشحات غدههای تحتانی و ادرار علامتگذاری می کند. حشرات، برگها و میوهها غذای اصلیاش را تشکیل می دهند. این حیوان پس از ۱۴۰ تا ۱۸۰ روز صاحب ۲ نوزاد می شود.

تی تی در مناطق گیاهی انبوه زندگی کرده و غالباً در جنگلهای مرطوب و پر آب یافت می شود. در صورت نیاز می تواند به سرعت حرکت کند، اما به ندرت این کار را انجام می دهد و معمولاً در منطقهٔ نسبتاً کوچکی باقی می ماند و از میوهها، حشرات، عنکبوتها، پرندگان کوچک و تخم آنها تغذیه می کند. در روز فعال است. با جفت خود یا در گروههای خانوادگی حرکت می کند و این گروهها با مجموعه ای از صداها با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. این حیوان، سری گرد و پوششی ضخیم و نرم دارد و همواره با قوز دادن به بدن و نزدیک کردن دست و پا به هم و آویختن دم، به بدنش حالتی می دهد که ویژهٔ خود اوست. این حیوان هر بار تنها ۱ نوزاد به دنیا می آورد.

با انگشتانش له و نرم می کند.

می کند و هنگامی که نوزادها به حدی برسند که بتوانند از غذای جامد استفاده کنند، برایشان غذا را

تىتى

تامارين شير طلايي

Range: S.E. Brazil Habitat: coastal forest

Order: Primates: Primates Family: Callitrichidae: Marmosets

and Tamorins **Size:** body: 19 - 22 cm (7 1/2 - 8 1/2 in), tail: 26 - 34 cm (10 1/4

Order: Primates: Primates Family: Cebidoe: New World Monkeys Size: body: 28 - 39 cm (11 - 15 1/4 in), tail: 33 - 49 cm (13 - 19 1/4 in) Range: Colombia to Boltus Habitat: forest, thickets

چاكما بابون -حيواني بزرگ و در عين حال لاغر با پوزهاي برآمده و پشتی خمیده است. دمش را به گونهای که خاص خود اوست و گویی که از بیخ شکسته است، نگاه می دارد. در دسته هایی ۳۰ تا ۱۰۰ تایی زندگی می کند. شبها میان صخرهها یا بالای درختان میخوابد و در روز دنبال غذا می گردد. این جانور اوایل و اواخر روز غذا می خورد و نیمروز به استراحت می بردازد. تقریباً هر گیاه و جانور کوچکی، از برگها و میوهها گرفته تا حشرات و بیمهرگان کوچک، مارمولکها، پرندگان و پستانداران کوچک، در برنامهٔ غذایی این جانور قرار می گیرند، اما بیش تر حیوانی گیاهخوار است. در گرما، پوست عریان حیوان ماده در ناحیهٔ اندام زادآوری متورم می شود و در اوج زمان باروریاش، تنها نرهایی که در سلسله مراتب جایگاه بالایی دارند، می توانند با او جفت گیری کنند؛ و این امر در تمام بابون های دشت های بی درخت مشترک است. این حیوان پس از ۱۷۵ تا ۱۹۳ روز صاحب ۱ نوزاد و بهندرت ۲ نوزاد می شود و حدود ۸ ماه به او شیر می دهد.

دريل ـ بابوني قوى بنيه و جنگلي است؛ با سرى بزرگ، دمي كوتاه و خپل، پوزهای دراز و صورتی دندانهای شکل با مجاری بینی درشت. نرها یالی انبوه بر گردن و شانهها دارند و گاهی تا ۲ برابر درشتتر از مادهها هستند. اطراف ناحیهٔ زیرین بدن این حیوان رنگی روشن دارد و هنگام هیجان حیوان بارزتر می شود. هر چند به خوبی از درختان بالا می رود و روی شاخههای پایینی میخوابد، اما حیوانی زمینزی دانسته می شود و همواره بر زمین چهار دست و پا حرکت می کند. این حیوان در دستههای ۲۰ تایی و بیشتر زندگی می کند که این دسته ها نیز ممکن است با دسته های دیگر جمع شوند و گروههای بزرگی افزون بر ۲۰۰ حیوان تشکیل دهند. این حیوان با خرخرهای گوشخراش و جیغ با دیگران ارتباط برقرار میکند. همچنین، حرکت سرش به سوی پایین و بالا در حالی که دهانش بسته است، نشانهٔ تهدید است و حرکات سر به دو سو با نشان دادن دندانها حاکی از دوستی است. نرهای پیر سردسته و مراقبان امنیتاند. این نرها حیواناتی ترسناکاند و با داشتن دندانهای تیز و اندامی نیرومند، بهخوبی آمادهٔ جنگیدناند. از مواد گیاهی، حشرات، بیمهرگان کوچک و مهرهداران تغذیه می کنند. سراسر سال احتمال زایمان وجود دارد و پس از حدود ۷ ماه ١ نوزاد بهدنيا مي آيد.

چاکما بابون

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old Size: body: up to 1 m (3 1/4 ft), tail: 40 - 75 cm (15 3/4 - 29

Range: Africa: Angola, Zambia to

Habitat: savanna, rocky areas

در مل

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old Size: body: 45 - 90 cm (17 3/4 - 35 1/2 in), tail: 6 - 12 cm (2 1/4

Range: Africa: S.E. Nigeria,

Habitat: forest

دوراكولى سەخطى

Order: Primates: Primates Family: Cebidae: New World

Size: body: 24 - 37 cm (9 1/2 - 14 1/2 in), tail: 31 - 40 cm (12 1/4 - 15 3/4 in)
Range: Panama to Paraguay

Habitat: forest

ساكى ريشسياه

Order: Primates: Primates Family: Cebidae: New World

Size: body: 36 - 52 cm (14 1/4 - 20 1/2 in), tail: 36 - 50 cm (14 1/4

- 20 1/2 in), tail: 36 - 50 cm (14 1/4 - 19 3/4 in) Range: N. South America to Brazil Habitat: forest

دوراکولی سهخطی ـ تنه و دم این حیوان خزی انبوه دارد و

شبروست و شبها بهخوبی میبیند. به چالاکی روی درختان حرکت میکند و بهندرت روی زمین می آید. میوهها، برگها، حشرات و عنکبوتها غذای اصلی این حیوان را تشکیل میدهند، اما از پستانداران کوچک و پرندگان نیز تغذیه می کند. غالباً با جفت خود و نوزادانش میان شاخ و برگها بخوابند. این حیوان ۱ نوزاد بهدنیا می آورد که تا چند هفتهٔ اول تولد به مادر مىچسبد، اما رفته رفته به تنهايى

دوراكولى سەخطى Three-banded Douroucouli

Aotus trivirgatus

ساکی ریشسیاه ـ این میمون

با ریش بارز و موی سیاه بلندی که روی سرش دارد،

شناخته میشود. پوستش بلوطی مایل به سرخ یا قهوهای مایل

به سیاه است و دمش ضخیم و دارای خز انبوهی است. از عادات و

رفتارهای این حیوان در محیط طبیعی حیات وحش آگاهی اندکی در

نخستین تهدید بر سر راه بقای درازمدت این جانور قلمداد میشود.

دست است؛ تنها همین قدر دانسته است که روی درختان بزرگ زندگی

می کند و غالباً از میوهها تغذیه می کند. برای زاد و ولدی موفق نیازمند کیلومترها زیستگاه بی مزاحمت است. از این رو، سر و صدای زیاد جنگل

كاپوچين جلوسفيد ـ ميموني سرزنده و باهوش است. مانند

اختلاف قابل توجهی است، اما معمولاً قهوهای است. هوشیار و سریع است و در کار با دست ماهر؛ انواع مختلف گیاهان را به این گمان که شاید خوراکی باشد، بررسی می کند. جوانه ها، میوه ها، حشرات، پرندگان نابالغ و تخییرندگان همه درشمار برنامهٔ غذایی این حیوان هستند. غالباً جانوری درختزی است، اما گاهی روی زمین می آید و این جرأت را ممکن است و در یه خود بدهد که به مناطق باز نیز وارد شود. حیوانی گروهزی است و در قلمروی خاص خود در گروههایی ۲۰ تا ۳۰ تایی زندگی می کند. معمولاً او نوزاد بهدنیا می آورد، ولی موارد دوقلوزایی نیز از او دیده شده است. نوزاد چند ماه از شیر مادر تغذیه می کند و توسط هر دو حیوان نر و ماده به این سو حمل می شود.

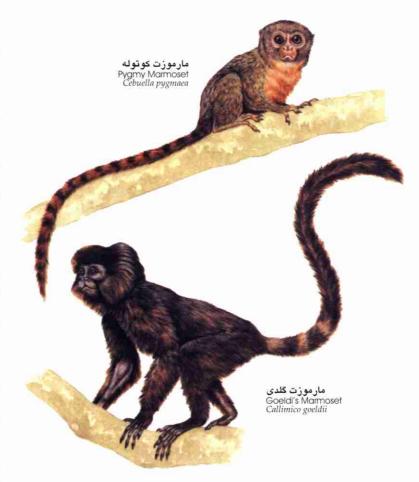
کواکاری تاس میمونی است متمایز؛ با صورتی صاف، اما ریش دار و موهایی درهم و برهم و دراز، موی سفید این جانور در نور خورشید به سرخی می زند. دمش نسبتاً کوتاه است و ۳ گونه از این میمونها تنها میمونهای دنیای جدید هستند که دمشان کوتاه است. چهار دست و پا به چابکی حرکت می کند و از آن جا که مثل دیگر

قرار دارد و اطراف گردن و شانههایش را یالی انبوه پوشانده است و در نرهای پیر تقریباً به زمین هم میرسد. سه ناحیه از پوست سینه و گلویش سرخ و عریان است و حیوان نر هنگام گرفتن حالت تهدید و تهاجم، این نواحی را در معرض دید کامل قرار میدهد. جثهٔ مادهها حدوداً نصف جثهٔ نرهاست و یالشان هم کم پشتتر است. جانوری زمینزی است و گاهی هم روی لبهٔ صخرهها و پرتگاهها میخوابد. در گروههای خانوادگی، شامل چندین ماده و چند نوزاد به سرپرستی یک نر بالغ و بزرگ، زندگی می کند. این گروههای خانوادگی گاهی ممکن است در دستههای بزرگ چند صدتایی دور هم جمع شوند. نرهای جوان یا مجرد هم ممکن است گروههای خاص خود را تشکیل دهند. این میمون، صبحها، پرتگاهی را که در آن خوابیده است، ترک می کند و به چمنزارهای کوهستانهای بلند میرود و عمدتاً از مواد گیاهی، از جمله علفها، دانهها و میوهها، و نیز از حشرات و دیگر جانوران کوچک، تغذیه می کند. قلمرویی خاص ندارد و جانور نر خانوادهٔ خود را به کمک انواع صداها و حرکات صورت کنار هم نگه میدارد. از بینایی، شنوایی و بویایی بسیار خوبی برخوردار است. بسیاری از نوزادها در ماه فوریه و آوریل بهدنیا می آیند. این حیوان پس از ۱۴۷ تا ۱۹۲ روز، ۱ نوزاد و بهندرت یک دوقلو بهدنیا می آورد و تا ۲ سال به آن شیر می دهد. حیوان ماده پس از بچه دار شدن ۱۳ تا ۱۸ ماه فعالیت جنسی ندارد.

Order: Primates: Primates Family: Cebidae: New World Monkeys Size: body: 51 - 57 cm (20 - 22 1/4 in), tail: 15 - 16 cm (6 - 6 1/4 in) Range: W. Brazil Habitat: forest

كلادا

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys Size: body: 50 - 75 cm (19 3/4 - 29 1/2 in), tall: 45 - 55 cm (17 3/4 - 21 1/2 in) Range: Africa: Ethiopia Habitat: mountains: racky ravines, olipien e

شیر ادامه میدهد، با این همه، هنگام از شیر گرفته شدن فشار زیادی به او وارد می شود.

مارمورت کو توله ب از کوچک ترین نخستیان و مارموزت ها دانسته می شود. در روز فعال است، اما ممکن است ظهرها به استراحت بیردازد. به خاطر جثهاش، هدف بسیار خوبی برای پرندگان شکاری بزرگ است. از همین رو، می کوشد دور از انظار باشد تا از خطر جلوگیری شود. در حرکت کردن هم یا بسیار آهسته حرکت می کند یا با جهشهای کوتاه پیش می رود و در فاصلهٔ بین حرکات، لحظاتی را درنگ می کند. رنگ آمیزی مرموز این حیوان نیز به اختفای او از دید شکار گران کمک می کند. بیش تر جانوری درختان است و در سوراخ درختان می خوابد، اما گاهی برای غذا خوردن یا برای رفتن از درختی به درختی دیگر به سطح زمین می آید. از میوها، حشرات، پرندگان کوچک و تخم پرندگان تغذیه می کند، اما گاهان

حاکم، دیگر نرها همچنان رقابت و مشاجره می کنند. زاد و ولد سراسر سال انجام می گیرد: مگر در مناطقی که دارای تغییرات فصلی مشخصی است.

زاد و ولد در این مناطق به ۲ یا ۳ ماهی که آب و هوا مساعد است، منحصر

می شود. این حیوان پس از ۶ یا ۷ ماه صاحب یک و گاهی ۲ نوزاد می شود. دیگر مادههای گروه اظهار علاقهٔ زیادی به نوزاد تازه بهدنیا آمده می کنند و مادر به آنها اجازه می دهد تا اندکی پس از تولد، نوزاد را لمس کنند. در چند هفتهٔ اول، نوزاد سخت به مادر می چسبد، اما در هفتهٔ چهارم رفته رفته خودش مسافتهای کوتاه را می پیماید و در ۳ ماهگی اجازه می یابد تا با دیگر نوزادها بازی کند و غذای جامد بخورد. نوزاد ۱۰ تا ۱۵ ماه به خوردن

دست می آورد، میخورد. این حیوان در دستههای ۵ تا ۱۰ تایی که مادهها سردسته آن هستند، زندگی می کند.

مار موزت کلدی – تاکنون شمار اندکی از این حیوان مشاهده یا صید شده است و جزئیات رفتار و عادات این حیوان بهخوبی روشن نیست. با یال بلند دور سر و شانهها و موهای دراز روی کپل شناسایی می شود. در همهٔ سطوح درختان و بوتهها، دنبال غذاهایی، مانند انواع توتها، حشرات و مهرهداران کوچک می گردد. جانوری چابک است و بهراحتی راه می رود، و می میدود و با مهارت از شاخهای به شاخهٔ دیگر می جهد. اغلب بر سطح زمین می کند و در صورت احساس خطر از سوی شکارگرانی چون پرندگان شکاری، همان جا روی زمین پناه می گیرد. بین جفتها پیوندی مستحکم و شکاری، همان جا روی زمین پناه می گیرد. بین جفتها پیوندی مستحکم و

می رود که شیرهٔ درختان را نیز که از جویدن سوراخی در پوست درختان به

دائمی برقرار میشود. این حیوان معمولاً در گروههای خانوادگی متشکل از والدین و نوزادها زندگی میکند و پس از ۱۵۰ روز، غالباً صاحب ۱ نوزاد میشود. حیواناتی بسیار پرهیاهو هستند و با انواع چهچههها و سوتها با یکدیگر ارتباط برقرار میکنند. شمار جمعیت این گونه از مارموزتها به قطع و یقین دانسته نیست، اما همین اندازه روشن است که حیوانی کمیاب است و بهصورت ناهمگون پراکنده است. در سالهای اخیر، درپی تخریب مناطق بزرگی از جنگلها و دامگذاری غیر قانونی، آسیب فراوانی دیده است. برای فراهم آوردن محلهای حفاظت شده و اطمینان خاطر از بقای این حیوان، به آگاهی

لنگور Langur Presbytis entellus

بیش تری دربارهٔ آن نیاز است.

لنگور - این میمون بزرگ دست و پای دراز، صورتی سیاه و ابروانی برآمده دارد و با زیستگاههایی بسیار متفاوت سازگاری یافته است. نزدیک محل سکونت انسانها زندگی می کند و برای غذا به مغازهها و خانهها حمله میبرد. گمان میرود که این حیوان در هیمالیا کوچهای منظمی انجام میدهد. در تابستانها به قسمتهای بالای کوهستان میرود و در زمستان پایین میآید. حیوانی چالاک است، اما نیم بیش تر اوقاتش را روی زمین سپری می کند و بیش تر غذایش را روی زمین می باید.

تقریباً گیاهخوار است و از برگها، جوانهها، غنچهها، میوهها و دانهها و بهندرت از حشرات تغذیه می کند. در دستههایی شامل یک یا چند حیوان نر به همراه مادهها و چند نوزاد که در مجموع شمارشان به ۱۵ تا ۳۵ حیوان می رسد، زندگی می کند، اما در برخی مناطق گروههای ۸۰ یا ۹۰ تایی از این حیوان نیز مشاهده شده است. گروههایی کوچک ۴ تا ۱۵ تایی نیز منحصراً از نرها تشکیل می شود. در برخی گروههای کوچک یک حیوان نر مسئول تمام حرکات و کارهای روزانه است و زندگی در صلح و آرامش کامل می گذرد. هر چند در گروههای بزرگتر، حتی با بودن یک نر

لنكور

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys Size: body: 51 cm - 1 m (20 in - 3 1/4 ft), tail: 72 cm - 1 m (28 1/4 in - 3 1/4 ft) Range: India, Sri Lanka Habitat: forest, scrub, grid rocky

مارموزت كوتوله

Order: Primates: Primates Family: Callitrichidae: Marmosets and Tamaris Size: body: 14 - 16 cm (5 1/2 - 6 1/4 in), tall: 15 - 20 cm (6 - 7 3/4 in) Range: Upper Amazon basin Habitat: tropical forest

مارموزت گلدی

Order: Primates: Primates Family: Callitrichidae: Marmosets and Tamanins Size: body: 18 - 21 cm (7 - 8 1/2 in), tall: 25 - 32 cm (9 3/4 - 12 1/2 in)

Range: Upper Amazon basin Habitat: scrub, forest

مار موزت نقر دای دیوان از طریق خز ابریشمی و سفید مایل به نقرهای خود شناخته می شود. رنگ صورت و گوشهایش سرخ است و

هیچ گونه مویی بر آنها دیده نمی شود. پشتش تا حدودی خاکستری رنگ و دمش سیاه است. با حرکاتی سریع و چابک روی درختان و بوتهها می دود و می جهد و به دنبال غذاهایی مانند میوهها، برگها، حشرات، عنکبوتها، پرندگان کوچک و تخم آنها می گردد. غالباً در گروههای ۲ تا ۲ تا که حرکت می کند. مانند بیش تر مارموزتها، از انواع اداها و شکلکها، شامل اخم کردن و بالا بردن ابروها(برای ترساندن رقیبان و دشمنان) استفاده می کند. پس از ۱۴۰ تا ۱۵۰ روز ۱ یا ۲ نوزاد و گاه ۳ نوزاد به دنیا می آورد. حیوان نر در مراقبت از نوزادان به حیوان ماده بسیار کمک می کند.

ماکی دم کوتاه استانته می شود. حیوانی تهاجمی و نترس است که اغلب به باغها و مزارع حمله می برد. بیش تر وقتش را روی زمین سپری می کند و با این که حیوان فوق العاده چابکی نیست، اما برای خوابیدن، یافتن غذا یا پناهگاهی امن، از درختان بالا می رود. برگها، میوهها، ریشهها، محصولات کشاورزی مانند، سیبزمینی، از جمله غذاهای اصلی او به شمار می آیند و کیسهٔ کشاورزی مانند، سیبزمینی، از جمله غذاهای اصلی او به شمار می آیند و لیسهٔ لیی استفاده می کند و این غذا را بعداً بیرون می آورد و با فراغ بال می جود. در روز فعال است و در دستههای ۲۵ تا ۳۰ تایی که در رأس شان یک سردسته هست، زندگی می کنند و اعضای گروه، پیوسته و راجی می کنند و زوزه سر می می کنند و زوزه سر می می کنند و نیز با انواع حرکات، اداها و شکلکها با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. نرها از مادهها بزرگترند. از زاد و ولد این حیوان در حیات طبیعی وحش آگاهی اندکی در دست است، اما گمان می رود که سالی ۱ نوزاد وحش آگاهی اندکی در دست است، اما گمان می رود که سالی ۱ نوزاد

ماکی ژاپنی ـ تنها میمونی است که در ژاپن یافت می شود. این جانور تنها عضو نخستیان است که می تواند زمستان سرد و برف و دمای نزدیک به انجماد را تحمل کند. در برخی از نقاط منطقهٔ محل سکونتش، زمان درازی را تا زیر گردن در حوضچههای آب گرم فرو میرود. میمونی است قوی بنیه با جثهای متوسط، سبیل دراز و ریش و خزی انبوه. بر سطح زمین و درختان فعال است و عمدتاً از میوههای مغزدار، انواع توتها، غنچهها، برگها و پوست درختان تغذیه می کند. حیوانی گروهزی است و در گروههایی ۴۰ تایی که در رأس آن نر پیری قرار دارد، زندگی می کند. رابطهٔ بین نوزادان ماده و مادران شان مستحکم است و تا زمانی که مادر زنده است، با او بهسر مىبرند؛ حتى اگر خودشان نيز نوزاد داشته باشند. گروه مادههايي -از این دست خود هستهٔ یک دسته را تشکیل میدهند. نرها تا زمانی که به نوجوانی برسند، نزد مادر و دیگر همچنسان میمانند و سپس ممکن است به گروهی از نرها که بین دستههای دیگر سرگردانند، ملحق شوند. پس از این که چندی را در چنین گروههایی سپری کردند، حیوان نر یا به تنهایی یا به صورت گروهی به دستهای که در آن به دنیا آمده است، ملحق می شود. این حیوان پس از ۶ یا ۷ ماه صاحب ۱ نوزاد میشود.

ماکی کلامدار بنام این میمون دمدراز از موهای مشکی کلاممانند تاج سرش اخذ شده است. معمولاً رنگ رخسارش، صورتی کهرنگ است، اما صورت مادههای شیرده قرمز تیره است. نرها بسیار بزرگتر از مادهها هستند. این حیوان میمونی چابک و فعال است و اغلب وقت خود را روی درختان سپری می کند اما به میل خود روی زمین هم راه می ود و بهخوبی نیز شنا می کند. اشتهایی سیری ناپذیر دارد و از برگها، میوهها، دانههای مغزدار، حشرات، تخم پرندگان و گاهی مارمولکها تغذیه می کند. حدوداً پس از ۱۵۰۰ روز صاحب ۱ و گاهی ۲ نوزاد می شود.

مارموزت نقرداى

Order: Primates: Primates Family: Callitrichidae: Marmosets and Tamarins Size: body: 15 - 30 cm (6 -11 3/4 in), tail: 18 - 40 cm (7 - 15 3/4 in) Range: Brazil, Bolivia Habitat: forest, tall grass

ماكى دمكوتاه

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys Size: body: 50 - 70 cm (19 3/4 - 27 1/2 in), talt: 4 - 10 cm (1-1/2 Range: Burma, S. China to Malaysia Habitat: forest, cultivated land

ماكى ژاپنى

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidos: Old World Monkeys Size: body: 50 - 75 cm (19 3/4 - 29 1/2 in), toil: 25 - 30 cm (9 3/4 Range: Jopan

Habitat: high-altitude forest

ماكي كلاددار

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidee: Old World Monkeys Size: body: 35 - 60 cm (13 3/4 - 23 1/2 in), tail: 48 - 65 cm (18 3/4 - 25 1/2 in) Range: S. India

Habitat: forest, scrub, cultivated and suburban areas

مندريل

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old orld Monkeys Size: body: 55 - 95 cm (21 1/2 - 37 1/2 in), tail: 7 - 10 cm (2 3/4 - 4 in)

- 4 in]
Range: Africa: Cameroon, Gabon
Habitat: forest

منگابی چالاک

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old

World Monkeys
Size: body: 45 - 65 cm (17 3/4
- 25 1/2 in), tail: 45 - 75 cm (17 3/4
- 29 1/2 in)
Range: Africa: S.E. Nigeria, Zaire

Habitat: rain and swamp forest

منكابى كونهسفيد

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys
Size: body: 45 - 70 cm (17 3/4 - 27 1/2 in), tail: 70 cm - 1 m (27 1/2 - 3 1/4 in)
Range: Africa: Cameroon to Ugonda, Kenya, Tonzania

Habitat: forest

ميمون باتلاقى آلن

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidoe: Old

World Monkeys

Size: body: 40 - 50 cm (15.3/4
- 19.3/4 in), toil: 45 - 55 cm (17.3/4
- 21.1/2 in)

Range: Africa: E. Congo, Zaire

Habitat: swampy forest

مندریل - مندریل نر، بابون جنگلی درشت و قوی بنیه ای است؛ با یوزهای کشیده که اشکال دندانهای برجسته و رنگارنگی روی بدنش دیده می شود. مادههای بالغ به مراتب کوچک ترند و دندانههای پوزهٔشان از برجستگی کمتر و اختلاف رنگ صورتشان نیز کمتر است. هرچند روی درختان میخوابد، اما بر زمین و در دستههای حدوداً ۲۰ تا ۵۰ تایی زندگی می کند و به دنبال غذا می گردد. گروه ها از سوی یک یا چند نر پیر مراقبت و هدایت می شود. از میوه ها، به ویژه میوه های مغزدار، برگ ها، حشرات و بیمهرگان کوچک و مهرهداران تغذیه می کند. زاد و ولد در هر موقعی از سال روی می دهد، اما اوج آن از دسامبر تا فوریه است. این حیوان پس از حدود ۷/۵ ماه صاحب ۱ نوزاد می شود.

منگابی چالاک ـ میمونی لاغر ولی قوی است: با پاها و دمی دراز و حاشیهای از مو روی پیشانی. چندین نژاد مختلف دارد که در رنگ اندکی با هم متفاوتاند و برخی از آنها مو روی پیشانی ندارند. از جزئیات رفتارهای روزانهٔ این حیوان آگاهی اندکی در دست است، اما گمان میرود که هم روی زمین، هم روی درختان فعالیت میکند و از برگها، میوهها، محصولات کشاورزی و حشرات تغذیه می کند. این حیوان در دستههای ۱۲ تا ۲۰ تایی شامل چندین نر پیر و مادههای بالغ و چند نوزاد به سر مىبرد.

منگابی کونهسفید - میمونی لاغراندام و ظریف است و از

میمون باتلاقی آلن ـ این میمون دارای ساختار بدنی نیرومندی است و اندام و دمی نسبتاً کوتاه دارد. سری گرد دارد و سبیلهایش بهشکل طوق، از گوشها تا دهان، روی صورتش نقش بسته است. نرها اندکی از مادهها بزرگ ترند و در دیگر موارد کاملا به هم شبیهاند. از عادات و رفتارهای این میمون آگاهی اندکی در دست است. بهصورت گروهی زندگی می کند و عمدتاً از برگها، میوهها، بهویژه میوههای مغزدار، تغذیه می کند و ظاهراً حلزون، خرچنگ، ماهی و حشرات را نیز میخورد. بهخوبی از درختان بالا میرود و میجهد و به میل خود وارد آب می شود. این حیوان در هر نوبت بارداری ۱ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزادها به شکم مادر می چسبند و ۲ تا ۳ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند.

به گرفتن است. نرها از مادهها بزرگترند و دم درازتری دارند. این حیوان

تقریباً تمام اوقات خود را روی درختان یا در خواب یا بیداری سپری می کند.

در روز از میوهها، بهویژه میوههای مغزدار، برگها، پوست درختان و حشرات

بهرهٔ غذایی میبرد. دستههای ۱۰ تا ۳۰ تایی این میمونها با هم زندگی

می کنند، بسیار پرهیاهو هستند و همواره در حال وراجی و جیغ کشیدن اند.

این حیوان پس از ۱۷۴ تا ۱۸۰ روز صاحب ۱ نوزاد میشود و نوزادان تا ۱۰

ماه از شیر مادر تغذیه می کنند.

ابروهای برجسته و یالی که از موهای دراز تشکیل شده است و بر گردن و شانه هایش قرار دارد، شناخته می شود. دم این جانور بسیار بلند و متحرک است و با موهایی تقریباً ژولیده پوشیده شده است. دمش هم تا اندازهای قادر منكابى كونهسفيد منگابی چالاک White-cheeked Mangabey Agile Mangabey Cercocebus galeritus Cercocebus albigena

ميمون <mark>باتلاقي آلن</mark> Allen's Swamp Monkey Allenopithecus nigroviridis

Mandrill Mandrillus sphinx

میمون بینی پهن میمونی درشت و دمدراز است و بینی اششاخص و رو رو به بالاست و نامش هم از همین جا گرفته شده است. روی پیشانی، گلو و گونهها، موهای طلایی رنگی دارد. از آنجا که منطقهٔ محل سکونتش دورافتاده و کوهستانی است، تنها شمار کمی از آنها مشاهده می شود. گفته می شود که در گروههایی افزون بر ۱۰۰ حیوان به سر می برد و از میوهها، عنجه ها، برگها و جوانههای بامبو تغذیه می کند.

میمون بینی در از - این میمون ساختار بدنی نیرومندی دارد و بالای درختان جنگلهای باتلاقی بهسر میبرد. در این مناطق، درختان قوی و مستحکماند و طول شان چندان بلند نیست. این میمون جانوری چابک است؛ چنان که روی شاخهها میدود و میجهد؛ از دمش برای حفظ تعادل کمک میگیرد؛ و حتی از انگشتان درازش نیز برای این کار استفاده می کند. جانور نر بینی بسیار دراز و پیازمانندی دارد و به میزان چشم گیری از حیوان ماده بزرگتر است و شاید دو برابر آن وزن داشته باشد. زمانی که نعره می کشد، بینیاش به سمت بیرون راست می شود. حیوان ماده بینیای به مراتب کوچک تر و صدای آرام تری دارد. میمون بینی دراز در گروههای کوچک شامل ۱ یا ۲ نر بالغ و چندین ماده به همراه چند نوزاد زندگی می کند. غالباً صبحها فعال است و از برگها و جوانههای درخت کرنا و پدادا و نیز از میوهها و شکوفههای درختان دیگر تغذیه می کند. بیش تر روز را بالای درختان به گرفتن حمام آفتاب می گذراند و شبها نیز در همان جا میخوابد. جفت گیری سراسر سال رخ می دهد و پس از حدود ۱۶۶ روز صاحب ۱ نوزاد می شود. مشکل می توان این میمون را در اسارت نگه داشت و شمار آن در حیات وحش نیز بهسرعت رو به کاهش است.

میمون پاتاس ـ این میمون لاغر و پادراز با سرعتی افزون بر ۵۰ کیلومتر در ساعت در زمرهٔ سریع ترین نخستیان روی زمین به شمار می آید. حیوان نر جثهای ۲ برابر حیوان ماده دارد و قسمتهای پایینی اندامش کاملاً سفید است. اندام حیوان ماده هم حنایی یا سفید مایل به زرد است. این میمون به صورت گروهی و در دستههایی شامل یک نر پیر و حداگثر ۱۲ ماده و چند نوزاد زندگی می کند. این دستهها قلمروی گستردهای را اشغال می کنند. هر چند این حیوان روی درختان و در حاشیهٔ جنگل می خوابد، اما

در واقع بیش تر روزش را روی زمین میگذراند و به جستوجوی انواع میوهها، دانهها، برگها، ریشهها، حشرات، مارمولکها و تخم پرندگان میپردازد. در حالی که دستهٔ میمونها مشغول غذا خوردناند، نر سردسته مراقب میماند و افراد دسته را از نزدیک شدن هر دشمنی با خبر میسازد. بیش تر زاد و ولدها بین ماههای دسامبر و فوریه روی میدهد و این حیوان پس از ۱۷۰ روز صاحب ۱ نوزاد میشود. نوزاد این حیوان اولین غذای جامد خود را حدود ۳ ماهگی میخورد.

میمون یشیمالوی معمولی .. این میمون از نظر ساختار بدنی، قوی تر از میمون های عنکبوتی است. موی بدنش ضخیم و کوتاه و بدنش تنومند، سرش گرد، و شکمش برجسته است. روی درختان سریع و چابک است و به کمک چهار دست و پا و با تاب خوردن و تعویض دستی با دست دیگر حرکت میکند؛ اما در قیاس با میمونهای عنکبوتی کمتر با وقار است. شست و انگشتان دیگر این حیوان کاملا مناسب گرفتن شاخههاست و با دمش نیز قادر به گرفتن است. قسمت انتهای دمش بی مو و حساس است. بسیار اجتماعی است و در دستههایی حداکثر ۵۰ تایی زندگی می کند. در روز بهدنبال مواد گیاهی می گردد که اغلب شامل میوهها می شود؛ اما نسبت به دیگر میمونهای دنیای جدید تحرک کمتری دارد. در وهلهٔ اول درختزی است ولی غالباً به سطح زمین می آید و با دمش که باعث حفظ تعادل میشود، راست روی زمین راه میرود. این حیوان پس از دورهای ۱۸ تا ۲۰ هفتهای صاحب ۱ نوزاد می شود. نوزاد در ابتدا به خز ناحیهٔ شکم یا پشت مادر می چسبد و بدین ترتیب، به این سو و آن سو برده می شود، اما پس از چند هفته می تواند به تنهایی و چهار دست و پا از شاخهها بالا برود. این حیوان ۱۲ ماه یا بیش تر به نوزادش شیر میدهد و نوزاد تقریباً در ۴ سالگی به بلوغ میرسد.

ميمون بينىدراز

میمون بینی پهن Order: Primates: Primates

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys Size: body: 53 - 76 cm (20 3/4 - 30 in), tail: 55 - 76 cm (21 1/2 - 30 in)

Family: Cercopithecidae: Old World Mankeys

World Monkeys Size: body: 50 - 83 cm (19 3/4 - 32 1/2 in), tail: 51 cm - 1 m (20 in - 3 1/4 ft)

Range: S.W. and S. China, Tibet, E. India

Habitat: mountain forest; v

Range: Borneo Habitat: mangrove swamps, riverbanks

ميمون پاتاس

Order: Primates: Primates: Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys
Size: body: 50 - 75 cm (19 3/4 - 29 1/2 in), tail: 50 - 75 cm (19 3/4 - 29 1/2 in), tail: 50 - 75 cm (19 3/4 - 29 1/2 in), tail: 50 - 75 cm (19 3/4 - 29 1/2 in)
Range: Africa: Senegal, east to Ethiopia south to Tanzania
Habitat: grassland, dry savanna, forest edge, rocky plateaus

ميمون پشمالوى معمولى

Order: Primates: Primates Family: Cebildoe: New World Monkeys Size: body: 50 - 68 cm (19 3/4 - 26 3/4 in), tall: 60 - 72 cm (23 1/2 - 28 1/4 in) Range: Upper Amazon basin Habitat: forest up to 2,000

> ميمون بينىدراز Proboscis Monkey Nasalis larvatus

ميمون ديانا

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys **Size:** body: 40 - 57 cm (15 3/4 - 22 1/2 in), tail: 50 - 75 cm (19 3/4 - 29 1/2 in)

Range: Africa: Sierra Leone to

Habitat: rain forest

ميمون دىبراتزا

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys Size: body: 40 - 60 cm (15 3/4 - 23 1/2 in), tail: 53 - 85 cm (20 3/4

Range: Africa: Cameroon, south

to Angola, east to Uganda

Habitat: rain and swamp forest,
dry mountain forest near water

ميمون ريشدار

Order: Primates: Primates Family: Cebidae: New World

Monkeys
Size: body; 35 - 48 cm (13 3/4 - 18 3/4 in), tail: 31 - 51 cm (12 1/4 - 20 in)
Range: Upper Amazon basin Habitat: forest

ميمون زوز دكش سرخ

Order: Primates: Primates Family: Cebidae: New World

Monkeys Size: body: 80 - 90 cm (31 1/2 - 35 1/2 in), tail: 80 - 90 cm (31 1/2

- 35 1/2 in) Range: Colombia to mouth of Amazon River, south to Bolivia Habitat: forest, Mangrove

معمون ديانا ميموني لاغراندام و ظريف است و با صورت سياه و سفید، ریش و سینهٔ سفید و لکههای بلوطی روشن و برجستهٔ پشت و اندام پشتی، رنگ آمیزی بسیار خیره کنندهای دارد. همچنین، نوارهای سفید و آشکاری در موهای تیرهٔ ران این حیوان دیده می شود. مادهها کوچک تر از

نرها هستند، اما از دیگر جهات شبیه به یکدیگرند. در بالا رفتن از درختان بسیار عالی عمل می کند و در واقع سراسر زندگیاش را در لایههای میانی و بالایی درختان جنگل سپری می کند. حیوانی پر هیاهو و کنجکاو است و در دستههای حداکثر ۳۰ تایی با هم زندگی می کنند و در رأس این دستهها یک نر پیر قرار دارد. این حیوان صبحهای زود و اواخر بعد از ظهرها به فعالیت میپردازد و از برگها، میوهها، غنچهها و دیگر مواد گیاهی و نیز از برخی حشرات و تخم و جوجهٔ پرندگان تغذیه می کند. پس از دورهای حدوداً ۷ ماهه صاحب ۱ نوزاد می شود و حدود ۶ ماه به او شیر می دهد. میمون دی براتزا - جانوری تنومند و قوی بنیه است. نوار برجستهٔ قهوهای مایل به سرخی با حاشیهٔ مشکی روی پیشانی دارد و ریشش سفید و خوش ترکیب است. شیب پشت این جانور به سمت دم رو به

بالاست و از این رو، کپل این حیوان از شانهها بلندتر است. مادهها شبیه نرها هستند، اما کوچک ترند. در طول روز فعال است و بهخوبی از درختان بالا میرود و شنا نیز می کند. همچنین، به چابکی روی زمین راه میرود و زمان زیادی را بر سطح زمین به غذا خوردن میگذراند. برگها، جوانهها، میوهها، انواع توت، حشرات و مارمولکها غذای اصلیاش را تشکیل میدهند. همچنین، به محصولات کشاورزی نیز دستبرد میزند. در گروههای کوچک خانوادگی، شامل یک نر پیر و چندین ماده همراه با چند نوزاد، و گاهی در دستههای بزرگتری، شامل ۳۰ میمون یا بیش تر، زندگی میکند. این حیوان پس از ۱۷۷ تا ۱۸۷ روز صاحب ۱ نوزاد میشود. نوزاد در ۱ هفتگی از چسبیدن به بدن مادر پرهیز می کند و پس از ۳ هفته، شروع به بالا رفتن از درختان و دویدن می کند.

معمون و مشودار موهایی دراز و ژولیده، صورت این میمون را چون قابی در بر میگیرد و حتی تا روی گردنش هم می آید و دمش هم پشمالو و ضخیم است. جانوری کمرو و محتاط و کاملاً درختزی است و بالای درخت زندگی می کند. گاهی به سطوح پایین تر می رود ولی هر گز به سطح زمین نمی آید. غالباً روی چهار دست و پا حرکت می کند، اما گاهی روی شاخهای بزرگ به حال ایستاده راه می رود و از شاخهای به شاخهٔ دیگر میجهد. در روز بهشکل جفتجفت یا در گروههای کوچک خانوادگی حرکت می کند و از میوهها، انواع توت، عسل، برخی از انواع برگها، پستانداران کوچک، مانند موش و خفاش و نیز پرندگان تغذیه می کند. این حيوان تنها ١ نوزاد بهدنيا مي آورد.

میمون زوز مکش سرخ _ از بزرگترین میمون های دنیای جدید است و خزی به رنگ قهوهای مایل به سرخ و بدن و پاهایی نیرومند دارد. با دمش قادر به گرفتن است و در قسمت زیرین دم، نزدیک به نوک آن، ناحیهای عریان و بسیار حساس وجود دارد. معروف است که همهٔ حیوانات نر این گونه، می توانند صداهای بسیار بلندی از طریق حنجرهٔ مخصوص خود تولید کنند. حنجرهٔ این میمون، بسیار پیشرفته است و عمدهترین سازگاری حنجره، افزایش زیاد استخوان لامی اطراف آن است که محیطی برای نوسان صدا پدید می آورد. آروارهاش با نمایان شدن ریش انبوه، بزرگتر و عميق تر مي شود تا جا براي حنجرهٔ بادشونده فراهم شود. حيوان نر براي خود قلمرویی دارد و سردستهٔ گروههایی ۶ تا ۸ تایی است. به منظور دفاع از قلمرو، جانور نر به نشان تملک خود مدت زمان زیادی به سوی گروههای رقیب زوزه می کشد. بیش تر این فریادها صبحهای زود و اواخر بعد از ظهر انجام می شود، اما ممکن است صدای این حیوان حتی از فاصلهٔ ۳ کیلومتری در هر زمانی از روز نیز شنیده شود. این میمون روی درختان زندگی کرده و بهخاطر بنیهٔ قویاش با زبردستی روی شاخههای بزرگ آمد و شد می کند. انگشتان این حیوان به ترتیبی است که گرفتن شاخهها را برایش آسان می کند؛ بدین گونه که دو انگشت نخست جدا و در مقابل سه انگشت دیگر است، اما این ترتیب قرار گرفتن انگشتان، گرفتن با ظرافت و ماهرانهٔ اشیاء و غذاها را برایش مشکل می کند. این میمون بهخوبی میجهد و برای حفظ

تعادل از دمش که توانایی گرفتن دارد، استفاده می کند. گاهی به سطح زمین میآید و حتی از زمینهای باز نیز گذر می کند. شناگر خوبی نیز هست. برگها و برخی از میوهها غذای اصلی او را تشکیل می دهند. شبهها روی شاخهٔ درختان میخوابد و در هر وقتی از سال زاد و ولد می کند. پس از دورهای که بهطور متوسط ۲۰ هفته به طول می انجامد، ۱ نوزاد بهدنیا می آورد. نوزاد میمون ابتدا به خز مادر می چسبد و بعداً بر پشت او سوار شده، ۱۸ ماه تا ۲ سال نیز از شیر مادر تغذیه می کند.

میمون زوزهکش سیاه این حیوان تنها میمون نری است که رنگش واقعاً سیاه است. رنگ خز مادهها نیز قهوهای است. به صورت گروهی در دستههایی که احتمالاً دارای بیش از ۱ نر است؛ زندگی می کند. این حیوان برای خود قلمرویی دارد و شبیه به میمون زوزه کش سرخ با نعرههای قوی خود از آن دفاع می کند. حنجرة بادشوندهٔ این حیوان زیر ریش انبوهش مخفی شده است و باعث تقویت صدا می شود. این میمون صدای آرام تر قلمروی کوچکتری از میمونهای زوزه کش سرخ دارد. جانوری قوی بنیه با اندامی نیرومند است و با دمش نیز قادر به گرفتن است. بر روی درختان زندگی می کند و غذایش را برگ و میوه تشکیل می دهد. پس از حدود ۲۰ هفته صاحب ۱ نوزاد می شود و نوزاد تا ۲ سال نزد مادر می ماند.

میمون شکم قرمز _ این میمون به ظاهر کمیاب دارای رخساری تیره، پوزهای صورتی و سبیلهای سفید رنگی است. سینه و شکم این حیوان معمولاً قهوهای مایل به سرخ است و نام آن هم از همین جا برگرفته شده است، اما رنگ برخی از آنها خاکستری است. مادهها شبیه نرها هستند و فقط بخش زیرین بدن، بازوها و پاهایشان خاکستری است. به دلیل نایاب بودن این جانور، رفتار و عاداتش ناشناخته مانده است.

میمون شیمال افریقا - میمونی تنومند و بیدم، با سری گرد و پوزهای کوتاه است. نرها از مادهها بزرگترند و موی تاج سرشان بلندتر است. پیش تر در جاهای دیگر؛ از جمله جنوب غربی اروپا یافت میشدند، اما امروزه غير از افريقا تنها در جبل الطارق يافت مي شود؛ جايي كه جمعيت این حیوان به دلیل آوردن نمونههای دیگر از افریقا فزونی گرفته است. این حیوان در دستههای ۱۰ تا ۳۰ تایی متشکل از نرها، مادهها و نوزادان در قلمرویی معین زندگی می کند و روی درختان یا میان سنگها میخوابد. اوایل صبح و بعد از ظهرها مشغول تغذیه می شود و بین روز به استراحت میپردازد. بهخوبی از درختان بالا میرود و روی درخت و زمین بهدنبال غذا، شامل علفها، برگها، انواع توت، میوهها، ریشهها، حشرات و عنکبوتها می گردد. همچنین، باغها و محصولات کشاورزی را نیز غارت می کند. این حیوان پس از دورهای حدوداً ۷ ماهه، ۱ نوزاد و بهندرت دوقلو بهدنیا میآورد. زاد و ولد در هر موقعی از سال روی میدهد، اما اوج آن بین ماه مه و سپتامبر است. نرها در روزهای اول به مادهها در مراقبت و حمل نوزادها کمک میکنند. نوزادها حدود ۳ ماه از شیر مادر تغذیه میکنند و تا ۶ ماه نزد او می مانند،

ميمون زوز دكش سياد

Order: Primates: Primates Family: Cebidoe: New World Monkeys Size: body: 80 - 90 cm (31 1/2 . 35 1/2 in), tail: 80 - 90 cm (31 1/2 . 35 1/2 in), tail: 80 - 90 cm (31 1/2 . 45 1/2 in) Range: S. Brazil to N. Argentina Habitat: forest

ميمون سنجابى

Order: Primates: Primates Family: Cebidoe: New World Monkeys Size: body: 26 - 36 cm (10 1/4 - 14 1/4 in), tail: 35 - 42 cm (13 3/4 - 16 1/2 in) Range: Colombia to Amazon basin Habitat: forest, cultivated land

ميمون شكمقرمز

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecides: Old World Monkeys Size: body: about 45 cm (17 3/4 in), tail: about 60 cm (23 1/2 in) Range: Africa: Nigeria Habitat: forest

ميمون شمال افريقا

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys Size: body: 55 - 75 cm (21 1/2 -29 1/2 in), tail: absent Range: Gibrallar; Africa: Morocco, N. Algeria Habitat: rocky areas, forest clearings on mountains میمون عنکبوتی پشمالو ـ رنگ خز این میمون غالباً از خاکستری مایل به زرد تا قهوهای یا سرخ متغیر است و پوست صورتش هم معمولاً قرمز است، بهویژه هنگامی که حیوان هیجانزده میشود. بدنش نیرومند و دست و پایش بلند و باریک است و مانند دیگر میمونهای عنکبوتی، دمی دارد که از قدرت گیرایی بسیار زیادی برخوردار است و از آن بهجای اندام پنجم استفاده می کند. بخش پایین دم نزدیک به نوک آن، عریان و بسیار حساس است. این حیوان اغلب با تاب خوردن از شاخهای به شاخهٔ دیگر حرکت می کند و از انگشت شست هم برای این کار کمتر بهره می گیرد. در روز فعال است و روی درختان به سر می برد و عمدتاً از میوهها تغذیه می کند. جانوری گروهزی است، اما از عادات و رفتارهای آن در حیات وحش آگاهی اندکی در دست است.

تنها وقار و چابکی کمتری از گیبونها دارد، اما با دست و پا و دم درازش بین میمونهای دنیای Morke Size: از انام جدید در عملیات آکروباتیک از چابک ترین و ماهر ترینها دانسته می شود. سرش کوچک Habit

و وزنش سبک است و قدرت گیرایی دمش

بین پستانداران از همه بیش تر است و از آن برای گرفتن شاخهها و دست یابی به مواد غذایی هنگام حرکت بر

روی درختان استفاده می کند. این دم می تواند تمام وزن او را تحمل کند و او هنگامی که با دم آویزان است و دستها را به اطراف باز کرده است، ظاهر جالب توجهی پیدا می کند. بخشی از قسمت تحتانی دم که نزدیک ترین بخش به نوک آن است، عریان است و شیارهای کوچکی شبیه به خطوط نوک انگشتان آدمی بر آن نقش بسته است و همین مسئله باعث اصطکاک بیش تر می شود و عمل گرفتن را ساده تر می کند. میمون عنکبوتی اغلب برروی درختان تاب میخورد و از دستانش مانند چنگک برای آویزان شدن از شاخهها استفاده می کند. دستش نیز متناسب با کاربرد آن دراز با انگشتانی خمیده و شستی بسیار کوچک است؛ اگر چه این ساختار حالتی عالی برای تاب خوردن بین درختان به این حیوان می بخشد، اما مانع از ظرافت و مهارت در دستیابی به مواد غذایی میشود. این میمون اغلب از دم بسیار حساسش برای جمع آوری غذا و دست یافتن به میوهها استفاده می کند و با دندانش نیز عمل پوست کندن را انجام میدهد. بهندرت به سطح زمین مىآيد و همانجا وسط درختان غذا مىخورد. غذايش بيش تر انواع ميوهها، بهویژه میوههای مغزدار است. در دستههای ۱۵ تا ۳۰ تایی در قلمروی خود زندگی میکند، اما دستهای ممکن است در زمان جستوجوی غذا به گروههای کوچکتری تقسیم شود. غذا خوردن اغلب در اوایل صبح و بعد از ظهرها انجام می شود. این حیوان پس از حدود ۲۰ هفته صاحب ۱ نوزاد میشود و نوزاد پس از ۱۰ ماه یا بیش تر از مادر مستقل میشود.

میمون کالوبوس زیتونی ـ کوچکترین میمون کالوبوس است. سری کوچک و گرد و پوزهای کوتاه و رنگی ملایم دارد. نر و ماده تقریباً به یک اندازه هستند، اما حیوان ماده فاقد موهای راست روی تاج سر است. این حیوان در دستههای خانوادگی شامل یک نر پیر و چندین ماده به همراه چند نوزاد که در مجموع ۶ تا ۱۰ میمون هستند، زندگی می کند. گاهی گروه بزرگتر و افزون بر ۲۰ حیوان است که چندین نر بالغ نیز در آن به سر می برد. این میمون در لایههای میانی جنگل می خوابد، اما روی سطوح شاخههای پایینی غذا می خورد. هرگز به سمت نوک درختان نمی رود

ميمون عنكبوتي يشمالو

Order: Primates: Primates Family: Cebidae: New World Monkeys

Monkeys
Size: body: about 61 cm (24 in), tall: about 67 cm (26 1/4 in)
Range: S.E. Brazil
Habitat: coastal forest

ميمون عنكبوتي سياه

Order: Primates: Primates Family: Cebidae: New World

Monkeys **Size:** body: 40 - 60 cm (15 3/4 - 23 1/2 in), tail: 60 - 80 cm (23 1/2 - 31 1/2 in)

Range: Northern South America to Brazil and Bolivia Habitat: forest

ميمون كالوبوس زيتوني

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidae: Old World Monkeys Size: body: 43 - 50 cm (17 - 19 in), tall: 57 - 64 cm (22 1/2 - 25 1/4 in)

Range: Africa: Sierra Leone to Ghana Habitat: rain, swomp and

و به سطح زمین نیز بهندرت می آید. برگها، و برخی از گلها درشمار غذای اصلی این حیوان اند. نسبتاً بی سر و صداست و از خود صدای خفیفی در می آورد. جزئیات زاد و ولد این حیوان دانسته نیست؛ مگر این که میمون مادر در چند هفتهٔ اول نوزادش را در دهان حمل می کند؛ عادتی که فقط دیگر گونههای کالوبوسها در آن با او سهیم اند.

ميمون عنكبوتي يشمالو

Woolly Spider Monkey Brachyteles arachnoides

میمون عنکبوتی سیاه Black Spider Monkey Ateles paniscus

ميمون كالوبوس زيتونى Olive Colobus Monkey

Procolobus veru

میمون کالوبوس سرخ ـ از این نوع میمون کالوبوس دمدراز لاغر، نژادهای متنوعی یافت می شود و رنگ آنها از قرمز مایل به نارنجی تا قهوهای مایل به قرمز متغیر است و اغلب رنگ پشت و شانههایشان سیاه است. رنگ قسمتهای زیرین بدن شان نیز از زرد مایل به سرخ تا خاکستری یا سفید متغیر است. مادهها کوچکتر از نرها هستند، اما در دیگر موارد کاملاً به هم شبیهاند. این حیوان در دستههای ۵۰ تا ۱۰۰ تایی، شامل گروههای خانوادگی کوچک که هریک از یک نر و چندین ماده و چند نوزاد تشکیل شده است، زندگی می کند. در روز فعال است و بین شاخهها از گلها، جوانهها، میوهها و برگها تغذیه می کند و با حرکات آکروباتیک از کلها، جوانهها، میوهها و برگها تغذیه می کند و با حرکات آکروباتیک از حرختی به درخت دیگر می برد. این حیوان پس از ۴ تا ۵/۵ ماه صاحب ۱ نوزاد می شود و خود به تنهایی از او مراقبت می کند. نوزاد در ۹ تا ۱۲ ماهگی از شیر گرفته می شود.

میمون کالوبوس سیاه و سفید مهمهٔ میمونهای کالوبوس دارای دست و پا و دمی دراز و بدنی نیرومند هستند. در هر دست تنها چهار انگشت دارند و شستشان بسیار کوتاه است یا اصلاً شست ندارند. این حیوان یکی از چند گونهٔ سیاه و سفید است و با بدن خوش بنیه و سر شانههای کردش، شاخص جنس خود دانسته میشود. از موهای دراز و سفیدرنگ سر شانههایش شناخته میشود، اما بسیاری از نژادها در مقدار موهای سفید روی شانه، اندکی با هم تفاوت دارند. این میمون در دستههای خانوادگی شامل چندین ماده و نوزاد به سرپرستی و مراقبت یک نر پیر زندگی می کند. همین که نرهای جوان به بلوغ می سند، یا به تنهایی راه دور را پیش می گیرند یا دستههای می یابند و به آنها ملحق می شوند. هر دسته قلمرو و منطقهٔ غذایی خاص خود را دارد و حتی روی درختان خاصی میخوابند، اما گاهی ممکن است به دیگر دستهها پیوسته، گروههای ۵۰ میخوابند، اما گاهی ممکن است به دیگر دستهها پیوسته، گروههای ۵۰ به با بیش تر را تشکیل دهند. در روز فعال است و اوقاتی از نیمروز را به بستراحت یا نظافت می پردازد. بیش تر غذایش، مانند برگها، میوهها، به استراحت یا نظافت می پردازد. بیش تر غذایش، مانند برگها، میوهها، بوست درختان و حشرات، میان درختانی یافت می شود که با چالاکی

است که روی زمین برود. زاد و ولد سراسر سال انجام می گیرد و این حیوان پس از دورهای ۱۴۷ تا ۱۷۸ روزه صاحب ۱ نوزاد می شود، نوزاد میمون پس از ۳ هفته شروع به بالا رفتن می کند، اما همچنان تا بیش از ۱ سال به شیر خوردن و ماندنش نزد مادر ادامه می دهد. مادهها نوزادهایی غیر از نوزاد خودشان را نیز شیر می دهند.

ميمون وروت - از اين نوع ميمون كه جثه آن از متوسط تا بزرگ متغیر است، نژادهای گونه گونی یافت می شود که در علائم صورت و سبیل با هم متفاوت هستند، اما در کل صورتی سیاه، سبیلی سفید و مویی به رنگ زیتونی مایل به خاکستری یا زرد دارند. اگرچه روی درختان میخوابد یا پناه می گیرد، اما در مناطق باز دنبال غذا می گردد و مسافت هایی را نیز روی زمین می دود. به خوبی از درختان بالا می رود، خوب می جهد و خوب هم شنا می کند. دستههای خانوادگی شامل یک نر پیر و چندین ماده و چند نوزاد با هم زندگی می کنند و ممکن است در روز با دیگر دسته ها نیز دور هم جمع شوند. غالباً میمونی کم سر و صداست؛ اما نرها جیغهایی خشن می کشند و دیگران هم ممکن است در صورت وحشت کردن جیغ بکشند. غالباً حیوانی گیاهخوار است و از برگها، جوانهها، میوهها، گلها، دانهها و پوست درختان تغذیه می کند، اما از حشرات، عنکبوتها، مارمولکها، تخم و جوجهٔ پرندگان نیز بهرهٔ غذایی میبرد. ژاد و ولد سراسر سال انجام می گیرد و این حیوان پس از دورهای ۱۷۵ تا ۲۰۳ روزه ۱ نوزاد بهدنیا می آورد و حدوداً ۶ ماه به او شیر می دهد. نوزاد میمون در چند هفتهٔ اول به شکم مادر می چسبد، اما رفته رفته در هفتهٔ سوم، مادر را رها می کند و در هفتهٔ چهارم شروع به بالا رفتن می کند. هنگامی که نرها به بلوغ جنسی می رسند، کیسهٔ بیضهٔ آنها رنگ سبز مایل به آبی به خود می گیرد.

ميمون كالوبوس سرخ

Order: Primates: Primates
Family: Cercopithecidae: Old
World Monkeys
Size: body: 46 - 70 cm (18 - 27
1/2 in), tail: 42 - 80 cm (16 1/2
- 31 1/2 in)
Range: Africa: Senegal to
Ghana, Cameroon, Zaire, Ugando,
Habitat: rain, swamp and
secondary forest, usually near water

میمون کالوبوس سیاه و سفید

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecides: Old World Monkeys Size: body: 50 - 67 cm (19 3/4 · 26 1/4 in), tail: 63 - 90 cm (24 3/4 - 35 1/2 in) Range: Alrica: Angola to Kenyo Habitata: forest

ميمون وروت

Order: Primates: Primates Family: Cercopithecidee: Old World Monkeys Size: body: 40 - 80 cm (15 3/4 -31 1/2 in), tall: 50 - 70 cm (19 3/4 -27 1/2 in) Range: Africa: Senegal to Somalia, south to South Africa Habitat: savanna, woodland edge

میمونها (۲)

اورانگوتان ـ این حیوان دارای مویی به رنگ قهوهای مایل به سرخ

و ژولیده و بدنی نیرومند و قوی بنیه است و در گروه نخستیان در بزرگی

مقام دوم را دارد. بازوهای این حیوان دراز و قدرتمند است و هنگام راست ایستادن جانور، به مج پا میرسد. در هر یک از دستان پهن این جانور

شست کوچکی وجود دارد که در مقابل انگشت نخست قرار گرفته است.

پای اورانگوتان نسبتاً کوتاه و ضعیفتر از بازوهاست. نرها بسیار بزرگتر و

سنگین تر از مادهها هستند و می توان آنها را از پردههای لیی دور صورت

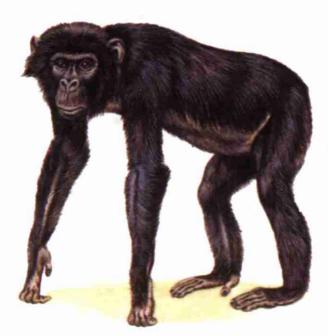
اورانگوتان

Order: Primates: Primates Family: Pongidae: Apes Size: height: 1.2 - 1.5 m (4 - 5 ft), tail: absent

Range: Sumatra, Borneo Habitat: rain forest

زندگی می کند و در روز در همهٔ سطوح درختان به فعالیت می پدازد. در طول شاخههای بزرگ روی چهار دست و پا یا با قامت ایستاده راه می رود و گاهی با دست از شاخهای به شاخهٔ دیگر تاب می خورد. بر زمین نیز روی چهار دست و پا یا به صورت ایستاده راه می رود. میوه غذای عمدهٔ اوست، اما از برگهها، دانهها، جوجه و تخم پرندگان نیز تغذیه می کند. روی درختان، بر لاتهای سکومانند که از شاخهها و ترکهها ساخته شده است، می خوابد و ممکن است هر شب یک لانه برای خود درست کند. پس از ۹ ماه بارداری، انوزاد بهدنیا می آورد و برای مدتی از نوزادش نگهداری می کند. دیده شده است که نوزاد اورانگوتانی اسیر به مدت ۶ سال از شیر مادر تغذیه کرده است. نوزاد زمانی که مادر این سو و آن سو روی درختان حرکت می کند. به خز او می چسبد.

سیامانگ ـ بزرگترین گیبون است؛ با خزی کاملاً سیاه و بیهیچگونه نواری بر روی ابرو. از پردهای که انگشتان دوم و سوم پای این

شامیانزه کوتوله Pygmy Chimpanzee Pan paniscus

حیوان را به هم متصل می کند، شناخته می شود. حیوانی درختزی است و با وجود جثه بزرگش، بسیار چابک است. از شاخهای به شاخه دیگر تاب میخورد و گاه روی شاخههای بزرگ به صورت ایستاده راه می رود. شبها، روی شاخههای قوی و در ارتفاع بالا میخوابد. میوه، به ویژه انجیر، غذای اصلی این حیوان است، اما از گلها، برگها و جوانهها و برخی حشرات و حتی تخم پرندگان نیز تغذیه می کند. جفت جانور بالغ با یکدیگر و در یک قلمرو با نوزادهایشان در سنین مختلف زندگی می کنند، اما جانوران بالغی که جفتی ندارند، تنها به سر می برند. گروه ها با عوعو کردنهای کوتاه و صدای هو کشیدن آشکاری که از طریق کیسه بادشوندهٔ ناحیهٔ گلوی این حیوان تقویت می شود، با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. این حیوان پس از ۲۳۰ تا ۲۳۵ روز صاحب ۱ نوزاد می شود. نوزاد تازه به دنیا آمده تقریباً بی موست و برای ایمنی و گرم شدن به مادر می چسید.

شمامیانزه ـ این حیوان باهوش و گروهزی از انواع صداها و اداها برای برقراری ارتباط استفاده می کند و احتمالاً از با شعور ترین حیوانات است. قوی بنیه و نیرومند است، اما بدنش در قیاس با گوریل از ساختاری سبکتر برخوردار است. تنهای قوی و دست و پایی دراز دارد و بازوان نيرومند اين حيوان از پاهايش بلندتر است. دست و پايش از مج به پايين باریک و دراز است و انگشت شستش در مقابل دیگر انگشتان قرار دارد. نرها اندکی بزرگ تر از مادهها هستند. رنگ مو و پوست صورت گونههای مختلف آن با هم فرق دارد، اما اغلب رنگ صورتشان روشن و رنگ مویشان سیاه است که در جانوران پیرتر، تیرهتر به نظر میرسد. در دو سوی سر گرد این جانور دو گوش یهن و برآمده دیده میشود و لب این حیوان نیز متحرک و ورقلمبیده است. شامیانزه قدرت بالاروندگی خوبی دارد، اما بیش تر وقتش را روی زمین سپری می کند و معمولا روی چهار دست و پا راه می رود؛ اما مواقعی نیز راست میایستد، مثلا وقتی که دستش پر از غذاست. ساختار گروهی این حیوان متنوع تر از گوریل هاست. حیواناتی که در جنگل های بارانی ساکن هستند، در دستههای مختلف متشکل از نرها، مادهها و چند نوزاد یا در گروههایی که تنها از نر و ماده تشکیل شده است و هیچ نوزادی

در آن نیست، به سر میبرند. ترکیب این دسته ها اغلب نیز تغییر میکند. شامیانزهای که در دشتهای بی درخت ساکن است، معمولاً در دستههای باثبات تری شامل یک یا چند نر، چندین ماده و چند نوزاد زندگی می کند. این حیوانات قلمروی خاص خود را دارند که اندازهٔ آن بسته به بزرگی گروه و مقدار مواد غذایی متفاوت است. گروههای همسایه با سر و صدای زیادی با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند، اما معمولا کمتر با هم مواجه می شوند. این حیوان در روز فعال است و سپیدهدم از خواب برخاسته، و بیشتر از مواد گیاهی، مانند انواع میوهها بهویژه میوههای مغزدار، برگها، جوانهها و پوست درختان و نیز تخمها و حشرات، تغذیه می کند. برای بیرون آوردن موریانه ها و مورچه ها از محل اختفایشان، از ساقه ها و شاخه های کوچک بهجای ابزار استفاده می کند. شامپانزهٔ دشتهای بی درخت، جانوران نابالغ را از پشت می گیرد و با زدن سرشان به زمین آنها را می کشد. معمولا شبها روی درختان میخواید و لانهٔ مخصوص به خود را با شاخههای در هم بافته شده، شکسته و خم شده، می سازد. نوزادهای زیر ۳ سال با مادر شان میخوابند. مادهها دورهٔ فعالیت جنسی منظمی دارند و در این دوره، محدودهٔ اندام زادآوری آنها متورم میشود و ممکن است در این حالت با تمام نرهای دسته جفتگیری کنند. معمولا در هر نوبت زاد و ولد ۱ نوزاد و گاهی نیز دوقلو بهدنیا می آورد. زمان بارداری ۲۲۷ تا ۲۳۲ روز است و نوزاد به مدت ۲ یا ۳ سال نزد مادرش میماند.

شامپانزه کوتوله - شبیه به شامپانزه است (گاهی نیز تنها بهعنوان زیرگونه از آن یاد می شود)، اما پاهایی درازتر و لاغرتر و بدنی نحیف تر و صورتی باریک دارد. مو و پوست صورتش سیاه است. روی درختان و روی زمین حرکت می کند و بیش تر از میوهها تغذیه می کند، ولی برگها و جوانهها را نیز میخورد. جانوری گروهزی است و در گروههای خانوادگی زندگی می کند. چندین خانواده ممکن است در منطقهٔ غذایی مناسبی گرد هم جمع شوند. غیر از این موارد، عادات و رفتارهایش بسیار شبیه شامپانزه است. این حیوان پس از ۲۲۷ تا ۲۳۲ روز صاحب ۱ نوزاد می میشود و نوزاد تا ۳ سال نزد مادر می ماند.

سيامانگ

Order: Primates: Primates Family: Pongidae: Apes Size: body: 75 - 90 cm (29 1/2 -35 1/2 in), tall: absent Range: Molaysia, Sumatra Habitat: mountain forest

شاميانزه

Order: Primates: Primates Family: Pongidae: Apes Size: body: 68 - 94 cm (26 3/4 -37 in), tail: absent, height: 1.2 - 1.7 m (4 - 5 1/2 ft) Range: Africa: Guiree to Zaire, Uganda and Tanzania Habitat: rain forest, savanna with

شاميانزه كوتوله

Order: Primates: Primates Family: Pongidae: Apes Size: body: 55 - 60 cm (21 1/2 - 23 1/2 in), tall: absent, height: up to 1 m (3 1/4 ft) Range: Africa: Zaire Habitat: rain forest

و همزمان غریدن و پارس کردن و گاهی با تکه و پاره کردن و پرتاب کردن گیاهان، می ترسانند. هنگامی که سردستهٔ یک گروه می میرد، نرهای جوان برای حکمرانی به رقابت بر میخیزند. این حیوان در روز فعال است. گروهگوریلها حوالی ۶ تا ۸ بامداد از خواب بیدار میشوند؛ مدتی را به تغذیه از مواد گیاهی، مانند برگها، غنچهها، ساقهها، انواع توت، پوست درختان و سرخس می گذراند و سپس به استراحت مشغول می شود. این حیوان ظاهراً آب نمی نوشد، بلکه آب مورد نیاز را از غذاهای آبداری که میخورد، تأمین می کند. بعداز ظهرها دوباره به خوردن مشغول می شود و سپس به لانهای که از شاخ و برگ ساخته شده است، پناه می برد. گوریل های جوان زیر ۳ سال، با مادر خود میخوابند، اما دیگران لانهٔ مخصوص خود را دارند. زاد و ولد ظاهراً سراسر سال رخ میدهد و این حیوان پس از گذشت بیش از ۹ ماه صاحب ۱ توزاد می شود. توزاد کاملاً وابسته به مادر است و در ابتدا یه او می چسبد، اما پس از ۳ ماه می تواند بنشیند و در ۵ ماهگی قادر به راه رفتن و بالا رفتن از درختان می شود. نوزاد به مدت ۱۲ تا ۱۸ ماه از شیر مادر تغذیه می کند و حدود ۳ سال نزد مادر می ماند.

كيبون سياه ـ چندين زيرگونه از گيبون سياه يا تاجدار يافت می شود که در بخشهای مختلف هندوچین میزیند. رنگ خز این جانوران با یکدیگر متفاوت است. جانور نر سیاه و اندکی بزرگتر از ماده است و دستهای مو روی تاج سر دارد. جانور ماده نخودی رنگ است. جانور تر مانند بیش تر گیبون ها، دارای کیسهای در ناحیهٔ گلوست که صدا را تقویت می کند. این حیوان از غذاهای متنوع، بمویژه از میوهها، غنچهها و حشرات تغذیه می کند و گاهی مهرهداران کوچک را میخورد.

گیبون کاکلدار _ گیبون کاکلدار یا کلامدار اسم خود را از کلاه سیاهی که روی سر دارد، گرفته است. این میمون نیز مانند دیگر گیبون ها، با رنگ سفید بهدنیا آمده و رنگش رفته رفته از ناحیهٔ سر به جاهای دیگر گسترش می یابد. زمانی که به بلوغ جنسی می رسد، جانور نر کاملا به رنگ سیاه در میآید، در حالی که مادهها نخودی رنگ هستند و کلاهی سیامرنگ بر سرشان شکل می گیرد. این حیوان

گوریل ـ بزرگترین و تنومندترین حیوان در گروه نخستیان است. آرام، باهوش و گروهزی است و در صورتی که مزاحمتی برایش ایجاد نشود، زندگی صلح آمیز و آرامی را می گذراند. بدنش عضلانی است و با موهای زبر و سیاه پوشیده شده است. تنهای پهن و کوتاه، و سینه و شانههایی فراخ دارد. سرش بزرگ و پوزهاش کوتاه است و چشمها و گوشهایی کوچک دارد. نرهای پیر تاج بلندی دارند. دستان عضلانیاش از پاهای کوتاه و کلفتش بلندتر است و قسمت پایین مج دستش نیز پهن و دارای یک شست و چند انگشت کوتاه است. نرها بزرگ تر و سنگین تر از مادهها هستند و آنهایی که سنشان بیش از ۱۰ سال است، بر پشتشان موهای خاکستری مایل به نقرهای میروید و به همین دلیل است که به حیوان نر پیر، عنوان پشتنقرهای اطلاق میشود. از این حیوان دو نژاد یافت

میشود؛ گوریل پایین دست و گوریل کوهی که به آنها نژادهای غربی و شرقی نیز گفته میشود. روی زمین غالباً با حالتی خمیده راه می رود، به گونه ای که بر آمدگی پشت انگشتان دست بر سطح زمین قرار می گیرد، اما گاهی نیز میایستد. مادهها و جوان ترها از درختان بالا میروند، اما نرها بعدلیل جثهٔ بزرگشان بهندرت چنین می کنند. این حیوان در گروه همشکل و متحدی شامل یک نر حاکم، یک یا دو نر دیگر، چندین ماده و چند نوزاد زندگی می کند. برخی از گروهها ممکن است تنها شامل نر حاکم، ۲ یا ۳ ماده و چند نوزاد باشند. گروه گوریلها در قلمرویی افزون بر ۱۰ تا ۴۰ کیلومتر مربع پرسه میزنند. این منطقه محافظت تمی شود و مرزهای آن هم مشخص نشده است. گاهی ممکن است با گروههای همسایه درگیری ای ایجاد شود، اما از کوبیدن یکدیگر بر روی زمین

گوريل

Order: Primates: Primates Family: Pongidae: Apes Size: Male height: 1,7 - 1,8 m (5 1/2 - 6 ft), Famale height: 1,4 - 1,5 m (4 1/2 - 5 ft), tall; absent Range: Africa: S.E. Nigeria to W. Zaire; E. Zaire into adjacent Habitat: rain forest up to 3,000

كيبون سياه

Order: Primates: Primates Family: Pongidae: Apes
Size: body: 45 - 63 cm (17 3/4 24 3/4 in), tail: absent
Range: Indo-China, Hainan
Habitat: rain foresi

گيبون كاكلدار

Order: Primates: Primates Family: Pongidae: Apes Size: body: 43 - 60 cm (17 - 23 1/2 in), tail: absent Range: S.E. Thailand Habitat: forest

به شدت پایبند قلمرو است و نرها در طول مرزهای قلمرویشان بر سر هم فریاد کشیده، به نزاع بر میخیزند. برنامهٔ غذایی نامنظمی دارد و از برگها، غنجهها، صمغهای گیاهی و حشرات تغذیه می کند.

گیبون کلاس _ این حیوان عاداتی شبیه به سیامانگ دارد، اما از آن کوچکتر است. کوچکترین. گیبون است و گمان می رود شکل و ساختار بدنش شبیه به گیبونهای آبا و نیاکان خود باشد. موجودی بهشدت درختزی است و با مهارت فراوان از درختی به درخت دیگر جهیده، و تاب می خورد. از میوهها، برگها، جوانهها و شاید حشرات تغذیه می کند. گروههای خانوادگی از یک جفت حیوان بالغ و حداکثر ۳ نوزاد تشکیل می شود. این گروههای خانوادگی در یک قلمرو ساکن اند و خواب و خوراکشان با هم است. این حیوان تنها ۱ نوزاد بهدنیا می آورد.

گییون لار رنگ این میمون بین سیاه یا نخودی روشن متغیر است، اما دستها، پاها، نوار ابروها و کنارههای صورت، همواره رنگ روشنی دارند. مانند همهٔ گیبونها، درختزی است و بهندرت به سطح زمین میآید. روی درختان با تاب خوردن با بازوهای درازش، از شاخهای به شاخهٔ دیگر، یا با راست دویدن روی شاخههای بزرگ، به حرکت در میآید. غالباً گیاهخوار است و از میوهها، برگها، جوانهها، غنچهها و گلها و گاه از حشرات تغذیه می کند. این میمون در گروههای خانوادگی ۲ تا ۶ تایی، شامل یک نر و مادهٔ بازوادهایی در سنین مختلف زندگی می کند. به فاصلهٔ هر ۲ تا

۴ سال نیز ۱ نوزاد بهدنیا میآورد. دورهٔ بارداریاش ۷ تا ۷/۵ ماه به طول میانجامد و نوزادان دستکم ۲ سال نزد مادر میمانند و در این مدت از شیر او تغذیه میکنند.

هو لاک _این حیوان دارای دست و پای دراز و خز ژولیدهای است که مشخصهٔ گیبون هاست. گمان می رود نرها و مادهها هماندازه باشند، اما رنگ نرهای بالغ قهوهای مایل به سیاه و رنگ مادهها قهوهای مایل به زرد است. نوزادهای تازه متولدشده، سفید مایل به خاکستری اند و رفته رفته رنگشان به تیرگی گراییده، و پس از چند ماه کاملاً سیاه میشود. رنگ جانور ماده در زمان بلوغ که ۶ یا ۷ سالگی است، کمرنگ تر میشود. این حیوان بیش و کم درختزی است، روی درختان میخوابد و در روز، از شاخهای به شاخهٔ دیگر و درختی به درخت دیگر به دنبال غذا تاب میخورد. میوهها، برگها و جوانهها غذای اصلی این حیوان را تشکیل می دهند، اما از عنکبوتها، حشرات، توزاد حشرات و تخم پرندگان نیز تغذیه می کند. گروههای خانوادگی، شامل یک جفت نر و ماده و چند نوزاد، با هم زندگی میکنند، اما ممکن است چندین خانواده در مناطق غذایی بهدور هم گرد آیند. هر خانواده معمولا در قلمروی خود به غذا خوردن مشغول می شود. فریادهای بلند این حیوان زمانی مهم جلوه می کند که برای ارتباط با گروه خود یا برای ارتباط با دیگر گروهها باشد. جفت گیری در آغاز فصل باران شروع می شود و این حیوان بین ماههای نوامبر و مارس ۱ نوزاد بهدنیا می آورد.

گيبون كلاس

Order: Primates: Primates Family: Pongidae: Apes Size: body: 65 - 70 cm (25 1/2 -27 1/2 in), tall: absent Range: Mentawi Islands west to Sumatra Habitat: hill and lowland rain

کیبون لار

Order: Primates, Primates Family: Pongidoe: Apes Size: body: 42 - 58 cm (16 1/2 -22 3/4 in), tall: absent Range: S. Burma, Molaysia, Thailand, Cambodia, Sumatra Habitat: rain forest, dry forest

هولاک

Order: Primates: Primates Familty: Pongidoe: Apes Size: body: 46 - 63 cm (18 - 24 3/4 in), tail: absent Range: Bangladesh, E. India, S. China, N. Burma Habitat: hill forest

Manatess
Family: Dugongidae: Dugong
Size: up to 3 m (9 3/4 ft)
Range: Coast of E. Africa, Indian
Ocean, Red Sea to N. Australia
Habitat: coastal waters

سىوال

Order: Cetacea: Whales Family: Balaenopteridae: Rorauals

Size: 15 - 20 m (49 - 65 1/2 ft)
Range: All oceans (not polar regions)

Habitat: open ocean

گاو دریایی امریکایی

Order: Sirenia: Dugangs,

Manatees
Family: Trichechidae: Manatees
Size: up to 3 m (9 3/4 ft)
Range: Allantic Ocean: Florida
to Guyana

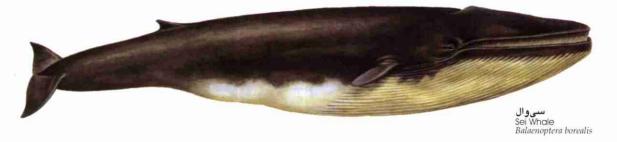
Habitat: coastal waters

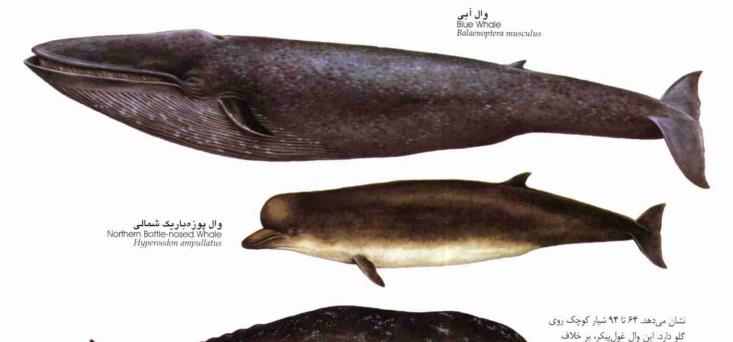
دوگانگ - حیوانی بزرگ و آباننز است و با دمش که شبیه به پیکان صلیبی شکل لنگر کشتی است، شناخته می شود. سری سنگین و پوزهای گوشتی و تا حدی شکافته دارد. جانور نر دارای دو دندان نیش بزرگ است که از دندانهای نیش جلویی شکل گرفته است، اما این دندانها به این علت که زیر لبهای گوشتی حیوان قرار دارند، به سختی دیده می شوند. جانوری کمرو و منزوی است و زندگی اش عاری از تحرک است؛ به گونهای که بیش تر اوقاتش را در کف دریا دراز می کشد و گهگاه برای تنفس به سطح آب می آید. مجاری تنفسیاش در بالای پوزه واقع است و این حیوان در حالی که تقریباً زیر آب رفته است، می تواند تنفس کند. خزهها و علفهای دریایی، غذای اصلی اش را تشکیل می دهند. از عادات و رفتارهای زمان زاد و ولد این حیوان اگاهی اندکی در دست است، اما گمان می رود دورهٔ بارداری اش حدود یک سال به درازا بکشد. تک نوزاد این حیوان در آب بهدنیا می آید.

سعیوال - جانوری است آبانغز با سری پهن که شناگر تندرویی نیز هست و سرعت حرکتش در آب به ۵۰ کیلومتر در ساعت میرسد. غالباً نزدیک به سطح آب، از انواع پلانکتونها و انواع ماهیها، بهویژه ماهی مرکب، تغذیه میکند. گروههای خانوادگی ۵ یا ۶ تایی این والها، با هم حرکت میکنند و پیوند بین جفتها مستحکم است و ممکن است تا سالها ادامه پیدا کند. دورهٔ بارداری ۱۲ ماه است و نوزاد تا ۶ ماه توسط مادر تغذیه میشود.

گاو دریایی امریکایی - گاو دریایی تنهای سنگین تر از دوگانگ دارد و می توان آن را از طریق دم تخم مرغی شکلش تشخیص داد. در هریک از بالههای این جانور، سه ناخن دیده می شود که از آنها برای جمع آوری غذا استفاده می کند. شبها به کمک حس لامسه و بویایی به دنبال غذا می گردد. برنامهٔ غذایی اش کاملاً متنوع است، زیرا هر نوع گیاهی را می خورد و نیز اغلب جانوران بی مهرهٔ کوچک را به همراه گیاهان می بلعد. بیش تر اوقات روز را در بستر اقیانوس دراز می کشد و هر چند دقیقه یک بار برای تنفس به سطح آب می آید. جانوری گروهزی است و به صورت خانوادگی زندگی می کند. گاهی هم در گلههای بزرگ تر گرد هم می آیند. دورهٔ بارداری اش حدود یک سال است و یک نوزاد به دنیا می آورد که به کمک مادر برای تنفس به سطح آب می آید.

وال آبی ـ بزرگترین پستانداری است که تاکنون با به عرصهٔ حیات گذاشته است. وزن این حیوان گاهی به ۱۴۶ تن نیز میرسد. بدنش آبانز است و باوجود تنهای غول آسا، وقار زیادی از خود در آب

مشغول است و در این مدت در آبه ۱ تا ۴ تن آبهای مغذی قطبی به سر میبرد و روزانه ۱ تا ۴ تن میگوی کوچک میخورد. وقتی در پاییز رفته رفته یخها مناطق غذاییاش را در بر می گیرند، به سمت استوا کوچ می کند، اما تا زمانی که در آبهای گرمتر قرار دارد، چیزی نمیخورد. در همین زمان جفت گیری می کند و پس از دورهای ۱۱ تا ۱۲ ماهه سال بعد نوزادانش را در آبهای گرم بهدنیا می آورد. با این که از سال ۱۹۶۷ تاکنون حمایت شده است، اما جمعیتش بسیار کم است و در معرض انقراض قرار دارد.

بسیاری از استخوان وال ها، منحصراً از چند گونهٔ اندک سخت پوستان پلانکتونی کوچک تغذیه می کند. در ماههای تابستان به خوردن

وال پور مباریک شمالی - جانوری خوش بنیه با تنهای استوانهای است بیشانی برجسته و متورمی دارد که در نرهای پیر، بیش تر نمود دارد. نرها غالباً از مادمها بزرگترند. نر بالغ تنها ۲ دندان در آروارهٔ پایینی دارد، اما همین یکی هم چنان در لثهها فرو رفته است که دیده نمی شود. مادمهای بالغ نیز تنها ۲ دندان دارند و دندانهای آنها هم در لثهها فرو رفته است. برخی از این والها دندانهای غیر قابل رؤیت دیگری نیز درون لتههایشان برخی از این والها دندانهای غیر قابل رؤیت دیگری نیز درون لتههایشان دارند. از انواع ماهی، بهویژه ماهیم کب و شاهماهی شمالی و گاه از ستارهٔ دریایی تغذیه می کند. گمان می رود نسبت به دیگر انواع والها تا ژرفای بیش تری در آب فرو می رود و بی تردید مدتی بیش تر از همهٔ آنها در زیر آب بیش تری در آب فرو می مود و بی تردید مدتی بیش تر از همهٔ آنها در زیر آب می ماند. جانوری گروه و معمولاً از یک تر و چند ماده و نوزادان شان تشکیل می شود. این حیوان در بهار و تابستان جفت گیری می کند و طول دورهٔ بارداری اش حدود ۱۲ ماه است. این وال بین ۹ تا ۱۲ سالگی به بلوغ جنسی می رسد از ۲۸۸۸ که شکار تجاری این حیوان شروع شد، از جمعیت آن به میزان محسوسی کاسته شده است.

برآمدگیها در قسمتهای پایین پشتش دیده میشود. آروارهاش انحنای کمی دارد و پوزهاش نوکتیز است. نرها از مادهها بزرگ ترند. مانند بسیاری از استخوان والها، با تصفية أب از لابه لاي رديفي از صفحات شاخي سختي که از آروارهٔ بالایی معلق اند، از جانوران پلانکتونی کوچک تغذیه می کند. هر جانوری که در آب باشد، در این صفحات گیر میافتد و آب از کنارهٔ دهان به بیرون رانده میشود. این وال با استفاده از زبان، غذا را از این صفحات به عقب دهانش هدایت می کند و می بلعد. در بستر دریا تغذیه می کند و برخلاف دیگر استخوان والها، رسوبات را با پوزهٔ نوکتیزش تحریک مى كند و أن گاه أب به هم آميخته را غربال مى كند. اين حيوان حدود ۲۰۰۰۰ کیلومتر بین مناطق غذایی شمال و مناطق زاد و ولد در جنوب راه می پیماید. تابستانها را در أبهای غنی قطب شمال سپری می كند و همین جاست که بیشتر کار خوردنش در طی سال را انجام میدهد. این والها در مناطق زاد و ولد گرد می آیند و آیین های جلب توجه جفت را انجام میدهند. جانورانی که قصد زاد و ولد دارند، دو به دو جدا میشوند و در حالی که با آنها یک نر اضافی نیز هست، در آبهای کم عمق دراز میکشند و در هنگامی که جفتها، جفتگیری می کنند، نر دوم پشت سر ماده دراز کشیده، ظاهراً از او محافظت می کند. دورهٔ بارداری ۱۲ ماه به درازا می کشد، از همین رو، نوزاد وال سال بعد به دنیا می آید و پس از گذشت حدود ۲ ماه از

وال خاكسترى ـ اين حيوان بدون بالة بشتى است، اما رديفي از

وال آبي

Gray Whale Eschrichtius robustus

Order: Cetacea: Wholes Family: Balaenopteridae: Rorquals Size: 25 - 32 m (82 - 105 ft) Range: All oceans Habitat: open ocean

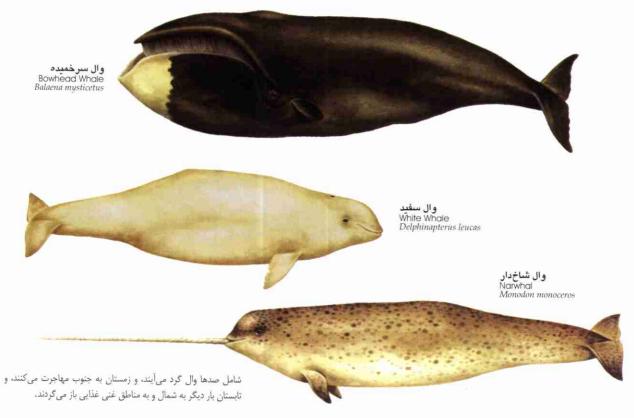
وال پوزەبارىك شىمالى

Order: Cetacea: Wholes Family: Ziphildoe: Beaked Wholes Size: 7.3 - 10 m (24 - 33 ft) Range: Arctic, N. Allantic Oceans Habitat: deep offshore waters

وال خاکستری

Order: Cetacea: Whales Family: Eschrichtidae: Gray Whale Size: 12.2 - 15.3 m (40 - 50 ft) Range: N.E. and N.W. Pocific Ocean Habitat: coastal waters

عمرش، با مادر به سوی شمال سفر می کند.

وال سرخميده

Order: Cetacea: Whales Family: Balcenidae: Right Whales Size: 15 - 20 m (49 - 65 1/2 ft) Range: Arctic Ocean Habitat: coastal waters

وال سفيد

Order: Cetacea: Whales Family: Monodontidae: White Size: 4 - 6.1 m (13 - 20 ft) Range: Arctic Ocean and Habitat: shollow seas, estuaries,

وال شياخدار

Order: Cetacea: Whales Family: Monodontidae: White Size: 4'-6.1 m (13 - 20 ft) Range: High Arctic Ocean (patchy

Habitat: open sed

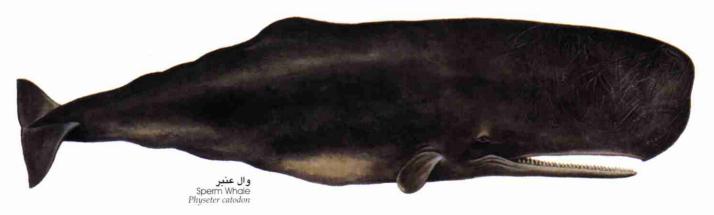
وال سرخمیده داین وال دارای سری بزرگ است و بدنش بهشدت در انتهای دم باریک می شود. آروارههای این وال صفحات شاخی را در خود جای داده و کاملاً منحنی است. این وال دارای بزرگترین صفحات شاخی است و از کوچکترین سخت پوستان پلانکتونی که در این صفحات شاخی گرفتار میسازد، تغذیه می کند. در اوایل بهار جفت گیری می کند و پس از دورهای ۱۰ تا ۱۲ ماهه، یک نوزاد بهدنیا می آورد. گاهی دوقلو نیز بهدنیا مى آورد. مادر، نوزادش را تقريباً به مدت يک سال تغذيه مى كند.

وال سفید ـ این حیوان بیش تر با نام بلوگا شناخته می شود. دارای بدنی استوانهای و خیل است و منقار مختصری دارد. به جای بالهٔ پشتی، برآمدگی کوتاهی بر پشتش خودنمایی می کند. هنگام تولد، رنگش قرمز تیرهٔ مایل به قهوهای است و پس از آن به خاکستری تیرهٔ مایل به آبی تبدیل می شود. رفته رفته رنگ شان روشن تر می شود و حدود ۶ سالگی سفید شیری می شود. حدود ۳۲ دندان دارد و در کف اقیانوس و در آبهای کم عمق، بیش تر از سخت پوستان و برخی ماهی ها تغذیه می کند. این جانور می تواند زیر تودهٔ یخها شنا کند و راه خود را از میان یخپارهها باز کرده، نفس بکشد. در ۵ تا ۸ سالگی به بلوغ جنسی میرسد. در اوایل بهار جفت گیری می کند و نوزادانش در تابستان پس از دورهای حدوداً ۱۴ ماهه بهدنیا می آیند. از آنجا که نوزادان دست کم تا یک سال شیر میخورند، این جانور تنها هر سه سال یک بار قادر به زاد و ولد است. همهٔ والهای سفید پرهیاهو هستند و برای ارتباط، زیاد سر و صدا می کنند و همچنین، برای ردیابی، صداهای کوتاهی در می آورند. سر و صدای زیاد این حیوان باعث شده است که شکارچیان سدهٔ نوزدهم به او لقب قناری دریایی بدهند. این والها در گروههای بزرگ

وال شیاخدار _ جانور نر عاج ماربیج فوق العادهای دارد که در واقع دندان نیش بالایی و سمت چپ این حیوان بهشمار می رود. این دندان از سوراخی در لب بالایی رشد می کند و این عاج را که گاهی بیش از ۲/۷ متر طول دارد، تشكيل مي دهد. عاج حيوان ماده ممكن است گاهي كوتاه باشد. علت وجودى اين عاج مشخص نيست، اما احتمال دارد مشخصه اي جنسی باشد که نرها برای تسلط بر دیگر نرها و تحت تأثیر قرار دادن مادهها از آن استفاده می کنند. این جانور از انواع ماهی، به ویژه ماهی مرکب، خرچنگ و میگو، تغذیه میکند. در واحدهای اجتماعی ۶ تا ۱۰ تایی به سر میبرد و ممکن است هنگام مهاجرت گروههای بزرگتری را نیز تشکیل دهد. این وال صداهای کوتاهی در می آورد، اما دانسته نیست که این صداها برای ردگیری است یا نه. وال شاخدار در اوایل بهار جفت گیری می کند و دورهٔ بارداری اش ۱۵ ماه به طول می انجامد. مادران تا ۲ سال به نوزادان غذا می دهند. نوزادان هنگام تولد، خاکستری تیره مایل به آبی هستند، ولی به تدریج که بالغ می شوند، رنگ شان به قهوه ای چندرنگهای تبدیل میشود.

وال عنبر ـ بزرگترين وال دنداندار است. سرش بزرگ است و یک سوم کل بدنش را در بر می گیرد. آروارهای کوچک دارد که نامتناسب مینماید و عقبتر از پوزهاش قرار دارد. کوهانی گوشتی بر پشت خود دارد که در ورای آن چندین کوهان کوچک تر وجود دارد. بالههایی کوتاه دارد، اما دمش بزرگ و قدرتمند است و برای سرعت گرفتن مفید. در اطراف مجاری بینیاش که روی پوزهٔ غول اسایش قرار دارد، تودهای از مادهٔ مومیشکلی موسوم به اسپرماستی وجود دارد که وقتی وال در آب فرو میرود، این ماده

والها و پستانداران دریایی

به مجاری یادشده اجازه می دهد از آب پر شود و با کنترل میزان آب و دمای آن در عمقهای مختلف، غلظت این موم و به تبع آن شناوری کل بدن وال را تغییر دهد. این روند به وال اجازه می دهد که به اعماق آب برود، آنجا در شناوری خنثی باقی بماند، و در همان حال بهدنبال غذا بگردد. معروف است که این وال به ژرفای ۱۰۰۰ متری فرو میرود، اما حتی ممکن است تا دو برابر این مقدار نیز پایین رود. غالباً از انواع ماهیهای بزرگ آبهای عمیق، بهویژه ماهی مرکب و نیز از خرچنگها و دیگر موجودات آبی، تغذیه می کند. این حیوان برای یافتن غذا در اعماق تاریک اقیانوس به سیستم صوتی خاصی نیاز دارد. همهٔ والهای عنبر در بهار به سوی قطبها می کوچند و در پاییز به استوا باز می گردند. مادهها و جوان ترها از آبهای معتدل آنسوتر نمی روند، اما نرهای بالغ، مستقیم به سوی یخها و مناطقی که طول جغرافیایی زیادی دارند، سفر می کنند. این والها در زمستان به نواحی گرمسیر بازگشته، با یکدیگر بر سر تصاحب گروه مادهها که شامل ۲۰ تا ۳۰ مادهٔ مستعد برای زاد و ولد است، رقابت می کنند. نرهای زیر ۲۵ سال، به این گروهها دسترسی ندارند و در گروههای مجردی گرد هم جمع میشوند. دورهٔ بارداری این وال ۱۴ تا ۱۶ ماه به طول میانجامد. وقتی ماده زایمانش را انجام داد، دور و برش مادههای بالغ و ملازم جمع میشوند و منتظر میمانند تا مادر را یاری دهند و به نوزاد تازه متولد شده کمک کنند تا اولین تنفسش را در سطح آب انجام دهد. مثل دیگر والها، در هر نوبت یک نوزاد به دنیا می آورد، اما گاهی دوقلوزا نیز هست. مادران تا ۲ سال به نوزادان شان شیر میدهند.

وال عنبر

Order: Cetoceo: Wholes Family: Physeteridae: Sperm Wholes Size: 11 - 20 m (36 - 66 ft) Range: All oceans Habitat: temperate and tropical

وال عنبر كوتوله

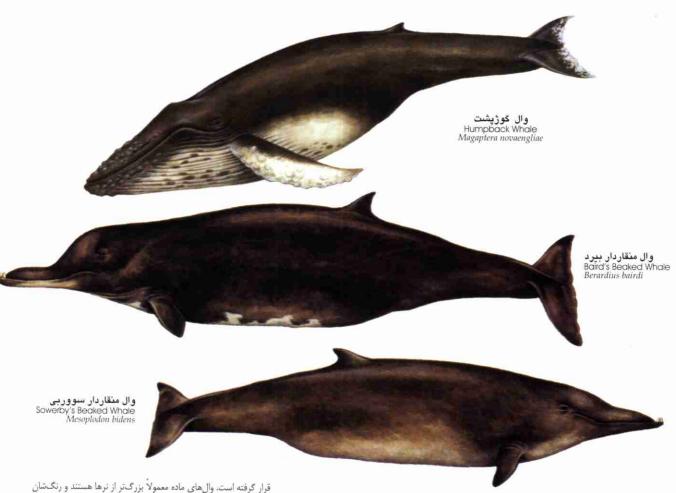
Order: Cetocea: Whales Family: Physeteridae: Sperm Whales Size: 2.4 - 2.7 m (8 - 9 ft) Range: All oceans Habitat: tropical and subtropical

وال عنبر کوچک

Order: Cetacea: Whales Family: Physeteridae: Sperm Whales Size: 3 - 3.4 m (10 - 11 ft) Range: All oceans Habitat: tropical, warm tempérale sesses رفتارهای زیستشناختی این حیوان آگاهی اندکی در دست است، اما گمان می رود که از انواع ماهیها، بهویژه ماهی مرکب، تغذیه می کند. گونههای غذایی که از شکم این وال به دست آمده است، همگی در ژرفای بیش از ۲۵۰ متری زندگی می کنند. از این رو، ظاهراً برای به دست آوردن غذا به اعماق زیاد فرو می رود.

وال عنبر کوچک - آروارهٔ پایینی که سر پهن این حیوان آن را در بر گرفته است، ظاهری تقریباً کوسهمانند به او میبخشد. بر خلاف قوم و خویشهای غول پیکرش که سر نامتناسب و بزرگتری نسبت به بدنشان دارند، سراین وال تنها حدود ۱۵ درصد از طول بدنش را در بر می گیرد. ۱۲ جفت دندان یا بیش تر، در آروارهٔ پایینی دارد و بالههای کوتاه و پهنش خیلی جلو و نزدیک به سر واقع شدهاند. همچنین، بالهٔ پشتی کوچکی دارد که بدن حیوان، پشت آن بهصورت چشمگیری باریک میشود. گمان میرود که وال کندرویی باشد. چه در آبهای عمیق، چه کمعمق از انواع ماهیها، بهویژه ماهی مرکب و خرچنگها، تغذیه میکند، ازاین رو، بر خلاف والهای عنبر، گونهای صرفاً متعلق به آبهای عمیق نیست. این حیوان را اغلب تنها مشاهده کردهاند، اما شواهد حاکی از آن است که این حیوان گروههای اطلاع اندکی در دست است، اما گمان میرود که دورهٔ بارداریاش حدود ۳ تا ۵ تادکی در دست است، اما گمان میرود که دورهٔ بارداریاش حدود ۱۹ ماه باشد. نوزادان در بهار بهدنیا میآیند و حدود یک سال توسط مادر تغذیه می شوند.

وال گوژیشت

Order: Cetacea: Whales Family: Balaenopteridae: Rorquals Size: 14.6 - 19 m (48 - 62 ft) Range: All oceans Habitat: oceanic, coastal waters

وال منقاردار بيرد

Order: Cetacea: Whales Family: Ziphiidae: Beoked Whales Size: 10 - 12 m (33 - 39 ft) Range: Temperate N. Pacific Ocean Habitat: deep water over 1,000 m (2,200 ft)

m (3,300 ft)

وال منقاردار سووربى

Order: Cetocea: Wholes Family: Ziphildae: Beaked Wholes Size: 5 - 6 m (16 1/2 - 20 ft) Range: N. Atlantic Ocean Habitat: deep, coal coastal

وال کوژپشت - آروارهٔ پایینی این وال انحنای مشخصی دارد و بهطور متوسط بر گلویش ۲۲ شیار کوچک دیده میشود. یکی از مشخصههای بارز این حیوان، برآمدگیهای کوچکی است روی بدن و بالههایش با طول ۵ متر. این برآمدگیها در لبهٔ جلویی کنگره دار هستند. این حیوان نسبت به وال آبی اجتماعی تر است و معمولاً در گروههای خانوادگی ۳ یا ۴ تایی مشاهده میشوند، اما ممکن است با بسیاری از گروههای دیگر ارتباط برقرار کنند. در نیم کرهٔ جنوبی از سخت پوستان پلانکتونی تغذیه می کند و در نیم کرهٔ شمالی از ماهیهای کوچک. در هر دو نیم کره تابستانها را در نواحی قطبی، به تغذیه می پردازد و زمستان به طرف مناطق و تغذیهٔ نوزاد تا نزدیک به یک سال بر عهدهٔ مادر است. فوق العاده ترین و پیچیده ترین آواها را در بین والها ازخود درمی آورد. جمعیتهای مختلف آوازهای خاص خود را دارند، این آوازها ممکن است ساعتها تکرار شوند و سال به سال تغییر کنند.

وال منقار دار بیرد - بزرگترین وال منقاردار است. منقاری کاملاً مشخص دارد و آروارهٔ پایینیاش جلوتر از بالایی است. یک جفت دندان از نوک آروارهٔ پایینی بیرون زده است و پشت آن یک جفت دندان کوچکتر

روشن تر است، با این همه، دندانهای کوچک تری دارند. اغلب بر بدن نرهای بالغ آثار زخم دیده می شود که هم نوعان خودشان پدید آوردهاند و نشانگر این است که رقابت بر سر به دست گرفتن رهبری گروه مادههای باردار بین شان زیاد است. عمومی ترین واحد اجتماعی آن ۶ تا ۳۰ عضو دارد که در رأس آن یک نر حاکم است. در اواسط تابستان جفت گیری می کند و دورهٔ بارداریاش گاه ۱۰ ماه یا بیشتر به درازا میکشد. الگوی مهاجرت این حیوان دقیقاً برعکس روال عادی کوچ والهاست. تابستان را در منطقهٔ حد فاصل أبهای گرم تا جنوب منطقهٔ محل سکونت خود، در نزدیکی کالیفرنیا و ژاپن سپری می کند و سپس در زمستان به آبهای سردتر دریای برینگ و مناطق مشابه مهاجرت می کند. این مهاجرت، احتمالا به فراوانی محلی منابع غذایی بستگی دارد. این حیوان در عمق آب فرو میرود و از انواع ماهی، بهویژه ماهیهای مرکب، هشتپا، انواع خرچنگها و دیگر بیمهرگان، تغذیه می کند. وال منقاردار آرنوا که در آبهای معتدل اقیانوس آرام جنوبی و اطلس جنوبی یافت میشود، قوم و خویش نزدیک و همتای جنوبی این جانور است. وال یادشده اگرچه بهندرت دیده می شود، اما گمان می رود که دارای ظاهر و رفتار مشابهی با وال منقاردار بیرد باشد.

وال منقاردار سووربی ـ در تیرهٔ مزویلودون، ۱۲ گونه وال منقاردار یافت میشود. بیشتر آنها در آبهای عمیق و دور از کشتیها

والها و پستانداران دریایی

زندگی می کنند. از این رو، بهندرت دیده میشوند و عادات و رفتارهای آنها کمتر دانسته است. بدن تمامشان مدور است و بالههایشان نسبت به بدن شان کوچکتر است. نوع نر آن از نوع ماده بزرگتر است. آثار زخم زیادی که بر بدنهای والهای بالغ مشاهده میشود، برخی بهوسیلهٔ انگلها پدید آمدهاند و برخی دیگر شاید نتیجهٔ نزاع بین والهای همگونه باشد. وال منقاردار سووربی اولین وال منقارداری است که سال ۱۸۰۴ در هر سوی آروارهٔ پایینیاش، دندانی نوکتیز دارد. مادهها هم در همین موضع دندان کوچکتری دارند که اصلاً دیده نمیشود. انواع ماهیها، بهویژه ماهیهای کوچک و ماهیمرکب، غذای اصلی او را تشکیل میدهند. عادات و رفتارهای زاد و ولد این حیوان، ناشناخته مانده است، اما گمان میرود که زمستانها به جنوب میکوچد و در مناطق زمستانی اما گمان میرود که زمستانها به جنوب میکوچد و در مناطق زمستانی

وال منقاردار شبورد این جانور تا سال ۱۹۳۳ کشف نشده بود و از آن موقع تاکنون نیز شمار اندکی از این جانور دیده شده است. تا همین اواخر چنین تصور می شد که این گونهٔ جانوری، تنها در اطراف نیوزیلند یافت می شود، اما در سال ۱۹۷۰ نمونه های دیگری در سواحل دور آرژانتین و شیلی نیز یافت شد، به خاطر شکل خاص دندانش، در خانوادهٔ وال ها، حیوانی منحصر به فرد دانسته می شود. یک جفت دندان بزرگ در نوک آروارهٔ پایینی و ۱۲ جفت یا بیش تر، پشت سر آن دارد و از حدود ۱۰ جفت دندان دیگر نیز در آروارهٔ بالایی برخوردار است. در عادات و رفتار و ظاهر، هیچ تفاوتی با دیگر اعضای خانوادهٔ وال ها ندارد. گمان می رود که انواع ماهی، به ویژه ماهی مرکب، غذای اصلی این حیوان را تشکیل دهد.

وال منقاردار كو و به این حیوان بدنی دو كی شكل و منقاری نمایان دارد كه مشخصه خانوادهٔ اوست. نرهای بالغ با دو دندانی كه از آروارهٔ پایینی بیرون زده است، به سادگی قابل تشخیص هستند، اما در مادهها این دندانها در لثهها پنهان مانده است. رنگ این وال بسیار متغیر است: رنگ تعداد زیادی از والهای اقیانوس هند و آرام قهوهای است كه برخی پشتشان تیرهتر و سرشان تقریباً سفیدتر است، در حالی كه رنگ والهای اقیانوس اطلس، خاكستری یا آبی مایل به خاكستری است. بر سخن همهٔ نژادها آثار زخم و لكههای رنگ و رو رفتهٔ بیضی شكلی دیده می میود كه بر اثر وجود ماهیهای مكندهٔ انگل پدید آمده است. انواع ماهیهای آبهای عمیق، بهویژه، ماهی مركب، طعمهٔ اصلی این حیوان را تشكیل می دهد. این وال برای شكار به عمق زیاد فرو می رود و تا ۳۰ دقیقه آن جا می ماند. فصل مشخصی زاد و ولد نمی كند و نوزادان هر وقت از سال به دنیا می آیند. گروههای حداكثر ۱۵ تایی از این حیوانات با هم از سال به دنیا می آیند. گروههای حداكثر ۱۵ تایی از این حیوانات با هم زندگی می كنند و به سفر می روند.

وال مینکی ـ کوچکترین عضو خانوادهٔ رورکوال است. پوزهای برجسته، بازیک و نوکتیز دارد و ۶۰ تا ۷۰ شیار کوچک بر گلویش دیده می شود. در مناطق قطبی عمدتاً از سختپوستان پلانکتونی تغذیه می کند، اما در نواحی معتدل اغلب بیش از دیگر استخوان وال از انواع ماهی ها، به ویژه ماهی مرکب، استفادهٔ غذایی می کند. در غیر قصل زاد و ولد، تنها یا با جفت خود دیده می شود. اما در مناطق غذایی غنی، ممکن است گروههایی از این حیوان دور هم جمع شوند. دورهٔ بارداری اش ۱۰ تا ۱۱ ماه به درازا می کشد و نوزادان ۶ ماه از شیر مادر تغذیه می کنند.

وال منقاردار شيرد

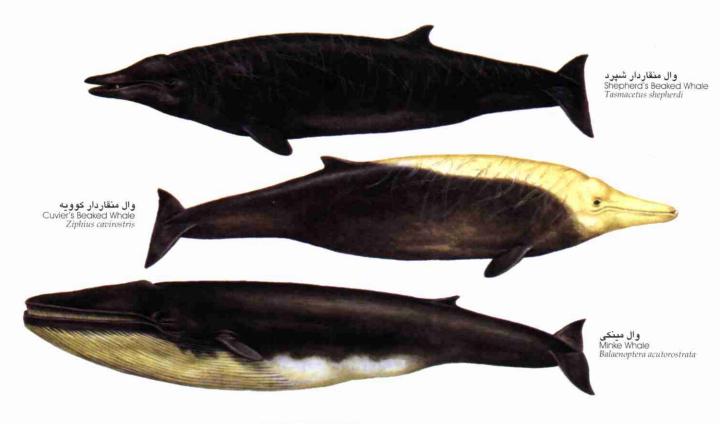
Order: Cetaceo: Whales Family: Ziphildae: Beaked Whales Size: 6 - 6.6 m (20 - 22 ft) Range: New Zealand seas, off coasts of Argentina and Chile Habitat: coasts, open ocean

وال منقاردار كوويه

Order: Cetacea: Whales Family: Ziphiidae: Beaked Whales Size: 6.4 - 7 m (21 - 23 fi) Range: All oceans, temperate and tropical areas Habitat: deep waters

وال مينكي

Order: Cetocea: Whales Family: Boloenopteridoe: Rorquolis Size: 8 - 10 m (26 - 33 ft) Range: All oceans, temperate and polor oreas Habitat: shallow water, estuaries, rivers, inland sees

~ نعلاسبى فيليپينى ۶۴	~ هیسپید ۵۲	توکو توکو ۳۸	~ کوهی ۲۶	
~ نعلاسبی کوچک ۶۴	خفاش الوان ۵۴	تىتى ١۵١	بنتنگ ۱۱۲	ži
~ هارپی ۶۴	~ بالزرد ۵۴		بندی کوت قهوهای ۱۰۸	
~ هارتنوزد ۶۵	~ بالمکشی پیتر ۵۴	5	بندی کوت گان ۱۰۸	نمايه
خوک بوتهزار ۶۷	~ پامکنده ۵۵	جاگوار ۱۱۸	بوتو ۷۴	**
~ خرطومدار برزیلی ۳۲	~ پوژهاستوانهای میوهخوار ۵۵	جربیل بزرگ ۳۹	بوش بی بزرگ ۱۲۶	
~ خرطومدار مالایایی ۳۲	 پوزەبرگى بزرگ مالايا ۵۵ 	~ بزرگ شمال افریقا ۳۹	~ کوچک ۱۲۷	الف
~ ریشدار ۶۷	~ پوزەبرگى بىدم ۵۵	~ دمیهن ۳۹	بونتیباک ۱۷	آداکس ۱۴
خوک أبی امریکای جنوبی ۶۹	 پوزهبرگی سرنیزهای ۵۶ 	~ دمکوتاه بزرگ ۴۰	بونگو ۱۷	آردوارک ۳۱
~ بندرگاه ۶۹	~ پوزەدراز برزیلی ۵۷	 کوتولهٔ افریقای جنوبی ۴۰ 	بین تورانگ ۸۴	آردولف ۹۱
~ پلنگی ۶۹	~ پوزهگرازی ۵۷	~ هندی ۴۰		آسیلات ۱۱۶
~ خاکستری ۷۰	~ پوزەنىزەاى ۵۷	جِنت خالخالی ۸۴	پ	آگوتی برزیلی ۳۸
~ خرچنگخوار ۷۰	 چادرساز ۵۷ 	جوجه تيغى ٣۶	پاتو ۱۲۷	انِجِر ۱۰
~ ریشدار ۷۰	\sim خاکستری شرقی ۵۷	~ آمازون عليا ٣۶	پاداملون سرخیا ۱۰۵	آنگوان تیبو ۱۲۶
~ شمالی ۷۱	~ خون أشام ۵۷	~ اندونزیایی ۳۶	پاسم دمشانهای ۲۹	أنوا ۱۱۲
~ کلاهدار ۷۱	 خون آشام دروغین استرالیایی 	~ تاجدار ۳۷	~ شهدنوش ۱۰۸	آهوی مشک جنگلی ۱۲۲
~ گرینلند ۷۱	۵۷	~ درختی ۳۷	۳۸ لال	أي آي ۱۲۶
~ مدیترانه ۷۱	 خون آشام دروغین بزرگ ۵۸ 	~ دمجارویی آسیایی ۳۷	پاکارانا ۳۸	أيبكس ٢۵
~ ودل ۲۲	~ دمغلافی ۵۸	~ دمدراز ۳۷	پاندای غول پیکر ۴۶	اپاسم أبي ٢٩
خون آشام دروغین لینوس ۶۵	 دم کوتاه سِبا ۵۸ 		~ کوچک ۴۶	~ دم کوتاه ۲۹
	 دم کوتاه نیوزیلندی ۵۸ 	₹	پایکای شمالی ۳۸	~ ويرجينيا ٢٩
٥	 دمموشی بزرگ ۵۸ 	چاکما بابون ۱۵۲	پپیسترل معمولی ۵۴	اریبی ۱۴
دانارت دم کلفت ۱۰۹	~ راتن ۵۹	چینچیلا ۴۰	پرانگ هورن ۱۲۲	اسب آبی ۱۲
دریل ۱۵۲	~ زباندراز پالاس ۵۹	چین چیلا ۔ موش ۴۰	پکاری پوزەسفید ۶۶	~ کوتوله ۱۲
دزمن روسی ۱۳۵	~ زباندراز میوهخوار ۵۹		~ طوق دار ۶۷	اسب پرزوالسکی ۱۰
دگو ۴۱	 سبیلوی پارنل ۵۹ 	خ	پلاتیپوس ۳۵	اسپرینگباک ۱۴
دل ۹۱ ا	~ سپیدخط کوچک ۵۹	خارپشت اروپای غربی ۱۳۵	پلانی گیل کوتوله ۱۰۹	الاغ افريقايي ١٠
دلفين بالمسفيد ٧۴	~ سرچکشی ۶۰	~ صحرایی ۱۳۵	پل کت اروپایی ۷۸	انتلوپ اوگاندایی ۱۵
~ پوزەبارىك اقيانوساطلس ٧۴	~ سرنیزهای ایرائی ۶۰	خارپشت تنرک بزرگ ۱۳۰	پلنگ ۱۱۷	~ بیرا ۱۵
~ خطدار ۷۵	~ شانەزرد ۶۰	خرس آفتابی ۴۷	~ برفی ۱۱۷	~ چهارشاخه ۱۵
~ ریسو ۷۵	~ شهدنوش کوبایی ۶۰	 بزرگ قهوهای ۴۷ 	~ خالخالی ۱۱۷	~ رويال ۱۶
~ گنگ ۷۵	~ شهدنوش كويينزلند ۶۰	~ سیاه ۴۷	~ گربه ۱۱۸	~ سرخ ۱۶
~ گوژپشت ۷۵	~ صورتچاک مصری ۶۱	~ سیاه آسیایی ۴۸	پوتورو ۱۰۵	انتی کاینس قهوهای ۱۰۸
~ معمولی ۷۶	~ صورتشبحی پیتر ۶۱	~ عینکی ۴۸	پودوی شمالی ۱۲۲	اورانگوتان ۱۶۲
دوراکولی سهخطی ۱۵۲	~ صورتگلی ۶۱	~ قطبی ۴۹		اوکاپی ۹۰
دورموس افریقایی ۱۳۸	~ فرانكوئت ۶۱	خرگوش آتشفشان ۵۰	ت	اولینگوی دمپشمالو ۴۶
~ تيغدار مالابار ١٣٨	~ قرمز ۶۱	~ بوتەزار ۵۰	تارسیر غربی ۱۲۷	ايمپالا ۱۶
~ ژاپنی ۱۳۸	~ قهوهای بزرگ ۶۲	~ پاشتەبرقى ۵۰	تاکین ۲۶	ایندری ۱۲۶
~ صحرایی ۱۳۸	~ گوشبزرگ برزیلی ۶۲	~ جهنده ۵۱	تالاپوين ۱۵۰	ایتیالا ۱۷
~ فربه ۱۳۸	~ گوش دراز معمولی ۶۲	~ دمسیاه ۵۱	تامارین امپراتور ۱۵۰	
دوگانگ ۱۶۶	 گوش قیفی مکزیکی ۶۲ 	~ سوماترایی ۵۱	~ سیاه و سرخ ۱۵۱	ب
دیباتاگ ۱۸	 ماستیف بزرگ ۶۲ 	~ صحرا ۵۲	~ شیر طلایی ۱۵۱	بابکت ۱۱۶
دیک دیک کرک ۱۸	~ ماهیخوار ۶۳	~ کوتوله ۵۳	تاماندو ۳۱	بابون زیتونی ۱۵۰
دینگو ۹۱	~ ماهیگیر ۶۳	~ مرداب ۵۳	تايرا ٧٨	بابون هامادرایاس ۱۵۰
	~ مصری ۶۳	~ معمولی ۵۳	تنبل دوانگشتی ۳۱	بابىروسا ۶۶
,	~ مقبره ۶۳	خرگوش ـ بندی کوت ۱۰۹	~ سه انگشتی ۳۲	بارباستل ۵۴
راسوی کوچک ۷۸	~ ميوهخوار بزرگ ۶۳	خرگوش ـ والابی عینکی ۱۰۵	تنرک برنجزار ۱۳۰	ببر ۱۱۶
راکون ۴۹				
رو دی پر ۱۲۲	 میوهخوار جاماییکا ۶۴ نعل اسبی بزرگ ۶۴ 	خرگوش صحرایی سرخ ۵۲ ~ قهوهای ۵۲	~ بیدم ۱۳۰ ~ رگددار ۱۳۰	بز بیریش هیمالیا ۲۵ ~ سوماترایی ۲۵

م	אנו 100	~ سرخ ۱۰۶	سولندان کوبایی ۱۳۰	باه خرچنگخوار ۹۲
مارا ۴۲	گلایدر بزرگ ۱۱۰	کایوت ۹۴	سیامانگ ۱۶۳	
مارال سیاه ۲۳	~ کوتوله ۳۰	کرگدن پوزهپهن ۱۲	سیاه گوش ۱۱۸	~ فنک ۹۲
مارتن ۸۳	~ شکری ۱۱۰	ر ص ۱۳ موماترای <i>ی</i> ۱۳	سیبل ۸۰	~ قرمز ۹۳ - ا
مارموزت کوتوله ۱۵۴	گندراسوی پوزهخوکی ۸۱	~ سیاه ۱۳	سیبار سیفاکای ورو ۱۲۷	 قطبی ۹۲
~ گلدی ۱۵۴	~ خطدار ۸۱	~ هندی ۱۳		یباک ۱۸
~ نقرهای ۱۵۵	~ لكەدار ۸۱	کفتار خالخالی ۹۴	سىوال ۱۶۶	بتِل ۷۸
ماسکرت ۴۳	گورال ۲۸	~ راهراه ۹۴	*	یدباک ۱۹
ماکی دم کوتاه ۱۵۵	گورخر گروی ۱۱ گورخر گروی	رسرد ~ قهوهای ۹۵	ش	
~ ژاپنی ۱۵۵	~ معمولی ۱۱	کلیپ اسپینگر ۲۱ کلیپ اسپینگر ۲۱	شامپانزه ۱۶۳	W20 12 20 141 ³
~ كلاهدار ۱۵۵	گورکن ۸۲ گورکن ۸۲	کیپ اسپیمار ۱۰۰ کواتی ۴۹	~ کوتوله ۱۶۳	باد آب <i>ی کنگو ۸</i> ۴
مایوتیس قهوهای کوچک ۶۵	رر ~ اروپا _ آسیایی ۸۲	کواری ۱۱۰ کواری ۱۱۰	شاموا ۲۷	 ⊸ افریقایی ۸۴
مندریل ۱۵۶	مرر م بزرگ ۳۳ ~	کواکا ۱۰۶ کواکا ۱۰۶	شبح شمالی ۶۵	~ درختی افریقایی ۸۵
منگابی چالاک ۱۵۶	برر ~ صورتی ۳۳	کواکاری تاس ۱۵۳	شتر تککوهانه ۱۰۲	 درختی راهراه ۸۵
~ گونەسفىد ۱۵۶	~ متعفن ۸۳		~ دوکوهانه ۱۰۳	~ درختی نقابدار ۸۵
مورچهخُوار پوزهدراز تیغدار ۳۵	~ نەخطە ٣٣	کوال ۱۱۰	شوروتین آبی ۱۲۳	رافه ۹۰
 پوزه کوتاه تیغدار ۳۵ 	گورکن خوک ۸۲	كوالا ١١٠	~ کوچک مالزی ۱۲۳	وريلا ٧٩
~ دو انگشتی ۳۳	کورکن فرت چینی ۸۳ گورکن فرت چینی ۸۳	کودوی بزرگ ۲۱	شیر ۱۱۹	
~ غولپيکر ۳۴		کولو کولو ۳۰	~ کوهی ۱۱۹	س
مراب ر م فلس دار درختی ۳۴	گوریل ۱۶۴	کیانگ ۱۱	شیر دریایی استرالیا ۷۲	ساسابی ۱۹
~ فلسدارغولپیکر ۳۴	گوزن آبی چینی ۱۲۴ ا ا ۱۲۴	کینکاجو ۴۹	~ شمالی ۷۲	ساکی ریش سیاه ۱۵۲
موس ۱۲۵	~ پامپاس ۱۲۴ ۲۰۰۰ -	کیوسیمانس ۸۷	~ كاليفرنيايي ٧٢	سالاتو ۸۶
موش آبی استرالیایی ۱۳۹	~ پر دیوید ۱۲۴ ۰۰۰ : ۳۳۰	کیوی کوهی ۴۱	شیرماهی ۷۳	سایگا ۲۷
سوس بني ستربييي . ~ بالارو ١٣٩	~ دمسفید ۱۲۴ کاکا م		شیطان تاسمانی ۱۰۹	سروال ۱۱۸
- بالاروى افريقايى ١٣٩ - بالاروى افريقايى ١٣٩	~ کاکلی ۱۲۵	گ		سگ آبی ۹۶
~ بادروی عربی ۱۴۰ ~ بامبو ۱۴۰	گوزن موش ۱۳۹	گائور ۱۱۳	غ	 اروپا _ أسيايي ۹۶
 بامبو ۱۳۰۰ برنجزار تیغدار ۱۴۰۰ 	گوسفند شمال افریقا ۲۸	گاو دریایی امریکایی ۱۶۶	غزال تامسون ۱۹	~ کوهستان ۹۶
~ برنجزار کالیفرنیا ۱۴۰ ~ برنجزار کالیفرنیا ۱۴۰	~ کوهی ۲۸	گاو عنبر ۱۱۳	۲۰ کړن ∼	سگ بوتەزار ٩٣
 برنجرار تابیفرنی ۱۱۰ ۱۴۰ 	گوفر کیسهدار شمالی ۴۱	~ کوهان دار ۱۱۳	~ ساحلی ۲۰	سگ شکارچی ۹۳
~ بند <i>ی ک</i> وت بزرگ ۱۴۰ - تا مارین بازگ	~ مزرعه ۴۲	~ کوهاندار اروپایی ۱۱۴	~ عربی ۲۰	سگخفاش ۶۵
~ تيغدار پرنده ۱۴۰ مار ۱۳۰	گوناکو ۱۰۳	~ کوهی ۲۳	\sim معمولی ۲۱	سگراکون ۹۳
~ جنگلی ۱۴۱	گوندی ۱۳۹	~ يال دار أبى ١١٥		سمور ابی اروپا _ آسیایی ۷۹
 جهندهٔ چمنزار ۱۴۱ 	گیبون سیاه ۱۶۴	گاومیش دمکلفت ۱۱۵	ف	رر بی برر ~ بدون سرپنجهٔ افریقایی ۷۹
~ جهنده ۱۴۱	~ کاکلدار ۱۶۴	~ أبي ۱۱۴	فاسا عم	~ بزرگ ۷۹ ~
~ چهارخطهٔ چمنزار ۱۴۱	~ کلاس ۱۶۵	~ افریقایی ۱۱۵	فالانوك ٨٤	سمور دریایی ۸۰
~ خانگی ۱۴۲	~ لار ۱۶۵	گراز جنگلی بزرگ ۶۸	فرت پاسیاه ۸۰	سمور زباد ۸۶
~ خرمن ۱۴۲		~ وحشى ۶۸	فَيْلُ افْريقايي ١٠۴	سنجاب بزرگ افریقایی ۹۷
~ خرمن غربی ۱۴۲	J	گراز دریایی بندرگاه ۷۶	~ هندی ۱۰۴	م بزرگ سیاه ۹۷
~ درخت غان ۱۴۲	لچوی ۲۳	~ بىبالە ٧۶	فیل دریایی شمالی ۷۳	مررت کے۔ ~ پرندۂ بیکرافت ۹۷
 دمچهارخانهای ۱۴۲ 	لمور پرندهٔ فیلیپینی ۱۲۸	~ دال ۲۷	0 0, 0	پرندهٔ زنگر ۹۸ ~ پرندهٔ زنگر
~ طلایی ۱۴۷	~ پشمالو ۱۲۸	گرایس,باک ۲۳	ق	 پرندهٔ رسخ بزرگ ۹۸
~ علفزار افریقایی ۱۴۷	~ دمحلقهای ۱۲۸	گربهٔ پالاس ۱۲۰	قاقم ۸۱	 پرندهٔ شمالی ۹۸ پرندهٔ شمالی ۹۸
~ علفزار دمسیاه ۱۰۱	~ طوق دار ۱۲۸	~ پامپاس ۱۲۰	ا قوچ کوهی ۲۷	
~ فربه ۱۴۷	لمینگ لجن زار جنوبی ۴۲	~ صحرایی ۱۲۰	G 7 67	~ پرووست ۹۸ داک ته ۱۹۹
 کانگوروی رنگ پریده ۱۴۷ 	ْ ~ نروژی ۴۲	~ طلایی ۱۲۱	ک	 خاکستری ۹۹ نادا شق ۹۹
~ کانگوروی صحرایی ۱۴۷	لنگور ۱۵۴	~ وحشی ۱۲۱	ک کاپوچین جلوسفید ۱۵۳	 خطدار شرقی ۹۹ خطدار شرقی ۹۹
موش _ اپاسم ۳۰	لوريس استخواني ١٢٩	ر گرگ خاکستری ۹۵	کاپیبارا ۴۱	~ خطدار هندی ۹۹ منابع الحداد
~ امریکایی ۳۰	~ تنبل ۱۲۹	۔ ∼ يالدار ٩۵	کاریبو ۱۲۳	 زمینی افریقایی ۱۰۰
موش _ کانگورو ۱۰۶	لینسانگ افریقایی ۸۷	یاں۔ گرنوک ۲۳	کاریبو ۱۱۱ کاکو پکاری ۶۷	 زمینی سیزدهخطه ۱۰۰
~ سرخ ۱۰۶	۔ ~ راهراه ۸۷	کریسون ۸۱ گریسون ۸۱	کا تو پخاری ۲۰۸	~ سرخ اروپایی ۱۰۰
=======================================		دريسون ٢٠٠٠	کانگوروی درختی لومهولتز ۱۰۵	 نخلی افریقایی ۱۰۱

پستانداران

Partie Haar Committee	11000 N 1 1000 N 1 1 1 W	
وارتهاگ ۶۸	~ طلایی بزرگ ۱۳۷	موش ـ لمور حنايي ١٢٩
وال آبی ۱۶۷	 طلایی هاتن تات ۱۳۷ 	موش حشرهخوار بدوی ۱۳۱
~ بالەدراز ۷۷	~ کیپدون ۱۴۸	~ بیابانی مریام ۱۳۱
~ پوزەبارىك شمالى ١٤٧	~ کیسهدار ۱۱۱	~ درختی برونئی ۱۳۱
~ خاکستری ۱۶۷	موش کور ـ ول جنوبی ۴۳	~ درختی دمپری ۱۳۱
~ سرخمیده ۱۶۸	موش کیسهدار ابریشمی ۱۴۸	 درختی فیلیپینی ۱۳۲
~ سفید ۱۶۸	~ تیغدار جنگلی ۱۴۹	~ درختی کوهی ۱۳۲
~ شاخدار ۱۶۸	~ تیغدار مکزیکی ۱۴۹	~ درختی معمولی ۱۳۲
~ عنبر ۱۶۹	~ كاليفرنيا ١٣٩	~ درختی هندی ۱۳۳
~ عنبر کوتوله ۱۶۹	مول گارا ۱۱۱	 دەدراز سریلانکایی ۱۳۳
~ عنبر کوچک ۱۶۹	مونتجک چینی ۱۲۵	~ دمکوتاه ۱۳۳
∼ قاتل ۷۷	مون رت ۱۳۷	~ دندان سفید کوتوله ۱۳۳
~ گوژپشت ۱۷۰	~ مينداناڻو ١٣٧	~ زرەدار ۱۳۴
~ منقاردار بیرد ۱۷۰	میرکت ۸۸	~ شرقی ۱۴۱
~ منقاردار سووربی ۱۷۰	ميمون باتلاقى ألن ١٥۶	~ فیلی ۱۳۴
~ منقاردار شپرد ۱۷۱	~ بینیپهن ۱۵۷	~ نقابدار ۱۳۴
~ منقاردار کوویه ۱۷۱	~ بینیدراز ۱۵۷	 مزرعه امریکای جنوبی ۱۴۹
~ مینکی ۱۷۱	~ پاتاس ۱۵۷	~ ملخخوار شمالی ۱۴۹
والابي جنگلي گينهُنو ۱۰۶	~ پشمالوی معمولی ۱۵۷	موش حشرہخوار ۔ تنرک ۱۳۱
~ دمناخنی ۱۰۷	~ دیانا ۱۵۸	موش حشرہخوار ۔ سمور آبی بزرگ
~ مرداب ۱۰۷	~ دیبراتزا ۱۵۸	1774
~ صخرهای دمحلقهای ۱۰۷	~ ریشدار ۱۵۸	موش دویا ۱۴۳
وامبت ۱۱۱	~ زوزهکش سرخ ۱۵۸	~ سەانگشتى ۱۴۳
وكونيا ١٠٣	~ زوزه کش سیاه ۱۵۹	موش صحرایی أریزونا ۱۴۳
ول آبزی اروپا ۴۴	~ سنجابی ۱۵۹	 آشیان ترکهای ۱۴۳
~ برنجاسبخوار ۴۴	~ شكمقرمز ١۵٩	~ تاجدار ۱۴۳
~ چمنزار ۴۴	~ شمال افريقا ١٥٩	~ دسی ۱۴۳
~ ساحلی ۴۴	~ عنكبوتي پشمالو ١۶٠	~ دمزمخت ۱۴۴
ولورین ۸۳	~ عنکبوتی سیاه ۱۶۰	~ دمسفید ۱۴۴
وودچاک ۱۰۱	~ كالوبوس زيتونى ١۶٠	~ زرەدار ۱۴۴
ویسکاچای مزرعه ۴۴	~ كالوبوس سرخ ١٤١	~ سیاه ۱۴۴
	~ کالوبوس سیاه و سفید ۱۶۱	~
٥	~ وروت ۱۶۱	~ کارو ۱۴۵
هارتیبیست ۲۴		~ کیسهدار بزرگ ۱۴۵
هایراکس درختی ۴۴	ن	~ کیسهدار دمدراز ۱۴۵
~ دندان درشت کوهی ۴۵	ناكتيول ۶۵	~ کین ۱۴۵
~ دندان کوتاه کوهی ۴۵	نامبت ۱۱۱	~ گردن سفید ۱۴۶
همستر خطدار ۴۵	نقبزن چینی ۱۴۹	~ ماداگاسکار ۱۴۶
~ طلایی ۴۵	نمس دمپشمالو ۸۸	~ ماهيخوار ۱۴۶
~ معمولی ۴۵	~ دمسفید ۸۸	~ مرداب ۱۴۶
هوتیای اینگراهام ۴۵	~ راهراه ۸۹	~ نروژی ۱۴۶
هولاک ۱۶۵	~ مرداب ۸۹	موش کور اروپایی ۱۳۵
· ·	~ هندی ۸۹	 پوزهستارهای ۱۳۶
ی	نوتریا ۴۳	~ دمپشمالو ۱۳۶
يوزپلنگ ۱۲۱	نیلگای ۲۴	~ ساحلی ۱۳۶
		~ صحرایی بزرگ ۱۴۸
	و	~ صحرایی عربان ۱۴۸
	واپیتی ۱۲۵	~ صحرایی کوچک ۱۴۸
	واترباك معمولي ۲۴	~ طلایی ۱۳۶
		, a x

Sloth, Three-toed 32 Synaptomys cooperi 42 Theropithecus gelada 153 Vulpes vulpes 92 Two-toed 31 Synceros caffer 114 Thomomys talpoides 41 zerda 92 Sminthopsis crassicaudata Thryonomys swinderianus 109 T W Solenodon, Cuban 130 Tachyglossus aculeatus 35 Thylogale stigmatica Wallabia bicolor 107 Solenodon cubanus 130 Tachyoryctes macrocephalus Wallaby, Bridled Nail-Sorex cinereus 134 Thyroptera discifera 54 tailed 107 Sousa chinensis 75 Tadarida aegyptiaca 63 Tiger 116 New Guinea Forest 107 Spalax leucodon 148 Tahr, Himalayan 25 Titi, Dusky 151 Ring-tailed Rock 107 Speothos venaticus 93 Takin 26 Tragelaphus angasi 17 Swamp 107 Spermophilus Talapoin 150 euryceros 17 Walrus 73 tridecemlineatus 100 Talpa europaea 135 oryx 22 Wapiti 125 Spilogale gracilis 81 Tamandua 31 strepsiceros 21 Warthog 68 Springbok 14 Tamandua mexicana 31 Tragulus javanicus 123 Waterbuck, Common 24 Springhare 51 Tamarin, Black and Red Tremarctos ornatus 48 Weasel, Least 78 Squirrel, African Giant 151 Triaenops persicus 60 Whale, Baird's Beaked 170 Emperor 151 Trichecus manatus 166 Blue 167 African Gruond 100 Golden Lion 151 Trichosurus vulpecula Bowhead 168 African Palm 101 Tamias striatus 99 29 Cuvier's Beaked 171 Beecroft's Flying 97 Taphozous longimanus Trichys fasciculata 37 Dwarf Sperm 169 Black Giant 97 Tucu-tuco 39 Gray 167 European Red 100 Tapir, Brazilian 32 Tupaia glis 132 Humpback 170 Gray 99 Malayan 32 Tupaia montana 132 Killer 77 Indian Striped 99 Tapirus indicus 32 Tursiops truncatus 74 Long-finned Pilot 77 Northern Flying 98 terrestris 32 Minke 171 Prevost's 99 Tarsier, Western 127 U Northern Bottle-nosed Red Giant Flying 98 Tarsipes spencerae 108 Uroderma bilobatum 56 167 Thirteen-lined Ground Tarsius bancanus 127 Urogale everetti 132 Pygmy Sperm 169 100 Ursus americanus 47 Tasmacetus shepherdi Sei 166 Zenker's Flying 98 arctos 47 Shepherd's Beaked 171 Steatomys krebsi 147 Tasmanian Devil 109 Sowerby's Beaked 170 Stenella coeruleoalba Tatera indica 40 Sperm 169 75 Taxidea taxus 82 Vampire, Linneaus' False White 168 Sturnira lilium 60 Tayassu pecari 66 Wildebeest, Blue 115 Suncus etruscus 133 tajacu 66 Vampyrum spectrum 65 Wolf, Gray 95 Suricata suricatta 88 Tavra 78 Varecia variegata 129 Maned 95 Sus barbatus 67 Tenrec ecaudatus 130 Vicugna vicugna 103 Wolverine 83 Sus scrofa 68 Tenrec, Giant Hedgehog Vicuna 103 Wombat 111 Syconycteris australis 130 Viscacha, Plains 44 Woodchuck 101 60 Rice 130 Viverra civetta 85 Sylvicapra grimmia 21 Streaked 130 Vole, Bank 44 X Sylvilagus aquaticus 53 Tailless 130 European Water 44 Xerus erythropus 100 auduboni 52 Tetracerus quadricornis 15 Meadow 44 bachmani 50 Thalarctos maritimus 48 Sagebrush 44 idahoensis 53 Thecurus sumatrae 36 Vombatus ursinus 111 Yak 115

Z
Zaglossus bruijni 35
Zalophus californianus 72
Zapus hudsonius 141
Zebra, Common 11
Grevy's 11
Ziphius cavirostris 171
Zokor, Common Chinese
149
Zorilla 79

پستانداران

Perognathus californicus 149	Possum, Brush-tailed 29	Volcano 50	Rhabdomys pumilio 139	Crabeater 70
flavus 148	Honey 108	Rabbit-Bandicoot 109	Rhebok 18	Gray 70
Peromyscus maniculatus	Potamochoerus porcus 67	Racoon 49	Rhinoceros, Black 13	Harbor 69
139	Potomogale velox 134	Raccoon Dog 93	Indian 13	Harp 71
Petaurista petaurista 98	Potoroo 105	Rangifer tarandus 123	Square-lipped 13	Hooded 71
Petaurus breviceps 111	Potorous tridactylus 105	Raphiceros melanotis 22	Sumatran 13	Leopard 69
Petrogale xanthopus 107	Potos flavus 49	Rat, African Grass 147	Rhinoceros unicornis 13	Mediterranean Monk 71
Petromus typicus 143	potto 127	Arizona Cotton 143	Rhinolophus ferrumequinum	Northern Elephant 73
Phacochoerus aethiopicus 68	Prairie Dog, Black-tailed	Armored 144	64	Northern Fur 71
Phascolarctos cinereus 110	101	Australian Water 139	hipposideros 64	South American Fur 69
Phoca vitulina 69	Presbytis entellus 154	Baja California Rice 140	philippinensis 64	Weddell 72
Phocoena phocoena 76	Priodontes maximus 33	Bamboo 140	Rhinopoma microphyllum 58	Selenarctos thibetanus 48
Phocoenides dalli 77	Prionodon linsang 87	Black 144	Rhipidomys venezuelae 140	Selevinia betpakdalensis 138
Phodopus sungorus 45	Procavia capensis 45	Cane 145	Rhizomys sumatrensis 141	Serow 25
Phyllonycteris poeyi 60	Procolobus verus 160	Crested 143	Rhombomys opimus 39	Serval 118
Phyllostomus hastatus 56	Procyon lotor 49	Dassie 143	Rhynchonycteris naso 57	Setifer setosus 130
Physeter catodon 169	Pronghorn 122	Desert Kangaroo 147	Roe Deer 122	Setonyx brachyurus 106
Pig, Bearded 67	Pronolagus crassicaudatus	Fat Sand 43	Romerolagus diazi 50	Sheep, Common 28
Bush 67	52	Fish-eating 146	Rousettus aegyptiacus 65	Mountain 28
Pika, Northern 38	Propithecus verreauxi 127	Giant Pouched 145	Rupicapra rupicapra 27	Shrew, Armored 134
Pipistrelle, Common 54	Proteles cristatus 91	Gliding Spiny 140		Bronean Smooth-tailed
Pipistrellus pipistrellus 54	Protoxerus stangeri 97	Greater Badicoot 140	S	Tree 131
Pithecia monachus 158	Psammomys obesus 43	Long-tailed Pouched	Sable 80	Ceylon Long-tailed 133
Pizonyx vivesi 63	Pseudohydromys murinus	145	Saccopteryx leptura 59	Common Tree 132
Planigale maculata 109	141	Madagascan 146	Saguinus imperator 151	Elephant 134
Planigale, Pygmy 109	Pteronotus parnelli 59	Norway 146	nigricollis 151	Feather-tailed Tree 131
Platacanthomys lasiurus 138	Pteronura brasiliensis 79	Rough-tailed Giant 144	Saiga 26	Giant Otter 134
Platanista gangetica 75	Pteropus giganteus 63	Spiny Rice 140	Saiga tatarica 26	Madras Tree 133
Platypus 35	Ptilocercus lowi 131	Stick-nest 143	Saimiri sciureus 159	Masked 134
Plecotus auritus 62	Pudu mephistophiles 122	Swamp 146	Saki, Black-bearded 153	Merriam's Desert 131
Podogymnura truei 137	Pudu, Northern 122	White-tailed 144	Monk 158	Mountain Tree 132
Poiana richardsoni 87	Pygathrix roxellana 157	White-throated Wood	Salano 86	Mouse 131
Polecat, Western 78	20	146	Sálanoia concolor 86	Philippine Tree 132
Pongo pygmaeus 162	Q	Rat Opossum 30	Sarcophilus harrisi 109	Pygmy White-toothed
Porcupine, 36	Quokka 106	Ratel 78	Sassaby 19	133
Asian Brush-tailed 37	Quoll 110	Rat-kangaroo, Musk 106	Scapanus orarius 136	Short-tailed 133
Crested 37	1 To St. Control Control Control	Rufous 106	Schoinobates volans 110	Shrew Tenrec 131
Indonesian 36	R	Rattus norvegicus 146	Sciurus carolinensis 99	Siamang 162
long-tailed 37	Rabbit, Brush 50	rattus 144	Sciurus vulgaris 100	Sicista betulina 142
Tree 37	Common 53	Ratufa bicolor 97	Scutisorex somereni 134	Sifaka, Verreaux's 127
Upper Amazon 36	Pygmy 53	Redunca arundinum 19	Sea Lion, Australian 72	Sigmodon arizonae 143
Porpoise, Dall's 77	Snowshoe 50	Reedbuck 19	California 72	Skunk, Hog-nosed 81
Finless 76	Sumatran 51	Reithrodontomys megalotis	Northern 72	Spotted 81
Harbor 76	Swamp 53	142	Seal, Bearded 70	Striped 81
- 101 001 70	Small poo		July Deal and To	Superor

Melogale moschata 83	Red Colobus 161	American 30	Matamata taulitaa 111	Ö
Melomys cervinipes 142	Red Howler 158		Notoryctes typhlops 111	Otomys irroratus 146
Mephitis mephitis 81	Red-bellied 159	Mulgara 111 Mungos mungo 89	Numbat 111	Otter, African Clawless 79
Mesocricetus auratus 45	Snub-nosed 157	Muntiacus reevesi 125	Nutria 43	Eurasian 79
Mesoplodon bidens 170			Nyala 17	Giant 79
Microcebus rufus 129	Squirrel 159	Muntjac, Chinese 125	Nyctalus noctula 65	Sea 80
5	Vervet 161	Mus musculus 142	Nyctereutes procyonoides 93	Otter-civet 86
Microdipodops pallidus 147	Woolly Spider 160	Musk Ox 113	Nycteris thebaica 61	Ourebia ourebi 14
Microgale longicaudata 131	Monodelphis brevicaudata	Muskrat 43	Nycticebus coucang 129	Ovibos moschatus 113
Micromys minutus 142	29	Mustela erminea 80	Nyctimene major 55	Ovis canadensis 28
Micronycteris megalotis 62	Monodon monoceros 168	nigripes 80	_	orientalis 27
Microtus pennsylvanicus 44	Moonrat, 137	nivalis (rixosa) 78	0	Ozotoceros bezoarticus 124
Miopithecus talapoin 150	Mindanao 137	putorius 78	Ocelot 116	
Mirounga angustirostris 73	Moose 125	Mydaus javanensis 83	Ochotona alpina 38	P
Mole, Cape Golden 136	Mormoops megalophylla 61	Myocastor coypus 43	Ochrotomys nuttalli 147	Paca 38
Coast 136	Moschus chrysogaster 122	Myosorex varius 131	Octodon degus 41	Pacarana 38
European 135	Mouflon 27	Myospalax fontanieri 149	Odobenus rosmarus 73	Pachyuromys duprasi 39
Giant Golden 137	Mouse, African Climbing	Myotis, Little Brown 65	Odocoileus virginianus 124	Pademelon, Red-legged
Hairy-tailed 136	139	Myotis lucifugus 65	Okapi 90	105
Hottentot Golden 137	Californian Pocket 149	Myrmecobius fasciatus 111	Okapia johnstoni 90	Pagophilus groenlandicus 71
Marsupial 111	Climbing 139	Myrmecophaga tridactyla 34	Olingo, Bushy-tailed 46	Paguma larvata 85
Star-nosed 136	Deer 139	Mystacina tuberculata 58	Onager 10	Pan paniscus 163
Mole-rat, Cape Dune 148	Eastern Shrew 141	Mystromys albicaudatus 144	Ondatra zibethicus 43	troglodytes 162
Giant 148	Fat 147	Myzopoda aurita 55	Onychogalea fraenata 107	Panda, Giant 46
Lesser 148	Forest Spiny Pocket 149		Onychomys leucogaster 149	Lesser 46
Naked 148	Four-striped Grass 141	N	Opossum, Short-tailed 29	Pangolin, Giant 34
Southern 43	Golden 147	Nandinia binotata 85	Virginia 29	Tree 34
Monachus monachus 71	Harvest 142	Narwhal 168	Water 29	Panthera leo 119
Mongoose, Banded 89	Hopping 141	Nasalis larvatus 157	Orangutan 162	onca 118
Bushy-tailed 88	House 142	Nasua nasua 49	Orcinus orca 77	pardus 117
Indian 89	Meadow Jumping 141	Natalus stramineus 62	Oreamnos americanus 26	tigris 116
Marsh 89	Mexican Spiny Pocket	Neacomys guianae 140	Oreotragus oreotragus 21	uncia 117
White-tailed 88	149	Nemorhaedus goral 28	Oribi 14	Papio anubis 150
Monkey, Allen's Swamp	Mosaic-tailed 142	Neofelis nebulosa 117	Ornithorhynchus anatinus	hamadryas 150
156	Northern Birch 142	Neophoca cinerea 72	35	ursinus 152
Ang. Black & White	Northern Grasshopper	Neophocaena phocaenoides	Orycteropus afer 31	Paraechinus aethiopicus 135
Colobus 161	149	76	Oryctolagus cuniculus 53	Parascalops breweri 136
Black Howler 159	Pale Kangaroo 147	Neotoma albigula 146	Oryx, Arabian 20	Parotomys brantsi 145
Black Spider 160	Silky Pocket 148	Neotragus pygmaeus 16	Oryx leucoryx 20	Peccary, Chaco 67
Common Woolly 157	South American Field	Nesolagus netscheri 51	Oryzomys peninsulae 140	Collared 66
De Brazza's 158	149	Nesomys rufus 146	Oryzorictes hova 130	White-lipped 66
Diana 158	Western Harvest 142	Nilgai 24	Osbornictis piscivora 84	Pedetes capensis 51
Olive Colobus 160	Wood 141	Noctilio leporinus 63	Otolemur crassicaudatus	Pelea capreolus 18
Patas 157	Mouse-lemur, Russet 129	Noctule 65	126	Perameles gunni 108
Proboscis 157	Mouse-opossum, South	Notomys alexis 141	Otomops wroughtoni 59	
	and a second second	The state of the s	Cromops wrongmoni 35	Perodicticus potto 127

پستانداران

24 - VIOV				V 1 1 W V 222
Gerbillus campestris 40	Hedgehog, Desert 135	Hypsiprymnodon moschatus	simus 169	Loris tardigradus 129
Gerenuk 22	Western European 135	106	Kowari 110	Loxodonta africana 104
Gibbon, Black 164	Helarctos malayanus 47	Hyrax, Large-toothed	Kudu, Greater 21	Lutra lutra 79
Kloss's 165	Hemicentetes semispinosus	Rock 45		Lycaon pictus 93
Lar 165	130	Small-toothed Rock 45	L	Lynx 118
Pileated 164	Hemigalus derbyanus 85	Tree 44	Lagorchestes conspicillatus	
Giraffa camelopardalis 90	Hemitragus jemlahicus 25	Hystrix africaeaustralis 37	105	M
Giraffe 90	Herpestes auropunctatus 89		Lagostomus maximus 44	Macaca arctoides 155
Glaucomys sabrinus 98	Heterocephalus glaber 148	I	Lagothrix lagothricha 157	fuscata 155
Glider, Greater 110	Heterohyrax brucei 45	Ibex 25	Lagurus curtatus 44	radiata 155
Pygmy 30	Heteromys anomalus 149	Ichneumia albicauda 88	Lama guanicoe 103	sylvanus 159
Sugar 111	Hippopotamus amphibius 12	Ichthyomys stolzmanni 146	Langur 154	Macaque, Bonnet 155
Glirurus japonicus 138	Hippopptamus, 12	Ictonyx striatus 79	Lasiurus borealis 61	Japanese 155
Glis glis 138	Pygmy 12	Idiurus zenkeri 98	Lavia frons 54	Stump-tailed 155
Globicephala melaena 77	Hipposideros diadema 55	Impala 16	Lechwe 23	Macroderma gigas 56
Glossophaga soricina 59	Hippotragus equinus 16	Indri 126	Lemming, Norway 42	Macroglossus minimus 59
Goat, Mountain 26	Hog, Giant Forest 68	Indri indri 126	Southern Bog 42	Macropus rufus 106
Gopher, Northern Pocket	Hoolock 165	Inia geoffrensis 74	Lemmus lemmus 42	Macroscelides proboscideus
41	Hoplomys gymnurus 144	Isoodon obesulus 108	Lemur catta 128	134
Plains Pocket 42	Horse, Przhevalski's 10		Lemur, Philippine Flying	Macrotis lagotis 109
Goral, Common 28	Hutia, Ingrabam's 45	J	128	Madoqua kirki 18
Gorilla 164	Hyaena brunnea 95	Jackrabbit, Black-tailed 51	Ring-tailed 128	Magaptera novaengliae 170
Gorilla gorilla 164	hyaena 94	Jaguar 118	Ruffed 129	Manatee, American 166
Grampus griseus 75	Hydrochoerus hydrochaeris	Jerboa, Great 142	Woolly 128	Mandrill 156
Graphiurus murinus 138	41	Northern Three-toed	Leontopithecus rosalia 151	Mandrillus leucophaeus 152
Grison 81	Hydromys chrysogaster 139	143	Leopard, 117	sphinx 156
Grysbok 22	Hydropotes inermis 124		Clouded 117	Mangabey, Agile 156
Guanaco 103	Hydrurga leptonyx 69	K	Snow 117	White-cheeked 156
Gulo gulo 83	Hyemoschus aquaticus 123	Kangaroo, Lumholtz's	Leporillus conditor 143	Manis gigantea 34
Gundi 139	Hyena, Brown 95	Tree 105	Leptonychotes weddelli 72	tricuspis 34
	Spotted 94	Red 106	Lepus americanus 50	Mara 42
Н	Striped 94	Karroo Rat 145	californicus 51	Marmosa mitis 30
Halichoerus grypus 70	Hylobates concolor 164	Kerivoula argentata 54	capensis 52	Marmoset, Goeldi's 154
Hamster, Common 45	hoolock 165	Kerodon rupestris 41	Linsang, African 87	Pygmy 154
Golden 45	klossi 165	Kiang 11	Banded 87	Silvery 155
Striped 45	lar 165	Kinkajou 49	Liomys irroratus 149	Marmota monax 101
Hare, Brown 52	pileatus 164	Kirk's Dik-dik 18	Lion, 119	Marten 83
Hispid 52	Maria Anna Paris Anna Anna Anna Anna Anna Anna Anna Ann	Klipspringer 21	Mountain 119	Martes americana 83
	syndactylus 162	5. 5. 085		zibellina 80
Natal Red 52	Hylochoerus meinertzhageni	Koala 110	Lipotes vexillifer 74	
Hare-wallaby, Spectacled	68	Kob, Uganda 15	Litocranius walleri 22	Meerkat 88
105	Hyomys goliath 144	Kobus ellipsiprymnus 24	Lobodon carcinophagus 70	Megaderma lyra 58
Harpyionycteris whiteheadi	Hyperoodon ampullatus 167	kob thomasi 15	Lophiomys imhausi 143	Megasorex gigas 131
64	Hypsignathus monstrosus	leche 23	Loris, Slender 129	Meles meles 82
Hartebeest 24	60	Kogia breviceps 169	Slow 129	Mellivora capensis 78

Carollia perspicillata 58 African Palm 85 madagascariensis 126 Desert 138 Eschrichtius robustus 167 Castor canadensis 96 Banded Palm 85 Deer, Chinese Water 124 Fat 138 Eumetopias jubata 72 Castor fiber 96 Congo Water 84 Forest Musk 122 Japanese 138 Eumops perotis 62 Cat, Golden 120 Masked Palm 85 Malabar Spiny 138 Pampas 124 Eupleres goudoti 87 Leopard 118 Clethrionomys glareolus 44 Pere David's 124 Douroucouli, Three-Pallas's 120 Coati 49 Tufted 125 banded 152 Pampas 120 Coelops frithi 55 White-tailed 124 Drill 152 Falanouc 87 Wild 121 Coendou prehensilis 37 Degu 41 Dromedary 102 Felis aurata 120 Catagonus wagneri 67 Colobus angolensis 161 Delphinapterus leucas 168 Dromiciops australis 30 bengalensis 118 Cavia tschudii 41 badius 161 Delphinus delphis 76 Dugong 166 caracal 120 Cavy, 41 Colocolo 30 Dendrogale melanura 131 Dugong dugon 166 colocolo 120 Rock 41 Condylura cristata 136 Dendrohyrax arboreus 44 Duiker, Bay 20 concolor 119 Cebuella pygmaea 154 Conepatus mesoleucus 81 Dendrolagus lumholtzi 105 Common 21 lunx 118 Cebus albifrons 153 Connochaetes taurinus 115 Dendromus mesomelas 139 Yellow 20 manul 120 Cephalophus dorsalis 20 Cottontail, Desert 52 Desman, Russian 135 Dunnart, Fat-tailed 109 pardalis 116 sylvicultor 20 Covote 94 Desmana moschata 135 Dusicyon thous 92 rufus 116 Ceratotherium simum 13 Craseonycteris thonglongyai Desmodus rotundus 57 serval 118 Cercocebus albigena 156 Dhole 91 E silvestris 121 galeritus 156 Cricetomys emini 145 Dibatag 18 Echinoprocta rufescens 36 Ferret, Black-footed 80 Cercopithecus aethiops 161 Cricetus cricetus 45 Dicerorhinus sumatrensis 13 Echinosorex gymnurus 137 Fossa 86 diana 158 Crocidura miya 133 Diceros bicornis 13 Eira barbara 78 Fox, Arctic 92 erythrogaster 159 Crocuta crocuta 94 Diclidurus virgo 65 Eland 22 Crab-eating 92 neglectus 158 Crossarchus obscurus 87 Didelphis virginiana 29 Elaphodus cephalophus 125 Fennec 92 Cervus canadensis 125 Cryptoprocta ferox 86 Dingo 91 Elaphurus davidianus 124 Red 92 Chamois 27 Ctenodactylus gundi 139 Dinomys branicki 38 Elephant, African 104 Funambulus palmarum 99 Cheetah 121 Ctenomys talarum 39 Diplomys labilis 140 Indian 104 Furipterus horrens 56 Chevrotain, Lesser Malay Cuniculus paca 38 Dipodillus maghrebi 40 Elephas maximus 104 123 Cuon alpinus 91 Dipodomys deserti 147 Ellobius fuscocapillus 43 G Water 123 Cusimanse 87 Dipus sagitta 143 Emballonura monticola 58 Galago senegalensis 127 Chimpanzee, 162 Cyclopes didactylus 33 Dog, Bush 93 Enhydris lutris 80 Galictis vittata 81 Pygmy 163 Cynocephalus volans 128 Hunting 93 Epixerus ebii 101 Gaur 112 Chinchilla 40 Cynogale bennetti 86 Dolichotis patagona 42 Epomops franqueti 62 Gazella thomsoni 19 Chinchilla laniger 40 Cynomys ludovicianus 101 Dolphin, Atlantic Bottle-Eptesicus fuscus 61 Gazelle, Thomson's 19 Chinchilla-rat 40 Cystophora cristata 71 nosed 74 Equus africanus 10 Gelada 153 Chipmunk, Eastern 99 Common 76 burchelli 11 Genet, Small-spotted 84 D Chironectes minimus 29 Ganges 75 ferus 10 Genetta genetta 84 Chiropotes satanas 153 Damaliscus dorcas 17 Indo-Pacific grevyi 11 Geomys bursarius 42 Chlamyphorus truncatus 33 lunatus 19 Humpbacked 75 hemionus 10 Gerbil, Fat-tailed 39 Choeropsis liberiensis 12 Dasycercus cristicauda 111 Risso's 75 kiang 11 Great 39 Choloepus didactylus 31 Dasyprocta aguti 38 Striped 75 Erignathus barbatus 70 Greater Short-tailed 40 Chrysochloris asiatica 136 Dasypus novemcinctus 33 Whitefin 74 Erinaceus europaeus 135 Indian 40 Chrysocyon brachyurus 95 Dasyuroides byrnei 110 Dorcatragus megalotis 15 Erithizon dorsatum 36 Large North African 39 Chrysospalax trevelyani 137 Dasyurus viverrinus 110 Dorcopsis veterum 107 Ermine 80 South African Pygmy 40 Civet, African 85 Daubentonia Dormouse, African 138 Erythrocebus patas 157 Gerbillurus paeba 39

يستانداران

Index

Aardvark 31 Aardwolf 91 Abrocoma bennetti 40 Acinonyx jubatus 121 Acrobates pygmaeus 30 Addax 14 Addax nasomaculatus 14 Aepyceros melampus 16 Aepyprymnus rufescens 106 Agouti, Brazilian 38 Ailuropoda melanoleuca 46 Ailurus fulgens 46 Akodon arviculoides 149 Alcelaphus buselaphus 24 Alces alces 125 Allactaga major 142 Allenopithecus nigroviridis 156 Alopex lagopus 92 Alouatta caraya 159 seniculus 158 Amblysomus hottentotus Ammodorcas clarkei 18 Ammotragus lervia 28 Anathana ellioti 133 Angwantibo 126 Anoa 112 Anomalurus beecrofti 97 Anteater, Giant 34 Long-nosed Spiny 35 Short-nosed Spiny 35 Two-toed 33 Antechinus, Brown 108

Antechinus stuarti 108

Antelope, Beira 15

Four-horned 15

Roan 16

Royal 16

Anthops ornatus 61 Antidorcas marsupialis 14 Antilocapra 122 Antilope cervicapra 23 Aonyx capensis 79 Aotus trivirgatus 152 Ape, Barbary 159 Aplodontia rufa 96 Apodemus sylvaticus 141 Arctictis binturong 84 Arctocebus calabarensis 126 Arctocephalus australis 69 Arctonyx collaris 82 Armadillo, Giant 33 Nine-banded 33 Pink Fairy 33 Artibeus jamaicensis 64 Arvicanthis abyssinicus 147 Arvicola terrestris 44 Asellia tridens 56 Ass, African 10 Ateles paniscus 160 Atherurus macrourus 37 Atilax paludinosus 89 Avahi laniger 128 Aye-aye 126 B Hamadrayas 150 Olive 150 Eurasian 82 Hog 82

Babirusa 66 Baboon, Chacma 152 Babyrousa babyrussa 66 Badger 82 Badger, Chinese Ferret 83 Stink 83 Balaena mysticetus 168

Balaenoptera acutorostrata borealis 166 musculus 167 Bald Ouakuri 153

Bandicoot, Brown 108 Gunn's 108 Bandicota indica 140 Banteng 112 Barbastella barbastellus 54 Barbastelle 54 Bassaricyon gabbi 46 Bat, Australian False Vampire 56 Big Brown 62 Brazilian Large-eared 62 Brazilian Long-nosed 57 Common Long-eared 62 Cuban Flower 60 Dog 65 Eastern Smoky 56 Egyptian Free-tailed 63 Egyptian Slit-faced 61 Fish-eating 63 Fisherman 63 Flower-faced 61 Franquet's Fruit 61 Greater False Vampire 58 Greater Fruit 63 Greater Horseshoe 64 Greater Mastiff 62 Greater Mouse-tailed 58 Hammer-headed 60 Harpy Fruit 64 Heart-nosed 65 Hog-nosed 57 Jamaican Fruit-eating 64 Large Malay Leaf-nosed Beaver, 96 55

Painted 54 Pallas's Long-tongued 59 Parnell's Mustached 59 Persian Trident 60 Peter's Disk-winged 54 Peter's Ghost-faced 61 Philippine Horseshoe 64 Queensland Blossom 60 Red 61 Seba's Short-tailed 58 Spear-nosed 56 Sucker-footed 55 Tailless Leaf-nosed 55 Tent-making 56 Tomb 63 Trident Leaf-nosed 56 Tube-nosed Fruit 55 Vampire 57 Wroughton's Freetailed 59 Yellow-shouldered 60 Yellow-winged 54 Bathyergus suillus 148 Bdeogale crassicauda 88 Beamys hindei 145 Bear, Asiatic Black 48 Big Brown 47 Black 47 Polar 48 Spectacled 48 Sun 47 Eurasian 96 Mountain 96 Berardius bairdi 170 Binturong 84 Bison, 113 European 114 Bison bison 113 bonasus 114

Blackbuck 23

Blarina brevicauda 133

tailed 58

Boar, Wild 68 Bobcat 116 Bongo 17 Bontebok 17 Bos gaurus 112 javanicus 112 mutus 115 Boselaphus tragocamelus 24 Boutu 74 Brachyteles arachnoides 160 Bradypus tridactylus 32 Bubalus arnee 114 depressicornis 112 Budorcas taxicolor 26 Buffalo, African 114 Water 114 Bush Baby, Greater 126 Lesser 127

Cacajao calvus 153 Caenolestes obscurus 30 Callicebus moloch 151 Callimico goeldii 154 Callithrix argentata 155 Callorhinus ursinus 71 Callosciurus prevosti 99 Camel, Bactrian 102 Camelus dromedarius 102 ferus 102 Canis dingo 91

latrans 94 lupus 95 Capra ibex 25 Capreolus capreolus 122 Capricornis sumatraensis 25 Caprolagus hispidus 52 Capromys ingrahami 45 Capuchin, White-fronted

153 Capybara 41 Caracal 120 Cardioderma cor 65 Caribou 123

Lesser Horseshoe 64

Lesser White-lined 59

Long-tongued Fruit 59

Mexican Funnel-eared

New Zealand Short-

Northern Ghost 65

Old World Sheath-

tailed 58

دایرةالمعارف حیوانات به مطالعهٔ عالی ترین شکل از موجودات زندهٔ روی زمین، یعنی گروه مهرهداران، می پردازد. این گروه شامل ۴۵ هزار گونهٔ جانوری است که چنان که از نامشان پیداست، همگی دارای ستون مهرهاند. در این مجموعه، نزدیک به ۲۰۰۰ گونه از این گروه بزرگ بررسی شده و هر مدخل با تصویری زیبا همراه است. مجموعهٔ حاضر در ۳ جلد و ۵ گروه جانوری به ترتیب زیر تدوین شده است:

- پستانداران (جلد یک)
 - پرندگان (جلد دو)
- خزندگان، دوزیستان و ماهیها (جلد سه)

دستهبندی حیوانات در این مجموعه غالباً بر اساس راستهٔ حیوانات یا گروههایی مبتنی بر گونههای جانوری با ویژگیهای مشترک صورت گرفته و ترتیب این گروهها و گونهها مطابق الفبای فارسی آمده است. در چینش مطالب و تصاویر، سه نوع دستهبندی مد نظر بوده است:

- تصویر هر حیوان همراه با نام انگلیسی و لاتین
 - توضیح تفصیلی دربارهٔ ویژگیهای هر حیوان
- توضیح اجمالی دربارهٔ راسته، تیره، اندازه، محل زندگی و زیستگاه هر حیوان

